

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Γραμματεία Γραμμ. Τραπεζ.

Βραχιά. 3. ομού μ' ε

Διοριστ. εν ζαμια τιν

24. Νομβρίου 1861

Leonidas Tsiniat

Argent

Levi d'argem

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΗΤΟΙ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΙΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

—*—*—*—*—*—*—

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΚΔΟΣΘΕΙΣΑ ΔΕ ΔΑΠΑΝΗ Χ. ΔΟΥΚΑ

Υπό

W. M. DESRUES

πρόην καθηγητοῦ τῶν ἀρχαίων γλώσσῶν ἐν τῷ Βουρβουρικῷ Λυκείῳ,
τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἐκπαιδευτηρίῳ
καὶ γραμματικῶς ἐν τῇ ἐν Ροδόνητῆς Γαλλίας Ἀκαδημίᾳ, κτ.λ.

ΕΚΔΟΣΘΕΙΣΑ ΔΕ ΔΑΠΑΝΗ Χ. ΔΟΥΚΑ.

Εἰς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων κατ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου
τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως.

ΑΘΗΝΑΙ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΔΟΥΚΑ.

[Κατὰ δόξιν Ἐξαγγελιστρίας ἀριθ. 143.]

—*—*—*—*—*—*—

1860,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟ Β'

ΕΚΔΟΣΗ 2011

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΥΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΑΣ, ΣΧΟΛΑΡΧΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Ὁ φιλέλληνας Γάλλος Κ. Γερβίλιος Δερού, τὰ νῦν γραμματεὺς τῆς ἐν Ῥοδῶ-
νι Ἀκαδημίας καὶ ἄλλοτε ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη τὴν Γαλλικὴν ἐν Ἑλλάδι διδάξας,
ἐδωρήσατο ἐν ἔτει 1855 εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὸ χειρόγραφον τῆς
ὑπ' αὐτοῦ χάριν τῶν Ἑλλήνων συγγραφείσης Γραμματικῆς περιεχοῦσης τὸ
τε τεχνολογικὸν καὶ συντακτικὸν τῆς γλώσσης ταύτης.

Ἡ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ πονήματος τούτου δυνασθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τρι-
μελῆς ἐπιτροπὴ ἀπεφάνητο, ὅτι τὸ ἔργον ὑπάρχει λίαν εὐμέθετον, διδασκτικόν,
καθόλου δὲ ἀξιόλογον καὶ πάντων τῶν ἄχρι τοῦδε καταλληλότερον εἰς διδα-
σκαλίαν ἑλληνοπαίδων.

Τὸ ὑπουργεῖον θεωρῆσαν ὅτι ἡ εὐεργετικὴ πρόθεσις τοῦ φιλέλληνος δωρητοῦ
ἐκτελεῖται παντὸς ἄλλου τρόπου σκοπιμώτερον διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ ἔσον
ὄσον τε εὐτελοῦς ἀγοραίας τιμῆς τοῦ τυποθησομένου πονήματος, τοιοῦτοτρόπως
προσιτοῦ τοῖς πᾶσι καθισταμένου, παρεχώρησε τὸ πρὸς τύπωσιν αὐτοῦ δικαίω-
μα πρὸς τὸν Κ. Χρ. Δούκαν, ὑποχρεωθέντα νὰ πωλῇ αὐτὸ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς
τιμῆς τῶν 10 λεπτῶν δι' ἕκαστον τυπογραφικὸν φύλλον.

Προσεγγιζούσης δὲ ἤδη τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ πονήματος τούτου, φιλοτιμού-
μεθα νὰ ἐπιστήσωμεν ἐπ' αὐτὸ τὴν προσοχὴν ὑμῶν, εἰς τε τὸ πρὸς διδασκα-
λίαν κατάλληλον καὶ τὴν εὐθηνεῖαν αὐτοῦ ἀποθλέποντες.

Ὁ Ὑπουργὸς

DE PROTANIS.

Ν. Μπάριμπανος.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

ΑΝΤΙΣΤΡΩΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

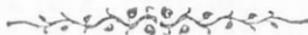
Ολοκληρωμένο πρόγραμμα με στόχο την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών και την προώθηση της αειμόρφωσης.

Με τη βοήθεια της τεχνολογίας και της καινοτομίας, η εκπαίδευση γίνεται πιο δυναμική και προσαρμοσμένη στις ανάγκες της κοινωνίας.

Αποτελεί σημαντικό βήμα για την προώθηση της ποιότητας της εκπαίδευσης και την προετοιμασία των νέων για τις προκλήσεις του μέλλοντος.

Η εφαρμογή του προγράμματος θα συμβάλει στην ενίσχυση της αυτονομίας των μαθητών και στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ.

Ἄκαιρον βεβαίως εἶναι τὸ νὰ ἐπιχειρήσῃ τις σήμερον ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀνάγκην τῆς γαλλικῆς γλώσσης, τοῦ παγκοσμίου τούτου ὄργάνου τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, διότι πάντες αὐθόρμητοι κατακτητὴν οὖσαν σπεύδουσι ν' ἀναπληρώσωσιν αὐτήν. Ἄλλ' ἀπὸ τῆς ἐν Βιέννῃ τῷ 1786 τὸ πρῶτον ὑπὸ Γ. Βεντότη ἐκδοθείσης γαλλικῆς γραμματικῆς, καὶ πολλάκις μετὰ ταῦτα μετατυπωθείσης, μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, οὐκ ὀλίγων ἤδη οὖσων, οὐδεμίαν συνετάχθη ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰς χρῆσιν κυρίως τῶν Ἑλλήνων· εἶναι δὲ πᾶσαι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον μεταφράσεις ἢ ἀκυθίσματα γραμματικῶν συντεταγμένων γαλλιστῶν εἰς χρῆσιν Γάλλων, ἐπομένως ὀλίγων καταλλήλων εἰς διδασκαλίαν Ἑλληνοπαίδων.

Ἡ δὲ ἀνὰ χεῖρας γαλλικὴ γραμματικὴ εἶναι ἔργον ἀνδρὸς δοκιμοτάτου περὶ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ δεξιωτάτου κατὰ τὴν περὶ τὰς γλώσσας ἐν γένει ἐπιστήμην, ὅστις ἐλθὼν ἐνταῦθα πρὸ ἱκανῶν ἐτῶν μετ' ἀνευδότου ἐπιμονῆς ἐξέμαθε τὴν λαλομένην ἑλληνικὴν εἰς τὰ καθέκαστα τῆς φρασιολογίας ἐμφιλογωρῶν. Ἐδίδαξε δὲ πολυειδῶς τὴν γαλλικὴν εἰς πάσης τάξεως Ἑλλήνας· εἰς λογίους, εἰς ἰδιώτας, εἰς πρωτοπείρους τῶν γραμμάτων, εἰς μαθητάς, εἰς φοιτητάς, ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Ἐκπαιδευτηρίῳ. Ἐδίδασκε δὲ σκοπὸν ἔχων τὴν σύνταξιν τῆς ἀνὰ χεῖρας γραμματικῆς καὶ οὐ μόνον ταῦτα ὑπὲρ τοῦ προκειμένου ἔργου ἔπραττεν, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐπίπονον παραλληλῆλαν ἀνέλαβε τῶν δύο γλωσσῶν καὶ ἐν βιβλίῳ, καὶ ἐν τῇ ζῶσῃ κοινῶν· ὅθεν ἐφοίτα ἐπὶ τούτῳ σπουδάζων ἐν τῇ βουλή, ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἐν τοῖς κοινοῖς τόποις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. Τοιαύτη δὲ ἦτο τοῦ ἀνδρὸς ἡ ἐπιμονή, πρὸς τελειοτέραν ἐπεξεργασίαν τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ὥστε πολλάκις ἀπέδεικνεν ὀχληρὸς εἰς τοὺς ἐνταῦθα οἴλους αὐτοῦ· ἔτι δὲ ἀνὴρ λόγιος ἁμογενῆς ἐπὶ πολὺ ἐγκύψας εἰς τὴν σπουδὴν ἀμροτέρων τῶν γλωσσῶν, παρέδωκεν εἰς τὸν συγγραφέα βίβλας αὐτοῦ τὰς περὶ γαλλικῆς πρὸς Ἑλλήνας γραμματικῆς μελέτας αὐτοῦ. Ὁ δὲ συγγραφεὺς ἐπὶ πολλὰ ἔτη διαπονήσας τὸ ἔργον καὶ μεταβὰς εἰς Παρισίους, ὅπου ἐπεθεώρησεν αὐτό, ἐδωρήσατο τέλος τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσει, ὅπως ἐκδώσῃ αὐτό καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐκδόσεως εἰσπραχθῆσόμενα ἐπ' ἀγαθῇ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως δαπανήσῃ. Ἡ δὲ Κυβέρνησις, ἐνεκα διαφόρων προσκομιμάτων ἐπὶ χρόνον τινα ἀναβαλοῦσα τὴν ἐκδοσιν, παρεχώρησε τέλος τὰ χειρόγραφα εἰς ἑμὲ ὅπως ἐκδοθέντων αὐτῶν, πωλῆται ἢ γραμματικῆ εὐωνότατα. Ἡ μὲν Κυβέρνησις οὕτω πατρικῶς ἐξέπληρωσεν ὑπὲρ τῶν μαθητιῶντων τὴν ἐντολὴν τοῦ ὄρωρτου, ἀπνεύμασα αὐτῷ δικαίως καὶ τὸ βασιλ. παράσημον τοῦ Σωτήρος· ἐγὼ δὲ πεποθῶς εἰς τὴν τελειότητα καὶ τὸ σκόπιμον τῆς γραμματικῆς καὶ τὴν ταχεῖαν αὐτῆς διάδοσιν, δὲν ἐδίστασα ν' ἀναλάβω τὴν βαρεῖαν ταύτην ὑποχρέωσιν. Ὅθεν κατ' αἰτησιν τοῦ συγγραφέως, παρεκλήθη ὁ αὐτῷ ἄλλοτε παρασχὼν τὰς περὶ τῆς γαλλικῆς γραμματικῆς μελέτας λόγιος ἁμογενῆς νὰ ἐπιθεωρήσῃ καὶ τελευτάϊον τὰ χειρόγραφα, ἅπερ οὕτως ἐξεδόθησαν πολλάκις δοκιμοθέντα.

Ἡ γραμματικὴ αὕτη εἶναι οὐ μόνον πρωτότυπος, γεννημένης τὸ πρῶτον δι' αὐτῆς, τῆς ἐνδομύρου, οὕτως εἰπεῖν, παραλλήλιος τῶν δύο γλώσσων, ὅπερ κατέδειξεν γραμματικῆς ἀληθείας, αἵτινες ἄλλως δὲν ἠδύνατο νὰ προκύψωσιν οὐδὲ πρὸς αὐτοὺς τοὺς Γάλλους γραμματικούς· ἀλλ' εἶναι καὶ μεθοδικωτάτη σειρά τελεσφόρου διδασκαλίας, ἐπακοῦς μὲν διὰ τὸν μὴ θέλοντα νὰ ἐμφιλοχωρήσῃ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ δυνάμενον ἐπομένως νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ διὰ μεγαλητέρων χαρακτηρίων ἐκτετυπωμένα, παρεχούσης δὲ τὰ μέσθ, ἐν ταῖς διὰ μικροτέρων χαρακτηρίων ἐκτετυπωμέναις σημειώσεσιν, εἰς τὸν μαθητὴν ἢ τὸν διδάσκαλον τὸν βουλόμενον μετὰ μείζονος ἀκριθείας νὰ ἐγκύψῃ εἰς τὴν γλώσσαν. Ἡ πρακτικὴ δὲ διδασκαλία τελεῖται κυρίως διὰ σειράς θεμάτων, δι' ὧν ἐφαρμόζονται ὅλοι οἱ κανόνες τοῦ τε τεχνολογικοῦ καὶ τοῦ συντακτικοῦ καὶ λύονται αἱ ἀπελπίσταί πολλαίς τὸν μαθητὴν ἀπορίαι. Διὰ παντὸς δὲ τοῦ πονήματος παραλληλίζονται ἀμφότεραι αἱ γλώσσαι, παραδεδεγμένης ἐν εὐστέχοις σημειώσεσιν πολλαίς καὶ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς κοινοτέρας γλώσσης.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 21 Σεπτεμβρίου 1860.

Ὁ ἐκδότης

ΠΕΡΙ ΠΡΟΦΟΡΑΣ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ.

ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΕΞ ΕΙΚΟΣΙ ΠΕΝΤΕ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

Σχῆμα.	Όνομα.	Ἀντίστοιχον κατὰ τὴν γραφὴν.	Παραδείγματα τῆς προφορᾶς.
A, a	ἄ	α	Age πρόφ. ἄρκ, τόξον.
B, b	μπε	β	Bal μπα.λ, χορός (οὐδόλως ἀκουομένου τοῦ μ κατὰ τὴν συνεκφώνησιν).
C, c	σέ	κ	ca, ce, ci, co, eu· κα, σε, σι, κο,· car κάρ, διότι. Cécitέ σσειτέ, τυφλότης. Cor κόρ. τύλος. Cour κούρ, αὐλή. Cul- ture, γεωργία.
D, d	ντέ	δ	David Νταβίρτ, (οὐδόλως ἀκουομένου τοῦ ν κατὰ τὴν συνεκφώνησιν).
E, e	ἔ	ε, η	Vérité βεριτέ, ἀλήθεια.
F, f	ἔφ	φ	Effectif ἐφεκτίφ, πραγματικός.
G, g	ἂ ⁽¹⁾	γ	ga, ge, gi, go, gu· γκα, -, - γκο, -. Gage-, ἐνέχυρον. Gol- fe γκόλφ, κόλπος.
H, h	ἄ	ἑ	Hermès ἑρμές, Ἑρμῆς. Hiver ιβέρ, χειμῶν.

(1) Τὸ ὄνομα τοῦ g δὲν ἀπεικονίζεται δι' ἑλληνικῶν γραμμάτων, οὐδ' ὁ φθόγγος αὐτοῦ πρὸ τῶν e, i· ταῦτα δὲ σημαίνουσι τὰ σημεῖα *, — .

I, i	ϊ	ι	Ici <i>ισί</i> , ἐδῶ.
J, j	⋄	ι	Ja, je, ji, jo, ju.
K, k	κα	κ	Ka, ke, ki, ko, ku, <i>κα, κε, κί, κο, κυ</i> , — Kilomètre <i>κιλομέτρ</i> , χιλιόμετρον.
L, l	ἐλ	λ	Lac <i>λάκ</i> , λίμνη. Bal.
M, m	ἐμ	μ	Miel <i>μιέλ</i> , μέλι.
N, n	ἐν	ν	Nerf <i>νέρφ</i> , νεῦρον. Animal <i>ανιμάλ</i> , ζῶον.
O, o	ὄ	ο ω	Or <i>ὄρ</i> , χρυσός. Horoscope <i>ὄροσκόπ</i> , ὠροσκόπιον.
P, p	πέ	π	Papal <i>παπικός</i> .
Q, q	⋄	κ	Coq <i>κόκ</i> , ἀλέκτωρ.
R, r	ἐρ	ρ	Radical <i>ράντικάλ</i> , ῥιζικός. Souffrir <i>σουφφρίρ</i> , πάσχειν.
S, s	ἐς	σ	Sac <i>σάκ</i> , σάκκος.
T, t	τέ	τ	Tardif <i>ταρντίφ</i> , ὕψιμος.
U, u	⋄	υ β	⋄ ⋄ Usufruit-ἐπικαρπία.
V, v	βέ	β	Vénał <i>βενάλ</i> , ὄνιος.
X, x	ἱξ	ξ	Extrémité <i>ἐξτρεμιτέ</i> , ἄκρα. Exil <i>ἐκίλ</i> , ἐξορία.
Y, y	ἱγκρέκ	υ	Hymen <i>ὕμέν</i> , ὑμέναιος. Payé <i>παιτέ</i> , πληρωμένος.
Z, z	ζέτ	ζ	Zépher <i>ζεφίρ</i> , ζέφυρος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ Τὸ u δὲν ἔχει ἀντίστοιχον φθόγγον εἰς τὴν ἑλληνικὴν· σημειωτέον ὅμως, ὅτι οἱ αὐτόχθονες Ἀθηναῖοι, ἴσως καὶ ἄλλοι τινὲς προφέρουσι ἐνίοτε τὸ u ἑλληνικὸν σχεδὸν ὡς οἱ Γάλλοι τὸ u, λ. χ. κατὰ τὰς λέξεις *ἄχυρα* (*ἄχιουρα*), *κυρά* (*κιουρά*) κτλ.

Τὸ y ἱγκρέκ, γαλλιστὶ *igrec*, ἤγουν ἰ ἑλληνικόν, λέγεται οὕτω διότι ἀντικαθιστᾷ συγνάκις τὸ u εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς παραγομένας λέξεις· οἷον *hypothèse*, *système*, ἐκ τῶν ὑπόθεσις, σύστημα, *style*, *martyr*, ἐκ τῶν στύλος, μάρτυς· καὶ τότε προφέρεται ὡς τὸ i. Κατὰ δὲ τὰς μὴ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς παραγομένας λέξεις, προφέρεται ὡς δῶω i i· οἷον *payer*, *crayonner*, πληρώνειν, σκιαγραφεῖν· *pié*, *créjonné*· καὶ τότε εὐρίσκειται σχεδὸν πάντοτε μεταξὺ δῶω φωνηέντων· οἷον *royaume*, *royeau*, *moyen*, *joyeux* κτλ.

— 202 —

ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

—ΠΕΡΙ ΦΩΝΗΜΕΝΩΝ.—

1. Ἐκτὸς τῶν φθόγγων τῶν ἀπλῶν φωνηέντων (a, e, i, (y) o, u), ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς Γάλλοις ἄλλοι ἐξ ἀπλοῦ φθόγγοι, καὶ ἐπομένως ἄλλα ἐξ φωνηέντα, τὰ ὅποια γράφονται διὰ συμπλοκῶν γραμμμάτων· διότι δὲν ὑπάρχουσιν ἴδιοι εἰς πράξασιν αὐτῶν χαρακτηρῆς. Ταῦτα δὲ εἶναι eu, ou, an, in, on, un.

Τοῦ ou μόνου ὑπάρχει ἀντίστοιχον παρὰ τοῖς Ἕλλησιν οὐ, οὔ.

Τὰ δὲ an, in, on, un καλοῦνται φωνηέντα ἐπιρρόνια (voyelles nasales), διότι προγέρονται ὡποσωὶν διὰ τῆς ῥινόσ.

Παραδείγματα τῶν eu ou.

Eu.	Feu, πῦρ	eu. vœu, εὐχὴ. uei. orgueil, ἀλαζονία œi. œil, ὄφθαλμός.
-----	----------	--

Τὸ eu ἕως προφέρεται ὡς u γαλλικῶν ἐπὶ πάντων τῶν χρόνων τοῦ ῥήματος avoir, εἶον, j' eus, j' ai eu, κτλ. ἐπὶ τῆς λέξεως gageure στοιχηματικῆ καὶ ἄλλων τινῶν σπαιωτέρων, mangeur, chargeur, vergeure, envergeure.

Ou, cour, courage, poussière, αὐλή, ἀνδρία, κονιορτός.

Αἱ λέξεις aouër, aouëron, ἀγροῦτος (μήν), θειριστής, προφέρονται ὡς ἐν ἐγγράφῳ ouër, ouëron.

2. Ὅλα τὰ φωνηέντα, ἐκτὸς τῶν ἐπιρρόνιων (an, in, on, un), ἐξυγγέλλονται ὅτε μὲν ἐν χρόνῳ μακρῷ, ὅτε δὲ ἐν χρόνῳ βραχυῖ· εἶον

A	εἶναι βραχὺ εἰς Patte πᾶτ, ποῦς ζώου· μακρὸν δὲ εἰς Pâte πᾶτ, ζύμη,	
E	Bec μᾶκ, ῥάμφος.	Tête τῆτ, κεφαλή,
I	Il ἰλ, αὐτός.	île ἰλ, νῆσος.
O	Colonie κὸλόνι, ἀποικία	Apôtre ἀπῶτρ, ἀπόστολος,
U	Culbute -, κούβιτημα (χυδ. τικλῆς, τούμπα)	Flûte -, αὐλός.
Eu	Jeune -, νέος.	Jeûne -, νηστεία.
Ou	Boute ντουτ, ἀμφιβολία.	Croûte κρουτ, (πέττα τοῦ ἄρτου).

Καὶ ἄνευ περισπωμένης γεγραμμένα, ἐκτείνονται τὰ φωνηέντα a, e, i, (y), o, u, eu, ou πρὸ τοῦ e ἀρώνου· εἶον colonie, aimée, ἀποικία, ἀγαπητή· boue, βόρβορος (1).

Ὡτῶ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, πρὸ τῶν s, z, x' ὡς j' aimais, ἡγάπων· nez ῥίν· chevaux, ἵπποι.

(1) Ἐκὸ τὸ bout, ἄκρα, προφέρεται βραχυῖς. Παρὰ τοῦ e ἀρώνου, ἰδὲ κατωτέρω,

— E (e, é, ê, è, ai, a, œ.) —

3. Τὸ e ἔχει πολυειδῆ προφορὰν κατὰ χρόνον καὶ διαιρεῖται κυρίως εἰς e muet ἄφωνον, e fermé κλειστόν, καὶ e ouvert ἀνοικτόν.

α.) Τὸ μὲν e muet, ὅτε μὲν οὐδὲν σχεδὸν προφέρεται· οἶον apôtre, île, doute . . . τὰ ὅποια προφέρονται apôtri', il', dout'.

Οὕτως ἐν γένει εἰς τὸ τέλος τῶν λέξεων, ἢ μόνον κεῖται, ἢ ἐπομένου nt κατὰ τὸ γ'. πληθυντικὸν πρόσωπον τῶν ῥημάτων, ἢ τέλος ἐπομένου s' il aime· ils aiment, tu aimes· les larmes.

Ὅτε δὲ προφέρεται ὡς τὸ φωνῆεν eu· οἶον je (ἐγὼ), ὡς τὸ jeu (παίγνιον)· me (μοί, μέ) le (ὁ) . . . προφ. meu, leu. Ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ μονοσύλλαβα, ὅταν ἐξαγγέλλωνται μόνα· ἄλλως ἀποσιπᾶται πολλάκις σχεδὸν ὅλως διόλου τὸ e ἄφωνον, καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ὀνομάζεται.

Je n' ai pas le temps, δὲν ἔχω καιρόν· πρόφ. jeu n' ai pas le temps· ἢ καὶ πολλάκις, μάλιστα δὲ εἰς τὴν καθομιλουμένην j' nai pas l' temps.

Pourquoi le dites-vous? διατί τὸ λέγετε· πρόφ. Pourquoi l' dites vous? La leçon de français, τὸ μάθημα τῆς γαλλικῆς· πρόφ. la leçon d' français.

Ἀλλὰ τὸ Dites-le εἰπέ το, προφέρεται πάντοτε Dites-leu, διότι τὸ le ἐξαγγέλλεται ἀνεξαρτήτως πως.

Μυριάκις ὅμως, τὸ νὰ ἐξαγγέλληται ἢ ν' ἀποσιπᾶται τὸ e ἄφωνον εἰς τὴν ὁμιλίαν ἀνήκει εἰς εὐαισθησίαν τινα ἀκανόνιστον, συντείνουσαν δὲ πολὺ εἰς τὸ κομψὸν ἢ τὸ ἀηδὲς τῆς προφορᾶς.

Παρατήρησον ἕμως ἔτι,

Ὅταν ἔπωνται δύο μονοσύλλαβα, τὸ e muet τοῦ δευτέρου ἀποσιπᾶται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· οἶον je ne ὡς je n': me le ὡς meu l', κτλ. Πρόφερα ἕμως je le lui dirai ὡς jeu leu lui dirai, ἢ καὶ j' leu lui dirai, ἐπειδὴ τὸ jeu l' lui dirai σχεδὸν μένει ἀπρόφερτον.

Ὅταν δὲ τρία, ἀποσιπᾶται τὸ τοῦ μέσου, ἢ καὶ ἐνίοτε τὸ τοῦ τελευταίου· οἶον je ne le, ὡς jeu n' leu. Que je ne te le dise pas une seconde fois, νὰ μὴ σοὶ τὸ εἶπω δευτέραν φορὰν, ὡς queu je n' teu l' dise pas . . . ἢ καὶ queu jeu n' l' leu dise pas. Je ne crois pas que tu me le veuille donner, ὡς jeu n' crois pas que tu m' leu veuille donner.

Ὅταν τέλος προφέρηται τὸ e muet κατὰ προφορὰν μέσιν, δηλαδή οὔτε ὅλως ἀνεπαίσθητον, οὔτε τόσον καθαρὸν ὡς ἡ τοῦ eu· τοῦτο δὲ συμβαίνει μάλιστα ἐν μέσῳ λέξεως· οἶον demande, mesure ζήτησις, μέτρον.

Ε'. Τὸ δὲ *e fermé* προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ε, διακρίνεται δὲ πολλάκις δι' ὀξείας· οἷον *vérité, bonté*.

γ'. Τὸ δὲ *e ouvert* προφέρεται ἀνοιγομένου τοῦ στόματος ὀλίγον τι περισσότερον ἢ ἐπὶ τοῦ *e fermé*, καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζεται *e ἀνοικτόν*· διακρίνεται δὲ πολλάκις διὰ βαρείας, ἐνίοτε δὲ διὰ περισπωμένης, ἐπειδὴ ἔχει μακρὰν προφορὰν· π. χ. *sévère* αὐστηρός· *zèle* ζῆλος· *bête* κτήνος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Ἄνευ οὐδενὸς τόνου, ἀλλὰ πρὸ τῶν *d, r, z* τὸ *e* προφέρεται κλειστὸν ἐπὶ τέλους λέξεως· οἷον *piéd, je m' assieds, dernier, chanter, vous chantez, nez, assez*. Οὕτω καὶ ἐν μέσῳ λέξεως πρὸ δύο συμφώνων· οἷον *reste* λείψανον, *dette* ὄφλημα· ἐκτὸς ὅταν τὸ πρῶτον τῶν δύο συμφώνων ᾖ *γ* ἢ *λ*, διότι τότε εἶναι μᾶλλον ἢ ἥττον ἀνοικτόν· *terre, pelle, perte, delta*.

Ἐπὶ δὲ τῶν λέξεων *dessus, dessous*, καὶ κατὰ τὴν πρώτην συλλαβὴν τῶν λέξεων, ὅσαι ἄρχονται ἀπὸ *ress*, ὡς *ressembler, ressort*, τὸ *e* εἶναι σχεδὸν ἄφωνον· εἶναι ἕνωσις *fermé* εἰς *ressif, ressusciter, ressuyer*.

Τὸ *et*—καί, προφέρεται ἑ· τὸ δὲ *est*—εἶναι, προφέρεται ἑ· τὸ δὲ *est*—ἀνατολή, προφέρεται ἔστ.

ΑΙ. Ὁ φθόγγος τοῦ *e fermé* καὶ τοῦ *e ouvert* δὲν παριστᾶται πάντοτε διὰ τοῦ χαρακτῆρος *e*, ἀλλὰ καὶ ὅπου τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ὀρθογραφία τῶν λέξεων, διὰ τῆς συμπλοκῆς αἰ· οἷον *j' aimai* ἠγάπησα, *aigre* ὀξύς, *lait* γάλα, *laid* δυσειδέης, κτλ. ἄπερ προφέρονται *jémé, égr' lé*. *Maitre* διδάσκαλος· *j' aimais* ἠγάπων· *paix* εἰρήνη· *ils aimaient* κτλ. ἄπερ προφέρονται *mêtr', jémé, pé, ils émé*, κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα, καθότι τὰ φωνήεντα ἐκτείνονται πρὸ τῶν *s, z, x* καὶ τοῦ *e* ἀφώνου. (1)

Κατὰ δὲ τὰς συλλαβὰς *ail, aill*, τὸ *a* προφέρεται κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ προφορὰν, καὶ τὸ *i* χρησιμεύει μόνον εἰς τὸ *l*, διὰ τὴν ὑγρὰν αὐτοῦ προφορὰν, περὶ ἧς ὁ λόγος ἐν οἰκείῳ τόπῳ. *Travail, bataille*.

Κατὰ τὴν μετοχὴν *faisant* τοῦ *faire*, τὸ *ai* προφέρεται ὡς *e* ἄφωνον. Ἐπὶ δὲ τῆς λέξεως *douairière* προφ. ὡς *a*.

Α, α. Ὁ φθόγγος τοῦ *e* παριστᾶται διὰ τῶν *ae, ae* εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς παρχομένους λέξεις· καὶ τὸ *a* εἶναι ἀντὶ αἰ· τὸ δὲ *ae* ἀντὶ αἰ· οἷον *Ætiologie* αἰτιολογία· *Ædipe, ænomètre*.

—ΛΟ—

Λο προφέρεται ὡς *a* εἰς τὰ *faon* νεβρός, *paon* ταῶς, *Laon* πόλεως ὄνομα·

(1) Τὰ αὐτὰ περὶ τοῦ *oi* ἀντὶ τοῦ *ai* κατὰ τὴν παλαιωτέραν ὀρθογραφίαν· *j' aimois, roide, monnoie, ἀντὶ j' aimais, raide, monnaie*.

Προφέρεται δὲ ὡς ο εἰς taon μύσφ, οἴστρος Saône ποταμοῦ ὄνομα, toast πρό-
ποσις. Ἐπὶ δὲ τῆς λέξεως aorte ἀορτή, προφέρεται εὐκρινῶς τὸ τε α καὶ ο.

— AU, EAU —

Ὁ φθόγγος τοῦ ο περιστᾶται συχνάκις διὰ τῆς συμπλοκῆς au ἢ eau κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν ὀρθογραφίαν τῶν λέξεων ὡς beau ὠραίος, audace θρασύτης, κτλ. πρόφ. bo, odace.

Παραδείγματα τῶν ἐπιρρήτων φωνηέντων.

(an, in, on, un).

AN. Anglῆ γωνία. $\left\{ \begin{array}{l} \text{am.} \text{ Ambassade} \text{ πρεσβεία.} \\ \text{en.} \text{ encrens} \text{ θυμιάμα. Cent} \text{ ἑκατόν.} \\ \text{em.} \text{ embrasement} \text{ ἐμπρησμός.} \end{array} \right.$

EN, em δὲν ἔχουσιν ἤχον ἐπιρρήνον ἐπὶ τῶν λέξεων amen, gramen, Iéru-
salem, item, decemvir . . . καθ' ἃς τὸ e, τὸ n, καὶ m φυλάττουσι τὴν ἰδίαν
αὐτῶν προφορὰν. Ἡ προφορὰ τοῦ n διαφορεῖται ἐπὶ τῶν examen καὶ hymen,
καθότι οἱ μὲν προσφέρουσιν αὐτὸ ὑγρῶς, οἱ δὲ μὴ (1).

Ἐν ῥηματικῇ κατάληξις τοῦ γ' πληθ. προσώπου ἔχει πάντοτε ἤχον
ἄρρωνον ὡς ils aiment ἀγαπῶσι: ils viennent ἔρχονται: πρόφ. ἰ-
λίμ, ἰλθιέν (2).

IN. Fin τέλος. Pin πεύκη $\left\{ \begin{array}{l} \text{im.} \text{ impôt} \text{ φόρος.} \\ \text{ain.} \text{ pain} \text{ ἄρτος.} \\ \text{aim} \text{ faim} \text{ πείνα.} \\ \text{ein.} \text{ peintre} \text{ ζωγράφος (3).} \end{array} \right.$

Τὰ in, im δὲν ἔχουσιν ἤχον ἐπιρρήνον ἐπὶ τῶν ξένων ὀνομάτων Ibrahim
Selim, κτλ.

ON, OM. Non ὄχι. Nom ὄνομα. Compagnon εταῖρος.

UN, Un εἷς, ἓν. Importun: $\left\{ \begin{array}{l} \text{um,} \text{ humble} \text{ ταπεινός.} \\ \text{eun.} \text{ à jeun} \text{ νηστίας.} \end{array} \right.$

Τὸ um προφέρεται ὡς ὄμ εἰς τινὰς λέξεις ἐκ τοῦ λατινικοῦ ὡς album,
centumvir κτλ. οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς λέξεως rhum προφ. ῥόμ.

ΕΞΑΙΡΕΣΙΣ ΓΕΝΙΚΗ. Καθ' ὅλας ταύτας τὰς συμπλοκάς, τὸ n ἢ m
δὲν εἶναι πλέον ἐπιρρήνον ὁσάκις ἔπεται ἄλλο n ἢ m ἢ καὶ φωνηέν τι.

Παραδείγματα.

Anneau δακτύλιος. honneur τιμὴ.
Grammaire γραμματικὴ. honorable ἔντιμος.

(1) Ἡ λέξις examen προφέρεται ὡς ἄν ἐγράφετο examin, ἢ καὶ προφερομένου τοῦ
ληχτικῶ n, ὡς εἰς τὸ amen.

(2) Caen ὄνομα πόλεως, προφέρεται Can.

(3) Μὴ συγχέειν τοῦτο τὸ ein μετὰ τῆς ien διφθόγγου, περὶ ἧς κατωτέρω.

Ennemi	ἐχθρός.	homicide	φονεύς.
Dilemme	δίλημμα.	homme	ἄνθρωπος.
Inimitié	ἀπέχθεια.	unanime	ὁμόθυμος.
Innocent	ἀθῶος.	une	μία.
Image	εικὼν.	punition	τιμωρία.
Immense	ἄπειρος.		

Ἐξαιροῦνται ennuï, enivrer, enorgueillir, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν, ἐν οἷς προφέρεται τὸ en ὡς τὸ ἐπίρρινον an. Εἰς τὰς ἀπὸ emm ἀρχομένας λέξεις, καὶ τὰ εἰς emment λήγοντα ἐπιρρήματα, ὡς emmailloter, emménager, emmenoter, emmieller, emmuseler, récemment prudemment, πρόφ. ὡς ἂν ἐγράφοντο διὰ τῶν ann.

Ἐπὶ δὲ τῶν λέξεων hennir, solennel, indemnité, femme, τὸ e προφέρεται a, χωρὶς τὸ n, m νὰ ᾖναι ἐπίρρινον.

Τὸ m εἶναι ἄφρων ἐπὶ τῶν damner, damnation, condamner, automne· ἐπὶ τοῦ automnal ὅμως προφέρεται εὐκρινῶς.

Τὸ δὲ monsieur προφέρεται mocieu.

— Περὶ δίφθογγων. —

Δίφθογγος κυρίως λέγεται μόνον ἡ συμπλοκὴ φωνηέντων, ἥτις διὰ μιᾶς ἐξαγγελλομένης φωνῆς, ἀποτελεῖ ὅμως διπλοῦν ᾗχον. Συνηθέστε-
ραι δὲ αὐτῶν εἶναι παρὰ Γάλλοις αἱ ἐξῆς.

ia, οἷον le diamant ὁ ἀδάμας.	oin, loin μακρὰν.
iai, niais βλάξ.	oui, Louis Λουδοβίκος. oui ναί.
ian, confiant εὐπιστος.	ué, tuer φονεύειν.
iau, miauler νιαουρίζειν (ἐπὶ γαλῆς).	ui, lui αὐτός, ἐκεῖνος.
ié, la pitié τὸ ἔλεος.	uin, Juin Ἰούνιος καὶ ἄλλα τινά.
îè, une bière φέρετρον.	
ien, bien καλῶς.	
ieu, Dieu ὁ Θεός.	
io, fiote φιάλη.	
ion, nation ἔθνος.	
oi, (σχεδὸν ὡς oa) moi ἐγώ.	

— Ἐπὶ τῶν λέξεων oignon, moignon, poignard, poignée, τὸ i εἶναι ἐντελῶς ἄφρωνον.

— Ἡ δίφθογγος ien (yen) φυλάττει τὴν ἰδίαν αὐτῆς προφορὰν ἐν τῷ τέλει τῶν ἐπιρρημάτων καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν εἰς ien καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων tenir καὶ venir· οἷον, bien καλῶς. combien? πόσον;

πόσα; Rien οὐδέν. Le bien, les biens τὸ καλόν, τὰ καλά. Le chien ὁ κύων. Les moyens τὰ μέσα. Je tiens κρατῶ. Nous viendrons θέλομεν ἔλθει. Le mien, le tien, le sien, ὁ ἰδικός μου, ὁ ἰδικός σου, ὁ ἰδικός του. Οὕτω καὶ ἐν μέσῳ λέξεως παραγομένης ἐξ ἐκείνων, ὡς; bientôt, bienfait, chiendent, moyennant, il parviendra, vous soutiendrez.

Πανταχοῦ ἄλλοθι ἢ ien προφέρεται ὡς ian· οἷον patient, patienter, expérience, Orient, faïence, κτλ.

— Περὶ συμφώνων. —

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ. Πολλὰ τῶν ληκτικῶν συμφώνων μένουσιν ὅλως ἄφωνα ὅταν ἡ λέξις ἐξαγγέλληται μόνη καὶ ὅταν ἡ ἐπομένη λέξις, εἴτε ἄρχηται ἀπὸ συμφώνου, εἴτε δὲν ἐξαγγέλληται ἀμέσως, ἀλλὰ μετὰ μικρὰν παύλαν π. χ. Aborder προσορμίζεσθαι. Parlant λαλῶν. Partout dans ces pays πανταχοῦ εἰς ταύτας τὰς χώρας. Un grand corps μέγα σῶμα. Et de puis, espérant que . . . καὶ ἀπὸ τοῦδε, ἐλπίζων ὅτι . . . προφέρονται ὡς ἂν ἐγράφοντο *abordé, parlān un gran cor· partou dan cé paÿ· é depuis, espéran que.*

Προφέρεται δὲ ἐν γένει τὸ ληκτικὸν σύμφωνον ὅταν ἡ ἐπομένη λέξις ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος, καὶ ἡ ἔννοια ἀπαιτῆ νὰ συνδέωνται αἱ δύο λέξεις κατὰ τὴν προφορὰν π. χ. Parler avec συνομιλεῖν. Un charmant enfant ἐράσμιόν τι παιδίον. Partout où . . . πανταχοῦ ὅπου. Grand homme μέγας ἀνὴρ. Grands et petits, petits et grands μεγάλοι καὶ μικροί. Les enfants τὰ παιδιὰ. Depuis un nombre infini d'années πρὸ πανπόλλων ἐτῶν, προφέρονται ὡς ἂν ἐγράφοντο *parlé_ravec: un charman_tansan· partou_tou· grān_tomm· gran_zé petī· petī_zé gran· lē_zensan· depuī_zun·*

Ἐπὶ λέξεων τινῶν ὁμοῦς, τὸ ληκτικὸν σύμφωνον μένει πάντοτε ἄφωνον καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιδεικτικῆς ἐξαγγελίας. Τοιαῦται δὲ εἶναι plomb, poing, nid, dard, drap κτλ. οἷον du plomb et de l' argent, μόλυβδος καὶ ἀργύριον· un dard acéré ἀκόντιον ὀξύ. προφ. un dar acéré. Περὶ τούτου θέλομεν ὀμιλήσει ἰδιαιτέρως κατωτέρω.

B.

Τὸ B προφέρεται πάντοτε· οἷον bon καλός, plomber μολυβδοῦν, radoub ἐπισκευὴ κύτους καὶ ἰστιῶν, Jacob Ἰάκωβος. Ἐξαίρεται μόνον τὸ plomb μόλυβδος (καὶ ἐπομένως à plomb, sur plomb), ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὸ b ἀποσιωπᾶται πάντοτε.

C. C. Ch.

— Πρὸ μὲν τῶν α, ο, καὶ τῶν συμφώνων τὸ c, προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν κ' οἷον café καφέ colère κολέρ, ὄργη crime κρίμι, κακούργημα· clair κλέρ, λαμπρός.

Πρὸ δὲ τῶν υ, ἐη, προφέρεται ὑγρῶς πως, ὡς προφέρεται τὸ ἑλληνικὸν κ, πρὸ τοῦ ε, ι, (καί, κελεύω, κιβώτιον) οἷον cuvette λακάνη· cœur καρδία.

Καὶ πρὸ τῶν e, i, προφέρεται ὡς ο' οἷον cercle σέρκλ κύκλος. eiel σιέλ οὐρανός· cypres σιπρέ κυπάρισσο; accès ακσῆ πρόσβασις.

— Τὴν αὐτὴν φωνὴν τοῦ σ λαμβάνει καὶ πρὸ τῶν α, ο, υ, ὅσκις ἔχει τὴν λεγομένην cedille (,) οἷον façade φασάντ πρόσοψις· garçon γαρσὸν παιδίον (τὸ ἄρρεν). Je reçus ἔλαθον.

Σημειωτέον ὅτι ἐπὶ τῆς λέξεως second δεύτερος, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ αὐτῆς παραγῶγων, τὸ c λαμβάνει τὴν φωνὴν τοῦ g dur (1).

Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται ἐν γένει καὶ ἐπομένου συμφώνου· οἷον arc τόξον· Marc Μάρκος· tale φεγγίτης· pare· zinc· fisc· muse. ture· roc· grec· échee· lac λίμνη... προφ. μαρχ, τα.лк, παρχ· γίσκ... .

Ἐξαιροῦνται blanc κάθισμα· blanc λευκός· franc εἰλικρινής· jone βρόνον (βούρλον)· tronc στέλεχος· clere κληρικός· marc ὑποστάμη (καταπάτι)· lac παρίς· porc χοῖρος· broc (κουβάς)· eseroe αἰσχρακερδής· il vaine νικᾷ· il convaine καταπειθεῖ. Οὕτω καὶ συνήθως croc, accroc, arsenic, estomac, tabac, cotignac... .

— Ch προφέρεται ὡς τὸ ἰταλικὸν see, sci (scemere, scisma, scena)· οἷον chaine ἄλυσις· chercher ἐρευνᾶν· chien σκύλος· chaleur ζέστη· chose πρᾶγμα· chuchoter κρυφαλαλεῖν· chisme σχίσμα· scheik σέχικς.

Εἰς δὲ τὰς ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ μεταφερομένης λέξεις, ἀντικαθιστᾷ τὸ χ, καὶ προφέρεται, * * *

α) Ἐπομένου μὲν συμφώνου ἢ καὶ α, ο, υ, ὡς τὸ ἑλληνικὸν κ' οἷον chlaine, chlamide, chrétien, christ, chronique· chalcographie, choriste, cœur (χορός, ὡς τὸ cœur καρδία), catéchumène, bacchante.

β) Ἐπομένου δὲ e, i (y), ὅτε μὲν προφέρεται ὡς κ' οἷον Cherson-

(1) Ἄλλ' ὄγ' καὶ ἐπὶ τῶν secret, secretaire, ὡς ἑλλήγησεν ὑπὸ τινος.

nèse, orchestre, chiromantie. Melchior . . . Michel-Ange ὁ Ἰταλὸς ζωγράφος· ὅτε δὲ καὶ συχνότερον ὡς τὸ ἰταλικὸν see, sci' οἶον Achéron, Michel, Chimène, Achille, κύρια ὀνόματα· bachique, chyle . . . οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν συνθέσει μουρίου archi (ἀρχή) οἶον architecte, archifou . . . κτλ. Ἐξαιρεῖται δὲ τὸ archiépisopat, archiépisopal.

Ἐν τῷ τέλει τῆς λέξεως almanach ἡμερολόγιον, οἱ μὲν προσφέρουσι τὸ ch ὡς x, οἱ δὲ πλείστοι ἀποσιωποῦσιν αὐτό.

Αἱ δὲ λέξεις vermicelle, violoncelle προφέρονται ὑπό τινων ὡς ἂν ἐγράφοντο vermicelle, violonchelle, διότι μετεφέρθησαν ἐκ τῶν Ἰταλικῶν vermicelli, violoncello.

Drachme προφέρεται dracm' ἢ dragm'.

D (ντ).

Τὸ λατινικὸν d προφέρεται πάντοτε ἐπὶ τέλους τῆς λέξεως· le sud ὁ νότος· ἐπὶ τῶν ξενικῶν λέξεων érhod, talmud καὶ τινων κυρίων ὀνομάτων, οἶον le Cid, Bagdad, David. Ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν μένει ἄφωνον· οἶον grand, pied.

Σημειωτέον δ' ὅτι προφέρεται ὡς t (τ), ὁπότεν γίνηται συνεκφωνήσις αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀκολούθου λέξεως· π. χ. un grand homme, πρόσφερε grand tomm'. (Ἴδε τὰ περὶ συνεκφωνήσεως τῶν λέξεων.)

F, Ph.

F καὶ Ph, προφέρονται μὲν ἀμφοτέρω ὡς τὸ ἐλληνικὸν φ, διαφέρουσι δὲ καθ' ὅσον διὰ τοῦ ph γράφονται αἱ ἀπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ παραγόμεναι, λέξεις ὡς phosphore, philosophie, amphore.

Τὸ f προφέρεται πάντοτε ἐν τῷ τέλει τῶν λέξεων καὶ ἐπομένου συμφώνου· οἶον bœuf βούς· serf δούλος· chef ἡγεμών· nerf νεῦρον œuf ὠόν· bief, grief, canif, veuf . . . Ἐξαιροῦνται bœuf-gras, bœuf-salé . . . cerf ἔλκος· cerf-volant κἀνθαρὸς· chef-d'œuvre ἀριστοῦργημα· clef κλειδών· œuf frais, œuf dur· nerf de bœuf βούνευρον καὶ τὰ πληθυντικὰ œufs, bœufs, nerfs. Ὡς πρὸς τὰς λέξεις neuf, dix-neuf, ἰδὲ τὰ περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.

G. gue, gui. Gn.

Πρὸ τῶν φωνηέντων a, o, u, ὡς καὶ πρὸ τῶν συμφώνων, προφέρεται ὡς τὸ x, τῶν λέξεων ἐγκαλῶ, ἐγκόλιον· οἶον cigale τέττιξ· goudron πισσάσφαλτος· aigu ὀξύς· grand· gris· gloire. Πρὸ δὲ τῶν e, i (y)

ἐκφωνεῖται ψιλῶς καὶ μετὰ ἰδίας τινὸς προφορᾶς: ange ἄγγελος: vivre πᾶχνη.

Gue, gui, προφέρεται ὡς τὸ δεύτερον γ τῶν λέξεων ἄγγελος, ἀγγεῖον· οἶον haranguer δημηγορεῖν· guirlande ἐγκάρπιον (χινθ. γκιρ-λάνδα) προφερομένου τὸ γκι ὡς τὸ γαλλικὸν gui.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὰς συλλαβάς ταύτας (gue, gui, τὸ u εἶναι ἄφωνον, ἐκτὸς ἐπὶ τῶν inextinguible ἀσβεστος· arguer συμπεραίνειν, καὶ ἐπὶ τοῦ aiguille βελόνη, καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ, ὡς aiguillée, aiguillon: . . .

Gn προφέρεται ὡς νιά, νιό, ἐπὶ τοῦ ἐπομένου στίχου,

. . . . . καὶ νά ζῆ μὲ διακονιά,
μὲ γονιὸ νά παραδέρη μὲ γυναῖκ' ὁμορφονιά.

(Τυρτ. μεταφ. Σ. Τρικούπη)

οἶον auvergnat, agneau, magnétisme, προφ. ὄβερνιά, ἀνιό, μακτε-τίσμ.

ΕΞΑΙΡΕΣΙΣ. Τὸ g καὶ τὸ n ἀκούονται εὐκρινῶς κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν προφορὰν ἐπὶ τῶν λέξεων agnat, agnation, diagnostique, gnome, gnomonique, gnostique, cognat, cognation, inexpugnable, igné, iguifère, stagnant, grogné.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. Τὸ g μένει πάντοτε ἄφωνον ἐπὶ τῶν λέξεων coing κυδώνιον· doigt δάκτυλος· un étang λίμνη· un hareng (μυιὺς καπνιστή)· un faubourg προάστειον· bourg χωμόπολις· calem-bourg, Brandebourg (1), legs κληροδότημα· le poing ἡ πυγμὴ· sangsue βδέλλα· seing ὑπογραφή· signet δείκτης ἢ ταινίδιον (σιμάδι)· vingt εἴκοσι· Magdelaine.

Τὸ δὲ joug ζυγός, προφέρεται ὡς ἂν ἐγράφετο jo u gu e· οὔτω καὶ zigzag, bourgmestre, καὶ τὸ πρῶτον g τοῦ orang-outang, καὶ ἡ ἀγγλικὴ λέξις grog.

Η.

Τὸ Η ὅτε μὲν εἶναι διόλου ἄφωνον καὶ ἀνῆκει μόνον εἰς τὴν ὀρθογραφίαν, καὶ τότε λέγεται: h muet (h ἄφωνον), ὅτε δὲ προφέρεται ὀπωστοῦν διὰ τοῦ λάρυγγος, καὶ τότε λέγεται: h aspiré (h δασύ).

Ἄφωνον. L' homme· les hommes. Cela est historique. En hiver ἐθλίβει τοῦ πρὸ αὐτοῦ φωνήεντος (l' homme, l' huma-

(1) Τὸ δὲ bourg θμῶς προφέρεται ὑπὸ τινῶν ὡς ἂν ἐγράφετο bourk.

nité), καὶ συνεκρωνήσει τοῦ ληκτικῶς συμφώνου τῆς πρὸς αὐτοῦ λέξεως, ὅπου καὶ ἐπὶ τῶν φωνηέντων (les hommes. Cela est historique).

Δαού. Le héros, les héros, ils sont hardis . . . άνευ ἐκθλίψεως, άνευ συνεκρωνήσεως.

ΠΙΝΑΣ ΤΩΝ ΑΗΘ Η ΔΑΣΕΩΣ ΑΡΧΟΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

Hableur	harceler
hache	hardes
hagard	hardi
haie	harem
haillon	hareng
haine	hargneux
hâle	haricot
haletant	haridelle
halle	harnais
halte	harpe
hamac	harpie
hameau	harpon
hanche	hasard
hangar	hâter
hanneton	haut
hanter	hannic
harangue	happe
harasser	honte
héraut	hoquet
hérissier	hors
héros	houleux
hêtre	houlette
heurter	hussard ἢ housard
hibou	housse
hideux	houssine
hisser	huée
hocher	huguenot
hochet	hure
honnis	hurler

Πρόσθετε τὰ Ha! haineux· halage· holbran· halbrener, halener, haler, hallearde, hallier, haloir, halot, hampe, hause, happer, haquenée,

haquet, haras, hardilliers, haro, harpagon, harpeau, harper, harpin, hart, haubert, have, havre-sac, hé! heaume, héler, hem! henri, (4) henriade, hère, hernie, héron, herse, heurt, hic, hiérarchie, hic, ho- hereau, hoe, holà! homard, hongre, hoqueton, horde, horion, hotte, hottentot, houblon, houé, houille, houppe, houppelande, houspiller, houssoir, houx, hoyau, huêhe, hamer, hunier, huppe, huppé, hurhaut, hutte, ἴσως καὶ ἄλλοις τινά· οὕτω καὶ τὰ κύρια ἐνόματα Hambourg, la Havanne, la Haye, la Hollande, le Holstein, la Hongrie :

Οὕτω καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα, ἐκτὸς τοῦ exhausser ὑψῶ, καὶ τῶν ἐκ τοῦ héros, ὡς une héroïne. Cette action est héroïque.

— Huit. Τὸ ἡ τῆς λέξεως huit, huitième, καὶ τοι δασύ γενικῶς, γίναται ἔμως ἄφρων, ἔταν διὰ τοῦ trait-d' union (-) ἐνόνηται μετ' ἄλλου ἀριθμητικοῦ ἐνόματος· οἶον vingt-huit, 28, προφ. vin_tuit', vingt-huitième, 28^{ος}, vin_tuitièm'.

Ἄν καὶ τὸ ἡ τῶν κυρίων ἐνομάτων Hollande καὶ Hongrie εἶναι δασύ, λέγεται ἔμως fromage d' Hollande, toile d' Hollande, eau de la reine d' Hongrie.

— Oui, ναί, ὡς οὐσιαστικὸν λαμβανόμενον, προφέρεται ἄνευ ἐκθλίψεως καὶ συνεκρωνήσεως, δηλαδὴ ὡς ἂν ἐγράφετο houi διὰ τοῦ ἡ δασέως· le oui, les oui, et les non.

— Un. Ὡσαύτως καὶ τὸ un (εἷς, ἓν), ὡς οὐσιαστικὸν λαμβανόμενον· οἶον, ce un ne me plait pas, τοῦτο τὸ εἷς μοὶ ἀπαρέσκει.

— Onze, onzième 44, 44^{ος} δὲν ἐνόνηται μετὰ τῆς προηγουμένης λέξεως, ἔταν αὕτη λήγη εἰς s, z, x. οἶον vers les onze heures. Les six onzièmes Vous en avez onze. Πρὸς δὲ τούτοις τὸ onze, οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον, ἐκ φωνεῖται ἄνευ ἐκθλίψεως τοῦ προηγουμένου φωνηέντος· οἶον ce onze, du onze, au onze, (ὄχι δὲ cet onze, de l' onze, à l' onze). οὕτω καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς ἐπίθετον λαμβανόμενον· le onzième chapitre, la onzième heure, κάλλιον τοῦ l' onzième.

J.

Προφέρεται πάντοτε ὡς τὸ g πρὸ τῶν e, i, οἶον Jésus Ἰησοῦς, joie χαρά, juge δικαστής, jalousie ζηλοτυπία.

K.

Ὡς τὸ ἑλληνικὸν κ πάντοτε· τίθεται δὲ μόνον εἰς τὰς ξενικὰς λέξεις· οἶον raki, kiosque.

L. II.

α.) Τὸ l προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν λ· οἶον livre βιβλίον, πρόφ. λίβρ, allégorie, ἀλληγορία πρόφ. ἀ.λ.λεγορί.

(1) Τὸ ἡ τοῦ κυρίου ἐνόματος Henri ἐνίοτε δὲν δασύνηται.

Ἰταύτως καὶ τὸ ληκτικὸν I οἶον *bal* *μπά.λ*, *χορός* civil *σιβί.λ*, *ἀστράκω* miel *μιέλ* μέλι fil *νῆμα*.

Ἐξαιροῦνται αἱ ἀκόλουθοι λέξεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων μένει ὄφρωνον καὶ ἐπομένου φωνήεντος *habil* *στουμυλία*, *baril* *πίθος* (βαρέλιον) *fil* *υἱός*, (1) *fusil* *πυροβόλον*, *gril* *ἐσχάρα*, *nombril* *ὀμφαλός*, *outil* *ἐργαλεῖον*, *pouls* *σφυγμός*, *προφ. ποῦ*, *souil* *ὑπέρκωρος*, *soucil* *ὄφρως* οἶον *un habil* *insupportable*, *un outil* *excellent*, *προφ. un babi* *insupportable*, *un outi* *excellent*. Πρόσθεσις καὶ τὰ *chenil*, *coutil*, *cul*, *émeril*, *fournil*, *persil*, καὶ τινὰ κύρια ὀνόματα, οἶον *Vesoul*, *Larochefoucauld*.

β.) Τὸ I, εἴτε μόνον, εἴτε διπλοῦν, προηγουμένου δὲ ai, ei, eui, oui, προφέρεται ὑγρῶς, ὡς τὸ ἰταλικὸν *gl* ἐπὶ τῶν *gli*, *glielo*, *migli-ore*, ἢ καὶ τὸ ἐλληνικὸν *γιε* καὶ τότε λέγεται I mouillé, I ὑγρῶν.

Παραδείγματα *travail*, *qu' il s' en aille*, *vaillant*, ἔργον, ἄναχωρήσις, ἀνδρείος *soleil*, *sommeiller*, *vieillard*, ἥλιος, ὑπνώττειν-γέρον, *orgueil*, *feuille*, *œil*, ἀλαζονία, φύλλον, ὀφθαλμός *grenouille*, *Ie*, *nous fouillons*, *mouillé* βάτραχος, ἀνασκάπτωμεν, ὑγρός.

Ἐξαιρεῖται μόνον τὸ *aille* πτέρυξ καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ.

— Τὸ διπλοῦν *Il* προφέρεται ὑγρῶς ἐν γένει μετὰ τοῦ *i* οἶον *chenille* *κάμψη*, *fille* *κόρη*, *famille* *οἰκογένεια*, πρόσθεσις *mil* *κέ. γρος*, *péril* *κίνδυνος*, *gentil*, *les gentils* οἱ ἔθνηκοι (ἀποσιωπᾶται δὲ ἐπὶ τοῦ ἀρσενικοῦ ἐπιθέτου *gentil* *χαρῆσις* καὶ ἐπὶ τοῦ *gentilhomme*, ἂν καὶ προφέρεται ἐπὶ τοῦ *gentilhomme*).

Ἐξαιροῦνται.

Τὰ ἀπὸ *ill* ἀρχόμενα, ὡς *illégal*, *illégitime*, κτλ. διότι κατὰ τὰς λέξεις ταύτας τὸ πρῶτον I εἶναι ἀντὶ *n* *illégal* ἀντὶ τοῦ *inlégal*, (ἐκ τοῦ στερητικοῦ *in*).

Καὶ τὰ		<i>pusillanime</i>	μικρόψυχος
<i>distiller</i>	διῦλιζειν	<i>sibylle</i>	σιβύλλα
<i>idylle</i>	εἰδύλλιον	<i>syllabe</i>	συλλαβή
<i>mille</i>	χιλία	<i>sylogisme</i>	συλλογισμός
<i>osciller</i>	δονεῖσθαι	<i>vaciller</i>	κλονίζεσθαι
<i>pupille</i>	κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ, <i>ville</i> πόλις, καὶ ἄλλα τινὰ.		

Πρόσθεσις καὶ τὰ σπανιώτερη *armillaire*, *axillaire*, *codicille*, *fibrille*, *ven-*

(1) Κατὰ μὲν τὴν ἀπλήν ὁμίλιαν προφέρεται συχνάκις *φίε* κατὰ δὲ τὴν ἐπιδεικτικὴν προφορὰν *φι*.

biller· και τὰ arbalettrille, cavillation, logistille, myrtille, scille, sille, squille,=smiller. Πρόσθεσ τέλος και τινα κώρια ὀνόματα Achille, Gille, Lille κτλ.

M. N.

Τὰ M και N, μὴ ὄντα ἐπιφώνια, προφέρονται ὡς τὰ ἑλληνικὰ μ και ν· οἷον minime *μινίμ*, ἔσχατος, ἐλάχιστος, animal *ἀνιμά.λ*, ζῶον.

Οὐδέποτε τίθεται τὸ η πρὸ τῶν m, h, p· ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τὸ m, τὸ ὁποῖον πρὸ τοῦ h και p προφέρεται πάντοτε ἐπιφώνιος· π. χ com- parer, compte, προφ. *cont'*, prompt προφ. *pron*, empêcher, plomp προφ. *plon*, ambre, imbiber, κτλ. (1) (Ἰδὲ τὰ περὶ συνεκρωνήσεως τῶν λέξεων.)

P.

Προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν π οἷον peau *πέ*, δέρμα, propre *πρόπρ*, καθαρὸς, psauve *πσῶμ*, ψαλμὸς, laps *λάπς*, διάστημα χρόνου.

Ἐν τέλει λέξεως μένει συνήθως ἄφωνον και ἐπομένου φωνήεντος. οἷον un loup affamé, du drap olivâtre . . . προφέρεται ὁμως πάν, τότε ἐπὶ τῶν ear ἀκρωτήριον, salep σαλέπι, και τινων κυρίων ὀνομάτων, ὡς Gap, Alep προφ. *κάπ*, σαλέπ, γάπ, ἀλέπ.

Ἐπὶ δὲ τοῦ trop ἄγα, ὑπέρπο. u, h beaucoup πολὺ, προφ. ἐπομένου φωνήεντος οἷον trop_au dessus, trop_étudié, il a beaucoup_é- tudié.

Δὲν ἐκφωνεῖται διόλου ἐπὶ τῶν λέξεων baptême βάπτισμα, corps σῶμα, compte λογαριασμός, dompter δαμάσ, exempt ἐξηρημένος, prompt ταχύς, temps χρόνος· και τῶν παραγῶγων, ἐκτὸς τῶν exemption, baptismal, και ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον baptister. Ἀποσιωπᾶται και ἐπὶ τοῦ sept, septième, septièmement, ἀλλὰ προφέρεται εἰς τὰ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενα, ὡς septembre, septante, septemal, septu- ple, κτλ.

Q. Qu

Τὸ Q συνεκφέρεται πάντοτε μετὰ τοῦ u ἐκτὸς ἐν τέλει λέξεως, και προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν κ· οἷον cinq πέντε, προφ. *cinq* (2) *coq*

(1) Ὡστε αἱ λέξεις compte λογαριασμός, και comte κόμης, και conte διήγημα ἔχουσι και αἱ τρεῖς τὴν αὐτὴν προφορὰν.

(2) Ἰδὲ τὰ περὶ τῶν ἀριθμητικῶν διορίτων.

κόκ, ἀλέκτωρ· quatre κάτρ, τέσσαρες· quoi? κοά, τί; coi, κοι. Ἐκίνο-
voque ἀμφίβολος, ἐκιδόκ· riqué κεντούμενος, πικέ. (Τὸ q εἶναι ἄ-
φωνον ἐπὶ τοῦ coq d' Inde, ἂν καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ coq).

ΕΞΑΙΡΕΣΙΣ. Qu ἐκρωνεῖται κουα καὶ ὄχι κα ἐπὶ τῶν ἐξῆς λέξεων,
aquarelle, aqua-tinta (1) aquatique, équateur, équation, exequatur,
liquation, quadragénaire, quatragesime, καὶ τῶν λοιπῶν ἀπὸ quatr
ἀρχομένων. Πρόσθεσις τὸ quaker, ἕπερ προφέρεται couacre, καὶ ἄλλα τινὰ
ἐλπίγον ἐν χρήσει.

R. Rh.

Τὸ r ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ρ, ἐκτὸς ὅτι ὁ φθόγγος αὐτοῦ
εἶναι ἐν γένει ὀλιγόν τι ἐντονώτερος καὶ μάλλον ἠρθρωμένος, μάλι-
στα δὲ ὅταν ἦναι διπλοῦν, ὡς ἐπὶ τῶν λέξεων horreur, irriter, irre-
vocable, τρόμος, παροργίζειν, ἀμετάκλητος. (2)

Ἐν τέλει λέξεως, προφέρεται πάντοτε ἁ) ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφάτου τῆς
δευτέρας καὶ τῆς τρίτης συζυγίας· οἷον finir, recevoir, mourir, va-
loir· β) ἐπὶ τῶν μονοσυλλάβων, οἷον mur, or, cher, fier, mer· γ)
ἐν γένει ἐπὶ τῶν ἄλλων λέξεων καὶ τῶν πολυσυλλάβων, ὧν τὸ ἐνικὸν
δὲν λήγει εἰς er, ier οἷον nectar, plaisir, trésor, discours, couvert,
travers· δ) ἐπὶ ὀλίγων μόνον τῶν εἰς er, ier ληγόντων· amer, bel-
veder, cancer, cuiller, enfer, éther, hier, hiver, spencer· ε) καὶ
τινων κυρίων ὀνομάτων, ἢ ξενικῶν λέξεων. Lucifer, Jupiter . . .
frater, magister . . . Ὅθεν ἔπεται ὅτι εἶναι φύσει ἄφωνον ἐπὶ τῆς
ἀπαρεμφάτου τῆς πρώτης συζυγίας, καὶ ἐπὶ τῶν πολυσυλλάβων ὀνομά-
των, ὧν τὸ ἐνικὸν λήγει εἰς er, ἐκτὸς τῶν ὀλίγων ἐκείνων· πρόφρ: λοιπὸν
aimer, dérober . . étranger, rocher . . ὡς aimé, dévoré, étrangé,
roché. (Ἰδὲ τὰ περὶ συνεκφωνήσεως τῶν λέξεων.)

Μένει πάντοτε ἄφωνον ἐπὶ τοῦ Monsieur, Messieurs· προφρ. mo-
sieu, mesieū.

Τὸ δὲ rh τίθεται ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς παραγομένων, καὶ ἀν-
τιστοιχεῖ τῷ ρ· οἷον rhéteur ῥήτωρ· arrhes ἀρράβων· προφρ. ré-
teur, arr'.

S. Sc Sch

Τὸ γαλλικὸν s προφέρεται ἐν γένει ὡς τὸ ἑλληνικὸν σ· οἷον système

(1) Τὸ n τοῦ tinta δὲν εἶναι ἐπιβρίνον.

(2) Τῶν Γάλλων οὐκ ὀλίγοι, κατὰ κακὴν τινα ἔξιν, προφέρουσι τὸ r μετὰ τινος λα-
βυγγισμοῦ, τὸν ὁποῖον κρῖπει ν' ἀποφεύγωμεν.

σύστημα, *asséti* sphère σφαῖρα, σφῆρ' *asservir* καθυποδουλοῦν, *asservir* . . . καὶ τότε λέγεται *s dur* = τραχύ.

Μεταξὺ δὲ δύο φωνηέντων προφέρεται ὡς ζ, z' ὡς ὅσον *hésiter* διτάζω· *maisonnette* οἰκίσκος· προφ. *έζιτέ, μαιζονέτ'* καὶ τότε λέγεται *s doux* = ψιλόν.

Ἄλλὰ κατὰ τὰς ἀπολόθους λέξεις *désuétude*, *pusillanime* (1) ἀχρηστία, μικρόψυχος, προφέρεται τραχέως, καὶ τοι μεταξὺ δύο φωνηέντων οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τινῶν συνθέτων λέξεων, ὧν ὁ ἐνικὸς ἀρχεται ἀπὸ *s'* ὡς *antisocial*, *antiseptique* . . . *monosyllabe*, *parasol*, *préséance*, *présupposer*, *resaisir vraisemblable*, *παραιομένων* ἀπὸ τοῦ *social*, *septique*, *syllabe*, κτλ.

Κατὰ δὲ τὰς ἐξῆς, τὸ *s*, καὶ τοι μὴ ἐν μεταξὺ δύο φωνηέντων, ἐκφωνεῖται ὡς ζ, z' *Alsace*, *Asdrubal*, κύρια ὀνόματα, *balsamique* βαλσαμικός, *transalpin* ὑπεράλπεις, *transaction* συμβιβασμός, *transition* μετάβασις, *transiger* συμβιβάσσειν . . . καὶ τὰς ἐξ' αὐτῶν.

— Προφέρεται πάντοτε τραχὺ ἐν τῷ τέλει τῶν ἐξῆς λέξεων *as*, *ananas*, *aloës*, *blocus*, *en sus* (2) *jadis*, *laps*, *lis* (3), *lorsque*, 4) *mais*, *métis*, *mœurs*, *ours*, *relaps*, *fil* (5) . . . καὶ ἐν γένει ἐπὶ τῶν ξενικῶν λέξεων, ὡς *choléra-morbus*, *flores*, *foetus*, *gratis*, *oremus*, *sinus*, *vasistas*, *pathos* . . . καὶ κυρίων τινῶν ὀνομάτων, ὡς *Mars*, *Rubens*, *Rheim*, *Palus* . Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δ' ἐπὶ τοῦ *sens*, οὐδέποτε ὅμως ἐπὶ τοῦ *sens commun*· ἐνίοτε ἐπὶ τοῦ *plus* καὶ πάντοτε ἐπὶ τοῦ *plus-que-parfait* (6). Προφέρεται ἐπὶ τοῦ *le Christ* (προφ. Κρίστ)· εἶναι δὲ ἄφωνον ἐπὶ τοῦ *Jésus Christ* (προφ. *Jésu-erit*)· πρὸς δὲ πάντοτε ἄφωνον· ἐπὶ τοῦ *du Guesclin* καὶ ἄλλων τινῶν κυρίων ὀνομάτων· καὶ ἐπὶ τῶν συνδέσμων *dès que*, *tandis que*.

Κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς λέξεις τὸ ληκτικὸν *s* εἶναι φύσει ἄφωνον, καὶ προφέρεται μόνον ἐν συνεχρῶνῃσι μετὰ τοῦ φωνηέντος τῆς ἐπομένης λέξεως. (Ἴδὲ τὸ περὶ συνεχρῶνῆσεως τῶν λέξεων).

— *Sc* πρὸ τῶν *e*, *i* προφέρεται ὡς *s dur*, ὡς *scène*, *descendre*, *science*, *σκηνή*, *καταβαίνειν*, *ἐπιστήμη*· προφ. *cène*, *décendre*, *cience*.

Κατὰ δὲ τινὰς λέξεις ἀκούεται εὐκρινῶς τὸ τε *s* καὶ *e*, ὡς *condescendance*, *adolescence*, *ascension*, *oscillation*· καὶ ἐνίοτε χάριν ἐντάσεως ἢ πάθους.

Πρὸ δὲ τῶν *a*, *o*, *u*, καὶ τῶν συμφῶνων ἀρθροῦνται εὐκρινῶς καὶ τὸ

(1) Πολλοὶ ὅμως προφέρουσι *puzillanime*.

(2) Εἶναι δὲ φύσει ἄφωνον ἐπὶ τῶν *dessus*, *pardessus*.

(3) Ἄφωνον δ' ἐπὶ τοῦ *fleur-de-lis* παράσημον τοῦ οἴκου τῶν Βουρβονιδῶν (ἀνθόκρινον).

(4) Ἄφωνον δ' ἐπὶ τῶν *lors*, *alors*.

(5) Ἐνίοτε, μάλιστα δ' εἰς τὴν στιχογραφίαν, εἶναι ἄφωνον ἐπὶ τῶν *mœurs*, *ours*, *fil*.

(6) Δὲν πρέπει νὰ προφέρηται ἐπὶ τοῦ *ne* . . . *plus* οὐκέτι· ὡς *je ne veux plus* δὲν θέλω πλέον· οὕτω καὶ ἐν γένει ὅταν ἦναι ἀρνητικόν· εἰδὲ μὴ, προφέρεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ συνηθείᾳ *J' en ai plus que vous* κτλ.

s και τὸ c οἶον scandale, scorpion, obscur, scrutin, σκάνδαλον, σκορπίος, σκοτεινός, ψηρηφορία· προφ. skandal' skorpion, obscur, skrutin.

γ) Sch προφέρεται ὡς ch ἀπλοῦν (τὸ ἰταλικὸν sci, sel) οἶον schall, ὅπερ γράφεται και chäle, schisme, schnapan.

T. Th.

Ὡς τὸ ἐλληνικὸν τ' οἶον pitie τιτιέ' ἔλεος· tien ἰδικός σου, promptitude ταχύτης.

Τὸ ληκτικὸν t προφέρεται πάντοτε μόνον ἐπὶ τῶν ἐξῆς λέξεων·

Abject	Βδελυρός, χαμαρπής·
brut	ἀκατέργαστος.
contact	ἐπαφή.
correct	ὀρθός.
déficit	ἐλλειμμα.
direct	εὐθύς.
distinct	εὐκρινής.
dot	προξ.
est	ἀνατολή.
exact	ἀκριτής.
fat	ματαιόφρων.
granit (ὅπὸ πῶν πλείστων)	πυρροποικίλος λίθος.
infect	δυσώδης.
intact	ἄθικτος.
immédiat	ἄμεσος.
lest	ἔρμα.
luth	χέλυσ.
net	καθάρως.
préterit	παρωχήμενος.
rapt	ἄρπυγή.
rit	λατρεία.
strict	ἀκριτής.
succinct (ὕπὸ πολλῶν)	ἐπίτομος.
suspect (ὕπὸ πολλῶν)	ὑποπτος.
tact	ἀφή.
toast (toste)	πρόποσις.

Πρόσθετες accessit, bismuth, chut! mat, Ernest, Elisabeth, Japhet, Judith, vivat, introit, (λέξ. λατιν.) zenith.

Τὸ fait, οὐσιαστικὸν, προφέρεται ὀρθῶς φ' ἐτ'· τινὲς ἔμως προφέρουσι φέ, ὡς προφέρεται πάντοτε ὅταν ἦναι μετοχή· ἀλλὰ πάντες προφέρουσι fait d' armes, πολεμικὸν κατόρθωμα ὡς fai d' armes· οὕτω πάντοτε και ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ faits· οἶον faits éclatants, προφ. f è z é c l a t à n.

— Τὸ t προφέρεται ὡς s dur,

α) Ἐπὶ τῶν καταλήξεων *tial, tiel, tion* οἷον initial ἀρχικός· partiel προσωπολήπτης· partiel μερικός· action πράξις· προφ. *ini-siá.l, parsiá.l, parsié.l, áksió.n* οὕτω καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν, ὡς partiellement, actionner . . . Ἐξαιροῦνται αἱ πρὸ τοῦ *tion* ἔχουσαι *s* ἢ *x*, καθότι τὸ *t* διατηρεῖ τότε τὴν φυσικὴν αὐτοῦ προφορὰν οἷον gestion, mixtion, διαχειρίσις, ἀνάμιξις.

β) Ἐπὶ τῶν εἰς *alia* οἷον *démocratie, pancratie, supré-m-tie* δημοκρατία, πανκράτεια, ὑπεροχὴ ἢ κυριαρχία

γ) Ἐπὶ τῶν ἐξῆς

argutie	σοφιστεία	inertie	ἀδράνεια
balbutier	ψελλιζεῖν	initier	μυεῖν, μυσταγωγεῖν.
calvitie	φαλάκρα	minutie	λεπτολογία
facétie	ἀστεῖον	patient	καρτερικός
impéritie	ἀδεξιότης	prophétie	προφητεία
ineptie	ἀνοησία	la satiété	ὁ κόρος.

Οὕτω καὶ ἐν γένει τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα.

Πρόσθετες καὶ τὰ σπανιώτερα *apeptie, onotromantie, goétie, ochlocratie, onirocrite*.

δ) Πρόσθετες καὶ τὰ εἰς *tien* κύρια ὀνόματα καὶ τοπικά· οἷον *Domitien, Dioclétien, vénitien*· ἐκτὸς πάλιν τῶν μετὰ τοῦ *s*, ὡς *Sébastien*.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Οἱ γινώσκοντες τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν οὐδεμίαν θέλουσιν ἀπαντήσει ἐνταῦθα δυσκολίαν, ἐπειδὴ αἱ γαλλικαὶ λέξεις, καθ' ἃς τὸ *t* προφέρεται ὡς *s*, γράφονται ἰταλιστὶ διὰ τοῦ *z*· οἷον *prophétie profesia*· *prophétiser proffetizzare*· *satiété sazietà*, *inertie inergia* κτλ.

Τὴ προφέρεται αἰείποτε ὡς τὸ ἑλληνικὸν *τ'* τίθεται δ' ἐν γένει ἐπὶ λέξεων τῶν ἑλληνιστὶ γεγραμμένων διὰ τοῦ *θ'* οἷον *thym* θύμος, *théorie* θεωρία, *apathie* ἀπάθεια· προφ. *τιν, τεωρῆ, ἀπατῆ*.

V. W.

α) Πάνποτε τὸ *v* προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν *β'*· οἷον *vertu, envie* ἀρετὴ, φθόνος ἢ ἐπιθυμία.

β) Οὐδέποτε διπλασιάζεται, ἐπειδὴ τὸ *w*, μὴ ὄν κυρίως γαλλικὸν γράμμα, τίθεται μόνον ἐπὶ ξενικῶν λέξεων· οἷον *whist* (χαρτοπαίγνιον τι ἀγγλικὸν) προφ. *ouist*· *Newton*, κύρ: ὄν προφ. *Neuton*. *Low* κύρ: ὄν: *Lo*. Ἐν γένει ὅμως προφέρεται ὡς τὸ ἀπλὸν *v* οἷον *Washington, Westphalie, Witremberg* . . .

X

Τὸ x προφέρεται

α) ὡς *gz*, πρὸ φωνήεντος· οἷον *exemple, exil, exhalaison*, παρὰδειγμα, ἐξορία, ἀναθυμίασις· προφ. *égzaml', égzil, égzalézon*· *Xercès, Xavier*, κύρια ὀνόματα, προφ. *Gzercès, Gzavié*.

Ἐκτὸς ἐπὶ σπανίων τινῶν λέξεων ἐκ τῶν ἐλληνικῶν ξύλον καὶ ξηρός παραγομένων· οἷον *xylogie, xérasie*.

β) Ὡς τὸ ἐλλ.ληρικὸν ζ πρὸ συμφώνου· οἷον *excavation ἀνασκαφή· expliquer ἐρμηνεύειν· excepté ἐκτός· excellent ἄριστος· προφ. ἐξκαθασιδόν, ἐξπ.λικέ, ἐξεπτέ=écepté, éccellan*.

Οὕτω καὶ ἐν τῷ τέλει τῶν κυρίων ὀνομάτων ἡ ξενικῶν· ὡς *Sphinx*, σφίγγξ. *Aix, Ajax, Styx* . . . *index* (λεξ. λατιν.) ὁ λιχανὸς δάκτυλος ἢ πίναξ βιβλίου, ἐκ τοῦ λατινικοῦ *index, icis*· *larynx* λάρυγγξ· *lynx* λύγγξ· *phénix* φοίνιγγξ.

γ) Ἐπὶ δὲ τῶν κυρίως γαλλικῶν λέξεων εἶναι ἄφωνον ἐν τῷ τέλει λέξεως, εἰ μὴ ἐπομένου φωνήεντος, καὶ τότε προφέρεται ὡς ζ, z· οἷον *vieux, affreux, voix*, προφ. *vieu, affreü, voi*. *Vieux habits. affreux, et incroyable, une voix enfantine*· προφ. *vieu_zabī, affreuzé incroyable, une voizanfantine*.

δ) Ὡς σ ἢ s dur ἐπὶ τῶν ὀνομάτων πόλεων *Auxerre* καὶ *Bruxelles*.

ε) Ὡς πρὸς τὰ *deux, six, dix, soixante* καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν, ἰδὲ τὰ περ ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.

Z.

— Ὡς τὸ ἐλληνικὸν ζ· οἷον *zèle, ζήλος, ζέλι*.

Ἐν τῷ τέλει δὲ τῶν λέξεων προφέρεται μόνον ἐπομένου φωνήεντος, ὡς *Pensez à Dieu* . . . ἰδὲ τὰ περὶ συνεκφωνήσεως. Ἐκτὸς μόνον ἐπὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ *gaz* ἀέριον, τὸ ὅποιον προφέρεται πάντοτε γκαίξ.

Ἐπὶ δὲ τῶν κυρίων ὀνομάτων *Suez, Rhodéz, Metz* καὶ ἄλλων τινῶν, προφέρεται μᾶλλον ὡς s dur.

— Περὶ διπλῶν συμφώνων. —

Ἐν γένει τὰ διπλᾶ σύμφωνα διακρίνονται τῶν ἀπλῶν κατὰ τὴν ἐπιδεικτικὴν μόνον προφορὰν, ἢ καὶ ἐνίοτε χάριν ἐμφάσεως ἢ πάθους· οἷον *accablé de lassitude· souvenir affreux, apparaitre, assassin, attenter*. Ἄλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἡ ἀκριβὴς προφορὰ τῶν διπλῶν συμφώνων ἤθελεν ἔχει πολλάκις σχολαστικόν τι καὶ ἀπδές. Ταῦτα δὲ ἐκδιδάσκονται ἐκ τῆς τριβῆς καὶ μιμήσεως τῶν καλῶς προφερόντων. Σημειωτέον ὅμως,

— Ὅτι, ἐπὶ τοῦ *ll* (τοῦ μὴ ὑγροῦ), προφέρεται διπλοῦν εἰς τὰς λέξεις τὰς ἐκ τῆς λατινικῆς ἢ ἑλληνικῆς παραγομένης· ὡς *allécher, collecte, allégorie, ellébore* κτλ. ἐκ τῶν *allicere, collecta, ἀλληγορία, ἐλλέβορος*, ἐνῶ τὰ *aller, allumer* κτλ. προφέρονται *all é, a l u m é*.

Προφέρονται δ' εὐκρινῶς τὰ δύο *ll* μάλιστα ἐπὶ τῆς συμπλοκῆς *ill*, ὡς ἰσχύει τὸ *il* εἶναι ἀντὶ τοῦ στερητικοῦ *in*· οἷον *illégitime* ἄνομος, *illicite* ἀθέμιτος, *illisible* δυσανάγνωστος, μὴ ἀναγνώσιμος.

— Τὰ αὐτὰ περὶ τοῦ *nn*· οἷον *annuel, annotation, inné* κτλ. ἐκ τοῦ *anus, annotatis, innatus*, ἐνῶ τὰ *ennemi, annoncer, tonnerre* κτλ. προφέρονται *é n e m i, h o n n e u r, t o n e r r e*, διότι παράγονται ἀπὸ τὰ *inimicus, honor, tonitru*. Τὸ *anniversaire* ὁμοῦς (*annuarius*) προφέρεται *a n i v e r s a i r e*· τὸ *innocent* (*innocens*) *i n o c e n t*, ἂν καὶ μετὰ τοῦ *in* στερητικοῦ.

— Τὸ *rr* προφέρεται ἐντονώτερον τοῦ ἀπλοῦ, μάλιστα δ' ἐπὶ τοῦ *irr*, ὡς ἰσχύει τὸ *ir* εἶναι ἀντὶ τοῦ *in* στερητικοῦ, ὡς ἐπὶ τῶν *irrépréhensible* ἀνεπίληπτος, *irréparable* ἀνεπανόρθωτος.

— Τὸ *ss* προφέρεται διπλοῦν ἐπὶ τοῦ *dissection, dissemblable* (*dis-section dis-semblable*) καὶ τῶν ὁμοίων, τῶν συνθέτων δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ *essentiel* καὶ ἄλλων τινῶν.

Τὰ δὲ ἄλλα περὶ τῆς προφορᾶς τῶν διπλῶν συμφώνων ἀνήκουσιν, ὡς εἵπομεν, εἰς τὴν ἐπιδεικτικὴν προφορὰν ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, εἰς τὴν σχολαστικὴν.

— Περὶ ὀρθογραφικῶν σημείων. —

Ἐκτὸς τῶν τόνων (' `), περὶ ὧν ἤδη ὀλίγα ἐλέχθησαν ἀνωτέρω, ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς Γάλλοις καὶ ἄλλα τέσσαρα ὀρθογραφικὰ σημεία, ἢ ἀπόστροφος, *l' apostrophe*, ('), τὸ ὑπόστιγμα *la cédille* (ç), τὸ διαίρετικὸν *le tréma* (¨), καὶ τὸ ἐνωτικὸν *le trait d' union* (-).

Ἡ μὲν λοιπὸν ἀπόστροφος τίθεται ἀντὶ τῶν ἐκτεθλιμμένων φωνηέντων *a, e, i*· *l' histoire, je l' estime*, ἀντὶ *la histoire, je le estime*.

Τὸ δὲ ὑπόστιγμα ψιλὸν ἀποτελεῖ τὸ *ç* πρὸ τῶν *a, o, u*. ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω· *façade, leçon, reçu*.

Τὸ δὲ διαίρετικὸν εἶναι ἐν χρήσει, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὅταν δύο φωνηέντα προφέρωνται διακελυμένως· οἷον *naïf, iambe, ambiguë*.

Τὸ δὲ ἐνωτικὸν ἐνόησε δύο ἢ πλειοτέρας λέξεις, μίαν καὶ μόνην λέξιν, ὡς ἐκ τῆς ἐννοίας, συναποτελούσας· *chef-d' œuvre arc-en-ciel* . . .

Ἐκ τῆς περὰ τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς ὀρθογραφίας σπουδῆς προκύπτει ἡ ἐκμάθησις τῆς χρήσεως τῶν σημείων τούτων.

— Περὶ στίξεως. —

Τὰ τῆς στίξεως σημεία εἶναι παρὰ τοῖς Γάλλοις·

La virgule (,) — ἡ ὑποστιγμὴ, *le point et virgule* (;) — ἡ ἄνω

τελεία, les deux points (:)=ὡσαύτως ἢ ἀνω τελεία. Le point (.)=ἡ τελεία, le point interrogatif ἢ — d' interrogation (?) = τὸ ἐρωτηματικόν (;), le point exclamatif ἢ d' exclamation (!)=τὸ ἐπιφωνηματικόν.

—Περὶ συνεκφωνήσεως τῶν λέξεων.—

Εἶπομεν ἐπὶ τὸ ληκτικὸν σύμφωνον, ἢ ἀποσιωπᾶται πάντοτε, ὡς ἐπὶ τῶν dard acéré· dn plomb et de l' argent, ἢ συνεκφωνεῖται μετὰ τῆς ἐπομένης λέξεως, ἐὰν αὕτη ἀρχῆται ἀπὸ φωνήεντος καὶ ἡ ἔννοια ἀπαιτῆ νὰ συνδέωνται αἱ δύο λέξεις κατὰ τὴν προφορὰν, ὡς ἐπὶ τῶν grands et petits· depuis un nombre infini d' années· ἀλλ' ἡ συνεκφώνησις αὕτη εἰς πολλὰς ὑπόκειται ἐξαιρέσεις, ὧν τὰς κυριώτερας θέλομεν ἀναφέρει, σημειοῦντες ἤδη ὅτι εἰς τὴν συναναστροφὴν καὶ τὴν ἀπλουστέραν ἀνάγνωσιν, ἢ ἀκριβεστέρα συνεκφώνησις τοῦ ληκτικοῦ φωνήεντος, (ὡς εἶπομεν καὶ περὶ τῆς προφορᾶς τῶν διπλῶν συμφώνων), ἔχει σχολαστικὸν τι καὶ ἀηδές.

Οὐδ' αὐτοὶ οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται πάντες καὶ πάντοτε ὁρθῶς καὶ εὐδῶχος τὸ πολύτερον τοῦτο τῆς ἑαυτῶν γλώσσης ἰδιώμα, διότι ἀπαιτεῖται εἰς τοῦτο παιδεία, μάλιστα δὲ νοῦς καὶ ἀκοῆς εὐαισθησία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΑΙ.

Ἡ στίξις δεικνύει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποῦ πρέπει νὰ γίνωνται αἱ μᾶλλον ἢ ἥττον μικραὶ παύσεις κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ ἐπομένως ποῦ δὲν πρέπει νὰ συνεκφωνῆται τὸ ληκτικὸν σύμφωνον. Ἄλλ' ἡ στίξις δὲν δυνάμει ὅσας παύλας ἀπαιτεῖ ἢ εὐστοχος ἀνάγνωσις, ἢ εὐστοχος προφορά, καὶ σπανίως ἀναγκάζεται ὁ ἀναγνώσκων ἢ λαλῶν νὰ προσφέρῃ πλέον ἢ ὀκτὼ συλλαβὰς ἄνευ παύλας τινος ἀρκεῖ μόνον ἢ παῦλα νὰ παρεμβληθῆ μεταξὺ δύο λέξεων ἀνεξαρτήτων ἀπ' ἀλλήλων· οἷον Soyez en paix-avec les hommes,—en guerre—avec les vices· οὔτε τὸ x τοῦ paix, οὔτε τὸ s τοῦ hommes συνεκφωνεῖται μετὰ τοῦ ἐπομένου φωνήεντος, ὅπερ ἐγένετο, ἐὰν μὴ παρενεβάλλετο παῦλα. Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα δὲν εἶναι ὑποκείμενον τοῦ ἡμετέρου λόγου, ἀνήκουσι δὲ μᾶλλον καὶ κυρίως εἰς τὴν ἀπαγγελίαν, διὸ θέλομεν ἐκθέσει ὀλίγας μόνον παρατηρήσεις ἀμέσως εἰς τὴν συνεκφώνησιν τοῦ ληκτικοῦ συμφώνου ἀνηκούσας.

α) Σπανίως συνεκφωνητέον τὸ ὑποκείμενον μετὰ τοῦ ῥήματος· οἷον

Tous les sentiments-ont chacun un ton de voix qui leur est propre.
(La Rochefoucauld).

Les vices-entrent dans la composition des vertus, comme les poisons-entrent dans la composition des remèdes. (id.)

Les passions-en engendrent souvent qui leur sont contraires (id.)

Ἐκτός ἐὰν τὸ ὑποκείμενον ἐκφέρηται διὰ τῶν ἀντωνυμιῶν nous, vous, ils, elles, on, καὶ ἐνίοτε tout, chacun· οἷον nous_espérons toujours· on_espère (4). Grâce et riche parure, tout appartient à ce petit favori. Chacun_en parle ἢ καὶ chacun-en parle.

β) Συνεκφωνεῖται δὲ τὸ ῥήμα μετὰ τοῦ συμπληρώματος ἢ τοῦ ἀντικειμέ-

(1) Ἐὰν ὅμως ἡ ἀντωνυμία λαμβάνηται οὐσιαστικῶς, οὐδεμία γίνεται συνεκφώνησις π.χ. On est le représentant redoutable et redouté de la société. (Voltaire).

του αὐτοῦ. οἶον tout appartient à ce petit favori. Ils aiment à étudier.
Que d'hommes sont esclaves de leurs passions!

γ) Συνεκρωνεῖται καὶ τὸ ἐπιθετὸν μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς le grand homme.

—C. Τὸ c ἀποσιωπᾶται οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἐλίγων λέξεων, καθ' ἑαυτὸν, ὡς λευκὸν, εἶναι ῥύσει ἄφρονον (blanc, franc, jone, tronc, clerc, marc, lacs, porc, broc, escroc, il vaine, il convainc, croc, acroc, arsénic, estomac, tabac, cotignac), ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ἔθεν μόνον τὸ ἐπιθετὸν franc συνεκρωνεῖται συνήθως· οἶον C' est un franc étourdi, un franc animal· τὸ δὲ blanc ἐνίοτε ὡς le oui et le non, le blanc et le noir· τὰ δὲ ἄλλα, μόνον ἐπὶ συνεκφράσεων τινῶν, ὡς τὸ croc ἐπὶ τοῦ croc-en-jambe, τὸ clerc ἐπὶ τοῦ compter de clerc à maître· τὸ broc ἐπὶ τοῦ de brie et de broc.

—D. Παρετηρήσαμεν ἔτι προφέρεται ὡς t ὅποταν γίνηται συνεκρώνησις αὐτοῦ· πλήν ἢ συνεκρώνησις αὕτη τοῦ d γίνεται μόνον·

α) Ἄ ν α γ κ α ἰ ω ε ἐπὶ τινῶν ἐπιθέτων, μάλιστα δ' ἐπὶ τῶν grand, profond, second, fécond, froid, chaud, πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ· οἶον un grand homme· un profond ennui· le second étage· c' est un froid égoïste . . . καὶ ἐνίοτε ἐν ἄλλῃ συντάξει, ὡς fécond en miracles· J' ai froid aux pieds, ἢ καὶ ἐλιγώρως πως fé c o n e n miracles. J' ai fro i aux pieds.

β) Συνήθως ἐπὶ τῶν ῥημάτων, ὧν ἡ ἀπαρέμματος λήγει εἰς andre, endre, ondre· οἶον il répand un peu d' eau· il apprend à lire· il nous rend un grand service· il répond en mon nom· ἐνῶ τὰ Il le mord à la jambe· Elle coud habilement κτλ. προφέρονται συνήθως καὶ ἐρθῶς Il le m o r à la jambe, Elle c o ù habilement, διότι ταῦτα τὰ ῥήματα (mordre, coudre), δὲν λήγουσιν εἰς andre, endre, ondre, κατὰ τὴν ἀπαρέμματος· τοῦτο δὲ εὐφωνίας χάριν.

γ) Ἐπὶ πάντων τῶν ῥημάτων, πρὸ τῶν ἀντωνυμιῶν il, elle, on· οἶον Mord-il? Coud-elle? A peine se resoud-il à cela, que . . . Que vend-on?

δ) Ἐπὶ τῶν ἐκφράσεων de pied en cap· Pied-à-terre· De fond en comble.

ε) Ἐπὶ τοῦ συνδέσμου quand· οἶον quand on veut· quand Achille combattait· Ἐκτὸς ἐὰν προκύπη ἀμφιβολογία· οἶον quand a-t-il dit cela? πρόφερε quan a-t-il dit cela? ἐπειδὴ ἄλλῶς δὲν διακρίνεται ἀπὸ τοῦ quand t' a-t-il dit cela?

Κατὰ δὲ τὰς ἄλλας περιπτώσεις τὸ λευκτικὸν d ἀποσιωπᾶται συνήθως καὶ ἐπομένου φωνήεντος· ὡς un bond instantané· Le chaud et le froid· un plafond élégant· un nid élevé· un dard acéré· un bord élevé.

—F. Ἐνθυμοῦ ἔτι ἐκρωνεῖται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ἐξαιρουμένων τῶν ἐλίγων λέξεων, τὰς ὁποίας ἀνεφέραμεν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ.

—G. Ἐν συνεκρώνησει προφέρεται ὡς τὸ ἐλλητικὸν κ· συνήθως δὲ συνεκρωνεῖται μόνον ἐπὶ τοῦ ἐπιθέτου long· οἶον un long hiver· Ἐπὶ δὲ τῶν λέξεων sang, rang, συγνάκις ἀποσιωπᾶται· οἶον rang élevé, sang échauffé· ἐπιδεικτικῶς δὲ προφ. rank élevé, sank illustre. Προφέρεται δ-

μως πάντοτε ἐπὶ τοῦ *suer sang et eau*: προσ. *s a n k é o*.

—M. N. Τὰ *m, n*, ἐπιρρίνα μένουσι τοιαῦτα ἐν τῷ τέλει λέξεως, καὶ πρό φωνήεντος ἢ, ἄλλως εἰπεῖν, ἀποτελοῦσι χασμωδίαν τινὰ μετὰ τοῦ φωνήεντος τούτου· ὡς *Donnez-lui du vin à boire. J'ai un moyen assuré de . . . J'ai faim et soif. un parfum exquis.* Κατὰ ταύτας λοιπὸν καὶ τὰς παρομοίας περιπτώσεις τὸ ληκτικὸν *m, n* προφέρεται ἀκριβῶς, ὡς ἀν' ἡ ἐπομένη λέξις ἤρ-
χεται ἀπὸ συμφώνου.

Ταῦτα δὲ ἀνεξαίρετως ὡς πρὸς τὸ *m*.

Ὡς πρὸς δὲ τὸ *n* τοῦτο ἐξαιρεῖται.

α') Ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ὅταν προηγῶνται ἀμέσως τοῦ οὐσιαστικοῦ ἢ καὶ τῆς λέξεως *autre*: διότι τότε τὸ ληκτικὸν *n* τοῦ ἐπιθέτου, ἀποτρεπόμενον τῆς ἐπιρρίνου φωνῆς· συνάπτεται κατὰ τὴν προφορὰν μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἢ τῆς λέξεως *autre*: ὡς *un enfant, mon habit, un tien ami, vilain enfant, un certain autre personnage, aucun autre.*

β') Ἐπὶ τοῦ ἐπιρρήματος *bien* πρὸ τῆς λέξεως, τὴν ἴποιαν διαθέτει· ὡς *il est bien élevé*· καὶ ἐπὶ τοῦ *rien* μετ' ἀπαρεμράτου, μετοχῆς, τῆς ἂ προθέσεως καὶ τοῦ *encore*: ὡς *il ne faut rien attendre de lui, je n'ai jamais rien attendu de sa part, nous n'avons plus rien à espérer, nous n'avons rien encore vu.*

γ') Ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν *on, en* πρὸ τοῦ ῥήματος. *En avez vous? On espère que. . .* Ἡ *on* συνεχρῶνεται μετὰ τῆς *en*: ὡς *on en parle*

δ') Τέλος ἡ *en* πρόθεσις συνεχρῶνεται μετὰ τοῦ συμπληρωματος αὐτῆς· *en Angleterre, en herbe.*

ΓΥΜΝΑΣΜΑ.

Προσ. ἐπιρρίνως	Μὴ ἐπιρ. καὶ ἐν συνεχρῶνῃσει.
Un paysan italien.	Un vain espoir.
Une faim insatiable. Daim apprivoisé.	En plein air. Un malin esprit.
Une main ensanglantée.	Ancien usage.
Du certain à l'incertain.	Un certain historien.
Le tien et le mien.	Un tien ami.
L'historien ami du vrai.	Le divin Achille.
Un vilain et son seigneur.	C'est un vilain homme.
Un parfum agréable. Un et un.	Un empire. Un agréable parfum.
Il est importun à tout propos.	Un importun ami.
Pas un avant moi.	Aucun autre. Pas un autre.
Un nom historique	Un non énergique.
Un non énergique.	Mon habit.
Son aigü.	Son insolence.
Bon à manger. Un bonbon exquis.	C'est un bien bon enfant.
Le bien et le mal.	J'ai bien entendu J'en ai bien assez.
Le bien attendu (τὸ προσδοκ. καλόν).	Soyez le bien arrivé. (καλῶς ἤλθεσ).
Rien avec rien.	Il ne veut rien entendre.
Peut-on entrer.?	Je n'ai plus rien à faire ici.
L'horison en fut tout éclairé.	On entre.
Prenez-en encore.	On en prit trois ou quatre.
Jean attend.	Agir en habile homme.
	J'en attends.

P. — Ἴδε τὰ περὶ τῆς προφορᾶς αὐτοῦ.

R. — Τὸ ληκτικὸν *r* τῆς ἀπαρεμράτου τῆς *a'*. συζυγίας προφέρεται μόνον ἐν συνεχρῶνῃσει μετὰ τοῦ ἐπομένου φωνήεντος· ὡς *dérober au destin ses augustes secrets.* Παρατηρητέον ἔμως ἐπὶ καὶ τότε ἀποσιωπᾶται πολλάκις κατὰ τὴν ἀπλουστέρην ὁμιλίαν ὥστε τὸ *Se porter à merveille. Parler agréa-*

blement κτλ. ἐκφωνοῦνται οὐ σπανίως, ὡς ἂν ἐγράφοντο se porté à merveille· Parlé agréablement.

Ἀποσιωπᾶται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων καθ' ἃ εἶναι φύσει ἄφωνον, ἐφ' ἧσων δηλαδὴ πολλοσυλάθων τὸ ἐνικὸν λήγει εἰς er, ier π. γ. rocher escarpé· bouclier arrondi... πρόφ. roché escarpé· bouclier arrondi. Ἐξαιροῦνται μόνον ὀλίγα τινὰ ἐπιθέτα, ὡς premier, dernier, entier . . ὣν τὸ ληκτικὸν r προσέρεται πάντοτε πρὸ οὐσιαστικοῦ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένου π. γ. Le premier homme. Un entier attachement.

S. X. Z.— Ταῦτα τὰ τρία στοιχεῖα ἔχουσιν ἐν συνεχρωνήσει τὴν αὐτὴν προφοράν, ἣν τὸ s doux ἢ z· ὅθεν π. γ. αἱ λέξεις Je suis, tu es, nous sommes, tous, droits, discours voix, venez, nez . . ὣν τὰ ληκτικὰ s, x, z, ὄντα φύσει ἄφωνα, προσέρονται ἐν συνεχρωνήσει μετὰ τοῦ ἐπομένου φωνήεντος, ὡς ἂν ἐγράφοντο διὰ ληκτικῶν z. Je suis assis . . Tous ensemble. Droits inviolables. Des discours éloquent. Un doux avenir. Vous allez et venez sans cesse.

Σημειωτέον ὅτι, ἐκτὸς ἐπὶ τῆς ἐπιθεικτικῆς προφορᾶς καὶ τῆς στιχουργίας, τὰ ληκτικὰ s καὶ z, ἀποσιωπῶνται ὀρθῶς ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἐνικῶς ἐκφερομένων ὅσον Un discours éloquent. Un vers admirable. Naples et ses environs. L' univers entier. Un mors en acier. Il a le nez écorché. Ὁμοίως ἐπὶ τῶν alors, toujours· ὅσον Alors enfin. Il est toujours occupé . . τὰ ὁποῖα προσφέρονται συχνάκις a l o r enfin, t o u j o u r occupé.

T.— Τὸ ληκτικὸν t μένει ἄφωνον, καὶ ἐπομένου φωνήεντος, α') ἐπὶ τῶν καταλήξεων rt· ὅσον Il court après . . Il meurt en brave. Il est fort et courageux. La mort envisagée de près . . πρόφ. il e o u r après. Il m e u r en brave. Il est f o r et courageux. La m o r envisagée (1). Ἐξαιρεῖται τὸ fort, ἐπιρρήμα· ὡς Il est fort aimable· καὶ συχνάκις τὸ De part en part. De part et d' autre. β') Ἐπὶ τοῦ γ' πληθυντικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, ἔσαν ἢ κατάληξις ent ἔρχη φωνήεν πρὸ αὐτῆς· ὅσον Ils se vouent à Dieu. Ils essuient encore les mêmes traitements. Ces messieurs jouent aux cartes . . ὡς ἂν ἦτο se voue à Dieu· essuie encore· joue aux cartes. Ἀλλὰ πάντοτε συνεχρωνεῖται τὸ t ἔσαν τὸ ῥήμα προηγῆται τῶν ἀντωνυμιῶν il, ils, elle, elles, on· ὅσον Part-on? Court-il? Courent-ils? Meurt-elle? Jouent-ils? Essuient-ils? γ') ἐπὶ τοῦ comment (ὡς τοῦ quand) διὰ ν' ἀπορεύηται ἢ ἀμφιβολία, ὡς ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως· Comment a-t-il fait cela? δ') πάντοτε ἐπὶ τοῦ συνδέσμου et. Et encore. Confiance et espoir· προσ é encore· confiance espoir· ε') ὁσάκις ἢ προφορὰ ἀποδίνει καθόρωνος (2) ὅσον au bout et au milieu. Il est enfant en tout, προσφ. au bou éau milieu. Il est en fa n en tout.

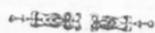
Συνεχρωνεῖται ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων τῶνεῖς τη ληκτικῶν πρὸ οὐσιαστικοῦ· ὡς un méchant écrivain. Un obligéant ami. Notre prudent adversaire. Un saint homme. Le défunt empereur. Ἀποσιωπᾶται δὲ πολλάκις ἐν τῇ συνθειᾷ, ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν καὶ τῶν ἐπιθέτων, μὴ προτασσομένου οὐσιαστικοῦ π. γ. Il est obligéant envers tout le monde. Un néant à l' égard de l' infini. Saint aux yeux de Dieu· Il a le front armé de cornes. J' étais absent à cette époque· καὶ τότε αἱ λέξεις obrligéant, néant, saint, front, absent κτλ. προσέρονται ἐπιρρήτως, ὡς ἂν προηγούντο λέξεως ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένης, καὶ ὄχι τῆ συνεχρωνήσει τοῦ n, ὅπερ μάλιστα ἀποφευκτέον.

(1) Ὁ αὐτὸς κανὼν φυλάσσεται καὶ ἐπὶ τοῦ ληκτικοῦ d.

(2) Ὁ κανὼν οὗτος θεωρεῖται γενικὸς καὶ ὡς πρὸς τὰ ἄλλα ληκτικὰ σύμφωνα.

Γ Ε Ν Ι Κ Ι Ο Λ Ο Γ Ι Ο Ν .

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΑΙ.

1 Η Γαλλική γλῶσσα ἔχει μόνον δύο γένη, ἀρσενικόν καὶ θηλυκόν, (masculin, féminin)· ὥστε, τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν οὐδετέρων ὀνομάτων τὰ μὲν εἶναι ἀρσενικά τὰ δὲ θηλυκά παρὰ τοῖς Γάλλοις.

2. Πτώσεις κυρίως δὲν ἔχει, δηλονότι δὲν πάσχουσι τὰ γαλλικά ὀνόματα τοὺς διαφόρους τῆς ληγοῦστος μετασχηματισμούς, δι' ὧν ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἡ λατινικὴ ἐκδηλοῦσι τὰς διαφόρους σχέσεις αὐτῶν εἴτε πρὸς ἄλληλα, εἴτε πρὸς ἄλλας λέξεις· ἐμφαίνει δὲ τὰς σχέσεις ταύτας ἢ διὰ προθέσεων, ἢ διὰ τῆς τάξεως αὐτῆς τῶν λέξεων· λ. γ. ἡ κατ' ὀνομαστικὴν πτῶσιν λέξις προηγείται τοῦ ῥήματος, ἢ δὲ κατ' αἰτιατικὴν ἔπεται αὐτῷ· οἷον *Isidore frappe Paul* (ὁ Ἰσίδωρος δέρει τὸν Παῦλον)· *Le fils aime le père* (ὁ υἱὸς ἀγαπᾷ τὸν πατέρα). Ἐνῶ *Paul frappe Isidore*· *Le père aime le fils* σημαίνει ἀναγκαίως ὁ Παῦλος δέρει τὸν Ἰσίδωρον· ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν. Ἡ δὲ γενικὴ καὶ δοτικὴ φανερόνονται, ἢ μὲν διὰ τῆς *de*, ἢ δὲ διὰ τῆς ἀ προθέσεως. *Le livre de Paul* τὸ βιβλίον τοῦ Παύλου. *Je donne à Paul* δίδωμ τῷ Παύλῳ (πρὸς τὸν Παῦλον).

3. Ἐκ τούτου ἔπεται, ὅτι αἱ υπερβάσεις ἤτοι αἱ μεταθέσεις τῶν λέξεων γίνονται πολλῶ σπανιώτερον ἢ ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς. Ἐν γένει λοιπόν, μεταγλωττίζοντες γαλλιστὶ ἑλληνικὴν τινα φράσιν, πρέπει νὰ θέτωμεν τὰς λέξεις κατὰ τὴν γραμματικὴν τάξιν, ἥτοι α) τὸ ὑποκείμενον, καὶ ὅσα ἀπ' αὐτοῦ ἐξαρτῶνται· β) τὸ ῥῆμα κτλ. γ) τὸ ἀντικείμενον κτλ.

4. Τὰ μέρη τοῦ λόγου (les parties du discours) λέγονται γαλλιστὶ

l' article	τὸ ἄρθρον	le participe	ἡ μετοχή
le substantif	τὸ οὐσιαστικόν	la préposition	ἡ πρόθεσις
l' adjectif	τὸ ἐπίθετον	l' adverbe	τὸ ἐπίρρημα
le pronom	ἡ ἀντωνυμία	la conjonction	ὁ σύνδεσμος
le verbe	τὸ ῥῆμα	l' interjection	τὸ ἐπιφώνημα.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑ. Α'.

ΠΕΡΙ ἌΡΘΡΩΝ.

Οἱ Γάλλοι τρία ἔχουσιν ἄρθρα, ὀνομαζόμενα τὸ μὲν ὀριστικὸν (défini), ὡς εἰς τὴν ἑλληνικὴν (ὁ, ἡ, τὸ)· τὸ δὲ δεύτερον, ἀόριστον (in-défini), καὶ τὸ τρίτον, ἀόριστον μεριστικὸν (indéfini partitif), ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἀμφοτέρω ἐλλείποντα.

I. — Ὅριστικὸν ἄρθρον. —

α) Ἐπὶ μὲν τοῦ ἐνικοῦ ἀρσενικοῦ	{ ἐπομένου συμφώνου ἢ καὶ ἡ δασείως. le	{ ὁ, τὸ
	{ ἐπομένου φωνήεντος ἢ καὶ ἡ ἀφώνου (1).	
β) ἐπὶ τοῦ ἐνικοῦ θηλυκοῦ	{ ἐπομένου συμφώνου la ἐπομένου φωνήεντος l'	{ ἡ
γ) ἐπὶ δὲ τοῦ πληθυντικοῦ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν	les οἱ, αἱ, τὰ	

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

α) Le livre, le héros, l'artiste, l'homme,

τὸ βιβλίον, ὁ ἥρωας, ὁ καλλιτέχνης, ὁ ἄνθρωπος.

β) La femme, l'amitié, l'humanité.

ἡ γυνή, ἡ φιλία, ἡ φιλανθρωπία, ἡ ἀνθρωπότης.

γ) Les livres, les héros, les artistes, les femmes,

τὰ βιβλία, οἱ ἥρωες, οἱ καλλιτέχναι, αἱ γυναῖκες.

Κλίνεται δὲ ὡς ἐφεξῆς.

Ἐρικὸν (Singular).

Ἄρσενικὸν (masculin)

Θηλυκὸν (féminin)

ἔπομ. συμφ.		ἔπομ. φων.	
ὄν.—le	ὁ, τὸ	l'	la ἡ
γεν—du	τοῦ, ἐκ τοῦ (ἀπὸ τόν, τὸ)	de l'	de la τῆς, ἐκ τῆς (ἀπὸ τήν)
δοτ—au	τῷ, εἰς τόν, εἰς τὸ	à la	à la τῇ
αἰτ—le	τόν, τὸ	l'	la τήν

(1) Ἐνθυμοῦ ὅτι τὸ ἡ δὲ μὲν εἶναι δασύ καὶ ἐπομένως συμφώνον, ὅτι δὲ ἀφώνον καὶ ἐπομένως ὡς μὴ ὑπάρχον. Ὅσάκις λοιπὸν θέλομεν λέγειν σὺ μ φ ω ν ο ν, ὑπονοοῦμεν ἡ δ α σ ὺ, ὁσάκις δὲ φ ω ν ἦ ε ν, ὑπονοοῦμεν ἡ ἄφωνον.

Π.ληθυντικὸν (Pluriel)

ὄνομα.— les	οἱ, αἱ, τὰ.
γενικ.— des	τῶν, ἐκ τῶν (ἀπὸ τούς-τάς-τά)
δοτικ.— aux	τοῖς, ταῖς, εἰς τούς, εἰς τὰς, εἰς τὰ.
αἰτία.— les	τούς, τὰς, τὰ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ du λέγεται ἀντὶ τοῦ de le διὰ συνκρίσεως· οὕτω καὶ τὸ au ἀντὶ τοῦ à le, des ἀντὶ τοῦ de les καὶ τὸ aux ἀντὶ τοῦ à les.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Du livre,	τοῦ βιβλίου		
de l' homme,	τοῦ ἀνθρώπου,	des hommes	τῶν ἀνθρώπων.
de la femme,	τῆς γυναίκος,	des femmes	τῶν γυναικῶν.
de l' amitié	τῆς φιλίας,		

au livre,	τῷ βιβλίῳ,	εἰς τὸ βιβλίον
à l' homme	τῷ ἀνθρώπῳ	εἰς τὸν ἄνθρωπον
à la femme	τῇ γυναικί,	εἰς τὴν γυναῖκα
à l' amitié	τῇ φιλίᾳ	εἰς τὴν φιλίαν

aux hommes, aux femmes, τοῖς ἀνθρώποις, ταῖς γυναιξίν· εἰς τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τὰς γυναῖκας.

—Χρῆσις τοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου.—

Τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν προηγεῖται τῶν ὀριστικῶς λαμβανομένων ὀνομάτων· ὀριστικῶς δὲ λαμβάνονται τὰ ἐμφαινόμενα·

α') Πρῶτερον ἤδη λεχθέν τι καὶ ὀρισμένον π. χ. et alors l' enfant sortit τότε δὲ τὸ παιδίον ἐξῆλθε· δηλονότι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παιδίον.

β') Γνωστὸν τι τοῖς πᾶσι καὶ ἐπομένως ἀφ' ἑαυτοῦ ὀρισμένον· οἶον La mort. La mort est inévitable, ἀνευκτος ὁ θάνατός ἐστι.

γ') Πάντα περιληπτικῶς τὰ ὁμοειδῆ ὄντα, δηλαδὴ γένος, εἶδος κτλ. ἢ καὶ ἔννοια γενικῶς ἐκλαμβανομένη οἶον

L' homme est mortel, θνητὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, les hommes sont mortels, θνητοὶ εἶναι οἱ ἄνθρωποι.

Il n' est pas au dessus des préjugés, δὲν εἶναι ἀνώτερος τῶν προλήψεων.

La pluie est rare dans l' Attique, ἡ βροχὴ εἶναι σπάνια εἰς τὴν Ἀττικὴν.

Il s' est adonné à l' ivresse, παρεδόθη εἰς τὴν μέθην.

Il s' est adonné à l' étude, ἐτράπη εἰς τὴν σπουδὴν.

δ') Συχνάκις δὲ τὸ ὄνομα ὀρίζεται διὰ τῶν ἐπομένων· οἶον, ἀρίστως μὲν, εἶρον βιβλίον (κοιν. ἤρρα ἓνα βιβλίον) j' ai trouvé un livre· ὀριστικῶς δὲ, εἶρον τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἔχατες, τὸ βιβλίον τοῦ ἀδελφοῦ σου, τοῦ Πάλλου κτλ. J' ai trouvé le livre que . . . κτλ.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ, Ἀναγκαιότατον εἶναι ἡ ἀρχὴ ἀπὸ τοῦδε ὁ μαθητὴς τὴν σπουδὴν τῶν ῥημάτων διὰ μετρίας δὲ μνήμης καὶ ὀλίγου κόπου θέλει μάθει καλῶς ἐν βραχεῖ χρόνῳ ὅσα διὰ τῆς ἀπλῆς πράξεως ἀτελῶς καὶ ἐν μακρῷ χρόνῳ διδάσκονται.

ΘΕΜΑ 1.

Δίδω	Je donne
Δίδομεν	Nous donnons
Δίδεις	Tu donnes ἢ vous donnez
Δίδετε	Vous donnez
Τίτι δίδεις;	} A qui donnes-tu? ἢ A qui donnez-vous? (1)
Τίσι δίδεις;	
Εἰς τίνα, εἰς ποῖον, εἰς ποῖαν δίδεις;	
Εἰς τίνας, εἰς ποῖους, εἰς ποῖας δίδεις;	

ΣΗΜ. Τὸ πληθυντικὸν τῶν ὀνομάτων σχηματίζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον προσθέσει τοῦ s εἰς τὸ ἐνικόν.

Le père,	les pères	Ὁ πατήρ,	οἱ πατέρες.
La mère,	les mères	Ἡ μήτηρ,	αἱ μητέρες.
L'ami,	les amis	Ὁ φίλος,	οἱ φίλοι.
L'ennemi	les ennemis	Ὁ ἐχθρὸς,	οἱ ἐχθροί.
L'habit	les habits	Τὸ ἔνδυμα,	τὰ ἔνδυματα.

Οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ γυνὴ τοῦ ἥρωος. Οἱ ἥρωες τῆς ἀνθρωπότητος. Τίτι δίδεις τὸ ἔνδυμα τοῦ παιδίου; Δίδω τὸ ἔνδυμα τοῦ παιδίου εἰς τὴν μητέρα. Τίτι δίδετε τὸ ἔνδυμα τοῦ παιδίου; Δίδομεν τὸ ἔνδυμα τοῦ παιδίου εἰς τὴν μητέρα. Τίτι δίδεις τὰ ἔνδυματα τῶν παιδίων; Δίδω τὰ ἔνδυματα τῶν παιδίων εἰς τὰς μητέρας καὶ (et) εἰς τοὺς πατέρας. Εἰς ποῖον δίδεις τὸ βιβλίον τοῦ καλλιτέχνου; Δίδω τὰ βιβλία τοῦ καλλιτέχνου εἰς τὸν ἥρωα. Εἰς ποῖον δίδετε τὰ βιβλία τοῦ πατρὸς; Εἰς τὸ παιδίον. Εἰς τίνας δίδεις τὰ βιβλία; Εἰς τοὺς φίλους. Ἡ σπουδὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ σπουδὴ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ σπουδὴ τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ θάνατος τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀνθρωπότητος.

II Ἀόριστον ἄρθρον

Ὅταν τὸ ὄνομα ἐμφανῆ ἐν τι ἄτομον, τούτέστιν, εἴτε μὴ λεχθὲν ἤδη καὶ ἐπομένως ἀγνωστον εἰσέτι (τούτέστιν ὡς πρὸς τὸν ἀκούοντα): εἴτε ἄτομόν τι εἰσὶν ὁμοειδῶν, ὅτε πολλάκις ἀνάρθρως ἐκφέρεται εἰς τὴν ἐλληνικὴν: ὡς ἔχομεν φίλον πιστόν. Τὸ ἔχειν φίλον πιστόν εἶναι προτιμότερον ἢ. . . Ἐῦρον βιβλίον (κοιν. ἐν βιβλίον): ἢ καὶ διὰ τοῦ ἀ-

(1) Ἄν καὶ τὰ: δίδεις. Τίτι δίδεις; σημαίνωσι κυρίως tu donnes. Ἄ qui donnes-tu! ἀφελεί ζυμῶς ὁ μαθητὴς ἡ ἀσκήται μεταφράζων τὰ τοιαῦτα καὶ διὰ τοῦ πληθυντικοῦ vous donnez. A qui donnez-vous! ἐπειδὴ τῶν γάλλων ἔθιμον εἶναι νὰ ὁμιλοῦσι πληθυντικῶς καὶ πρὸς ἐν πρόσωπον ἀπευθυνόμενοι, πλὴν ἐὰν ὁ γάλλων ᾖ οἰκειότατος.

ρίστου επιθέτου τις· οἶον ἄνθρωπος τις σ' ἐζήτησα (κοιν. ἕνας (εἰς) ἄνθρωπος σ' ἐζήτησα)· τότε οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται πάντοτε τὸ ἀόριστον ἄρθρον.

ὄνομ.	un	une
γεν.	d' un	d' une
δοτ.	à un	à une
αἰτ.	un	une

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

- Ὄνομ. { Un homme vous a demandé σ' ἐζήτησεν ἄνθρωπος τις
{ C' est préjugé πρόληψις εἶναι τοῦτο.
γεν.— La possession d' un ami—d' un ami fidèle ἡ κτησίς φί-
λου—φίλου πιστοῦ.
δοτ.— Il s' est adonné à une étude fort attrayante ἐτράπη εἰς
σπουδὴν τερπνοτάτην.
αἰτ.— Nous avons un ami fidèle ἔχομεν φίλον πιστόν.

Π.ληθυντικῶς.

ὄνομ.	Des (ἐνίοτε de)
γεν.	de
δοτ.	à des (ἐνίοτε à de)
αἰτ.	des (ἐνίοτε de)

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Μὴ συγχέης ταῦτα τὰ *des* μετὰ τῆς *des*, γενικῆς τοῦ πλήθυντικοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

- Ὄνομ. { Des hommes t' ont demandé ἄνθρωποι τινες σ' ἐζήτησαν.
{ Ce sont des préjugés πρόληψεις εἶναι.
γεν.— La possession d' amis fidèles ἡ κτησίς φίλων πιστῶν.
δοτ.— Je l' ai dit à des amis fidèles τὸ εἶπον πρὸς φίλους πιστούς.
αἰτία. { Nous avons des amis fidèles ἔχομεν φίλους πιστούς.
{ Disons des choses en sa faveur ἄς εἴπωμεν πράγματα ὑπὲρ
αὐτοῦ.

ΘΕΜΑ 2.

Ἔχεις; As-tu? ἢ Avez-vous?

Ἔχω, J' ai.

Ἔχετε; Avez-vous?

ἔχομεν, nous avons.

Ναί, μάλιστα, Κύριε, Oui, Monsieur, Κυρία, Madame, καὶ πρὸς τὰ κορ-
σικὰ Mademoiselle.

Ὅχι, Κύριε, Κυρία . . . Non, Monsieur, Madame, Mademoiselle.

Ὁ ἀδελφός,	le frère	Ὁ πτωχός,	le pauvre
Ἡ ἀδελφή,	la sœur	Ἡ τράπεζα,	la table
Ὁ συνήγορος,	l' avocat	Τὸ κάτοπτρον,	le miroir.

Ἔχεις βιβλίον (βιβλίον τι; ἐν βιβλίῳ); Ναί, Κύριε, ἔχω βιβλίον. Ἔχεις βιβλία; Ὀχι, Κύριε. Ἔχεις ἐνδύμα; Ναί, Κυρία, ἔχω ἐνδύμα. Ἔχεις παιδιά; ἔχω παιδιά. ἔχετε φίλους; ἔχομεν φίλους. Ὁ θάνατος φίλου (τινός). Δίδω τὰ βιβλία τοῦ καλλιτέχνου πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ δικηγόρου. Εἰς ποῖον δίδεις τράπεζαν; Εἰς ἓνα πτωχόν. Τίνι δίδεις τὴν τράπεζαν; Πτωχῷ τινι. Εἰς ποῖον δίδετε τὴν τράπεζαν; Δίδομεν τὴν τράπεζαν εἰς τὸν πτωχόν. Εἰς τίνας δίδεις κάτοπτρον; Εἰς τὰς γυναῖκας. Εἰς τίνα δίδεις τὸ κάτοπτρον τοῦ ἀδελφοῦ; Δίδω τὸ κάτοπτρον τοῦ ἀδελφοῦ εἰς τὴν ἀδελφὴν. Ἔχεις κάτοπτρον; Ναί, Κυρία, ἔχω κάτοπτρον. Ἔχεις ἀδελφόν; ἔχω ἀδελφόν καὶ ἀδελφὴν. Εἰς ποῖον δίδεις τὰς τραπεζὰς τῆς γυναικὸς τοῦ καλλιτέχνου; Δίδω τὰς τραπεζὰς τῆς γυναικὸς πρὸς ἓνα ἀδελφὸν τοῦ δικηγόρου. ἔχετε δικηγόρον τινά; Ὀχι, Κύριε.

III Μεριστικὸν ἄρθρον.

Κατὰ δὲ τὰς φράσεις ἔχομεν χαρτίον, ἔχετε νοῦν, τὰ οὐσιαστικὰ χαρτίον, νοῦν ἐμφαίνουσιν ὅχι ἐν τι χαρτίον, ἓνα τινα νοῦν, ἀλλὰ μέρος, ἢ μέρϊόν τι χαρτίου, ποσότητα χαρτίου· περισσότερο ἢ ὀλιγώτερον νοῦν. Αὕτη δ' ἡ ἔννοια, μεριστικὴ λεγομένη, ἐμφαίνεται ἑλληνηστὶ μὲν πάλιν ἀνάρθρωτος, γαλλιστὶ δὲ διὰ τῆς μεριστικῆς de προθέσεως, ἧτις, συναπτομένη τῇ ὀριστικῇ ἄρθρῳ, ἀποτελεῖ τὸ ὀνομαζόμενον ἄριστον μεριστικὸν ἄρθρον *article indéfini-partitif*, ἢ ἀπλῶς μεριστικὸν ἄρθρον *article partitif*.

Ἐρικόν.

ἀρσενικόν.				θηλυκόν.			
ἔπομ.	συμρ.			ἔπομ.	συμρ.		
ὄνομ.	du	. . .	de l'	de la	! !	. . .	de l'
γεν.	de	. . .	d'	de	. . .	. . .	d'
δοτ.	à du	. . .	à de l'	à de la	. . .	. . .	à de l'
αἰτ.	du	. . .	de l'	de la	, . . .	. . .	de l'

Πληθυντικόν.

Ὁμοίως τῷ τοῦ ἄριστου ἄρθρου, ἤγουν ὄνομ. *Des*, γεν. *de*, δοτ. ἃ *des*, αἰτ. *des*, (1).

(1) Τοῦτο δ' εὐλόγον, ἐπειδὴ ἡ μεριστικὴ καὶ ἡ ἄριστος ἔννοια πληθυντικῶς ἐκφραζόμεναι σχεδὸν συγχέονται, καὶ πολλάκις ἀποβίνει δυσκολωτάτη διάκρισις αὐτῶν.

Τί είναι τοῦτο; χάρτης, μελάνη. Du papier, de l'encre.

Μεταχειρίζομαι βιβλία, γαλλικά βιβλία. Je fais usage de livres, de livres français.

Δὲν εἶναι ἀνώτερος προλήψεων τοσοῦτω χυδαίων. Il n'est pas au dessus de préjugés si vulgaires. «(Ἐνθυμήσου τὴν ἀνωτέρω φράσιν· il n'est pas au dessus des préjugés μετὰ τοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου· διότι περὶ τῶν προλήψεων ἐν γένει ἦτο λόγος).»

Ceci ressemble à de la terre, à du bois . . . τοῦτο ὁμοιάζει μὲ χῶμα, μὲ ξύλον (ὁμοίον ἐστὶ χῶματι, ξύλῳ)· τὸ δὲ ῥῆμα ressembler φέρεται πρὸς δοτικὴν.

Vous avez de l'esprit, ἔχετε νοῦν.

Il a de la peine à parler, ὀμιλεῖ δυσκόλως (κατὰ γράμμα ἔχει δυσκολίαν εἰς τὸ ὀμιλεῖν).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ. Ὅσάκις λέγομεν ἀπλῶς ἄρθρον, ἐννοοῦμεν τὸ μεριστικὸν ἄρθρον.

ΚΑΝΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙ ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ.

Τὰ οὐσιαστικά ἐκφέρονται παρὰ τοῖς Γάλλοις·

- α') ἢ προηγουμένου τοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου,
- β') ἢ προηγουμένου τοῦ ἀορίστου ἄρθρου,
- γ') ἢ προηγουμένου τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου,
- δ') ἢ ἀνάρθρως.

α') Προηγουμένου τοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὅταν καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

β') Προηγουμένου τοῦ ἀορίστου ἄρθρου, ὅταν εἰς τὴν ἑλληνικὴν συνεχέσθῃ ἢ δύναται ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν, (ἔστω καὶ βιαίως πως, συνεχερόμενον μετὰ τοῦ τίς, τί, (εἷς, μία, ἐν), ὅσον· ἔχω λαμπρότατον βιβλίον, j'ai un livre magnifique· διότι ἡ ἔννοια εἶναι ἐν βιβλίον· ἔχει χαρακτῆρα ὅλως ἰδιαίτερον (χαρακτῆρα τινά, ἓνα χαρακτῆρα) il a un caractère tout particulier).

γ') Προηγουμένου τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου, κατὰ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις, ἤγουν, ὅταν κατὰ τὴν ἑλληνικὴν οὔτε ἔχη ἄρθρον, οὔτε δύναται νὰ ὑπακῶνται τὸ τίς, τί, π. γ. δός μοι μελάνην. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ οὐσιαστικὸν μελάνην δὲν ἔχει ἄρθρον, οὔτε δύναται νὰ εἴπω δός μοι μίαν μελάνην, ἔπεται ὅτι πρέπει νὰ μεταφράσω τὴν ἑλληνικὴν φράσιν διὰ τοῦ donne-moi de l'encre, μετὰ μεριστικοῦ ἄρθρου.

Ὁ πρακτικὸς οὗτος κανὼν, τοσοῦτ' εὐκόλος, ἐφαρμόζεται εἰς τὰς πλείστας περιστάσεις, καὶ διευκολύνει οὐκ ὀλίγον τὴν χρῆσιν τῶν γαλλικῶν ἄρθρων.

δ') Ἀνάρθρως ἐκφέρεται τὸ οὐσιαστικὸν κατ' ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, τὰς ὁποίας ἐλιδιδάσκει τὸ συντακτικὸν καὶ μᾶλλον ἢ πείρα.

ΚΕΦΑΛ. Β".

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ.

I. Περὶ τοῦ γένους τῶν οὐσιαστικῶν.

Πάν παρὰ τοῖς γάλλοις οὐσιαστικὸν εἶναι ἢ ἀρσενικόν, ἢ θηλυκόν.

Ἀρσενικά μὲν εἶναι

α') Ὅσα ἐκ τῆς ἐννοίας εἰς ἄρρεν γένος ἀνήκουσιν· οἷον le roi ὁ βασιλεὺς, le fils ὁ υἱός, l' avocat ὁ δικηγόρος, le bétail ὁ κριός.

β') Τὰ τῶν μηνῶν, ἡμερῶν καὶ ὥρῶν τοῦ ἔτους· οἷον le printemps τὸ ἔαρ· l' automne, un automne τὸ φθινόπωρον, ἓν φθινόπωρον (1), le mardi, un mardi ἡ τρίτη, τρίτη τις.

γ') Τὰ τῶν μετάλλων· l' or ὁ χρυσός, le cuivre τὸ χάλκωμα, la platine ὁ λευκόχρυσος κτλ.

δ') Τὰ τῶν βασιλείων, ἐπικρατειῶν, ἐπαρχιῶν, τὰ μὴ λήγοντα εἰς ε ἄφωνον· Le Portugal ἡ Πορτογαλία. Le Milan τὰ Μεδιόλανα. Le Piémont τὸ Πεδεμόντιον κτλ.

ε') Τὰ τῶν δένδρων, ὡς le chêne, le pin, ἡ δρῦς, ἡ πίτυς κτλ. Ἐξαιρεῖται l' yeuse (ἡ πρίνος, ἡ ὕσγη).

Θηλυκὰ δέ

α') Ὅσα ἐκ τῆς ἐννοίας εἰς θῆλυ γένος ἀνήκουσιν· οἷον la reine ἡ βασίλισσα, la fille ἡ θυγάτηρ, la couturière ἡ ράπτρια, la brebis τὸ πρόβατον.

β') Τὰ τῶν βασιλείων, ἐπικρατειῶν, ἐπαρχιῶν, τὰ λήγοντα εἰς ε ἄφωνον, ὡς la Grèce ἡ Ἑλλάς, la France ἡ Γαλλία, l' Egypte ἡ Αἴγυπτος· λέγεται ὁμοίως le Peloponnèse ἡ Πελοπόννησος, le Hanoïve, le Mexique, le Bengale.

γ') Τὰ τῶν ἀρετῶν, κακῶν παθῶν καὶ ποιότητων ἐν γένει· οἷον la

(1) Τὸ automne εἶναι συνήθως ἀρσενικὸν μὲν ὅταν προηγῆται τὸ ἐπίθετον· un bel automne· θηλυκὸν δὲ ὅταν ἔπεται τὸ ἐπίθετον· une automne froide.

clemence ἡ ἐπιείκεια, la fourberie ἡ δολιότης, la colere ἡ ὀργή, la vertu ἡ ἀρετή, la crainte ὁ φόβος, la frayeur ὁ τρόμος, la haine τὸ μῖσος. λέγεται ὁμοίως le courage ἡ ἀνδρεία, le chagrin ἡ λύπη, le désir ἡ ἐπιθυμία, le génie ἡ μεγαλοφυΐα καὶ ἄλλα τινά.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ διγενῆ τινα ὀνόματα, ὧν τὰ πλεῖστα μεταβάλλουσι μετὰ τοῦ γένους καὶ τὴν ἔννοιαν οἷον Le manche ἡ λαβίς, la manche ἡ περιχειρὶς (χρδ. μακίλι). Le livre τὸ βιβλίον la livre ἡ λίτρα κτλ.

ΘΕΜΑ 3.

Τίς ἢ ποῖος ἔχει,	} qui a ?	
τίνας ἢ ποῖοι ἔχουσι;		
ὁ πλούσιος ἔχει,		le riche a.
οἱ πλούσιοι ἔχουσι,		les riches ont.
ὁ ἄρτος le pain		ὁ χάρτης (τὸ χαρτίον), le papier
ὁ οἶνος le vin	ἡ μελάνη, l'encre (θηλ.)	

ἔχεις χάρτην; ἔχω χάρτην καὶ μελάνην. ἔχεις ἄρτον καὶ οἶνον; Ὀχι, Κυρία. Τίς ἔχει ἄρτον καὶ οἶνον; Ὁ ἀδελφός τοῦ δικολόγου. Τίτι δίδεις ἄρτον; δίδω ἄρτον πτωχοῖς (τισι). Εἰς τίνας δίδετε τραπέζας; Δίδομεν τραπέζας εἰς τοὺς πτωχοὺς. Τίνες ἔχουσι οἶνον; Οἱ πλούσιοι ἔχουσι οἶνον. Δίδω χάρτην, μελάνην καὶ βιβλία εἰς τὰ παιδία τοῦ πτωχοῦ. Τίς ἔχει νοῦν; Ἡ μήτηρ τοῦ δικηγόρου καὶ ὁ δικηγόρος ἔχουσι νοῦν (εἶναι ἐξυπνοί). Εἰς ποίους δίδεις βιβλία; Δίδω βιβλία εἰς φίλους, καὶ ὄχι (et non . . .) εἰς ἐχθρούς. Τίς ἔχει μελάνην; Τὸ παιδίον ἔχει μελάνην. Τίς ἔχει κάτοπτρον; Αἱ γυναῖκες ἔχουσι κάτοπτρον. Τίς ἔχει τὸν χάρτην τοῦ παιδίου; Ἡ ἀδελφή τοῦ καλλιτέχου. Ποῖος ἔχει τράπεζαν καὶ χάρτην; Τὰ παιδία ἔχουσι τράπεζαν, χάρτην, μελάνην καὶ βιβλία.

ΠΑΡΑΣΗΜΑΤΑ.

É—Le degré, le blé (ἢ bled) ὁ βαθμός, ὁ σίτος κτλ.

i—Le parti ἡ φαρτία, l'ennui ἡ ἀνία κ. τ. λ.

o—Numéro ἀριθμός, (ὀλίγα δὲ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀνήκοντα ἐν γένει εἰς ἕνας γλώσσας).

ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ.

La clé (ἢ clef) κλεις, la moitié τὸ ἡμισυ, l'amitié ἡ φιλία, l'inimitié ἡ ἐχθρα, la pitié τὸ ἔλεος καὶ τὰ εἰς τὸ. (1)

La fourmi ὁ μύρμηξ, la merci ἡ διαχρισίς.

Virago (ἀνδρσεύκελος ἀνδρογυναιχ). εἶναι δὲ θηλυκὸν ὡς ἐκ τῆς ἔννοιαις.

(1) Amitié, inimitié, pitié, πάθη ὄντα, θηλυκὰ εἶναι κανονικῶς

ti—Le tissu ύρασμα, le fétu κάρρος La glu ἑξὺς, la tribu ἡ φυλή· καὶ ἔνεκα τῆς ἔννοιᾶς la vertu, la bru ἡ ἀρετὴ, ἡ νόμφνη.

ai—Un essai δοκιμὴ, le balai σά-
ρωθρον κ. τ. λ.

au—Le hameau χωριδίον, le ton- La peau τὸ δέριμα, l' eau τὸ ὕδωρ.
neau πῖθος (χυδ. βουταί) κ. τ. λ.

eu—Le cheveu ἡ θριξ, le feu τὸ
πῦρ κ. τ. λ.

oi—Le convoi ἡ κηδεία. Emoi ἀνη- La loi ὁ νόμος, (la foi ἡ πίστις) la paroī
συχία.

ou—Le trou ἡ τρύπα, le caillon ὀχλίτις. L'amadou τὸ ἔναυσμα, (χυδ. ἤσκα).

2. Τὰ λήγοντα εἰς σύμφωνον· οἷον Le pont ἡ γέφυρα, le char τὸ ἄρμα,
le travail τὸ ἔργον, le chemin ἡ ὁδὸς, le jour ἡ ἡμέρα, le bâton, ἡ ῥά-
βδος, l' Océan ὁ ὠκεανὸς, le nez ἡ ῥίς, l'art, un art ἡ τέχνη, τέχνη τις,
le sang τὸ αἷμα, l'appétit ἡ ὄρεξις, un bon appétit καλὴ ὄρεξις κ. τ. λ.

ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ

α) Τὰ εἰς i on καὶ τὰ εἰς s on δι' ἑνὸς s, ἅπαντα σχεδὸν ὀηλυκὰ, ὡς θέ-
λομεν ἰδεῖ κατωτέρω.

β) Τὰ εἰς e ur· οἷον, la douleur, la chaleur, la fleur, la liqueur ἡ δδύ-
νη, ἡ θερμότης, τὸ ἄθος, τὸ ὑγρόν· πλὴν τῶν le bonheur, le malheur,
un cœur, le cœur, l'honneur, l'équateur ἡ εὐτυχία, ἡ δυστυχία, ὁ χορδὸς,
ἡ καρδιά, ἡ τιμὴ, ὁ ἰσημερινὸς, καὶ τοῦ pleur ὀρήνος, τὸ ὁποῖον συνηθέ-
στερον πληθυντικῶς ἐκφέρεται pleurs.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Πολλὰ τῶν εἰς e ur ἀνήκουσιν ὡς ἐκ τῆς ἔννοιᾶς εἰς ἄρβεν
γένος καὶ ἐπομένως εἶναι ἀρσενικά· οἷον acteur, empereur, sculpteur ὁ-
ποικιτῆς, αὐτοκράτωρ, γλύπτῆς.

γ) τὰ ἐρεξῆς.

La faim	ἡ πείνα
La fin	τὸ τέλος
La main	ἡ χεῖρ
La chair	ἡ σὰρξ.
La cour	ἡ ἀλλή.
La mer	ἡ θάλασσα.
La dent	ὁ ὀδὸς.
La part	τὸ μέρος.
La chaux	ἡ ἄσβεστος.
La faux	τὸ ὀρέπανον
L'amidon	τὸ ἄμυλον.
La nef	νάυρηξ (ἐκκλησιασ.)
La clef	ἡ κλεῖς.
La forêt	τὸ δάσος.
La paix	ἡ εἰρήνη.

La soif	ἡ δίψα.
La perdrix	ἡ πέριδιξ.
La voix	ἡ φωνή.
La croix	ὁ σταυρός.
La noix	τὸ κάρυον.
La poix	ἡ πίσσα.
La toux	ἡ βήξ.
La nuit	ἡ νύξ.
La boisson	τὸ ποτόν.
La cuisson	ἡ ὀπτησις.
La façon	ὁ τρόπος.
La leçon	τὸ μάθημα.
La moisson	τὸ θέρος.
La rançon	τὸ λύτρον, τὰ λύτρα.
La cuiller	τὸ κοχλιαρίον (γυρά-

φεται καὶ cuiffé-
re).

Fois, une fois ἄπαξ

ἴσως καὶ ἄλλα τινά.

Θηλυκά δὲ εἶναι

1. Τὰ λήγοντα εἰς e ἄρωνον καὶ ἔχοντα πρὸ αὐτοῦ ἄλλο φωνῆεν· οἶον
a i e—De la monnaie νόμισμα une raie γραμμὴ, la paye ὁ μισθός.
é—La pensée ἡ ἔννοια, la journée ἡ ἡμέρα, une érée ξίφος.
(Ἐξαιροῦνται: le caducée τὸ κηρύκειον, un mausolée μαυσωλεῖον, un
trophée τρόπαιον, καὶ τὰ apogée, lycée, musée, périgée, pygmée).
ie—Une colonie ἀποικία, la vie ἡ ζωὴ, l'ouïe ἡ ἀκοή.
(Ἐξαιροῦνται: le génie ἡ μεγαλοφυΐα, un incendie ἐμπρησμός, un para-
pluie ἀλεξίερόχιον.

oie—La proie ἡ λεία, la courroie ὁ ἵμλος, la joie ἡ χαρά.
(Ἐξαιρεῖται: le foie τὸ ἥπαρ) (1).

oue—La joue ἡ παρειά, la roue ὁ τροχός, la proue ἡ πρῶρα.

ue—Une statue ἀγάλμα (2), la cigüe τὸ κώνειον, la queue ἡ οὐρά.

— 2. Τὰ εἰς t é. οἶον la verité ἡ ἀλήθεια, la solidité ἡ στερεότης κ.τ.λ.
(Ἐξαιροῦνται: un comité, le côté τὸ πλευρόν, l'éte τὸ θέρος, un pâté πλα-
κοῦς (πῆττα) le thé τέϊ, καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐννοίας ἀρσενικά· ὡς député, traité.

— 5. Τὰ εἰς t ion· οἶον une action πράξις, une délibération διάσκε-
ψις, création δημιουργία· (ἐκτὸς τοῦ un bastion προμαχῶν).

— 4. Καὶ τῶν ἄλλων εἰς i o n τὰ πλεῖστα εἶναι θηλυκά· οἶον la refle-
xion κ. τ. λ. σημαίνοντα σχεδὸν πάντα πάθος, ποιότητα κ.τ.λ. ἐκτὸς τοῦ
un crayon μολυβδοκένδυλον, καὶ τῶν ardélion, billion, brimborion, ca-
mion, embryon, horion, million, pion, ployon, scion, καὶ ἄλλων τινῶν
ἀνηκόντων εἰς ἄββεν γένος· οἶον centurion, lion.

— 5. Τὰ εἰς s o n δι' ἐνός s. π. γ. une cloison διάτοιχος, une cargaison
φόρτος (τοῦ πλοίου)· ἐκτὸς τῶν bison, blason, diapason, oison, poison (3).

— 6. Θηλυκά δὲ εἶναι καὶ τὰ εἰς ace, asse; ade; aine, eine; ance, ence,
ense; ande, ende; elle; esse; ette; éte; ière; ine; ite; ive; ise; ole; onne;
ote; otte; oupe; ude; une; ure· ὀλίγων ἐξαιρουμένων· οἶον l' espace, le
cimetière, le rite, le site, le gîte, le mérite, le murmure, le parjure.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἐκ τῆς καταλήξεως, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, διακρίνεται τὸ γένος
τῶν ζώων τῶν ὁποίων δὲν δηλοῦται τὸ ἄββεν ἢ θηλυ διὰ διπλοῦ ὀνόματος.
οἶον le renard ἡ ἀλώπηξ, le corbeau ὁ κάραξ, le rossignol ἡ ἀηδὼν, une
hirondelle γελιδὼν· ἐκτὸς τοῦ la souris ὁ μῦς καὶ ἄλλων τινῶν. Ὁ-
ταν λοιπὸν πρόκηται νὰ προσδιορισθῇ τὸ γένος τοῦ ζώου, προσθέτομεν
τὸ κοινὸν οὐσιαστικὸν mâle ἢ femelle· π. γ. un renard mâle, un renard
femelle κ.τ.λ.

(1) La foi ἡ πίστις· Une fois, deux fois· ἄπαξ, δις· Le foie τὸ ἥπαρ.

(2) Un statut θεσμός.

(3) Un poisson ἰχθύς, (ὁ) ἄριστον· poison φάρμακον.

ΘΕΜΑ 4.

Ὁ ζωγράφος ἔχει χρήματα;	le peintre a-t-il de l'argent?
Ἡ γαλακτοπώλις ἔχει χρήματα,	la laitière a-t-elle de l'argent?
ἀργύριον, χρήματα —	de l'argent.
τὸ ἀργύριον, τὰ χρήματα —	l'argent.
ράπτης, tailleur.	ἐξάδελφος, cousin.
ἄρτοποιός boulanger.	ἐξαδέλφη, cousine.
τὸ γάλα le lait.	μέλυδος, plomb.
τὸ ὑποκάμιτον la chemise.	χρυσός, or.
Δίδεις; donnes-tu? ἢ donnez-vous? Τίς εἶναι; Qui est...? ὁ ράπτης	
εἶναι... le tailleur est... οἱ ράπται εἶναι (εἰσὶ), les tailleurs sont.	

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ὑποτίθεται ὁ μαθητὴς εἶτι ἐπίσταται ἤδη τὰ βοηθητικὰ ρήματα être καὶ avoir, ὡς καὶ μετ' οὐ πολὺ εἶτι τ' ἄλλα.

Δίδεις ἀργύριον εἰς τὸν ἄρτοποιόν; Δίδω ἀργύριον εἰς τὸν ἄρτοποιόν καὶ εἰς τὸν ράπτην. Τίς ἔχει τὸν ἄρτον τοῦ ἄρτοπώλου; Ἐχω τὸν ἄρτον τοῦ ἄρτοπώλου. Τίς ἔχει γάλα; Ἡ γαλακτοπώλις. Τίς εἶναι ἡ γαλακτοπώλις; Ἡ γυνὴ τοῦ πτωχοῦ. Τίς θέλει εἶσθαι ἡ μήτηρ τοῦ παιδίου; Ἡ γυνὴ τοῦ ἐξαδέλφου τοῦ ράπτου θέλει εἶσθαι (sera) ἡ μήτηρ τοῦ παιδίου. Τίς ἔχει χρυσόν; Οἱ πλούσιοι εἶχον καὶ ἔχουσι χρυσόν. Τίμι δίδετε ὑποκάμισα; Δίδομεν ὑποκάμισα εἰς τὰ παιδία τῶν πτωχῶν. Ὁ πτωχός ἔχει ὑποκάμισον; Ὁχι. Τί ἔχετε; (Qu'avez-vous?) Ἐχομεν μέλυδον, χρυσόν, βιβλία, ἄρτον, οἶνον, γάλα, χάρτην, μελάνην καὶ μίαν τράπεζαν. Ἡ δρῦς καὶ ἡ λεύκη (peuplier) εἶναι... Ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ ἥρωος τῆς Γαλλίας ἦτο... Ἡ ἐπιείκεια τῶν ἠρώων εἶναι... Ὁ φόβος τοῦ θανάτου ἤθελεν εἶσθαι... Ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀρετῆς εἶναι... Ὁ ἀδελφός τοῦ ζωγράφου ἔχει ἀρετάς; Μάλιστα, Κύριε.

II. Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οὐσιαστικῶν.

ΚΑΝΟΝ ΓΕΝΙΚΟΣ. Ἐν γένει ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς τῶν οὐσιαστικῶν σχηματίζεται προσθέσει τοῦ s εἰς τὴν κατάληξιν τοῦ ἐνικοῦ· ὡς Le roi, les rois, la reine, les reines, le livre, les livres, ὁ βασιλεύς, οἱ βασιλεῖς· ἡ βασίλισσα, αἱ βασίλισσαι· τὸ βιβλίον, τὰ βιβλία.

Ἐνικῶς.

Ὀν. Le peuple	ὁ λαός
γεν. du peuple	τοῦ λαοῦ, ἐκ τοῦ λαοῦ, ὑπὸ τοῦ λαοῦ.
δοτ. au peuple	τῷ λαῷ, εἰς τὸν λαόν

αίτ.	le peuple	τὸν λαόν
κλ.	peuple ἢ ὁ peuple	λαέ, ὃ λαέ.

II. Πληθυντικῶς.

ὄν.	οἱ λαοί	les peuples
γεν.	τῶν λαῶν κτλ.	des peuples
δοτ.	τοῖς λαοῖς, εἰς τοὺς λαοὺς	aux peuples
αίτ.	τοὺς λαοὺς	les peuples
κλ.	λαοί, ὃ λαοί	peuples, ὁ peuples

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ.

1. Τὰ εἰς *eau, au, eu*, λήγοντα οὐσιαστικά σχηματίζουσι τὸ πληθυντικὸν προσθέσει *x* ἀντὶ *s'* ὡς ὁ *Le tableau ὁ πίναξ, les tableaux οἱ πίνακες. Le gliau ὁ ἰξός, (ἰξόβεργα) les gliaux οἱ ἰξοί. Le feu τὸ πῦρ, les feux τὰ πυρά. Le veu ἡ εὐχή, les veux αἱ εὐχαί· ἐξαιρεῖται μόνον τὸ landau, πληθ. landaus. (Ακαδ.)*

Παρομοίως καὶ τινὰ τῶν εἰς *ou* ληγόντων· ταῦτα δὲ εἶναι *bijou, caillou, chou, κειμήλιον, χάλιξ, κράμβη, genou, hibou, joujou, rou, γόνυ, βύας (μποῦφος), παίγνιον, φθειρ (ψύρα)· πληθ. bijoux, cailloux, choux, genoux, hiboux, joujoux, roux· τὰ δὲ λοιπὰ εἰς *ou* προσλαμβάνουσι τὸ *s* κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα.*

2. Τὰ δὲ εἰς *al*, μεταβολῆ τοῦ *al* εἰς *aux*, ὡς ὁ *l' animal, les animaux τὸ ζῶον, τὰ ζῶα· le cheval, les chevaux ὁ ἵππος, οἱ ἵπποι. Le canal, les canaux ἡ διώρυξ, αἱ διώρυγες.*

Ἐξαιροῦνται *bal χορὸς, carnaval ἀποκρέω, rēgal εὐωχία, τῶν ὁμοίων* τὸ πληθυντικὸν εἶναι *bals, carnivals, regals.*

5. *Bail* συμφωνητικὸν μισθώσεως, *émail* μίλτος, *corail* κοράλιον, *soupirail* φεγγίτης, *travail* ἐργασία, λέγονται πληθυντικῶς *baux, émaux, coraux, soupiraux, travaux* (1)· τὰ δὲ λοιπὰ εἰς *ail* φυλάττουσι τὸν γενικὸν κανόνα· ὡς ὁ *gouvernail, gouvernails* πηδάλιον, πηδάλια.

4. *Ciel* οὐρανός, *œil* ὀφθαλμός, *aïeul ἢ ayeul* πάππος· πληθ. *ciens, yeux, aïeux ἢ ayeux* πρόγονοι.

Λέγεται ὅμως *ciels, œils, aïeuls ἢ ayeuls* κατὰ τινὰς σημασίας· π. χ. *ciels*, ὅσαςκις πρόκειται περὶ χειροποιήτων οὐρανῶν· ὡς ὁ *Des ciels de lit, des ciels de tableau* οὐρανίσκοι κλίνης, οὐρανοὶ εἰκόνος· *œils de bœuf* φωταγωγοὶ κ.τ.λ. *Mes aïeuls vivent encore* ζῶσιν εἰσέτι οἱ πάπποι μου.

§. Τὰ εἰς *s, x, z*, λήγοντα οὐσιαστικά φυλάττουσι τὴν αὐτὴν κατάληξιν ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ· ὡς ὁ *le fils, les fils, ὁ υἱός, οἱ υἱοί. La*

(1) Τὸ δὲ *travaux* σημαίνει μηχανὴν εἰς τὴν ὁποίαν προσδέονται οἱ ἵπποι διὰ πετάλωσιν ἢ θαλασμών· πρὸς δὲ καὶ ἔλθουσιν ὑπουργοὶ πρὸς βασιλεῖα ἢ ὑπαλλήλου πρὸς ὑπουργόν.

croix, les croix ὁ σταυρός, οἱ σταυροί. Le nez, les nez ἡ ῥίς, αἱ ῥίνες.

Μένουσι δὲ ἀμετάβλητοι πολλὰ καὶ ξένη λέξεις (λατινικαί, ἑσραϊκά, ἰταλικαί. . .) οἷον des te-Deum, des post-scriptum, des ave, des nota, des errata, des alleluia, des duo, des concetti, des auto-da-fé des impromptu, des forté-piano, des quiproquo.

Οὕτω καὶ αἱ λέξεις αἱ ἐκ φύσεως ἀμετάβλητοι, καὶ ἐκ συμβεβηκότητος ἀντὶ οὐσιαστικῶν λαμβανόμεναι· οἷον Les porquoi, les par ce que, les si, les oui, les non κ.τ.λ. τὰ διὰ τί, τὰ διότι, τὰ ἐάν, τὰ ναί, τὰ ὄχι.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἐπὶ τῶν εἰς ant καὶ ent ληγόντων ὀνομάτων, ἀποβάλλουσι τινες τὸ t κατὰ τὸν πληθυντικὸν, γράφοντες les enfans ἀντὶ τοῦ les enfants, les appartemens ἀντὶ τοῦ les appartements κτλ. πλὴν τῶν μονοσύλλαβων· οἷον les vents, les dents, καὶ ὄχι les vens, les dens.

Περὶ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν συνθέτων ὀνομάτων.

Τῶν λέξεων τῶν ἐν συνθέσει ἀποτελουσῶν ὀνομά τι, πάντοτε τὰ ῥήματα, προθέσεις καὶ ἐπιρρήματα μένουσιν ἀμετάβλητα, τὰ δὲ οὐσιαστικά, ἐπίθετα καὶ μετοχὰ ἐκφέρονται ἐνικῶς ἢ πληθυντικῶς κατὰ τὴν ἔννοιαν.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

un pour-boire	φιλοδώρημα	des pour boire.
un passe-port	διαβατήριον	des passe-port.
un essuie-mains (1)	χειρόμακτρον	des essuie-mains.
un avant-coureur	πρόδρομος	des avant-coueurs.
un chef-d'œuvre	ἀριστούργημα,	des chefs-d'œuvre.
un arc-en-ciel	οὐράνιον τόξον	des arcs-en-ciel.
un contre-poison	ἀντίδοτον	des contre-poison.
un vice roi	ἀντιβασιλεὺς	des vice-rois.
un beau-frère	ἀνδράδελφος καὶ γυναικιάδελφος	des beaux frères.
une pie grièche	κολυρίων	des pies-grièches.

Περὶ τοῦ τῶν ἑτεροίθμων.

Ἐνικῶς οὐδέποτε λέγονται τὰ ἐξῆς: les ancêtres, οἱ πρόγονοι, les annales τὰ χρονικά, les gens οἱ ἄνθρωποι, les entrailles τὰ σπλάγγνα, les intestins τὰ ἔντερα, les ténèbres τὸ σκότος. Obsèques, funérailles κηδεῖα, mœurs ἥθη, frais ἀναλώματα καὶ ἄλλα τινά.

Πληθυντικῶς δὲ ἄχρηστα εἶναι

α) Τὰ ὀνόματα τῶν μετάλλων· οἷον l'or, l'argent, le fer (les fers) πλ. σημαίνει πέταλα ἵππου, τεμάχια σιδήρου καὶ μεταρ. ἢ δουλεία).

β) Τὰ τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν κακιῶν· οἷον la pitié, la modestie κ.τ.λ. καὶ ἄλλα τινά la faim, la soif, l'estime κ.τ.λ.

(1) Ἡ καὶ un essuie-main.

ΘΕΜΑ 5.

Βλέπεις; vois-tu? ἢ voyez-vous?

Εἶδες; as-tu vu? ἢ avez-vous vu?

Cheval, tableau, feu, fils, fille (θυγάτηρ), le français ὁ Γάλλος, le grec, ὁ Ἕλληγ.

Τίς ἔχει τοὺς πίνακας (τὰς εἰκόνας) τῶν ζωγράφων; Οἱ καλλιτέχναι ἔχουσι τοὺς πίνακας τῶν ζωγράφων. Τίς θέλει ἔχει (τίνες θέλουσιν ἔχει) τοὺς ἵππους τῶν ἐχθρῶν; (Qui aura...?) Οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἕλληγες θέλουσιν ἔχει τοὺς ἵππους τῶν ἐχθρῶν. Εἶδες τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἕλληγος; Μάλιστα, Κυρίαί (Mesdames). Δός μοι φωτίαν (πῦρ). (Donnez-moi....) Βλέπεις φωτίας; Ναί, Κύριοι, (Messieurs). Ποῖος εἶχε τὰ ἄργα τοῦ ζωγράφου; Αἱ θυγατέρες τοῦ καλλιτέχνου. Τίνι δίδεις τὸ ἀργύριον (τὰ χρήματα) τῶν ἐχθρῶν; Εἰς τοὺς πτωχοὺς. Βλέπεις ἐκεῖ (là bas) μίαν λεύκην; Ὄχι, βλέπω μίαν δρῦν. Εἶδες τὸν φόβον τῶν ἐχθρῶν; Μάλιστα, Κύριοι. Εἶδες τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἕλληγος; Ναί, Κυρίαί, (Mesdemoiselles.) Θέλομεν ἔχει ἵππους; Θέλομεν ἔχει ἵππους. Εἶδες τὰς εἰκόνας τοῦ ζωγράφου; Μάλιστα, Κύριοι.

III. Αὐξητικὰ καὶ ὑποκοριστικὰ οὐσιαστικὰ.

α) Ἡ γαλλικὴ γλῶσσα, μὴ ἔχουσα αὐξητικὰς καταλήξεις τῶν οὐσιαστικῶν, ἀναπληροῖ αὐτὰς διὰ τοῦ ἐπιθέτου grand· οἷον Un grand nez (χυδ. μυτάρα): une grande cuiller τρυφή (χυδ. χουλιάρα),

β) Ἔχει δ' ὑποκοριστικὰς καταλήξεις, et (θηλ. ette), eau, on καὶ ἄλλας τινὰς σπανιωτέρας· ἀλλὰ πολὺ ἀπέχουσι τὰ λήγοντα εἰς et, eau, on γὰρ εἶναι ὑποκοριστικὰ, ὡς γίνεται φανερὸν καὶ ἐκ τῶν κατωτέρω παραδειγμάτων.

Τὰ ὑποκοριστικὰς καταλήξεως ἐπιθετικὰ συμποσοῦνται εἰς ἄλιγα καὶ τῶν συνηθεστέρων ἀναφέρομεν τὰ ἑξῆς.

Εἰς et (ette)		εἰς eau			
un jardinet	ἐκ τοῦ	un jardin.	un arbrisseau	ἐκ τοῦ	un arbre.
un batelet	—	un bateau.	un tonneau	—	une tonne.
une bûchette	—	une bûche.	un pigeonneau	—	un pigeon.
un mantelet	—	un manteau.	un lionceau	—	un lion.
un cordonnet	—	un cordon.	un louveteau	—	une louve.
un moulinet	—	un moulin.	un perdreau	—	une perdrix.
une maisonette	—	une maison.	un faisandean	—	un faisan.
un hommelet	—	un homme.	un dindonneau	—	un dindon.
une femmelette	—	une femme.	un levrant (1)	—	un lièvre.

(1) Σημείωσον τὴν ὀρθογραφίαν τοῦ levrant.

une fillette	ἐκ τοῦ	une fille.	un lapereau	ἐκ τοῦ	un lapin.
une nonnette	—	une nonne.	un souriceau	—	une souris.
une andouillette	—	une andouille			
un agnelet	—	un agneau.			
un poulet	—	une poule.			

εἰς οὐν

Διάφοροι κατάληξις.

un chaton	—	un chat.	un village	—	une ville.
un raton	—	un rat.	une bourgade	—	un bourg.
un cordon	—	une corde.	un bécassin	—	une bécasse.
un ourson	—	un ours.	un animalcule	—	un animal.
un aiglon	—	un aigle.	une fibrine	—	une fibre.
un ânon	—	un âne.	un arbuste	—	un arbre.
un oison	—	une oie.	un arbrisseau.		

Τὰ δὲ μὴ ἔχοντα ἰδιαιτέραν κατάληξιν ἀναπληροῦσιν αὐτὴν διὰ τοῦ ἐπιθέτου petit· οἷον un petit chien, une petite ceinture κυνάριον, ζωνάριον.

Σημειωτέον ὅτι εἰς eau ληγόντων τὰ ζῶου σημαστικά, ὡς lionceau, souriceau κ.τ.λ., μᾶλλον σημαίνουσι le petit du lion, le petit de la souris κ.τ.λ. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλείστων τῶν εἰς οὐν (ourson, aiglon, ânon, oison) καὶ ἐπὶ τοῦ poulet.

ΚΕΦΑΛΑ Γ'.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

I. Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ.

Γενικῶς τὸ ε ἄφωνον εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ θηλυκοῦ τῶν τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἐπιθέτων ὅθεν,

Α'. Ὅσα μὲν ἐπιθέτα λήγουσιν ἤδη ἐπὶ τοῦ ἀρσενικοῦ εἰς ε ἄφωνον, φυλάττουσι καὶ ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ τὴν αὐτὴν κατάληξιν· οἷον un homme honnête ἀνὴρ τίμιος, une femme honnête γυνὴ τιμίαι.

Β'. Τὰ δ' ἄλλα, δηλονότι τὰ λήγοντα εἰς σύμφωνον ἢ φωνῆεν μὴ ἄφωνον, προσλαμβάνουσι τὸ ε ἄφωνον ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ· οἷον Un homme sensé, une femme sensée, ἀνὴρ φρονίμος, γυνὴ φρονίμη· vrai ἀληθής, poli λειός, pur καθαρός, grand μέγας, prudent ἔμφρων κτλ. θηλ. vraie, polie, pure, grande, prudente.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΤΟΥ Β' ΚΑΝΟΝΟΣ.

1. α) Τὰ εἰς eu, παρὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ε ἄφωνου, μεταβάλλουσι καὶ τὸ ω εἰς s· οἷον heureux, heureuse ὁ καὶ ἡ εὐτυχής, vertueux, vertueuse ὁ καὶ ἡ ἐνάρετος.

β) Τὰ δὲ εἰς f μεταβάλλουσι τὸ f εἰς v· οἷον bref, brève, βραχὺς βραχεῖα, craintif, craintive, δειλός, δειλή.

2. α). Πάντα τὰ εἰς *ei, eil, ien, on* διπλασιάζουσι τὸ λεκτικὸν σύμφωνον καὶ προσλαμβάνουσι τὸ ε ἄφωνον οἶον,

ei. naturel, naturelle φυσικὸς, φυσική.

eil. pareil, pareille ὅμοιος, ὁμοία.

ien. ancien, ancienne ἀρχαῖος, ἀρχαία.

on. bon, bonne καλὸς, καλή.

Ὅστω καὶ τὰ εἰς *ei'* οἶον *muet, muette*, ὁ καὶ ἡ ἄφωνος.

Ἐκτὸς τῶν *complet* ἐντελής, *concret* συγκεκριμένος, *discret* ἐχέμυθος, *secret* ἀπόρρητος, *inquiet* ἀνήσυχος, *replet* παχὺς, τὰ ὅποια ἐκφέρονται θηλυκῶς: *complète, concrète, discrète, secrète, inquiète, replète.*

β') Τῶν εἰς *an* μόνον τὸ *paysan* χωρικός διπλασιάζει τὸ σύμφωνον: *paysanne.*

γ') Τῶν εἰς *il*, μόνον τὸ *gentil* χαρῆς, θηλ. *gentille.* (4)

δ') Τῶν εἰς *ot*, μόνον τὰ *sot* μωρὸς, *vieillot* γερόντιον· θηλ. *sotte, vicillotte.*

ε) Τὸ *nul* οὐδείς, *nulle* οὐδεμία· (τοῦτο μόνον τῶν ἐπιθέτων λήγει εἰς *ul.*)

ς') Πρόσθεσι καὶ τὰ *bas* χαμηλὸς, *gras* παχὺς, *gros* χονδρὸς, *las* ἀπαυδήσας, ἅτινα λέγονται θηλυκῶς *basse, grasse, grosse, lasse*· καὶ τὰ *épais* πυκνὸς, *mat* ἀσπίλωτος, θηλ. *épaisse, matte.* (τέλος δὲ τὰ *exprès, ῥήτος, ἐξοπλήθεις* γινόμενος) *profès* μοναχὸς δόκιμος· θηλ. *expressee, pofesse.*

Περὶ τῶν εἰς *eur* ἐπιθέτων.

Τῶν εἰς *eur* ληγόντων ἐπιθέτων, μόνον τὰ εἰς *erieur* σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν, προσθέσει τοῦ ε ἄφωνου ἀπλῶς· οἶον *extérieur, extérieure* ἐξωτερικός, ἐξωτερική *supérieur, supérieure* ἀνώτερος, ἀνωτέρα. Πρόσθεσι καὶ τὰ *meilleur, meilleure* ὁ καὶ ἡ βελτίων, *mineur, mineure* ὁ καὶ ἡ ἐλάσσων, καὶ *majeur, majeure*, ὁ καὶ ἡ μείζων.

Τὰ δὲ εἰς *eur*, ὅσα παράγονται ἐκ τῆς τοῦ ἐνεστώτος μετοχῆς τροπῆ τοῦ *ant* εἰς *eur*, λήγουσιν εἰς *euse* ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ· οἶον *parleur* πολὺλογος, θηλ. *parleuse*· *menteur* ψεύστης, θηλ. *menteuse*· *voleur, voleuse*, ἅτινα παράγονται ἐκ τῶν μετοχῶν *parlant, mentant, volant*. Ἐξαιροῦνται *exécuteur* ἐκτελεστής, *exécutrice*, *inventeur* ἐφευρέτης, *inventrice*· *persécuter* καταδιώκτης, *persécutrice*, *enchanteur* γόγος, *enchanteresse*· *pêcheur* ἀμαρτωλὸς, *pêcheresse*· *vengeur* ἐκδικητής, *vengeresse*· *gouverneur* διοικητής, *gouvernante*. *Chasseur* θηρευτής, θηλ. *chasseuse*, ἢ καὶ ποιητικῶς *chasseresse*. *Demandeur* ἀπαιτητής ἐχληρὸς, θηλ. *demandeuse*· κατὰ δὲ τὴν σημασίαν τοῦ κατ' ἡγορος, *demanderesse*. *Débitteur* ἀφελότης, *débitrice*· κατὰ δὲ τὴν σημασίαν τοῦ *débitteur de nouvelles, de mensonges*, κ.τ.λ. λέγεται θηλυκῶς *débiteuse*. *Bailleur, baillesse*.

(1) Κατὰ μὲν τὸ ἀρσενικὸν ὄλως ἀποσιωπάται τὸ *l* τοῦ *gentil*, κατὰ δὲ τὸ θηλυκὸν προσφέρεται ὑγρῶς.

Τὰ δὲ εἰς *teur*, ὅσα δὲν παράγονται ἀπὸ μετοχῆς, λήγουσιν εἰς *trice* ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ· οἷον *protecteur* προστάτης, *protectrice*, *conducteur* ὁδηγός, *conductrice*· *lecteur* ἀναγνώστης, *lectrice* κτλ. Πρώτης *ambassadeur* πρέσβυς, *ambassadrice*· *empereur* αὐτοκράτωρ, *impératrice*.

Chanteur, θηλ. *chanteuse*, ἢ καὶ *cantatrice* ἐπὶ τῶν περιφρήμων ψαλτρῶν

Amateur ἐραστής, φίλος, λέγεται κατ' ἀμρότερα τὰ γένη· οἷον *une femme amateur de musique* γυνὴ ριλόμουσος.

Serviteur ὑπηρέτης, θηλ. *servante*.

Παρατήρησον ὅτι ἐπιθετα τινά, ὡς *auteur*, *poëte*, *traducteur*, *docteur*, *professeur*, κτλ. ἄπερ σημαίνουσιν ἐπιτήδευμα συνήθως εἰς ἄνδρα ἀνήκον, εἶναι μονοκατάληκτα· *une femme auteur*, *poëte* κτλ.

Τὰ δὲ *châtain*, *dispos*, *fat* δὲν εἶναι ἐν γήρσει ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ.

ΑΝΩΜΑΛΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ.

Absous	ἀπολελυμένος	absoute.
Bénin	πρῶτος	bénigne.
Blanc	λευκός	blanche.
Caduc	γηραλπίος	caduque.
Compagnon	σύντροφος	compagne.
Devin	μάντις (1)	devineresse.
Dissous	διαλελυμένος	dissoute.
Doux	γλυκὺς	douce.
Époux	σύζυγος	épouse.
Exclus	ἀποκεκλεισμένος	exclu e (καὶ <i>excluse</i>).
Faux	ψευδής	fausse.
Favori	ἀγαπητός	favorite.
Frais	δροσερός	fraiche.
Franc	εὐλικρινής	franche.
Grec	ἑλλην	grecque.
Jaloux	ζηλότυπος	jalouse.
Jumeau	δίδυμος	jumelle.
Jouvenceau	νεανίσκος	jouvencelle.
Long	μακρὸς	longue.
Maitre	διδάσκαλος, κύριος	maitresse.
Malin	κακοποιός	maligne.
Prêtre	ἱερεὺς	prêtresse.
Prince	ἡγεμῶν	princesse.
Public	δημόσιος	publique.

(1) Τοῦ δὲ *devineur* σημαίνεται κανονικῶς *devineuse*.

Roux	πυρρὸς	rousse.
Sec	ξηρὸς	sèche.
Tiers	τρίτος	tierce.
Ture	τουρκος	turque.
Vieux	παλαιὸς	vieille.

Beau ὠραῖος, εὐειδής· nouveau καινός, νέος· fou παράφρων· mou μαλακός, ἄτινα πρὸ ὀνόματος ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένου ἐκτρέφονται bel, nouvel, fol, mol, θηλυκῶς δὲ λέγονται belle, nouvelle, folle molle· οἶον

ΑΡΣΕΝΙΚΟΣ.

Un beau jardin		un bel enfant.
ὠραῖος κήπος		καλὸν παιδίον.
Un espoir nouveau		Un nouvel espoir.
	νέα ἐλπίς.	
Un espoir fou		Un fol espoir.
	μωρὰ ἐλπίς.	
C' est un esprit mou		C' est un mol esprit.
	χαῦνος νοῦς.	

ΘΗΛΥΚΟΣ. Une belle enfant, εὐειδής κόρη. Une nouvelle espérance ἢ une espérance nouvelle, νέα ἐλπίς. Une folle espérance, une espérance folle μωρὰ ἐλπίς. La molle oisiveté ἢ μαλακὴ ἀργία.

Ὅττω καὶ πολλάκις ἐπὶ τοῦ vieux· un vieux chêne παλαιὰ δρῦς. Un vieil habit ἢ καὶ un vieux habit παλαιὸν ἱμάτιον.

II. — Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιθέτων. —

Τὰ ἐπιθετα ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους σχηματίζουσι τὸν πληθυντικὸν κατὰ τοὺς αὐτοὺς κανόνας ὡς καὶ τὰ οὐσιαστικά· οἶον Petit, petite μικρός . . . πληθ. petits, petites. Grand, grande, μέγας . . . grande, grandes. Heureux, heureuse εὐτυχής . . . heureux, heureuses. Beau, belle, πληθ. beaux, belles. National, nationale, nationaux, nationales. Royal, royale βασιλικός . . . royaux, royales· Diligent, πληθ. diligents ἢ diligens. Lent, πληθ. lents.

Τῶν εἰς αὐτὸ ὅμως ὀλίγα τινὰ σχηματίζουσι τὸ πληθυντικὸν ἀρσενικὸν προσθέσει τοῦ s· οἶον glacial, final. fatal, natal, naval . . . πληθ. glacials, finals, fatals, natals, navals· πολλὰ δὲ εἶναι ἄχρηστα ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀρσενικοῦ, καὶ προσθέτονται μόνον εἰς θηλυκὰ ὀνόματα, οἶα τὰ bénéficial, colonial, collégial, diagonal, paroissial.

ΘΕΜΑ 6.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ. Ὁφελιμώτατον διὰ τὸν μαθητὴν γυμνασμα εἶναι ἡ γραφὴ ἢ τοῦλάχιστον ἡ ἐκφώνησις πληθυντικῶς τῶν φράσεων ὅσαι ἐνικῶς ἐκφέρονται ἐπὶ τῶν θεμάτων, ἐνικῶς δὲ, τῶν κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν τιθεμένων, καὶ θηλυκῶς μὲν, τῶν κατ' ἀρσενικὸν γένος, ἀρσενικῶς δὲ, τῶν κατὰ θηλυκὸν

Πρὸς δὲ τούτοις κλίνονται τὰ ῥήματα.

Π. γ. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ δικηγόρου εἶναι ὠραία; Ἦτον ὠραία; νῦν δὲ εἶναι ἀσχημος. (La sœur de . . . Les sœurs de . . . Le frère de . . . Les frères de . . . Suis-je beau? tu étais beau; tu es laid maintenant. Es-tu beau? J' étais beau, . . . κ.τ.λ.) εἶτα δὲ θηλυκῶς Suis-je belle? tu étais belle; maintenant tu es laide... sont-elles belles? Elles étaient κτλ.

Ὁμολογοῦμεν ὅτι τὰ τοιαῦτα γυμνάσματα εἶναι παντάπασιν ὀχληρὰ, ἀλλὰ τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, προκίπτει μεγίστη ὠφέλεια, διότι ἀντιγράφεται ὁ μαθητῆς τὴν ἐπίσταται ὅσα μανθάνει καὶ ν' ἀσκήται εἰς ὅσα ἐπίσταται.

Honnête, grand, petit, vertueux (ἐνάρετος), laid, pur, bon, beau τὸ ὕδωρ, l'eau (θηλ.)

Le vin est bon, l'eau est pure—ὁ οἶνος εἶναι καλός, τὸ ὕδωρ εἶναι καθαρόν.

Le vin est-il bon? ὁ οἶνος εἶναι καλός;

L'eau est elle pure? τὸ ὕδωρ εἶναι καθαρόν;

Τίς ἔχει ὕδωρ καθαρόν; ὁ καλὸς ἀρτοποιὸς ἔχει ὕδωρ καθαρόν. Τίς ἔχει ἐνδύματα μεγάλα, μικρά, ὠραία, ἀσχημα; Ὁ ῥάπτης. Τίς ἔχει τραπέζας μεγάλας, μικράς, ὠραίας, ἀσχημούς; Ἡμεῖς. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ δικηγόρου εἶναι (est-elle . . . ?) ὠραία; Ἦτον ὠραία; νῦν δὲ (τώρα) (maintenant εἶναι ἀσχημος (ἀηδής), ἀλλὰ πάντοτε καλή, (mais tous jours . . .) Τὰ πυρὰ (αἱ φωτιαὶ) εἶναι μεγάλα; Ναί, Κύριε. Ἡ θυγάτηρ τοῦ ζωγράφου εἶναι τιμια καὶ ἐνάρετος; Εἶναι πάντοτε τιμια καὶ ἐνάρετος. Εἰς ποῖον ἔδωκες ἄρτον; Εἰς πτωχόν τι παιδίον. Τίς εἶναι πτωχός; Εἰγὼ εἶμαι πτωχός. Τίς εἶναι πλούσιος; Οἱ ῥάπται εἶναι πλούσιοι. Τίς εἶναι ὁ ῥάπτης τῶν δικηγόρων; Ὁ ῥάπτης τῶν ζωγράφων.

ΘΕΜΑ 7.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τίθεται μόνη ἢ de μεριστικὴ πρόθεσις ἀντὶ τῶν μεριστικῶν ἄρθρων du, de la, des, ὁσάκις ἐπιθετὸν τι προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ οἶον.

*Ἐχομεν καλὴν μελάνην, καλὸν χάρτην, ὠραίους ἵππους, μικρὰς τραπέζας . . . (Nous avons de bonne encre, de bon papier, de beaux chevaux, de petites tables) ἐκτὸς ὅταν σημαίνῃ, ἔχομεν ἐκ τῆς καλῆς μελάνης, ἐκ τῶν καλοῦ χάρτου κ.τ.λ. οἶον Donnez-moi deux ou trois feuilles du bon papier que vous avez, δός μοι δύο ἢ τρία φύλλα ἐκ τοῦ καλοῦ χαρτίου τὸ

ἔποιον ἔχεις· ἐπειδὴ κατὰ τὰς τοιαύτας φράσεις τὰ du, de la, des, δὲν εἶναι πλέον μεριστικά ἄρθρα, ἀλλὰ τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον κατὰ γενικήν.

ἔχομεν μεγάλον χάρτην; Ναί, ἔχομεν μέγαν. Τίς ἔχει ὠραίους ἵππους; Οἱ Ἕλληνες. Εἶναι μεγάλοι; Ὁχι, κύριοι, εἶναι μικροί. Εἰς τίνας θέλομεν δώσει τὰ καλὰ ἐνδύματα τοῦ ῥάπτου; Εἰς τοὺς πτωχοὺς καλλιτέχναις. Ἡ γαλακτοπώλις ἔχει γάλα; Ναί. ἔχει γάλα καθαρὸν; ἔχει γάλα καθαρὸν. Δίδεις μικρὰν τράπεζαν εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρτοποιοῦ; (Donnez-vous . . .?) Δίδω εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρτοποιοῦ μεγάλην καὶ ὠραίαν τράπεζαν, καὶ ὄχι μικρὰν . . . (Et non une petite.) Τίμι θέλετε δώσει χρήματα; Θέλομεν δώσει χρήματα εἰς πτωχὰς γυναῖκας. Εἰς τίνας ἐδίδεις καλὰ ὑποκάμισα; Ἐδίδον καλὰ ὑποκάμισα εἰς τὰ παιδιά τοῦ γάλλου. Ἡ γυνὴ τοῦ γάλλου εἶναι γαλλίς; Ὁχι, εἶναι Ἕλληνίς. Αἱ Ἕλληνίδες ἔχουσιν ὠραίους ὀφθαλμούς; Αἱ Ἕλληνίδες ἔχουσιν ὠραίους ὀφθαλμούς. Τίς ἔδωκεν οἶνον εἰς πτωχὰ (τινα) παιδιά; Ἡμεῖς. Τίς ἀγαπᾷ τὴν ἀρετήν; Οἱ ἐνάρετοι ἄνθρωποι (1). Εἶδες τὸ κάτοπτρον τῆς γαλλίδος; Μάλιστα. ἔχεις καλὴν καὶ κακὴν μελάνην, καὶ μοι ἔδωκες ἐκ τῆς κακῆς· διατί; Δὲν σοὶ ἔδωκα ἐκ τῆς κακῆς, σοὶ ἔδωκα ἐκ τῆς καλῆς. (Tu as de bonne . . . et tu m'as donné de la mauvaise; pourquoi? Je ne t'ai pas donné de la mauvaise, je t'ai donné . . .)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ. Ὀλίγα τινὰ ἐπίθετα λαμβάνονται ἐπιρρήματικῶς: bas, haut, juste, faux, bon, mauvais, fort, dur, clair . . . . Chanter, faux. Entendre dur. Voir clair.

III Περὶ αὐξητικῶν καὶ ὑποκοριστικῶν ἐπιθέτων.

Ὡς καὶ τὰ ὀσιστικά, τὰ γαλλικὰ ἐπίθετα στεροῦνται αὐξητικῆς καταλήξεως (2) τὰ ἄλλα ὑποκοριστικά λήγουσιν εἰς et (θηλ. ette). οἶον joli, joliet· rond, rondelet· mol (mou) mollet· doux, douillet· brun, brunet· blanc, blanchet· grand, grandelet· θηλ. joliette, rondellette, κτλ.

II. Περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν.

ΚΑΝΟΝ. Τὰ συγκριτικά καὶ ὑπερθετικά τῶν τε ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρήμάτων σχηματίζονται παρὰ τοῖς ἄλλοις διὰ μορίων τινῶν προτασομένων τοῦ ἐπιθέτου ἢ τοῦ ἐπιρρήματος· τὰ μὲν συγκριτικά διὰ τῶν plus, moins, aussi (μᾶλλον, ἥττον, τοσοῦτον)· τῶν δὲ ὑπερθετικῶν τὰ μὲν σχετικὰ διὰ τῶν αὐτῶν μορίων plus, moins, προτασομένου τοῦ ἄρθρου ἢ καὶ ἀνάρθρω, ὅταν προηγῆται κτητική ἀντωνυμία, τὰ δὲ ἀπόλυτα διὰ τῶν très, fort, bien, extrêmement.

(1) Ὅσοι οἱ ἀριθμοὶ ἐμφαίνουσι τὴν τάξιν τῶν λέξεων κατὰ τὴν γαλλικὴν φράσιν.

(2) Ἐν τῇ ἀπλουστερᾷ συνθεσί λέγεται διὰ τοῦ προτιθεμένου μορίου archi, un archi· un archi, un archette, κτλ.

2) ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ.

Cette ville est plus grande que l' autre· αὐτὴ ἢ πόλις εἶναι μεί-

[ζῶν τῆς ἄλλης,

— moins grande — . . . ἤττον μεγάλη . . . .

— aussi grande — . . . τοσοῦτον μεγάλη ὅσον ἢ ἄλλη.

Il se conduit plus noblement que son frère, φέρεται γενναϊότερον ἢ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, moins noblement ἤττον γενναίως, aussi noblement, τοσοῦτον γενναίως.

3) ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΩΝ.

1. Σχετικὰ ἔπερθ. Un ami fidèle est le plus précieux des biens φίλος πιστὸς πολυτιμώτατον ἐστὶ τῶν κτημάτων.

Cet enfant est le plus instruit, le moins instruit de sa classe, οὗτος ὁ παῖς εἶναι ὁ μᾶλλον, ὁ ἤττον πεπαιδευμένος τῆς τάξεως αὐτοῦ.

Socrate fut le plus sage des Grecs, ὁ Σωκράτης ὑπῆρξεν ὁ σοφώτερος τῶν Ἑλλήνων (. . . ἢν ὁ σοφώτατος τῶν Ἑλλήνων).

Les plus capables, des plus capables, aux plus capables, οἱ μᾶλλον ἱκανοί, τῶν . . . τοῖς . . .

Mon plus bel habit, τὸ ὠραιότερον ἱμάτιόν μου.

Votre moins habile ouvrier, ὁ ἤττον ἐπιδέξιος τῶν ἐργατῶν σου.

Il se conduit le plus justement, le moins justement de tous, πάντων προσφέρεται δικαιότατα, ἤκιστα δικαίως.

2. Ἀπόλυτα ἔπερθ. Vin très (fort, bien) amer, πικρότατος οἶνος· Enfant extrêmement audacieux παῖς καθ' ὑπερβολὴν θρασύς, θρασύτατος. Il se conduit très (fort, bien) audacieusement, προσφέρεται θρασύτατα.

γ') Τρία μόνον ἐπίθετα καὶ ἐπιρρήματα ἔχουσιν ἰδιαιτέραν κατάληξιν δι' ἐκφραξιν τοῦ συγκριτικοῦ καὶ ὑπερθετικοῦ βαθμοῦ· α)

meilleur, le meilleur, ἀντὶ τῶν ἀχρηστών plus bon, le plus bon καλλίων, ὁ κάλλιστος· ἐπιρρήματικῶς δὲ mieux, le mieux, ἀντὶ τῶν ἀχρηστών plus bien, le plus bien, καλλίτερον, κάλλιστον, β')

moins, le moins, ἀντίστοιχον τῶν plus petit, le plus petit μικρότερος, le moindre, ἀντίστοιχον τῶν plus petit, le plus petit μικρότερος,

μικρότατος· ἐπιρ. moins, le moins, ὀλιγώτερον ἤκιστα, (δὲν ἔχει ἀντίστοιχον ἀλλ' ἐκφέρεται διὰ τοῦ plus petitement, le plus petite-

ment)· γ') Pire, le pire, ἀντίστοιχον τοῦ plus mauvais, le plus mauvais, κακίων κάκιστος, ἐπιρ. pis, le pis, ἀντίστοιχον τοῦ plus mal, χειρόν le plus mal χείριστον.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Paul est meilleur que Pierre. Paul est le meilleur de tous; il

travaille mieux et a des moindres défauts que son camarade. Vous étudiez moins que lui et vous êtes pire que Pierre. Nos meilleurs amis, (οἱ φίλτατοι ἡμῶν). Il n' y a rien de pis que votre conduite (δὲν ὑπάρχει χειρότερον τῆς διαγωγῆς σου). Vous avez pris la pire détermination, (ἀπεφάσιστες τὴν κακίστην ἀπόφασιν). (Ἴδε τὸ Συντακτικόν, βιβλίον Α'. Κεφ. Γ'. 1, 2, 3.)

ΘΕΜΑ 8.

Ὁ οἶνος εἶναι καλός; ὁ οἶνος εἶναι καλός. Εἶναι ἥττον ἄρατος (pur) ἢ ὁ ἄλλος (l'autre): ἀλλ' εἶναι δυνατώτερος (plus fort: τὸ fort εἶναι καὶ ἐπίθετον). Ὁ χρυσὸς εἶναι στιλπνότερος (brillant) τοῦ μολύβδου. Εἶδες τὸν μικρότερον ἵππον τοῦ πλουσίου ῥάπτου; ὄχι· ἀλλ' εἶδον τὸν καλλίτερον. Αἱ ἀδελφαὶ τοῦ δικηγόρου εἶναι ὠραιόταται· αὐτὸς δὲ (mais lui) εἶναι ἀσχημότερος. Τίμι δίδεις τὰ ἥττον καλὰ ὑποκάμισά σου καὶ τὰ ἀσχημότερα ἐνδύματά σου; Τοῖς ἐναρετωτέροις πτωχοῖς. Ὁ πατὴρ εἶναι τοσοῦτον ὑψηλός, ὅσον ὁ υἱός; Ὁ πατὴρ εἶναι μικρότερος ἀλλ' ἐναρετωτέρος, καὶ τοῦτο (ἄξιζει) καλλίτερον (et cela vaut . . .) Ὁ ἀρτοποιὸς προσφέρειται δικαιοτέρον τοῦ ῥάπτου. Τὸ κάτοπτρον εἶναι στιλπνότερον, στιλπνότερον τοῦ πυρός. Τίς ἔχει ὀλιγώτερα ελαττώματα; ὁ μεγαλιέτερος. Εἶσαι ὁ χειρότερος τῶν ἀνθρώπων. Ὁ κύων (Le chien) εἶναι ὁ πιστότερος τῶν φίλων. Ἡ ἐξαδέλφη εἶναι ἥττον πεπαιδευμένη τοῦ ἐξαδέλφου. Ἡ τράπεζα εἶναι τοσοῦτον μεγάλη ὅσον ὁ πίναξ; Ἡ τράπεζα εἶναι μικροτέρα τοῦ πίνακος.

ΚΕΦΑΛΑ Δ'.

—ΠΕΡΙ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.—
(ADJECTIFS NUMÉRIQUES).

I- Τὰ μὲν κύρια εἶναι τὰ ἐξῆς,

1—Un ἡλ. une	. . . . .	τὸ η εἶναι ἐπίρρινον ἐπὶ τοῦ <i>un</i> , φυσικῶς δὲ προφέρεται ἐπὶ τοῦ <i>une</i> .
2—deux	. . . . .	προφέρ. τὸ χ ὡς s μόνον ἐπομ. φωνήεντ.
3—trois	. . . . .	
4—quatre		
5—cinq	. . . . .	προφέρειτ. τὸ ληκτικὸν q' (ἴδ. κατωτέρω).
6—six	. . . . .	προφέρειτ. <i>siss</i> , <i>σις</i> (ἴδε κατωτέρω).

- 7—sept. ! . . . . πρόσφ. *sett' oēt.* (ἴδε κατωτέρω).
 8—huit . . . . . πρόσφ. τὸ λακτικὸν *t.* (ἴδε κατωτέρω)!
 9—neuf . . . . . ! πρόσφ. τὸ λακτικὸν *f.*
 10—dix . . . . . ? πρόσφ. *diss' rtiā.*
 11—onze.
 12—douze
 13—treize
 14—quatorze
 15—quinze.
 16—seize
 17—diz-sept . . . . . πρόσφ. *diss'-sett'—rτις-οēt.* (*s, dur*).
 18—dix-huit . . . . . πρόσφ. *di-zuitt'—rτιί . . .* (*s doux*).
 19—dix-neuf . . . . . πρόσφ. *di-zneuf* . . . . .
 20—vingt . . . . . προφέρεται τὸ *t* μόνον ἐπομένου φωνήεντος ἢ ἄλλου ἀριθμητικοῦ ἐπιθέτου, καὶ τοι ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένου.
 21—vingt et un ἢ καὶ ἐνίοτε *vingt-un.*
 22—vingt-deux . . . . . πρόσφ. *vent, -deū.*
 23—vingt-trois . . . . . id. |
 24—vingt quatre κτλ. id. | ἀκούεται τὸ *t* τοῦ *vingt.*
 30—trente
 31—trente et un
 32—trente-deux
 33—trente-trois κτλ.
 40—quarante
 41—quarante et un
 42—quarante-deux κτλ.
 50—cinquante
 60—soixante . . . . . ? πρόσφ. *soixant'*.
 69—soixante-neuf
 70—soixante-dix . . . . . ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου *septante*
 71—soixante et onze
 72—soixante-douze
 79—soixante dix-neuf
 80—quatre-vingts μετὰ τοῦ *s*, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου *octante.*

84 — quatre-vingt-un	άνευ τοῦ s ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου nonante.
90 — quatre-vingt-onze	οὐδέποτε προφ. τὸ l τοῦ vingt ἐπὶ τοῦ quatre-vingts, quatre-vingt-un κτλ.
100 — cent	} ἀνευ s.
101 — cent un	
122 — cent vingt deux κτλ.	
200 — deux cents	
300 — trois cents κτλ.	} μετὰ τοῦ s.
424 — quatre cent vingt et un	} ἀνευ s ὡσάκις τὸ cent ἔχει κατόπιν αὐτοῦ ἄλλον ἀριθμόν.
535 — cinq cent trente-cinq	
999 — neuf cent quatre-vingt dix-neuf	οὐδέποτε προφ. τὸ l τοῦ cent (çan).
1000 — mille	
2000 — deux mille κ.τ.λ.	πάντοτε ἀνευ τοῦ s,
1,000,000 — un million	} δὲν προφέρεται ὑγρῶς τὸ ll
2,000,000 — deux millions κτλ.	
1,000,000,000 — un milliard	
2,000,000,000 — deux milliards.	

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

α) ἀπὸ τοῦ 1100 ἕως τοῦ 1900 λέγεται

1,100 — mille cent	ἢ onze cents κ.τ.λ.
1,200 — mille deux cents	ἢ douze cents κ.τ.λ.
1,320 — mille trois cent vingt	ἢ treize cent vingt
1,999 — mille neuf cent quatre-vingt dix neuf	ἢ dix neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Τὸ δὲ mille cent σχεδὸν εἶναι ἄχρηστον.

β) Τὰ λακτικὰ τῶν cinq, six, sept, huit, neuf, dix γίνονται ἄφωνα ὡσάκις ἐνώνονται κατὰ τὴν προφορὰν μετὰ λέξεως ἀπὸ συμφώνου ἢ h δασείως ἀρχομένης· οἷον Cinq francs, six francs, neuf chevaux, dix hameaux. προφ. çin francs, si francs, neu chevaux, di hameaux. Πᾶσα ἄλλη προφορὰ ἀπορρίπτεα.

γ) Τὸ λακτικὸν f τοῦ neuf ἐκφωνεῖται ὡς v πρὸ φωνήεντος· οἷον Neuf enfants ὡς *neuv* _enfant.

δ) Κατὰ τὴν ἀριθμολογίαν τῶν ἐποχῶν τὸ mille γράφεται mil ἢ

μεταβλήτως, και οὐδέποτε τὸ *cent* λαμβάνει τὸ *s* οἷον *L'an mil huit cent* τῷ ἔτει 1800. *En mil huit cent quarante-sept* τῷ 1847.

ε) Τὰ κύρια ἀριθμητικὰ ἐπίθετα, πλὴν τοῦ *un*, *une* οὐδὲν ἔχουσι γένος.

II. Τὰ δὲ τακτικὰ εἶναι *premier*, *première*, *unième* πρῶτος, πρῶτη, *second*, *seconde* ἢ *deuxième* δεύτερος, δευτέρα (πρόφερε *segon*, *segond'*, *deuzièm*). *Unième* λέγεται μόνον ἐν συνθέσει μετ' ἄλλου ἀριθμοῦ ὡς *Vingt-unième*, *trente-unième* κ.τ.λ.

Διαφέρει τὸ *deuxième* τοῦ *second* καθ' ὅτι, ἔταν λέγω *deuxième*, ὑπονοεῖται ἡ ὑπαρξίς καὶ τοῦ τρίτου· ἐπομένως λέγει· *Voici le second volume* ἰδοὺ ὁ δεύτερος τόμος, ἐὰν τὸ σύγγραμμα ἔχῃ δύο μόνον· ἀλλὰ *Voici le deuxième*, ἐὰν ἔχῃ τρεῖς ἢ περισσοτέρους.

Troisième	τρίτος, η, ον.
quatrième	τέταρτος, η, ον.
cinquième	πέμπτος, η, ον.
sixième	ἕκτος, η, ον.
septième	ἑβδόμος, η, ον.
huitième	ὄγδοος, η, ον.
neuvième	ἔννατος, η, ον.
dixième	δέκατος, η, ον.
onzième κ.τ.λ.	ἐνδέκατος, η, ον.
vingt-unième	κα ^α . τ. ον. ὄχι <i>vingt-premier</i>
vingt-deuxième	κα ^β . σ. ον. ὄχι <i>vingt-second</i> .
trente-unième	λα ^α . η. ον.
trente-neuvième	λα ^β . σ. ον.

Καὶ οὕτω λέγε καθεξῆς διὰ τῆς *ième* καταλήξεως, παρατήρων, ὅτι ἐπὶ τῶν συνθέτων ἀριθμῶν, μόνος ὁ τελευταῖος τῆς σειρᾶς προσλαμβάνει τὴν κατάληξιν ταύτην· οἷον *Les deux cent trente-neuvièmes* οἱ διακόσιοι τριακοστοὶ ἔννατοι.

Προσθέσει τῆς συλλαβῆς *ment* γίνονται τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιφώρηματα *premièrement*, *secondement* ἢ *deuxièmement*, *troisièmement*... *vingt-unièmement* κ.τ.λ.

ΚΑΝΟΝΕΣ.

α) Μετὰ τῶν κυρίων ὀνομάτων μεταχειρίζομεθα τὰ κύριος ἀριθμητικὰ καὶ ἀντὶ τῶν τακτικῶν· οἷον *Henri quatre*, *Charles douze* Ἐρρίκος ὁ τέταρτος, Κάρολος ὁ δωδέκατος. Λέγεται ὅμως αἰτίποτε *Henri pre-*

mier, Charles premier κ.τ.λ. ἐνίοτε δὲ Henri second, κ.τ.λ. ἀντὶ Henri deux (1).

6) Ὡσαύτως καὶ περὶ τῆς μηνολογίας· οἷον τὴν δευτέραν Μαρτίου le deux Mars, τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Μαΐου le vingt-cinq Mai. Ἐπὶ δὲ τῆς πρώτης τοῦ μηνός, λέγε le premier Mai, le premier Juin κ.τ.λ. καὶ ὅχι le un· οὕτω καὶ ἀπολύτως. Nous partimes le premier, le deux, le cinq, le huit, le onze... ἀνεχωρήσαμεν τὴν πρώτην κ.τ.λ.

Ὡς πρὸς τὴν ὥραν τῆς ἡμέρας λέγεται μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ *heure* καὶ τοῦ ἀπροσώπου ῥήματος *il est*. Il est une heure, il est deux heures. Il n'est pas encore quatre heures. Ἀντὶ ὅμως τοῦ douze heures, αἰείποτε λέγεται *midi*, *minuit*, *μεσημβρία*, *μεσονύκτιον*. Il est midi.

δ') De deux jours l'un ἢ tous les deux jours καὶ τὰ ἑμοικ—ἀνὰ πᾶσαν δευτέραν ἡμέραν. Un à un, deux à deux κτλ. ἀνὰ ἓνα, ἀνὰ δύο, κτλ. Il y a aujourd'hui, huit jours—πρὸ ἐκτῶ ἡμερῶν. De demain en huit, de demain en quinze, en deux mois κτλ. μετὰ 8, 15 ἡμέρας, μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ αὔριον.

ΘΕΜΑ 9.

Πόσοι εἴμεθα ;	Combien sommes-nous ?
Πόσοι μαθηταὶ εἴμεθα ;	Combien sommes-nous d'élèves ? ἢ Combien d'élèves sommes-nous ?
Εἴμεθα πέντε μαθηταί.	Nous sommes cinq élèves.
Ποίαν ἡμέραν τοῦ μηνός—;	} Le quantième du mois avons-nous ?
Πόσας τοῦ μηνός ἔχομεν ;	
Ἐχομεν σήμερον ἐκτὸς Ἰουλίου.	C'est aujourd'hui le huit Juillet. ἢ nous avons aujourd'hui le — ἢ nous sommes aujourd'hui au —.
Πόσους ἀδελφοὺς ἔχετε ;	Combien avez-vous de frères ? ἢ combien de frères avez-vous ?

Roi, Reine, Soldat.

Τί ὥρα εἶναι ;	Quelle heure est-il ?
Εἶναι μία, δύο.	Il est une heure, deux heures, . . .
Εἰς ποίαν ὥραν ;	À quelle heure ?
Εἰς τὰς τρεῖς.	À trois heures.

Ἡ βασίλισσα ἔχει ἀδελφὴν ; ἔχει δύο ἀδελφὰς καὶ τέσσαρας ἀδελφούς. Πόσους φίλους ἔχετε ; ἔχω ἓνα φίλον. Τί ὥρα εἶναι ; Εἶναι δέκα, εἶναι ἑνδεκά, εἶναι δωδεκά. Τί ὥρα ἦτο ; Ἦτο μεσονύκτιον. Πόσοι

(1) Παρατήρησον Charles-Quint Κάρολος ὁ πέμπτος αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας καὶ Sixte-Quint ὁ Πάπας Σίξτος ὁ πέμπτος.

εἶσθε; Εἴμεθα 225 ἄνθρωποι. Πόσα ὑποκείμενα θέλομεν ἔχει; Θέλομεν ἔχει ἐξ δωδεκάδης ὑποκειμένων. Πόσα βιβλία ἔχομεν; ἔχομεν 1237 βιβλία. Εἰς ποίους θέλομεν δώσει τὰ 1237 βιβλία; Θέλομεν δώσει τὰ 1237 βιβλία εἰς τὰ κτὰ παιδιά. Εἰς ποίους δίδεις τὸ πρῶτον βιβλίον, τὸ δεύτερον, τὸ ἕκτον, τὸ ἔνατον καὶ τὸ δωδέκατον Δίδω τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον εἰς τὸν ζωγράφον τὸ ἕκτον, τὸ ἔνατον καὶ τὸ δωδέκατον εἰς πτωχὸν τινὰ στρατιώτην. Τίτι δίδεις τὴν τέταρτην μεγάλην τράπεζαν; πτωχῇ τινὶ γυναικί. Πόσας τοῦ μηνὸς ἔχομεν; ἔχομεν σήμερον τὴν 8 Αὐγούστου (Aouit) 1848 (1). Ο βασιλεὺς Λουδοβίκος (Louis) ὁ δέκατος τέταρτος ἦν (ὑπῆρξε) μέγας. Πόσους στρατιώτας ἔχει ὁ βασιλεὺς; (Combien de soldats le roi a-t-il?) ἔχει 336 χιλιάδας στρατιωτῶν. . . . (soldats καὶ ὄχι de soldats). Εἰς ποίαν ὥραν δίδεις ἄρτον εἰς τοὺς πτωχοὺς; Εἰς τὰς ἑπτὰ. Πόσους μῆνας ἔχει (ἢ πόσων μηνῶν εἶναι) τὸ παιδίον τῆς γαλακτοπώ-
λιδος; ἔχει δεκαοκτὼ μῆνας.

III. Τὰ δὲ τακτικά ἐπιρρήματα σχηματίζονται προσλήψει τῆς συλλαβῆς *ment* ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ τῶν τακτικῶν ἐπιθέτων οἷον

Premièrement, secondement ἢ deuxièmement, troisièmement, quatrièmement κ.τ. λ. ἢ διὰ τοῦ λατινικοῦ primo, secundo, tertio, quarto κ.τ.λ.

Ἄπαξ	λέγεται	une fois	μία	φορὰ,
δὶς	—	deux fois	δύω	φοραί,
τρὶς	—	trois fois	τρεῖς	φοραί,
τετράκις κ.τ.λ.		quatre fois	τέσσαρες	φοραί.
τρὶς καὶ τετράκις εὐδαίμων		deux et trois fois	heureux.	

IV. Ἄλλα ἀριθμητικὰ ὀνόματα.

α) Ἀνῆθητικά.

Simple	ἀπλοῦς
double	διπλοῦς
triple	τριπλοῦς

Quadruple: quintuple: sextuple: septuple: octuple: neuf fois plus nombreux ἢ neuf fois plus grand: décuple ἢ dix fois autant ἢ dix fois plus nombreux . . . centuple ἢ cent fois autant κ.τ.λ.

(1) Ὅφειλε τοῦ λοιποῦ ὁ μαθητὴς νὰ προτάσῃ ἐκάστου θήματος ὀλόγραφον τὴν ἡμερολογίαν.

ε') Κλασματικά.

La moitié			τὸ ἥμισυ		
Le tiers	ἡ	la troisième	partie	} μέρος.	
Le quart	—	la quatrième			τὸ τρίτον
Le cinquième	—	la cinquième			τὸ τέταρτον
Le sixième κ.τ.λ.	—	la sixième			τὸ πέμπτον
				τὸ ἕκτον.	

γ') Τῶν περιληπτικῶν μόνον ὀλίγα ὑπάρχουσι.

Une unité	μονάς
Une couple	δυάς
Une huitaine	ὀγδοάς (1)
Une dizaine	δεκάς
Une douzaine	δωδεκάς κ.τ.λ.
Une quinzaine	
Une vingtaine	
— trentaine	
— quarantaine	
— cinquante, soixante, centaine, un mil- lier, un million, un milliard.	

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ *Demi* (ἥμισυς, εἰς, υ.) πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ οὔτε γένος, οὔτε ἀριθμὸν λαμβάνει· οἷον *Une demi lieue, deux demi lieues*. Μετὰ δὲ τὸ οὐσιαστικὸν συμφωνεῖ κατὰ γένος· οἷον *Une lieue et demie, deux lieues et demie. Il est six heures et demie. Voici deux francs et demi.*

ΘΕΜΑ 10.

Ἴδου ᾠὸν (αὔγῶν)	Voici un œuf.
Ἴδου κρέας	voici de la viande.
Ἴδου καλὴ οἰκία	voici une belle maison. (2)
τὸ κονδύλιον, la plume.	Τί δίδετε; Que donnez-vous?
τὸ ξύλον, le bois.	Τί ἔχετε; Qu'avez-vous?

Ἴδου ἄρτον, ὕδωρ, γάλα καὶ κρέας. Ἴδου καλὸν ἄρτον, οἶνον ἄκρατον καὶ καλὰ αὐγά. Τί δίδετε εἰς τοὺς στρατιώτας τοῦ βασιλέως; Ἄρτον, κρέας, ἐνδύματα καὶ ἀργύριον. Τί ἔχεις; Ἐγὼ αὐγά. ἔχεις καλὰ αὐγά; Ἐγὼ καλὰ αὐγά. Πόσα αὐγά ἔχεις; Ἐγὼ ἐννέα δωδεκάδας αὐγῶν. Πόσας εἰκόνας ἔχει ὁ ζωγράφος; ἔχει δύο μεγάλας

(1). Une neuvaine σημαίνει μόνον ἐννεαήμερον προσευχὴν.

(2) Τὸ καλός, ἡ, ὃν λέγεται beau, belle, βταν σημαίνει ὡραῖος, α, ὄν.

εικόνας καὶ πέντε μικρὰς. Θέλει ἔχει καὶ (aussi) τὰς δύο ὠραίας εἰκόνας τοῦ βασιλέως; Μάλιστα. Οἱ πλούσιοι εἶναι πάντοτε καλοί; Ὁχι οἱ πλούσιοι εἶναι σπανίως (rarement) καλοί. Πόσους ἄρτους δίδει ὁ ἄρτοποιός εἰς τὸν πτωχὸν ἐξάδελφον τοῦ ῥάπτου; Ἐνα. Ἰδοὺ χάρτην καὶ μελάνην. Ἐχετε κονδύλια; Ἐχομεν κονδύλια, ἀλλ' εἶναι κακά. Τί ἔδωκες εἰς τὸ μικρὸν παιδίον τῆς πτωχῆς; γυναικός; Ξύλα (du bois) καὶ δύο ἡμίσεις ἄρτους. Ἰδοὺ ἡμισυν ἄρτον. Πόσα ὑποκάμια θέλεις δώσει εἰς τὸν δικη γόρον; Δώδεκα δωδεκάδας. Πόσους μαθητὰς ἔχεις; Εἴκοσι τρεῖς. Ἐλαβες τὸ κάτοπτρον τῆς θυγατρὸς τοῦ φίλου; Ὁχι. Ἐχετε οἰκίαν; Ἐχομεν δύο οἰκίας ἢ ἐπιθυμία τῆς ἀρετῆς εἶναι ἀρετή.

ΘΕΜΑ. 11.

Ποσάκις (πόσαις φοραῖς) τῆς
ἡμέρας, τῆς νυκτός, τῆς πρωί-
ας, τῆς ἑσπέρας, δίδεις ἄρτον εἰς
τὸ παιδίον;
Εἰς τὰς δύο καὶ τέταρτον.
Εἰς τὰς δύο καὶ τρία τέταρτα.
Ἀγοράζειν, πωλεῖν.
Ξενοδόχος, κτίστης.

Combien de fois le jour,
la nuit, le matin, le
soir, donnez-vous du
pain à l'enfant?
à deux heures un quart.
à deux heures trois quarts.
acheter, vendre.
aubergiste, maçon.

Πόσα αὐτὰ ἔχομεν σήμερον; Ἐχομεν σήμερον μόνον (seulement) ἡ-
μίσειαν δωδεκάδα αὐγῶν. Ποσάκις τῆς ἡμέρας ἀγοράζεις κονδύλια; Ἄ-
παξ μόνον. Διὰ πόσα παιδιά θὰ ἀγοράσῃς μικρὰς τραπέζας; (pour com-
bien d'enfants... ἢ καὶ À combien d'enfants acheteras-tu...?)
Διὰ τὰ τέσσαρα παιδιά τοῦ ξενοδόχου. ἔδωκες τὸ ἡμισυ τοῦ ἄρτου
εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ στρατιώτου; Μάλιστα, Κύριε. Δὲς τὸ ἄλλο ἡμισυ
(l'autre moitié) εἰς ἕνα πτωχόν. Πότε; (Quand?) Ἀύριον. (Demain).
Εἰς ποῖαν ὥραν; Εἰς τὰς ἕξ καὶ τέταρτον. Τίς ἀγοράζει καλὰ ἐνδύ-
ματα; Οἱ πλούσιοι. Οἱ ἐχθροὶ ἠγόρασαν μύλυθρον; Μάλιστα. Πότε;
Χθὲς τὸ πρωί. (Hier matin.) ἠγόρασες τὴν οἰκίαν τοῦ κτίστου; Ὁχι.
ὁ κτίστης ἠγόρασε τὴν οἰκίαν. Τὴν οἰκίαν τίνος; (La maison de qui?)
Τὴν οἰκίαν τοῦ ξενοδόχου. Οἱ ἵπποι τοῦ καλλιτέχνου εἶναι καλοί;
Εἶναι καλοί. ἔχουσι καλοὺς ὀφθαλμούς; ἔχουσι καλοὺς ὀφθαλμούς.
Ποσάκις ἀγοράζει κρέας ὁ ξενοδόχος; Δις ἢ τρίς. Τὸ πρωί ἢ τὸ ἑσπέ-
ρας; Τὸ πρωί καὶ τὸ ἑσπέρας. Ποῖαν ὥραν; Εἰς τὰς πέντε καὶ τρία
τέταρτα τὸ πρωί, καὶ εἰς τὰς τρεῖς τὸ ἑσπέρας.

ΚΕΦΑΛΑ. Ε'.

ΠΕΡΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΕΓΟΜΕΝΩΝ ADJECTIFS DÉTERMINATIFS
(ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ).

I. Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.

Τῶν γαλλικῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, αἱ μὲν πάντοτε συνάπτονται ῥήματι καὶ διὰ τοῦτο λέγονται pronoms personnels conjoints (συνημμέναι), αἱ δὲ συνήθως ἐκφέρονται ἀπολύτως ἢ μετὰ προθέσεως καὶ λέγονται absolus (ἀπόλυτοι).

	ΑΠΟΛΥΤΟΙ.	ΣΥΝΗΜΜΕΝ.	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ.		
α. πρόσωπον.	'Εγώ.	Ὄν. Moi	je	ἐγώ.	
		Γεν. de moi		ἐμοῦ, μου.	
		Δοτ. à moi	me	ἐμοί, μηί.	
		Αἰτ. moi	me	ἐμέ, μέ.	
Π.ληθυντ.	Π.ληθυντ.	Ὄν. Nous	nous	ἡμεῖς.	
		Γεν. de nous		ἡμῶν.	
		Δοτ. à nous	nous	ἡμῖν.	
		Αἰτ. nous	nous	ἡμᾶς.	
β. πρόσωπον.	'Εγώ.	Ὄν. Toi	tu	σύ.	
		Γεν. de toi		σοῦ.	
		Δοτ. à toi	te	σοί.	
		Αἰτ. toi	te	σέ.	
Π.ληθυντ.	Π.ληθυντ.	Ὄν. Vous	vous	ὑμεῖς.	
		Γεν. de vous		ὑμῶν.	
		Δοτ. à vous	vous	ὑμῖν.	
		Αἰτ. vous	vous	ὑμᾶς.	
γ. πρόσωπον	'Εγώ.	Ὄν. Lui, elle	ils, elle	αὐτός, ἕ, ό.	
		Γεν. de lui, d' elle	en	αὐτοῦ, ἡς, οῦ,	
		Δοτ. à lui, à elle	lui, y	αὐτῷ, ἣ, ῶ.	
		Αἰτ. lui, elle	le, la	αὐτόν, ἡν, ό.	
	Π.ληθυντ.	Π.ληθυντ.	Ὄν. Eux, elles	ils, elles	αὐτοί, αἱ, ά.
			Γεν. d' eux, d' elles	en	αὐτῶν,
			Δοτ. à eux, à elles	leur, y	αὐτοῖς, αἷς, οἷς.
			Αἰτ. eux, elles	les	αὐτούς, ἄς, ά.

γ' πρόσωπον αὐτοπαθ.	Εὐκρίτ.	Ὄν. Soi	se	se	ἑαυτοῦ, ἡς, οὔ.
		Γεν. de soi			ἑαυτῶ, ἡ, ῶ.
		Δοτ. à soi			ἑαυτὸν, ἡν, ὄ.
		Αἰτ. soi			
Π. ἠθροτ.		Ὄν.	se	se	ἑαυτῶν,
		Γεν.			ἑαυτοῖς, αἰς, οἰς.
		Δοτ.			ἑαυτοῦς, ἀς, ἄ.
		Αἰτ.			

ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ.

α) Συνημμένα ἄντωνυμῖαι je, me, tu, te, il, ils, leur, se, le, la les, en, y.

β) Ἀπόλυτοι moi, toi, soi, eux.

γ) Αἰ δὲ elle, elles, nous, vous, lui, ὅτε μὲν εἶναι συνημμένα ὅτε δὲ ἀπόλυτοι.

α) Αἰ κατ' ὀνομαστικὴν je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles; οἷον j' aime, tu aimes, il aime κτλ. δὲν εἶναι κυρίως ἀντίστοιχοι τῶν Ἑλληνικῶν ἐγὼ, σὺ, αὐτός κτλ. ἐπειδὴ λέγονται πρὸς διάκρισιν μάλιστα τῶν προσώπων τοῦ ῥήματος (ἄπερ ἐκ μόνων τῶν καταλήξεων χαρακτηρίζονται κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν). Ἀντίστοιχοι δὲ τῶν ἐγὼ, σὺ, αὐτός, αὐτή, ἡμεῖς, ὑμεῖς, αὐτοὶ, αὐταί, εἶναι μᾶλλον αἱ μορφαὶ moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles, ὡς εἶπομεν· αἰ δὲ elle, nous, vous, elles, εἶναι ὅμοιαι ταῖς ἄλλαις, δηλαδὴ ταῖς συνημμέναις.

ὅθεν, ἐν γένει, ὅπου μὲν Ἑλληνιστὶ δὲν τίθεται προσωπικὴ ἄντωνυμία κατ' ὀνομαστικὴν, προτάττουσιν οἱ Γάλλοι τὰς je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles· ὅπου δὲ μεταχειρίζονται οἱ Ἕλληνας (χάριν ἐμφάσεως ἢ ἐντονωτέρας διακρίσεως τῶν προσώπων ἢ καὶ ἀπολύτως) τὰς ἐγὼ, σὺ, αὐτός, αὐτή, ἡμεῖς, ὑμεῖς, αὐτοὶ, αὐταί, προτάττουσιν οἱ Γάλλοι ἀμφοτέρως τὰς μορφὰς moi, je, toi, tu, lui, il, elle, elle, nous, nous, vous, vous, eux, ils, elles, elles, οὕτως·

ὀμιλῶ	Je parle
ὀμιλεῖς	tu parles
ὀμιλεῖ	il parle, elle parle
ὀμιλοῦμεν	nous parlons
ὀμιλεῖτε	vous parlez
ὀμιλοῦσι	ils parlent, elles parlent
ἐγὼ ὀμιλῶ	moi, je parle.

σὺ ὁμιλεῖς	toi, tu parles
αὐτὸς ὁμιλεῖ	lui, il parle (ἢ καὶ lui parle)
αὐτὴ ὁμιλεῖ	elle, elle parle (ἢ καὶ elle parle)
ἡμεῖς ὁμιλοῦμεν	nous, nous parlons
ὑμεῖς ὁμιλεῖτε	vous, vous parlez
αὐτοὶ ὁμιλοῦσι	eux, ils parlent (ἢ καὶ eux parlent)
αὐταὶ ὁμιλοῦσι	elles, elles parlent, (ἢ καὶ elles parlent).

Καὶ ἐρωτηματικῶς·

Λέγω ;	Dis-je ?
λέγεις ;	dis-tu ?
λέγει ;	dit-il ? dit-elle ?
λέγομεν ;	disons-nous ?
λέγετε ;	dites-vous ? (1)
λέγουσι ;	disent-ils ? disent-elles ?
λέγω ἐγώ ;	Dis-je, moi ?
λέγεις σύ ;	dis-tu, toi ?
λέγει αὐτός ;	dit-il, lui ?
λέγει αὐτή ;	dit-elle, elle ?
λέγομεν ἡμεῖς ;	disons-nous, nous ?
λέγετε ὑμεῖς ;	dites-vous, vous ?
λέγουσιν αὐτοὶ ;	disent-ils, eux ?
λέγουσιν αὐταὶ ;	disent-elles, elles ?

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἐπιτεταῖ ἐκ τούτου ἔτι, ἡ προστακτικὴ, ἣτις σχηματίζεται συνήθως ἄνευ ἀντωνυμίας· οἷον *donne, donnons, donnez*, δύναται γὰρ λάβῃ ὡς ὑποκαείμενον μόνον τὰς ἀπολύτους ἀντωνυμίας, ὡς ἐρεξῆς·

δοῦ	<i>donne</i>	δοῦ, σὺ	<i>donne toi</i>	ἢ <i>toi donne</i>
ἄς δώσωμεν	<i>donnons</i>	ἄς δώσωμεν, ἡμεῖς	<i>donnons nous</i>	ἢ <i>nous donnons</i>
δοῦτε	<i>donnez</i>	δοῦτε, ὑμεῖς	<i>donnez vous</i> (2)	ἢ <i>vous donnez.</i>

Καὶ παρὰ τοῖς Γάλλοις παραλείπονται αἱ τριτοπρόσωποι *il, elle, ils, elles*, ὅταν τὸ ὑποκαείμενον τοῦ ῥήματος ἐκφέρηται δι' ὀνόματος· οἷον *Paul regarde* ὁ Παῦλος θεωρεῖ. *Le vent souffle* ὁ ἄνεμος πνέει. *Les enfants jouent* τὰ παιδιὰ παίζουσι.

β') Αἱ ἀπόλυτοι εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ ἀντιθέσεως καὶ ἀντιδιαστολῆς,

(1) Ἄνωμαλον ἀντὶ τοῦ ἀγρήστου *vous* *disez*.

(2) *Donne-toi, donnons-nous, donnez-vous*, μετὰ τοῦ ἐνωτικῆς σημείου=δοῦσεαυτὸν, ἄς δώσωμεν ἡμᾶς αὐτούς. . .

χάριν ἐμφράσεως, ἀπολύτως ἤτοι ἀνεξαρτήτως καὶ ὡς συμπλήρωμα προθέσεως.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΝΗΜΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΩΝ.

Ὅρομαστική. Vous affirmez cela βεβαιοῖς τοῦτο (1). Il niait tout ἤρνεῖτο τὰ πάντα. Tu iras à la promenade θέλεις ἐξέλθει εἰς περίπατον.

Vous, vous l'affirmez, moi je le nie σὺ μὲν τὸ βεβαιοῖς, ἐγὼ δὲ τὸ ἀρνοῦμαι.

Toi, lui et moi, nous irons ensemble à la promenade σὺ, αὐτὸς καὶ ἐγὼ θέλομεν συνεξέλθει εἰς περίπατον.

Moi, j'ai dit cela! ἢ J'ai dit cela, moi! ἐγὼ εἶπον τοῦτο! εἶπον τοῦτο ἐγὼ! J'ai dit cela, εἶπον τοῦτο.

Qui a fait cela?—Lui, nous, vous . . . ἢ διὰ τοῦ ἀπροσώπου c'est: C'est lui, c'est nous, c'est vous . . . Τίς ἔπραξε τοῦτο; Αὐτὸς, ἡμεῖς, ὑμεῖς . . .

Quoi! vous, vous injuriez votre ami! (ἢ καὶ Quoi! c'est vous qui injuriez votre ami!) Πῶς! σὺ ὕβριζεις τὸν φίλον σου;

Toi, fais cela; vous, aidez à votre frère, et nous, partons: ποίησον σὺ τοῦτο, σεῖς δὲ βοηθήσατε τὸν ἀδελφόν σας, ἡμεῖς δὲ ἀς ἀναχωρήσωμεν.

Toi, préférer de tels mensonges! σὺ (τολμᾶς) νὰ προφέρεις τοιαῦτα ψεῦδη!

(Ἡ δὲ προστακτικὴ καὶ ἡ ἀπαρέμφατος οὐδέποτε δέχονται τὰς κατ' ὄρομαστικὴν συνημμένους ἀντωνυμίας je, tu, il κ.τ.λ. ὡς ἐμάθομεν ἤδη ἐκ τῶν συζυγιῶν).

Αἰτιατική. Il me flatte, μὲ κολακεύει. Vous les flattez τοὺς (τὰς) κολακεύεις. Nous le soupçonnons τὸν ὑποπτεύομεν.

—Vous les flattez, eux! τοὺς κολακεύεις, αὐτοὺς! Vous les flattez, elles! τὰς κολακεύεις, αὐτάς! Quoi! tu le soupçonnes, lui ton ami! πῶς, αὐτὸν ὑποπτεύεις, φίλον σου ὄντα!

Vous me flattez, moi; mais vous l'injuriez, lui; ἢ mais lui, vous l'injuriez' ἐμὲ μὲν κολακεύεις, αὐτὸν δὲ ὕβριζεις.

Qui soupçonne-t-elle? ποῖον ὑποπτεύει (αὐτή); Vous ὑμᾶς. C'est vous qu'elle soupçonne ὑμᾶς ὑποπτεύει.

(1) Σημειωτέον ὅτι, πλὴν ὅσας ὀμιλοῦμεν πρὸς οἰκίους, ἀπαραίτητος εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ πληθυντικοῦ (πολλῶν δὲ μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν) ὅθεν κατὰ τὰ ἐν τῇ μεθόδῳ ταύτῃ παραδείγματα μετεφράσθη πολλάκις τὸ ε' ἐνικὸν πρόσωπον διὰ τοῦ δευτέρου πληθυντικοῦ. Λέγομεν καὶ vous et moi, ἐγὼ καὶ σὺ.

Δοτική. Paul me donne cela ó Παύλος μοί (μοῦ, μέ) δίδει τοῦτο.
 Nous vous donnons ces choses σας, (ὑμῖν) δίδομεν ταῦτα τὰ
 πράγματα.

—Vous leur confiez un tel secret, à eux! εἰς αὐτοὺς ἐμπιστεύε-
 σαι τοῦτόν τι ἀπόρρητόν!

Nous lui dire cela, à lui! εἰς αὐτόν νὰ εἴπωμεν τοῦτο, ἡμεῖς,
 ἡμεῖς νὰ εἴπωμεν τοῦτο πρὸς αὐτόν!

A qui Paul donne-t-il cela? εἰς τίνα δίδει τοῦτό ó Παύλος; A
 nous, à vous, à lui, à elle . . . ἢ καὶ c'est à nous, c'est à vous,
 c'est à lui, c'est à elle . . . (qu'il le donne).

Votre frère et votre sœur sont charmants; mais vous devriez
 leur permettre, à lui plus souvent la chasse, à elle moins sou-
 vent le bal, ἡ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ σου εἶναι μὲν ἐράσμιοι! ἀλλ' ἔ-
 πρεπε νὰ ἐπιτρέψῃς εἰς αὐτόν μὲν συχνότερον τὴν θήραν, εἰς αὐτὴν δὲ
 σπανιώτερον τὸν χορόν! (ἢ καὶ διὰ τῶν à celui-là ἐκεῖνω, εἰς ἐκεῖνον,
 . . à celle-ci ταύτῃ, εἰς ταύτην).

—Ἡ δοτικὴ γ' εἶναι ἐν χρήσει κατὰ τὰς ἐν τῷ συντακτικῷ κανονι-
 σμένας περιπτώσεις· ἀρκεῖ δὲ νὰ γνωρίζωμεν ἤδη ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
 λέγεται μόνον ἐπὶ πραγμάτων. Voici un beau discours: prêtez-y
 votre attention . . . . δότε προσοχὴν εἰς αὐτόν· καὶ συχνάκις ἐπὶ τό-
 πων· J'y vais πηγαίνω αὐτότε, ἐκεῖ . . . εἰς τὸν τόπον δηλαδὴ περὶ οὗ ó
 λόγος.

Γενική. Ἡ δὲ γενικὴ en λέγεται ἐπὶ προσώπων, μάλιστα δ' ἐπὶ
 πραγμάτων καὶ τόπων. J'en fais usage ποιῶ χρήσιν αὐτοῦ (τοῦτου
 τοῦ πράγματος, δηλαδὴ περὶ οὗ ó λόγος). J'en viens, ἔρχομαι ἐκεῖ-
 θεν· Parlez-vous de nous? Nous en parlons. Ὀμιλεῖτε περὶ ἡμῶν;
 Ὀμιλοῦμεν. Nous en admirons la beauté, θαυμάζομεν τὴν ὠριότητα
 αὐτοῦ, αὐτῆς, αὐτῶν (τοῦ πράγματος ἢ προσώπου, τῶν πραγμάτων
 ἢ προσώπων, περὶ ὧν ó λόγος).

Ἀλλὰ λέγε ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς τὰ προηγούμενα· De qui parlez-
 vous? De moi, de toi, de lui, d'elle, d'eux, ou d'elles? Nous ne
 parlons ni de moi, ni de toi, ni de lui κ.τ.λ.

Ἡ δ' ἔμφασις γίνεται πολλάκις διὰ τοῦ c'est· οἷον Quoi! c'est de
 moi que vous parlez! τί! περὶ ἐμοῦ ὀμιλεῖς! Ingrat! c'est de lui
 et non de moi que vous vous souvenez! ἀχάριστε, αὐτοῦ καὶ ὄχι
 μοῦ μέμνησαι!

Μετὰ προθέσεως. Il vient vers moi ἔρχεται πρὸς ἐμέ. Paul habite avec eux ὁ Παῦλος συνοικεῖ μετ' αὐτῶν. Contre qui l'avocat parle-t-il? κατὰ τίνος ὁμιλεῖ ὁ δικηγόρος; Contre elles ἢ c'est contre elles κατ' αὐτῶν. Il parle pour moi ἢ c'est pour moi qu' il parle.

—Θέσεις τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας.—

Κατὰ τὰς πλαγίας πτώσεις αἱ συνημμέναι προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι προηγούνται τοῦ ῥήματος, ἐκτὸς τῆς προστακτικῆς.

Ἐπὶ τῆς προστακτικῆς λοιπὸν συντάσσονται ὡς ἐρεξῆς·

Aime-le ; aimez-la ; aimons-les ; aimons-nous ; aimez-vous, Montre-le, δεῖξον αὐτό.

Montre-lui, δεῖξον πρὸς αὐτόν, πρὸς αὐτήν. Montre-leur, δεῖξον πρὸς αὐτούς, πρὸς αὐτάς.

Καὶ ἐπὶ τοῦ ἁ καὶ ῥ' ἐνικού προσώπου, (τοῦτο δὲ σημειωτέον) μεταχειρίζομεθα πάντοτε τὰς μοί, τοί, ἀντὶ τῶν me, te, καὶ κατ' αἰτιατικὴν καὶ κατὰ δοτικὴν. Aime-moi ; venge-toi· ἀγάπα με ἐκδικήσου. Dis-moi ; dis-toi· εἰπέ μοι· εἰπέ εἰς σεαυτόν.

γ) Συντασσόμενου τοῦ ῥήματος μετὰ δύο συνημμένων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, συντάσσονται αὗται αἱ ἀντωνυμίαι ὡς καὶ κατὰ τὴν ἁπλῆν Ἑλληνικὴν, ἐκτὸς ὅταν ᾖναι αἱ δύο τοῦ γ' προσώπου π.χ.

Paul me la donne ὁ Παῦλος μοὶ τὴν δίδει. Je te l'ai donné σοὶ τὸ ἔδωκα. Il faut nous les donner πρέπει νὰ μᾶς τὰ δώσητε (προτιθεμένου τοῦ ἐμμέσου ἀντικειμένου).

Ἐὰν δὲ αἱ δύο ᾖναι τοῦ γ' προσώπου, γίνεται τ' ἀνάπαλιν, οἷον

Je les leur donne, τοὺς τὰ δίδω.

Je le lui ai donné, τοῦ τὸ ἔδωκα.

Il faut le leur dire, πρέπει νὰ τοὺς τὸ εἴπωμεν. Dis le leur, εἰπέ τοὺς αὐτό.

Ἐκτὸς τῆς se, ἥτις πάντοτε προτάσσεται· οἷον Il se le permet, τὸ συγχωρεῖ εἰς ἑαυτόν· il se le donne τὸ χαρίζει, τὸ δίδει εἰς ἑαυτόν.

Ἐπὶ δὲ τῆς προστακτικῆς, τὸ ἄμμεσον ἀντικείμενον προτάσσεται πάντοτε τοῦ ἐμμέσου τοιουτοτρόπως·

Donnez-le-moi, portez-le-lui, cédonz-les-nous, arrachez-lavous, dis-toi bien que. Πρακτικῶς ὅτι ἐντὸς τὰ μοί, τοί, εἶναι ἀντὶ τῶν à moi, à toi, ἐνθ' ἐπὶ τῶν laisse-moi, venge-toi, εἶναι ἄμ-

μεσα ἀντικείμενα, ἤτοι κατ' αἰτιατικὴν. Αὕτη ἡ χρῆσις τῶν μοι, τοι κατὰ δοτικὴν εἶναι ἰδιαιτέρα τῆς προστακτικῆς.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ. Πρὶν προχωρήσῃ περαιτέρω ὁ μαθητὴς, ἀνάγκη πᾶσα νὰ κλίνῃ πολλὰ ῥήματα συντασσόμενα καθ' ὅλους τοὺς τρόπους μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν.

— *Αὐτοπαθῆς ἢ ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία.* —

γεν. de soi	ἐαυτοῦ, ἐαυτῆς, ἐαυτῶν,
δοτ. se (à soi)	ἐαυτῶ, ἐαυτῆ, ἐαυτοῖς, ἐαυταῖς,
αἰτ. se (soi)	ἐαυτόν, ἐαυτήν, ἐαυτό, ἐαυτοῦς, ἐαυτάς,
	ἐαυτὰ (κ. τὸν ἐαυτόν του, τῆς . . .)

Elles se louent, ἐπαινοῦσιν ἐαυτάς, ἢ ἐπαινοῦσιν ἀλλήλας· (ἴδε τὸ Συντακτικόν).

— *Moi même . . . Eux mêmes . . .* —

Πᾶσαι αἱ ἀπόλυτοι προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι προσδέχονται τὸ ἐπίθετον *même* (αὐτός, ὁ ἴδιος) καὶ, οὕτως ἐκπεφόμεναι, γίνονται κυρίως ἀντίστοιχοι τῶν παρ' Ἑλληνισι συνθέτων ἀντωνυμιῶν ἐγὼ αὐτός, ἐμαυτοῦ, ἡμεῖς αὐτοὶ, αὐτοὶ, οὗτοι κτλ. *moi-même, nous-mêmes, elles-mêmes, de lui-même, à eux-mêmes . . . De soi-même, à soi-même* ἐαυτοῦ, ἐαυτῶ.

Connais-toi toi-même, γνῶθι σαυτόν.

Je les ai vus eux-mêmes, τοὺς εἶδον αὐτοὺς τοὺς ἰδίους.

Ditès-le à nous-mêmes, εἰπέ το πρὸς ἡμᾶς αὐτοῖς.

— *Οἱ* —

Ἡ ἀρίστος ἀντωνυμία αὕτη συντάσσεται μετὰ τοῦ γ'. ἐνικῶ προσώπων ἐμφαίνουσα ἐν ἡ πολλὰ ἀρίστα ἀντικείμενα· οἷον *On dit que . . . λέγεται ὅτι . . . Que pense-t-on de lui? τί νομίζουσι περὶ αὐτοῦ; Χάριν δ' εὐφωνίας τὰ si, on προσλαμβάνουσι πολλάκις τὸ l', μάλιστα δὲ μετὰ τὸ et, si, ou, que* οἷον *Si l'on dit. Le plus beau pays du monde est celui ci où l'on est né. On parle souvent d'une manière et l'on agit d'une autre. Ce que l'on conçoit bien s'énonce clairement (1).*

Ἐκτὸς πρὸ τῶν *le, la, les, lui, leur* οἷον *Si on les croyait, ὅχι δὲ si l'on les croyait; si on ne le voit pas, on l'entend ὅχι δὲ si*

(1) Ce qu'on conçoit bien, s'énonce clairement, et sonne par soi-même.

L'on ne le voit pas, l'on l'entend si on leur dit cela . . . ἀπερ εἶναι κακόφωνα πάντα (1).

ΘΕΜΑ 12.

Ἡ πόλις	la ville.	ὁ πιλοποιός	le chapelier.
τὸ γράμμα	la lettre.	τὸ μαχαίριον	le couteau.
ὁ ἔμπορος	le marchand.	ὁ μαχαιροποιός	le coutelier.
τὸ σιαῖδιον	le chapeau.	τὸ πλοῖον	le vaisseau.

Τί δίδεις εἰς τὸ παιδίον τοῦ ἐμπόρου; (Que donnez-vous . . . ?) Τῷ δίδω οἰκίσκον τινά (μικρὸν οἰκίαν). Τίς θέλει τῷ δώσει μικρὸν ἵππον; (Qui lui donnera . . . ?) Ἐγὼ, θέλω τῷ δώσει μικρὸν ἵππον. Τίς ὁμιλεῖ περὶ ἐμοῦ; Ὁ πιλοποιός ὁμιλεῖ περὶ σοῦ. Τίνι ἔδωκα τὰ δύο κακὰ σιαῖδια; Τὰ ἔδωκες εἰς τὸν γέροντα στρατιώτην. Δίδετε χρήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς πόλεως; Τοὺς (τοῖς, αὐτοῖς, εἰς αὐτοὺς) δίδω χρήματα. Πότε τοῖς δίδετε χρήματα; Πᾶσαν ἡμέραν τὸ πρῶτον. (Chaque jour . . .) Ἐτελείονες (terminer ἢ finir) τὴν ἐπιστολὴν τῆς βασιλίδος, ὅτε ἔγραφον (quand j' écrivais) τὰς ἐπιστολάς τοῦ βασιλέως; Naί, Κύριε, τὴν ἐτελείονον, ὅταν ἔγραφες τὰς ἐπιστολάς τοῦ βασιλέως. Μοὶ δίδεις τὸ καλὸν μαχαίριον ἢ τὸ κακόν; (Me donnez-vous . . . ?) Σοὶ δίδω τὸ καλόν. Σᾶς εὐχαριστῶ. (Je vous remercie, ἢ ἐπιρρήματικῶς Merci.) Μοὶ δίδετε τὰ ἑκατὸν κονδύλια; Σοὶ τὰ δίδομεν. Ἡ πόλις ἔχει ὠραία πλοῖα. Τὰ εἶδες; (Les avez-vous vus ?) Τὰ εἶδον (2). Πότε τὰ εἶδες; Τὰ εἶδον προχθές . . . (avant-hier). Μᾶς (ἡμῖν, εἰς ἡμᾶς) δίδεις τὴν τρίτην παλαιὰν οἰκίαν; Σᾶς τὴν δίδω. Τίς σᾶς τὴν ἐπώλησε; Τοῦ πιλοποιοῦ ὁ ἐξάδελφος. Ἐμπορε, πωλεῖς σιαῖδια; Πωλῶ καλὰ σιαῖδια. Πότε θὰ ἀγοράσῃς τὴν οἰκίαν τοῦ μαχαιροποιοῦ; Θὰ τὴν ἀγοράσω τὴν 12 τοῦ μηνός. Τί γράφεις; Γράφω ἐπιστολάς. Τίνι τὰς γράφεις; Τὰς γράφω πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Γάλλου; Τίς θέλει γράφει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ γέροντος στρατιώτου; Σὺ ἢ ἐγὼ θέλομεν τὴν γράψαι. (Vous ou moi nous l'écrirons.) Ἐχω ὠραίαν εἰκόνα. Θὰ σᾶς τὴν δώσω. Εὐχαριστῶ. Τί ἐδώκατε εἰς τοὺς στρατιώτας; Τοὺς (ἤγουν αὐτοῖς) ἐδώκαμεν μόλυβδον, ἄρτον, καὶ οἶνον. Τί ἐδώκατε εἰς τὰς γυναῖκας τῶν στρατιωτῶν; Ταῖς ἐδώκαμεν καλὰ ὑποκάμισα καὶ καλὰ φορέματα (de bons vêtements). Τί

(1) Ἐν τῷ συντακτικῷ θέλομεν διαπραγματευθῆ περὶ τοῦ on ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ἤγουν ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἀπολύτων ἀντονομιῶν.

(2) Καλὸν νὰ μεταφράσῃ συνηθῶς ὁ μαθητὴς τὸν ἀόριστον διὰ τοῦ *prétérit indéfini*, ὡς οὐ γνωρίσῃ νὰ τὸν διακρίνῃ τοῦ *prétérit défini*.

λέγεται περί αὐτῆς; Λέγεται ὅτι εἶναι πολὺ (très) ἐνάρετος. Καὶ τί λέγεται περί αὐτοῦ; Λέγουσιν ὅτι εἶναι πολὺ δυστυχῆς, καὶ νομίζω ὅτι λέγουσι τὴν ἀλήθειαν.

ΘΕΜΑ 13.

Ὁ καπνός, ὁ ταβάκος	Le tabac,
ὁ νεανίας, ὁ νέος	Le jeune homme.
ἄρρωστος, ἀσθενής	Malade.
σήμερον, τὸ πρωὶ	Ce matin.
ἀπόψε	Ce soir.
ἀγαθὸς ἄνθρωπος	Un homme de bien.
σε παρακαλῶ. Νὰ ζῆς.	Je vous prie. S'il vous plaît (†).

Τὰ μαχαίρια τοῦ μαχαιροποιοῦ εἶναι καινούρια; (neufs). Εἶναι καινούρια, ἀλλ' ἄσχημα. Πόσα μαχαίρια ἔχει ὁ μαχαιροποιός; ἔχει 629 μεγάλα μαχαίρια καὶ 1312 μικρά. Δός τῷ τὰ ὠραία μαχαίρια τῶν ἐχθρῶν. Ἡ πόλις εἶναι μεγάλη; Ὀχι, κύριε, εἶναι μικρά. Δός μοι φωτιάν, παρακαλῶ. Σοὶ δίδω φωτιάν, ἀλλὰ θα μοὶ δώσης χαρτίον; Θὰ σὲ (σοὶ) δώσω χαρτίον καὶ καπνόν. Σ' εὐχαριστῶ, ἔχω καπνόν. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κτίστου εἶναι πτωχοί· ἄς δώσωμεν εἰς αὐτοὺς φορέματα. Ναί, ἀλλ' ἄς τοὺς δώσωμεν καὶ (aussi) χρήματα. Ἡ γυνὴ τοῦ νεανίου εἶναι ἀσθενής· ἄς δώσωμεν εἰς αὐτὴν (ἄς τῇ δώσωμεν) ξύλα, γάλα, ἄρτον, καὶ οἶνον. Τί ἀγοράζεις; Ἀγοράζω μικρὸν πλοιάριον. Διὰ τίνα (pour qui...?) τὸ ἀγοράζεις; Τὸ ἀγοράζω διὰ τὴν νέαν ἀδελφὴν τοῦ καλλιτέχου. Πόσας οἰκίας ἔχει ἡ πόλις; ἔχει 6,000 οἰκίας. Ἡ μήτηρ τοῦ πλουσίου ἐμπόρου εἶναι ἄρρωστος· ἄς γράψωμεν εἰς αὐτὴν. Τῇ ἔγραψα τρία γράμματα, δύο χθὲς καὶ ἓν σήμερον τὸ πρωὶ. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ ζωγράφου ἐπαινεῖ πάντοτε ἑαυτὴν. Εἶναι ὠραία; Εἶναι νέα καὶ ὠραία. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὴν ἀρετὴν καὶ παρὰ τοῖς ἐχθροῖς (même chez les ...) Οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι τὸ ἀτοπτερον τῆς ψυχῆς. Καλὰ βιβλία εἶναι καλοὶ φίλοι· καὶ καλοὶ φίλοι εἶναι πολλάκις καλὰ βιβλία.

En.

Ὄταν λέγω Ἑλληνιστί, ὀμιλῶν περὶ τῶν βιβλίων μου ἢ περὶ ἄλλου τινός: θέλω τὰ ἔχει αὔριον ἢ θέλω ἔχει αὐτὰ αὔριον. Γαλλιστί δὲ je les aurai demain, κατ' ἀμφοτέρως τὰς γλώσσας, αἱ λέξεις τὰ αὐτὰ, les, εἶναι ἀντωνυμίαι, δι' ὧν ἀναφέρεται ὁ νοῦς εἰς τὸ προηγούμενον

(†) Κατὰ λέξιν ἔαν σὺς ἀρέσκη.

ὄνομα, βιβλία, livres. Οὕτω καὶ ὁσάκις εἶναι ὁ λόγος περὶ ὀρισμένου τινός· Ὅταν δὲ περὶ ἀορίστου ἢ μεριστικοῦ· ὡς ἔχεις βιβλία, χάρτην, ἔχεις ἵππον; τότε οἱ Ἕλληες λέγουσι κατ' ἔλλειψιν τῶν λέξεων βιβλία, χάρτην, ἵππον, θέλω ἔχει αὐριον· ἔχω καλόν. Οὐχ οὕτω δὲ παρὰ τοῖς Γάλλοις, διότι διὰ τῶν en καὶ y ἀντωνυμιῶν ἀναφέρεται ὁ νοῦς τοῦ ἀκούοντος εἰς τὰ οὐσιαστικά ἀορίστως ἢ μεριστικῶς ἐκλαμβάνόμενα, διὰ μὲν τῆς en κατ' ὀνομαστικὴν, γενικὴν καὶ αἰτιατικὴν, διὰ δὲ τῆς y κατὰ δοτικὴν ὅθεν λέγεται·

Ὅνομαστική.—Est-ce du papier, cela? Oui, c'en est εἶναι χάρτης τοῦτο; Μάλιστα, εἶναι. Non, ce n'en est pas δὲν εἶναι.

Est-il venu un étranger? Oui, il en est venu un (ἐπαναλήψει τοῦ un). Ἦλθε ξένος τις; Ἦλθε. Il n'en est pas venu δὲν ἦλθε, (ἀνευ τοῦ un κατὰ τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις). Vient-il (1) des étrangers ici? ἔρχονται ξένοι ἐδῶ; Oui il en vient. Non, il n'en vient pas.

Γενική.—Μεταχειρίζεσαι χαρτίον; Μάλιστα, μεταχειρίζομαι. (Faites-vous usage de papier? Oui, j'en fais usage). Vous vous servez d'un bâton; moi je ne m'en sers jamais μεταχειρίζεσαι βάρβδον. ἐγὼ δ' οὐδέποτε.

Αἰτιατική.—Avez-vous un bâton? J'en ai un. Je n'en ai pas. Avez-vous des livres? Je n'en ai pas encore, mais j'en aurai demain δὲν ἔχω ἀκόμη, ἀλλὰ θέλω ἔχει αὐριον. Vous avez de bons livres; j'en voudrais avoir d'aussi bons, ἔχεις καλὰ βιβλία· ἐπεθύμουν νὰ ἔχω τοιαῦτα καλὰ. En-voici un, deux, trois... ἰδοὺ ἐν, δύο, τρία... (βιβλία δηλαδὴ).

Δοτική.—A quoi ressemble ceci? A de la terre. Cela ressemble-t-il aussi? Cela y ressemble aussi; mais cette autre chose-là n'y ressemble pas με τί ὁμοιάζει τοῦτο; με χῶμα. Ὅμοιάζει καὶ τοῦτο; Καὶ τοῦτο ὁμοιάζει· πλὴν ἐκεῖνο δὲν ὁμοιάζει.

ΘΕΜΑ 14.

Ἱατρος	Médecin.	ἐργάτης	ouvrier.
κηπουρός	jardinier	ὁ κήπος	le jardin.
τὸ δένδρον	l'arbre. (ἄρσ.)	τὸ ἄνθος	la fleur.

Γράφεις ἐπιστολήν; Γράφω. Γράφεις ἐπιστολάς; Γράφω. Ἀγοράζεις

(1) Ἄντι τοῦ des étrangers viennent-ils? κατ' ἰδιαιτέραν σύνταξιν.

γάλα; Ἀγοράζω. Κύριε, πωλεῖς ἐνδύματα; Πωλῶ. Πόσους ἵππους ἔχει, ὁ βασιλεὺς; ἔχει 68. Πόσα κονδύλια θέλομεν ἀγοράσει; Θέλομεν ἀγοράσει τρεῖς δωδεκάδας καὶ ἡμίσειαν. Ὁ κηπουρὸς ἔχει ὠραία δένδρα; ἔχει, ἐπιθύμουν νὰ ἔχω κατέγω τοιαῦτα ὠραία. Ποῖα δένδρα; (Quels arbres?) Δρυὸς καὶ λεύκας. Τίς θὰ μοὶ δώσῃ φωτιά, χαρτίον καὶ καπνόν; Ὁ ἔμπορος θὰ σοὶ δώσῃ. Τίτι δίδεις τὸ παλαιὸν σκιαδίων; Δίδω αὐτὸ (τὸ δίδω) τῷ πτωχῷ νεανίᾳ. Δός μοι, παρακαλῶ, ἄρτον. Ἰδοῦ. (En voici). Εἶναι γάλα τοῦτο; Εἶναι. (C' en est.) Εἶναι ἄνθος τοῦτο; Εἶναι (C' en est une). Τί βλέπεις; Βλέπω ὠραῖον κῆπον, μεγάλα δένδρα, μεγάλας δρυὸς, μεγάλας λεύκας καὶ ὠραία ἄνθη. ἔχετε κηπουρόν; Ὁχι, Κυρία! ἀλλὰ θέλω ἔχει, (mais j' en aurais un). Ὄταν ἦσθε ἄρρωστος εἶχετε ἰατρόν. Εἶχον. ἔχετε κῆπον; Ὁχι, Κυρία! ἀλλὰ θέλω ἀγοράσει. Πότε θέλετε ἀγοράσει; Ἀύριον τὸ ἑσπέρας, (Demain soir). Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἔχει φίλους πιστούς; Μάλιστα, ἔχει. Ἰδοῦ ὁ ἐργάτης δός τῷ, χρήματα. Τῷ ἔδωκα (Je lui en ai donné). Τὰ παιδία τοῦ κηπουροῦ ζητοῦσιν ἄρτον δός τα. (Donnez-leur-en.) Τὰ (τοῖς, αὐτοῖς, εἰς αὐτὰ) ἔδωκα (Je leur en ai donné). Τὸ παιδίον ζητεῖ γάλα δός τῷ. Τῷ ἔδωκα. Θὰ ἀγοράσῃς τράπεζαν; Θὰ ἀγοράσω. Πότε; Ἀπόψε. Ἐμπορε, πώλησόν μοι χάρτην. Ἰδοῦ. Ἀδελφέ, γράψον εἰς τὸν βράπτῃν. Τῷ ἔγραψα σήμερον τὸ πρωτὶ. Γράψε τῷ ἀκόμη, (Écris-lui encore). Θὰ τὸν γράψω ἀκόμη μεθαύριον τὸ πρωτὶ. Τί βλέπουν ἐκεῖ κάτω; (Que regarde-t-on là bas?) Τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν.

—Y—

Ἐν γένει λέγεται περὶ πραγμάτων μόνον, ἀντὶ τῶν à lui, à elle à eux, à elles, à ceci, à cela, à ces choses, à ce lieu. (Ἴδε τὸ συντακτικόν).

—H le ἀκλιτος ἀντωνυμία.—

Οὐδὲ κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἐπίθετον μεταχειρίζονται οἱ Ἕλληνες ἀντωνυμίαν, λέγοντες λ. χ. Εἶσθε ἔτοιμοι; Ναί, εἴμεθα, ἐλλειπτικῶς τοῦ εἴμεθα ἔτοιμοι. Ἄλλ' οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὴν le ἀκλιτον κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἐπίθετον ἢ οὐσιαστικὸν ἐπιθετικῶς λαμβανόμενον, λέγοντες·

Êtes-vous prêts? Oui nous *le* sommes.

Cette dame est-elle jolie? Elle ne l'est plus, mais elle *le* fut αὕτη ἡ γυνὴ (ἡ κυρία) εἶναι ὠραία; Δὲν εἶναι πλέον, ἀλλ' ἦτο ποτέ.

Êtes-vous mère? Je *le* suis. Εἶσαι μήτηρ; Εἶμαι.

Mesdames, êtes-vous malades? Nous ne le sommes pas κυρίαί μου, εἴθε ἀρρώστοι; Δὲν εἴμεθα πλέον. (1)

Nous sommes gais, vous ne l'êtes guère. Elle est plus modeste qu'elle ne l'était autrefois.

Οὕτω καὶ κατ' ἀναφορὰν πρὸς φράσιν τινα' οἶον Savez vous que mes sœurs sont parties?—Je le sais et vous, Monsieur, le savez-vous? Moi, j'ignorais qu'elles le fussent ἤξεύρεις ὅτι ἀνεχώρησαν αἱ ἀδελφαί μου; τὸ ἤξεύρω καὶ σὺ, Κύριε, τὸ ἤξεύρεις; Ἐγὼ, ἠγνόουν τοῦτο.

THEMA 15.

Τὸ ἔργον, ἡ ἐργασία le travail.

φιλόπονος laborieux Πολυάριθμος nombreux.

Τὰ ἄνθη τοῦ κήπου εἶναι ὠραία; Εἶναι. Οἱ ἐργάται τοῦ κηπουροῦ εἶναι φιλόπονοι; Εἶναι. Κύριοι, εἴθε ἀρρώστοι; Εἴμεθα. Ἡ θυγάτηρ τοῦ ἱατροῦ εἶναι νέα; Μάλιστα, εἶναι. Κύριοι, εἴθε στρατιῶται; Εἴμεθα. Ζήτησόν μοι τι (πρᾶγμα τι, κάτι quelque chose). Σὲ ζητῶ τι (κάτι). Τί μοι ζητεῖς; (Que me demandez-vous?) Σοὶ ζητῶ ἄρτον, οἶνον καὶ ἐργασίαν. Εἶσαι βράπτης; Μάλιστα, Κύριε, εἶμαι. Οἱ μαθηταί τοῦ καλλιτέχνου εἶναι φιλόπονοι; Εἶναι. Εἶναι πολυάριθμοι; Ἦσαν ἄλλοτε . . . (autrefois). Πόσοι ἦσαν ἄλλοτε καὶ πόσοι εἶναι τώρα; . . . (maintenant). Ἦσαν ἄλλοτε 320· νῦν δὲ εἶναι μόνον 30 ἢ 40. Πότε θέλεις ἀγοράσει ἐν κάτοπτρον διὰ τὴν νεάνιδα; . . . (jeune fille). Μετὰ πέντε ἢ ἕξ ἡμέρας (2). ἠξεύρετε ὅτι (Savez-vous que . . .) οἱ ἐχθροὶ ἀπαιτοῦσι τὰ πλοῖα τῆς πόλεως; Τὸ ἠξεύρομεν. Ὁ κτίστης ἔχει καλοὺς καὶ ὠραίους ἵππους· ἄς τοὺς ἀγοράσωμεν. Ναί, ἄς τοὺς ἀγοράσωμεν. Ἔχετε χρήματα; Ἔχομεν. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Γάλλου ἦτο πλουσία ἄλλοτε; Ἦτο. Εἶχε τότε (alors) φίλους; Εἶχεν. Ἦσαν πιστοί; Ἦσαν ἀπιστοί. Ἔχει ἀκόμη (eiséti encore) φίλους; Ἔχει μόνον δύο, τὸν γέροντα πατέρα καὶ τὸν νέον ἀδελφόν της (son vieux père et son jeune frère) Τὰ ὑποκάμισα τοῦ ξενοδόχου εἶναι πολυάριθμα; Εἶναι.

(1) Êtes-vous la mère de cet enfant? Je l'a suis· διότι τώρα δὲν εἶναι πλέον τὴ μητέρα οὐσιαστικῶν ἐπιθετικῶς λαμβανόμενον, ἀλλὰ κυρίως οὐσιαστικόν. Êtes-vous les malades que j'ai traités? Nous les sommes· διότι κατ' αὐτὴν τὴν φράσιν, τὸ ἐπιθετον malade οὐσιαστικῶς λαμβάνεται.

(2) Dans cinq ou six jours, καὶ ἄλλ· A p r è s cinq ou six jours, ὡς λέγουσιν οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων, κατὰ λῆξιν μετακτίζονται τὴν μετὰ πρόθεσιν.

II. Κτητικά, δεικτικά, ἀναφορικά, ἐρωτηματικά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ ΓΕΝΙΚΗ. Τῶν κτήσεως, δείξεως, καὶ ἐρωτήσεως παραστατικῶν λέξεων, αἱ μὲν πρόσκεινται πάντοτε πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ, συμφωνοῦσαι κατὰ γένος, ἀριθμῶναί τε πτώσιν· αἱ δὲ οὐδέποτε συνάπτονται μετ' οὐσιαστικοῦ, ἀλλ' ἀναφέρονται εἰς οὐσιαστικὸν τι συνήθως προηγούμενον, μεθ' οὗ συμφωνοῦσι μόνον κατὰ γένος. Καὶ λέγονται ἐκείνας μὲν κτητικά, δεικτικά, ἐρωτηματικά ἐπίθετα (adjectifs possessifs, démonstratifs, interrogatifs) γενικῶς δὲ ὀριστικά ἐπίθετα (adjectifs déterminatifs) (1) ταύτας δὲ κτητικὰς, δεικτικὰς, ἐρωτηματικὰς ἀντωνυμίας (pronoms possessifs, démonstratifs, interrogatifs)· οἷον

ΕΠΙΘΕΤΑ.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ.

J'ai vendu *mon* cheval
ἐπώλησα τὸν ἵππον μου.

J'ai vendu *ce* cheval
ἐπώλησα τοῦτον τὸν ἵππον.
Quel cheval préférez-vous?
ποῖον ἵππον προτιμᾷς;

Où est *le tien*? où sont *les tiens*?

ποῦ εἶναι ὁ ἰδικός σου; ποῦ εἶναι οἱ ἰδικοί σου.

De tous ces chevaux je préfère *celui-ci*

Ὀλῶν τούτων τῶν ἵππων προτιμῶ αὐτόν.

De ces chevaux *le quel* préférez-vous?

ἢ Le quel de ces chevaux préférez-vous?

ποῖον (τίνα) τούτων τῶν ἵππων προτιμᾷς;

Σημειωτέον ὅτι, ὡς ἐπίθετα μὲν, ἀνάρθως ἐκφέρονται πάντα, ὡς ἀντωνυμίαι δὲ, ἐνάρθως παρεκτός τῶν δείξεως σημαντικῶν.

II. — ΠΕΡΙ ΚΤΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ. —

1. Κτητικὰ ἐπίθετα.

Ἐικός.

(ἦτοι ὁσάκις τὸ κτήμα εἶναι ἓν καὶ μόνον)

Διὰ ἓνα κτήτορα.

Διὰ πολλοὺς κτήτορας.

ἀ προσ.	{ Mon, ma. ὁ ἐμός, ἡ ἐμή.	{ Notre ὁ ἡμέτερος, ἡ ἡμετέρα, τὸ ἡμέτερον.
β' προσ.	{ ton, ta. ὁ σός, ἡ σή.	{ votre ὁ ὑμέτερος, ἡ ὑμετέρα, τὸ ὑμέτερον.
γ' προσ.	{ son, sa ὁς, ἐός, ἡ, ἐή.	{ leur ὁ σφέτερος, α, ον. (2)

(1) Καὶ τὰ ἀριθμητικὰ λέγονται adjectifs déterminatifs. Ἐκθέτομεν δὲ ἰδικιτέροις τὰ περὶ αὐτῶν.

(2) Ἐπειδὴ δὲν ἔχει ἡ νέα Ἑλληνικὴ κτητικὰ ἐπίθετα, καταρτόμεθα εἰς τὴν ἀρχαίαν διὰ τὴν κατὰ γράμμα μετάφρασιν τῶν Γαλλικῶν.

Πληθυντικός.

(ἄτοι ὁσάκις τὰ κτήματα εἶναι πολλά).

ἄ προσ.	{ Mes	{ nos
	{ οἱ ἐμοί, αἱ ἐμαί, τὰ ἐμά.	{ οἱ ἡμέτεροι, αἱ, α.
ε' προσ.	{ tes	{ vos
	{ σοί, σοί, σά.	{ οἱ ὑμέτεροι, αἱ, α.
γ' προσ.	{ ses	{ leurs
	{ οἱ, αἱ, ἃ, ἐοί, ἐαί, ἐά.	{ οἱ σφέτεροι, αἱ, α.

Ἡ Ἑλληνική γλῶσσα, μάλιστα δ' ἡ νεωτέρα, ἀναπληροῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ κτητικὰ ἐπίθετα διὰ τῆς γενικῆς τῶν προσωπικῶν ἀνωνομιῶν· παρὰ δὲ ταῖς Γάλλοις οὐδέποτε.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

— Mon père	ὁ ἐμὸς πατήρ ἢ ὁ πατήρ μου.
ton livre	τὸ βιβλίον σου.
son cheval	ὁ ἵππος αὐτοῦ, αὐτῆς, ὁ ἵππος του, ὁ ἵππ. τῆς.
— Ma mère	ἡ ἐμὴ μήτηρ ἢ ἡ μήτηρ μου.
ta patience	ἡ ὑπομονή σου.
sa maison	ἡ οἰκία του, ἡ οἰκία τῆς (αὐτοῦ, αὐτῆς).
— Mes frères	οἱ ἐμοί ἀδελφοί ἢ οἱ ἀδελφοί μου.
tes sœurs	αἱ ἀδελφαί σου.
ses frères et ses sœurs	οἱ ἀδελφοί καὶ αἱ ἀδελφαί του, τῆς.
tous mes amis	ὅλοι οἱ φίλοι μου.
— Notre père	ὁ ἡμέτερος πατήρ ἢ ὁ πατήρ ἡμῶν (μας).
votre mère	ἡ μήτηρ σας (ὑμῶν).
leur livre	τὸ βιβλίον των (αὐτῶν).
leur sœur	ἡ ἀδελφή των.
— Nos frères	οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοί ἢ οἱ ἀδελφοί ἡμῶν, μας.
vos sœurs	αἱ ἀδελφαί σας (ὑμῶν).
leurs livres	τὰ βιβλία των.
leurs sœurs	αἱ ἀδελφαί των.
nos amis et nos amies	οἱ φίλοι καὶ αἱ φίλαι μας.

Γενική. De mon, de ton, de son, de ma κ.τ.λ.

Δοτική. A mon, à ton, à son, à sa κ.τ.λ.

Ἡ ἀριστεία, ἡ ἀνδρεία τοῦ στρατοῦ ἡμῶν la valeur, le courage de notre armée, de nos armées.

Τὸ εἶπε πρὸς πάντας (εἰς ὅλον τὸν κόσμον) καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς σας il l'a dit à tout le monde, même à vos ennemis.

Ἦθελεν ομιλήσει καὶ ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν του il parlerait même en faveur de ses ennemis.

Ὅταν θηλυκόν τι ὄνομα ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος ἢ ἡ ἀρώνου, τότε, χάριν εὐφωνίας, μεταχειριζόμεθα τὴν ἀρσενικὴν μορφήν mon, ton, son, ἀντὶ τῆς θηλυκῆς, ma, ta, sa. Ὅθεν λέγετε mon amie, ton amie, son amie, ἢ φίλη μου, σου, αὐτοῦ, αὐτῆς ὅχι δὲ ma amie, ta amie, sa amie. Son humanité ἢ φιλανθρωπία του, της ὅχι δὲ sa humanité. Son excellente amie ἢ ἀρίστη φίλη αὐτῆς, αὐτοῦ.

ΘΕΜΑ 16.

Θέλεις τὸ ἥμισυ τοῦ ἄρτου μου;	Voulez-vous la moitié de mon pain ?
Μετὰ χαρᾶς.	Avec plaisir, volontiers.
Ἔδωκε ὅλα τὰ χρήματά της εἰς τὸν γέροντα πατέρα μας.	Elle a donné tout son argent à notre vieux père.
Ἔδωκες χόρτον εἰς τὸν ἵππον σου καὶ εἰς τὸν ἰδικόν μου;	As tu donné du foin à ton cheval et au mien ?
Ἔδωκα εἰς τὸν ἰδικόν μου, εἰς τὸν ἰδικόν σου καὶ εἰς τὸν ἰδικόν των	J'en ai donné au mien, au nôtre et au leur.
Διὰ τίνα τοῦτο;	Pour qui cela ?
Δι' ἡμᾶς καὶ τοὺς φίλους μας	Pour nous et pour nos amis.
Οἱ φίλοι γονεῖς μας	Nos chers parents.
Connaitre, connaissant, connu, je connais, je connus (γνωρίζω).	

Τίς ἔχει τὸν ὠραῖον ἵππον μου; Ὁ ἀδελφός σου τὸν ἔχει. Τίς θέλει ἀγοράσει τὰ παλαιὰ φορέματά μου; Ὁ ῥάπτης μας θέλει τὰ ἀγοράσει. Θέλεις τὰς μεγάλας εἰκόνας ἡμῶν; Μετὰ χαρᾶς. Δός μοι σὲ παρακαλῶ, τὸ τέταρτον τοῦ χάρτου σου. Διὰ τίνα; Διὰ τὸν υἱὸν τῆς ἀδελφῆς μου. Σοὶ δίδω τὸ τέταρτον τοῦ χάρτου μου, καὶ τὸ τρίτον τῆς μελάνης μου. Γράψατε εἰς τὸν ἱατρὸν σας. Τῇ ἔγραψα τρεῖς ἢ τετράκις. Ἐγραψες καὶ (aussi) πρὸς τὸν ἀδελφόν του. Μάλιστα, τῇ ἔγραψα χθὲς τὸ ἑσπέρας Κηπουρέ, ἠγόρασες χόρτον διὰ τοὺς ἵππους μας; ἠγόρασα σήμερον τὸ πρωτὶ. Τίτι ἔδωκεν ὁ ἡμέτερος νεανίας ὅλα τὰ χρήματά του; Τὰ ἔδωκεν εἰς τὸν νέον φίλον του. Ἡ μήτηρ του εἶναι ἀκόμη ἀσθενής; Εἶναι ἀκόμη. Δός ἀργύριον εἰς τὴν πτωχὴν γυναῖκα. Τῇ δίδω (Je lui en donne.) Γνωρίζεις τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν; Τοὺς γνωρίζω. Γνωρίζεις καὶ τὰ παιδιά αὐτῶν; Γνωρίζω καὶ αὐτά, (Je les connais aussi.) Ὁ ἔμπορός σας πωλεῖ καλὰ ἢ κακὰ ξύλα; Πωλεῖ καλὰ καὶ κακὰ, (Il en

vend de bons et de mauvais). Έχω τὸν καλὸν καπνὸν σου ἢ τὸν κακόν; Έχεις τὸν καλόν. Τίς ἔχει χρήματα; Ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ σας ἔχουσι. Τὰ παιδιά ἔγραψαν πρὸς τὴν μητέρα των; Μάλιστα. Τὰ γράμματα των εἶναι τελειωμένα; Εἶναι. Πότε τὰ ἐτελείωσαν; Τὰ ἐτελείωσαν σήμερον τὸ πρωῖ. Ποίαν ὥραν; Εἰς τὰς δέκα (Leurs lettres sont-elles finies? Elles le sont. Quand les ont-ils finies? Ils les ont finies . . .)

— 2. Κτητικαὶ ἀντωνυμίαι. —

Πρωτοπρόσωπος

Le mien, la mienne	ὁ ἰδικός μου, ἡ ἰδική μου, τὸ ἰδικόν σου.
Les miens, les miennes	οἱ ἰδικοί μου, αἱ ἰδικαὶ μου.
Le nôtre, la nôtre	ὁ ἰδικός μας, ἡ ἰδική μας.
Les nôtres, les nôtres	οἱ ἰδικοί μας, αἱ ἰδικαὶ μας.

Δευτεροπρόσωπος.

Le tien, la tienne	ὁ ἰδικός σου, ἡ ἰδική σου.
Les tiens, les tiennes	οἱ ἰδικοί σου, αἱ ἰδικαὶ σου.
Le vôtre, la vôtre	ὁ ἰδικός σας, ἡ ἰδική σας.
Les vôtres, les vôtres	οἱ ἰδικοί σας, αἱ ἰδικαὶ σας.

Τριτοπρόσωπος.

Le sien, la sienne	ὁ ἰδικός του, τῆς· ἡ ἰδική του, τῆς.
Les siens, les siennes	οἱ ἰδικοί του, τῆς· αἱ ἰδικαὶ του.
Le leur, la leur	ὁ ἰδικός των, ἡ ἰδική των.
Les leurs, les leurs	οἱ ἰδικοί των, αἱ ἰδικαὶ των.

Γενική. Du mien, de la mienne· du tien, de la tienne . . . τοῦ ἰδικοῦ μου, τῆς ἰδικῆς μου, τοῦ ἰδικοῦ σου, τῆς ἰδικῆς σου . . .

Δοτική. Au mien, à la mienne . . . au nôtre, aux nôtres, au leur, aux leurs, εἰς τὸν ἰδικόν μου, εἰς τὴν ἰδικήν μου . . . εἰς τοὺς ἰδικούς μας . . .

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Ton frère et <i>le mien</i>	ὁ ἀδελφός σου καὶ ὁ ἰδικός μου.
Notre père et <i>le vôtre</i>	ὁ πατήρ μας καὶ ὁ ἰδικός σας.
Votre mère et <i>la leur</i>	ἡ μήτηρ σας καὶ ἡ ἰδική των.
Leur sœur et <i>la nôtre</i>	ἡ ἀδελφή των καὶ ἡ ἰδική μας.
Nos maisons et <i>les leurs</i>	αἱ οἰκίαι μας καὶ αἱ ἰδικαὶ των
Les amis de Paul et <i>les vôtres</i>	οἱ φίλοι τοῦ Παύλου καὶ οἱ ἰδικοί σας.

Le vôtre diffère du mien, ὁ ἰδικός σου διαφέρει τοῦ ἰδικοῦ μου.

J'ai donné une montre au fils de Paul, que donnerai-je au vôtre?
 έδωκα ώρολόγιον εις τόν υιόν του Παύλου· τί να δώσω εις τόν ιδιόν σου;

Voici nos livres et les leurs: prenez les leurs et laissez les nôtres
 ιδού τὰ βιβλία μας και τὰ ιδικά των· λάβε τὰ ιδικά των και άφες τὰ
 ιδικά μας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. 1. Μή συγχέης τὰ notre, votre, έπίθετα, μετά των le
 nôtre, le vôtre, la nôtre, la vôtre, άντωνυμιών· ούτε τὸ leur, leurs,
 έπίθετον, μετά τῆς le leur, la leur, les leurs, άντωνυμίας, και τῆς
 leur (αὐτοίς, αὐταίς, εις αὐτούς . . .) προσωπικῆς άντωνυμίας.

2. Λέγεται ένίοτε, χάριν έμφάσεως, le mien propre, le tien propre
 . . . le leur propre κ.τ.λ. οὕτω και mon propre frère, leurs pro-
 pres enfants, ὁ ίδιος άδελφός του, τὰ ίδια παιδία των. Je l'ai vu de
 mes propres yeux τόν ειδόν όφθαλμοφανώς· et moi aussi des miens
 propres, και εγώ επίσης όφθαλμοφανώς.

(Κατωτέρω διαπραγματευόμεθα περι τῆς θέσεως και επαναλήψεως
 τῶν κτητικῶν επιθέτων).

ΘΕΜΑ 17.

Prendre, prenant, pris, je prends, je pris. (καρδέω.)

Ὁ διδάσκαλος le maître.

Ἡ πόλις σου είναι μεγάλη, άλλ' ἡ ιδική μας είναι μικρά. Οί όφθαλ-
 μοί σου είναι ώραίοι· οί ιδιοί της είναι άγχοιμοί. Τίνι δίδεις τὴν ά-
 μαζάν σου, τῇ άδελφῇ σου ἢ τῇ ιδικῇ μου; Τὴν δίδω τῇ ιδικῇ σου. Οί
 γονεῖς μας και οί ιδιοί σου είναι άκόμη άρρωστοί; Είναι άκόμη. Θέ-
 λεις τὰ άνθη μου ἢ τὰ ιδικά της; Θέλω τὰ ιδικά σου και τὰ ιδικά της.
 Θέλεις τι; Μάλιστα, Κύριε. Τί θέλεις; Θέλω καλόν ὕδωρ διά τοὺς
 ἔππους και τοὺς ιδικούς μου (έπανάλαβε τὴν πρόθεσιν pour). Γνωρίζεις
 τὸν πατέρα και τὴν μητέρα μου; Δέν τοὺς γνωρίζω. (Ἴδε τὰ έρωτημα-
 τικῶς κλινόμενα ρήματα). Οί έργάται έτελείωσαν τὰ έργα των; Τὰ
 έτελείωσαν. Πότε θέλεις μοι άποδώσει τὸ κάτοπτρόν μου και τὸ ιδι-
 κόν της; Τίνος; (De qui?) Τῆς εξάδελφης μου. Επώλησες τὰς μικράς
 τραπέζας μου; Δέν επώλησα τὰς ιδικάς σου, αλλά τὰς ιδικάς μου.
 Λάβε τὸ μαχαίριόν μου και όχι τὸ ιδικόν των. Έλαβον τὸ ιδικόν μου
 και όχι τὸ ιδικόν σου, οὔτε (ni) τὸ ιδικόν των. (και οὐχι=ei non). Έ-
 χεις ράπτειν; Έχω τὸν ιδικόν σου. Επραξες τὸ έργον σου; Πράξον σύ τὸ
 ιδικόν σου· εγώ θά τελειώσω τὸ ιδικόν μου άπόψε. Είδες τὸν κῆπον μας;
 ειδον και τὸν υμέτερον και τὸν ιδικόν της. Τίνος; Τῆς γαλακτοπώλι-

δος. Ἐχει δρῦς καὶ λεύκας ὁ κηπουρός μας; ἔχει, ἀλλ' ὁ ἰδικός των δὲν ἔχει. . . (n' est a pas.) Εἶδες τοὺς μαθητὰς τοῦ διδασκάλου τῆς πόλεως; Τοὺς εἶδον· εἶναι φιλόπονοι· ἀλλ' οἱ ἰδιοί μου δὲν εἶναι. Θέλεις ἀγοράσει τὴν οἰκίαν μας; Δὲν θέλω τὴν ἀγοράσει· εἶναι μικρὰ καὶ ἀσχημος· ἀλλὰ θέλω ἀγοράσει ἢ τὸν κήπον τοῦ δικηγόρου ἢ τὸν ἰδικόν σου. Τούτων τῶν παιδίων πῶτον (le quel) εἶναι τὸ ἰδικόν σας; Τὸ μικρότερον (le plus petit).

III.

— Περὶ δεικτικῶν ἐπιθέτων καὶ ἀντωνυμιῶν. —

Τῶν δεικτικῶν λέξεων, αἱ μὲν, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, εἶναι ἐπίθετα, αἱ δὲ, κυρίως ἀντωνυμίαι, καὶ κλίνονται ἀμφότερα ἀνάρθως.

— 1. Δεικτικὰ ἐπίθετα. —

Ἀρσενικόν.

Ἑρικ. Ce (cet, ἐπομένον φωνήεντος ἢ ἡ ἀφώνου). Ce temple, cet homme ὁ ναὸς οὗτος, ὁ ἄνθρωπος οὗτος.

Π.ληθ. ces. Ces temples, ces hommes οἱ ναοὶ οὗτοι, οἱ ἄνδρες οὗτοι.

Θηλυκόν.

Ἑρικ. Cette. Cette femme, cette espérance αὕτη ἡ γυνή, αὕτη ἡ ἐλπίς.

Π.ληθ. ces Ces femmes, ces espérances αὗται αἱ γυναῖκες, αἱ ἐλπίδες αὗται.

Καὶ χάριν ἐντονωτέρας δείξεως· Ce hameau-ci, cette femme-ci, ces hommes-ci τοῦτο τὸ χωριδίον. . . . Ce hameau-là, cette femme-là, ces hommes-là ἐκεῖνο τὸ χωριδίον, ἐκεῖνη ἡ γυνή, ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι (1).

— 2. Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι. —

Ἐπὶ μὲν προσεχούς δείξεως·

	<i>Ἑρικ.</i>		<i>Π.ληθ.</i>	
<i>Ἀρσ.</i>	Celui-ci	οὗτος	Ceux-ci	οὗτοι
<i>Θηλ.</i>	Celle-ci	αὕτη	Celles-ci	αὗται.

Ἐπὶ δὲ πόρρω δείξεως·

<i>Ἀρσ.</i>	Celui-là	ἐκεῖνος	Ceux là	ἐκεῖνοι
<i>Θηλ.</i>	Celle-là	ἐκεῖνη	Celles-là	ἐκεῖναι.

(1) Ὡς πρὸς τὴν ἐπιτατικὴν δύναμιν τὰ ci, là, ἰσοδυναμοῦσι μετὰ τοῦ εἰ τῶν οὐτοσί, ἐκεῖνοσί. . . καὶ μετὰ τοῦ ce τῶν λατίων, hiecc, haccce, hocce.

Διὰ τῶν ceci, cela, δεικνόμεν ὑλικῶς πως τὸ πράγμα, ἀποσιωπῶντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Je veux ceci et non cela θέλω τοῦτο. (τὸ πράγμα) ὄχι ἐκεῖνο.

Comment appelez-vous ceci? πῶς ὀνομάζεις τοῦτο;

Καὶ τοιαῦτα λέγοντες δεικνόμεν τὰ πράγματα δι' οἰουδήποτε σημείου.

Avez-vous entendu cela? ἤκουτες τοῦτο (ἤγουν ὅπερ εἴρηται, κτλ.)

Écoutez ceci ἀκουσον τοῦτο (ὅ,τι θέλει λεχθῆ. . .)

Συχνάκις, ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἀντικαθιστῶνται ἡ μὲν διὰ τῆς δὲ αἱ ceci, cela ἀν καὶ, κυρίως εἶπεῖν, ἡ μὲν τὰ προσεχῆ ἐμφαίνει, ἡ δὲ, τὰ πόρρω.

—Ce— (ἄνευ ἀντιστοίχου)

(Τὴν χρῆσιν αὐτῆς θέλομεν ἀναφέρει ἐν τῷ συντακτικῷ).

—'Ο μὲν . . . ὁ δὲ . . . —

Τὸ Ἑλληνικὸν ὁ μὲν . . . ὁ δὲ . . . παρὰ τοῖς Γάλλοις ἀναπληροῦται πολλάκις, ὡς ἐνίοτε καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι, διὰ τῆς celui-ci . . . celui-là . . . οὗτος . . . ἐκεῖνος . . . οἷον

Le frère et la sœur ont bien mérité de la patrie, celui-là par sa bravoure, celle-ci par ses vertus ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ εὐηργέτησαν τὴν πατρίδα, ὁ μὲν διὰ τῆς ἀνδρίας, ἡ δὲ διὰ τῆς ἀρετῆς (. . . ἐκεῖνος . . . αὕτη . . .) ἢ διὰ τοῦ l'un . . . l'autre. l'une . . . les autres. Les uns, les unes . . . les autres ὁ εἷς . . . ὁ δὲ ἄλλος κ.τ.λ.

— Περὶ θέσεως καὶ ἐπιναλήψεως τῶν κτητικῶν

καὶ δεικτικῶν ἐπιθέτων. —

1. Τὰ κτητικὰ καὶ δεικτικὰ ἐπιθέτα προτάσσονται τῶν ἄλλων ἐπιθέτων, ἐκτὸς τοῦ tout' οἷον Leurs grandes et belles voitures. Ces grandes et belles voitures. Toutes nos voitures. Toutes ces belles voitures.

2. Ἐν γένει ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐκάστου οὐσιαστικοῦ οἷον Mon père et ma mère ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ μου. Ses vertus et ses vices αἱ ἀρεταὶ καὶ αἱ κακίαι αὐτοῦ. Ces vertus et ces vices αὐταὶ αἱ ἀρεταὶ καὶ αὗται αἱ κακίαι. (1) Toutes leurs vertus et tous leurs vices. Toutes leurs grandes vertus.

(1) Αἱ ces, ses συγγέονται κατὰ τὴν προφορὰν.

ΘΕΜΑ 18.

Τίνος εἶναι αὕτη ἡ οἰκία ;	Ἄ qui est cette maison ? (1)
Εἰς τίνα ἀνήκει—;	Ἄ qui appartient — ?
Εἶναι ἰδική μου, σου, τῶν κ.τ.λ.	Elle est à moi, à toi, à eux . ? . Elle m'appartient. Elle l'appar- tient. Elle leur appartient). . . C'est la mienne, la tienne, la leur...
Θέλετε ταύτην τὴν καθέδραν (σκαμνίον) ἢ ἐκεῖνην ;	Voulez-vous cette chaise-ci ou cel- le-là ?
Δὲν θέλω, οὔτε ταύτην, οὔτε ἐκεῖ- νην, ἀλλὰ τὴν ἄλλην	Je ne veux ni celle-ci ni celle-là, mais l'autre.
Τὸ χωριόν, τὸ χωριδίον	Le village, le hameau.
Ὁ ὑπηρέτης	Le domestique.
Ἡ ὑπηρέτρια	La servante, la domestique.
Τὸ ἔλαιον	L'huile (θηλ.)
Ἐλαία (δένδρον)	Un olivier.
— (καρπός)	Une olive.

Κύριε, ἐπέωλησες ὅλα τὰ δένδρα σου; Ὅλα. Πολὺ καλὰ, (Très bien).
Εἰς ποῖον νὰ δώσω (donnerai-je ?) τὸ ἀργύριον ; Δός το εἰς τὸν
γέροντα ὑπηρέτην μας. Αὐτὰ τὰ παιδιὰ τις δὲν τῇ δίδουν ἄρτον· τὸ
εἶδον ἰδίαις ὄμμασι. Γνωρίζεις ταῦτα τὰ παιδιὰ ; Τὰ γνωρίζω.
Γνωρίζεις καὶ ἐκεῖνα ; Γνωρίζω καὶ ἐκεῖνα (Je les connais aus-
si, ἢ je connais aussi ceux-là). Δὲν γνωρίζομεν ὅλους τοὺς μαθη-
τὰς τοῦ διδασκάλου τοῦ χωρίου. Τοὺς γνωρίζετε ὑμεῖς ; (Les con-
naissiez-vous ?) Ὁχι, γνωρίζομεν μόνον τὸ τρίτον ἢ τὸ τέταρτον
(αὐτῶν). (Nous en connaissons. . .) Εἰς ποῖον ἀπέδωκας τὸ ὠραῖον
ἔνδυμά μου, εἰς τὴν ὑπηρέτριαν τούτου τοῦ ἀνθρώπου ἢ ἐκεῖνου; Εἰς
τὴν ὑπηρέτριαν ἐκεῖνου. Τί ζητεῖς, ἄρτον καὶ κρέας, ἢ χρήματα; Οὐ-
δὲν τούτων ζητῶ. (Je ne demande rien de tout cela) ζητῶ
μόνον ὕδωρ. Βλέπεις ἐκεῖνον τὸν ὠραῖον κῆπον, ἐκεῖνα τὰ μεγάλα
δένδρα, ἐκεῖνας τὰς πολυαριθμούς ἐλαίας, ἐκεῖνα τὰ πολυαριθμὰ καὶ
ὠραῖα ἄνθη ; (2) Μάλιστα, βλέπω ὅλα ταῦτα . . . (tout cela.) Τίνος
εἶναι ὁ κῆπος οὗτος ; Εἶναι τοῦ ἀδελφοῦ μου. Ἐκεῖνος δέ, τίνος εἶναι;
Ἰδικός μου. Ἠγόρασες ταῦτα τὰ κάτοπτρα ἢ ἐκεῖνα ; Δὲν ἠγόρασα
οὔτε ταῦτα οὔτε ἐκεῖνα, ἀλλὰ τὰ ἄλλα. Ἐγὼ τὸ σκαμνίον μου, τὸ

(1) Ὅταν τὸ être σημαίνει appartenir ἀνήκειν, φέρεται πρὸς δοτικόν.

(2) Διὰ τοῦ ce, ces ἀνευ διακριτικοῦ μορίου (ci, là) ce jardin, ces arbres, κ.τ.λ.
ἢ χάριν ἐπιτάσεως τῆς δεξιᾶς, ἢ τοῦ ἀριστεροῦ, ἢ τῆς διακρίσεως ἄλλου κήπου καὶ ἄλ-
λων δένδρων ἐγγυτέρω κειμένων, Ce jardin-là, ces grands arbres-là . . .

ιδιόν σου, ἢ τὸ τοῦ ζωγράφου; Νομίζω ὅτι ἔχεις τὸ τοῦ ζωγράφου. Κύριοι, ταῦτα τὰ σκαμνία εἶναι ἰδικά σας; Ὄχι, Κύριε, δὲν εἶναι ἰδικά μας. Τίνος εἶναι λοιπόν; (A qui sont-elles donc?) Δὲν ἤξεύρω (Je ne sais—je ne sais pas—je ne le sais pas—je n'en sais rien). Πῶς ὀνομάζεις τοῦτο; Τοῦτο ἢ ἐκεῖνο; Τοῦτο. Δὲν ἤξεύρω. Ποῖαν εἰκόνα ἐπώλησες προχθές, φίλε μου; Ἐπώλησα ἐκείνην περὶ τῆς ὁποίας (celui du quel, ἢ celui dont . . .) μοι εἶχες ἀμιλήσει. ἔχεις ὑπερέτριαν; ἔγω. Ταύτην ἢ ἐκείνην; Ἐκείνην τὴν ὁποῖαν (celle que . . .) εἶδες σήμερον τὸ πρωῒ εἰς τὰς ἄκτῳ. Γνωρίζεις τὸν ἰκτιρὸν τοῦ χωριδίου; Δὲν γνωρίζω τὸν τοῦ χωριδίου, ἀλλὰ τὸν τοῦ χωρίου.

ΘΕΜΑ 19.

Διατί δὲν μελετεῖς τὸ μάθημά σου;	Pourquoi n'étudiez-vous pas votre leçon?
Διότι δὲν ἔχω καιρὸν	Parce que je n'ai pas le temps. ἢ—je n'en ai pas le temps. (en, ἤγουν ἕνα τὸ μελετήσω).
Τὸ ὥρολόγιον	L'horloge (θῆλ.)
Τὸ ὥρολόγιον (τοῦ κελπου)	La montre.
Ὁ ὥρολογοποιὸς	L'horloger.
Ὁ καὶ ἡ κύων (ὁ σκύλος, ἡ σκύλα)	Le chien, la chienne.
	Dire, disant, dit, je dis, je dis (λέγω).

Θέλει² γράφει ἡ ἀδελφή¹ σου τὰ ἰδικά της γράμματα, ἢ τὰ τῆς φίλης της; Θέλει γράφει καὶ τὰ ἰδικά της καὶ τὰ τῆς φίλης της. Οἱ σκύλοι οὗτοι εἶναι τοῦ κηπουροῦ ἢ τοῦ ὥρολογοποιοῦ; (Ces chiens sont-ils (appartiennent-ils) au jardinier ou à l'horloger;) Εἶναι τοῦ ὥρολογοποιοῦ. Πόσοι εἶναι; Εἶναι ἑννέα. Τί λέγεις; (Que dis-tu? Que dites-vous?) Λέγω τι. Εἰς τίνα τὸ λέγεις; Τὸ λέγω εἰς τὴν ὑπερέτριαν. Γνωρίζεις τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ δικηγόρου; Τοὺς γνωρίζω καὶ τοὺς ἀγαπῶ τὴν μὲν, διότι ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφόν της, τὸν δέ, διότι ἀγαπᾷ τὴν ἀδελφὴν του. Φίλε μου, ἔχεις ἀργύριον δὲς, παρακαλῶ, τὸ ἥμισυ (αὐτοῦ) εἰς τοῦτον τὸν πτωχὸν ἐργάτην (Donnes-en, je te prie la moitié . . .) Ἠγόρασες ὥρολόγιον; Ἠγόρασα δύο. Διατί δύο; Διότι ἔγω δύο υἱούς· τοῦτο εἶναι διὰ τὸν Παῦλον, ἐκεῖνο δὲ διὰ τὸν Γεώργιον, (celle-ci est pour Paul, et celle-là pour) Ἀνάγνωσον τοῦτο. Τί τοῦτο; (Quoi ceci?) Τοῦτο τὸ γράμμα. Τίνος εἶναι

(De qui est-elle?) (1) Τῆς μητρός μας. Ἴδου ὄρασιον ὄρολόγιον· τίνος εἶναι; Εἶναι τοῦ ἐμπόρου. Διὰ τίνα (Pour qui . . .) ἠγόρασες σήμερον τὸ πρῶτ' ταῦτα τὰ δύο παλαιὰ ἐνδύματα; Τὰ ἠγόρασα, τὸ μὲν, διὰ τὴν ὑπηρετίδάν μου, τὸ δὲ, διὰ τὴν γυναῖκα τοῦ κηπουροῦ. Διατί ταῦτα τὰ μαγίρ'ια εἶναι στιλπνά (brillant)? Διότι εἶναι καινούρια. Παιδίον μου, ἐμελέτησες τοῦτο τὸ μάθημα ἢ ἐκεῖνο; Ἐμελέτησα τὰ δύο. Ἐπῆρες τὰ ἄνθη μου ἢ τὰ τοῦ Παύλου; Δὲν ἐπῆρα οὔτε τὰ ἰδικά σου, οὔτε τὰ τοῦ Παύλου· ἐπῆρα τὰ ἰδικά μου. Δός μοι τοῦτο τὸ ἄνθος, καὶ θὰ σοὶ δώσω ἐκεῖνο. Ἴδού. Τί ζητεῖς; Ζητῶ ἔλαιον καθαρόν. Δὲν ἔχομεν. Καὶ διατί δὲν ἔχετε; Διότι δὲν ἔχομεν καλὰς ἐλαίας. Σοὶ ἔδωκεν² ὁ ζωγράφος³ εἰκόνα³; Μοὶ ἔδωκε δύο. Ταύτας; Ὀχι, ἐκεῖνας.

IV

— Ἀναφορικαὶ ἢ συμπλεκτικαὶ ἀντωνυμίαι. —

(Pronoms relatifs ou conjonctifs)

Αἱ κυρίως ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι, ἢτοι συμπλεκτικαὶ (δηλονότι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς ὄνομά τι προηγούμενον, καὶ ἐνόνουσαι παρεμπύπτουσαν πρότασιν μετὰ κυρίας) εἶναι αἱ ἑξῆς.

Κοινοῦ γένους καὶ κοινοῦ ἀριθμοῦ.

Ὅρομαστικὴ Qui δε, ἡ, ὅ· ὅστις, ἥτις, ὅ,τι· ὁ ὅποιος, ἡ ὅποια, τὸ ὅποιον (ὅπου).

Γενικὴ. De qui τοῦ ὀποίου, τῆς ὀποίας, τῶν ὀποίων.

Δοτικὴ. À qui τῷ ὀποίῳ ... (πρὸς τὸν ὀποῖον ... πρὸς τοὺς ὀποίους...).

Αἰτιατικὴ. Que τὸν ὀποῖον ... τὰ ὀποῖα...

Ὡς συμπλήρωμα προθέσεως: avec qui, sur qui, pour qui κ.τ.λ. μετὰ τοῦ ὀποίου, ἐπὶ τοῦ ὀποίου, διὰ τὸν ὀποῖον, τὴν ὀποῖαν, τοὺς ὀποίους κ.τ.λ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

L'homme qui vient

ὁ ἀνὴρ, ὅστις } ἔρχεται

La femme qui vient

ἡ γυνὴ, ἥτις

Les hommes qui viennent

οἱ ἀνθρώποι, οἵτινες

Les femmes qui viennent.

αἱ γυναῖκες, αἵτινες } ἔρχονται.

ἢ καὶ Ἑλληνιστὶ ὁ ἐρχόμενος ἀνὴρ ... αἱ ἐρχόμεναι γυναῖκες.

(1) Καὶ ὄχι à qui est-elle! διότι ἐρωτῶ τίς τὸ ἔγραψε, de qui elle vient (ἀπὸ τίνος ἔρχεται), καὶ ὄχι à qui elle appartient, εἰς τίνα ἀνήκει.

Les femmes de qui vous parlez... αἱ γυναῖκες, περὶ ὧν λέγεις.

Les pauvres à qui vous donnez... οἱ πτωχοὶ, εἰς τοὺς ὁποίους δίδεις...

L'esclave que vous avez délivré ὁ δούλος, τὸν ὁποῖον ἀπελευθέρωσες.

Les esclaves en faveur de qui vous parlez οἱ δούλοι, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖς.

Ἐπὶ πραγμάτων καὶ ἀλόγων ζώων, ἡ ἀναφορική αὕτη λέγεται μόνον κατ' ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν. Κατὰ δὲ γενικὴν καὶ δοτικὴν καὶ μετὰ προθέσεων εἶναι ἐν χρήσει ἡ ἀκόλουθος ἀντωνυμία, ἥτις ὅμως λέγεται καὶ ἐπὶ προσώπων· κλίνεται δὲ ἐνάρθως.

Ἐνικῶς.

Πληθυντικῶς.

Ὀνομαστική. Le quel, la quelle   Les quels, les quelles.

Γενική.   du quel, de la quelle   des quels, des quelles.

Δοτική.   au quel, à la quelle   aux quels, aux quelles

Αἰτιατική.   le quel, la quelle   les quels, les quelles.

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία αὕτη εἶναι κατὰ γράμμα ἀντίστοιχος τῆς ὁποῖος, ἡ ὁποῖα, τὸ ὁποῖον, τοῦ ὁποῖου, τῆς ὁποῖας κ.τ.λ.

Ὀνομαστική. Le livre qui est sur la table τὸ βιβλίον ὅπερ εἶναι ἐπὶ τῆς τραπέζης (τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης βιβλίον).

Γενική. { L'enfant   { du quel je parle τὸ παιδίον, τὸ βιβλίον
 { Le livre   { περὶ τοῦ ὁποῖου (περὶ οὗ) ὁμιλῶ.

Δοτική. { L'infortunée { à la quelle je me suis dévoué ἡ δυστυ-
 { La science { χῆς, ἡ ἐπιστήμη εἰς ἣν ἀρωσιώθην.

Αἰτιατ. Les maisons que vous voyez αἱ οἰαίαι, τὰς ὁποῖας βλέπεις.

ὡς
 συμπλήρ.
 προσθέτων
 { Le cheval sur le quel je suis monté, ὁ ἵππος ἐπὶ τοῦ
 { ὁποῖου κάθηναι (τοῦ ὁποῖου εἶμαι ἀναβάτης). Les esclaves en faveur des quels vous parlez.

Ἡ ὀνομαστικὴ καὶ ἡ αἰτιατικὴ (le quel, la quelle, les quels, les quelles) συνήθως λέγονται μόνον σαφηνείας ἢ καὶ ἐνίοτε ἐμφάσεως ἕνεκα. (Ἴδε τὸ συντακτικόν).

—Dont—

(οὗ, ἧς, ὧν· τοῦ ὁποῖου, τῆς ὁποῖας, τῶν ὁποίων).

Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία αὕτη λέγεται μόνον ἀντὶ γενικῆς, καὶ ἀδικήρω· ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων εἶναι δὲ κοινῶς γένους καὶ ἀριθμοῦ.

La femme dont vous parlez.

Les livres dont je me sers τὰ βιβλία, τὰ ὅποια, μεταχειρίζομαι.
(τὸ Γαλλικὸν ῥῆμα se servir φέρεται πρὸς γενικὴν.)

Προτιμᾶται ἡ dont ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν συνωνύμων αὐτῆς du quel, de la quelle, des quels, des quelles, de qui, ὅταν δηλαδὴ ἐπιτρέπηται ὑπὸ τῆς σαφηνείας. Ἐάν λ. γ. πρόκειται νὰ μεταφράσῃ τὴν πρότασιν· ὁ σκύλος τῆς κυρίας ταύτης περὶ τοῦ ὁποίου μοὶ ὠμίλεις σήμερον τὸ πρωῒ, λέγε le chien de cette dame du quel vous me parliez ce matin· διότι ἀσαφῆς ἦθελεν εἶσθαι ἡ ἀναφορὰ τοῦ dont, καθὼ οὔτε γένος ἔχοντος, οὔτε ἀριθμὸν.

Ἄραξεμα δαίωσις.

Αἱ τρεῖς ἀναφορικὰ ἀντωνομῆζι, περὶ ὧν εἶπαμεν εἶναι ἄπασι ἐν χρήσει ἐπὶ προσώπων ἢ προσωποποιημένων ἀψύχων.

Ἐπὶ δὲ ἀψύχων ὡς ἑξῆς·

Ὄρομαστική.	Le quel, la quelle, les quels, les quelles,	ἡ qui.
Γενική.	du quel, κ.τ.λ.	ἡ dont.
Δοτική.	au quel, κ.τ.λ.	
Αἰτιατική.	le quel, κ.τ.λ.	ἡ que.

ΘΕΜΑ 20

Courir τρέχειν, aller πηγαίνειν, venir ἔρχεσθαι,
Savoir ἤξεύρειν. (Ἴδε τὰ ἀνώμαλα ῥήματα.)

Διδάσκειν τι, τινί.—Enseigner (apprendre, montrer)
quelque chose à quelqu'un.

Τὸν διδάσκω τὰ Γαλλικὰ. Je lui enseigne le français.
(τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν.)

Μαθάνω τὰ Ἑλληνικὰ. J'apprends le grec.
(τὴν Ἑλληνικὴν.)

Παρά τινι, εἰς τὸν οἶκόν τινος.—Chez quelqu'un.

Εἰς ποῖον πηγαίνεις; Chez qui allez-vous?

Πηγαίνω εἰς τοῦ Γρηγορίου. Je vais chez Grégoire.

Τὸ παιδίον, τὸ ὅποσον τρέχει εἰς τὸν κήπον εἶναι ἰδικόν σου; Δὲν εἶναι ἰδικόν μου. Τίνος εἶναι; Δὲν ἤξεύρω. Βλέπεις τοὺς στρατιώτας, οὔτινες ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς; . . (VERS NOUS?) Τοὺς βλέπω. Γνωρίζεις τὴν γυναῖκα, ἣτις μοὶ ἔδωκε τοῦτο; Δὲν πλὴν γνωρίζω. Τίνος εἶναι τὰ μεγάλα ζῶα, τὰ ὅποια τρέχουσι διὰ τοῦ χωρίου; . . (à travers le village?) Νομίζω ὅτι εἶναι τοῦ κυρίου Παύλου. (1) Ὁ νέος περὶ οὗ ὠμίλεις

(1) Αἱ λέξεις, Monsieur, Mademoiselle, ὡς καὶ τὰ πλεῖστα τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκτρέφονται ἀνάρθρωτος, οἷον ἡ Ἑλὴν, Hélène· ἡ κυρία Ἑλὴν, Mademoiselle Hé-lène κ.τ.λ. Γὰρ κυρίῳ Ἑρρίκῳ, à Monsieur Henri, κ.τ.λ.

γνωρίζει (ήξεύρει) ήδη τὰ Γαλλικά; Δὲν τὰ γνωρίζει ἀκόμη (οὐκέτι= pas encore,) (1) ἀλλὰ τὰ σπουδάζει. ἔχει καλὸν διδάσκαλον; Μάλιστα. Ἀπέδωκας εἰς τοὺς υἱούς μου τὰ βιβλία, ἅτινα σ' ἐζήτησαν; Ἀκόμη (Pas encore). Οἱ ἔμποροι, παρὰ τῶν ὁποίων ἠγόρασας τὴν οἰκίαν σου, εἶχον δύο; Νομίζω ὅτι εἶχον δύο. Διατί μ' ἐρωτᾷς τοῦτο; (Pourquoi me demandez-vous cela?) Σ' ἐρωτῶ τοῦτο, διότι εἶδον χθὲς οἰκίαν τινα, ἣτις μοι ἀρέσκει, καὶ τὴν ὁποίαν ἐπιθυμῶ ν' ἀγοράσω. . . (et que je désire acheter.) Πόσους ἀδελφούς ἔχεις; ἔχω πέντε, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὅλοι στρατιῶται. Ὁ νεός, ὄντινα (au quel ἢ à qui . . .) διδάσκεις τὰ Ἑλληνικά, εἶναι πλούσιος ἢ πτωχός; Εἶναι πλουσιώτατος (Il est très riche). Ποία εἶναι ἡ τέχνη εἰς τὴν ὁποίαν ἀφωσιώθης; (Quel est l'art. . .?) Εἰς τὴν ζωγραφικὴν. Τί θέλεις, τοῦτο τὸ ὠρολόγιον ἢ ταύτην τὴν ἄμαξαν; Οὔτε τοῦτο τὸ ὠρολόγιον, οὔτε ταύτην τὴν ἄμαξαν, ἀλλὰ ταύτην τὴν ὠραίαν τράπεζαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐλέπω τὸ σκιαδιόν σου. Σοὶ τὴν δίδω. Σ' εὐχαριστῶ. Τί ἐπραττες εἰς τὰς δύο; Ἐτελειῶνον ἐκεῖνο τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον εἶδες ἄλλοτε (autrefois). Ὁ κῆπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἦσουν χθὲς, εἶναι ἰδικός σου; (εἰς= ἐν, ἐντὸς, μέσα εἰς = dans). Δὲν εἶναι ἰδικός μου. Εἰς ποῖον ὑπάγεις; Ὑπάγω εἰς τὸν δικηγόρον μου. Δὲν εἶναι εἰς τὸν οἶκον του (Il n' est pas chez lui). Εἰς ποῖον εἶναι; Εἶναι εἰς τοῦ Γρηγορίου. Εἶδες τὰς νεάνιδας, περὶ ὧν ὁμιλοῦμεν; Δὲν τὰς εἶδον. ἀλλὰ θέλω τὰς ἰδεῖ αὐρίον ἢ μεθαύριον.

— Ἄλλαι τινὲς ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι. —

Ὅσοι=tous ceux qui (πάντες, ἐκεῖνοι, οἵτινες) . .

Ὅσαι=toutes celles qui . . .

Ὅσοις, ὅσας, ὅσα=tous ceux que, toutes celles que . . .

Ὅσων=tous ceux, toutes celles dont . . .

Ὅσους, ὅσας=tous ceux, toutes celles à que . . . οἷον

Ὅσοι ἀποφεύγουσι τὴν ἡδονὴν . . . (ἢ) πάντες οἱ ἀποφεύγοντες τὴν ἡδονήν. . . tous ceux qui fuient le plaisir.

Ἄνεγνωσα ὅσας ἔλαβον j'ai lu toutes celles que j'ai reçues.

— De quoi, à quoi. —

Ἡ ἀναφορικὴ αὐτὴ, ἄχρηστος κατ' ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν, δὲν

(1) Λέγεται σιγητέστερον savoir quelque chose καὶ connaître quelqu' un. Ἦτοι τὰ ληξικά.

λέγεται κατ' ἀναφορὰν πρὸς οὐσιαστικόν, ἀλλὰ μόνον πρὸς τὰ νοεῖ, voilà, rien καὶ πρὸς τὸ ce· οἶον Voilà de quoi manger ἰδοῦ τι νὰ φάγῃς. Il n'est rien à quoi je ne m'expose pour lui εἰς πάντα ἀνεξαιρέτως ἐκτίθεμαι χάριν αὐτοῦ.

Τὸ de quoi λέγεται καὶ ἀπολύτως κατὰ μεριστικὴν ἔννοιαν. Demandez-lui de quoi manger. Il m'a donné de quoi écrire.

Κατ' ἀναφορὰν δὲ πρὸς τὸ ce λέγεται ὡς ἑξῆς·

α) Ce qui ὅ,τι· τοῦθ' ὅτι· τὸ πρᾶγμα ὅ,τι.

ce dont (τὸ πρᾶγμα) περὶ οὗ τινος.

ce à quoi (τὸ πρᾶγμα) ὅ, τι.

ce que ὅ,τι.

ce avec quoi τοῦτο μεθ' οὗ· ce sur quoi τοῦτο ἐφ' οὗ· ce pour quoi τοῦτο δ' ὅ.

Tout ce qui } ὅσον, ὅσα.

ce dont ὅσα, ὧν (ὅσα, τῶν ὁποίων).

ce à quoi ὅσα, οἷς, τισι (ὅσα, εἰς τὰ ὁποῖα).

Avez-vous fait ce dont nous sommes convenus? ἔπραξες ἐκεῖνο περὶ οὗ συμφωνήσαμεν; — tout ce dont nous sommes convenus? ὅσα περὶ ὧν. . . .

Voici ce qui me rend inquiet ἰδοῦ ὅ,τι, τοῦτο, ὅπερ μὲ καθίστησι ἀνήσυχον.

Dites-moi ce à quoi il s'occupe εἰπέ μοι εἰς τί ἀσχολεῖται.

Cet enfant demande tout ce qu'il voit (ἀντὶ τοῦ tout ce que il voit) τοῦτο τὸ παιδίον ζητεῖ ὅσα βλέπει. (1)

β) Ὅταν δὲ πρέπη ἢ ce νὰ ἐκφέρηται κατὰ γενικὴν ἢ κατὰ δοτικὴν, τότε λέγεται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, de ce qui, de ce dont, de ce à quoi, de ce que. A ce qui, à ce dont, à ce à quoi, à ce que· οἶον

Je me sers de ce dont vous vous servez μεταχειρίζομαι τοῦθ' ὅ,τι μεταχειρίζεσαι. (Ἰδομεν ὅτι τὸ se servir φέρεται πρὸς γενικὴν).

Je me sers de ce qui me plaît, de ce qui m'est commode etc.

Je consens à ce dont vous me priez, συναινῶ εἰς ἐκεῖν' ὅπερ τοῦ ὁποίου μὲ παρακαλεῖς.

(1) Ἀγαπᾷ ὅσους, ὅσας βλέπει Il aime tous ceux, toutes celles qu'il voit· οὕτω καὶ ἡ φράσις θέλει ὅσα βλέπει, ἐὰν λέγηται ὅχι ἀπολύτως, ἀλλὰ σχετικῶς πρὸς βεβλητὰ λ. γ. μεταφράζεται Il veut tout ceux qu'il voit· περὶ ὥρολογίων (montre θηλ.) outes celles que . . .

ΘΕΜΑ 21.

Μάθε με, μάθ'ανάμε ν' ἀναγινώσκω	Apprenez-moi } Enseignez-moi } à lire.
Σὲ μαθάνω νὰ ψάλλῃς	Je vous apprend, je vous enseigne, (je vous montre) à chanter.
Σκέπτομαι περὶ τίνος	Je pense à quelque chose.
Πρόκειται περὶ τούτου	Il s'agit de ceci, de cela.
Περὶ τίνος πρόκειται;	De quoi s'agit-il?
Ἄληθές; εἶναι ἀληθὲς ὅτι . . .	Est-il vrai que . . .?
Ἄγνοεῖν, κλέπτειν	Ignorer, voler.
Στρατηγός, κλέπτης, ἀμαθής	Général, voleur, ignorant.
Πέρυσι, Πανεε' dernière προπέρυσι	Il y a deux ans, (πρὸ δύο ἐτῶν).

Αὕτη ἡ διδασκάλισσα διδάσκει καλά; Νομίζω, διότι, ὅσοι θέλουν νὰ μάθωσι νὰ ψάλλωσι, ὑπάγουσιν εἰς αὐτήν. (Je les crois; car . . . chez elle). Ἐπώλησας ὅσα βιβλία σοὶ ἔδωκα; . . . (tous les livres que je t' ai donnés?) Δὲν ἐπώλησα ὅσα μοὶ ἔδωκας σὺ, ἀλλ' ὅσα μοὶ ἔδωκεν ὁ ἀδελφός σου. Περὶ τίνος συλλογίζεται πάντοτε ὁ στρατηγός; (A quoi le général pense-t-il toujours?) Ἄγνοῶ. Τί λέγεται; Λέγεται ὅτι οἱ κλέφαντες (ἐκεῖνοι αἵτινες ἐκλεψαν) τὸν ξενοδόχον εἶναι εἰς τὴν φυλακὴν (en prison). Τί ζητεῖτε; Ὅ,τι θέλετε. Ἐὰν θέλητε (si vous voulez) τοῦτο τὸ ὅποιον (τοῦθ' ὅ,τι, ὅ,τι, ὅπερ) εἶναι ἐπὶ τῆς τραπέζης σὰς (ὑμῖν) δίδω. Προτιμῶ ἄρτον, διότι δὲν ἔχω... (je n'en ai pas). Ἴδου. Αὐταὶ αἱ δυστυχεῖς γυναῖκες σκέπτονται περὶ ὧσων ἀπώλεσαν. Τί λέγεται περὶ τοῦ θανάτου τοῦ στρατηγοῦ; Λέγεται ὅτι τοῦτο τὸ συμβῆν (événement) εἶναι πολὺ λυπηρόν. Μάθε με ὅσα γνωρίζεις. Γνωρίζω μόνον ὅπερ (ὅ,τι) γνωρίζεις σὺ ὁ ἴδιος. Συναينوῦσιν οἱ πολέμιοι εἰς ἐκεῖνο, περὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται; Νομίζω ὅτι ναί. Περὶ τίνος πρόκειται; Περὶ τούτου, ὅπερ γνωρίζεις (De ce que vous savez). Ἦλθες μόνος; Ὁχι, Κύριε, ἦλθον μετ' ἐκείνων οὗς μοι εἶπες... (avec ceux que vous m' avez dit). Ἐπὶ τίνος ἔθεσες (ἔβαλες) τοῦτο; Ἐπὶ τῆς τραπέζης. Πάρε το. Τὸ ἐπῆρα. Ἐγράψαμεν ὅλας τὰς ἐπιστολάς μας; Νομίζω ὅτι ἐγράψαμεν ὅσας εἶχομεν νὰ γράψωμεν . . . (nous avions à écrire). Ὅσα (πᾶν ὅ,τι) λέγει, εἶναι ἀληθῆ; Δὲν πιστεύω (Je ne crois pas) ἢ (je ne le crois pas). Ἀληθεύει τοῦθ' ὅ,τι λέγουσι (λέγεται); Ἄγνοῶ. Γνωρίζεις (ἤξεύρεις) νὰ γράφῃς; (sais tu, savez-vous-écrire?) Μάλιστα, Κυρία, γνωρίζω ν' ἀναγινώσκω καὶ νὰ γράφω. Πότε ἔμαθες ν' ἀναγινώσκῃς καὶ νὰ γράφῃς; Ἐμαθον προπέρυσι. Εἶχες διδάσκαλον; Δὲν εἶχον, ἔμαθον μόνος. Ἴδου ὅπερ σοὶ χαρίζω (δίδω). Σὰς εὐχαριστῶ, Κυρία μου, (Mada-

me). Τίνοι ἐχάρισες (ἔδωκες) ὅ,τι μοῦ ἐπῆρες; Τὸ ἔδωκα εἰς ἐκεῖνον τὸν γενναῖον στρατιώτην . . . (à ce brave soldat), ὅστις ἦλθε χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς τὸν οἶκόν μας (chez nous) μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παιδιῶν του. Τῶ ἔδωκες ὅσα σοι εἶπον; Ναί, Κύριε, τῶ ἔδωκα ὅσα μοὶ εἶπατε. Πόσους διδασκάλους ἔχει ὁ υἱός σου; ἔχει τοὺς δύο, οὓς γνωρίζεις. Τί σπουδάζει μετ' αὐτῶν; Σπουδάζει ὅσα σπουδάζουσιν οἱ ἄλλοι νέοι. Αὕτη ἡ νεανίς δὲν θέλει εἰσθαι πολὺν καιρὸν (longtemps) ἀμαθῆς, διότι εἶναι φιλομαθής, καὶ ἔχει καλὰς διδασκαλίστας. Συνέλαβον (A-t-on pris ...?) τοὺς κλέπτας, οἵτινες ἐκλεψαν πέρυσιν τὸν πιλοποιόν; Δὲν τοὺς συνέλαβον εἰσέτι.

V.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΩΝ.

ἀ) Ἐπὶ μὲν προσώπων·

Ὀρομαστική. Qui a fait cela? τίς (ποῖος) ἐπραξε τοῦτο;

Γεικική. De qui diffère-t-il? τίνος διαφέρει;

Δοτική. À qui parle-t-elle? τίνοι (εἰς ποῖον, εἰς ποῖαν) ὁμιλεῖ;

Αἰτιατική. Qui voyez-vous? τίνα βλέπεις;

Διαφέρει τῆς ἀναφορικῆς qui μόνον κατὰ τὴν αἰτιατικὴν.

Avec qui demeurez-vous? μετὰ τίνος συνοικεῖς;

Pour qui parlez-vous? ὑπὲρ τίνος ὁμιλεῖς;

Παρατήρησον ὅτι κατὰ τὰς πλαγίας πτώσεις, ἢ ὡς ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος ἀντωνυμία τίθεται μετὰ τοῦτο.

Ὅπῳταν δὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος δὲν ᾖναι προσωπικὴ ἀντωνυμία ὡς ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως De qui parlait le roi? τότε διπλὴν ἐπιδέχεται σύνταξιν ἢ φράσιν· οἷον,

De qui parlait le roi? ἢ De qui le roi parlait-il?

À qui parle votre sœur? ἢ À qui votre sœur parle-t-elle?

Avec qui demeurent vos cousins? ἢ Avec qui vos cousins demeurent-ils? etc.

— Ἄλλος τρόπος ἐρωτήσεως ἐπὶ προσώπων. —

Ὀρομαστική. Qui est-ce qui a fait cela?

Γεικική. De qui est-ce qu'il diffère? (qu'il αντί τοῦ que il)

Δοτική. À qui est-ce que vous parlez?

Αἰτιατική. Qui est-ce que vous demandez?

Avec qui est-ce que vous demeurez?

Pour qui est-ce que vous parlez?

Κατὰ ταύτην τὴν σύνταξιν, ἀδιαφόρως πως ἔμπροσθεν ἢ κατόπιν τοῦ ῥήματος τίθεται τὸ ὑποκειμένον δι' ὀνόματος ἐκφραζόμενον· οἷον

De qui est-ce que parlait le roi ? ἢ De qui est ce que le roi parlait ?

Avec qui est-ce que demeurent vos cousins ? ἢ Avec qui vos cousins demeurent-ils ?

6) Ἐπὶ δὲ πραγμάτων·

Πρῶτος τρόπος.

Ὀρομαστική. { *Quoi ?* λέγεται μόνον ἀπολύτως· *Quelque chose est tombé* ἔπεσε τι.—*Quoi ?* —τί ἔπεσε ;

{ *Que, ὡς καταγορεύμενον τοῦ être καὶ devenir* ὡς *Que serons-nous, que deviendrons-nous ?* τί θέλομεν εἶσθαι ; τί θέλομεν γίνοι ;

Γενική. *De quoi* diffère-t-il ? τίνος (πράγματος) διαφέρει ;

Δοτική. *À quoi* tend-il ? εἰς τί ἀποβλέπει ; (ποῦ τείνει) ;

Αἰτιατική. { *Que voyez-vous ?* τί βλέπετε ; ἢ *Quoi* ἀπολύτως, *Avez-vous entendu ?* —ἤκουσες ; *Quoi ?* —τί ;

ὡς συμπλήρωμα προσέτιτος· *Avec quoi* l'avez-vous frappé ? μὲ τί τὸν ἐκτύπησες ;

Sur quoi avons-nous posé nos livres ? ἐπὶ τίνος ἐθέσαμεν τὰ βιβλία ἡμῶν ;

Ἐκφερομένου δὲ τοῦ ὑποκειμένου δι' ὀνόματος, λέγεται ὡς ἀνωτέρω·

À quoi tend votre discours ? ἢ *À quoi* votre discours tend-il ?

Avec quoi l'a frappé son ennemi ? ἢ *Avec quoi* son ennemi l'a-t-il frappé ?

Ἐξαιρεῖται μετὰ τῆς *que*· διότι λέγομεν *Que* regarde votre frère ? καὶ ὅχι· *Que* votre frère regarde-t-il ? *Que* deviendra votre frère ? ὅχι· δὲ *Que* votre frère deviendra-t-il ?

Οὕτω καὶ ἐπὶ ἐμμέσων ἐρωτήσεων· οἷον

Πρῶτος τρόπος.

Ὀρομαστική. *Qu'est-ce qui* résonne ainsi ? τί ἀντηχεῖ οὕτω ;

Γενική. *De quoi* est-ce que vous différez ?

Δοτική. *À quoi* est ce que nous tendons ?

Αἰτιατική. *Qu'est-ce que ?* ἢ *Qu'est-ce que c'est que* vous demandez ?

Avec quoi est-ce qu'il les frappait ? *Sur quoi* est-ce que nous avons posé nos livres ?

Δεύτερος τρόπος.

	Quoi? ἀπολύτως: quelque chose est tombé. —
Ὀνομαστική.	Quoi? τί ἔπεσε;
	Que, ὡς κατηγορούμενον τοῦ être ἢ devenir: ὡς
	Que serons-nous? Que deviendrons-nous? τί θέλομεν εἶσθαι; τί θέλομεν γίνεαι;
Γενική.	De quoi diffère-t-il? τίνος (πράγματος) διαφέρει;
Δοτική.	A quoi tend-il? εἰς τί ἀποβλέπει;
	{Que voyez vous? τί βλέπετε;
Αἰτιατική.	{Quoi? ἀπολύτως. Avez-vous entendu?—Quoi?

ὡς συμπλήρωμα προθέσεως Sur quoi avons-nous posé nos livres?
ἐπὶ τίνος ἐθέσμεν τὰ βιβλία ἡμῶν;

Ἐκφερομένου δὲ τοῦ ὑποκειμένου δι' ὀνόματος, λέγεται ὡς ἀνωτέρω·

Ἄ quoi tend votre discours? ἢ Ἄ quoi votre discours tend-il ἢ καὶ Ἄ quoi est-ce que tend votre discours?

Avec quoi l'a frappé son ennemi? ἢ Avec quoi son ennemi l'a-t-il frappé ἢ καὶ Avec quoi est ce que son ennemi l'a frappé?

Ἐπὶ ἐρμῶν ἐρωτήσεων λέγεται Demandez-lui de quoi il s'occupe, à quoi il pense, de quoi il se sert, avec quoi il écrit. Κατ' ὀνομαστικὴν δὲ τίθεται Qu'est-ce qui, ἀντὶ τοῦ quoi ἢ que καὶ κατ' αἰτιατικὴν Qu'est-ce que. ὡς Il nous demande qu'est-ce qui est tombé. Il nous demande qu'est-ce que nous voulons. Ἐξαιρεῖται ἔταν τὸ ἐρωτηματικὸν τίθηται κατόπιν, διότι τότε λέγεται Quelque chose est tombé, devinez quoi? Il m'a donné quelque chose; mais je ne vous dirai pas quoi.

Qu'est ce que désire votre frère? ἢ Qu'est-ce que votre frère désire. (ἀνευ τῆς ἰνεκα τοῦ que).

Avec quoi est-ce que ses ennemis l'ont frappé? ἢ Avec quoi est-ce que l'ont frappé ses ennemis?

—Le quel? La quelle?—

Ἐρωτῶντες περὶ ἐνὸς ἢ τινῶν μεταξὺ πολλῶν ὁμοειδῶν, μεταχειρίζομεθα le quel, la quelle, les quels, les quelles, du quel, de la quelle κ.τ.λ. ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων ὡς ἐφεξῆς·

La quelle d'entre vous, Mesdames, a parlé? τίς ἐξ ὑμῶν, Κυρίαί, ἐλάλησεν;

Le quel de ces chevaux avez-vous acheté? τίνα τούτων τῶν ἵππων ἠγόρασες;

Voici trois fleurs: la quelle préférez-vous? ἰδοὺ τρία ἄνθη ποῖον προτιμᾷς;

Des quelles parlez-vous? (δηλονότι des quelles de ces maisons, de ces tables, de ces demoiselles, de ces actrices κ.τ.λ. περί ὧν ὁ λόγος).

Le quel des deux? La quelle des deux? πότερος, α, ον, ἢ καὶ
Qui des deux? τίς τῶν δύο ἐπὶ προσώπων.

Ἐπὶ προσώπων εἶναι εὐχρηστα καὶ τὰ Qui de nous? qui de vous?
qui d'entre nous? qui d'entre eux? qui d'entre elles?

Ἔπεται ἐκ τῶν προηγουμένων, ὅτι ἡ ἐρώτησις τίνος διαφέρει; (ὡς καὶ αἱ τοιαῦται), τριπλῆν σημασίαν ἔχουσα, μεταφράζεται κατὰ τὴν ἔννοιαν.

α) De qui diffère-t-il? De qui est-ce qu'il diffère? τίνος (προσώπου) διαφέρει;

β) De quoi diffère-t-il? De quoi est-ce qu'il diffère? τίνος (πράγματος) διαφέρει;

γ) Du quel ἢ de la quelle diffère-t-il? Du quel ἢ de la quelle est-ce qu'il diffère? τίνος διαφέρει; (τῶν προσώπων ἢ τῶν πραγμάτων, περί ὧν ὁ λόγος)

Καὶ αὗται μὲν εἶναι αἱ κυρίως ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι.

— Τὸ δ' ἐρωτηματικὸν ἐπίθετον εἶναι quel, quelle, quels, quelles, ἀνάρθρωπος ἐκφερόμενον οἶον

Quels livres demandez-vous; τίνα βιβλία ζητεῖς;

À quel enfant donnez-vous ce livre? εἰς ποῖον παιδίον δίδεις τοῦτο τὸ βιβλίον;

Sur quelle table? ἐπὶ τίνος τραπέζης;

En faveur de quels esclaves? ὑπὲρ τίνων δούλων;

— Περί ἄλλων τινῶν ἐρωτηματικῶν καὶ περί θαυμαστικῶν.—

1. Τὸ quel λέγεται καὶ θαυμαστικῶς. Quel homme! ὁποῖος ἄνθρωπος! Quelle vertu! ὁποία ἀρετή!

2. Πόσοι; πόσα; πόσα; — Combien de οἶον

Combien de livres avez-vous? ἢ Combien avez-vous de livres?

Combien sont-ils d'élèves? ἢ Combien d'élèves sont-ils? πόσοι μαθηταὶ εἶναι;

De combien de livres parlez-vous? περί πόσων βιβλίων ὁμιλεῖς;

Ἀπολύτως δὲ λέγεται combien, ἄνευ τῆς προθ. de οἶον Combien dites vous? πόσα λέγεῖς; À combien? εἰς πόσους; εἰς πόσας; εἰς πόσα;

3. Θαυμαστικῶς δὲ λέγεται *Que de ?* ἢ καὶ ἐνίοτε *Combien de* οἶον *Que d'arbres ! Combien d'arbres !* πόσα δένδρα ! *Que de méchanceté !* πόση κακία ! Καὶ οὕτω διὰ τοῦ *Quel*, ὅταν θαυμάζωμεν ὄχι περὶ τοῦ πλήθους, ἀλλὰ περὶ τοῦ εἶδους. *Quels arbres !* ἤγουν πόσον ἀσχημα, πόσον ὠραία, πόσον μεγάλη . . . δένδρα ! *Quelle méchanceté !* ὁποία κακία !

4. Μετὰ τῶν ἐπιθέτων, λέγεται διὰ τοῦ *Que* ἢ *Combien* ἄνευ τοῦ *de* : *Que Dieu est grand !* ἢ *Combien Dieu est grand !* πόσον μέγας εἶναι ὁ θεός !

5. *Πηλίκος* εἶναι ; Πόσον χρόνον εἶναι, καὶ τὰ τοιαῦτα = *Quel âge a-t-il ? Quel est son âge ?* (ἀγε = ἡλικία).

Ποδαπός ; Πόθεν εἶναι ; *De quel pays es-tu ? D'où es-tu ? D'où est cet étranger ?*

VI.

— Περὶ τινῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιθέτων. —

1. *Quiconque*, ἡτιςδήποτε, οἰαδήποτε, ὅστις, ὅποιος, ὅποιος-δήποτε.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λέγεται πάντοτε ἐνικῶς καὶ μόνον ἐπὶ προσώπων *Quiconque le croit, se trompe,* ὅστις τὸ πιστεύει, ἀπατάσαι.

Quiconque de vous, mesdames, fut a ses hardie pour tenir ce propos, sera châtiée.

Je donne cet argent à quiconque le veut, δίδω ταῦτα τὰ χρήματα πρὸς οἰονδήποτε τὰ θέλει.

2. — *Quelconque.*

Ὅταν τὸ οἰοςδήποτε καὶ τὰ ὅμοια συντάσσονται μετ' ὀνόματος, ἔχουσιν ἀντίστοιχον τὸ *quelconque* ἢ καὶ τὸ *quel* qu'il soit, *quels* qu'ils soient, *quelle* qu'elle soit, *quels* qu'ils soient, *quelles* qu'elles soient οἶον

Δός μοι οἰονδήποτε κονδύλιον *Donnez-moi une plume quelconque,* ἢ *Donnez-moi une plume quelle qu'elle soit.* Διακρίνεται μόνον κατ' ἀριθμὸν καὶ τίθεται πάντοτε μετὰ τὸ οὐσιαστικόν. *Deux lignes quelconques étant données, !* δοθεισῶν δύο οἰονδήποτε γραμμῶν.

3. — *Quoi que ce soit.*

Donnez-nous quoi que ce soit δός ἡμῖν ὅ,τι καὶ ἂν ᾖ. Ἴδε τὸ Συνακτικόν.

ΘΕΜΑ 22.

Ἡ πόλις ἔχει τὸ ὅλον ἑπτὰ χιλιάδας κατοίκων La ville a en tout sept mille habitants.

Πῶς ὀνομάζεται τοῦτο; Comment nomme-t-on ceci, η̄ cela? Comment cela se nomme-t-il? (ἢ καὶ διὰ τοῦ appeller).

Κεφαλαλγῶ, πονῶ τὴν κεφαλὴν, πονεῖ ἡ κεφαλὴ μου. J'ai mal à la tête (αὐτολεξεῖ ἔχω πόνον εἰς τὴν κεφαλὴν).

Ἄλγῶ τοὺς πόδας, πονοῦσιν οἱ πόδες μου. J'ai mal aux pieds.

Ἔχω δίκαιον; Ἔχεις ἄδικον. Ai-je raison? Vous avez tort.

Πρέπει νὰ μάθω τὰ Ἰταλικά; Faut-il que j'apprenne l'italien?

Πρέπει. Il le faut.

Δεικνύω, σχίζω. Je montre, je déchire.

Τὸ γόνυ le genou· ὁ θεῖος l'oncle· ἡ θεία la tante· ἡ σκηνὴ la tente· τὸ φύλλον la feuille.

Τίς ἔσχισε τὸ ἔνδυμά μου; Ὁ ὑπηρέτης σου τὸ ἔσχισε. Περὶ τίνος ὠμίλει ὁ νέος σου ἐξάδελφος; Πότε; Προχθὲς εἰς τοῦ Φιλίππου. Ὁμίλει περὶ τῶν πολεμίων, οἱ ὅποιοι ἐκυρίευσαν τὸ χωρίδιον. Πῶς ὀνομάζεται τοῦτο, κύριος; Τί; Ὅτι σὺ δεικνύω, (ce que je vous montre). Εἶναι ὠρολόγιον. (C'est une montre.) Τίνος εἶναι; Ἐμοῦ ('A moi). Μετὰ τίνος συνοικεῖ ὁ θεῖός σου; Συνοικεῖ μετὰ τοῦ στρατηγοῦ. Ποῖον τῶν φύλλων ἔσχισες; Τοῦτο. Τίς ἔχει δίκαιον; Τίς αὐτῶν ἔχει δίκαιον; Τίς ὑμῶν ἔχει δίκαιον; Ἄγνοοῦμεν. ἔχομεν δίκαιον ἢ ἄδικον; Πιστεύω, ὅτι ἔχετε δίκαιον. Πόσα δένδρα ἔχετε εἰς (dans) τὸν κήπόν σας; ἔχομεν δύο χιλιάδας τὸ ὅλον. (Nous en avons en tout...). Ἡ μήτηρ σου εἶναι ἀκόμη ἄρρωστος; Ναί, κεφαλαλγεῖ πάντοτε. (Elle a toujours mal . . .). Ποῖον τῶν ἵππων σου προτιμᾷς; Προτιμῶ ἐκεῖνον. Διὰ τί ὄχι τοῦτον; (Pourquoi pas celui-ci?) Διότι τὸν πονεῖ πάντοτε τὸ γόνυ. Τί μεταχειρίζεσαι; Μεταχειρίζομαι τοῦτο. (1) Τί; Τοῦτον τὸν χροστὸν καὶ τοῦτον τὸν μολιθδον. Χώρισον (séparer) ταῦτα τὰ φύλλα ἐξ ἐκείνων. Ἐκ ποίων; Τὰ μικρὰ ἐκ τῶν μεγάλων, καὶ τὰ μαύρα ἐκ τῶν κοκκίνων. Ποῦ ὑπάγεις; Ὑπάγω εἰς τὸν θεῖόν μου. Πότερον τῶν ὀφθαλμῶν ἀλγεις; ('A quel œil avez-vous mal?) Ποῖος τῶν ὀφθαλμῶν σοὶ προξενεῖ πόνον; (Quel œil vous fait mal?) Οἱ δύο, (ἀμφότεροι=tous les deux.) Πόθεν εἶναι οὗτος ὁ στρατιώ-

(1) Ἐνθυμῆσαι ὅτι τὸ se servir φέρεται πρὸς γενικήν.

της; Νομίζω ὅτι εἶναι Ἄγγλος. (1) Πόσας σκηνὰς θέλουσιν ἔχει οἱ στρατιῶται; Ἄγνοῶ. Τί ἐπιθυμεῖς; Τίποτε, οὐδὲν (rien). Πόσον εἶσαι εὐτυχής! Τίς, ἐγώ; Μάλιστα, σὺ. Πόσον¹ ἀμαθεῖς¹ εἶσαι³ οἱ μαθηταὶ τοῦ γέροντος² τούτου διδασκάλου! Πιστεύω, διότι δὲν μελετῶσι. Πόσας ἀρετὰς ἔχει οὗτος ὁ ἦρως! Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν σπουδὴν, θέλει γίνεαι (devenir) πολυμαθής. Θέλεις τοῦτο τὸ κάτοπτρον ἢ ἐκεῖνο; Δός μοι οἰονδήποτε κάτοπτρον. Ἀληθεύει ὅτι θέλεις δώσει τὴν ἀμαξάν καὶ τὴν σκηνὴν σου εἰς οἰονδήποτε τὰ ἐπιθυμεῖς; Μάλιστα. Τὰ ἐπιθυμεῖς σὺ; (Les désires-tu; toi? ἢ Les désirez-vous, vous!) Μοὶ τὰ δίδεις; Σοὶ τὰ δίδω. Σ' εὐχαριστῶ. Τί συλλογιζέσασαι, τέκνον μου; Συλλογιζομαι ἐκεῖνο ὅπου μοὶ εἶπες.

ΘΕΜΑ 23.

Ἡ εἰδησις la nouvelle· κινός· nouveau, nouvel· κινὴ nouvelle (2).

Ἡλικία—age. Πόσων χρόνων εἶσαι; Quel âge avez-vous?

Εἶμαι δεκαπέντε ἔτων

Ἔγω δεκαπέντε ἔτη

J'ai quinze ans.

Τίς εἶναι οὗτος ὁ νεανίας; Νομίζω ὅτι οὗτος ὁ νεανίας εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ στρατηγοῦ, ἀλλὰ δὲν εἶμαι βέβαιος, (mais je n'en suis pas sûr) (en=de cela τούτου). Τί μαθάνεις; Μαθάνω τὰ Ἑλληνικά, τὰ Λατινικά (le latin) τὰ Γαλλικά καὶ τὰ Ἰταλικά. Ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα (la langue française) εἶναι ὠραία; Εἶναι πολὺ ὠραία. Τί μάθημα ἐσπούδασε σήμερον ὁ ἀδελφός σου; Ἐσπούδασε τὰς συζυγίας τῶν ῥημάτων. Ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ εἶναι εἰς τὸν οἶκόν της; Πιστεύω ὅτι δὲν εἶναι εἰς τὸν οἶκόν της. Ὁ μαθητὴς οὗτος εἶναι ἐπιμελής (studieux); Εἶναι. Ἡ μαθήτρια αὕτη εἶναι ἐπιμελής; Εἶναι τόσον (si ἢ tellement) ἐπιμελής, ὥστε (que) εἶναι πάντοτε ἢ πρώτη, ἢ δευτέρα ἢ ἢ τρίτη τῆς τάξεώς της (de sa classe). Πόσας τοῦ μηνὸς ἔχομεν; Τὴν εικοστήν. Ἀλεγεῖ ἀκόμη τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ θεῖα της; Πάντοτε. Τί λέγει ὁ ἱατρός; Λέγει ὅτι (que) δὲν πρέπει νὰ τρώγῃ κρέας. Τί ἠγόρασας ἀπ' ἐκεῖνον τὸν ἔμπορον; (3) Ἠγόρασα γάρτην, μελάνην, κονδύλια καὶ πολὺ ὠραῖα (ὠραιότατα) βιβλία. Τί ἐπιθυμεῖτε; Ἐπιθυμοῦμεν χρήματα. Λάβετε (πάρετε) αὐτά. Τί ἔχετε ἐκεῖ; (Qu'avez-vous là?) Καλὰ κά-

(1) Νομίζω je pense. Πιστεύω je crois. Ἄγγλος anglais.

(2) Ἴδε τὰ περὶ τῶν ἐπιθέτων bon, nouveau, fou, mou, vieux.

(3) Ἀπ' ἐκεῖνον τὸν . . . acheter quelque chose chez un marchand, d'un marchand.

τοπτρα' θέλεις; Όχι, εύχαριστώ· έχω τὸ ἰδικόν μου. Τίνοι ἀπέδωκας τὸ ἔλαιόν μου; Τὸ ἀπέδωκα εἰς τὴν ὑπηρετίδα τῆς μητρὸς σου. Εἶδες τὸν καπνόν, τὸν ὅποιον έχω; Δὲν τὸν εἶδα. Τίς σοὶ τὸν ἐπώλησες; Δὲν τὸν ἠγόρασα. Μοὶ τὸν ἐχάρισαν. (On me l'a donné. Ἐννοεῖτε τί (ὄχι) σὰς λέγω; Ἐννοοῦμεν. ἤξεύρετε ν' ἀναγινώσκητε Γαλλικά; Δὲν ἤξεύρομεν ἀκόμη, ἀλλὰ θέλομεν μάθει. Τίς θέλει εἶσθαι ὁ διδάσκαλός σας; Δὲν ἤξεύρομεν. Παρὰ τίνος ἐμάθης τὴν εἰδήσιν ταύτην; Παρὰ τοῦ ἐξιδέλφου σου. Παρὰ τίνος; Παρὰ τοῦ μεγάλου ἢ τοῦ μικροῦ; Παρὰ τοῦ μικροῦ.

ΘΕΜΑ 24.

Κονδυλομάχαιρον un canif· μολυβδοκόνδυλα des crayons.

Γαλλιστί en français· Ἑλληνιστί en grec.

Ποῦ ἔθεσες (εἶθαες) τὸ βιβλίον σου; Τὸ ἔδωκα εἰς ἓνα ὑπηρετήν. Εἰς ποῖον, εἰς τοῦτον ἢ εἰς ἐκεῖνον; Δὲν ἤξεύρω. Πῶς; δὲν ἤξεύρεις! Comment? vous ne savez pas! Δὲν τὸ ἔδωκας εἰς ἄλλον τινὰ μαθητήν; Κύτταξε, τοῦτο τὸ βιβλίον, δὲν εἶναι τὸ ἰδικόν σου; (n'est-il pas le vôtre?) Όχι, Κύριε, τοῦτο τὸ βιβλίον εἶναι (τὸ) τῆς ἀδελφῆς μου. Ἐγεις δίκαιον εἶναι τὸ ἰδικόν της, πῶς ὀνομάζεται τοῦτο Γαλλιστί; Τοῦτο ὀνομάζεται βελόνη, γαλλιστί δὲ une aiguille. Καὶ ἐκεῖνο; Κονδυλομάχαιρον καὶ μολυβδοκόνδυλα. Ποῖα ἐνδύματα ἔσχισεν ὁ ὑπηρετής, ταῦτα ἢ ἐκεῖνα; Οὔτε ταῦτα, οὔτε ἐκεῖνα, ἀλλὰ τὰ τοῦ νέου υἱοῦ μου. Τὸ ἔλαιον, τὸ ὅποιον μεταχειρίζεσαι εἶναι καθρόν; Μάλιστα, εἶναι πολὺ καθρόν. Πόσοι ἐργάται εἴσθε τὸ ὄλον; Ἐμεθα 314 τὸ ὄλον. Ἴδου καλὸς χάρτος. Τίνος εἶναι; Εἶναι τοῦ ξενοδόχου. Ποσάκις τὴν νύκτα πίνεις νερόν; Δὲν πίνω τὴν νύκτα. Εἶδες τὸν ἀγαθὸν ἄνθρωπον, περὶ οὗ ὠμιλήσαμεν χθὲς τὸ ἐσπέρας; Τὸν εἶδον. Ὁ κηπουρὸς ζητεῖ τὸ ἥμισυ τῶν ἀνθέων μας· πρέπει νὰ τὰ δώσω; Δὲν πρέπει. Διὰ ποῖον εἶναι τοῦτο τὸ σκιαδῖον; Διὰ τὸν κτίστην. Οἱ φίλοι γονεῖς σου εἶναι εἰς τὸν οἶκόν των; Όχι· εἶναι εἰς τὸν δικηγόρον μας. Τὰ παιδιὰ της εἶναι ἀμαθῆ, καὶ τὰ βιβλία των εἶναι πάντοτε ἐσχισμένα. Διατί δὲν γράφεις τὸ θέμα σου; Διότι πονῶ τὴν κεφαλὴν. Περὶ τίνος πρόκειται, φίλοι μου; Περὶ τοῦ φόβου τοῦ θανάτου. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι σοὶ ἔκλεψαν τὰς λεύκας τοῦ κήπου σου; Μάλιστα. Μάθε με ὅσα ἔμαθες εἰς τοὺς ἄλλους φίλους ἡμῶν. Δὲν έχω καιρὸν ἀπόψε· ἔλθε αὔριον τὸ πρῶτ' εἰς τὰς ἑπτὰ καὶ τρεῖς τέταρτα (εἰς τὰς ὀκτῶ παρὰ

τέταρτον). Ἐπρεπεν ἡ πόλις νὰ ἔχη (Il faudrait que la ville eût) πλοῖα οἰκδήποτε. Ἐχει. Πόσα; Πέντε ἢ ἕξ. Μετέβην τρίς ἢ τετράκις εἰς τὸν οἶκόν σου, ἀλλὰ δὲν σὲ εὔρον; ποῦ ἦσο; (où étiez-vous?) Ἦμην εἰς τοῦ κυρίου Θεοδώρου, ὅστις ἠγόρασε τὸν οἶκόν μου.

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ. Καιρὸς νῦν νὰ σταθῶμεν ὀλίγον διὰ ν' ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν ὁποίαν ἄχρι τοῦδε ἐβαδίσσαμεν ὁδόν. Τοῦτο μάλιστα ὀφείλει νὰ πράττη ὁ μαθητὴς ἐνίοτε διὰ νὰ λογίζηται τὰς προόδους αὐτοῦ καὶ νὰ θεβαιώνηται ὅτι ἀκριβῶς τε καὶ ἐντελῶς κατέχει ὅσα ἐσπούδασεν εἰς τὰ προλαβόντα μαθήματα· διότι ἐὰν περαιτέρω προχωρήσῃ, πρὶν ἀποκτήσῃ τὴν ἐξηκριβωμένην ταύτην γνῶσιν μετ' ὀλίγον, θέλει περιπέσει εἰς μεγάλην ἰδεῶν σύγχυσιν. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἐκ τῶν 220 ἢ 230 λέξεων, τὰς ὁποίας ἔμαθεν ἐκ τῶν θεμάτων, κατώρθωσε νὰ μεταχειρισθῇ εὐκόλως καὶ ἄνευ ἀπορίας τὰ ἄρθρα πρὸ πάντων καὶ τὰς ἀντωνυμίας. Εἰ δὲ μὴ, ἄς ἐγκύψῃ πάλιν εἰς μελέτην καὶ γύμνασιν θέματα γράφων καὶ ἐκφωνῶν, ἀντωνυμιακὰ ῥήματα κλίνων καθ' ὅλους τοὺς τρόπους, κ.τ.λ. ἕως οὗ ἀρκούντως γυμνασθῇ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ.*

— Ὡς πρὸς τὸ συμπλήρωμα ἢ ἀντικείμενον αὐτῶν, τὰ Γαλλικὰ ῥήματα διαίρουνται εἰς δύο μόνον εἶδη, εἰς ἐνεργητικά καὶ οὐδέτερα.

Καὶ ἐνεργητικά μὲν (verbes actifs), ὀνομάζουσιν οἱ Γάλλοι μόνον ὅσα, ἐκ τῶν ἐνεργειῶν δηλούντων, δύνανται νὰ ἔχωσιν ἄμεσον ἀντικείμενον, ἥτοι ὅσα φέρονται πρὸς αἰτιατικὴν ὡς J' écris, γράφω J' aime, ἀγαπῶ je vaines, νικῶ, κτλ, διότι λέγεται J' écris quelque chose j' aime, je vaines quelqu'un ἢ quelque chose. J'écris des lettres γράφω ἐπιστολάς (1). Ὅθεν οὐδέτερα (neutres) ὀνομάζουσι κατὰ χρηστικῶς πως α) ὅχι μόνον τὰ κατάστασιν σημαίνοντα, ὡς Il git κείται je vis ζῶ je dors καθεύδω ἀλλὰ καὶ β) ἐκ τῶν ἐνεργειῶν δηλούντων, τὰ ἀμετάβητα, ὡς Je cours, je bondis τρέχω, ἀναπηδῶ, καὶ γ) τὰ μεταβατικά μὲν ὄντα, μὴ δυνάμενα δὲ νὰ ἔχωσιν ἀντικείμενον ἄμεσον, ἥτοι ὅσα δὲν φέρονται πρὸς αἰτιατικὴν, ὡς Il nuit à ses propres amis βλάπτει καὶ αὐτοὺς τοὺς φίλους του. (Τὸ γαλλικὸν ῥήμα nuire φέρεται πρὸς δοτικὴν). Il ressemble à son père ὁμοιάζει πρὸς τὸν πατέρα του (ἔοικε τῷ πατρί). Il a triomphé

(1) Ἐνθυμῶ ὅτι τὸ des ὅτε μὲν εἶναι πληθυντικὴ αἰτιατικὴ τοῦ ἀορίστου ἢ μεριστικοῦ ἄρθρου, καὶ ἐπομένως ἄμεσον ἀντικείμενον, ἀπλοῦν συμπλήρωμα (régime ἢ complément direct) ὡς εἰς τὸ παρὸν παράδειγμα, ὅτε δὲ πληθυντικὴ γενικὴ τοῦ ὠρισμένου ἄρθρου, καὶ ἐπομένως ἔμμεσον ἀντικείμενον, σύνθετον συμπλήρωμα (régime ἢ complément indirect). Οὕτω καὶ περὶ τῶν du, de la, ὡς πρὸς τὸ ἐνικὸν ἄρσενικὸν καὶ θηλυκόν.

de tous les obstacles ἐνίκησεν ὅλα τὰ ἐμπόδια. (Τὸ Γαλλικὸν ῥῆμα triompher=θριαμβεύειν, φέρεται πρὸς γενικήν.) (1)

Πάντα λοιπὸν τὰ παρὰ τοῖς Γάλλοις ὀνομαζόμενα ἐνεργητικὰ εἶναι μεταβατικὰ· καὶ ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς οὐδέτερον λεγομένων, τὰ μὲν εἶναι ἀμετάβατα, τὰ δὲ, μεταβατικά.

— Ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν δέ, τὰ Γαλλικὰ ῥήματα διαιροῦνται εἰς τὰς εἴεις πέντε· Verbes actifs ἐνεργητικὰ· neutres οὐδέτερα· passifs παθητικὰ· pronominaux ἀντωνυμιακὰ· impersonnels, ἀπρόσωπα.

1. *Forme active.* — Καὶ κατὰ μὲν τὸν ἐνεργητικὸν σχηματισμὸν, κλίνονται τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα (ἥτοι τὰ φερόμενα πρὸς αἰτιατικήν,) καὶ πολλὰ τῶν οὐδέτερον.

2. *Forme neutre.* Μόνον τινὰ τῶν οὐδέτερον ἔχουσιν ἰδιαιτέρον τύπον· οἷον Je suis venu ἀντὶ τοῦ J'ai venu.

3. *Forme passive.* Παθητικῶς δὲ δύνανται νὰ κλιθῶσι πάντα τὰ ἐνεργητικὰ καὶ μόνον αὐτά· (2) οἷον ἐνεργητικῶς μὲν, Paul a écrit cette lettre ὁ Παῦλος ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην· παθητικῶς δέ, Cette lettre a été écrite par Paul ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Πάυλου.

4. *Forme pronominale.* Ἀντωνυμικῶς δὲ (ἔχουν διὰ μέσου δύο ἀντωνυμιῶν τοῦ ἰδίου προσώπου) σχηματίζονται τὰ ἐνεργητικὰ καὶ ἐκ τῶν οὐδέτερον τὰ μεταβατικὰ ἐν γένει· ὁ δὲ σχηματισμὸς οὗτος εἶναι ἐν χρῆσει πρὸς δήλωσιν αὐτοπαθείας ἢ ἀλληλοπαθείας· οἷον Ils se sont connus ἐγνώρισαν ἑαυτοὺς ἢ ἀλλήλους. Ils se sont nuit ἐβλαψαν ἑαυτοὺς ἢ ἀλλήλους. Καὶ οὕτω μὲν σχηματίζόμενα τὰ ῥήματα λέγονται accidentellement pronominaux (τυχαίως ἀντωνυμιακὰ).

(1) Μόνον τὰ λεξικά καὶ ἡ πείρα δύνανται νὰ διδάξωσι ποῖα γαλλικὰ ῥήματα εἶναι ἐνεργητικὰ καὶ ποῖα οὐδέτερα, ἔχουν ποῖα συντάσσονται μετ' αἰτιατικῆς καὶ ποῖα ὄχι, ἐπειδὴ διαφέρουσιν οὐ σπανίως καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἀμρότερα αἱ γλώσσαι· οἷον

— Actifs —

Cela surpasse	) la muraille	τοῦτο ἐξέρχεται ὑπὲρ τὸν τοίχον.
cela dépasse		
Prier Dieu		εὐχεσθαι τῷ Θεῷ, εἰς τὸν Θεόν.
Oublier quelque chose κ.τ.λ.		ἐπιλανθάνεσθαι τίνος, λησμονεῖν τι.

— Neutres —

Cela nuit à la santé	τοῦτο βλάπτει τὴν υγιείαν.
Il a succédé à son père	διεδέχθη τὸν πατέρα του.
User de quelque chose	χρῶμαι τίνος· μεταχειρίζομαι τι.
Je joue du violon	παίζω τετράχορδον.
Je joue aux cartes	παίζω χαρτιά.
καὶ τὸ αὐτὸ jouer γίνεται ἐνεργητικὸν ἐπὶ τῶν jouer la comédie· jouer un tour à quelqu'un· jouer quelqu'un κ.τ.λ.	

(2) Χαρακτηριστικὸν λοιπὸν τῶν Γαλλικῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων εἶναι τὸ ὅτι φέρονται πρὸς αἰτιατικήν, δυνάμενα νὰ σχηματισθῶσι καὶ παθητικῶς.

ῥήματα δέ τινα σχηματίζονται πάντοτε ἀντωνυμιακῶς, καὶ οὐδὲν ἔχουσιν ἄλλον σχηματισμὸν ὅσον Je me repens, μεταμελοῦμαι, μετάνοω· Je me souviens ἐνθυμοῦμαι. Ταῦτα λοιπὸν λέγονται essentiellement pronominaux, οὐσιαστικῶς, φύσει ἀντωνυμιακὰ, καὶ θεωροῦνται ὅλα ὡς ἐνεργητικὰ, περὶ ὧν θέλομεν ἀναφέρει ἐν οἰκείῳ τόπῳ. (1)

Forme impersonnelle. Τέλος, ἀπρόσωπα λέγονται τὰ σχηματιζόμενα μόνον κατὰ τὸ γ'. ἐνικὸν πρόσωπον ὅσον Il pleut· βρέχει· il faut· πρέπει (2).

Οἱ χρόνοι (Les temps) τῶν Γαλλικῶν ῥημάτων εἶναι, ἐνεστῶς εἰς μέλλοντες δύο, παρελθόντες πέντε.

Présent . . . . .

(ἐνεστῶς)

<i>Futur</i>	{	futur simple	Μέλλον ἀπλοῦς.
(μέλλον)		futur antérieur	Μέλλον πρότερος.
<i>Passé</i>	{	Imparfait	Παρατακτικός.
		Prétérit défini	Παρωχημένος ὁρισμένος.
		Prétérit indéfini	Παρωχημένος ἀόριστος.
		Prétérit antérieur	Παρωχημένος πρότερος.
		Plus-que-parfait	ὑπερσυντελικός.

Αἱ δ' ἐγκλίσεις (Les modes) εἶναι ἕξ· l'indicatif ἡ ὁριστικὴ, le subjonctif ἡ ὑποτακτικὴ, le conditionnel ἡ ὑποθετικὴ, l'impératif ἡ προστακτικὴ, l'infinitif ἡ ἀπαρέμφοτος, le participe ἡ μετοχὴ.

Αἱ δὲ συζυγαί (Les conjugaisons) τέσσαρες·

A'.—ἡ ἔχουσα τὴν ἀπαρέμφοτον εἰς er,	ὅσον	aimer ἀγαπᾶν.	
B'.—ἡ εἰς ir	»	»	ὅσον finir τελειοῦν.
Γ'.—ἡ εἰς oir	»	»	ὅσον recevoir δέχεσθαι.
Δ'.—ἡ εἰς re,	»	»	ὅσον rendre ἀποδίδειν.

Ἐρὶν ἐλθέσωμεν τοὺς τύπους τῶν τεσσάρων συζυγιῶν, προτάττομεν τὰ ἀνώμαλα avoir καὶ être (ἔχειν, εἶναι) χρησιμεύοντα εἰς τὸν σχηματισμὸν πολλῶν χρόνων κτῶν λοιπῶν ῥημάτων, καὶ διὰ ταῦτα ὀνομαζόμενα παρὰ τοῖς Γάλλοις verbes auxiliaires βοηθητικὰ ῥήματα.

(1) Ὅσον ἤθελε τις ελλόγως ὀνομάσει αὐτὰ ἀποθετικὰ [déponents].

(2) Καὶ τὰ ἀπρόσωπα διακρίνονται εἰς essentiellement καὶ accidentellement impersonnels, ὡς θέλομεν εἶδει ἐν οἰκείῳ τόπῳ.

—Verbe auxiliaire avoir.—

(βοηθητικὸν ῥήμα αὐτῶν).

INDICATIF ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

SUBJONCTIF ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Présents Ἐρεστώσ

Présent Ἐρεστώσ

J'ai	ἔχω	Que j' aie	Νὰ ἔχω
tu as	ἔχεις	que tu aies	νὰ ἔχῃς
il a	ἔχει (θηλ: elle a)	qu' il ait	νὰ ἔχῃ
nous avons	ἔχομεν	que nous ayons	νὰ ἔχωμεν
vous avez	ἔχετε	que vous ayez	νὰ ἔχητε
ils ont	ἔχουσι.	qu' ils aient (1)	νὰ ἔχωσι.

Futur, μέλλω.

Futur.

J' aurai	Θέλω ἔχει κτλ.	Que j' aie	
tu auras		que tu aies κτλ.	ὡς ὁ ἐνεστώσ.
il aura			
nous aurons			
vous aurez			
ils auront.			

Futur antérieur: μέλλω πρότερος Futur antérieur.

J' aurai eu (2)	Θέλω ἔχει (πρὶν ἡ..)	que	J' aie eu
tu auras eu			tu aies eu
il aura eu			il ait eu
nous aurons eu			nous ayons eu
vous aurez eu			vous ayez eu
ils auront eu.			ils aient eu.

Imparfait, παρατατικός.

Imparfait.

J' avais	εἶχον	que	J' eusse	Νὰ εἶχον
tu avais	εἶχες κτλ.		tu eusses	νὰ εἶχες
il avait			il eût	
nous avions			nous eussions	
vous aviez			vous eussiez	
ils avaient.			ils eussent	

[1] Ἡ συμπλοκὴ ent εἶναι πάντοτε ἄφρωνος κατὰ τὸ γ' πληθ. πρόσωπον τῶν ῥημάτων.

[2] Ἐπὶ πάντων τῶν χρόνων τούτου τοῦ ῥήματος τὸ eu προφέρεται κατ' ἐξάρτησιν ὡς u ἄπλοον.

Prétérit défini παρωχημένος ὠρισμένος. *Prétérit défini.*

J' eus	ἔσχον κ.τ.λ.		J'aie eu	
tu eus			tu aies eu	
il eut			que il ait eu	ὡς ἐπὶ τοῦ Futur antérieur.
nous eûmes				
vous eûtes				
ils eurent,				

Prétérit indéfini παρωχημένος ἀόριστος. *Prétérit indéfini.*

J' ai eu	ἔσχην κ.τ.λ.		J'aie eu	
tu as eu			tu aies eu	
il a eu			que il ait eu κτλ.	ὡς ἐπὶ τοῦ Prétérit défini.
nous avons eu				
vous avez eu				
ils ont eu.				

Prétérit antérieur παρωχημένος πρότερος.

Quand, lorsque, après que... ὅτε	J' eus eu		Οὐδέποτε οὗτος ὁ χρόνος ἐκφρά-	
	tu eus eu		ζεται καθ' ὑποτακτικὴν.	
	il eut eu			
	nous eûmes eu			
	vous eûtes eu			
	ils eurent eu			

Plus-que-parfait ἑπερσεντελικός. *Plus-que-parfait*

J' avais eu		J'eusse eu
tu avais eu		tu eusses eu
il avait eu		il eût eu
nous avions eu		que nous eussions eu
vous aviez eu		vous eussiez eu
ils avaient eu.		ils eussent eu.

CONDITIONNEL ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ.

Présent et Futur Ἐιστώσ και Μέλλωσ.

J' aurais	ἤθελον ἔχει (τώρα ἢ ὕστερον)
tu aurais	ἤθελος ἔχει
il aurait	ἤθελον ἔχει κ.τ.λ.
nous aurions	
vous auriez	
ils auraient.	

ΓΑΑ. ΓΡΑΜ. 7.

Passé parfait.

J' aurais eu	ἤ	J' eusse eu	ἤθελον ἔχει (τότε, ἄλλοτε)
tu aurais eu		tu eusses eu	ἤθελες ἔχει κτλ.
il aurait eu		il eût eu	
nous aurions eu		nous eussions eu	
vous auriez eu		vous eussiez eu	
ils auraient eu		ils eussent eu.	

IMPÉRATIF ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Aie	ἔχε
ayons	ἄς ἔχωμεν
ayez	ἔχετε.

INFINITIF ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Présent. Avoir ἔχειν.   *Passé.* Avoir eu.

PARTICIPE METONH.

Présent. Ayant ἔχων, ἔχουσα, ἔχον.   *Passé.* Eu, Ayant eu.
Γερόντων (Gérondif)   En ayant ἔχων, ἔχουσα, ἔχον.

—Verbe auxiliaire être.—

INDICATIF

SUBJONCTIF.

Présent.

Je suis	εἶμι	que	Je sois	νά ᾄμι
tu es (i)	εἶσσι		tu sois	νά ᾄσι
il, elle est	εἶναι		il soit	νά ᾄναι
nous sommes	εἶμεθα		nous soyons	νά ᾄμεθα κτλ.
vous êtes	εἶσθε		vous soyez	
ils, elles sont	εἶναι.		ils soient	

Futur.

Je serai	θέλω εἶσθαι, θά εἶμι.	que	Je sois
tu seras	θέλεις εἶσθαι		tu sois
il sera	θέλει εἶσθαι κτλ.		elle soit κτλ.
nous serons			
vous serez			
ls, elles seront.			

(1) Χαρακτηριστικὸν τοῦ 3' ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων εἶναι τὸ ε.

Futur antérieur.

J'aurai été		J'aie été
tu auras été		tu aies été
il aura été		il ait été
nous aurons été	que	nous ayons été
vous aurez été		vous ayez été
ils auront été.		ils aient été.

Imparfait.

J'étais	ἦμιεν		Je fusse	νά ἦμιεν
tu étais	ἦσο		tu fusses	νά ἦσο κτλ.
il était	ἦτο		il fût	
nous étions	ἦμεθα κτλ.	que	nous fussions	
vous étiez			vous fussiez	
ils étaient.			ils fussent.	

Prétérit défini.

Je fus	ἔγενόμην, ἔπαρξζ κτλ.		J'aie été
tu fus			tu aies été
il fut			il ait été
nous fûmes		que	nous ayons été
vous fûtes			vous ayez été
ils furent.			ils aient été.

Prétérit indéfini.

J'ai été		Que j'aie été
tu as été		que tu aies été
il, elle a été		qu'il ait été κτλ. ὡς ἐπὶ τοῦ
nous avons été		Prétérit défini.
vous avez été		
ils, elles ont été.		

Prétérit antérieur.

Quand, lors que	J'eus été	Οὐδέποτε ὁ χρόνος οὗτος ἐκφέρεται καθ' ὑποτακτικὴν.
après que, ἀφ' ὧν	tu eus été	
	il eut été	
	nous eûmes été	
	vous eûtes été	
	ils eurent été.	

Plus-que-parfait

J'avais été		J'eusse été
tu avais été		tu eusses été
il avait été		il eût été
nous avions été	que	nous eussions été
vous aviez été		vous eussiez été
ils avaient été.		ils eussent été.

CONDITIONNEL.

Présent et Futur.

Je serais	ἤθελον εἶσθαι (γὺν ἢ ὕστερον)
tu serais	ἤθελες εἶσθαι
il serait	ἤθελεν εἶσθαι κ.τ.λ.
nous serions	
vous seriez	
ils seraient,	

Passé.

J'aurais été	ἤ	J'eusse été	ἤθελον εἶσθαι (ἄλλοτε)
tu aurais été		tu eusses été	ἤθελες εἶσθαι κ.τ.λ.
il aurait été		il eût été	
nous aurions été		nous eussions été	
vous auriez été		vous eussiez été	
ils auraient été		ils eussent été.	

IMPÉRATIF.

Sois	ἔσο
soyons	ἄ; εἴμεθα
soyez	εἴσθε.

INFINITIF.

Présent. Être εἶναι.*Passé,* avoir été γενέσθαι.

PARTICIPE.

Présent. Étant ὄν, ὄσασ, ὄν. *Passé,* été, ayant été γενόμενος, η, ον.
Gérondif. En étant ὄν, ὄσασ, ὄν.

ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ

ἢ ἔχουσα τὴν ἀπαρέμφατον εἰς er' οἶον aimer.

INDICATIF.

SUBJONCTIF.

Présent.

J'aime	ἀγαπῶ
tu aimes	ἀγαπᾷς
il aime	ἀγαπᾷ κ.τ.λ.
nous aimons	
vous aimez	
ils aiment.	

que	J'aime	v' ἀγαπῶ
	tu aimes	v' ἀγαπᾷς
	il aime	v' ἀγαπᾷ
	nous aimions	v' ἀγαπῶμεν
	vous aimiez	v' ἀγαπάτε
	ils aiment.	v' ἀγαπῶσι.

Futur.

J'aimerai	θέλω ἀγαπᾶ ἢ θέλω ἀγαπήσει.
tu aimeras	θέλεις ἀγαπᾶ ἢ
il aimera	ἀγαπήσει κ.τ.λ.
nous aimerons	
vous aimerez	
ils aimeront,	

que	j'aime κ.τ.λ.	v' ἀγαπῶ, ἢ v' ἀγαπήσω.
	que nous aimions κ.τ.λ.	v' ἀγα- πῶμεν ἢ v' ἀγαπήσωμεν.

Futur antérieur.

J'aurai aimé	que	J'aie aimé
tu auras aimé		tu aies aimé
il aura aimé		il ait aimé
nous aurons aimé		nous ayons aimé
vous aurez aimé		vous ayez aimé
ils auront aimé.		ils aient aimé.

Imparfait.

J'aimais	ἠγάπων ἢ ἠγαπούσα	que	J'aimasse	νὰ ἠγαπούσα
tu aimais	ἠγαπούσες κ.τ.λ.		tu aimasses	κ.τ.λ.
il aimait			il aimât	
nous aimions			nous aimassions	
vous aimiez (1)			vous aimassiez	
ils aimaient.			ils aimassent	

Prétérit défini.

J'aimai	ἠγάπησα κ.τ.λ.	que	Que j'aie aimé	νὰ ἠγάπησα
tu aimas			que tu aies aimé κτλ.	ὡς ἐπὶ τοῦ Futur antérieur.
il aimait				
nous aimâmes				
vous aimâtes				
ils aimèrent.				

Prétérit indéfini.

J'ai aimé	que	Que j'aie aimé κ.τ.λ.
tu as aimé		
il a aimé		
nous avons aimé		que nous ayons aimé κ.τ.λ. ὡς
vous avez aimé		ἐπὶ τοῦ prétérit défini
ils ont aimé.		

Prétérit antérieur.

Quand, lorsque, après que.	que.	J'eus aimé	ἀφοῦ ἠγάπησα		Οὐδέποτε ὁ χρόνος οὗτος ἐκφέρεται καθ' ὑποτακτικὴν.
		tu eus aimé	— ἠγάπησες		
		il eut aimé			
		nous eûmes aimé			
		vous eûtes aimé			
		ils eurent aimé.			

(1) Ὡστε τὰ εἰς ier, ὡς prier (παρακαλεῖν) λαμβάνουσι δύο ἢ κατὰ τὸ πληθυντικὸν ἃ καὶ ὁ πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ἑνεστώτος τῆς ὑποτακτικῆς, nous prions, vous priez: que nous priions, que vous priiez: καὶ ἐπομένως τὰ εἰς yer λαμβάνουσιν γ καὶ ἰ σion payer (πληρῶναι) nous payions, vous payiez: que nous payions, que vous payiez.

Plus-que-parfait.

J'avais aimé	είχον αγαπήσει	que	j'eusse aimé	νά είχον αγα-
tu avais aimé	είχες αγαπήσει		tu eusses aimé	[πήσει κ.τ.λ.
il avait aimé	κ.τ.λ.		il eût aimé	
nous avions aimé			nous eussions aimé	
vous aviez aimé			vous eussiez aimé	
ils avaient aimé.		ils eussent aimé.		

CONDITIONNEL.

Présent et futur.

J'aimerais	ἤθελον αγαπᾶ ἢ ἤθελον αγαπήσει.
tu aimerais	— ἤθελες αγαπήσει κτλ.
il aimerait	
nous aimerions	
vous aimeriez	
ils aimeraient.	

Passé.

J'aurais aimé	ἦ J'eusse aimé ἤθελον αγαπήσει (τότε,
tu aurais aimé	tu eusses aimé ἄλλοτε)-
il aurait aimé	il eût aimé
nous aurions aimé	nous eussions aimé
vous auriez aimé	vous eussiez aimé
ils auraient aimé.	ils eussent aimé.

Impératif.

Aime	ἀγάπα	ἢ ἀγάπησον
Aimons	ἄς αγαπῶμεν	ἢ ἄς αγαπήσωμεν
Aimez	ἀγαπᾶτε	ἢ αγαπήσατε (1).

Infinitif.

<i>Présent.</i>	Aimer	ἀγαπᾶν, αγαπήσαι.
<i>Passé.</i>	Avoir aimé	ἀγαπήσαι (ἄλλοτε).

Participe.

<i>Présent.</i>	Aimant	ἀγαπῶν, ὄσα, ὄν.
<i>Passé.</i>	Ayant aimé	ἀγαπήσας, ασα, αν, (aimé, aimée). (2)
<i>Gérondif.</i>	En aimant	ἀγαπῶν, ὄσα, ὄν.

Ὅστω σχηματίζονται καὶ τὰ chanter ψάλλειν, écouter ἀκοῦειν, oublier λησμονεῖν, dédaigner ὑπερορᾶν κτλ.

(1) Ὅστε τὰ εἰς éer, ós créer, supléer, ἔχουσι τρία ε κατὰ συνέχειαν ἐπὶ τῆς θη' λυκῆς μετοχῆς: créé θηλ: créée.

(2) Τὰ γ' πρόσωπα τῆς ὑποτακτικῆς ἀναπληροῦνται ἐφ' ὅλων τῶν ἡμετέρων διὰ τῶν γ' τῆς ὑποτακτικῆς οἶον Qu'il ait, qu'ils aient. Qu'il soit, qu'ils soient. Qu'il aime, qu'ils aiment.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ

Finir.

Je finis
tu finis
il finit
nous finissons
vous finissez
ils finissent.

Je finirai
tu finiras
il finira
nous finirons
vous finirez
ils finiront.

J'aurai fini
tu auras fini
il aura fini
nous aurons fini
vous aurez fini
ils auront fini.

Je reçois
tu reçois
il reçoit
nous recevons
vous recevez
ils reçoivent.

Je recevrai
tu recevras
il recevra
nous recevrons
vous recevrez
ils recevront.

J'aurai
tu auras
il aura
nous aurons
vous aurez
ils auront

reçu

ΤΡΙΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ

Recevoir.

INDICATIF
Présent

λαμβάνω κ.τ.λ.
λαμβάνετε, έγγισσετε...

Je reçois
tu reçois
il reçoit
nous recevons
vous recevez
ils reçoivent.

Futur

θέλω λάβει κ.τ.λ.

Je recevrai
tu recevras
il recevra
nous recevrons
vous recevrez
ils recevront.

Futur antérieur.

J'aurai
tu auras
il aura
nous aurons
vous aurez
ils auront

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ

Rendre.

Je rends
tu rends
il rend
nous rendons
vous rendez
ils rendent.

Je rendrai
tu rendras
il rendra
nous rendrons
vous rendrez
ils rendront.

J'aurai
tu auras
il aura
nous aurons
vous aurez
ils auront

rendu.

<p>Je finissais tu finissais il finissait nous finissions vous finissiez ils finissaient</p>	<p><i>Imparfait</i> ἐλελείονεν ἐτελείονες κ.τ.λ.</p> <p>Je recevais tu recevais il recevait nous recevions vous receviez ils recevaient.</p>	<p>Je rendais tu rendais il rendait nous rendions vous rendiez ils rendaient.</p>
<p>Je finis tu finis il finit nous finîmes vous finîtes ils finirent</p>	<p><i>Prétérit défini</i> ἐλάσαν</p> <p>Je reçus tu reçus il reçut nous reçûmes vous reçûtes ils reçurent.</p>	<p>Je rendis tu rendis il rendit nous rendîmes vous rendîtes ils rendirent</p>
<p>J'ai tu as il a nous avons vous avez ils ont</p>	<p><i>Prétérit indéfini</i></p> <p>J'ai tu as il a nous avons vous avez ils ont</p>	<p>J'ai tu as il a nous avons vous avez ils ont</p>
<p>J'eus tu eus il eut nous eûmes vous eûtes ils eurent</p>	<p><i>Prétérit antérieur.</i></p> <p>J'eus tu eus il eut nous eûmes vous eûtes ils eurent</p>	<p>J'eus tu eus il eut nous eûmes vous eûtes ils eurent (†)</p>

(1) Ἦπάγει καὶ τέτατος παρογρημένος ἐπὶ τῶν τεσσάρων συζυγιῶν, πλὴν εἶναι σπάνιος. J'ai eu aimé, ils ont eu aimé, tu as eu aimé, il a eu aimé.

<p>J'avais tu avais il avait nous avions vous aviez ils avaient</p>	<p>έχον τελειώσει κτλ.</p>	<p>J'avais tu avais il avait nous avions vous aviez ils avaient</p>	<p>έχον λάβει κ.τ.λ.</p>	<p>J'avais tu avais il avait nous avions vous aviez ils avaient</p>	<p>έχον αποδώσει</p>
		<p>fini</p>		<p>reçu</p>	
					<p>rendu</p>

CONDITIONNEL

Présent et futur

<p>Je finirais tu finirais il finirait nous finirions vous finiriez ils finiraient.</p>	<p>ήθελεν τελειώσει</p>	<p>Je recevrais tu recevrais il recevrait nous recevriions vous recevriez ils recevraient.</p>	<p>ήθελεν λάβει</p>	<p>Je rendrais tu rendrais il rendrait nous rendrions vous rendriez ils rendraient.</p>	<p>ήθελεν αποδώσει</p>
---	-------------------------	--	---------------------	---	------------------------

Passé

<p>J'aurais tu aurais il aurait nous aurions vous auriez ils auraient</p>	<p>ή εχον τελειώσει</p>	<p>J'aurais tu aurais il aurait nous aurions vous auriez ils auraient</p>	<p>ή εχον λάβει</p>	<p>J'aurais tu aurais il aurait nous aurions vous auriez ils auraient</p>	<p>ή εχον αποδώσει</p>
			<p>fini</p>		
					<p>reçu</p>
					<p>rendu</p>

Impératif

λάβετε, λάβετε.

SUBJONCTIF

*Présent et futur*Que je finisse, v_z τελειώσω

que tu finisses

qu'il finisse

que nous finissions

que vous finissiez

qu'ils finissent.

Que je finisse

que tu finisses

qu'il finit

que nous finissions

que vous finissiez

qu'ils finissent.

Que j'aie

que tu aies

qu'il ait

que nous ayons

que vous ayez

qu'ils aient.

Que j'eusse

que tu eusses

qu'il eût

que nous eussions

que vous eussiez

qu'ils eussent.

Que je reçoives

que tu reçoives

qu'il reçoive

que nous recevions

que vous receviez

qu'ils reçoivent.

Que je reçusse

que tu reçusses

qu'il reçût

que nous reçussions

que vous reçussiez

qu'ils reçussent.

Que j'aie

que tu aies

qu'il ait

que nous ayons

que vous ayez

qu'ils aient.

Que j'eusse

que tu eusses

qu'il eût

que nous eussions

que vous eussiez

qu'ils eussent.

Que je rende

que tu rendes

qu'il rende

que nous rendions

que vous rendiez

qu'ils rendent.

Que je rendisse

que tu rendisses

qu'il rendit

que nous rendissions

que vous rendissiez

qu'ils rendissent.

Que j'aie

que tu aies

qu'il ait

que nous ayons

que vous ayez

qu'ils aient.

Que j'eusse

que tu eusses

qu'il eût

que nous eussions

que vous eussiez

qu'ils eussent.

*Imparfait**Passé et futur antérieur**Plus-que-parfait*

reçu

reçu

fini

fini

rendu

rendu

Infinitif

Recevoir.
avoir reçu.

Participle

Recevant
ayant reçu (reçu, reçu)

Présent. — Finir.
Passé. — Avoir fini.

Présent — Finissant
Passé. — ayant fini (fini, fini)
Gérondif — En finissant.

Ὄστω *σχηματίζονται* καὶ τὰ
ἐνδεχόμενα.
ἐπιτιμᾶν.
ἐντιμᾶν.
ἐπιτιμᾶν.
ὀχεῖν.

Ὄστω *σχηματίζονται* καὶ τὰ
ἀπερεcevoir
concevoir
devoir κατὰ τὸν ἑαυτοῦ.

Attendre
vendre
répondre, κατὰ τὸν ἑαυτοῦ.
Ὄστω *σχηματίζονται* καὶ τὰ
ἐπιτιμᾶν.
ἐπιτιμᾶν.

ὀχεῖν κατὰ τὸν ἑαυτοῦ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Ἐρωτηματικῶς *σχηματίζονται* τὰ ῥήματα μεταβέβηται τῶν κατὰ ὀνομαστικῶν ἀντωνυμιῶν, ἐπὶ μὲν τῶν ἀπλῶν ἁρμόνων μετὰ αὐτὸ τὸ ῥήμα, ἐπὶ δὲ τῶν συνθέτων, μετὰ τὸ ἑρωτητικόν.

Ὡς παράδειγμα ἐχέτομεν τὸ ῥήμα terminer — περᾶν, τελεῖν.

INDICATIF

Présent

Termine-je ?
termine-tu ?
termine-t-il ?
terminons-nous ?
terminez-vous ?
terminent-ils ?

Imparfait

Terminais-je ?
terminais-tu ?
terminait-il ?
terminions-nous ?
terminiez-vous ?
terminaient-ils ?

Σημειωτέον

1. Ὅτι οἱ λοιποὶ χρόνοι δὲν ἐκρέρονται ἐρωτηματικῶς.
2. Ὅτι, ὅταν τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον λήγῃ εἰς ε ἄφωνον, τὸ ε μεταβάλλεται εἰς ε̄ κλειστόν· διὸ ἐγράψαμεν Terminé-je ? Eussé-je terminé ?
3. Ὅτι χάριν εὐφωνίας ἡ ἐρωτηματικὴ αὕτη μορφή δὲν εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ τοῦ ᾱ. προσώπου τοῦ ἐνεστώτος τῆς ἁριστικῆς, ὅταν τοῦτο τὸ ᾱ. πρόσωπον ᾖναι μονοσύλλαβον. Ἄντὶ λοιπὸν τῶν rends-je ? sors-je ? dors-je ? sens-je ? λέγε, δι' ἄλλου τρόπου φράσεως, est-ce que je rends ? est-ce que je sors ? est-ce que je dors ? est-ce que je sens ? Ἐξαιροῦνται τὰ vais-je ? dois-je ? fais-je ? fis-je ? ai-je ? eus-je ? puis-je ? vois-je ? dis-je ? sais-je ?.
4. Ὅτι, ὅταν τὸ ἐνικὸν τρίτον πρόσωπον τελειόνη εἰς φωνῆεν, τὸ εὐφωνικὸν στοιχεῖον t παρεντίθεται πρὸ τῶν il, elle, on, τοιοῦτοτρόπως termine-t-il ? terminera-t-elle ? aura-t-on terminé aujourd'hui ?

Περὶ τῶν ἀποφατικῶς κλινομένων ῥημάτων.

Ἐποφατικῶς κλίνονται τὰ ῥήματα, παρενθέσει τῶν ἀρνητικῶν μορίων ne pas ἢ ne point, κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον·

- Indicatif présent.* Je n'aime pas, tu n'aimes pas, il n'aime pas nous n'aimons pas, vous n'aimez pas, ils n'aiment pas ἢ je n'aime point, tu n'aimes point, etc. δὲν ἀγαπῶ, δὲν ἀγαπᾷς, δὲν ἀγαπᾷ, κ.τ.λ.
- Futur* Je n'aimerai pas, tu ne finiras pas, il ne recevra pas, nous ne rendrons pas, vous ne rendrez pas, ils ne chanteront pas.
- Futur antérieur.* Je n'aurai pas rendu, tu n'aurais pas fini, etc.
- Imparfait.* Je n'aimais pas, tu ne finissais pas, etc. καὶ οὕτω καθ'εξῆς.
- Impératif.* Ne termine pas, ne terminons pas, ne terminez pas, μὴ τελειόνης, μὴ τελειώνωμεν, μὴ τελειόνητε ἢ μὴ τελειώσης κ.τ.λ.
- Subjonctif.* Que je n'aime pas ... que je n'aie pas aimé ... que je n'aimasse pas ... que tu ne finisses pas, etc. Que nous n'eussions pas chanté, etc.
- Infinitif.* Ne pas aimer ἢ καὶ n'aimer pas.

- Participe.* N'aimant pas. N'ayant pas aimé, μὴ ἀγαπῶν, μὴ ἀγαπήσας.
— Περὶ τῶν ἐρωτηματικῶς ἅμα καὶ ἀποφατικῶς κλινομένων ῥημάτων. —
- Indicatif présent.* N'aimé-je pas? N'aimes-tu pas? N'aime-t-il pas? N'aimons-nous pas? N'aimez-vous pas? N'aiment ils pas? δὲν ἀγαπῶ; δὲν ἀγαπᾶς; κ.τ.λ.
- Futur.* N'aimerai-je pas? N'aimeras-tu pas? N'aimera-t-il pas? etc.
- Futur antérieur.* N'aurai-je pas aimé? etc.
- Imparfait.* N'aimais-je pas? Ne rendais-tu pas? Ne répondait-il pas? etc.
- Prétérit défini.* N'aimai-je pas? Ne finis-tu pas? Ne reçut-elle pas? etc.
- Prétérit indéfini.* N'ai-je pas rendu? ... N'ont-elles pas chanté?
- Prétérit antérieur.* N'eus-je pas terminé? N'eut-il pas fini? etc.
- Conditionnel.* Ne rendrais-je pas? etc.
- Condition. passé.* N'aurais-je pas aimé? N'eussé-je pas aimé? etc.

Οἱ δὲ λοιποὶ χρόνοι δὲν ἐκφέρονται ἐρωτηματικῶς ἅμα καὶ ἀποφατικῶς.

Παρατηρήσεις περὶ τῶν ῥημάτων τῶν τεσσάρων συζυγιῶν.

— *Πρώτη συζυγία.* 1. Τὰ εἰς ger παρενθέτουσιν *e* ἄφρων πρὸ τῶν φωνηέντων *a*, *o*, οὕτω: nous partageons, je partageais, il partagea, qu'il mangeât τοῦτο δὲ διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν φύσιν τοῦ *g* τὴν αὐτὴν προφοράν ὡς κατὰ τὴν ἀπαρέμφατον.

Ἀναλόγως καὶ τὰ εἰς cer λαμβάνουσι cedille ὑπὸ τὸ *e* πρὸ τῶν αὐτῶν φωνηέντων *a*, *o*, Nous menaçons, il menaça, qu'il perçût κ.τ.λ.

2. Τὰ ἔχοντα τὴν προτελευταίαν συλλαβὴν τῆς ἀπαρέμφατου εἰς *e* κλειστὴν (*é*), μεταβάλλουσιν αὐτὸ εἰς *e* ἀνοικτὴν (*è*) πρὸ ἀφώνου συλλαβῆς (1): οἷον espérer: J'espère, tu espèreras, qu'ils espèrent κτλ.

Οὕτω καὶ τὰ ἔχοντα τὴν προτελευταίαν συλλαβὴν τῆς ἀπαρέμφατου εἰς *e* ἄφρων: οἷον semer: tu sèmes, il sèmera κ.τ.λ.

Ἐκτὸς τῶν εἰς *eler* καὶ *eter*, ἅτινα διπλασιάζουσι τὰ σύμφωνα *l* καὶ

(1) Ὀνομάζεται ἄφρονος συλλαβὴ ἡ διὰ τοῦ *e* σχηματιζομένη.

υ οἶον appeler, nous appelons: J'appelle, nous appellerons. Je-ter, ils jetèrent: il jette, ils jetteraient κ.τ.λ.

— ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ. 1. Τὸ ῥῆμα haïr (μισεῖν) διατηρεῖ τὸ tréma (· ·) τῆς ἀπαρεμφάτου καθ' ὅλην τὴν συζυγίαν, ἐξαιρουμένων τῶν τριῶν ἐνίκων προσώπων τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς Je hais, tu hais, il hait, (nous haïssons, vous haïssez, ils haïssent)· καὶ τοῦ δευτέρου ἐνικοῦ προσώπου τῆς προστακτικῆς hais.

2. Ἐπὶ τοῦ ῥήματος Fleurir [ἀνθεῖν], μεταφορικῶς λαμβανομένου, λέγει Florissant ἀντὶ Fleurissant, καὶ κατὰ τὸν παρατατικὸν τῆς ὀριστικῆς florissait ἀντὶ fleurissait . . . Les sciences florissaient alors τότε ἤκμαζον αἱ ἐπιστή-
μαϊ. [4]

— ΤΡΙΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ. 1. Πάντα τὰ τῆς τρίτης συζυγίας, μὴ λήγοντα εἰς avoir εἶναι ἀνώμαλα.

2. Τὰ devoir, redevoir καὶ mouvoir λαμβάνουσι περισπωμένην ἐπὶ τῆς ἀρσενικῆς μετοχῆς dû, redû, mù.

3. Δύο μόνα ῥήματα, λήγοντα εἰς oir ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφάτου, ἀνήκουσιν εἰς τὴν τετάρτην συζυγίαν, boire καὶ croire.

— ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ. 1. Τὰ εἰς indre καὶ soudre· οἶον Craindre, peindre, joindre, absoudre· ἔχουσιν ὡς καταλήξεις τῶν τριῶν προσώπων τοῦ ἐνικοῦ s, s, t, ἀντὶ τῶν ds, ds, d' οἶον Je crains, tu crains, il craint. J'absous, tu absous, il absout.

2. Τῶν εἰς indre, τρία μόνον γράρονται διὰ τοῦ a, contraindre ἀναγκάζειν, craindre φοβεῖσθαι καὶ plaindre οἰκτεῖρειν.

3. Τῶν ἠχρόντων ὡς andre, μόνον δύο γράρονται διὰ τοῦ a épandre, καὶ répandre· τὰ δὲ λοιπὰ γράρονται διὰ τοῦ e comprendre, attendre κ.τ.λ.

— Κατὰ τὰ πᾶσα εἰς τὴν συζυγίαν, μάλιστα δ' ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῶν εἰς oyer, τὸ γ μεταβάλλεται εἰς i πρὸ τοῦ e ἀρώνου· οἶον Je paie, tu paies, je paierai . . . τοῦ payer κτλ. J'emploi, etu employes . . . τοῦ employer κτλ. ὡσαύτως ils fuient, ils croient, que je fuie, que je croie, que je voie, que j'aie κ.τ.λ. ἅπερ ἔχουσιν γ πρὸ τῶν a, o, nous fuyons . . . croyant . . . que nous ayons κ.τ.λ. [2].

(1) Τὸ benir [εὐλογεῖν] σχηματίζεται κατὰ δύο τρόπους ἐπὶ τῆς μετοχῆς τοῦ παρελθόντος· οἶον benit, benite—καθιερωμένος διὰ θερησκευτικῆς τελετῆς, ὡς pain bénit, eau bénite Beni, bénie καθ' ὅλας τὰς ἄλλας σημασίας τοῦ ῥήματος· οἶον Un peuple béni de Dieu. Une famille bénie du ciel.

(2) Κατάλληλον εἶναι ὁ μαθητὴς νὰ κλῆθῃ πρὸς ἄσχητον αὐτοῦ τὰ manger, déranger, percer, tracer, enlever, peser, appeler, rejeter, renouveler, cacheter, révéler, peler, recéler, acheter, crier, déployer, prier, payer, récréer, agréer, loger, semer, placer, niveler, répéter, étiqueter, tolérer, balayer, rayer, hier, nourrir, haïr, devoir, perdre, vendre, entendre· καὶ νὰ τὰ κλῆθῃ οὐ μόνον θετικῶς, ἀλλὰ καὶ ἀρνητικῶς, ἐρωτηματικῶς καὶ ἀρνητικῶς ἄμα καὶ ἐρωτηματικῶς.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΛΙΣΕΩΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

- Présent.* Il est maintenant à Paris είναι κατὰ τὸ παρὸν ἐν Παρισίοις. Je souhaite qu'il soit maintenant à Paris εὔχομαι νὰ ᾔηται τώρα ἐν Παρισίοις.
- Futur.* Il sera bientôt à Paris θέλει εἶσθαι μετ' οὐ πολὺ ἐν . . . Je souhaite qu'il soit bientôt à Paris εὔχομαι νὰ ᾔηται μετ' οὐ πολὺ . . .
- Fut. antér.* Demain vous aurez reçu sa lettre avant mon départ αὔριον θέλεις λάβει τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ πρὸ τῆς ἀποδημίας μου. Je souhaite que demain vous ayez reçu sa lettre avant mon départ εὔχομαι νὰ λάβεις αὔριον τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ πρὸ τῆς . . .
- Imparfait.* J'étais alors à Paris ἤμην τότε ἐν Παρισίοις. J'ai souvent souhaité alors que vous fussiez avec moi à Paris πολλάκις ἠύχθηην τότε νὰ ᾔσο μετ' ἐμοῦ ἐν Παρισίοις.
- Prétérit défini.* Vous reçûtes ma lettre en 1840, ἔλαβες τὴν ἐπιστολὴν μου τῷ 1840. Je souhaite que vous ayez reçu ma lettre en 1840 εὔχομαι νὰ εἶχες λάβει τὴν ἐπιστολὴν μου . . .
- Prét. indéf.* Je n'ai jamais reçu de lettres de cet homme οὐδέποτε ἔλαβον ἐπιστολάς παρ' αὐτοῦ. Je souhaite que vous n'ayez jamais reçu de lettres de cet homme εὔχομαι μηδέποτε νὰ ἔλαβες . . .
- J'ai reçu votre lettre hier soir ἔλαβον χθὲς τὸ ἑσπέρας τὴν ἐπιστολὴν σου. Je souhaite qu'il en soit ainsi, et que vous ayez en effet reçu ma lettre hier soir ou même ce matin εὔχομαι νὰ ἔχη οὕτω, καὶ νὰ ἔλαβες . . . . .
- Plus-que-parf.* J'avais reçu votre lettre avant de vous écrire la mienne εἶχον λάβει τὴν ἐπιστολὴν σου, πρὶν ἢ σοὶ γράψω τὴν ἰδικήν μου. Plût à Dieu que j'eusse alors reçu votre lettre avant de vous écrire la mienne εἶθε νὰ εἶχον λάβει τότε τὴν ἐπιστολὴν σου, πρὶν ἢ . . . .
- Prét. antér.* Quand nous eûmes fini, nous partîmes, τελειώσαντες, ἀνεχωρήσαμεν (ἀφοῦ ἐτελειώσαμεν, ἀνεχωρήσαμεν). (Εἶδομεν ὅτι ὁ χρόνος οὗτος οὐδέποτε καθ' ὑποτακτικὴν ἐκτρέπεται).

— Προστακτική, υποθετική, απαρέμφατος, μετοχή. —

Frappe, mais écoute, πάταξον μὲν, ἀκουσον δέ.

Croyez-moi: il le dirait, mais il n'ose pas πίστευσόν μου ἤθελε τὸ εἰπεῖ, ἀλλὰ δὲν τόλμησεν. **Il l'aurait dit, mais il n'a pas osé** ἤθελε τὸ εἰπεῖ (τότε) ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε. **Vous osez le dire** τολμᾶς νὰ τὸ εἴπῃς. **Je crois l'avoir dit** νομίζω ὅτι τὸ εἶπον. **Parlant ainsi, ayant ainsi parlé, il s'en alla** ταῦτα λέγων, ταῦτα εἰπόν, ἀνεχώρησε.

Πρὸς δὴλωσαν δὲ τοῦ μετ' ὀλίγον μέλλοντος καὶ τοῦ πρὸ ὀλίγου παρεφχημένου, ἔχομεν συναθέστερον ἰδιωτισμόν, ὅστις γίνεται διὰ τοῦ ἐνεστῶτος τοῦ aller (je vais) καὶ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατακτικῆς τοῦ venir (je viens, je venais) τοιοῦτοτρόπως:

Je vais diner τώρα θέλω δεῖπνήσει. **Nous allons écrire** εὐθὺς γράφομεν, θέλομεν γράφει.

Je viens de diner τώρα ἐδείπνησα, ὅ,τι ἐδείπνησα. **Nous venons d'écrire** τώρα ἐγράψαμεν. **Le soleil venait de se lever** quand on aperçut l'ennemi ἅμα ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου, ἐφάνη ὁ ἐχθρός.

Ἡ μετὰ τὸ venir απαρέμφατος ἐκφέρεται πάντοτε μετὰ τῆς de προθέσεως, ἢ δὲ μετὰ τὸ aller, ἄνευ προθέσεως.

ΘΕΜΑ 25.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τοῦ ὅτι καὶ νὰ ἀντίστοιχον εἶναι ὁ que σύνδεσμος: καὶ ὅταν μὲν σημάξη τὸ νὰ, συντάσσεται μεθ' ὑποτακτικῆς, ὅταν δὲ σημάξη τὸ ὅτι, συντάσσεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μεθ' ὀριστικῆς: οἷον

Νομίζω ὅτι κοιμᾶται
je crois qu'il dort.
Ἐνόμιζον ὅτι ἐκοιμᾶτο
je croyais qu'il dormait.
Νομίζω ὅτι δὲν εἶχεν
ἀριετήν ὑπομονήν
je crois qu'il n'a pas eu
assez de patience.

Πρέπει νὰ κοιμᾶται
il faut qu'il dorme.
Ἐπρεπε νὰ κοιμηθῆ
il fallait qu'il dormît.
il faudrait qu'il dormît.
Πρέπει νὰ εἶχε πολλήν
il faut qu'il en ait eu
beaucoup.

Ἢ ὅταν δὲ τὰ δύο ῥήματα ἦναι τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ἢ Γαλλικῆ φράσις ἐκφέρεται διὰ τῆς ἀπαρεμφάτου: οἷον Ἐπιθυμῶ νὰ τὴν ἴδω je désire la voir.

Ὁ ἀδελφός σου εἶναι τώρα ἐν Ἀθήναις. Δὲν πιστεύω. Μοὶ εἶπον ὅτι ὁ ἐξάδελφός σου εἶναι τώρα ἐν Ἀθήναις. Ἀληθεύει ὅτι ὁ θεός μου εἶναι τώρα ἐν Ἀθήναις, ἀλλ' ὁ ἀδελφός καὶ ὁ ἐξάδελφός μου εἶναι εἰς τὰς Θήβας (ἐν Θήβαις à Thèbes). Εὐχόμεν νὰ ἦσαι σήμερον ἢ αὔριον ἐν Ἀθήναις. Ὁ φίλος ἡμῶν εὐχεται ν' ἀναχωρήσωμεν σήμερον ἢ αὔριον. Πότε θέλετε γράφει πρὸς τὸν πατέρα σας; Θέλομεν τῷ γράψαι μετ' ὀλίγας ἡμέρας (dans quelques jours). Ἐίλω νὰ τῷ γράψατε σήμερον.

ΓΛΑ. ΓΡΑΜ. 8.

Δὲν δυνάμεθα νὰ τῷ γράψωμεν σήμερον. (1). Διὰτί; Διότι ἔχομεν πολλὰ νὰ κάμωμεν, (διότι ἔχομεν πολλήν ἐργασίαν), (parce que nous avons beaucoup à faire). Πότε θέλετε τελειώσαι τὸ ἔργον μας; Θέλομεν τὸ τελειώσαι μετὰ τοῦ θείου σας. Εὐχομαι νὰ τὸ ἔχητε τελειωμένον, ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύω. Τί ἔκαμνες χθὲς εἰς τὸν κήπον τοῦ στρατηγού; Ἀνεγίνωσκον τὰς ἐφημερίδας. Διὰτί τὰς ἀνεγίνωσκεις; Διὰ νὰ ἤξεύρω τὰ νέα (pour savoir les nouvelles). Ἡξεύρεις ἐάν ὁ ὑπηρέτης εὔρε τὸν ἰατρὸν εἰς τὸν οἶκόν σου; Δὲν ἤξεύρω ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ τὸν εὔρῃ. Τί πρέπει νὰ γράψωμεν; Γράψατε τοῦτο. Εἰπέ μοι, εἶδες τὸν ἄνθρωπον, ὅστις μοι ἔφερε ταύτας τὰς ἐπιστολάς; Τὸν εἶδον. Τί σοί εἶπε; Μοι εἶπεν ὅτι σὰς περιμένει εἰς τὸν οἶκόν του μεθαύριον εἰς τὰς δέκα καὶ τέταρτον. Εἶθε νὰ τὸν εἶχον ἰδεῖ πρὶν ἢ ἀγοράσω ταύτην τὴν ἀσχημον καὶ κακὴν ἀμαξάν. Ἐάν ὁ πατήρ μου εἶχε λάθει χορήματα, μοι ἠγόραζεν (ἤθελε μοι ἀγοράσει) ἓνα εὐμορφον ἵππον. Ἄν εἶχετε καιρὸν, ἠδύνασθε (ἠμπορούσατε) νὰ ὑπάγητε εἰς τοῦ Φιλίππου. Ἔχεις δικαίον ἀλλὰ δὲν εἶχον, (mais je ne l' avais pas), (ἔχουν le temps τὸν καιρὸν). Ἔχων χορήματα, ὡς σὺ ἔχεις, (ὡς ἔχεις—comme vous en avez), διὰτί δὲν πληρώνεις τὰ χρέη σου; Ἐπρεπε τῷ ὄντι (en effet) νὰ τὰ πληρώσω. (2) (Il faudrait en effet que je les payasse). Γεώργιε, ἀφοῦ τελειώσης τὸ ἔργον σου, ὑπάγε εἰς τὸν ἀδελφόν μου. Τί πρέπει νὰ τὸν (τῷ) εἰπῶ; (que faut-il que je lui dise?) Θὰ τὸν εἰπῆς ὅτι τὸν περιμένω, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ. Εἶχες ἀγοράσει τὸ ὠρολόγιόν σου, πρὶν ἢ ἀγοράσω τὸ ἰδικόν μου; . . . (avant que je n' achetasse le mien?) Τὸ εἶχον ἀγοράσει. Ἡξεύρετε ἂν ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὴν ἀναφοράν (pétition) ἡμῶν; Ἀγνοοῦμεν, ἀλλ' ἐπιθυμοῦμεν νὰ τὴν ἔλαβε. Τί ἐπιθυμεῖτε; Ἐπιθυμοῦμεν νὰ μᾶς δώσῃτε ταύτην τὴν τράπεζαν ἢ ἐκείνην.

—Περὶ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων.—

Οἱ χρόνοι διαιροῦνται εἰς πρωτοτύπους καὶ παραγώγους· καὶ πρωτότυποι μὲν εἶναι, ὁ ἐνεστώς τῆς ἀπαρεμφάτου, ὁ ἐνεστώς καὶ ὁ παρελθὼν τῆς μετοχῆς, ὁ ἐνεστώς καὶ ὁ παρωχημένος ὀρισμένος τῆς ὀριστικῆς. — α) Ἐκ τῆς ἀπαρεμφάτου λοιπὸν παράγεται

(1) α) Θέλω γράφει ἢ γράψῃ, θέλεις γράφει ἢ γράψῃ, κ.τ.λ. j'écirai, tu écriras, il écrira, nous écrirons, vous écrirez, etc.

β) Θέλω νὰ γράψω ἢ νὰ γράψῃς je veux que tu écrives: θέλει νὰ γράψωμεν il veut que nous écrivions, etc.

γ) Θέλω νὰ γράψω je veux écrire, θέλουσι νὰ γράψωσιν ils veulent écrire etc.

(2) Παρατήρησον ὅτι παρὰ μὲν τοῖς Ἑλλησιν ὁ παρατακτικὸς τῆς ὀριστικῆς ἀναληροῦ συγκρίει τὴν ὑποθετικὴν (ἢ γ ὁ ρ α ζ ἐν ἀντι τοῦ ἢ θ ε λ ἐ ν ἀ γ ο ρ ᾶ σ ε ι: ἔ π ρ ε π ε ἀντι τοῦ ἢ θ ε λ ε π ρ ῆ π ε ι κτλ.)· παρὰ δὲ τοῖς Γάλλοις τοῦτο γίνεται ἀπεναντίας. Μετάφρασον λοιπὸν τὸ ἔ π ρ ε π ε καὶ τὰ τοιαῦτα κατὰ τῆς περιστάσεως, ἔχου κατὰ τὰς σημασίας αὐτοῦ ἢ α) διὰ τοῦ Imparfait: il fallait, ἢ β) διὰ τοῦ Conditionnel simple: il faudrait, ἢ γ) διὰ τοῦ Conditionnel passé: il aurait fallu ἢ il eût fallu.

Ὁ ἀπλοῦς μέλλων τῆς ὀριστικῆς, τροπή τοῦ r, re ἢ oir εἰς rai' οἶον Aimer, j'aimerai, finir, je finirai, recevoir, je recevrai, rendre, je rendrai· καὶ ἡ ὑποθετικῆ, προσθέσει τοῦ s εἰς τὸν μέλλοντα.

— 6') Ἐκ τοῦ ἐνεστώτος τῆς μετοχῆς

1. Τὰ τρία πρόσωπα τοῦ πληθυντικοῦ, τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς, τροπή τοῦ ant εἰς ons, ez, ent' οἶον aimant, nous aimons, vous aimez, ils aiment· finissant, nous finissons, vous finissez, ils finissent· rendant, nous rendons, vous rendez, ils rendent.

Ἐξαιροῦνται τὰ ῥήματα τῆς τρίτης συζυγίας, τὰ ὅποια σχηματίζουσι τὸ γ' πρόσωπον τοῦ πληθυντικοῦ, τροπή τοῦ evant εἰς oivent· ὡς recevant, nous recevons, vous recevez, ils reçoivent.

2- Ὁ παρατατικὸς τῆς ὀριστικῆς, τροπή τοῦ ant εἰς ais· οἶον aimant, j'aimais, tu aimais, il aimait κ.τ.λ.

3 Ὁ ἐνεστώς τῆς ὑποτακτικῆς, τροπή τοῦ ant εἰς e ἄφωρον· οἶον aimant, que j'aime· finissant, que je finisse κ.τ.λ.

Ἐξαιροῦνται τὰ ῥήματα τῆς τρίτης συζυγίας, τὰ ὅποια μεταβάλλουσι τὸ evant εἰς oive, ὡς recevant, que je reçoive.

— γ') Ἐκ τοῦ παρελθόντος τῆς μετοχῆς

Ἄντρες οἱ σύνθετοι χρόνοι, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν τύπων.

— δ') Ἐκ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς

Ἡ προστακτικῆ, ἀφαιρέσει τῶν ἀντωνυμιῶν· οἶον

Je chante,	je finis,	je reçois,	je rends
chante,	finis,	reçois,	rends (1)

Nous chantons	nous finissons,	nous recevons	nous rendons
chantons	finissons,	recevons	rendons κτλ.

— εἰ) Ἐκ τοῦ ὠρισμένου παρωχημένου

Ὁ παρατατικὸς τῆς ὑποτακτικῆς, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας, μεταβολὴ τοῦ ai εἰς asse· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, προσθέσει τοῦ se· οἶον J'aimai, que j'aimasse· je finis, que je finisse· je recus, que je recusse· je rendis, que je rendisse.

—ΠΕΡΙ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.—

Ἀνώμαλα ῥήματα λέγονται, α) ὅσων αἱ καταλήξεις δὲν ὁμοφωνοῦσι μετὰ τῶν τοῦ τυπικοῦ ῥήματος· β) ὅσων οἱ παράγωγοι χρόνοι δὲν σχηματίζονται κατὰ τοὺς ἄνω κανόνας.

Σημείωσον ὅτι ἐν γένει, χρόνου τινὸς πρωτοτύπου ἐλλείποντος, ἐλλείπουσι καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ παράγωγοι· ὅθεν τὸ absoudre π. γ. μὴ ἔχον παρωχημένον ὠρισμένον (prétérit défini), δὲν ἔχει καὶ παρατατικὸν τῆς ὑποτακτικῆς.

(1) Σημείωσον ὅτι τὸ β' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς γράφεται ὡς τὸ á· τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς, καὶ ἔχι ὡς τὸ β'. Διό, ὡς αἰεὶ τὸ á· τοῦτο πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς δὲν ἔχει s, δὲν ἔχει οὐτὲ τὸ ε' τῆς προστακτικῆς. Repose-toi, ouvre la porte κ.τ.λ.

—ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΗΤΙΑ.—

Δύο μόνον εἶναι τὰ ἀνώμαλα ῥήματα τῆς πρώτης συζυγίας:

Aller (ὑπάγειν). *Prés: de l'Ind:* Je vais ἢ je vas, tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont. *Futur.* J'irai, tu iras, κτλ. *Cond:* J'irais κτλ. *Impér:* Va, allons, allez. *Prés: du Subj:* Que j'aïlle, que tu aïlles, qu'il aïlle, que nous allions, que vous alliez, qu'ils aïllent. τὰ δὲ λοιπὰ κανονικῶς ἐκ τῶν πρωτοτύπων aller, allant, allé, je vais, j'allai, ἐκτός ὅτι σχηματίζεται διὰ μέσου τοῦ être ἐπὶ τῶν συνθέτων χρόνων· οἷον *Prétérit indéfini* Je suis allé, tu es allé κτλ.

Envoyer (πέμπειν) ὅπερ λέγεται κατὰ τὸν μέλλοντα j'enverrai, tu enverras κτλ. καὶ ἐπομένως κατὰ τὴν ὑποθετικὴν J'enverrais, tu enverrais κτλ. τὰ δὲ λοιπὰ κανονικῶς ἐκ τῶν ὁμαλῶν πρωτοτύπων envoyer, envoyant, envoyé, j'envoie, j'envoyai.

—ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΗΤΙΑ.—

Πίναξ τῶν ἀνωμάλων κατὰ τοὺς πρωτοτέτους χρόνους, σχηματιζομένων δὲ κανονικῶς κατὰ τοὺς παραγώγους.

	Pr: de l'Inf:	Partic: Pré:	Part: Pas:	Pr: de l'Ind:	Prétérit défini.
Ζέω, βρῆζω	Bouillir	bouillant	bouilli	je bous	je bouillis.
σκεπάζω	couvrir	couvrant	couvert	je couvre	je couvris.
κοιμῶμαι	dormir	dormant	dormi	je dors	je dormis.
φεύγω	finir	fuyant	fui	je fuis	je fuis.
ψεύδομαι	mentir	mentant	menti	je ments	je mentis.
προσφέρω	offrir	offrant	offert	j' offre	j' offris.
ἀνοίγω	ouvrir	ouvrant	ouvert	j' ouvre	j' ouvris.
ἀναχωρῶ	partir	partant	parti	je pars	je partis (1).
μετανῶ	se repentir	se repentant	repenti	je me repens	je me repentis (2)
αἰσθάνομαι	sentir	sentant	senti	je sens	je sentis.
ὑπηρετῶ	servir	servant	servi	je sers	je servis.
ἐξέρχομαι	sortir	sortant	sorti	je sors	je sortis (3).
πάσχω	souffrir	souffrant	souffert	je souffre	je souffris.
ἀναστρεφῶ	tressaillir	tressaillant	tressailli	je tressaille	je tressaillis (4).
ἐνδύω	vêtir	vêtant	vêtu	je vêts	je vêtis (5).

(1) Οἱ σύνθετοι χρόνοι διὰ τοῦ βοηθητικοῦ être.

(2) Verbe essentiellement pronominal.

(3) Οἱ σύνθετοι χρόνοι διὰ τοῦ βοηθητικοῦ être.

(4) Λέγε λοιπὸν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος καὶ τῆς ὑποθετικῆς Je tressaillirai ... je tressaillirais ... καὶ ὅχι je tressaillerai ... je tressaillerais ὡς ἐξέθεσε γραμματικὸς τις. (Académie).

(5) Αναθάνουσι λοιπὸν οἱ λέγοντες ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς nous vêtissons κ.τ.λ. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποτακτικῆς, que je vêtisse, que tu vêtisses κτλ. λέγε nous vêtions, vous vêtez, ils vêtent. Je vêtis κ.τ.λ. que je vête κ.τ.λ. ἐκ τοῦ vêtant.

Πρωτότυποι.

Acquérir.	acquérant	acquis	j'acquiers ἀποκτώ.	j'acquies.
Assaillir	assaillant	assailli	nous assaillons ἐφομώμεν.	j'assaillis.
Courir	courant	couru	je cours τρέγω.	je courus.
Cueillir	cueillant	cueilli	je cueille καρπολογῶ, ἀνθολογῶ κτλ.	je cueillis.
Faillir	faillant	failli	je faux σφάλω.	je faillis.
Gésir (ἀχρηστον).	gisant		il git κείται.	

Παράγωγοι χρονοί.

Présent de l'Ind. j'acquiers, tu acquiers, tu acquiers, il acquiert, nous acquérons, vous acquérez, ils acquierent. Imparf. J'acquies, etc. Fut. j'acquerrai, tu acquerras, etc. Cond. j'acquerrais, etc. Impér. acquiers, acquérons, acquérez. Prés. du Subj. que j'acquiere, que tu acquieres, qu'il acquiere, que nous acquierions, que vous acquériez, qu'ils acquierent.	Of σφρηκτι:σφρ: j'assaille, tu assaillies, il assaille, ils assaillent τοῦ ἐνεστώτος τῆς ἐπιστηκῆς ἐνω: σχεδὸν ἀχρηστο: ἐχρησται: δὲ εἰ nous assaillons, vous assaillirez. Futur j'assaillirai, etc.
Εἶνα: ἀνώμαλον μένον ἐπὶ τοῦ μέλλοντος. Je courrai, tu courras, etc: κατέπεμμένως ἐπὶ τῆς ὑποθετικῆς Je courrais, etc.	Ἀνώμαλον μένον ἐπὶ τοῦ μέλλοντος. Je cueillerai, tu cueilleras, etc. καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθετικῆς Je cueillerais etc.
Ἐν χρονοῖς μάστιχα ἐπὶ τοῦ Πρῆτέριτ défini τοῦ Fut. je faillirai, etc. τοῦ Cond. je faillirais, etc. καὶ τῶν συνθέτων χρονοῦν (ὁ παλαιὸς μέλων je faudrai κατέστη σχεδὸν ἀχρηστος.)	Εἰρηστον μένον εἰς τὰ II git, nous gisons, vous gisez, ils gisent. Παρκατ. je gisais, etc. gisant.

Mourir	mourant	mort	je meurs ἀποθνῄσκω!	je mourus.	Futur, je mourrai, tu mourras, etc. Cond. je mourrais, etc. Prés. du Subj. que je meure, que tu meures, qu'il meure, que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent: τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἀνεκτικῶς, καὶ εἰ σὺ βέλτε γέροντι διὰ τοῦ εἶναι.
Oùir		oui		J'ouis ἤκουσα.	Παλαιὸν ῥῆμα εὐχρηστον μάλιστα ἐπὶ τοῦ J'ai oui dire ἤκουσα.
Querir (ἢ καὶ quérir)					Παλαιὸν ῥῆμα εὐχρηστον ἐπὶ τῆς ἀποστροφῆς μετὰ τῶν aller, envoyer, venir εἶναι Je l'envoie querir mon livre τὸν στέλλω νὰ φέρῃ τὸ βιβλίον μου.
Saillir	saillant	sailli	il saille ἐξέρχεται	il saillit.	Εὐχρηστον μάλιστα κατὰ τὰ τρέτα πρόσωπα. Fut. il saillera, etc. Cond. il saillirait, etc.
Tenir	tenant	tenu	je tiens κατέχω, κρατῶ.	je tins.	Prés. de l'Ind. je tiens, tu tiens, il tient, nous tenons, vous tenez, ils tiennent. Fut. je tiendrai, etc. Cond. je tiendrais, etc. Impér: tiens, tenons, tenez.
Venir	venant	venu	je viens ἐρχομαι.	je vins.	Prés. du Subj. que je vienne, que vous veniez, qu'ils viennent. Prés. de l'Ind. Je viens, tu viens, il vient, nous venons, vous venez, ils viennent. Fut. Je viendrai, tu viendras, etc. Cond. je viendrais, etc. Prés. du Subj. que je vienne, que tu viennes, qu'il vienne, que nous venions, que vous veniez, qu'ils viennent. ἐπὶ δὲ τῶν συνθέτων γρένων σχηματίζεται διὰ τοῦ εἶναι

— ΤΡΙΤΗ ΣΥΖΗΤΙΑ. —

Apparoir Choir πίπτειν.	....	Il appert	....	Έν χρείαι ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐγέρξαι. Εὐχρήστως λέγεται μένεν ἐπὶ τῆς ἀπαρρημάτου.
Déchoir πίπτειν.	....	je déchois ἐπέπτω.	je déchus.	Présent de l'Ind. je déchois, tu déchois, il déchoit, nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient. Imparf. je déchoyais, etc. Fut. je décherrai, tu décherras, etc. Cond. je décherrais. Prés. du Subj. que je décheroie, que tu décheroies, etc. εἰ δὲ σύνθετα: χρέουσι: χηρηκτιζοντι δὲ τὸ ἔχειν ἔχειν.
Échoir πίπτειν.	....	il échoit ἢ il échet λαγγάνει. il faut πρέπει. je meus κινῶ.	j'échus.	— Fut. j'écherrai, tu écherras, etc. χηρηκτιζεται: δὲ ἐπὶ τῶν συνθέτων χρέουσι δὲ τὸ ἔχειν.
Falloir πίπτειν.	....	il faut πρέπει. je meus κινῶ.	il fallut.	— Futur il faudra. Cond. il faudrait. Prés. du Subj. qu'il faille, ἔν και δὲν ἐγγὺ ἐνεστώσζ τῆς μετοχῆς.
Mouvoir πίπτειν.	....	je meus κινῶ.	je mus.	— Indic. Prés. je meus, tu meus, il meut, nous mouvons, vous mouvez, ils meuvent. Fut. je mouvrai, etc. Prés. du Subj. que je meusse, que tu meusses, qu'il meusse, que nous mouvions, que vous mouviez, qu'ils meussent.
Pleuvoir πίπτειν.	....	il pleut βρέχει.	il plut.	— Τὰ λοιπὰ κινουμένως και τὸς προσηγορίας χρέουσι. (1)
Pouvoir πίπτειν.	....	je pouvois προμηθεύω.	je pourvus.	— Κινουμένως και τὸς προσηγορίας.

(1) Μεταφορικά ἔχει και τὰ τρία παθητικά πρόσωπα: ὅταν Les coups de fusil pleuvaient dans cet endroit. Les sarcasmes pleuvent sur lui. Les honneurs pleuvent chez lui. (Académie).

Pouvoir	pouvant	pu	je peux, ή je puis δύναμαι.	je pus.	—Prés: de l'Ind: je puis ή je peux tu peux, il peut, nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent. Fut: je pourrai, tu pourras, etc. Cond: je pourrais, etc. Subj: que je puisse, que tu puisses, etc.
Prévaloir	prévalant	prévalu	je prévaux ὕπερισχῶω.	je prévalus.	— Συζητούμενοι: καθ' ἑαυτὸν ὡς τὸ valoir, ἐξαρτουμένου τοῦ ἐπισημοῦς τῆς ὑπερσχυρίας, ὅστις συζητιέται κανονικῶς que je prévale, que tu prévaies, etc.
Ravoir	ἀνακατῶμαι	assis	je m'assieds καθίστομαι.	je m'assis.	— Ἐγγρητόν μένον ἐπὶ τῆς ἀκαταστάτου.
S'asseoir	s'asseyant				— Prés: de l'Ind: je m'assieds, tu t'assieds, il s'assied, nous nous asseyons, vous vous asseyez, ils s'asseyent. Fut: je m'assiérai ή je m'asseyerai, tu t'assiéras ή tu t'asseyeras, etc. Imparf: du Subj: ἐσζησῶν μάλαται ἐπὶ τοῦ γ' προσώπου qu'il s'assit— τὰ εἰ λαμπὰ κανονικῶς, καὶ εἰ σὺβηται χρένε: ἐκ τοῦ être, ὡς ἐφ' ἑαυτὸν τῶν ἐσσητιέμεν προνομαυ. (4)
savoir	sachant	su	je sais οἶδα, ήξέωω.	je sus.	— Prés: de l'Ind: Je sais, tu sais, il sait, nous savons, vous savez, ils savent. Imparf: de l'Ind: je savais, etc. Fut: je saurai, tu sauras, etc. Cond: je saurais, etc. Impèr. sache, sachons, sachez. (2)
seoir	séant	sis			— Σπῶνόν ἀντὶ τοῦ σ'asseoir εἶον allez vous seoir— ή μετὰ γῆ séant—συνεστῆζών. εἶον Le tribunal séant συνεδριάζοντες τοῦ δικαστηρίου ή δὲ sis, sise—ξέσιμνος ἐν χρέσει: ἐπὶ τῶν δημοσίων ἐγγρητόν. Maison sise à Paris.

(1) Λέγεται ἐνίοτε καὶ Ind. prés. Je m'assois, tu t'assois, il s'assoit, nous nous assoyons, etc Fut. Je m'assoirai. Prés. du Subj. que je m'assoie, etc.

(2) Λέγεται ἐνίοτε, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀνηγνὴν καὶ μένον ἐπὶ τοῦ 4' προσώπου je ne sache. Je ne sache personne qu'on puisse lui comparer. Imparf.

(3) Λέγεται ἐνίοτε, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀνηγνὴν καὶ μένον ἐπὶ τοῦ 4' προσώπου je ne sache. Je ne sache personne qu'on puisse lui comparer.

— Εὔρησεν ἐν τῶν γ' προσώπων, il sied, ils sient, il séyait, ils séyaient. Il siéra, ils siéront. Il siérat, ils siéraient qu'il sied, qu'ils siéent.

— Κετὰ τὸς πρώτου χρέους.

— Je vaux, tu vaux, il vaut, nous valons, vous valez, ils valent. Je vaudrai, tu vaudras, etc. Je vaudrais, etc. Que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille, que nous valions, que vous valiez, qu'ils valissent.

— Ἀνοήλων μέν ἐστι τοῦ μέλλοντος je verrai, tu verras, il verra, etc. καὶ ἐπιθέτως ἐστὶ τῆς ὑποθετ. je verrais, etc (4)

— Je veux, tu veux, il veut, nous voulons, vous voulez, ils veulent. Je voudrai, tu voudras, etc. Cond. je voudrais, etc. Impér. veux, voulez, voulez. Prés. du Subj. que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille, que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent.

Seoir	séyant	il sied ἀμύσει.			il sied ἀμύσει.
Surseoir	sursoyant	je surseois ἀναέλλω	sursis		je surseois ἀναέλλω
Valoir	valant	je vaux ἀξίζω.	valu		je vaux ἀξίζω.
Voir	voyant	je vois βλέπω;	vu		je vois βλέπω;
Vouloir	voulant	je veux θέλω.	voulu		je veux θέλω.

—ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΖΥΤΙΑ.—

Ὁλα εὐ εἰς indre (aindre, eindre, oindre) συμπατίζουσαν τοῦς πρώτου χρέους ὡς ἐρεξῆς.

Plaire, *plaignant*, *plaint*, *je plains*, *je plains*.

Peindre, *peignant*, *peint*, *je peins*, *je peignis*.

Joindre, *joignant*, *joint*, *je joins*, *je joignis* (2)

Τὰ δὲ εἰς uire ὡς ἐρεξῆς

Conduire, *conduisant*, *conduit*, *je conduis*, *je conduisis*.

(1) Το δὲ Πρῆνοῖρ συμπατίζεται ἐπὶ τοῦ μέλλοντος je prévoirai etc. καὶ ἐπομένως ἐπὶ τῆς ὑποθετικῆς je prévoirai etc. [Wailly].

(2) Το ποῖνδρε ἐν γρήσει μόνον ἐπὶ τῆς ἀπαρμυφάτου, καὶ=φών, ἀνατέλλω.

Οὕτω καὶ τὰ construire, cuire, détruire, instruire κ.τ.λ.
Ἐκτός τῶν luire, luire καὶ bruire, ὧν ἡ μετοχή τοῦ παρελθόντος εἶναι
lui, lui, brui, ἀνευ τοῦ t. (Ἴδε κατωτέρω ἐπὶ τοῦ δευτέρου πίνακος).

Πίναξ τῶν ἄλλων κατὰ τοὺς πρωτοτέτους χρόνους ἀνωμάλων,
σηματιζομένων δὲ κλιτικῶς κατὰ τοὺς παραγώγους.

Absoudre	absolvant	absous ἢ absoute	j'absous	. . . . .	ἀθωῶ
battre	battant	battu	je bats	je battis.	
circoncire	circoncisant	circoncis	je circoncis	je circoncis,	
conclure	concluant	conclu	je conclus	je conclus.	
confire	confisant	confit	je confis	je confis.	
connaître	connaissant	connu	je connais	je connus.	
coudre	cousant	consu	je couds	je cousus.	
croire	croyant	cru	je crois	je crus.	
croître	croissant	crû	je crois	je crûs. (1)	
écrire	écrivant	écrit	j'écris	j'écrivis.	
exclure	excluant	exclu	j'exclus	j'exclus.	
lire	lisant	lu	je lis	je lus.	
luire	luisant	lui	je luis	. . . . .	
maudire	maudissant	maudit	je maudis	je maudis.	
mettre	mettant	mis	je mets	je mis.	
moudre	moulant (2)	moulu	je mouds	je moulus.	
naître	naissant	né	je nais	je nacquis.(3)	
nuire	nuisant	nui	je nuis	je nuisis.	
paître	paissant	. . . .	je pais	. . . . (4)	
paraître	paraissant	paru	je parais	je parus.	
plaire	plaisant	plu (5)	je plais	je plus.	
résoudre	résolvant	résolu	je résous	je résolus.	
rire	riant	ri	je ris	je ris.	
rompre	rompant	rompu	je romps	je rompis.	
suffire	suffissant	suffi	je suffis	je suffis.	
suivre	suivant	suivi	je suis (6)	je suivis.	
taire	taisant	tu	je tais	je tus.	
traire	trayant	trait	je traie	. . . . .	
vivre	vivant	vécu	je vis (7)	je vécus.	

(1) Παρατήρησον ὅτι λαμβάνει περισπωμένην ὅταν τὸ i καὶ u δὲν προηγῆται ὡς
ss' οἷον je crois, tu crois, il croit, nous croissons, vous croissez, ils croissent.
Je crûs. Je croitrai, ἐκτός τῆς θηλυκῆς μετοχῆς crue.

(2) Ὡς καὶ ἡ τοῦ mouler, γύναιον.

(3) Οἱ σύνθετοι χρόνοι διὰ τοῦ être.

(4) Ἔχει ὅλους τοὺς παραγώγους ἐκ τούτων τῶν τριῶν πρωτοτύπων. Je pais, tu
pais, il pâit, nous paissions, etc. Je paissais, etc. Je paîtrai, etc. Je paîtrais,
etc. Pais, paissions, paisez. Qu' il paisse, etc.

(5) Ὡς ἐπὶ τοῦ pleuvoir.

(6) Μὴ συγχέῃς τὸ je suis ἔπομαι, μετὰ τοῦ je suis. (εἶμι) εἶμαι.

(7) Μὴ συγχέῃς τὸ je vis γῶ, μετὰ τοῦ je vis ἄλλον τοῦ voir.

Boire	buvant	bu	je bois	je bus.
Braire	.....	.....	il brait	.....
Bruire	bruyant	.....	il bruit	.....
Clorre (ή και clorre)	.....	clos	je clos	.....
Dire	disant.	dit	je dis	je dis.
Éclorre	.....	éclos	il éclot	.....
Faire	faisant	fait	je fais	je fis.

Prés. de l'Ind: je bois, tu bois, il boit, nous bu-
vons, vous buvez, ils boivent. Prés. du Subj. que
je boive, que tu boives, qu'il boive, que nous bu-
vions, que vous buviez, qu'ils boivent: τὰ δὲ λέγειται
κατασκευάτως.

¹ Ἐν γρήσει: μένον ἐπὶ τῶν ἐγγύς προσώπων καὶ γρήσειον.
Il brait, ils braient. Il braira, ils brairont. Il brairait,
ils brairaient. (Acad.)

² Ἐν γρήσει: καὶ ἐπὶ τοῦ il bruyait, ils bruyaient.
³ Ἐν γρήσει: μένον ἐπὶ τῶν ἐγγύς: Je clos, tu clos, il
clôt, ἀπὸ πληθυντικῶ (4) Fut. Je clorai, tu cloras, etc.
Cond. Je clorais, tu clorais, etc. καὶ τῶν συνθετῶν.

⁴ Ἀνώμαλον μένον ἐπὶ τοῦ δ' πληθυντικῶ τοῦ ἐνεστώ-
τος τῆς ἐπιστροφῆς, vous dites, καὶ τοῦ αὐτοῦ τῆς ποσο-
τικῆς, dites, ὄρω καὶ τὸ redire. Τὰ δὲ τῶν δέδιρε,
contredire, interdire, médire, prédire, λέγονται: vous
dédisez, vous contredisez, vous interdisez, vous mé-
disez, vous prédisez: τὰ δὲ λέγεται ὡς ἐπὶ τοῦ dire.

⁵ Ἐν γρήσει: μένον ἐπὶ τῶν ἐγγύς: il éclot, ils éclosent.
Il éclogra, ils éclogeront. Il éclograit, ils éclogeraient. Qu'il
éclogse, qu'ils éclogsent: τὰ δὲ συνθετῶν δὲ καὶ τοῦ être.

Je fais, tu fais, il fait, nous faisons, vous faites,
ils font. Je ferai, tu feras, etc. Je ferais, etc. Que je
fasse, etc. que je fisse, etc. Γράφεται: τὰς nous faisons,
je faisais, etc. faisant, ἀπὸ τῶν nous faisons etc.

(1) Ἐν τῇ συνθέσει λέγεται καὶ ils closent, ὡς ἂν ὑπέσταν ἢ μετοχή, closant: τοῦτο δὲ ἀποφεύγεται.

Frûre	.....	frit	je fris	.....	Ἐν χρήσει μόνον ἐπὶ τῶν je fris, tu fris, il frit, ἄνευ πληθυντικῶν. Fut: je fûraî, etc. Cond: je fûrais καὶ ἐπὶ τῶν συνθέτων (2).
Occire (ἀρχ. ῥήμα)	.....	occis	j'occis φονεύω	j'occis.	Prés: de l'Ind: j'occis, tu occis, il occit, ἄνευ πληθυντικῶν. Prét: défini j'occis, tu occis, il occit, nous occimes, vous occiez, ils occirent· τὰ δὲ λοιπὰ ἀρχαῖστα ἐκ τῆς τῶν συνθέτων χρήσεως.
Prendre	prenant	pris	je prends	je pris.	Je prends, tu prends, il prend, nous prenons, vous prenez, ils prennent.
Soudre	.....	vaincu	.....	.....	Ἐν χρήσει μόνον ἐπὶ τῆς ἀπαρέμφατου.
Vaincre	vaincant	vaincu	je vaines	je vainquis	Je vaines, tu vaines, il vaine, nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent· τὰ δὲ λοιπὰ κανονικῶς. (Ὁ παρτακτικὸς τῆς ὀριστικῆς εἶναι: σπάνιος).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ· Τὰ σύνθετα ῥήματα, τὰ ἐκ τῶν ἀνωμάλων παράγωγα, *σχηματίζονται ὡς καὶ τὰ ἀπλά.* π. γ. τὰ σύνθετα *revoir, transcrire, apprendre, remettre, κ.τ.λ. σχηματίζονται ὡς καὶ τὰ voir, écrire, prendre, mettre.* Ἐσημειώσαμεν ἐπὶ τῶν πινάκων τὰς ὀλίγας ἐξαίρεσεις.

— *Παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς καὶ τῆς προστακτικῆς τῶν ῥημάτων.* —

α) Τὰ ἐνικά πρόσωπα τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς λέγουσιν εἰς ε, es, e, μόνον ἐπὶ τῶν τῆς *ἀ. συζυγίας ῥημάτων* ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τῆς *β.* λεγόντων κατ' ἀπαρέμφατον εἰς cueillir, frûr, vûir· ὁὖν cueillir, accueillir, souffrir, ouvrir, κτλ. Je cueille, tu souffres, il ouvre.

β) Ἐῶδομεν ὅτι ἡ προστακτικὴ ὁμοιοκαταληκτῆ μετὰ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς, ἐκτός ὅτι τὸ δευτέρου ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς ὁμοιοκαταληκτῆ ὄχι μετὰ τοῦ δευτέρου, ἀλλὰ μετὰ τοῦ *ἀ.* προσώπου τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς.

(2) Ἀντὶ τῶν frûre: Je fris, tu fris, il frit, καὶ τῆς προστακτικῆς frûre, λέγομεν συνήθως faire frûre· je fais frûre, il fait frûre· εὔτω καὶ καθ' ἑαυτοῦ τῶν γρόνως: faisons frûre; nous faisons frûre; vous faites frûre, ils font frûre. Je faisais frûre, etc.

Je chante, je finis, nous recevons, vous rendez.

·Chante, finis, recevons, rendez.

Τέσσαρα ῥήματα μόνον ἐξαιροῦνται, avoir, être, aller καὶ savoir, ὧν αἱ ἀνωμαλίαι εἶναι Aie, ayons, ayez.—Sois, soyons, soyez.—Va.—Sache, sachez, sachez.

Πρὸ τῶν γ καὶ ἐν ὅμως τὸ δεύτερον ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς λαμβάνει σ εὐφωνικόν, τοιοῦτοτρόπως· Vas-y, apportes-en, travailles-y, cueilles-en, offres-en, places-y, κ.τ.λ.

Σημειωτέον δ' ὅτι, ὅταν τὸ ἐν δὲν ᾖναι ἀντωνυμία, ἢ προστακτικὴ δὲν λαμβάνει εὐφωνικόν σ· οἷον apporte en même temps tel objet φέρε συγχρόνως τὸ δεῖνα πράγμα. (Ἐνταῦθα τὸ ἐν εἶναι πρόθεσις).

ΘΕΜΑ 26.

Ἄπατώμαι, ἄσαι, ἄται, (αὐτοπ.) . . . je me trompe, tu te trompes, il se trompe κ.τ.λ.

Καυχῶμαι, ἄσαι, ἄται . . . je me glorifie, tu te glorifies, il se glorifie . . . de quelque chose· ἦ καὶ je me fais gloire, tu te fais gloire de...

Ἀποκρίνομαι, εσαι, εται... je réponds, tu réponds, il répond... κ.τ.λ.

Ἐἶμαι ἱκανὸς (τοῦ) νὰ . . . (εἶμαι καλὸς νὰ . . .) je suis capable de . . .

Τὸν κατεπάτησε il l'a foulé aux pieds, θέλομεν τοὺς καταπατήσῃ nous les foulerons aux pieds.

Πέσον κίνδυνον διστρέψαμεν! quel grand danger nous avons couru!

Τρέπω εἰς φυγὴν (βάλλω εἰς φυγὴν) je mets en fuite.

Διατὶ ἐκτύπησες τόσον μικρὸν παιδίον; (un si petit enfant) Διατὶ θέλεις νὰ κτυπήσῃς τόσον μικρὰ παιδία; (de si petits—) ἄτινα δὲν ἔχουσιν ὅσας σὺ ἔχεις δυνάμεις τὸ τέταρτον. Ἄπατάσαι. Δὲν θέλω νὰ τὰ κτυπήσω. Διατὶ ἠθώωσες τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τῶν ὁποίων μόνον (dont un seul) ἀρκεῖ νὰ βιάσῃ ὅλους τοὺς ἀγαθούς; . . . (pour nuire à tous les gens de bien) Εἶχον (ἔσχον ἀδικον). Οἱ ἐργάται σου εἶναι ἱκανοὶ νὰ ζωγραφίσωσι ταύτας τὰς εἰκόνας; Εἶναι. Γεώργιε, ἀνοιξον τὴν θύραν. Τὴν ἤνοιξα. Κράτησον τοῦτο. Τὸ κρατῶ. Πῶς ἤξεύρεις ὅτι ὁ στρατηγὸς ἐνίκησε τοὺς πολεμίους; Μοὶ τὸ ἔγραψεν ὁ ἴδιος (il me l'a écrit lui-même).

ΜΥΘΟΣ

FABLE.

Βρόδια ἔβασκε μικρὸν παιδίον, καὶ μὲ μικρὸν ῥαβδίον τὰ κατήλυθε. Γραῖά τις βλέπουσα τοῦτο· Τέκνον μου, τῷ εἶπε (lui dit-elle), (1) δὲν γνωρίζεις πόσον κίνδυνον τρέχεις; ἀλλ' ὡς ἂν ἦσο ἄλλος Ἡρακλῆς

(1) Τὰ οὕτως ἐν παρενθέσει ῥήματα ἐκφέρονται ὡς καὶ ἐπ' ἐρωτήσεως.

(1) κτυπᾷς τόσον μεγάλη ζῶα, ἐν τῶν ὁποίων μόνον ἀρκεῖ νὰ καταπατήσῃ πολλοὺς ἀνδρας. (2) Μηδ' αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς, (Hercule lui-même), ὃ μῆτέρ μου, ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον, δὲν ἤθελεν εἶσθαι καλὸς νὰ τὰ κυβερνήσῃ, εἰς εἶχον ὅσου ἔχω λογικῶν τὸ ἤμυσι.

(Κατὰ τὸν Κοραῆ).

ΕΛΕΦΑΣ καὶ ΧΟΙΡΟΣ

L'ÉLÉPHANT ET LE PORC.

Τί (δικαί) καυχᾶσαι εἰς τὸ μέγεθος τοῦ σώματός σου, ἔλεγε χοῖρος πρὸς ἐλέφанта, ἐπειδὴ ὁ πολλὰ μικρὸς ἐγὼ (puisque tout petit que je suis) μὲ μόνην τὴν φωνήν μου σὲ τρέπω εἰς φυγάν; Ἡ ἀηδία τῆς φωνῆς, καὶ ὄχι (et non) ὁ φόβος τῆς ἀνδρείας σου μὲ ταρασσει, ἀπεκρίθη ὁ ἐλέφας.—Καυχῶνται οἱ ἀνόητοι εἰς ὅσα πολλάκις ἔπρεπε νὰ αἰσχύνωνται (Souvent les insensés se font gloire de ce dont ils devraient rougir).

(Διωόπειος μῦθος).

— ΠΕΡΙ ΠΑΘΗΤΙΚΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ. —

Εἶπομεν ὅτι ὅλα τὰ ἐνεργητικὰ ρήματα κλίνονται καὶ παθητικῶς· τοῦτο λοιπὸν γίνεται ἐπιτασσομένης τῆς παροχρημένης μετοχῆς τοῦ ρήματος μετὰ πάντας τοὺς χρόνους τοῦ βοηθητικοῦ être· οἷον Je suis reçu, tu es reçu κ.τ.λ. καὶ τότε ἡ μετοχὴ γίνεται ἀληθῶς ἐπίθετον, ὅπερ ἐκφέρεται ἐνικῶς ἢ πληθυντικῶς, ἀρσενικῶς ἢ θηλυκῶς, κατὰ τὸ γένος καὶ ἀριθμὸν τοῦ ὑποκειμένου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

Indicatif présent.

Je suis aimé ἢ aimée	ἀγαπῶμαι	} ὑπὸ par . . .
tu es aimé ἢ aimée	ἀγαπᾶσαι	
il est aimé ἢ elle est aimée	ἀγαπᾶται	
nous sommes aimés ἢ aimées	ἀγαπώμεθα	
vous êtes aimés ἢ aimées	ἀγαπᾶσθε	
ils sont aimés ἢ elles sont aimées	ἀγαπῶνται.	

Futur

Je serai aimé ἢ aimée (par...)	θέλω ἀγαπηθῆ (ὑπὸ)
tu seras aimé ἢ aimée	θέλεις ἀγαπηθῆ
il sera aimé ἢ elle sera aimée κτλ.	θέλει ἀγαπηθῆ.

(1) Comme si tu étais un autre Hercule.

(2) Beaucoup d'hommes· οὕτω μετὰ τῆς de προθέσεως καὶ τὰ peu, moins, plus assez, guère, tant . . . . ἔπομένου οὐσιαστικοῦ.

Futur antérieur

J'aurai été aimé ἢ aimée κ.τ.λ. θέλω ἀγαπηθῆ
 nous aurons été aimés ἢ aimées.

Imparfait

J'étais aimé ἢ aimée κ.τ.λ. ἠγαπόμην.
 nous étions aimés ἢ aimées κ.τ.λ. ἠγαπόμεθα.

Prétérit défini

Je fus aimé ἢ aimée κ.τ.λ. ἠγαπήθην.

Prétérit indéfini

J'ai été aimé ἢ aimée κ.τ.λ. ἠγαπήθην.

Prétérit antérieur

J'eus été aimé ἢ aimée (ἀφ' οὗ) ἠγαπήθην.

Plus-que-parfait

J'avais été aimé ἢ aimée κ.τ.λ. εἶχον ἀγαπηθῆ.

CONDITIONNEL

Présent et futur

Je serais aimé ἢ aimée, κ.τ.λ. ἤθελον ἀγαπηθῆ.

Passé

J'aurais été aimé ἢ aimée, κ.τ.λ. ἤθελον ἀγαπηθῆ (ἄλλοτε).

IMPÉRATIF

Sois aimé ἢ aimée ἀγαπήθητι
 Soyons aimés ἢ aimées ἄς ἀγαπηθῶμεν
 Soyez aimés ἢ aimées ἀγαπηθήτε.

SUBJONCTIF

Présent et futur

Que je sois aimé ἢ aimée, κ.τ.λ. ν' ἀγαπῶμαι ἢ ν' ἀγαπηθῶ.

Futur antérieur et passé

Que j'aie été aimé ἢ aimée κ.τ.λ. νὰ ἠγαπήθην.

Imparfait

Que je fusse aimé ἢ aimée νὰ ἠγαπόμην κτλ.

Plus-que-Parfait

Que j'eusse été aimé ἢ aimée κτλ. νὰ εἶχον ἀγαπηθῆ.

INFINITIF

Présent.

Être aimé ἢ aimée ἀγαπᾶσθαι.

Passé

Avoir été aimé ή aimée ἀγαπηθῆναι.

PARTICIPE

Présent

Étant aimé ή aimée ἀγαπώμενος, η, ον,

Passé

Aimé, aimée. Ayant été aimé ή aimée, ἀγαπηθείς, εῖσα, έν.

— ΠΕΡΙ ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ. —

Εἶπομεν ὅτι τῶν οὐδετέρων ῥημάτων, τὰ μὲν κλίνονται κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἐνεργητικῶν, τὰ δὲ, κατ' ἰδιαιτέρον τρόπον. Καὶ περὶ μὲν τῶν πρώτων περιττὸν νὰ φέρωμεν παράδειγμα, ἐπειδὴ κλίνονται ἀπαρῶν ἀλλάκτως ὡς τὰ ἐνεργητικά· τὸ *marcher* λ. γ. ὡς τὸ *aimer*, τὸ *languir* ὡς τὸ *finir*· τὰ δὲ δεύτερα διαφέρουσι μόνον, καθ' ὅτι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν συνθέτων χρόνων λαμβάνουσιν ὡς βοηθητικὸν τὸ *être* ἀντὶ τοῦ *avoir*· καὶ τότε ἡ μετοχή, ὡς ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων, συμφωνεῖ ἀείποτε μετὰ τοῦ ὑποκειμένου κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΤΟΥ ÊTRE ΚΛΙΝΟΜΕΝΟΥ.

INDICATIF

Présent.

Je tombe	πίπτω
tu tombés	πίπτεις
il tombe	πίπτει
nous tombons	πίπτομεν
vous tombez	πίπτετε
ils ή elles tombent	πίπτουσι.

Futur.

Je tomberai	θέλω πέσει κ.τ.λ.
tu tomberas	
il ή elle tombera κ.τ.λ.	

Futur antérieur.

Je serai	} tombé, ή tombée.
tu seras	
il sera	
nous serons	} tombés ή elles seront tombées.
vous serez	
ils seront	

Imparfait.

Je tombais	ἔπιπτον
tu tombais	ἔπιπτες
il ἢ elle tombait κ.τ.λ.	ἔπιπτε.

Prétérit défini.

Je tombai,	ἔπεσον κ.τ.λ.
tu tombas, κ.τ.λ.	

Prétérit indéfini

Je suis	} tombé ἢ tombée
tu es	
il est	
nous sommes	} tombés ἢ tombées.
vous êtes	
ils sont	

Prétérit antérieur.

Je fus tombé ἢ tombée, (ἀφοῦ) ἔπεσον.
tu fus tombé ἢ tombée κ.τ.λ. ἔπεσες . . ?

Plus-que-parfait.

J'étais tombé εἶχον πέσει.
tu étais tombé
Il était tombé, elle était tombée, κ.τ.λ.

CONDITIONNEL.

Présent et futur.

Je tomberais, κ.τ.λ.	ἤθελον πέσει.
Nous tomberions, κ.τ.λ.	ἠθέλομεν πέσει.

Passé.

Je serais tombé ἢ tombée κ.τ.λ.	ἤθελον πέσει.
Nous serions tombés ἢ tombées, κ.τ.λ.	

IMPÉRATIF.

Tombe	πίπτε ἢ πέσον.
tombons	ἄς πίπτομεν, ἄς πέσωμεν!
tombez	πίπτετε, πέστετε.

SUBJONCTIF.

Présent et Futur.

Que je tombe, κ.τ.λ.	νά πίπτω, νά πέσω.
que nous tombions, κ.τ.λ.	

Imparfait.

Que je tombasse, κ.τ.λ. νὰ ἔπιπτον.
que nous tombassions, κ.τ.λ.

Prétérit et Futur indéfini.

Que je sois tombé ἢ tombée, κ.τ.λ. νὰ ἔπεσον.
que nous soyons tombés ἢ tombées, κ.τ.λ.

Plus-que-parfait.

Que je fusse tombé ἢ tombée, κ.τ.λ. νὰ εἶχον πέσει.
que nous fussions tombés ἢ tombées, κ.τ.λ.

Infinitif. Prés. Tomber πίπτειν.

Passé. Être tombé ἢ tombée, tombés ἢ tombées πεσεῖν.

Participle. Prés. Tombant πίπτων, ουσα, ον.

Passé. Tombé, tombée, tombés, tombées. Étant tombé, étant tombés, étant tombées.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὰ πλεῖστα ὅμως τῶν ἐνέργειάν τινα δηλούντων, οὐδετέρων ῥημάτων, κλίνονται διὰ τοῦ avoir οἷον J'ai marché, tu as couru, il a voyagé, nous avons ri κ.τ.λ.

Ἐξαιροῦνται τὰ aller ὑπάγω· arriver φθάνω. décider ἀποθνήσκω· éclore ἐκλεπίζω· entrer εἰσερχομαι· mourir ἀποθνήσκω· naître γενῶμαι· devenir γίνομαι καὶ τὰ εἰς αὐτοῦ, intervenir, parvenir, revenir, ἅτινα κλίνονται πάντοτε διὰ τοῦ βοηθητικοῦ être.

Περὶ δὲ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων, ὅσα σχηματίζονται ὅτε μὲν διὰ τοῦ avoir, ὅτε δὲ διὰ τοῦ être, θέλομεν πραγματευθῆ ἐν τῷ Συντακτικῷ

ΘΕΜΑ 27.

Ἄπατώμαι, ἄσαι, ἄται. . . (πικθητικῶς) je suis trompé, tu es trompé, il est trompé, κ.τ.λ. (αὐτοπ. ἢ ἀλλήλ.) je me trompe, tu te trompes . . . ils se trompent.

Ἡ ὅλη ἢ ἕκτασις τῶν τόπων ἐκεῖνων κατὰκλύπτεται ὑπὸ αἰωνίων χιόνων toute l'étendue de ces lieux est couverte de neiges éternelles.

ΠΑῖΣ ΛΟΥΜΕΝΟΣ.

L'ENFANT QUI SE BAIGNE.

Παῖς λουόμενος ἐν ποταμῷ, (εἰς ἕνα ποταμὸν) ἐκινδύνευε πνιγῆναι (νὰ πνιγῆ) καὶ ἰδὼν τινα παροδίτην, ἐπερώνει Βοήθησον. Ὁ δὲ ἐμέμπετο τῷ παιδί τὴν τολμηρίαν. Τὸ δὲ παιδίον εἶπεν· Ἄλλὰ νῦν μοι βοήθησον, ὕστερον δὲ σωθέντι μέμψου (καὶ ἀροῦ μὲ σώσης, μέμψου). (Αἰσώπ. μύθος.)

Un enfant (en) se baignant dans une rivière (risquait de se noyer) était en danger de se noyer. Ayant aperçu un passant, (il criait, secourez-moi) il se mit à crier au secours; et cependant l'autre lui faisait des reproches de sa témérité. Alors l'enfant lui dit. (Secourez-moi maintenant) commencez par me secourir et quand vous m'aurez sauvé, (blâmez-moi ἢ faites moi des reproches), vous me ferez vos reproches.

Γραμματεὺς secrétaire. Υπουργός ministre. Πήτωρ orateur. Οἱ κακοὶ les méchants. Κολάζω je punis. Ηρᾶξις action. Ἀνταμείβω je récom-pense. Συνείδησις conscience (θηλ.). Γνώμη opinion (θηλ.). Ἀποδεικνύω je démontre, je prouve. Ἡ πείρα l'expérience . . .

Ἰπατήθημεν ὑπὸ τούτου τοῦ ψεύστου (menteur). Τίς σ' ἔστειλεν ἐδῶ; Ἐστάλην ὑπὸ τοῦ πατρός σου. Ὑπὸ τίνος ἐγγράφη τοῦτο τὸ γράμμα; Ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ ὑπουργοῦ. Τὰ παιδιά θαυμάζονται πάντοτε ὑπὸ τῶν γονέων των. Ὁ Δαρεῖος ἐνικήθη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἐστερήθη τὸν θρόνον καὶ τὴν ζωὴν (il fut privé du trône . . .) ἀπὸ τοὺς ἰδίους του ὑπηκόους (ὑπὸ τῶν . . . par ses propres sujets). Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ τιμᾶται ὑπὸ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ. Ὑπὸ τίνος θέλει ἀναγνωσθῆ ὁ λόγος; (Par qui le discours sera-t-il lu?) Θέλει ἀναγνωσθῆ ὑπὸ οἰουδήποτε ῥήτορος. Οἱ κακοὶ κολάζονται ἀπὸ τὰς ἰδίας των πράξεις· ὁ δ' ἀγαθὸς ἀνταμείβεται διὰ τῆς ἰδίας του συνειδήσεως. Αὕτη ἡ γνώμη ἀπεδείχθη ψευδὴς (fausse) ὑπὸ τῆς πείρας. Τὸ οὐσιῶδες (l'important) εἶναι νὰ ἔχωμεν ἀρετὴν, ὅχι δὲ ἀρετὴν ἀνταμειβομένην ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἐχθροὶ νικῶνται ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ; Νικῶνται. Εὐχομαι οἱ ἐχθροὶ νὰ νικῶνται. Ἐνικήθησαν οἱ ἐχθροὶ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ; Ἐνικήθησαν. Εὐχομαι νὰ ἐνικήθησαν. Οἱ ἐχθροὶ θέλουσι νικηθῆ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ; Πιστεύω ὅτι θέλουσι νικηθῆ ὑπ' αὐτοῦ (par lui). Εὐχομαι νὰ νικηθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ.

ΛΥΚΟΣ καὶ ΑΓΝΙΟΝ.

LE LOUP ET L'AGNEAU.

Λύκος ἀρνὸν ἐδίωκεν (διώκω je poursuis). Ὁ δὲ εἰς ναὸν κατέφυγε. Τότε ὁ λύκος ἤρχισε νὰ τὸν φωνάζῃ καὶ νὰ τῷ λέγῃ, ὅτι θέλει τὸν θυσιάσει ὁ ἱερεὺς εἰς τὸν θεόν (1). Ἄλλ' ἐκεῖνος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν· Κάλλιόν μοι εἶναι (αἰρετώτερόν μοί ἐστι il vaut mieux pour moi) νὰ θυσιασθῶ εἰς θεόν, ἢ (que) ὑπὸ σοῦ νὰ καταβρωθῶ (être sacrifié à un dieu, que dévoré par toi, ἐλλείψει τοῦ d' être, ἤγουν que d' être dévoré par toi ἢ καὶ que je sois sacrifié à un dieu que dévoré par toi).

(Αἰσιώπειος μῦθος).

— Περὶ ἀντωνυμικῶν ῥημάτων. —

Ὅσπερ, ὅταν πρόκηται νὰ φανερώσωμεν ὅτι τὸ ὑποκείμενον λαμβάνει (πάσχει) ἐνέργειάν τινα παρ' ἄλλου, σχηματίζομεν τὸ φύσει ἐνεργητι-

(1) Γαλλιστὶ δὲ, κατὰ τὴν γραμματικὴν σύνταξιν, πρὸς εἰπεῖν ὡς ἐάν ᾔτον· ὁ ἱερεὺς θέλει τὸν θυσιάσει εἰς τὸν θεόν.

κὸν ῥῆμα κατὰ τὸν ἀνωτέρω ἐκτεθειμένον τρόπον, παθητικῶς δηλαδή, οὕτως, ὅταν πρόκηται νὰ φανερώσωμεν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ εἰς ἑαυτό, τὴν αὐτοπάθειαν δηλαδή, ἢ καὶ ὅτι ὑποκείμενα τινὰ ἐνεργοῦσι πρὸς ἄλληλα, ἤγουν τὴν ἀλληλοπάθειαν, τότε σχηματίζομεν τὸ μεταβατικὸν ῥῆμα (εἴτε ἐνεργητικόν, εἴτε οὐδέτερον), (1) κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον, ἤγουν προτασσομένων πρὸ τῶν χρόνων τοῦ ῥήματος τῶν ἀντωνυμιῶν *me, te, se, nous, vous, se*. Πρὸς δὲ τούτοις, ὅλοι αἱ σύνθετοι χρόνοι λαμβάνουσιν, ὡς βοηθητικόν, τὸ *être* ἀντὶ τοῦ *avoir*, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ἐπομένου τύπου.

INDICATIF.

Présent.

Je me lave	Νίπτομαι, νίπτω ἑμαυτόν.
tu te laves	νίπτεσαι, νίπτεις σεαυτόν.
il se lave, elle se lave	νίπτεται, νίπτει ἑαυτόν, ἑαυτήν.
nous nous lavons	νιπτόμεθα, νίπτομεν ἡμᾶς αὐτούς ἢ ἀλλήλους, ἀλλήλας.
vous vous lavez.	νίπτεσθε, νίπτετε ὑμᾶς αὐτούς ἢ ἀλλήλους, ἀλλήλας.
ils ἢ elles se lavent.	νίπτονται, νίπτουσιν ἑαυτούς, ἑαυτὰς ἢ ἀλλήλους, ἀλλήλας.

Passé.

Je me laverai,	θέλω νιφθῆ.
tu te laveras, κ.τ.λ.	

Futur antérieur.

Je me serai	} lavé ἢ lavée.	
tu te seras		
il se sera		
nous nous serons		} lavés ἢ lavées.
vous vous serez		
ils se seront	} lavés ἢ elles se seront lavées.	

Imparfait.

Je me lavais, κ.τ.λ.	ἐνιπτόμην, ἐνιπτον ἑμαυτόν.
----------------------	-----------------------------

Préterit défini.

Je me lavai, κ.τ.λ.	ἐνίφθην.
---------------------	----------

Préterit indéfini.

Je me suis lavé ἢ lavée,	ἐνίφθην.
--------------------------	----------

(1) Ἰσο ἀνωτέρω τὴν διάρκειαν τῶν ῥημάτων ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ περὶ ῥήματος κεφαλαίου.

Prétérit antérieur.

Je me fus lavé ἢ lavée (ἀφοῦ) ἐνίφθην.

Plus-que-parfait

Je m'étais lavé ἢ lavée εἶχον νιφθῆ.

CONDITIONEL.

Présent et Futur.

Je me laverai ἤθελον νιφθῆ (τώρα ἢ ὕστερον).

Passé.

Je me serais lavé ἢ lavée (ἢ καὶ) je me fusse lavé ἢ lavée.

IMPÉRATIF.

Lave-toi νίπτου ἢ νίφθητι.

lavons-nous ἄς νιπτώμεθα ἢ ἄς νιφθῶμεν.

lavez-vous νίπτεσθε ἢ νιφθητε.

SUBJONCTIF.

Présent et Futur.

Que je me lave νὰ νιπτῶμαι ἢ νὰ νιφθῶ.

Imparfait.

Que je me lavasse νὰ ἐνιπτόμην.

Passé et Futur antérieur.

Que je me sois lavé ἢ lavée νὰ ἐνίφθην.

Plus-que-parfait.

Que je me fusse lavé ἢ lavée, νὰ εἶχον νιφθῆ.

INFINITIF.

Prés. Se laver νίπτεσθαι, νιφθῆναι.*Passé.* S'être lavé ἢ lavée νιφθῆναι.

PARTICIPE.

Prés. Se lavant νιπτόμενος, η, ον.*Passé.* S'étant lavé, lavée, lavés, lavées, νιφθείς, κ.τ.λ.

Ὄστω σχηματίζονται τὰ se tomper, se flatter, κ.τ.λ. τῆς πρώτης συζυγίας· se choisir, s'enrichir, κτλ. τῆς β'. se recevoir, s'apercevoir, κ.τ.λ. τῆς γ'. se vendre, se tordre, κ.τ.λ. τῆς δ'.

Σημειωτέον ὅτι αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, ὅτε μὲν εἶναι ἄμεσα ἀντικείμενα, ὡς εἰς τὰ Je me lave, je me loue, je me rends, κ.τ.λ. ἄπερ σημαίνουσι je lave moi, je loue moi, je rends moi=πλύνω ἑμαυτόν, ἐπαινῶ ἑμαυτόν, παραδίδω ἑμαυτόν (παραδίδομαι)· ὅτε δὲ ἀντικείμενα ἔμμεσα, ὡς εἰς τὰ Je me rends justice ἤγουν je rends justice à moi=ἀποδίδω τὸ δίκαιον εἰς ἑμαυτόν. El-

les se rendent justice αποδίδουσι τὸ δίκαιον εἰς ἑαυτάς, εἰς ἀλλήλας.
 Nous nous donnons des secours χορηγοῦμεν βοηθήματα εἰς ἀλλήλους,
 εἰς ἀλλήλας κ.τ.λ. (1)

Καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ μετοχὴ συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν· οἷον Elles se sont lavées. Il s'est loué. Nous nous sommes rendus ἢ rendues· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν δὲν συμφωνεῖ ἡ μετοχὴ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου (elles se sont rendu justice καὶ ὄχι rendues), ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἀντικειμένου κατὰ τινὰς περιπτώσεις, περὶ ὧν θέλομεν ἀναφέρει ἐν τῷ Συνακτικῷ.

Τὰ δὲ essentiellement pronominaux, (περὶ ὧν εἶπομεν ἤδη ὅτι ἅπαντα θεωροῦνται ὡς ἐνεργητικὰ) ἔχουσιν ἀείποτε τὴν ἀντωνυμίαν me, te, se, nous, vous, se, ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον, ὥστε ἐπ' αὐτῶν πάντοτε συμφωνεῖ ἡ μετοχὴ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου· οἷον Je me suis repenti ἢ repentie μετενόησα. Elles se seront repenties. Nous nous sommes souvenus ἐνεθυμήθημεν. Elle s'est souvenue.

ΘΕΜΑ 28.

Οὐδεὶς δύναται νὰ εἶπῃ. . . Personne ἢ nul ne peut dire. (ἄνευ τοῦ pas ἕνεκα τοῦ ἀρηθτικοῦ nul ἢ personne).

Ἐνθυμοῦμαι τι je me souviens de quelque chose ἢ je me rappelle quelque chose. (2)

Ἐνδυναμῶν je fertilie· ἢ δύναμις la force, la puissance.

Αἰσθάνομαι je sens (sentir).

Προφυλάττωμαι (αὐτοπ.) je me garde de quelque chose.

Περιορίζω je borne, je circonseris (circonserire).

Ἄρνούμαι je refuse· ἢ ἀρνήσις le refus, la négation (nier).

Ταραττώ je trouble· ὁ θόρυβος le trouble.

Συγχωρῶ je pardonne quelque chose à quelqu'un.

Ταξιδεύω je voyage· ὁδοιπόρος voyageur· ἢ ὁδοιπορία le voyage.

Ἀπαντῶ je rencontre· ἢ ἀπάντησις la rencontre.

Δικαιολογῶ je justifie· ἢ δικαιολόγησις la justification.

Ἀποτείνωμαι πρὸς τινὰ je m'adresse à quelqu'un.

Πείθω je persuade· ἢ πεποιθήσις la persuasion.

Ἐνδυναμωθῆτε εἰς τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας· ὁ ψευδόμενος (celui qui ment) εὕρισκει εἰς ἑαυτὸν τὴν τιμωρίαν αὐτοῦ (trouve en lui-même), ἐπειδὴ (puisque) αἰσθάνεται ὅτι καταπατεῖ ἐν τῶν καθηκόντων. Ἐὰν ἐπιθυμῆς νὰ ἦσαι καλὸς φίλος, προφυλάξου ἀπὸ τὴν φιλαυτίαν. Ἐὰν θέλῃς νὰ λαμβάνῃς ἀπὸ τὴν ἀνάγκωσιν ἐντυπώσεις μονίμους, περιορίσου εἰς τινὰς (bornez-vous ἢ borne-toi à quelques) συγγραφεῖς, πλήρεις ἰδεῶν ὑγιῶν, καὶ τρέφου μετὰ τὴν εἴς αὐτῶν οὐσίαν, (et nourris-toi de leur substance). Οἱ κακοὶ οὐ μόνον ἀπατῶσι τοὺς

(1) Ἐνθὲ εἰς τὸ nous nous donnons à lui δίδομεν ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς αὐτὸν, ἔχουν παραδιδόμεθα, ἀροσιούμεθα εἰς αὐτὸν, τὸ nous εἶναι ἀντικείμενον ἄμεσον.

(2) Τὸ μὲν se souvenir εἶναι pronominal essentiel· se rappeler ἐνεργητικὸν ἔζημα, ἀντωνυμικῶς κληθόμενον, ἐπειδὴ λέγεται je rappelle quelque chose à quelqu'un, ἐνθυμίζω τί τι.

ἄλλους, ἀλλὰ καὶ ἀπατῶσιν ἀλλήλους, καὶ ἀπατῶσιν ἑαυτοὺς . . . (et ils se trompent eux-mêmes). Μὴ ἀρνῆσαι βοήθειαν εἰς τὸν ἐπαίτην ἔνθυμῳ ὅτι οὐδεὶς πλούσιος (nul riche, aucun riche) δύναται νὰ εἶπῃ Ἀὐτὸν θέλω ἀποθάνει εἰς τὴν ἐξορίαν καὶ εἰς τὴν ἔνδειαν. Ἐνθυμοῦ ὅτι ἡ ζωὴ σ' ἐδόθη δι' ὀλίγον καιρὸν . . . (pour peu de temps), ἔνθυμῳ τὸν τάφον, ὅστις σὲ ἀναμένει. Συνεθίζου (sυνειθίζε) εἰς τὴν ιδέαν, ὅτι ἔχεις ἐχθρούς, ἀλλὰ μὴ ταράττου. Συγχώρει ὄχι ἐπτάκις, εἶπεν ὁ Σωτὴρ, ἀλλ' ἐβδόμηκοντάκις ἐπτά.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

ANECDOTE.

Φαρμακοπώλης τις Ἰσπανὸς ταξειδεύων ἔφιππος (à cheval), καὶ ἀπαντήσας Ἰνδὸν ἔχοντα ὠραιότατον ἵππον, ἐφαντάθη νὰ σφετερισθῇ αὐτὸν διὰ πανουργίας (imagina de se l'approprier par ruse). Ἐπρόθελε λοιπὸν εἰς τὸν Ἰνδὸν νὰ ἐπιβῶσιν ὀλίγον (de monter pour un instant) ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ ἄλλου, ἐπειδὴ (car), ὡς ἔλεγεν ὁ Ἰσπανός, ἐπεθύμει πολὺ νὰ δοκιμάσῃ τὸ βᾶδισμα τοῦ ἀξιολόγου τούτου ζώου. Τοῦ δὲ Ἰνδοῦ παραδεχθέντος τὴν πρότασιν, (1) ὁ φαρμακοπώλης, ἐπιβὰς ἅπαξ τοῦ ξένου ἵππου, δὲν ἤθελε πλέον νὰ καταβῆ. . . (une fois monté sur le cheval, ne voulut plus en descendre). Καταδιωκόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰνδοῦ, εἰσῆλθεν εἰς τινα πόλιν, ὅπου ὁ Ἰνδὸς ἐνήγαγεν αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου . . . (le traduisit devant le tribunal) ἀλλ' ὁ Ἰσπανὸς ἐδικαιολογήθη λέγων (se justifia en disant) ὅτι ὁ Ἰνδὸς ψεύδεται, διότι τὸν ἵππον τούτον ἀνέθρεψεν ἀγοράσας αὐτόν, πῶλον ἔτι ὄντα, ἐπὶ τινος τῶν πανηγύρεων τῆς Σεβυλλίας, (puisqu' il avait lui-même élevé ce cheval, l'ayant acheté encore poulain à l'une des foires de Séville). Ὁ δὲ Ἰνδὸς ἐλέπων, ὅτι οἱ δικασταὶ δι' ἔλκειψιν ἀποδείξεων (faute de preuves) ἐμελλον ν' ἀποφασίσωσιν ὑπὲρ (allaient se prononcer en faveur) τοῦ ψεύστου φαρμακοπώλου, λαθῶν τὸ ἐπανωφόρεμα αὐτοῦ, ἐκάλυψεν εὐθέως τὴν κεφαλὴν τοῦ ζώου καὶ, ἀποτενιόμενος πρὸς τοὺς δικαστάς· Ἐπειδὴ, (puisque) εἶπε πρὸς αὐτούς, ὁ ἀντίδικός μου προβάλλει, ὅτι τὸν ἵππον τούτον ἀνέθρεψε, προτείνω νὰ εἶπῃ κατὰ ποῖον ὀφθαλμὸν εἶναι ἀλλοίθορος . . . (de quel œil il est louche). Ὁ Ἰσπανὸς ἀπεκρίθη ἐν τῷ ἄμα (sur le champ) κατὰ τὸν δεξιόν· ἀλλὰ τότε ὁ Ἰνδὸς, ἀποκαλύπτων τὸν ἵππον, Κύριοι, εἶπε, παρατηρήσατε ὅτι ὁ ἵππος μου δὲν εἶναι ἀλλοίθορος οὔτε κατὰ τὸν δεξιόν, οὔτε κατὰ τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν, (n'est louche ni de l'œil droit, ni du gauche) ἄνευ τοῦ pas ἕνεκα τοῦ ἀρηνητικῶς ni . . . ni. . . Οἱ δὲ δικασταὶ πεισθέντες, ἐδικαίωσαν τὸν Ἰνδόν, (firent justice à l'Indien) καὶ ἀπέδωκαν εἰς αὐτὸν τὸν ἵππον αὐτοῦ.

(1) Ἀντὶ τῆς ἀπολύτου γενικῆς, οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὴν ἀπόλυτον ὀνομαστικὴν. Λέγε λοιπὸν: L'Indien ayant accepté la proposition.

— Ἐπειδὴ δὲ εἶναι πολὺ ἐν χρήσει τὸ ῥῆμα aller ἀντωνυμικῶς κλινόμενον καὶ παρενθῆσει τοῦ en, ἀναγκαῖον ὁ μαθητὴς νὰ τὸ μάθῃ κάλλιστα καταφατικῶς, ἀρνητικῶς καὶ ἐρωτηματικῶς. Κλίνεται ὁ ὡς ἑξῆς:

INDICATIF		
Je m'en vais (4) ἀπέρχομαι. tu t'en vas il s'en va nous nous en allons vous vous en allez ils s'en vont.	Je ne m'en vais pas tu ne t'en vas pas il ne s'en va pas nous ne nous en allons pas vous ne vous en allez pas ils ne s'en vont pas.	M'en vais-je? t'en vas-tu? s'en va-t-il? nous en allons-nous? vous en allez-vous? s'en vont-ils?
Je m'en irai ἰέλω ἀπέλθω. tu t'en iras il s'en ira nous nous en irons vous vous en irez ils s'en iront.	Je ne m'en irai pas tu ne t'en iras pas κτλ.	M'en irai-je? t'en iras-tu? s'en ira-t-il? κτλ.
Je m'en serai allé (2) tu t'en seras allé il s'en sera allé nous nous en serons allés vous vous en serez allés ils s'en seront allés.	Je ne m'en serai pas allé tu ne t'en seras pas allé κτλ.	M'en serai-je allé? t'en seras-tu allé? s'en sera-t-il? κτλ.
		Ne m'en vais-je pas? ne t'en vas-tu pas? ne s'en va-t-il pas? ne nous en allons-nous pas? ne vous en allez-vous pas? ne s'en vont-ils pas?
		Ne m'en irai-je pas? ne t'en iras-tu pas? ne s'en ira-t-il pas? κτλ.
		Ne m'en serai-je pas allé? ne t'en seras-tu pas allé? ne s'en sera-t-il pas allé?

(1) Ἢ καὶ ἐγὼτε Je m'en vas.

(2) Ἔνοι λέγουσι καὶ Je me serai en allé, ὅπως καὶ ἐφ' ἔλων τῶν συνθέτων χρόνων. Je me suis en allé, κ.τ.λ. τῶν ἐν ἀμέσῳ προσηγομένου τῆς μετοχῆς· ἀλλ' ὅπως ὁ τρόπος εἶναι κατὰ τὸν κανόνα τῶν γραμματικῶν.

Imparfait.

Je m'en allais ἀπὸ γὰρ ἐμὲν.
tu t'en allais
il s'en allait
nous nous en allions
vous vous en alliez
ils s'en allaient.

Je ne m'en allais pas
tu ne t'en allais pas

κτλ.

M'en allais-je ?
t'en allais-tu ?
s'en allait-on ?

κτλ.

Ne m'en allais-je pas ?
ne t'en allais-tu pas ?
ne s'en allait-on pas ?

κτλ.

Prétérit défini.

Je m'en allai ἀπὸ ἦλθεν
tu t'en allas
il s'en alla
nous nous en allâmes
vous vous en allâtes
ils s'en allèrent

Je ne m'en allai pas ?
tu ne t'en allas pas ?

κτλ.

M'en allai-je ?
t'en allas-tu ?
s'en alla-t-il ?

Ne m'en allais-je pas ?
ne t'en allas-tu pas ?
ne s'en alla-t-il pas ?

κτλ.

Prétérit indéfini.

Je m'en suis allé
tu t'en es allé
il s'en est allé
nous nous en sommes allés
vous vous en êtes allés
ils s'en sont allés.

Je ne m'en suis pas allé
tu ne t'en es pas allé
elle ne s'en est pas allé
nous ne nous en sommes pas
allés

κτλ.

M'en suis-je allé ?
t'en es-tu allé ?
s'en est-il allé ?

κτλ.

Ne m'en suis-je pas allé ?
ne t'en es-tu pas allé ?
ne s'en est-on pas allé ?

κτλ.

Prétérit antérieur.

Je m'en fus allé
tu t'en fus allé
il s'en fut allé
nous nous en fûmes allés
vous vous en fûtes allés
ils s'en furent allés.

Je ne m'en fus pas allé
tu ne t'en fus pas allé

κτλ.

M'en fus-je allé ?
t'en fus-tu allé ?

κτλ.

Ne m'en fus-je pas allé ?
ne t'en fus-tu pas allé ?

κτλ.

Plus-que-parfait

Je m'en étais allé
tu t'en étais allé
il s'en était allé
nous nous en étions allés
vous vous en étiez allés
ils s'en étaient allés.

Je ne m'en étais pas allé
tu ne t'en étais pas allé
elle ne s'en était pas allé
nous ne nous en étions pas
allés *κτλ.*

M'en étais-je allé ?
t'en étais-tu allé ?
s'en était-elle allée ?

Ne m'en étais-je pas allé ?
ne t'en étais-tu pas allé ? *κτλ.*

CONDITIONNEL.

Présent

Je m'en irais
tu t'en irais
elle s'en irait
nous nous en irions
vous vous en iriez
elles s'en iraient

Je ne m'en irais pas *κτλ.*

M'en irais-je ? *κτλ.*

Ne m'en irais-je pas ? *κτλ.*

Passé.

Je m'en serais allé
tu t'en serais allé
elle s'en serait allée
nous nous en serions allés
vous vous en seriez allés
elles s'en seraient allées.

Je ne m'en serais pas allé
tu ne t'en serais pas allé *κτλ.*

M'en serais-je allé ?
t'en serais-tu allé ? *κτλ.*

Ne m'en serais-je pas allé ?
ne t'en serais-tu pas allé ? *κτλ.*

*Οὐτο *κτλ.**

Je m'en fusse allé
tu t'en fusses allé
il s'en fût allé
nous nous en fussions allés
vous vous en fussiez allés
ils s'en fussent allés.

Je ne m'en fusse pas allé *κτλ.*

M'en fussé-je allé ? *κτλ.*

Ne m'en fussé-je pas allé ?
κτλ.

IMPÉRATIF.

Va t'en ἀπελθε (ρύγε ἀπ' ἐδῶ). Ne t'en vas pas μή ἀπέλθῃς
 Allons-nous-en ne nous en allons pas
 allez-vous-en. ne vous en allez pas.

SUBJONCTIF

Présent et futur.

que	{	Je m'en aille	{	Je ne m'en aille pas
		tu t'en ailles		tu ne t'en ailles pas
		il s'en aille		il ne s'en aille pas
		nous nous en allions		nous ne nous en allions pas
		vous vous en alliez		vous ne vous en alliez pas
ils s'en aillent.	ils ne s'en aillent pas.			

Imparfait.

que	{	Je m'en allasse	{	Je ne m'en allasse pas
		tu t'en allasses		tu ne t'en allasses pas
		il s'en allât		il ne s'en allât pas
		nous nous en allussions		nous ne nous en allussions pas
		vous vous en allassiez		vous ne vous en allassiez pas
ils s'en allassent.	ils ne s'en allassent pas.			

Passé et futur antérieur.

que	{	Je m'en sois allé	{	Que je ne m'en sois pas allé
		tu t'en sois allé		que tu ne t'en sois pas allé ζτλ.
		il s'en soit allé		
		nous nous en soyons allés		
		vous vous en soyez allés		
ils s'en soient allés.				

Plus-que-parfait

que	{	Je m'en fusse allé	{	Que je ne m'en fusse pas allé ζτλ.
		tu t'en fusses allé		
		il s'en fût allé		
		nous nous en fussions allés		
		vous vous en fussiez allés		
ils en fussent allés.				

INFINITIF

Présent.

S'en aller. Ne pas s'en aller.

Passé.

S'en être allé. Ne pas s'en être allé.

PARTICIPE

Présent.

S'en allant. Ne s'en allant pas.

Passé.

S'en étant allé. Ne s'en étant pas allé.

Gérondif.

En s'en allant. En ne s'en allant pas.

— ΠΕΡΙ ΑΠΡΟΣΩΠΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ. —

Διαιροῦμεν τὰ ἀπρόσωπα ῥήματα εἰς φύσει καὶ οὐ φύσει, ἀλλὰ τυχαίως ἀπρόσωπα, impersonnels essentiels, impersonnels accidentels. (1)

Καὶ φύσει μὲν ἀπρόσωπα εἶναι, ὅσα δὲν δύνανται νὰ κληθῶσι κατ' ἄλλον πρόσωπον ἢ τὸ τρίτον· οἷον Il faut πρέπει· il pleut βρέχει· il vente πνέει ἄνεμος· il grêle πίπτει χάλαζα κ.τ.λ. διότι δὲν λέγεται je faux, je pleux, tu pleux, κ.τ.λ. Οὐ φύσει (τυχαίως) δὲ ἀπρόσωπα εἶναι, ὅσα δυνάμενα μὲν νὰ κληθῶσι κατὰ πάντα τὰ πρόσωπα, ἐκρέρονται ὅμως κατὰ τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον κατὰ τινὰς περιπτώσεις· οἷον Il a été arrêté deux voleurs cette nuit, ἀντὶ τοῦ Deux voleurs ont été arrêtés cette nuit συνελήφθησαν δύο κλέπται ταύτην τὴν νύκτα. (Ἴδε τὸ Συντακτικόν).

— ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΠΡΟΣΩΠΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ. —

INDICATIF.

<i>Présent.</i>	Il faut πρέπει.
<i>Futur.</i>	Il faudra.
<i>Fut. antér.</i>	Il aura fallu.
<i>Imparfait.</i>	Il fallait.
<i>Prétérit déf.</i>	Il fallut.
<i>Prét. indéf.</i>	Il a fallu.
<i>Prét. antér.</i>	Il eut fallu.
<i>Plus-que-parfait</i>	Il avait fallu.

CONDITIONNEL.

<i>Présent et futur.</i>	Il faudrait.
<i>Passé.</i>	Il aurait fallu ἢ il eût fallu.

SUBJONCTIF.

<i>Présent et futur.</i>	Qu'il faille.
<i>Imparfait.</i>	Qu'il fallût.
<i>Prét. et futur antér.</i>	Qu'il ait fallu.
<i>Plus-que-parfait.</i>	Qu'il eût fallu.
<i>Infinitif.</i>	Falloir.
<i>Participe.</i>	Fallu. Ayant fallu.

Οὕτω σχηματίζονται τὰ il convient ἀρμόζει· il arrive συμβαίνει· il paraît que φαίνεται ὅτι· Il tonne βροντᾷ κ.τ.λ.. κατὰ τὴν συζυγίαν εἰς ἣν ἀνήκουσιν.

(1) Ἡ ἀκριβὴς γνώσις τῶν διαίρεσεων τούτων εἶναι ἀναγκαίη εἰς κατάληψιν τῶν περὶ τῆς μετοχῆς κανόνων.

Σημείωσον τὰ ἐξ ἧς ἀπόρσιπα,
— Il y a, εἶναι, ὑπάρχει, il y aura, il y aura eu, tl y avait, il y eut, il y a eu, κ.τ.λ.

— Il est, il sera, κ.τ.λ. εἶναι . . .

— Il existe, il existera, κ.τ.λ. ὑπάρχει κ.τ.λ. οἶον

Il y a }
Il est } des gens qui . . . (1) εἶναι, (εἰσὶν) ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι,
Il existe } οἵτινες . . .

Y a-t-il }
Est-il } des gens qui . . . ?
Existe-t-il }

Il n'y a pas }
Il n'est pas } des gens qui . . . ?
Il n'existe pas }

N'y a-t-il pas }
N'est-il pas } des gens qui . . . ?
N'existe-t-il pas }

Y a-t-il eu ? Y a-t-il jamais eu des gens qui . . . ? ὑπῆρξαν πο-
τὲ ἄνθρωποι, οἵτινες . . . ;

N'y aurait-il jamais eu ? κ.τ.λ.

— Il s'agit, il s'agira, il se sera agi, il s'agissait, il s'agit, il s'est agi, κ.τ.λ. οἶον

Il s'agit de cela πρόκειται περὶ τούτου. De quoi s'agissait-il ?
περὶ τίνος ἐπρόκειτο ; Ne s'agit-il pas de cela ? δὲν πρόκειται περὶ
τούτου ;

— Il s'en faut, il s'en faudra, il s'en sera fallu, il s'en fal-
lait, il s'en fallut, il s'en est fallu, κ.τ.λ. ἀποδεῖ κ.τ.λ. οἶον

Il s'en faut de beaucoup que je dise cela πολὺ ἀπέχω τοῦ νὰ
εἶπω ταῦτα. (Ἴδε τὰ λεξικά.)

— Il se peut, il se pourra, κ.τ.λ. δυνατὸν εἶναι, ἐνδέχεται, (κοιν.
ἐμπορεῖ).

— Il y va, il y allait, κ.τ.λ. οἶον Souviens-toi qu'il y va de ton
honneur, ἐνθυμοῦ ὅτι κινδυνεύει ἡ τιμὴ σου, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς
τιμῆς σου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ. Ὅλιγα τινὰ ῥήματα ἐκφέρονται κατὰ τινὰς σημασίας αὐ-
τῶν, προτασσομένης τῆς ἐν ἀντωνυμίας, ἧτις παρέλκει μὲν τρόπον τινά,

(1) Οὔτω πως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν: ἔσται οἶ, ἀντὶ τοῦ εἶσιν οἶ.

εἶναι δὲ ἀναγκαία διὰ τὴν λέξιν τὸ ῥήμα τὴν προκειμένην σημασίαν· ἀλλὰ δὲ τινα, προτασσομένης τῆς *le* ἀμεταβλήτου· οἷον *En imposer* ἀπατώ, ψεύδομαι· *j'en impose, tu en imposes, il en impose*, κ.τ.λ. *En vouloir* ἀ ποιεῖν ἢ ἀ ποιεῖν ἄλλο τι· *J'en veux, tu en veux*, κ.τ.λ. *En user* οἷον *Il en a usé honnêtement avec moi*, ἐφέρεθαι καλῶς πρὸς ἐμὲ (καλῶς ἐμοὶ ἐχρήσατο). *L'emporter* ὑπερβαίνω . . . *je l'emporte, tu l'emportes, il l'emporte*, κτλ. *Elle l'emporte sur vous en sagesse*, ὑμᾶς ὑπερβαίνει κατὰ τὴν σοφίαν. *Le céder*· *je le cède, tu le cèdes*, κ.τ.λ. οἷον *Je ne le lui cède en rien* δὲν εἶμι κατ' οὐδὲν αὐτοῦ κατώτερος.

ΚΕΦΑΛΑ. Β'.

— ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΧΗΣ. —

Δύο εἶναι παρὰ τοῖς Γάλλοις αἱ μετοχαί, ἐνεστῶσα καὶ παρωχημένη. Καὶ πᾶσα μὲν ἐνεστῶσα μετοχὴ λήγει εἰς *ant* καὶ εἶναι πάντοτε ἀμετάβλητος· οἷον

Un homme lisant	ἄνθρωπός τις ἀναγινώσκων.
une femme lisant	γυνή· τις ἀναγινώσκουσα.
des hommes lisant	ἄνθρωποι τινες ἀναγινώσκοντες.
des femmes lisant	γυναῖκες τινὲς ἀναγινώσκουσαι. (1)

Ἡ δὲ παρωχημένη (*aimé, fini, reçu, écrit, lu, joint, peint, absous* κ.τ.λ.) ὅτε μὲν μένει ἀμετάβλητος, ὅτε δὲ λαμβάνει γένος καὶ ἀριθμὸν κατὰ τοὺς ἐν τῷ Συντακτικῷ ἐκτιθεμένους κανόνας.

Σημειωτέον ὅμως ἤδη ὅτι, ἐκφρομένη ἄνευ βοηθητικοῦ (*avoir, être* ἢ μετοχὴ αὐτὴ γίνεται ἀληθῶς ἐπίθετον, καὶ τότε συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμὸν μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, πρὸς ὃ ἀναφέρεται· οἷον *Un homme estimé, une femme estimée. Des hommes estimés, des femmes estimées* ἄνθρωπος τιμώμενος, γυνὴ τιμωμένη, κ.τ.λ.

Que de remparts détruits, que de villes forcées! πόσοι προμαχῶνες κατεστραμμένοι, πόσοι πόλεις κατεπολεμηθεῖσαι!

ΚΕΦΑΛΑ. Γ'.

— ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΟΣ. —

1. Τὰ ἐπιρρήματα (ἤτοι αἱ λέξεις, αἱ τροπολογούσαι ἢ προσδιορίζουσαι τὰς ἐκφραζομένας διὰ τῶν ἐπιθέτων ποιότητος ἢ τὰς διὰ τῶν ῥημάτων ἐνεργείας ἢ καταστάσεις) εἶναι ἑπτὰ εἰδῶν.

(1) Ἀπαρρέτατος, ὡς κατὰ τὴν ἀπλοῦς λέξιν καὶ βλ. ἔποντας αὐτὸ εἶπε, εἶπαν κτλ.

α) Τὰ ποιότητος σηματικὰ (de manière), ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παραγόμενα ἐκ τῶν ἐπιθέτων, καὶ λήγοντα εἰς ment, (Ἐλληνιστὶ δὲ εἰς ὡς ἢ κοινότερον εἰς α)· οἷον Sagement σοφῶς, φρονίμως (σοφῶ, φρόνιμα) lentement βραδέως, grandement μεγάλως κτλ.

β) Τὰ χρονικὰ (de temps)· οἷον Alors τότε, aussitôt εὐθύς, aujourd'hui σήμερον, hier χθές, demain αὔριον, jamais πώποτε, οὐδέποτε, toujours ἀείποτε κτλ.

γ) Τὰ τοπικὰ (de lieu)· οἷον Où ποῦ, ὅπου, ici ἐδῶ, là ἐκεῖ, partout πανταχοῦ, devant ἔμπροσθεν, derrière ὀπισθεν, dehors ἔξω κτλ.

δ) Τὰ τακτικὰ (d'ordre ἢ de rang)· οἷον D'abord κατ' ἀρχάς, τὸ πρῶτον, premièrement κατὰ πρῶτον, πρῶτον μὲν, secondement δευτέρως, ensuite ἔπειτα κτλ.

ε) Τὰ ποσότητος σηματικὰ (de quantité) οἷον Peu ὀλίγον, beaucoup πολὺ, trop παραπολὺ, (ἄγαν) assez ἰκανῶς, davantage περισσότερον κτλ.

ς) Τὰ συγκριτικὰ (de comparaison)· οἷον Mieux καλλίτερον, pis χεῖρον (χειρότερα) moins ἥττον, (ὀλιγώτερον), de même ἐπίσης, οὕτω, comme ὡς, οὕτως, davantage περισσώτερον κτλ.

ζ) Τὰ ἀποφατικὰ (de négation ἢ d'affirmation)· οἷον Oui ναὶ non ὄχι, certe ἢ certes βεβαίως (βέβαια), nullement οὐδόλως κτλ.

2. Τὰ ἐπιρρήματα ἢ εἶναι κυρίως ἐπιρρήματα ἢ ἐπιρρηματικαὶ ἐκφράσεις (locutions adverbiales) ἢ ἐπιθετὰ τινα, μεταπίπτοντα εἰς ἐπιρρηματικὴν σημασίαν· οἷον

Κυρίως ἐπιρρήματα Sagement, alors, ici, premièrement, beaucoup, mieux, certes κτλ.

Ἐπιρρηματικαὶ ἐκφράσεις Sans doute ἀναμφισβόλως, à peu près ὀλίγου δεῖν, σχεδόν, sur-le-champ παρευθὺς, tour à tour εἰς ὑπαμοιῆς, ἐναλλάξ καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐπιθετὰ εἰς ἐπιρρηματικὴν σημασίαν πίπτοντα Chaud, juste, bon, droit, dur, cher, κτλ. ἀντὶ τῶν chaudement, justement, bonnement, droitement, durement, chèrement· οἷον Juste· tout juste, ἴσα ἴσα. Je parle bas ὀμιλῶ χαμηλά.

2. — Περὶ παραγωγῆς τῶν ποιότητος σηματικῶν ἐπιρρημάτων —

Τὰ ποιότητος σηματικὰ ἐπιρρήματα παράγονται ἀπὸ τῶν ἐπιθέτων κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον·

α) Λήγοντος εις φωνῆν τοῦ ἐπιθέτου, προσθέσει τῆς *ment* συλλαβῆς· οἷον *Sage, sagement· fidèle, fidèlement· joli, joliment· aise, aisément.*

Ἐξαιροῦνται *impunément* ἀτιμωρητὶ, παραγόμενον ἐκ τοῦ *impuni* καὶ *traitreusement* προδοτικῶς, ἀπὸ τοῦ *traître.*

Τὰ ἐπιθέτα *aveugle, commode, conforme, énorme, incommode, opiniâtre* καὶ *uniforme* τρέπουσι τὸ ληκτικὸν ε ἄφωνον εἰς ε κλειστόν· *aveuglement, commodément, opiniâtrément* κτλ.

β') Εἰς σύμφωνον δὲ λήγοντος τοῦ ἐπιθέτου, παράγεται τὸ ἐπίρρημα ἀπὸ τοῦ θηλυκοῦ, προσθέσει τῆς αὐτῆς συλλαβῆς *ment*· οἷον *heureux, heureuse, heureusement* εὐτυχῶς, *attentif, attentive, attentivement* προσεκτικῶς, μετὰ προσοχῆς, *éternel, éternelle, éternellement* αἰωνίως.

Οὕτω καὶ τὰ *bellement, nouvellement, follement, mollement*, ἀπὸ τῶν *beau, nouveau, fou, mou*, ὧν ἡ ἑτέρα μορφή εἶναι *bel, nouvel, fol, mol*, καὶ τὸ θηλυκὸν *belle, nouvelle, folle, molle.*

Ἐξαιροῦνται τὸ *gentil, gentille, gentiment*, χαριέντως, καὶ τὰ ἀκόλουθα ἐπιθέτα, ὧν τὸ ε ἄφωνον τρέπεται εἰς ἑ κλειστόν· *Commun, confus, diffus, exprès, importun, obscur, précis, profond·* ἐπιρ· *communément, confusément, diffusément, expressément* κτλ.

γ') Λήγοντος δὲ εἰς *ent* τοῦ ἐπιθέτου, παράγεται τὸ ἐπίρρημα, τροπῆ τοῦ *nt* εἰς *mment*· οἷον *Constant, constamment* ἐπιμόνως, *savant, savamment* πολυμαθῶς, σοφῶς, *patient, patiemment* ὑπομονητικῶς, μεθ' ὑπομονῆς.

Ἐξαιροῦνται *lent, lente, lentement* βραδέως, *présent, présente, présentement* κατὰ τὸ παρὸν, *véhément, véhémence, véhémentement* σφοδρῶς.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ πεῖρα θέλει διδάξει ποῖα ἐκ τῶν παραγῶγων ἐπιρρήματων εἶναι ἐν χρῆσει καὶ ποῖα μὴ.

3. Ὡς πρὸς τὰ ἐπιρρήματα συγκριτικῶς καὶ ὑπερθετικῶς ἐκφερόμενα ἴδε ἀνωτέρω τὰ περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν (Κεφ. Γ'. III).

ΚΕΦΑΛΑ. Δ'.

— ΠΕΡΙ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ. —

Αἱ προθέσεις (ἧτοι ἄλλια μέρια ἐξηγοῦντα σχέσιν ὀνόματος πρὸς ὄνομα) εἶναι παρὰ τοῖς Γάλλοις αὐτῆς ἐξῆς·

1. De ἐξ, ἀπό.	Je viens de Rome ἐρχομαι ἐκ τῆς Ῥώμης,
2. Ἄ εἰς.	Je vais à Paris ὑπάγω εἰς τοὺς Παρισίους.
<i>Προθέσεις πρὸς αἰτιατικὴν φερόμεναι.</i>	
3. Après μετὰ (αἰτ.)	Après le diner μετὰ τὸ γεῦμα.
4. D'après κατὰ (αἰτ.)	D'après Cicéron κατὰ τὸν Κικέρωνα.
5. Attendu διὰ, (ἐνεκα αἰτ.)	Il fut exempté des charges publiques attendu son âge, ἀπελύθη τῶν εἰσφορῶν διὰ τὸ γῆρας αὐτοῦ.
6. Avant πρό.	Il est venu avant moi ἦλθε πρὸ ἐμοῦ.
7. Avec σύν, μετὰ, κοιν. μὲ.	Il est venu avec moi ἦλθε μετ' ἐμοῦ, μ' ἐμέ.
8. Chez εἰς τὴν οἰκίαν, παρὰ (δοτ.)	Il est venu chez moi ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μου. Chez les Romains παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις.
9. Concernant περὶ (γεν.)	Quoi de nouveau concernant l'ambassade? τί νέον περὶ τῆς πρεσβείας;
10. Contre κατὰ (γεν.)	Un discours contre Philippe λόγος κατὰ Φιλίππου.
11. Dans ἐν, εἰς, ἐντός.	Dans le jardin ἐν τῷ κήπῳ, εἰς τὸν κήπον.
12. Depuis ἐκ, ἀπό.	Depuis Rome jusqu' à Paris ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἕως τῶν Παρισίων. Depuis lors ἐκτοτε.
13. Derrière ὀπισθεν.	Derrière moi ὀπισθὲν μου.
14. Dès ἐκ, ἀπό.	Dès demain εὐθὺς ἀπὸ αὔριον. Dès lors ἐκτοτε ἤδη.
15. Dessus ἐπί.	Dessus la table ἐπὶ τῆς
16. Dessous ὑπό.	τραπέζης Dessous la table ὑπὸ τὴν τραπέζαν.
	}
	Κάλλιον δὲ λέγε sur la table, sous la table, διότι τὰ dessus, dessous συνήθως εἶναι ἐπιρρήματα.
17. Devant πρό, ἔμπροσθεν.	Devant la porte πρὸ τῶν θυρῶν, ἔμπροσθεν τῆς θύρας.
18. Devers ἀρχαίων ἀντὶ τῆς vers.	Εἶναι δ' ἐν χρήσει εἰς τὰ Garder par devers soi. Se pourvoir par devers un juge.
19. Durant κατὰ, ἐν καιρῷ.	Durant l'hiver ἐν καιρῷ τοῦ χειμῶνος.
20. En ἐν, εἰς.	En un jour εἰς μίαν ἡμέραν. Il demeure en Grèce κατοικεῖ ἐν τῇ Ἑλλάδι. Je vais en Grèce ὑπάγω εἰς τὴν Ἑλλάδα.

21. Entre μεταξύ.
22. Envers πρὸς.
23. Excepté ἐκτός.
24. Hormi, hors.
25. Malgré (κοιν.) καὶ μὲ . . .
μ' ὄλον.
26. Moyennant διὰ (γεν.), διὰ
μέσου.
27. Joignant πλησίον
28. Nonobstant (κοιν.) καὶ μὲ,
. . . μ' ὄλον.
29. Outre πρὸς (δοτ.)
30. Par διὰ, ὑπὸ κ.τ.λ.
31. Parmi μεταξύ.
32. Pendant κατά, ἐπί, ἐν
καιρῶ.
33. Pour διὰ, χάριν, ὑπέρ,
πρὸς . . .
34. Sans ἄνευ, χωρίς.
35. Sauf ἐκτός.
36. Selon κατὰ (αἰτ.)
20. Il est en bonne santé ὑγιαίνει, εἶναι εἰς καλὴν ὑγίαν.
Entre le ciel et la terre μεταξύ οὐρανοῦ καὶ γῆς.
Obéissant envers ses parents εὐπειθής πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ. Les offenses envers Dieu αἰ πρὸς Θεὸν ἀμαρτίαι.
Excepté cela ἐξαίρουμένου τούτου.
Tout le monde hors vous πάντες ἐκτός σου ἢ καὶ excepté vous, hormis vous.
Il est sorti malgré la pluie . . . καὶ μὲ τὴν βροχὴν, μ' ὄλον τὴν βροχὴν. Malgré son père ἀκόντος τοῦ πατρὸς, παρὰ τὴν θέλησίν του κ.τ.λ.
Moyennant la grâce de Dieu διὰ τῆς θείας χάριτος.
Moyennant l'argent d'autrui δι' ἄλλοτρίων χρημάτων.
Σχεδὸν ἄχρηστος.
Nonobstant le péril καὶ ἂν (ἂν καὶ) ὑπάρχη κίνδυνος.
Outre cela πρὸς δὲ τούτοις. Μὴ συγκένης τὴν outre μετὰ τῆς excepté· ἢ μὲν προσθέτει, ἢ δὲ ἀφαιρεῖ. J'ai acheté les livres de Paul, outre ceux-ci ἠγόρασα τὰ βιβλία τοῦ Παύλου, καὶ ταῦτα προσέτι. Excepté ceux-ci τούτων ἐξαίρουμένων.
Passer par la ville—διαβαίνειν διὰ τῆς πόλεως. Par terre, par eau, par mer διὰ τῆρας, διὰ θαλάσσης. Discours prononcé par le roi λόγος ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως.
Parmi eux μεταξύ αὐτῶν.
Pendant quelque temps ἐπὶ τινι χρόνον. Pendant l'hiver ἐν καιρῶ χειμῶνος.
Il est puni pour ses crimes τιμωρεῖται διὰ τὰ ἐγκλήματα τοῦ. J'ai fait cela pour vous ἐπράξα τοῦτο χάριν σου. La tendresse du père pour ses enfants ἡ φιλοστοργία τοῦ πατρὸς πρὸς τὰ τέκνα. Combattre pour la patrie μάχεσθαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος.
Sans argent ἄνευ χρημάτων.
Sauf ἢ excepté deux ou trois ἐκτός (ἐξαίρουμένων) δύο ἢ τριῶν.
Selon la raison κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον. Selon les lois ἢ conformément aux lois κατὰ τοὺς νόμους.

37. Sous ὑπὸ, ἐπὶ... | Sous la table ὑπὸ τὴν τράπεζαν. Sous Alexand re ἐπὶ Ἀλεξάνδρου.
38. Suivant κατὰ. | Suivant saint Thomas κατὰ τὸν ἅγιον Θωμᾶν.
39. Sur ἐπὶ, περί... (γεν.) | Sur la table ἐπὶ τῆς τραπέζης. Sur cette question περί τοῦτου τοῦ ζητήματος. Parler sur un sujet, sur une question κτλ.
40. Touchant περί. | Il m'a entretenu touchant votre affaire μοι ὠμίλησε περί τῆς υποθέσεώς σου.
41. Ἀ travers διὰ. | Aller à travers les bois διέρχεσθαι διὰ τῶν δασῶν. Il se fit jour à travers les ennemis, διέσχισε δρόμον διὰ τῶν ἐχθρῶν.
42. Vers πρὸς. | Vers le nord, vers l'Italie πρὸς βορρῆαν, πρὸς τὴν Ἰταλίαν.
43. Voici, voilà ἰδοῦ. | Voici l'homme en question ἰδοῦ ὁ ἀνθρώπος περί οὗ ὁ λόγος. Voilà mon avis αὕτη εἶναι ἡ γνώμη μου.
44. Vu | Ταῦτὸ τῷ attendu.
- Προθέσεις συντασσόμεναι μετὰ γενικῆς.—
- Auprès (près, proche, à côté.) | Près de moi, à côté de moi πλησίον ἐμοῦ, (κοιν. εἰς τὸ πλάγι μου).
- Ἀ la faveur. | Ἀ la faveur de l'obscurité ἐπιδοθηθεῶντος τοῦ σκότους.
- Ἀ l'aide, au moyen διὰ. | Ἀ l'aide ἢ au moyen d'une fausse clef διὰ τινος ψευδοκλειθροῦ (ἀντικλειθίου.)
- Ἀ force. | Ἀ force d'argent διὰ πολλῶν χρημάτων. Ἀ force de travail διὰ πολλοῦ κόπου. Ἀ force de soins διὰ μερίστης ἐπιμελείας.
- Au delà, en deçà. | Au delà du fleuve πέραν τοῦ ποταμοῦ. Au deçà du fleuve ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ.
- En cas. | En cas d'événement ἂν τι γένηται.
- En vue. | En vue du gain ἐπὶ σκοπῷ τοῦ κέρδους.
- De peur. | De peur de m'écarter (ροβοῦμενος) μήπως ἀποπλανηθῶ.
- Faute. | Mourir faute d'argent θνήσκειν διὰ σπᾶνιν ἀργυρίου.
- Hors. | Hors de la maison ἔκτος, ἔξω τῆς οἰκίας.
- Loin. | Loin d'être bon, il est méchant, ἀντιγὰ ἦναι χρηστός, εἶναι κακότροπος. Οὕτω καὶ ἄλλαι τινές, ὧν αἱ πλείεσται εἶναι σύνθετοι. Ἀ l'égard de, ὡς πρὸς. Ἀ l'exception ἔκτος vis-à-vis ἀντικρῶ κ.τ.λ.
- Προθέσεις μετὰ δοτικῆς συντασσόμεναι.—
- Quant. | Quant à ce que vous dites ὡς πρὸς ὅσα λέγετε.

Jusque ἢ jusques.

Grâce ἢ grâces . . .

Eu égard.

Par rapport.

Jusqu'à la ville ἕως εἰς τὴν πόλιν.

Grâce à Dieu χάρις τῷ Θεῷ. Il a vaincu grâce à son courage ἐνίκησε διὰ τῆς γενναιότητός του.

La récompense est petite eu égard à ses mérites ἡ ἀμοιβή εἶναι μικρὰ ὡς πρὸς τὰ προτερήματα αὐτοῦ.

Je l'ai fait par rapport à vous τὸ ἔπραξα χάριν σοῦ. Elle est grande par rapport aux autres εἶναι μεγάλη ἀναλόγως πρὸς τὰς ἄλλας.

Ὅτι καὶ ἄλλαι τινές.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Πολλὰ τῶν προθέσεων λαμβάνονται καὶ ἐπιρρηματικῶς, ἢτοι ἄνευ συμπληρώματος· μάλιστα δὲ αἱ ἀπὸς, contre, depuis derrière, dessus, dessous, dedans, dehors, devant, à travers, voici, voilà, auprès, loin au delà, en deçà . . . pour, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ contre λαμβανόμενῃ· οἷον Parlez-vous pour ou contre? ὁμιλεῖς ὑπὲρ ἢ κατὰ;

ΚΕΦΑΛΑ. Ε΄.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Οἱ σύνδεσμοι εἶναι ἄπλοιοὶ ἢ σύνθετοί· οἷον Et καὶ, ou ἢ, mais ἀλλὰ, car διότι, ni οὔτε, μήτε, donc λοιπὸν, cependant, pourtant ὅμως, néanmoins οὐχ ἔτι, quand, lorsque ὅτε, ὅταν, quoique, bien que ἀν καὶ, si εἰ, ἀν, ἐάν, κ.τ.λ. De même que, ainsi que ὡς-περ, à moins que ἐκτός, εἰ μὴ, soit que εἴτε, parceque διότι, puisque ἐπειδὴ, (ἀφοῦ), de sorte que ὥστε, par conséquent ἐπομένως, attendu que, vu que ἐπειδὴ, κ.τ.λ. π.χ.

Si donc il en est ainsi, vous avez commis une grande faute; car vous deviez ou vous expliquer de vive voix quand vous me dites, ou m'écrire ἐάν λοιπὸν οὕτως ἔχη, πολὺ ἐσφράζεσθε· διότι ὀφείλετε ἢ νὰ ἐξηγηθῆτε διὰ ζώσης φωνῆς ἢ νὰ μοι γράψητε.

ΘΕΜΑ 28.

Πότ' οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (δὲν μεταφράζεται οὔτε τὸ ὦ, οὔτε τὸ ἄνδρες) πότε ἂ χρὴ πράξετε; Τί δ' ὑμῖν διαφέρει; (que . . .?) Τί ἀπαιτεῖται (falloir) διὰ νὰ ἦναί τις εὐτυχής; .. (pour être heureux?) Ἀπαιτεῖται νὰ πιστεῖται ὅτι εἶναι τοιοῦτος . . . (se croire tel). Τί περιμένεις ἐνῶ (quand) πρόκειται περὶ τῆς σωτηρίας (salut ἀρσεν.) ὅλης τῆς πόλεως; Πόσα σοὶ χρειάζονται βιβλία; Μοὶ χρειάζονται δέκα. Ἐρχόντε 15 ἡμέρας κατὰ συνέχειαν (de suite). Ὁ φιλόσοφος ἐνθέρμως ἐπιθυμεῖ τὸν πλοῦτον. Ὁ ἐνάρετος ἀνὴρ λησμοιεῖ εὐκόλως τὰς ὑβρίδας.

ἀλλ' ἐνθυμείται πάντοτε τὴν εὐεργεσίαν. Ὅστις δὲν εἶναι ὑπὲρ ἐμοῦ, εἶναι κατ' ἐμοῦ. Καὶ τί ἤθελες νὰ πράξῃ ἐναντίον τριῶν; Ν' ἀποθάνῃ. Ὁ κατὰ Κτησιφῶντος λόγος. Ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν (ressuscité d' entre les morts). Ἐνίστέ ἐστιν ἴσως ἐπακίνδυνον, καλὸν ὅμως πάντοτε πρὸς τοὺς κεκρατημένους ἐπιεικῶς ἔχειν (d' être clément) Πάντας εἶλε τοὺς φεύγοντας (les fuyards), πλὴν ἐνός. Διὰ τοῦ Λουγδούνου (Lyon) ἐπορεύθη ἵνα... (ἐπέρασα). Ἐκ Διὸς ἀρχόμεθα (commencer). Ἄντι μυχλαίρας ῥάβδον εἶλε· ζῆ ἄνευ λύπης καὶ ἡδονῆς... (douleur ni plaisir). Οὐδὲν καινὸν (rien de nouveau) ὑπὸ τὸν ἥλιον (γαλ. ἐνάρθ). Ὁ κόραξ (le corbeau) ἐπὶ δένδρου καθήμενος (perché). Ἐχε πάντα εἰς τὸν νοῦν ὅτι εἶσαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὡ τῆς συμφορᾶς! (Ah! quel malheur!) Ὡ τῆς δειλείας! Oh!... Ὁ μοι ταλαιπώρω (Hélas! que je suis malheureux!) Ἡ φύσις ἡμῖν ἔδωκε δύω ὦτα καὶ ἐν μόνον στόμα, ἵνα ἀκούωμεν πολὺ καὶ λαλῶμεν ὀλίγον (peu). Σπεῦδε βραδέως. Ὁ ἀδάμας, καὶ ἐν κόπρω πεσὼν, οὐχ ἤττον πολύτιμος, ἢ δὲ κόνις, ἣν ὁ ἄνεμος ἀνυψοῖ ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, ἐστὶν οὐχ ἤττον οὐτιδανῆ (εὐτελής). Ὁ κάματος θησαυρός ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις (pour). Τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται. Τοιοῦτος γίνου περὶ τοὺς γονεῖς, οἷους ἂν εὐξαιο περὶ σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς σεαυτοῦ παῖδας.

ΚΕΦΑΛΑ. ΣΤ'.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΦΩΝΗΜΑΤΟΣ.

Τὰ συνηθέστερα ἐπιφωνήματα καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν εἶναι ὡς ἔπεται μετ' ὀνόματος συντασσόμενα φέρονται πάντα πρὸς αἰτιατικὴν.

Ah! Hélas! ἐμφαίνουσι θλίψιν. Ah! que je souffre! ἄ! πόσον πάσχω. Hélas! ayez pitié de moi! φεῦ! ἐλέησόν με!

Ah! ἐμφαίνει προσέτι χαρὰν ἢ θαυμασμόν. Ah! quel plaisir! ὦ τῆς ἡδονῆς! Ah! que cela est beau! ὦ πόσον ὠραῖον εἶναι τοῦτο!

Ha! (προφέρεται βραχυτέρον πως τοῦ Ah!) καὶ Ho! ἐμφαίνουσιν ἐκπληξιν.

Λιέ! ἀπολύτως λέγεται ἐπὶ συναισθήσεως αἰφνηδίου ἄλγους.

Fi! fi done! ἐμφαίνουσιν ἀποστροφήν. Fi! quel discours! φεῦ τοῦ λόγου! Fi de ces pensées profanes! (μετὰ τῆς γενικῆς) ἄπαγα τῶν βεβήλων ἐνθυμημάτων!

Paix! Chut! διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ τις σιωπὴν.

Hé bien ! ή Eh bien ! εἶναι ἐρωτηματικά καὶ προτροπτικά. Hé bien ! qu'attendez-vous ! τί δὴ περιμένεις ; Eh bien ! travaillez donc ἐργάσου δά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

ΠΕΡΙ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ.

α) Ὡφέλεια μεγίστη ὡς πρὸς τὴν ὀρθογραφίαν τῶν λέξεων εἶναι, κατὰ πάσας τὰς γλώσσας, ἡ γνώσις τῆς ἐτυμολογίας· καὶ ἐπειδὴ ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα παράγεται κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς, εὐκολύνεται τὰ μέγιστα ἡ Γαλλικὴ ὀρθογραφία ἐκ τῆς γνώσεως ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν· μάλιστα δὲ τῆς Λατινικῆς· π. χ. *temps* παράγεται ἀπὸ τοῦ *tempus*: *tant*—*tantus*: *il tend*, *tendre*—*tendit*, *tendere*: *sang*—*sanguis*: *cent*—*centum*: *sens*—*sensus*: *pauvre*—*pauper* κ.τ.λ. *Physique* παράγεται ἀπὸ τοῦ φυσική: *phosphore*—*φωσφόρος*: *sympathie*—*συμπάθεια*: *Autochthone*—*αὐτόχθων*: *héros*—*ἥρωας*: *Eucharistie*—*εὐχαριστία* κ.τ.λ. Τοῦτα δὲ ἀφ' ἐαυτοῦ πρόδηλον.

β) Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς ἀλλήλας αἱ Γαλλικαὶ λέξεις διαιροῦνται εἰς πρωτοτύπους καὶ παραγώγους· π. χ. ἀπὸ τοῦ *sang*, αἷμα, παράγονται τὰ *sanglant*, *sanguin*, *sanguinaire*, *ensanglanter* κ.τ.λ. Ἀπὸ τοῦ *tapis* τάπης, παράγονται τὰ *tapiserie*, *tapissier*, *tapisser*. Ἀπὸ τοῦ *mont* ὄρος, παράγονται τὰ *montueux*, *montagne*, *montagnard*, *montagneux*.

Ὅθεν ἐξ αὐτῆς τῆς προφορᾶς, ἡ τοῦλάχιστον ἐκ τῆς γραφῆς τῶν παραγῶγων γνωρίζεται καὶ ἡ ὀρθογραφία τῶν πρωτοτύπων.

Οὕτω δὲ καὶ περὶ μυρίων λέξεων.

Ἰπάρχουσιν ὅμως ἐξαιρέσεις τινές, ὡς θέλει διδάξει ἡ πεῖρα καὶ ἡ ἀνάγνωσις· π. χ. τὸ *honneur* (τιμὴ) γράφεται διὰ δύο *nn*, ἂν καὶ ἐξ αὐτοῦ γίνονται τὰ *honorer*—*honorable*, *honorifique*. *Dépôt* γράφεται διὰ τοῦ *t*, ἂν καὶ ἐξ αὐτοῦ γίνονται τὰ *déposer*, *entreposer*. Τὸ *abri* ἄνευ τοῦ *t*, ἂν καὶ ἐξ αὐτοῦ γίνηται τὸ *abriter* κ.τ.λ.

γ) Ἡ συμπλοκὴ *qu* τῶν ῥημάτων εἰς *quer*, ὡς *convoquer*, *fabriquer*, τρέπεται εἰς *e* ἐπὶ τῶν παραγῶγων λέξεων οἷον *convocation*, *fabrication*, *communication*, *indication* κ.τ.λ. γράφονται ὅμως διὰ *qu* τὰ ἐξῆς παράγωγα *attaquable*, *critiquable*, *croquant*, *immanquable*, *marquant*, *remarquable* καὶ *risquable*.

δ) *Ention, ension*. Γράφονται διὰ τοῦ e πᾶσαι αἱ καταλήξεις εἰς ention, ension, ὄντων apprehension, dimension, attention, prétention, ἐκτὸς τῆς λέξεως expansion. Οὕτω καὶ τῶν εἰς endre ῥημάτων μόνον τὰ épancre καὶ répandre γράφονται διὰ τοῦ a.

ε) *Xion, ction*. Γράφονται διὰ τῆς συμπλοκῆς xion μόνον ἐξ λέξεις complexion, connexion, crucifixion, flexion (déflexion, genuflexion, inflexion, réflexion), fluxion, préfixion· αἱ δὲ λοιπὰὶ γράφονται διὰ τοῦ ction· Action, direction, instruction κ.τ.λ.)

ς) *Eur*. πάντα τὰ εἰς eur λήγοντα γράφονται διὰ τῆς συμπλοκῆς eur, ἐκτὸς τῶν τεσσάρων heure, beurre, demeure, leurre.

ζ) *Ent*. Γράφει διὰ τοῦ ent τὰ ἐννέα ἐπίθετα adhérent, affluent, différent, divergent, excellent, négligent, président, résident, violent, μὴ συγγέων αὐτὰ μετὰ τῶν ἐνεστώτων τῶν μετοχῶν adhérent, affluent, différent, divergeant... , οἵτινες, ὡς πάντες οἱ ἐνεστώτες τῶν μετοχῶν, γράφονται διὰ τοῦ a.

η) *Bleu* (κυανοῦς), εἶναι τὸ μόνον ἐπίθετον τοιαύτης καταλήξεως.

θ) Πρὸ τῶν p καὶ b, τὸ m ἀναπληροῖ πάντοτε τὸ n. Combien, embarras, rompre, combattre κ.τ.λ. Ἐξαιροῦνται bonbon, bonbonnière, enbonpoint.

— Περὶ ἀναδιπλασιασμοῦ τῶν συμφώνων —

α) Τὰ B, D, G ἀναδιπλασιάζονται.

Τὸ B κατὰ τὰς λέξεις abbaye, abbé, rabbin, sabbat καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα· οὕτω δὲ καὶ κατὰ τὰς λέξεις gibbosité, gibbeux, gobbe.

Τὸ D κατὰ τὰ addition καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ adducteur, adduction, reddition «καὶ quiddité.»

Τὸ G κατὰ τὰ suggérer, agglomérer, aggraver, agglutiner καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν.

β) Ὁ ἀναδιπλασιασμός τῶν ἄλλων συμφώνων γίνεται κατὰ τὰς λέξεις τὰς ἀρχομένας ἀπὸ

oc, af, ef, dif, of, suf, il, eom, im, ir· οἶον

Occasion ἀφορμή. ἐξαιροῦνται (oca), ocre, oculaire oculiste.

Affaire ἀσχολία (δουλειά). ἐξαιροῦνται Afîn, Afrique.

Effet ἀποτέλεσμα· ἐξαιροῦνται éfaufiler, (éfourceau).

Difficile δύσκολος.

Officier ἀξιωματικός.

Suffrage ψήφος.

} ἄνευ ἐξαιρέσεως.

Illicite ἀθέμιτος·	ἐξαιρούνται	ile, ilot, ilote, ilotisme.
Commun κοινός·	ἐξαιρούνται	(coma), comédie, comète, comice, comité.
Immense ἀπειρός·	ἐξαιρούνται	image, imiter, iman.
Irriter παροργίζω·	ἐξαιρούνται	irascible, iris, ironie, iroquois καὶ ἄλλα τινὰ σπάνια.

γ) Δὲν ἀναδιπλασιάζονται τὰ σύμφωνα,

1. Μετὰ τὸ e ἄφωνον ὡς relever, acheter, semer.

2. Μετὰ φωνῆν τονιζόμενον blâme, tête, félicité, ἐκτὸς τοῦ chässe καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ.

Ἀπέχομεν τοῦ νὰ κανονίσωμεν τὰ λοιπὰ περὶ τῆς ὀρθογραφίας τῶν στοιχείων, πεποιθότες ὅτι ὁ κόπος ἤθελεν ἀποβῆ σχεδὸν ἀνωφελῆς εἰς τοὺς μαθητὰς, ἔνεκα μάλιστα τῶν πολυαριθμῶν ἐξαίρεσεων, ἄσπερ μόνον, ἢ ἀσκησις ἢ ἀνάγκωσις καὶ τὰ λεξικά δύνανται νὰ διδάξωσι.

Ὅστις ὅμως ἐπιθυμῆ νὰ βεβαιωθῆ περὶ τοῦ πόσον ἐλλειπῆ καὶ ἐσφαλμένα εἶναι τὰ περὶ τούτου κανονισθέντα, ἄς ἀναγνώσῃ τὰς σημειώσεις τὰς περὶ τούτου ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀκαδημίαν γραμματικῇ τῶν Bonneau et Lucan, revue par Michaud, membre de l'académie française.

— Περὶ χρήσεως τῶν ὀρθογραφικῶν σημείων. —

α.) Ἡ ὄξεϊα (') τίθεται ἐφ' ὄλων τῶν e κλειστῶν, ὅσα εἶναι ἐν τῷ τέλει συλλαβῆς· οἷον Etendu, vérité, académie, répété. Γράφε δὲ ἄνευ ὄξεϊας rocher, nez, dernier, reste κ.τ.λ. διότι αἱ συλλαβαὶ cher, nez, nier, res, δὲν ἔχουσι τὸ e ὡς τελευταῖον στοιχεῖον. Ἴδε καὶ τὰ ἐν τῷ Α' βιβλίῳ περὶ προφορᾶς τοῦ e.

β.) Ἡ βαρεΐα (̀) τίθεται ἱ. ἐφ' ὄλων τῶν ἀνοικτῶν e, ὅσα εἶναι ἐπὶ τέλους συλλαβῆς· οἷον père, mère, brèche, je sème, ils règnent, κ.τ.λ. καὶ πρὸ τοῦ s κατὰ τὴν λήγουσαν συλλαβὴν· οἷον procès, succès, après, près, κ.τ.λ. Πρὸ δὲ τοῦ t, τὸ e ἀνοικτὸν γράφεται μετὰ περισπωμένης· οἷον apprêt, intérêt, forêt, prêt κ.τ.λ.

Τὰ δὲ bouquet, discret, valet, κ.τ.λ. γράφονται κατὰ τὸν α. κανόνα, καθὸ ἔχοντα τὸ e κλειστὸν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἐπὶ τέλους συλλαβῆς, καὶ ἐπομένῃς ἀρώνου συλλαβῆς, τὸ e προφέρεται μὲν πάντοτε ἀνοικτόν, γράφεται δὲ ὅτε μὲν μετὰ βαρείας, ὅτε δὲ μετὰ περισπωμένης· οἷον misère, fidèle, épithète, élève, il prospère, il soulève κ.τ.λ. Baptême, arène, pêche, guêpe, énéque, tête, sève.

Παρατήρησον δ' ὅτι γράφεται μετὰ βαρείας κατὰ τὰς κατάληξεις

ère père, colère.	} ἀνεξαίρετως.
èbre algèbre, funèbre.	
ède remède, tiède.	

Ègue, bègue, καὶ κατ' ἄλλας τινὰς κατάληξεις ὀλίγας λέξεις περιχούσας.

Διίσχυρίζονται τινες ὅτι, τὸ πρῶτον ε τῆς συλλαβῆς ege εἶναι πάντοτε κλειστόν, καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ῥημάτων ἔθεν γράφουσι: Il assiége, il abrège, κ.τ.λ. κατ' ἐξαιρέσειν τοῦ περὶ ῥημάτων γενικοῦ κανόνος ὅτι, τὰ ἔχοντα τὴν προτελευταίαν συλλαβὴν τῆς ἀπαρεμφράτου εἰς ε κλειστόν, μεταβάλλουσιν αὐτὸ εἰς ἑ ἀνοικτὸν πρὸ ἀφώνου συλλαβῆς.

Πρὸ διπλασιαζομένου συμφώνου, τὸ ε γράφεται ἄνευ τόνου, ἂν καὶ προφέρηται ἢ κλειστόν ἢ ἀνοικτόν· οἷον κλειστόν μὲν, muette, cette . . . ἀνοικτὸν δὲ, nouvelle, étrenne· οὕτω καὶ πρὸ τοῦ χ οἷον circonflexe, perplexe . . . διότι τότε τὸ χ ἀναπληροῖ δύο ε ε. (Ἴδε τὰ περὶ προφορᾶς).

2. Ἡ βαρεῖα τίθεται ὡς σημεῖον διακριτικὸν ἐπὶ τῶν προθέσεων à, dès, καὶ τῶν ἐπιρρήματων là (ἐκεῖ), οὐ (ὅπου), ἵνα μὴ συγχέωνται μετὰ τοῦ a (ἔχει) ῥήματος, des, ἄρθρου, là, ἄρθρου, ou, (ἢ) συνδέσμου.

Τίθεται καὶ ἐπὶ τῶν çà, déjà, voilà, deçà, delà, holà.

— Περὶ περισπωμένης. —

Ἡ περισπωμένη τίθεται ἐν γένει ἐπὶ τῶν φωνηέντων ἐν χρόνῳ μακρῷ προφερομένων· ὡς âge, tête, épître, côte, flûte.

Παρατήρησον ὅτι τίθεται:

Ἐπὶ τοῦ i τῶν ῥημάτων εἰς autre, ἀλλὰ μόνον πρὸ τοῦ t· οἷον je connaîtraî il paraît, nous connaissons . . . Γράφει δὲ ἄνευ περισπωμένης. il connaissait, qu'il paraisse, je parais . . .

Ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων εἰς ème· οἷον blasphème, diadème, extrême, blème . . . ἐκτὸς τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων· οἷον deuxième, troisième . . . quatrième, pénultième, καὶ τῶν οὐσιαστικῶν problème, système, thème, trirème καὶ τοῦ poème, ὅπου γράφεται καὶ poëme.

Ἐπὶ τοῦ á. καὶ τοῦ β'. πληθυντικοῦ προσώπου τοῦ prétérit défini τῶν ῥημάτων· οἷον nous fûmes, vous fûtes, nous allâmes, vous allâtes, nous reçûmes, vous fîtes· καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὑποτακτικῆς· οἷον qu'il aimât, qu'il rendit κ.τ.λ.

Τίθεται ὡς διακριτικὸν σημεῖον ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων sûr, sûre ὄριμος, καὶ sûr, sûre βέβαιος, πιστός. Ἄνευ δὲ τόνου γράφονται τὸ οὐσιαστικὸν mur τοῖχος καὶ ἡ πρόθεσις sur, ἐπί.

Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν dù, redù, crù (καὶ tù ἐνίοτε), ὅταν ἔγκει μετοχὰι τῶν devoir, redevoir, croître, taire· ἄνευ δὲ τόνου γράφονται τὰ du (ἄρθρον), cru, μετοχὴ τοῦ croire ἢ ἐπίθετον (ὠμός), tu, ἀντωνυμία.

— Περὶ ἀποστροφῶν. —

Ἡ ἀπόστροφος τίθεται ἀντὶ τῶν ἐκτεθλιμμένων φωνηέντων a, e, i, πρὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου.

Τούτων δὲ τὸ a ἐκθλίβεται μόνον ἐπὶ τοῦ la· οἷον l'armée, de l'histoire, je l'estime, ἀντὶ τῶν la armée, de la histoire, je la estime·

Τὸ δὲ e ἐκθλίβεται:

á.) Ἐπὶ τῶν je, me, te, se, de, que, ce, te, ne· οἷον Qu'il vienne. Je n'aime pas cela.

Τὰ δὲ je, ce, le, τιθέμενα μετὰ τὸ ῥῆμα, δὲν δέχονται ἀπόστροφον: *Donne-le à Antoine. Est ce Antoine ? Pour quoi venir ici, dis-je à ces gens ?* (β'.) Ἐπὶ τῶν lorsque, puisque, quoique, ἀλλὰ μόνον πρὸ τῶν il, ils, elle, elles, on, un, une· οἷον lorsqu'il, quoiqu'elle, puisqu'on κ.τ.λ.

γ'.) Ἐπὶ τοῦ quelque, μόνον πρὸ τοῦ un, une, (autre)· οἷον quelqu'un, (quelqu'autre, κάλλιον δὲ quelque autre).

δ'.) Ἐπὶ τοῦ entre καὶ presque, μόνον ὅταν διὰ συνθέσεως ἀποτελῶσι μέρος ἄλλης τινὸς λέξεως· οἷον s'entr'aider, entr'acte, presque. Ἄν καὶ εἶνοι γράζωσι entr'eux, entr'elles· κάλλιον ἕμως καὶ ὀρθώτερον entre eux, entre elles.

ε'.) Ἐπὶ τῶν grand'mère προμήτωρ, grand' chose μέγα πρᾶγμα, ἀντὶ μηδαμῶν, κατ' εἰρωνίαν· grand' peine, grand' peur, grand' chambre, grand' croix, grand' salle, grand' porte, grand' cour, grand' rue, grand' route, grand' messe (ἢ grande messe), grand' pitié, grand' chère, κατὰ τινὰς σημασίας αὐτῶν.

ς'.) Τὸ δὲ i ἐκθλίβεται μόνον ἐπὶ τοῦ si πρὸ τῶν il, ils· οἷον S'il vient, s'ils viennent, καὶ ἐπὶ τοῦ moi, toi πρὸ τοῦ en. Donne m'en. Donne-t'en, accorde t'en la permission.

— Περὶ ὑποστήγματος (la cedille), διαιρετικοῦ (le tréma), ἑνωτικοῦ (le trait d'union) ἴδε πρὸς τὸ τέλος τοῦ Α' βιβλίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Μὴ συγχέῃς τὴν ἀντωνυμίαν te (τ' γεγραμμένην) κατὰ τὴν προσηκτικὴν τῶν ἀντωνυμιῶν ῥημάτων· ὡς assure-t'en, occupe-t'en, ἀντὶ assure-toi en, occupe-toi en, κ.τ.λ. μετὰ τοῦ t εὐφωνικοῦ τῶν s'occupe-t-il ? s'assure-t-elle, κ.τ.λ. ?

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ.

§. 4. ΠΕΡΙ ΘΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΟΡΙΣΤΙΚΟΥ ΑΡΘΡΟΥ.

1. Πάντοτε προτάσσεται τὸ ἄρθρον· οἷον *Le poème τὸ ποίημα· le beau poème τὸ καλὸν ποίημα· le seul beau poème τὸ μόνον καλὸν ποίημα· le seul vraiment beau poème τὸ μόνον ἀληθῶς (ὄντως) καλὸν ποίημα.*

Ἐξαιρεῖται ἡ περίστασις ἐπὶ τοῦ ἐπιθέτου tout, τὸ ὁποῖον συντάσσεται ἀντίστοιχον ἢν τῷ Ἑλληνικῷ πᾶς μετὰ τοῦ ἄρθρου, παρεντιθεμένου· πάντες οἱ ἄνθρωποι, πᾶς ὁ δῆμος, πᾶσα ἡ πόλις, πᾶν τὸ σῶμα tous les hommes, tout le peuple, toute la ville, tout le corps.

Ἐξαιροῦνται καὶ τὰ προσηγορικά Monsieur, Madame, Monseigneur καὶ τὰ τοικῶτα οἷον Monsieur le préfet, Madame la comtesse ὁ Κύριος νομάρχης, ἡ Κυρία κόμησσα.

2.—Οὐδέποτε παρὰ τοῖς Γάλλοις γίνεται ἡ σύνταξις ἐκείνη τοῦ ἄρθρου, καθ' ἣν συμπίπτουσιν ἀλλεπάλληλα δύο ἢ καὶ τρία ἄρθρα· Μετὰ δὲ τὴν τῶν τυράννων κατάλυσιν ἐκ τῆς Ἑλλάδος. *Οἱ τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν τιμῶντες· ἀλλὰ λέγε πάντοτε προτάσσειν ἕκαστον ἄρθρον πρὸ ἐκάστου ὀνόματος· Après l'expulsion des tyrans hors de la Grèce. Ceux qui estiment l'acquisition de l'argent.*

3.—Ἐν μόνον ἄρθρον δὲν δύναται ν' ἀναφέρηται εἰς πολλὰ οὐσιαστικά, καὶ ἂν ᾧσι ταυτογενῆ καὶ ὁμοίριθμα, ὡς συγνάκις συμβαίνει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὅθεν ἡ φράσις Σοὶ δίδω ὅλα ταῦτα, τὰ βιβλία, κονδύλια, μολυβδοκόδονδρα, τετράδια... λέγεται Γαλλιστὶ *Je te donne tout cela, les livres, les plumes, les crayons, les cahiers· ἢ χάριν*

ἐμφάσεως, ἀνάθρως ἐκπερομένου καὶ τοῦ πρώτου ὀνόματος. Je te donne tout cela: livres, plumes, crayons, cahiers. (1)

4.—'Επὶ τῆς ἐπιθετικῆς συμφωνίας, ἐν προτάζωμεν οὐσιαστικὸν ἐνάθρως, δὲν ἐπαναλαμβάνομεν πρὸ τοῦ ἐπιπερομένου ἐπιθέτου τὸ ἄρθρον, ὡς γίνεται κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν, ἀλλὰ λέγομεν l'homme vertueux, le père céleste ὁ ἀνθρωπος ὁ ἐνάρετος, ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιος καὶ ὄχι l'homme le vertueux, le père le céleste.

5.—Ὀμιλοῦντες λ. γ. περὶ ἐνὸς ἵππου λέγουσιν οἱ Ἕλληνας· ὁ ἵππος ὁ μαῦρος καὶ λευκός, (ἢ, ὁ μαῦρος καὶ λευκός ἵππος)· ἐπὶ δύο δὲ λέγουσιν ἐπαναλήψει τοῦ ἄρθρου· ὁ μαῦρος καὶ ὁ λευκός ἵππος· ὡσαύτως καὶ παρὰ τοῖς Γάλλοις· Le cheval noir et blanc. Le cheval noir et le blanc.

Le sage et vaillant jeune homme ὁ φρόνιμος καὶ ἀνδρεῖος νέος. Le jeune et le vieux soldat ὁ νέος καὶ ὁ γέρον στρατιώτης.

J'occupe le premier et le second étage. Λέγουσιν ὅμως οἱ Ἕλληνας, ὅταν δὲν ὑπάρχη ἀμφιβολία. Τὰ προτερήματα τῆς ἀρχαίας καὶ σημερινῆς διαλέκτου ὁ Ἑλληνικὸς καὶ Γαλλικὸς στρατὸς καὶ τὰ ὅμοια· Γαλλιστὶ δὲ λέγε, ἐπαναλαμβάνων τὸ ἄρθρον· Les qualités de l'ancien et du moderne idiome ἢ de l'ancien idiome et du moderne. L'armée grecque et la française ἢ l'armée grecque et l'armée française.

Λέγεται ὅμως ἄνευ ἐπαναλήψεως τοῦ ἄρθρου Les langues latine et grecque. Les biens présent et à venir καὶ ἄλλα τινὰ, προτασσομένου πληθυντικῶς τοῦ οὐσιαστικοῦ.

§ 6'. ΓΕΝΙΚΗ ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΟΡΙΣΤΙΚΟΥ ΑΡΘΡΟΥ.

Γενικῶς τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον, τό τε Ἑλληνικὸν καὶ τὸ Γαλλικόν, ὡς ἐρμηνεύσαμεν ἐν τῷ β'. βιβλίῳ τοῦ τεχνολογικοῦ, τίθεται πρὸ τῶν ὀνομάτων, προσδιωρισμένων ἢ ἀτομικῶς· οἷον Ὁ πατὴρ τοῦ Φιλίππου. Ὁ ἀνὴρ (περὶ οὗ ὁ λόγος)· ἢ καθ' ὅλην τὴν ἕκτασιν τοῦ εἶδους αὐτῶν· οἷον ὁ ἀνθρωπος, ὁ ἵππος, ἡ ἀρετή· οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἵπποι, αἱ ἀρεταί. Le père de Philippe, l'homme (en question). L'homme, le cheval, la vertu ; les hommes, les chevaux, les vertus.

(1) Δὲν φυλάττεται πάντοτε οὗτος ὁ κανὼν οὐδ' ὑπ' αὐτῆς τῆς Ἀκαδημίας, ἥτις εἶπε· les négociants et banquiers· des officiers et sous-officiers· aux frères et sœurs· les ascendants et descendants, etc. μετ' ὀνομάτων ὅπως οὐ ἀναλόγων τὴν σημασίαν.

Ἐν γένει δὲ ἀποβάλλεται κανονικῶς πᾶν ἄρθρον, ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν δὲν ἐμφαίνῃ οὔτε πρόσωπον ἢ πράγμα προεγνωσμένον· καὶ ὠρισμένον, οὔτε εἶδος ἢ γένος· οὔτε ἐν τι ἢ τινα ἐκ πολλῶν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἐμφαίνῃ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πράγμα ἀφηρημένως πῶς καὶ παριστάνῃ ἀόριστόν τινα καὶ συγχευμένην ἔννοιαν.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Ὅριστικῶς.

Ἡ ἐντροπή τὸν ἀπέτρεψε τοῦ νὰ λαλήσῃ la honte l'empêcha de parler.

Il a été condamné pour le vol (en question) κατεδικάσθη ἕνεκα τῆς κλοπῆς (περὶ ἧς ἐ λόγος)—pour un vol ἕνεκα κλοπῆς τινος.

L'école du village τὸ σχολεῖον τοῦ χωρίου.

Le maître de l'école du village ὁ διδάσκαλος τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

L'œuvre du roi τὸ ἔργον τοῦ βασιλέως· une œuvre du roi ἔργον τοῦ βασιλέως.

La poussière nous aveuglait pendant que nous marchions ὁ κονιορτὸς μᾶς ἐτύφλωνεν ἐνῷ ἐσχιζόμεν.

Ἀορίστως.

Honte et opprobre à qui n'aime pas la patrie! αἰσχος καὶ ὄνειδος εἰς τὸν μὴ ἀγαπῶντα τὴν πατρίδα!

Il a été condamné pour vol κατεδικάσθη ἕνεκα κλοπῆς.

Une école de village δημοτικὸν σχολεῖον.

Le maître d'école du village ὁ δημοδιδάσκαλος τοῦ χωρίου.

Une œuvre de roi ἔργον βασιλέως ἢ γούν βασιλικὸν ἔργον.

Dieu dit à Adam· tu es poussière, et tu retourneras en poussière Ἐθεὸς εἶπε πρὸς τὸν Ἀδάμ· γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ.

§ γ'. ΙΣΙΑΜΕΤΡΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

Περὶ τοῦ Γαλλικοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἄρθρου.

1.—*Mon livre, un de mes livres.*—

Ἴδομεν ἐν τῷ τεχνολογικῷ ὅτι τὰ ὀνόματα κλίνονται Γαλλιστὶ ἀνάρθως ὅταν προσδιορίζωνται διὰ δεικτικοῦ ἢ κτητικοῦ ἐπιθέτου ὡς *Ce livre, mon livre* τὸ βιβλίον τοῦτο, τὸ ἐμὸν βιβλίον ἢ τὸ βιβλίον μου. Ὄταν λοιπὸν πρόκηται νὰ φανερώσωμεν κτητικῶς ἐν τι ἢ τινα ἐκ πολλῶν, λέγομεν *Un de mes livres, un de tes amis, deux de ses amis, plusieurs de vos amis* κ.τ.λ. ἐν τῶν ἐμῶν βιβλίον, φίλος σοῦ τις· δύο φίλοι του· πολλοί τινες φίλοι του.

Καὶ ἐπίστε ἀρχαίως πῶς *Un mien ami, un tien ami, une sienne amie* . . . ἐμός τις φίλος κ.τ.λ.

Οὐδὲ λέγεται *des quatre livres que j'avais, on m'en a pris l'un, les deux, les trois*, ὡς λέγουσιν οἱ Ἕλληνας· ἤγουν ἀπὸ τὰ τέσσαρα βιβλία, ἅπερ εἶχον μοῦ ἐπῆραν τὸ ἐν, τὰ δύο, τὰ τρία· ἀλλὰ λέγεται ἀνάρθως *des quatre livres que j'avais, ou m'en a pris un, deux, trois* ἢ *ou m'a pris un, deux, trois des livres que j'avais*.

Οὕτω καὶ ἀνάρθρως πάντοτε. On lui a crevé un œil κτλ. τῷ ἐξέ-
βαλον τὸ ἐν ὄμμα καὶ ὄχι l'un œil τοῦτο τιμᾶται ὑπὲρ τὸ ἐν σκού-
δον, cela vaut plus d'un écu, plus de deux écus καὶ ὄχι plus de
l'un, plus des deux un quart d'heure ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, καὶ ὄχι
de l'heure ἔχω περισσότερον, ὀλιγώτερον τῶν ἐξήκοντα δραχμῶν j'ai
plus, moins de soixante drachmes.

2.—Un tel homme ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ.—

Chacun le sait ὁ καθείς τὸ ἤξεύρει.

Δὲν δέχονται τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον οὐδὲ τὰ οὐσιαστικὰ μετὰ τοῦ tel
τοιοῦτος, si grand τόσος, si âgé τηλικούτος ἢ ἄλλο τι ἐπίθετον ἰσο-
δύναμιν· καὶ τοῦτο ἂν καὶ ἦναι λόγος περὶ προεγνωσμένου τινος καὶ
ὠρισμένου· οἷον

Ἀκούσας ὁ λέων τὸν ὄνον ὀγκανίζοντα, ἐπλησίασε διὰ νὰ μάθῃ πό-
θεν ἔρχεται ἡ τόση φωνή. Le lion, ayant entendu l'âne braire,
s'approcha pour savoir d'où venait une telle voix, une voix si
formidable, une si épouvantable voix... ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ un tel
homme, ἤγουν un homme si bon, si méchant, si instruit κ.τ.λ.
κατὰ τὴν περίστασιν. Διατί ἐγκαταλείπεις τὴν τόσον ἠλικιωμένην
(τηλικαύτην) ὑπηρέτιδα; pourquoi abandonnez-vous nne servante
si âgée? Τοιοῦτοι νόες de tels esprits.

Δὲν λαμβάνει τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον οὔτε τὸ chacun. Ὅθεν λέγε Cha-
cun le sait καὶ ὄχι le chacun le sait ὁ καθείς, ἕκαστος τὸ ἤξεύρει.

Οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ὁ, ἡ, ὁ δεῖνα, ὅπερ λέγεται un tel, une telle·
οἷον Monsieur un tel ὁ κύριος δεῖνα. Mademoiselle une telle· Mes-
sieurs un tel et un tel. Messieurs tels et tels. Τὸ καὶ τὸ λέγεται
telle ou telle chose.

3.—Le même ὁ αὐτὸς (ὁ ἴδιος)..—

Ἐπὶ δὲ τοῦ même αὐτὸς, ἡ, ὄν, ἡ θέσις τοῦ ἄρθρου πρὸ τοῦ même
ἢ πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ δὲν εἶναι ἀδιάφορος· οἷον

Le roi même καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς (κοιν. ὁ βασιλεὺς ὁ ἴδιος).

L'espérance même καὶ αὐτὴ ἡ ἐλπίς, (ἡ) ἡ ἐλπίς αὐτή.

Les livres mêmes καὶ αὐτὰ τὰ βιβλία.

Ἀλλὰ

Le même roi ὁ αὐτὸς βασιλεὺς (ὁ ἴδιος βασιλεὺς),

La même espérance ἡ αὐτὴ ἐλπίς.

Les mêmes livres τὰ αὐτὰ βιβλία.

La même chose τὸ αὐτὸ, ταυτό (τὸ ἴδιον).

4.—*Il est en prison.*—

Γενικῶς ἀποβάλλεται τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον μετὰ τὴν *en* πρόθεσιν οἷον *Il agit en homme sensé* πράττει ὡς φρόνιμος. *Ils sont perpétuellement en guerre* διαμάχονται διηκεῶς. *Je suis en affaire* εἵμαι ἐνησχολημένος· τοῦτο δ' ἕνεκα τῆς ἀπροσδιορίστου ἐννοίας τῆς *en*. Ὅθεν μεταχειρίζομεθα αὐτὴν ἐν γένει καὶ ἀντὶ τῆς *en* dans, pendant, ὅταν πρόκηται περὶ ἀορίστου τινός· οἷον *Il a été mis deux fois en prison en une année et même il n'est pas encore en liberté* ἐφυλακίσθη δις ἐν ἐνὶ ἐνιαυτῷ καὶ μάλιστα δὲν εἶναι ἔτι ἐλευθερός. *En hiver* ἐν καιρῷ χειμῶνος. Λέγεται δὲ ὀριστικῶς διὰ τῆς *en* dans, pendant καὶ τοῦ ἄρθρου *en* *Il a été mis dans la prison militaire*—*Deux fois dans l'année* (ἔγουν *en* dans l'année présente, cette année τὸ παρὸν ἔτος)—*pendant l'année 1840.*

'Eξάιρεις. Λέγεται ὁμοίως *en l'an*, *en l'année 1847* τῷ ἔτει 1847 *En l'absence de son père* ἀπόντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,=*pendant l'année 1847*, *pendant l'absence de son père.*

Συντάσσεται τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον μετὰ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ λόγου ὡς ἑξῆς·

α) Μετὰ τῶν μορίων.

Les car, les si, les mais, les parceque κ.τ.λ.

Le oui ἐστὶ τὸ ἐναντίον τοῦ *non* τὸ ναὶ εἶναι τὸ ἐναντίον τοῦ ὄχι

β) Μετὰ τῶν ἐπιθέτων.

Le sage, les sages ὁ σοφός, οἱ σοφοί. *Le méchant, les méchants* ὁ κακός, οἱ κακοί. *Le nécessaire* τὰ ἀναγκαῖα. *Le blanc, le rouge.* τὸ λευκόν, τὸ ἐρυθρόν, (τὸ κόκκινον). *Le grec, le latin, le français...* τὰ Ἑλληνικά, τὰ Λατινικά, τὰ Γαλλικά. *Le droit...* τὰ νομικά. *La coquette, les coquettes* ἡ φιλάρεσκος, αἱ φιλάρεσκοι. *Les belles* αἱ ὡραῖαι (γυναῖκες).

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. *Le tout* δὲν σημαίνει τὸν κόσμον ὡς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ πᾶν τὸ πρῶμα περὶ οὗ ὁ λόγος· *Prenez le tout* ἢ *le tout* λάβε τα ὅλα.

Πολλάκις δὲ οἱ Ἕλλησιν, ἀντὶ τοῦ ἀρηρημένου οὐσιαστικοῦ, μεταχειρίζονται τὸ οὐδέτερον ἐπίθετον ἐν ἄρθρῳ· οὕτω καὶ οἱ Γάλλοι διὰ τοῦ ἀρσενικοῦ ἄρθρου, ἀλλὰ μετ' εὐχαρίσμων μόνον ἐπιθέτων· οἷον *Le beau, le bon, le grand, le vrai* . . . τὸ καλόν, τὸ ἀγαθόν, τὸ μέγα, τὸ ἀληθές, ἀντὶ *la beauté, la bonté, la grandeur, la vérité* . . . τὸ κάλλος, ἡ ἀγαθότης, τὸ μέγεθος, ἡ ἀλήθεια· *l'intérieur, l'extérieur* τὸ ἐσωτερικόν, τὸ ἐξωτερικόν.

Ἄλλ' ὄχι καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς· τὸ πρέθυμον, τὸ εὐμενές, τὸ ἀδέβαιον κ.τ.λ.

τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ μεταφράσωμεν le zèle, la bienveillance, l'instabilité ἢ προθυμία, ἢ εὐμείνεια, ἢ ἀδεσβασιότης (1). π. γ. Ἐθαύμασα τὸ στερεὸν τῆς ἀποδείξεως ταύτης j'admire la solidité de cette preuve — La douceur et l'affabilité de ses discours τὸ τῶν λόγων αὐτοῦ ἡμερον καὶ πρόν.— Διαφέρει: (ὑπερβαίνει) κατὰ τὸ ὕψος il l'emporte en grandeur (Ἴδε καὶ τὰ περὶ τοῦ ce qui, ce que . . .)

γ') Μετὰ τῶν μετοχῶν.

Πρὸς δὲ τούτοις, ἰδίωμα κάλλιστον τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἶναι τὸ νὰ ἐκφέρωνται ἐνάρθρως καὶ αἱ μετοχαί: ὡς Οἱ φεύγοντες τὴν ἡδονὴν ὁ πράξας τοῦτο τὰ λεχθέντα. . . κ.τ.λ. Τὰ τοιαῦτα πρέπει νὰ μεταφράζωμεν ἀναλυτικῶς, ὡς ἐν ἤσαν ὅστις φεύγει . . . ὅστις ἐπραξε. . . Celui qui fuit le plaisir ἢ πληθ. eux qui esuient le plaisir: celui qui a fait cela: ce qui a été dit ἢ les choses dites.

δ'.) Μετὰ τῆς ἀπαρεμφάτου.

Παρά τοῖς Γάλλοις, ὅταν τεθῆ ὡς ὑποκαείμενον ἀπκρέμφατός τις, ἐλ-
λείπει τὸ ἄρθρον. Ὅθεν λέγεται Aimer Dieu est-unde voir de l'homme τὸ ἀγαπᾶν τὸν Θεὸν εἶναι καθήκον τοῦ ἀνθρώπου. L'art d'aimer ἢ τέχνη τοῦ ἀγαπᾶν. Il est habitué à travailler εἶναι συνηθισμένος εἰς τὸ νὰ ἐργάζηται: καὶ ὄχι: l'aimer Dieu est . . . L'art de l'aimer habitué au travailler.

Ἐξαίρουται ὀλίγα οὐδέτερα ῥήματα, ὡς Il en perd le boire et le manger (διὰ τοῦτο οὔτε πίνει, οὔτε τρώγει). L'aller et le venir (τὸ ἀναχωρεῖν καὶ τὸ ἔρχεσθαι), τὰ ὁποῖα ἐκ τῆς χρήσεως ἔγειναν ἀληθῶς οὐσιαστικά. ὡς καὶ:

Le coucher du soleil ἢ ὄσις τοῦ ἡλίου. C'est l'heure de mon coucher εἶναι ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου μου. Le déjeuner (2) est prêt τὸ πρόγευμα εἶναι ἑτοιμον κ.τ.λ. Ἔθεν αἱ τοιαῦται λέξεις κυρίως εἶναι ὀνόματα, τὰ ὁποῖα ἀνήκουσιν εἰς τὰ λεξικά ὡς καὶ ἡ λοιπὴ λεξικογραφία. (Ἴδε πρὸς τὴν ἀπαρεμφάτου).

9.—*Mon père et celui de votre ami.*—

Οὐδέποτε παρὰ τοῖς Γάλλοις τίθεται τὸ ἄρθρον ἀναφορικῶς πρὸς προηγούμενον ὄνομα. Ὅθεν μὴ εἴπης mon père et le de votre ami ὁ πατήρ μου καὶ ὁ τοῦ φίλου ὑμῶν, ἀλλὰ λέγε διὰ τῶν ἀντωνυμιῶν celui, celle, ceux, celles. Mon père et celui de votre ami. Mes livres et ceux de votre ami κ.τ.λ.

(1) Le zélé, le bienveillant, l'inconstant ἤθελον σημαίνει: l'homme zélé. . . ὁ πρόθυμος.

(2) Il déjeuner.

10. — ὁ Ἐφέσου L'évêque d'Ephèse.—

Οὐδὲ τίθεται κατ' ἄλλοις πρὸ τῆς γενικῆς, ὡς παρὰ τοῖς Ἑλλησιν, οὐδὲ πρὸ τῶν ἐπιφρημάτων κ.τ.λ. Ὅθεν μὴ εἴπῃς le d'Ephèse ὁ Ἐφέσου· ἀλλὰ, κατὰ πλήρη φράσιν, l'évêque d'Ephèse.

Οὕτω, τὰ τῆς τύχης εἶναι ἀβέβαια

Les faveurs de la fortune sont incertaines. Ἡ ἄνω Αἴγυπτος l'Égypte supérieure. Οἱ παλαιοὶ σοφοὶ ἄνδρες les anciens sages καὶ ἔτι les autrefois sages.

— Οἱ τεχνῖται ἐνθυμεῖσθε. —

Λέγεται μὲν Ἑλληνιστὶ οἱ τεχνῖται ἐνθυμεῖσθε ἔτι . . . ἀντὶ ὧ τεχνῖται, ἐνθυμεῖσθε (ἢ ἀπλῶς) τεχνῖται, ἐνθυμεῖσθε· οὐχ οὕτως ἔμως παρὰ τοῖς Γάλλοις, ἀλλὰ· Artistes, souvenez-vous . . . Souvenez-vous, ô grands de la terre κ.τ.λ.

Οὕτω καὶ Οἱ τεχνῖται ἄς ἐνθυμώμεθα . . . ἀντὶ, ἡμεῖς οἱ τεχνῖται· Γαλλιστὶ δέ, nous autres artistes, souvenons-nous ἢ souvenons-nous, nous qui sommes artistes κ.τ.λ.

§ δ'. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΡΙΣΤΙΚΟΥ ΑΡΘΡΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ.

1.—Τὰ ἐφεξῆς κύρια ὀνόματα δὲν λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον παρὰ τοῖς Γάλλοις, καὶ τοὶ σημαίνοντα ὠρισμένα ὄντα·

α) Τὰ τῶν θεῶν, ἀγγέλων, ἀγίων, ἀνθρώπων, ζώων, ἐνικῶς ἐκφερόμενα· οἷον Jupiter ὁ Ζεὺς· Junon ἡ Ἥρα· Gabriel ὁ Γαβριήλ· Paul ὁ Παῦλος· Marie ἡ Μαρία· Alexandre ὁ Ἀλέξανδρος· Argus ὁ Ἄργος· Cerbère ὁ Κέρβερος· Bucéphale ὁ Βουκέφαλος, ἐκτὸς ὅταν τὸ ἄρθρον ἀποτελῇ μέρος τῆς λέξεως αὐτῆς· οἷον La Harpe, La Fontaine. (1) ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Μένουσιν ἀναρθρα τὰ τοιαῦτα, καὶ ὅταν μεταφέρονται εἰς ἄψυχα· ὡς λ. γ. εἰς τὰ ἄστρα· οἷον Vénus ἡ Ἀφροδίτη (ὁ πλανήτης). (2)

β) Τὸ ὄνομα Dieu ὁ Θεός· οἷον La miséricorde de Dieu τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. (3)

Οὕτω Jésus καὶ Jésus-Christ (ὁ Ἰησοῦς, ὁ Ἰησοῦς Χριστός)· ἐνάρθρος δὲ le Christ ὁ Χριστός.

(1) Ἐξαίρουσιν καὶ τινὰ ἰταλικά ὀνόματα· οἷον le Tasse, l'Arioste· οὕτω καὶ τὰ γυναικεῖα ὀνόματα εἰς ὅσα ὑβριστικῶς πῶς προτάσσεται τὸ ἄρθρον· οἷον la Dubarry κ.τ.λ.

(2) Ἀλλὰ λέγομεν πάντοτε ἐνάρθρος le soleil, la lune· (οἷον πρὸς ἡλίου δυσμᾶς, au coucher du soleil· διότι ταῦτα δὲν εἶναι ἀληθῶς κύρια ὀνόματα· ἐνάρθρος δὲ Phœbus, Phœbé, διὰ τὴν ἐμφανίωσιν τὰ δύο ἄστρα ταῦτα, διὰ τοῦ ποιητικοῦ αὐτῶν κυρίου ὀνόματος.

(3) Ἐνάρθρος δὲ le Tout-Puissant, l'Éternel ὁ Παντοδύναμος, ὁ Αἰώνιος.

γ'. Τὰ τῶν πόλεων καὶ χωρίων ὄιον Je viens de Paris (1) ἔρχομαι ἀπὸ τῶν Παρισίων. Il demeure à Rome, à Athènes κατοικεῖ εἰς τὴν Ῥώμην, εἰς τὰς Ἀθήνας (ἐν Ῥώμῃ, ἐν Ἀθήναις).

Ἐξαιροῦνται les Andelys, la Mecque, la Flèche, la Rochelle, le Mans... καὶ ἄλλα τινά. Je viens des Andelys et je vais au Mans.

δ') Τὰ τῶν μηνῶν, π. χ. Ἦλθε τὴν πέμπτην Φεβρουαρίου il est venu le cinq Février ἢ le cinq de Février κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον en Mars dernier καθ' ὅλον τὸν μῆνα Ἰανουάριον pendant tout le mois de Janvier.

Λέγεται ὁμως μετὰ τοῦ θηλυκοῦ ἄρθρου la mi-Juin, la mi-Août κ.τ.λ. τὰ μέσα τοῦ Αὐγούστου (τὸ δεκαπενταύγουστον).

ε) Τὰ τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, ἐπὶ τῆς ἀριθμῆσεως αὐτῶν ὄιον Dimanche, Lundi, Mardi, Mercredi, Jeudi, Vendredi, Samedi, Κυριακή, Δευτέρα... Καὶ ὅταν ὀνομάζωμεν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν εἴμεθα, ἢ προσδιορίζωμεν τὴν τῆς παρουσίας, τῆς παρελθούσης ἢ τῆς προσεχούς ἐβδομάδος, καθ' ἣν ἐγένετι ἢ μέλλει νὰ γείνη ὄιον C'est aujourd'hui vendredi σήμερον εἶναι παρασκευή. Je suis arrivé lundi, et je partirai dimanche prochain ἔφθασα τὴν δευτέραν, καὶ θέλω ἀναχωρήσει τὴν προσεχῇ κυριακῇ. Ἀλλὰ λέγεται ἐνάρθρως Je partirai le dimanche, le premier Janvier θέλω ἀναχωρήσει τὴν Κυριακῇ, τὴν πρῶτην Ἰανουαρίου.—le second jeudi de Septembre ἢ δευτέρα πέμπτη τοῦ Σεπτεμβρίου ἀορίστως δὲ λέγεται διὰ τοῦ un ὄιον Je suis arrivé un jeudi, et je partirai un vendredi (2)

ς') Τῶν ἑορτῶν δύο μόνον ἐκφέρονται ἀνάρθρως, ἦγουν Noël καὶ Pâques ἢ Pâque τὰ Χριστούγεννα, τὸ Πάσχα· à Pâques, à Noël, la fête de Noël.

ζ') Πρόσθετε τὰς προσηγορικὰς λέξεις

Monsieur, Madame, Mademoiselle, Monseigneur, καὶ τὸ ἐπίθετον Saint, ἐπομένου κυρίου ὀνόματος ὄιον Monsieur George et Mademoiselle sa sœur ὁ Κύριος Γεώργιος καὶ ἡ Κυρία ἀδελφή του. Monseigneur l'évêque ὁ πανιερώτατος ἐπίσκοπος. Saint Pierre, Sainte Irène ὁ ἅγιος Πέτρος, ἡ ἁγία Εἰρήνη.

(1) Paris, Athènes, ἐν καὶ ἔγωγε s, οὐχ ἦττον εἶναι ἐνικὰ ὀδυσιαστικά ὄιον La moderne Athènes, αἱ νεώτεραι Ἀθήναι.

(2) Ὅστω καὶ ἀνάρθρως à cinq heures εἰς τὰς πέντε ὕρας· ayant minuit πρὸ τοῦ μεσονυκτίου κτλ. Λέγεται δ' ἐνάρθρως Sur les deux heures, vers les trois heures et demie κ.τ.λ.

Σημειωτέον δὲ ὅτι κατ' ἔλλειψιν τοῦ θηλυκοῦ οὐσιαστικοῦ fête (ἑορτή) λέγεται ἐνάρθρως la saint Pierre, la saint Jean κ.τ.λ. τοῦ ἁγίου Πέτρου, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου.

2.—Γενικῶς δὲ λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον τὰ λοιπὰ κύρια ὀνόματα, δηλαδὴ τὰ τῶν λαῶν, τὰ τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, τῶν ἐπικρατειῶν, βασιλείων, ἐπαρχιῶν, ὀρέων, θαλασσῶν, ποταμῶν, πορθμῶν . . . τὰ τῶν δημοσίων τόπων, οἰκοδομῶν, μνημείων . . . τὰ τῶν ἀνέμων . . . οἷον Les Européens οἱ Εὐρωπαῖοι, les Italiens οἱ Ἴταλοὶ, les Spartiates, l'Europe, la Grèce ἢ Ἑλλάς, l'Attique, le Caucase, la Méditerranée ἢ Μεσόγειος, la Seine ὁ Σηκοάνας, le Bosphore, le Pausilype τὸ Πανυσίλυπον, les Tuileries ὁ Κεραμεικὸς (κῆπος δημοσίος ἐν Παρισίοις), le Parthénon ὁ Παρθενῶν, καὶ ἐν γένει πᾶς τόπος ἢ μέρος πόλεως θεωρούμενον ὡς τοιοῦτον π. χ. Le Phanar τὸ Φανάριον, la Cannebière (ἐν Μασσαλίᾳ) le Pirée, τουτέστι le port d'Athènes ὁ λιμὴν τῶν Ἀθηνῶν. (1) Le Nord, le Sud, l'Est, l'Ouest κ.τ.λ. ὁ Βορρῆας, ὁ Νότος, ἢ Ἀνατολή, ἢ Δύσις.

Ἐπὶ δὲ τῶν νήσων σημειωτέον, ἔτι ἐνάρθρως ἐνομαζόνται Γαλλιστὶ ἔσαι εἶναι φερόμεναι τῆς πρωτεύουσος αὐτῶν, ἤγουν ἔσαι ἔχουσι τὸ αὐτὸ ὄνομα οἷον Malte, Salamine, Rhodes κ.τ.λ. ἐνάρθρως δὲ τὰ λοιπὰ οἷον L'Islande, la Sardaigne, la Sicile. Παρατήρησον καὶ ὅτι ἔλα τὰ κύρια ὀνόματα, σχηματιζόμενα ἐκ κοινοῦ ὀνόματος, ἐνάρθρως ἐκφέρονται, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται La ville de la Flèche, le Havre κ.τ.λ. (2)

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. α) Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἢ ἐν πρόθεσις φύσει ἀποβάλλει τὸ ἄρθρον, ἔπεται ὅτι ὁσάκις τι τῶν ἀνωτέρω ὀνομάτων (τῶν συνήθως τὸ ἄρθρον λαμβανόντων) συντάσσεται μετ' αὐτῆς, ἐλλείπει τὸ ἄρθρον οἷον En Europe, en Grèce. Ὅθεν πρέπει νὰ γνωρίζη τις πότε εἶναι ἐν χρήσει ἢ ἐν ἀντὶ τῶν συνωνύμων αὐτῆς à καὶ dans. (ἴδε κατωτέρω τὰ περὶ προθέσεων).

β) Τὸ ἄρθρον ἀπατεῖται, ἔταν ὁ λόγος ἦναι περὶ τῆς ἑλικῆς χώρας, ὡς λ. χ. ἐν λέγειν les limites, la longueur, la largeur, la circonférence, la situation, la forme géographique, les revenus, les ressources, les colonies, la puissance, les armées, la gloire de la France, de l'Angleterre, de la Russie, κ.τ.λ.

Ἐρὸς δὲ τῶν αὐτῶν ὀνομάτων τίθεται ἔχι τὸ ἄρθρον, ἀλλ' ἢ de πρόθεσις, ἔταν λαμβάνονται μόνον ὡς τόποι εἰσαγωγῆς οἷον Vin de France; toile

(1) Μέρος ἄλλοτε τῆς πόλεως, καὶ διὰ τοῦτο λεγόμενον le Pirée παρὰ τοῖς Γάλλοις· δίδωσι δὲ τὸ αὐτὸ ὄνομα, ἂν καὶ σήμερον ἦναι ὅστος ἄλλη πόλις.

(2) Διὰ τοῦτο ὀνομαζόμεν τὴν Εὐρίπον ἢ l'Eubée ἢ Négrepont ἕνεκα τῆς πρωτεύουσος Négrepont.

d'Angleterre; cuir de Russie οἶνος τῆς Γαλλίας, (γαλλικός οἶνος), Ἀγγλίκον ὑφανμα, Ῥωσικὴ βύρσα.

Ἐπεταὶ ἐκ τούτου, ὅτι ἐκ τῶν ἐκφράσεων l'or d'Espagne et l'or de l'Espagne, ἡ μὲν πρώτη σημαίνει τὸν Ἰσπανικὸν χρυσόν, ἡγοῦν τὸν ἐξ Ἰσπανικῶν μεταλλείων ἐξαχόμενον, ἡ δὲ δευτέρα τὸν πλοῦτον τοῦ Ἰσπανικοῦ ἔθνους.

Ἐὰν δὲ ὁ ἐξαχγωγῆς τόπος ἦναι ποταμοὶ, ὄρος, τότε τὸ ὄνομα δέχεται τὸ ἄρθρον οἶον Les vins du Rhin; mouton des Ardennes.

γ) Λέγεται ἀνάρθως.

L'empereur	} de France, d'Angleterre, de Grèce ....
le roi	
le royaume	
la cour	
le sénat κ.τ.λ.	

Ἄλλ' ἀνάρθως Le roi des Français, le roi des Belges...

Ἐξαιρέσεις. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν τὸ ἄρθρον προτάσσεται τῶν ἐξῆς κυρίων ὀνομάτων.

La Chine,	Le Japon,
le Pérou,	l'Indostan,
le Brésil,	le Milanais,
le Péloponnèse,	le Palatinat καὶ ἄλλα τινα οἶον

L'empire de la Chine, les diamants du Bengale, l'or du Pérou.

Οὕτω καὶ τὰ κύρια ὀνόματα τὰ σχηματιζόμενα ἐκ κοινοῦ ὀνόματος: Le royaume des Pays-bas καὶ, κατὰ περίεργον ἐξαιρέσιν, le royaume de Grèce ἢ de la Grèce.

3.— ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ ΓΕΝΙΚΗ. Ὅσάκις κύριόν τι ὄνομα ἐκφέρεται πληθυντικῶς, πρέπει νὰ προσλάβῃ τὸ ἄρθρον οἶον

Un coup d'œil de Louis enfantait des Corneilles (1) ἐν βλέμμα τοῦ Λουδοβίκου ἐγέννα Κορνηλίους, ἡγοῦν des poètes comme Corneille (ποιητὰς ὡς ὁ Κορνήλιος).

Οὕτω καὶ ὅσα ὀνόματα συνήθως ἀνάρθως ἐκφέρονται, ἂν καὶ ἐνικῶς λεγόμενα, ὅταν ὀρίζονται δι' ἐπιθέτου ἢ διὰ συμπληρώματος οἶον

Le divin Achille ὁ θεῖος Ἀχιλλεύς.

La belle Cléopatre ἡ καλὴ Κλεοπάτρα.

(1) Boileau σημείωσον, ὅτι ὅταν τὸ κύριον ὄνομα, πληθυντικῶς ἐκφερόμενον, σημαίνῃ πολλὰ μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, τὸ κύριον ὄνομα δὲν λαμβάνει τὸ s, σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ οἶον Les Racine ont eu une belle gloire οἱ Ῥακίνοι καλῶς ἐκλείσθησαν.

Le moderne Paris est bien différent de l'ancienne Lutèce οἱ
νῦν Παρίσιοι πολὺ διαφέρουσι τῆς πάλαι Λουθητίας.

Le Jupiter des Grecs ὁ Ζεὺς τῶν Ἑλλήνων.

Le Dieu des miséricordes ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρμῶν.

Le monsieur, la dame, la demoiselle dont vous parlez (1)

Le saint Pierre que vous avez sculpté (2) ὁ ἅγιος Πέτρος, τὸν
ὁποῖον ἔγλυψας.

Λέγεται ἕνωσ ἀνάρθρως Saint Grégoire de Naziance, Saint Ignace de
Loyola κ.τ.λ. διότι ἐκ τῆς συνθεῖας τὰ de Naziance, de Loyola ἔγειναι
ὡς μέρος τοῦ κυρίου ὀνόματος· ἀλλὰ λέγεται Le grand saint Grégoire de
Naziance, ἕνεκα τοῦ ἐπιθέτου le grand κ.τ.λ.

Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ Le grand Alexandre, le débonnaire Louis
κ.τ.λ. τὰ ἐπιθέτα grand, débonnaire (μέγας, εὐήθης), δηλοῦσι μόνον χαρακ-
κτηριστικὴν τινα ποιότητα τῶν ἀντικειμένων· ἐπὶ δὲ τοῦ Alexandre le grand,
Louis le débonnaire, τὰ αὐτὰ ἐπιθέτα ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ κυρίου ὀνόματος
οἷον Le grand Alexandre et le débonnaire Louis sont appelés Alexan-
dre le grand, Louis le débonnaire.

Διὰ τοῦτο λέγεται πάντοτε le fameux Bacon, le bel Adonis κ.τ.λ. καὶ
ἔχει Bacon le fameux, Adonis le beau, ἐπειδὴ τὰ le fameux, le beau δὲν
ἀποτελοῦσι μέρος τῶν κυρίων ὀνομάτων Bacon, Adonis.

ΠΕΡΙ ΜΕΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ.

§ α) Παρὰ μὲν τοῖς Γάλλοις σημαντικὴ τῆς μεριστικῆς ἐννοίας εἶναι
κατ' ἐξοχὴν ἡ *de* πρόθεσις.

Παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησιν ἡ ἐννοια μέρους δηλοῦται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ α) ἢ
διὰ τοῦ ὀνόματος ἀνάρθρως ἐκφερομένου· β) ἢ περιφραστικῶς, διὰ πε-
ριληπτικῆς ἢ μεριστικῆς ἐκφράσεως, ἐπομένης γενικῆς· γ) ἢ διὰ μερι-
στικοῦ ἐπιθέτου· οἷον

α) Ἡγόρασα βιβλία· δηλαδὴ ἀριθμὸν τινα βιβλίων.

β) Τὸ πλεῖστον (μέρος) τοῦ χρόνου.

γ) Φιλόσοφοί τινες· δηλαδὴ τῶν φιλοσόφων τινές· ὀλίγον ἀργύριον·
δηλ. ὀλίγη ποσότης ἀργυρίου.

δ) Ἡγόρασα βιβλία.

Τῆς παρ' Ἑλλησι μεριστικῆς ταύτης συντάξεως ἀντίστοιχος εἶναι παρὰ
τοῖς Γάλλοις ἡ διὰ τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου· οἷον J'ai acheté des livres.
Ἔχεις ἀργύριον; avez-vous de l'argent? Ἐπιθυμῶ ἵππους je désire
des cheveux. (Ἰδε τὸ τεχνολογικόν).

(1) Παρατήρησον ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν ταύτην, τὰ madame, mademoiselle με-
ταβάλλονται εἰς dame, demoiselle. Οὕτω καὶ ces dames, ces demoiselles; une
dame, quelques demoiselles.

(2) Τὸ ρ δὲν προφέρεται.

β') Τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου.

Κατὰ δὲ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ φράσις γίνεται ὁμοίως κατ' ἀμφοτέρως τὰς γλώσσας· οἷον *La majeure partie du temps* ἢ *la plus part du temps*.

Τὸ λοιπὸν τοῦ σώματος *le reste du corps*.

Ποτήριον οἴνου *un verre de vin*.

Δύω στερεόμετρα ξύλων *deux stères de bois*. (1)

γ') Φιλόσοφοι τινες.

Οὕτω καὶ παρὰ τοῖς Γάλλοις· οἷον

Φιλόσοφοι τινες ἐτόλμησαν νὰ εἴπωσιν ὅτι... *certain philosophes ont osé dire que...*

2. Ἄλλὰ τὰ τοιαῦτα μεριστικὰ ἐπίθετα, τὰ ἄνευ τῆς *de* συντασσόμενα, εἶναι σπανιώτατα εἰς τὴν Γαλλικὴν· πρόσθετος μόνον τῷ ἀνωτέρω *certain* τὰ *quelque*, *plusieurs*, *maint*, *nul*, *aucun*· οἷον

Ayez pour lui quelque respect ἔχε συστολήν τινα πρὸς αὐτόν.
Quelques soldats στρατιῶται τινες.

Plusieurs soldats πολλοί, τινὲς στρατιῶται.

Maints courtisans ἄπειροι αὐλικοί· *mainte fois* ἢ *maintes fois* συχνότατα.

Aucun philosophe, nul homme· οὐδεὶς φιλόσοφος, οὐδεὶς ἄνθρωπος· (2) ἢ τῶν φιλοσόφων οὐδεὶς...

Πρόσθετος τέλος τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα· ὡς *Vingt hommes, dix fois*... εἰκοσι ἄνθρωποι, δεκάκις...

2. Οὐ σπανίως λοιπὸν πρέπει νὰ καταφεύγωμεν εἴτε εἰς ποσότητος· ἐπίρρημα, εἴτε εἰς περιληπτικὴν τινα ἢ μεριστικὴν ἔκφρασιν μετὰ τῆς *de*· οἷον

Πολλοὶ ἄνθρωποι *beaucoup d'hommes*.

Πλειοτέρα ἐμπειρία *plus d'expérience*.

Παραπολὺ ἀργύριον *trop d'argent*.

Ὀλίγη ἐπιστήμη *peu de science*.

Παραπολὺ ὀλίγη ἐπιστήμη *trop peu de science*.

Οὐ τόση (ἢ) ὀλιγωτέρα ἐπιστήμη *moins de science*.

(1) Οἱ γυδαῖοι λέγουσιν, ἓνα κοπάδι παιδιᾶ· ἓνα κοπάδι πρόβατα· ἓνα ζευγάρι ὑποδήματα, κάλτσαις κ.τ.λ. ἀντὶ παιδίων, προβάτων, υποδημάτων. Τοῦτο δὲ οὐδέποτε παρὰ τοῖς Γάλλοις, ἀλλὰ πάντοτε διὰ τῆς *de*· *Une troupe d'enfants, un troupeau de moutons, une paire de bottes, de bas* κ.τ.λ.

(2) Οὕτω καὶ τὰ ἀρχαῖα *souventes fois, Mault mauz*...

Υόση ἐπιστήμη

tant de science.

Ὀλίγον τι ψωμίον

un peu de pain, un petit mor-
ceau de pain.

Ὀλιγώτεροι στρατιῶται

moins de soldats, un moindre
nombre de soldats.

Πόσοι μαθηταὶ εἴσθε;

combien d'élèves êtes-vous?

Ἐχεις ἀρκετὰ βιβλία

tu as assez de livres.

Σημειώσεως δὲ ἄξιον εἶναι ὅτι μετὰ τοῦ μεριστικοῦ ἐπιρρήματος
bien ἀντὶ τοῦ beaucoup, τὸ ὄνομα ἐκφέρεται ἀείποτε ἐνάρθρως· οἷον
Cela me fait bien de la peine τοῦτο μὲ λυπεῖ πολὺ, ἴσον τῷ Cela
me fait beaucoup de peine. Bien des hommes ἴσον τῷ Beaucoup
d'hommes.

§ 5) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΟΡΙΣΤΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΕΡΙΣΤΙΚΟΥ ΑΡΘΡΟΥ.

Τίθεται μόνη ἢ *de* πρόθεσις ἀντὶ τοῦ un, une, καὶ τοῦ du, de la,
des, ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ᾖναι ἀντικείμενον ἐνεργητικοῦ ῥήματος, ἀρ-
νητικῶς ἐκφερομένου, καὶ ὅταν ἔπηται ἀπρόσωπον ῥήμα, ἐπίσης ἀρνη-
τικῶς ἐκφερόμενον.

Καταρατικῶς.

Ἀπορατικῶς.

Il y a ici un jardin magnifique
εἶναι ἐνταῦθα μεγαλοπρεπῆς κη-
πος.

Il n'y a point ici de jardin ma-
gnifique δὲν εἶναι ἐνταῦθα μεγα-
λοπρεπῆς... κ.τ.λ.

J'ai une belle maison au Pirée
ἔχω καλὴν οἰκίαν εἰς τὸν Πει-
ραιᾶ.

Je n'eus jamais de belle maison
au Pirée οὐδέποτε ἔσχον κα-
λὴν... κ.τ.λ.

J'acheterai un dictionnaire θέ-
λω ἀγοράσει λεξικόν.

Je n'acheterai pas de diction-
naire δὲν θέλω ἀγοράσει κ.τ.λ.

Il est venu des clients vous de-
mander ἦλθον πελάται εἰς ζή-
τησίν σου.

Il n'est pas venu de clients vous
demander δὲν ἦλθον πελάται
κ.τ.λ.

Vous avez de l'argent ἔχεις ἀρ-
γύριον.

Vous n'avez plus d'argent δὲν
ἔχεις πλέον ἀργύριον.

Il boit du vin πίνει οἶνον.

Il ne boit pas de vin δὲν πίνει.

Ἐς παρατηρήσωμεν ὅτι κατὰ τὰς τοιαύτας φράσεις, τὰ ne, ne pas ἰσο-
δυναμοῦσι σχεδὸν μετὰ τῶν nul, aucun. Il n'y a point ici de jardin magni-
fique, ἤγουν Il n'y a ici aucun jardin magnifique κ.τ.λ. Εἰ δὲ μή, μετα-
χειριζόμεθα τὸ ἄρθρον· διότι, κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἡ φράσις ἂν καὶ
ἀρνητικὴ ὡς πρὸς τὴν ἔκφρασιν, καταρατικὴν ὁμῶς ἔχει τὴν ἔννοιαν· Je n'ai
pas de l'argent pour le dépenser follement, ἤγουν J'ai de l'argent, mais
non pour le dépenser follement.

Je n'acheterai pas un dictionnaire, mais une grammaire ἤγουν J'acheterai non un dictionnaire, mais une grammaire.

Vous n'avez pas toujours eu des domestiques, de la fortune ἤγουν, ἔσχατος ὑπηρετίας, περιουσίαν, ἀλλ' οὐ πάντοτε τοιοῦτοτρόπως λέγεται· Il ne boit que du vin δὲν πίνει εἰ μὴ οἶνον, διότι ἡ ἔκφρασις αὕτη σημαίνει· Il boit seulement du vin· ἀλλὰ λέγεται· Il n'a de soutien que son fils, διότι τοῦτο σημαίνει, il n'a nul autre soutien que son fils.

Ὅσα εἴπομεν περὶ ἐπαναλήψεως τοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ ὀριστικοῦ· ἐπαναλαμβάνονται δηλαδὴ πρὸ ἐκάστου οὐσιαστικοῦ καὶ πρὸ τῶν ἐπιθέτων τῶν μὴ ἀναφερομένων εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν· οἶον Un homme et un enfant. Des fruits et des fleurs καρποὶ καὶ ἄνθη. Du vin, du sucre et de l'eau. Un bon et un mauvais élève. De bonnes et de mauvaises choses.

Τιθεμένων δὲ τῶν ἐπιθέτων μετὰ τὸ οὐσιαστικόν, ἐπαναλαμβάνεται καὶ τὸ οὐσιαστικόν τοιοῦτοτρόπως· L'intérêt public et l'intérêt privé (ἔχι δὲ l'intérêt public et le privé) τὸ κοινὸν καὶ ἰδιαιτέρον συμφέρον. Les tapis rouges et les tapis jaunes οἱ ἐρυθροὶ καὶ οἱ κίτρινοι τάπητες· les tapis rouges et jaunes σημαίνει οἱ ἐρυθροὶ καὶ κίτρινοι τάπητες.

Μετὰ δὲ τῶν ῥημάτων valoir, sembler ἢ paraître, s'appeler, passer pour καὶ τῶν παρομοίων, λέγε μετὰ τοῦ ἀορίστου ἢ τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου.

Ces promesses-là ne valent pas de l'argent comptant αἱ ὑποσχέσεις αὗται δὲν εἶναι ἀντάξιαι χρημάτων.

Ceci ne me paraît pas une raison suffisante δὲν μοι φαίνεται τοῦτο ἀποχρῶν λόγος.

Je n'appelle pas cette férocité du courage δὲν ὀνομάζω καρτερίαν ταύτην τὴν ἀγριότητα.

Son hypoerisie ne passe plus pour de la vertu ἢ ὑποκρισία αὐτοῦ δὲν ἐκλαμβάνεται τοῦ λοιποῦ ὡς ἀρετὴ.

§ γ') ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΡΙΣΤΙΚΟΥ ΑΡΘΡΟΥ.

Κανὼν 2^{ος}· Τίθεται μὲν ἢ de πρόθεσις ἀντὶ τοῦ du, de la, des καὶ ὁσάκις προσηγῆται ἐπιθετόν τι τοῦ οὐσιαστικοῦ· οἶον

Nous avons de fort bonne encre ἔχομεν καλλίστην μελάνην, ἀλλὰ de l'encre fort bonne.

Il s'est adonné à d'autres études ἐδόθη εἰς ἄλλας σπουδάς.

De tels esprits τοιοῦτοι νόες.

À de si braves guerriers εἰς τόσον γενναίους στρατιώτας· ἀλλὰ
 À des guerriers si braves.

Διατί λοιπὸν λέγεται Je connais des jeunes gens qui... γνωρίζω νεανίσκους οἵτινες ; ..

Ce sont des petites maîtresses αὗται εἶναι καλλωπίστριαι.

Διότι τὰ οὐσιαστικά gens, maîtresses καὶ τὰ ἐπίθετα jeunes, petites εἶναι ἠνωμένα κατ' ἔννοιαν, ὥστε σχηματίζουσι συνάμα ὡς μίαν καὶ μόνην λέξιν· τοιαῦτα δὲ εἶναι καὶ τὰ ἐξῆς·

Des bas-reliefs	ἀνάγλυφα.
des beaux esprits	ἀγγίνοιες.
des bons mots	εὖστοχοι λόγοι.
des petits-fils	ἔγγονοι.
des petits-pâtés	πλακούντια.
des petits-pois	πίσα (πιζέλια).
des sages-femmes κ.τ.λ.	μαῖται κ.τ.λ.

Ὅθεν ὑπάγονται ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω κανόνας μόνον ὅταν προηγῆται αὐτῶν ἄλλο τι ἐπίθετον ἢ ἀρνητικόν τι μόριον. π. χ.

Ce sont d'ennuyieuses petites-maîtresses εἶναι ὄχληραί τινες καλλωπίστριαι.

Je ne connais point de jeunes gens qui... δὲν γνωρίζω νεανίας, οἵτινες...

§ δ' ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ ΓΕΝΙΚΗ.

Ἐννοεῖται ὅτι καθ' ὅλας τὰς προειρημένας περιπτώσεις, ἐάν τὸ ὄνομα προσδιορίζεται, πρέπει νὰ προτάττωμεν τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον· οἷον

Je ne connais pas les ennuyieuses petites maîtresses dont vous parlez δὲν γνωρίζω τὰς ὄχληράς καλλωπιστριάς περὶ ὧν λαλεῖς.

Donnez lui un peu de l'argent que vous dépensez si follement δὸς εἰς αὐτὸν ὀλίγον τι ἐκ τοῦ ἀργυρίου, τὸ ὅποῖον τόσον ἀφρόνως διαπανᾶς.

ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΜΝΗΜΗΣ.

Les anciens Calédoniens estimaient beaucoup la force du corps. La majorité de la personne, la force des membres, la vitesse à la course étaient les principaux mérites de leurs héros. On considérait la force de la voix comme une qualité importante, parce que c'était une marque de force personnelle, qui contribuait beaucoup à effrayer les ennemis et à inspirer du courage aux soldats.

Γράφε τὸ μᾶθημα τοῦτο ἀπὸ μνήμης, ἕως οὗ τὸ γράψης ἄνευ σφαλμάτων.
'Ερωτήσεις.

Τοιαῦται εἶναι αἱ ἐξῆς ἐρωτήσεις, ὥστε ἡ ἀπόκρισις γίνεται διὰ τῶν λέξεων τοῦ μαθήματος. Ἀναγινώσκει δὲ ὁ μαθητὴς ἐκάστην ἐρώτησιν καὶ ἀποκρίνεται ὁ ἴδιος, εἶτα δ' ἐρωτᾷ ὁ διδάσκαλος καὶ ἀποκρι-

νεται πάλιν ὁ μαθητής, ἀλλὰ μὴ βλέπων εἰς τὸ βιβλίον.

Qu'estimaient beaucoup les Calédoniens ?

Quels étaient ceux qui estimaient beaucoup la force du corps ?

Quels étaient les principaux mérites de leurs héros ?

Que considérait-on comme une qualité importante ?

Comment considérait-on la force de la voix ?

Pourquoi la considérait-on comme une qualité importante ?

Qu'est-ce qui était une marque de force corporelle ?

À quoi contribuait la force de la voix ?

Qu'est-ce qui contribuait à inspirer du courage aux soldats ?

Qui la force de la voix effrayait-elle ?

À qui inspirait-elle du courage ?

ΘΕΜΑ.

Μεταφραστὸν ἄνευ βοηθείας λεξικοῦ.

Ὁ κύριος νομάρχης ἔχει πολλήν σωματικὴν βίωμην. Περὶ πολλοῦ ποιού-
μεθα τὴν καρτερίαν καὶ τὴν θεωροῦμεν ὡς σπουδαίαν ἀρετὴν, ὅχι δὲ (et non)
τὸν ὄγκον τῆς φωνῆς. Αἱ κύριαί τοῦ στρατιώτου ἀρεταὶ εἶναι ἡ πειθαρχία
(la discipline) καὶ ἡ ἀνδρία. Ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ ἀναγκαιῶς (nécessairement)
ἐνέπνεεν ἀνδρίαν εἰς τοὺς στρατιώτας. Ἡ τοῦ δρόμου τῶν ἐχθρῶν ταχύτης.
Ἡ βίωμη δὲν εἶναι πάντοτε (n'est pas toujours) σημεῖον ἀνδρίας. Ὁ δρό-
μος τῶν ἐχθρῶν εἶναι σημεῖον τῆς ἀνδρίας τῶν στρατιωτῶν τοῦ ἠρώδους τῶν.
Καὶ αὐτὴ ἡ ταχύτης (ἡ ταχύτης αὐτῆ) τῆς φυγῆς τῶν (de leur fuite) συνε-
τέλει εἰς τὸ νὰ τοὺς ἐκροβίξῃ. Ἡ ἰσχὺς τῶν μελῶν συντελεῖ εἰς τὸ προσω-
πικὸν μεγαλεῖον. Οἱ κακοὶ δὲν ἔχουσι ἀνδρίαν. Τὸ ἐμπνέειν θάρρος εἰς
τοὺς στρατιώτας εἶναι καλοῦ στρατηγοῦ (général). Ὁ στρατηγὸς ἡμῶν καὶ
ὁ τῶν ἐχθρῶν. Ὁ στρατηγὸς ἔχει ἀνδρίαν; ἔχει. Οἱ στρατιῶται τοῦ ἔχουσι;
Δὲν ἔχουσι. Οἱ ἐχθροὶ ἔχουσι πολλοὺς στρατιώτας καὶ καλοὺς ἀξιωματικούς
(officiers) ἀλλὰ δὲν ἔχουσι στρατηγόν, δὲν ἔχουσι καλὸν στρατηγόν. ἔχο-
μεν δὲ ἡμεῖς θλιγωτέρους στρατιώτας, ἀλλ' ἔχομεν στρατηγόν, ἀλλ' εἰχομεν
καλὸν στρατηγόν. Οἱ στρατιῶται τοῦ στρατηγοῦ τοῦ κακοῦ εἶναι ἄνευ πει-
θαρχίας· οἱ δὲ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ καλοῦ δὲν εἶναι ἄνευ πειθαρχίας καὶ ἔχου-
σι πάντα τὰ προτερήματα τοῦ στρατιώτου. Ὑπὸ τίνων (par qui . . .) ἐκτι-
μᾶτο πολλοῦ ἡ ἀτομικὴ βίωμη; Ὑπὸ τῶν παλαιῶν Καλιθωνίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΟΥ.

—1. Τὰ οὐσιαστικά ὡς ὑποκείμενα.—

ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΣ. Πρὶν ἢ ἀποδόσῃ ὁ μαθητής κεφάλαιον τι τοῦ Συντα-

πτικοῦ, ὀφείλει γ' ἀναγνώσῃ πάλιν καὶ προσεκτικῶς τὰ ἐν τῷ Τεχνολογικῷ περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

Ἐκφερόμενα ὡς ὑποκείμενα λόγου τὰ οὐσιαστικά (ἢ πᾶν εἶδος λέξεως λαμβανόμενον οὐσιαστικῶς) προτίθενται τοῦ ῥήματος.

Dieu est éternel! ὁ Θεὸς εἶναι ἀθάνατος.

Ἐκτὸς α') ὅταν παρεμβάλλωμεν, ὡς ἐν παρενθέσει, τὸ ῥήμα εἰς φράσιν τινὰ ἵνα φανερώσωμεν τὸν λαλοῦντα· οἷον *Qu'est-ce que la vraie comédie? demanda le maître à l'élève. C'est, répondit celui-ci, l'art d'enseigner la vertu et la bienséance en action et en dialogue* τί εἶναι ἡ ἀληθὴς κωμῳδία; ἠρώτησεν ὁ διδάσκαλος τὸν μαθητήν. Εἶναι, ἀπεκρίθη οὗτος, ἡ τέχνη τοῦ διδάσκειν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν δραματικῶς καὶ διαλογικῶς.

β') Καὶ μετὰ τινων ῥημάτων, τὰ ὅποια ἐκφέρονται καθ' ὑποκτικτὴν ἀνεὺ τοῦ que· οἷον *Puisse le Tout-puissant exaucer nos vœux!* εἶθε ὁ Παντοδύναμος νὰ ἐπικουρήσῃ τὰς ἐχθὰς ἡμῶν! *Je le ferai, dùt la mort en être la conséquence* θέλω πράξει τοῦτο καὶ ἂν ὁ θάνατος μέλλῃ νὰ παρακολουθήσῃ.

γ') Καὶ κατὰ τινὰς ἐρωτήσεως τρόπους (Ὅρα τὸ Τεχνολογικὸν Κεφάλ. Γ'. V.)

Où iront vos enfants? ποῦ θέλουν πορευθῆ τὰ παιδιὰ σας;

D'où viennent ces soldats? πόθεν ἔρχονται οὗτοι οἱ στρατιῶται;

Quelle est votre profession? τί εἶναι τὸ ἐπάγγελμα σου;

De quelle couleur est votre drap? Que dira votre maître?

Que signifie ce mot? De qui est cette peinture? τίνας (ζωγράφου) εἶναι αὕτη ἡ εἰκὼν; À qui est cette peinture? τίνας εἶναι αὐτὰ ἡ εἰκὼν; εἰς τίνα ἀνήκει; À quoi sert cet objet? Comment se portent vos parents? Combien vous coûte cette montre? (Ὅρα καὶ κατωτέρω τὰ περὶ θέσεως τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν).

δ') Ἐπὶ φράσεων τινων ἐπὶ τῶν ὁποίων τὸ ῥήμα, κατ' ἰδιαιτέρον τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ἰδιωτισμὸν, τίθεται ἐνικῶς, πληθυντικῶ ὄντος τοῦ ὑποκειμένου· ὡς *Il est sorti hier vingt vaisseaux du port* ἐξῆλθον χθὲς εἴκοσι πλοῖα ἐκ τοῦ λιμένος.

ε) Καὶ ἐνίοτε κατὰ ῥητορικὸν καὶ ποιητικὸν σχῆμα· *Vinrent ensuite ces gros bataillons.*

II. Περὶ οὐσιαστικῶν ἐν σχέσει πρὸς ἄλληλα.

1. Τὸ κοινὸν καὶ κύριον ὄνομα ἐμφύχου ὄντος ἐνοῦται κατὰ παράθεσιν (par apposition)· οἷον *Votre frère Paul, le philosophe Thales, le dieu Bacchus, le chien Cerbere.*

Ὅτω καὶ μετ' ἀψύχων τινων, ὡς λ. γ. μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ *mont.*

Le mont Olympe μετὰ τοῦ cap. Le cap Horn μετὰ τοῦ mer, ὡσάκις τὸ κύριον ὄνομα εἶναι ἐπίθετον· οἷον La mer noire ἢ Μαύρη θάλασσα, la mer méditerranée ἢ Μεσόγειος θάλασσα καὶ παρομοίως μετὰ τῶν τοιούτων· ὡς Le golfe adriatique, ambracique . . . ὁ Ἀδριατικὸς, ὁ Ἀμβρακικὸς κόλπος.

Τὰ δὲ λοιπὰ ἐνοῦνται διὰ τῆς de προθέσεως· οἷον Le royaume de France τὸ βασίλειον τῆς Γαλλίας, la province de Normandie,

La ville de Rome	ἡ πόλις Ῥώμη.
la mer de Marmara	ἡ Προποντις.
l'île de Rhodes	ἡ νῆσος Ῥόδος.
le golfe de Corinthe	ὁ Κορινθιακὸς κόλπος.
la plaine de Marathon	τὸ Μαραθωνικὸν πεδίων.
l'hôtel du nouveau Parnasse	ξενοδοχεῖον ὁ νέος Παρνασσός

καὶ τὰ τοιαῦτα

Ἄλλ' ἔταν πάροδος, λεωφόρος, τριόδος (σταυροδρόμι), προκουμιά, γέφυρα, νοσοκομεῖον, δημοσίαι πλατεῖαι ἢ κατὰστημά τι οἰουδήποτε ἔχῃ ὡς συμπλήρωμα κύριόν τι ὄνομα ἀνθρώπου, προτιμότερον εἶναι, πρὸς ἀποφυγὴν ἀμφιβολίας, νὰ παραλείπηται ἢ de πρόθεσις καὶ νὰ λέγῃ τις π. γ. La rue Richelieu, le passage Choiseul, le quai Voltaire, la rue La Martine, la place Vendome.

2. Ἐνοῦνται δὲ τὰ οὐσιαστικὰ διὰ τῆς δοτικῆς τοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου, ὅταν πρόκηται περὶ τόπου, ἐν ᾧ συνάγονται καὶ πωλοῦνται τρόφιμα, ἢ ἄλλα τινὰ ὄνια· La halle au blé=(ἡ σιτόπωλις ἀγορά) le marché aux légumes=(ἡ λαχανόπωλις ἀγορά)· ὡσαύτως καὶ ὅταν ὁ λόγος ᾖ περὶ ἀγγείων ὡς πρὸς τὸ συνήθως ἐμπεριεχόμενον· π. γ. La cruche à l'eau ἢ ὑδροφόρος στάμνος, δηλαδὴ ἡ στάμνος, ἐν ᾗ διατηροῦμεν τὸ ὕδωρ ἡμῶν, le pot au lait τὸ γαλακτοφόρον ἀγγεῖον. Μεταχειρίζονται ἔτι τὴν δοτικὴν ἀ) διὰ νὰ σημάνωσι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα τι διὰ τῶν αὐτῶν ἰδιαζόντων χαρακτήρων β) διὰ νὰ σημάνωσι τὸ εἶδος τῆς ἀρτύσεως φαγητοῦ τινος καὶ γ'), τέλος, διὰ νὰ σημάνωσι τινα δι' ἀξίωσημειώτου τινος ἀντικειμένου, ὅπερ φέρει ὕφ' ἑαυτὸν ἢ ἐφ' ἑαυτόν. α) Aurore aux doigts de rose ἢ ῥοδοδάκτυλος Ἡώς· Achille aux pieds légers ὁ ταχύπους Ἀχιλλεύς· β) Une poule au riz ὄρνις με' ὀρύζιον· un café au lait καφές μετὰ γάλακτος· du macaroni à l'italienne μακαρόνια κατὰ τὸν ἰταλικὸν τρόπον γ) Appelez la femme aux œufs κάλεσον τὴν γυναῖκα μετὰ αὔγα· Eh! l'homme aux bottes rouges αἱ! ὦ ἄνθρωπε μετὰ κόκκινα ὑποδήματα.

Αἱ ἐκφράσεις un chapeau à la Henri IV; s'habiller à l'euro-

peenne, à la palicare κ.τ.λ. λέγονται ἑλληρίζει τοῦ mode, manière.

Ἄλλὰ μεταχειρίζονται καὶ πρόθεσιν μόνην, ὅταν εἰς μόνον τὸν προορισμὸν τοῦ ἀγγείου ἀποβλέπωσι π.χ. Achetez-moi une boîte à thé et une cruche à eau ἀγόρασόν μοι τειθόθικην, στάμνον δι' ὕδωρ c. à d. une boîte propre à serrer du thé, une cruche propre à mettre de l'eau.—Une boîte de thé, une cruche d'eau, un pot de lait ἰσοδυναμοῦσι πρὸς τὰ une boîte pleine de thé, une cruche pleine d'eau, un pot plein de lait καὶ σημαίνουσι κισώτιον πλήρες τείου, στάμνον πλήρη ὕδατος, ἀγγεῖον πλήρες γάλακτος.

ΠΕΡΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠΙΘΕΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ.

1. Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν. Un homme sage, des hommes sages. Une femme courageuse, des femmes courageuses. ἐκφέρεται ὁμοῦ ἐνικῶς τὸ ἐπίθετον, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας nous, vous, ὅταν αὗται σημαίνωσιν ἓν μόνον ἄτομον. οἷον Vous le ferez si vous êtes prudent, θέλεις πράξει τοῦτο ἂν ἦσαι φρόνιμος. Nous, préfet de Paris, instruit de . . κ.τ.λ. Nous-même, vous-même.

2. Τὸ ἀναφερόμενον ἐπίθετον εἰς πολλὰ οὐσιαστικά διαφόρων γένων ἐκφέρεται κατ' ἀρσενικὸν γένος καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. ὡς Le frère et la sœur sont aimables ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ εἶναι ἐράσμιοι. Le jardin et la maison sont vastes ὁ κήπος καὶ ἡ οἰκία εἶναι εὐρύχωρα. Ἐὰν δὲ τὸ ἐπίθετον ἔγη ἄλλην κατάληξιν ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ ἢ τὴν τοῦ ἀρσενικοῦ, κάλλιον τὸ ἀρσενικὸν ἐπίθετον νὰ τίθεται πλησιέστερον τοῦ ἐπιθέτου. ὅθεν, ἀντὶ τοῦ Un cabinet et une chambre petits, λέγε une chambre et un cabinet petits.

3. Ἐπίθετον ἀναφερόμενον εἰς οὐσιαστικά, περίπου συνώνυμα, συμφωνεῖ μόνον μετὰ τοῦ τελευταίου. οἷον Cet élève apporte à ses devoirs un zèle, une assiduité étonnante, ἢ une assiduité, un zèle étonnant ὁ μαθητὴς οὗτος καταβάλλει εἰς τὰ καθήκοντά του θαυμαστόν ζῆλον καὶ ἐπιμονήν. τότε καὶ ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία καὶ τὸ ῥῆμα ἐκφέρονται ἐπίσης ἐνικῶς. οἷον Cet élève apporte à l'accomplissement de ses devoirs un zèle, une assiduité qui le fera certainement arriver à la première place ὁ μαθητὴς οὗτος καταβάλλει εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του ζῆλον καὶ ἐπιμονήν, ἅτινα θέλουσι προεβιάσει αὐτὸν εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν.

4. Λέγουσι μὲν οἱ Ἕλληνας. Τῶν ἀδίκων ἐστὶ καὶ τὰ ἔμοια. ὄχι δὲ καὶ οἱ Γάλλοι. ὅθεν λέγει Il est injuste τῶν ἀποποιήτων ἂν εἶη, il serait fort étrange τῶν παραδόξοτάτων . . .

3. Λέγουσιν ἔτι οἱ Ἕλληγες, παραλήψει τοῦ οὐσιαστικοῦ πράγματος Πονηρὸν ὁ συκοφάντης· κακὸν ἢ ἄγνοια· ἀλλὰ λέγε Γαλλίσι Le calomniateur est bien dangereux. L'ignorance est une mauvaise chose ἢ l'ignorance est mauvaise.

6. Τὰ ἐπίθετα καὶ αἱ μετοχαὶ nu, demi, excepté, supposé, compris, passé, προηγούμενα τῶν οὐσιαστικῶν, μένουσιν ἄκλιτα· Nu-tête γυμνοκέφαλος, demi-heure ἡμῶριον (ἡμίσεια ὥρα) excepté ces dames ἐξαιρουμένων τούτων τῶν Κυριῶν· supposé cette circonstance ταύτης τῆς περιστάσεως τιθεμένης. Compris, y compris, non compris sa maison περιλαμβανομένης καὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Passé cette époque ταύτης τῆς ἐποχῆς παρελθούσης· ἀλλὰ λέγε· la tête nue, quatre heures et demie, ces dames exceptées, cette circonstance supposée, κ.τ.λ.

Ὅτω καὶ τὰ ci-inclus, ci-joint μένουσιν ἄκλιτα, ὅταν δι' αὐτῶν ἀρχηται ἢ φράσις εἶεν Ci-joint la copie ἐγκλείεται ὡς τὸ ἀντίγραφον . . . ci-inclus les lettres . . . ἐπισυνάπτονται αἱ ἐπιστολαί· ἀλλὰ· la copie ci-jointe, les lettres ci-incluses.

Λέγεται ἡ μακαρίτις βασίλισσα feu la reine, feu ma mère· ἀλλὰ la feue reine, ma feue mère.

7. Τῶν συνθέτων ἐπιθέτων τὰ δηλοῦντα χρῶμα τίθενται μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν καὶ μένουσιν ἄκλιτα· εἶεν Des cheveux châtain-clair ὑποκαστανέχρους κέμη, des mousselines rose-tendre (ἐλλείψει τῆς λέξεως ton, ἤγουν d'un ton châtain clair, rose-tendre (ton=χρῶμα).

8. Τέλος μένουσιν ἄκλιτα τὰ ἐπιρρήματικῶς λαμβανόμενα ἐπίθετα· Ces fleurs sentent bon, mauvais τὰ ἄνθη ταῦτα εὐωδιάζουσι. Parlez plus bas ὀμίλει χαμηλότερα, plus haut δυνατώτερα. Ces dames chantent juste αἱ κυριαὶ αὐταὶ ἄδουσιν ὀρθῶς. Ils sont demeurés court ἔμειναν ἀναπολόγητοι· ils courent vite τρέχουσι ταχέως· les vents soufflent très fort οἱ ἄνεμοι πνέουσι σφοδρότατα.

III. Περὶ θέσεως τῶν ἐπιθέτων.

Ἄν καὶ μόνη ἢ πεῖρα καὶ ἡ ἀνάγνωσις ἦναι ἰκανὴ νὰ διδάξῃ τίνα τῶν Γαλλικῶν ἐπιθέτων προηγῶνται τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τίνα ἐπιφέρονται αὐτῷ, θέλομεν ὁμως ἐκθέσει τοὺς ἀκολουθοῦντας κανόνας καὶ παρατηρήσεις ὡς δυναμένους νὰ ὠφελήσωσι πολὺ τὸν μαθητὴν.

Παρὰ τοῖς Γάλλοις τὰ ἐπίθετα τίθενται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ τὰ οὐσιαστικά, καὶ μάλιστα, ἀ) τὰ δηλοῦντα αἰσθητὴν τίνα ποιότητα, φερ' εἶπεῖν εἰς μίαν τῶν πέντε αἰσθήσεων ἀναφερομένην· ὡς λ γ. Un fruit aigre ὀπωρικὸν ὀξύ, (εἰς τὴν γεῦσιν)· une voix criarde κραυγαστικὴ φωνή (εἰς τὴν ἀκοήν)· une surface unie ἐπιφάνεια λεία (εἰς τὴν ἀφάν)· une odeur fine ὀσμὴ λεπτή (εἰς τὴν ὀσφρησιν)· une flamme éblouissante φλόξ θαμβόνοσα (τὴν ὄψιν)· un chapeau noir πῖλος

μέλας· un habit bleu φόρεμα κυανῶν (πάλιν εἰς τὴν δρασιν) ὡς καὶ τὰ λοιπὰ χρώματος σκμαντικά· ε') τὰ ἔθους σημαντικά· οἶον Un marchand anglais, ἔμπορος τις Ἄγγλος· un marin gree, un philosophe allemand· γ') αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ ἐπιθετικῶς λαμβανόμεναι· Un enfant chéri, προσφιλὲς παιδίον· un monarque redouté φοβερὸς μονάρχης. Ἡ μετοχὴ prétendu προηγεῖται ὅμως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· un prétendu sage ὁ δοκῶν σοφός, de prétendus savants.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΚΑΝΟΝΟΣ

Ἐν γένει προηγούνται τῶν οὐσιαστικῶν·

α) Πολλὰ χαρακτῆρος ἢ εἶδους σημαντικά ἐπίθετα, πρὸ πάντων τὰ beau, bon, meilleur, brave, cher, digne, gras, haut, jeune, joli, mauvais, méchant, petit, vieux, vilain· οἶον Un beau cheval, une petite maison, une vilaine figure.

ε') Τὰ ἀριθμητικά ἐπίθετα premier, second, troisième, κ.τ.λ. Le troisième jour, la sixième heure, le dernier volume, le premier homme.

Ἐκτὸς ὅταν ἐκφέρονται ἀνάρθρως· οἶον Chapitre second· livre troisième· acte premier· deux, trois· scène troisième· (dernière scène ὅμως).

γ') Τὰ φανερόντα ποιότητα φύσει ἀνήκουσαν εἰς τὸ πρᾶγμα· La blanche neige, les vertes prairies, les brillantes étoiles, un ennuyeux pédant. Τὰ δὲ les prairies vertes, les étoiles brillantes... σημαίνουναι celles d'entre les prairies qui sont vertes τῶν λιβαδίων τὰ πράσινα· celles des étoiles qui sont brillantes κ.τ.λ.

Ἐπειδὴ δὲ πάντες οἱ pédants εἶναι ἐγληροί, δὲν λέγεται καλῶς Un pédant ennuyeux, ἀλλὰ un pédant plus ennuyeux qu'aucun autre, ennuyeux s'il en fut jamais κ.τ.λ.

δ') Πολλάκις ἐπίθετα, συνήθως μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν τιθέμενα, κάλλιον προηγούνται αὐτοῦ, ὅταν δηλαδὴ ἐκ τῶν προηγούμενων φανερόν ἔγεινεν, ὅτι ἡ ιδιότης, ἣν δηλοῖ τὸ ἐπίθετον, ἀνήκει εἰς τὸ οὐσιαστικόν· π. γ. λέγεται συνήθως· Une nouvelle affligeante (λυπηρὰ ἀγγελία), un événement désastreux ἐλέθριον συμβάν. Ἐὰν δὲ ἤδη ἦν ὁ λόγος περὶ αὐτῶν, λέγε· L'affligeante nouvelle, ce désastreux événement, un si désastreux événement.

ε') Ἐπὶ πολλῶν τινῶν ἐπιθέτων μεταβάλλεται ἡ ἔννοια κατὰ τὴν θέσιν αὐτῶν, καθ' ὅσον δηλαδὴ προηγούνται τοῦ οὐσιαστικοῦ ἢ τίθενται μετ' αὐτό· τὰ δὲ συνκρηστέρα τῶν τοιούτων εἶναι·

Un grand homme	μέγας ἀνὴρ.	Un homme grand	εὐμήκης ἀνὴρ*
un galant homme	τίμιος ἀνὴρ.	un homme galant	φιλάρεσκος.
un brave homme	ἀγαθὸς ἀνὴρ.	un homme brave	γενναῖος.
un cruel homme	δολιχρὸς ἀνὴρ.	un homme cruel	σκληρὸς.
un honnête homme	τίμιος ἀνὴρ.	un homme honnête	εὐγενῆς τοῦς τρόπους.
un malhonnête homme	ἄτιμος.	un homme malhonnête	ἀγρικός τοῦς λόπους.
un petit homme	κοντός.	un homme petit	μικροπρεπής.
un pauvre homme	ἄθλιος.	un homme pauvre	πτωχός.
un plaisant homme	παράδοξος	un homme plaisant	ἀστεῖος.
une grosse femme	παχέια γυνή.	une femme grosse	ἐγγυος.
une sage-femme	μαία	une femme sage	γυνή φρονίμη.
une fausse porte	θύρα κρύφιος, (ἕθεν δύναται τις νὰ φύγη χωρὶς νὰ φανῆ).	une porte fausse	ψευδόθυρον.
un vrai charlatan	ἀληθῶς ἀγύρτης.	un homme vrai	φιλαλήθης.
une certaine chose	πρᾶγμα τι.	une chose certaine	πρᾶγμα βέβαιον.
une méchante épigramme	ἄθλιον ἐπίγραμμα.	une épigramme méchante	δηκτικὸν ἐπίγραμμα.
de nouveaux livres	ἄλλα βιβλία.	des livres nouveaux	νεοφανῆ βιβλία.
les propres termes	αἱ αὐτὰ λέξεις.	les termes propres	αἱ κύρια λέξεις.
la dernière année	τὸ τελευταῖον ἔτος.	l'année dernière	πέρυστι.
D'une commune voix	ἐκ συμφώνου.	une voix commune	γυδαία φωνή.
il a l'esprit malin	πονηρὸν ἔχει τὸ πνεῦμα.	le malin esprit	ὁ διάβολος.
le vin nouveau (le vin nouvellement fait) ὁ πρὸ δλίγου κατασκευασθεὶς οἶνος.		le nouveau vin (vin différent de ce lui qu'on buvait auparavant) νέος (ἄλλος) οἶνος,	

II ΠΕΡΙ ΣΥΜΒΑΗΡΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

Τῶν Γαλλικῶν ἐπιθέτων τὰ μὲν φέρονται πρὸς γενικὴν, τὰ δὲ πρὸς δοτικὴν, καὶ ἄλλα συντάσσονται μετὰ προθέσεων· ἀλλὰ καὶ τοῦτου πάλιν ἡ γνώσις, μᾶλλον εἶναι τῆς πείρας καὶ ἔξωτος ἢ τῆς γραμματικῆς ἀνάγνωθι ὅμως τὰς ἀκολουθούσας παρατηρήσεις·

α) Φέρονται ἐν γένει πρὸς γενικὴν παρὰ τοῖς Γάλλοις τὰ παρὰ τοῖς Ἕλλησι κατ' ἑλλειψιν ἐκπερόμενα τῆς κατὰ προθέσεως· οἷον

Καλὸς τὸ πρόσωπον beau de figure.

Ἕλλην τὸ γένος Grec de nation.

Ἵψηλὸς τρεῖς μέτρα haut de trois mètres.

Πόσον ὑψηλότερος εἶναι; de combien est-il plus élevé? εἴκοσι μέτρα de vingt mètres.

Ὁ οἶκος ἀπέχει δύο μίλλια la maison est distante de deux milles λέγεται ἕμως Achille aux pieds légers, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς admī-

rables par la beauté et par la grandeur θαυμάσιαι τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος (κάλλιον τοῦ admirables de beauté et de grandeur) κ.τ.λ.

Φέρονται πρὸς γενικὴν καὶ τὰ πληρωματικά, κενωτικά, στερητικά, ἐπιμελείας σημαντικά, ἀνταλλακτικά, διαφορικά, κ.τ.λ., οἷον

Plein	} de quelque chose.	Μεστὸς	} τινός.
vide		κενὸς	
libre		ἐλεύθερος	
soigneux		ἐπιμελής	
digne		ἄξιος	
indigne		ἀνάξιος	
distinct, différent		διάφορος	

La vie est pleine de soucis. ἡ ζωὴ εἶναι μεστὴ φροντίδων. Insatiable de richesses ἀπληστος πλούτου. Il vécut exempt de blâme ἔζησεν ἀνεπίληπτος. Pauvre d'esprit. Soigneux de son honneur. Libres des soucis de la ville.

δ') Φέρονται πρὸς δοτικὴν τὰ ὁμοιότητος, ἰσότητος σημαντικά, τὰ περιποιητικά, τὰ ἐμπειρίας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά, κ.τ.λ. οἷον

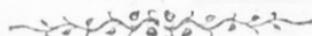
Semblable à son père; égal à tous; agréable, désagréable à tout le monde; utile, inutile au bonheur, propre à la guerre. Proportionné, convenable à... Ceci m'est nécessaire, τοῦτο μοι εἶναι ἀναγκαῖον nuisible à la santé, βλαπτικὸν τῆς υγείας (βλαβερὸν εἰς τὴν υγείαν); contraire à la nature παρὰ φύσιν. Sujet à l'intempérance πρὸς ἀκολασίαν εὐκατάφορος. Soumis aux lois εὐπειθὲς τοῖς νόμοις; cette discussion est étrangère à la question, ἡ συζήτησις εἶναι ἀλλοτρία τοῦ ζητήματος καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἢδὲ ἀκούειν· καλὸς ἐστὶν ἰδεῖν ἢ ἐρῆναι, καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ ἑποῖα οἱ Ἀστυνοὶ ἐκφράζουσι διὰ τῆς ληγοῦσης εἰς ἡ πτώσεως τῆς ἀπαρεμάρτου, λέγονται Γαλλιστί διὰ τῆς ἀπροθέσεως πρὸ τῆς ἐνεργητικῆς ἀπαρεμάρτου τιθεμένης· agréable à entendre· beau, hideux à voir; Βορυσθένης πίνεσθαι ἡδιστός ἐστι· le Borysthène est très doux, très agréable à boire.

γ') Ἄλλα δὲ συντάσσονται μετὰ προθέσεων (dans, en, sur, pour, avec, envers, contre, κ.τ.λ.), οἷον Savant dans la législation δεινὸς περὶ τὴν νομοθεσίαν. Juste même envers ses ennemis ἢ à l'égard de ses ennemis δίκαιος καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. Sa conduite serait honorable pour tout le monde.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΡ' ΕΛΛΗΣΙ ΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

Μὴ ἔχοντες οἱ Γάλλοι ρηματικά ἐπίθετα καταφεύγουσι, διὰ νὰ μεταφράσωσιν αὐτὰ, εἰς τὸ il faut καὶ τὴν ἀπαρέμφατον, τοιοῦτοτρόπως· Ἀσκητέον ἐστὶ τὴν ἀρετὴν ἢ ἀσκητέα ἐστὶν ἡ ἀρετὴ il faut pratiquer la vertu· φευκτέον ἀκολασίαν il faut fuir le dérèglement· πειστέον τῷ Θεῷ il faut obéir à Dieu.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΕΡΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΩΝ.

Κατὰ γερμανικῶς. Τὰ συγκριτικὰ συντάσσονται πάντοτε παρὰ τοῖς Γάλλοις διὰ τοῦ que συνδέσμου ἢ, ἄλλως εἰπεῖν, οἱ δύο ὄροι τῆς συγκρίσεως ἐνόηονται πάντοτε διὰ τοῦ que συνδέσμου.

4. Συγκριτικὰ ἰσότητος (comparatifs d'égalité).

1. Τὰ ἰσότητος σημαντικὰ σχηματίζονται διὰ τοῦ aussi μετὰ τῶν ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρήματων, καὶ τοῦ autant μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν καὶ ῥημάτων·

Je suis aussi grand que vous εἶμαι τόσοσ ὑψηλὸς ὅσον σύ.

Je travaille aussi bien que Paul ἐργάζομαι τόσοσ καλὰ ὅσον ὁ Παῦλος.

J'ai autant d'argent que vous ἔχω τόσοσ ἀργύριον ὅσον καὶ σύ· (1)

Ὁμοίως διὰ τοῦ autant μεταξὺ δύο ἐπιθέτων· Il est prudent autant (ἢ non moins) que sage εἶναι φρόνιμος ὅσον καὶ γενναῖος, ἀντὶ τοῦ il est aussi prudent que sage (il n'est pas moins prudent que sage).

Ἀρνητικῶς δὲ οὕτως τῆς προτάσεως, ἀντὶ τῶν aussi, autant, μεταχειρίζομεθα ἐπίσης ὁρθῶς τὰ si, tant· Je ne suis pas aussi grand ἢ si grand que vous. Je ne travaille pas aussi bien ἢ si bien que vous. Je n'ai pas autant d'argent ἢ tant d'argent que vous et je ne travaille pas autant ἢ tant...

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Πρὸς δὴλῶσιν ὅχι συγκρίσεως, ἀλλ' ἐπιτάσεως εἶναι μόνον ἐν χρήσει τὰ si, tant καὶ ὅχι τὰ aussi, autant. Il est si méchant que personne ne peut le supporter εἶναι τόσοσ κακὸς, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ τὸν ὑποφέρῃ. Il a tant de soucis qu'il en deviendra malade ἔχει τόσοσ φροντίδας, ὥστε θέλει ἀρρωστῆσαι.

Τὸ le même, δηλοῦν ἰσότητος σύγκρισιν, συντάσσεται ἐπίσης διὰ τοῦ que. J'ai acheté les mêmes livres que vous ἠγόρασα τὰ αὐτὰ βιβλία, ἅπερ καὶ σύ. Elle n'est plus la même qu'autrefois δὲν εἶναι πλέον ἡ αὐτὴ ὡς ἄλλοτε.

Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ autre· Je ne suis pas autre qu'autrefois· j'ai acheté d'autres livres que vous· je ne parle pas autrement que vous δὲν ὁμιλῶ ἄλλως ἢ σύ. Un autre que moi, ἄλλος τις ἢ ἐγώ.

(1) Θέλεις ἀκούσει πολλάκις τοὺς ἀπαιθεύτους μεταχειριζομένους τὸ comme ἀντὶ τοῦ que ἐπὶ τῶν ἰσότητος συγκριτικῶν. Πρόσεχε μὴ τοὺς μιμηθῆς.

2. Συγκριτικὰ ὑπεροχῆς (comparatifs de supériorité).

La vertu est plus précieuse que l'or ἀρετὴ τιμιωτέρα ἢ χρυσὸς (χρυσού) (κ. ἡ ἀρετὴ εἶναι πλέον πολυτιμος ἢ ὁ χρυσός, παρὰ, ἀπὸ τὸν χρυσόν. J'ai plus de soucis que vous. Nous travaillons plus que personne (... ὑπὲρ πάντα ἄλλον).

Je suis persuadé que vous préféreriez mourir plutôt que de vivre comme moi πέπεισμαί σε μᾶλλον ἀποθανεῖν ἐλέσθαι ἢ ζῆν ὡς-περ ἐγώ.

α) Ὄταν συμπλήρωμα συγκριτικοῦ ᾖ ἐπίθετον (ἢ ἐπίρρημα), τὸ ἐπίθετον τοῦτο (ἢ τὸ ἐπίρρημα) ἐκφέρεται Ἑλληνιστὶ ἐπίσης συγκριτικῶς ὡς οἷον πλείονες ἢ βελτίονες· στρατηγὸν ἐπεμψαν θρασύτερον ἢ φρονιμώτερον· οὐχ οὕτω δὲ παρὰ τοῖς Γάλλοις. Λέγε λοιπὸν plus mombreux que braves. Ils envoyèrent un général plus hardi qu'habile.

β) Συνήθως μεταχειριζόμεθα τὸ ἐπίρρημα davantage ἀντὶ τοῦ plus· ὅταν ἐλλείπη ὁ δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως· οἷον ἔχω πολλὰ βιβλία· σὺ δὲ ἔχεις περισσότερα j'ai beaucoup de livres, mais vous en avez davantage.

3. Συγκριτικὰ μειονεξίας (comparatifs d'infériorité).

Vous avez moins de soucis que moi. Vous aimez le jeune moins tendrement que l'ainé δὲν ἀγαπᾷς τὸν νεώτερον τόσο φιλοστόργως ὅσον τὸν πρωτότοκον.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

α) Ἐπὶ τῶν ὑπεροχῆς καὶ μειονεξίας συγκριτικῶν, ὅταν ὁ δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται διὰ ῥήματος, τότε τὸ ῥῆμα τοῦτο λαμβάνει τὸ παρέλκον μόριον ἢ τοιοῦτοτρόπως· Les richesses sont plus funestes que vous ne pensez τὰ πλοῦτη εἶναι ὀλεθριώτερα παρ' ὅσον νομίζεις. Elle est meilleure qu'elle ne semble βελτίων ἐστίν, ἢ δοκεῖ. Il parle autrement qu'il ne pense ὁμιλεῖ ἄλλως ἢ ὡς (καὶ ἄλλως) σκέπτεται.

Ἐκτὸς α) ἐπὶ τῆς ἀπαρεμψάτου· Il est plus beau de vainere ses passions que de (1) vainere ses ennemis κάλλιον ἐστὶ τὸ νικᾶν τὰ πάθη αὐτοῦ ἢ τοὺς ἐχθρούς· β) ὅταν ὁ πρῶτος ὅρος τῆς συγκρίσεως ᾖ ἀρνητικός· Elle n'est pas si bonne qu'elle le semble. Il ne parle pas autrement qu'il pense.

(1) Παρέλκει τὸ de ἀνογκαῖον ὅρος κατ' ἰδιωτισμόν.

Ε') Τὰ plus, moins συντάσσονται μετὰ γενικῆς, ὅταν προηγῶνται ἀριθμητικοῦ ὀνόματος· J'ai plus de soixante drachmes, moins de soixante drachmes ἔχω περισσότερον τῶν ἑξήκοντα δραχμῶν, ὀλιγώτερον . . .

γ') Λέγεται καὶ συνήθως plus d'à moitié, plus d'à demi, ἀντι τῶν plus qu'à moitié, plus qu'à demi.

Ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν double, triple, quadruple, κ.τ.λ. J'ai donné le double de ce que j'ai reçu, ἀντέδωκα τὸ διπλάσιον ὧν ἔλαβον.

δ') Τὰ δὲ supérieur, inférieur, préférable, antérieur, postérieur συντάσσονται μετὰ τῆς δοτικῆς. Ce général est supérieur à tous ses collègues οὗτος ὁ στρατηγὸς εἶναι ἀνώτερος ὅλων τῶν συναρχόντων του. Vous ne lui êtes inférieur en rien κατ' οὐδὲν εἶσαι κατώτερος αὐτοῦ. La vertu est préférable à tout ἡ ἀρετὴ εἶναι προτιμότερα πάντων τῶν πραγμάτων.

Περὶ ἐπαναλήψεως τῶν συγκριτικῶν μορίων.

α) Ἐνίοτε ἀντικαθίσταται τὸ autant . . . que . . . διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ autant· ἀντιστρέφεται δὲ ἡ φράσις τοιουτοτρόπως· autant de fleurs, autant de fruits, ἀντὶ τοῦ autant de fruits que de fleurs· Autant d'hommes, autant de sentiments ἀντὶ τοῦ autant de sentiments que d'individus τόσαι γινώμαι, ὅσοι ἄνθρωποι.

β') Plus on a, plus on veut avoir (ἔχουν on veut d'autant plus avoir qu'on a davantage) ὅσῳ μᾶλλον ἔχη τις, τόσῳ μᾶλλον θέλει νὰ προσαποκτήσῃ.

Moins on a de désirs, moins on porte de chaînes (ἔχουν on porte d'autant moins de chaînes qu'on a moins de désirs) ὅσον ὀλιγωτέρους πόθους ἔχη τις, τόσον ὀλιγωτέρους φέρει δεσμούς.

Plus on est honnête homme, moins on soupçonne les autres de ne pas l'être (ἔχουν on soupçonne d'autant moins les autres de n'être pas honnêtes qu'on l'est soi-même davantage) ὅσῳ μᾶλλον τίμιος εἶναι ὁ ἄνθρωπος, τόσον ὀλιγώτερον ὑποπτέυει τοὺς ἄλλους ὡς ἀτίμους.

Αὕτη ἡ ἐπαναλήψις τῶν plus, moins εἶναι συντομωτέρα καὶ ἐκφραστικωτέρα τῶν d'autant plus . . . que . . . d'autant moins . . . que . . .

Σημειωτέον, ὅτι δὲν ἐπιδέχονται ταύτην τὴν σύνταξιν τὰ meilleur, moindre, pire· Λέγε λοιπόν, plus on est bon, plus on est aimé, καὶ ὅχι· meilleur on est, plus καὶ τὰ ἑξῆς.

II Υπερθετικά.

1. Τὰ σχετικὰ ὑπερθετικὰ συντάσσονται Γαλλιστὶ ὡς καὶ Ἑλληνιστὶ, α) μετὰ τῆς γενικῆς· οἷον *Le plus juste des hommes*, β) ἢ καὶ ἐνίοτε διὰ τῆς προθέσεως *d'entre Le plus juste d'entre les hommes d'entre tous* ἐκ πάντων· γ) τὸ ὑπερθετικὸν συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὅταν τὸ συμπλήρωμά του ἦναι κοινὸν μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· π.χ. *Le plus grand crime* (ἔχουν *le crime le plus grand des crimes*) τὸ μέγιστον ἔγκλημα· *Socrate fut le plus sage philosophe de la Grèce*, (ἔχουν *le philosophie le plus sage des philosophes de la Grèce*). *La plus belle femme du monde*· Δύνασαι δὲ νὰ εἴπῃς οὐχ ἦτο καλῶς, *le plus grand des crimes, le plus sage des philosophes*, ἐκτὸς ὅταν πρόκηται ν' ἀπορῦγωμεν πολλὰς ἀλλεπαλλήλους γενικὰς· οἷον *La plus belle des femmes de la ville le plus majestueux des palais de la ville de Gènes* τὸ μεγαλοπρεπέστερον τῶν ἀνακτόρων τῆς Γενούης.

2. Καθ' ὅλα τὰ ἐν τῷ τεχνολογικῷ (κεφ Γ'. 11.) σχετικῶν ὑπερθετικῶν παραδείγματα, τὸ ἐπίθετον προηγείται τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· προτασσομένου δὲ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐπαναλαμβάνεται τὸ ἄρθρον πρὸ τῶν *plus, moins* καὶ τότε ἡ συμφωνία γίνεται μόνον κατ' ἀριθμὸν καὶ γένος· οἷον

Je donne ce livre à l'élève le plus sage. Je vous parle de l'homme le plus estimable que je connaisse, ὅχι δὲ *à l'élève au plus sage de l'homme du plus estimable*, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ Ἑλληνικὴ σύνταξις· τῷ μαθητῇ τῷ σοφωτάτῳ περὶ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἀξιοτιμωτέρου ὅσων γνωρίζω.

3. Μένει ἀκλιτον τὸ *le* πρὸ τῶν *plus, moins, mieux*, ὅταν τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα συγκρίνηται ὅχι πρὸς ἄλλα, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς ἑαυτὸ, φερ' εἰπεῖν πρὸς τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τινος ποιότητος ἢ κατὰ τάσεως αὐτοῦ.

Μετὰ συμφωρίας.

Ἀσυμφώνως.

De toutes ces dames, votre sœur est la plus affligée, πασῶν τούτων τῶν κυριῶν, ἡ ἀδελφὴ σου λυπεῖται περισσότερο (ἔχουν λυπεῖται πλέον τῶν ἄλλων, *est plus affligée que les autres dames*).

Tu étais le plus savant ἤτο ὁ σοφωτάτος.

Votre sœur ne pleure pas, même quand elle est le plus affligée, ἡ ἀδελφὴ σου δὲν κλαίει, οὐδ' ὅταν λυπεῖται περισσότερο (ἔχουν οὐδ' ὅταν ἦναι εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τῆς λύπης τῆς).

Il dit qu'il voudrait nous avoir fréquentés à l' époque où nous étions le plus savants, plus savants que ja mais... ὅτε σοφωτάτοι ἑαυτῶν ἤμεθα.

Vos enfants sont les moins aimables du pays (ἄγγουν sont moins aimables que les autres enfants) οἱ παῖδες σου εἶναι ἄλιγώτερον ἐπέραστοι τῶν ἐν τῇ χώρᾳ.

J'ai choisi les mieux écrits de ces ouvrages ἐξέλεξα τὰ κάλλιστα γεγραμμένα μεταξύ τούτων τῶν συγγραμμάτων.

Voici les meilleurs fruits de mon jardin ἰδοὺ οἱ καλλήτεροι καρποὶ τοῦ κήπου μου.

C'est avec ses amis qu'il est le moins aimable πρὸ πάντων μετὰ τῶν φίλων του εἶναι ἄλιγώτερον ἐπέραστος, (ἄλιγώτερον ἐπέραστος παρὰ ποτε).

Ses ouvrages me déplaisent, même quand ils sont le mieux écrits τὰ συγγράμματά του μὲ δυσαρεστοῦσι, καὶ ὅταν ᾖναι κάλλιστα γεγραμμένα.

Ces fruits sont encore bons quand ils le sont le moins οὗτοι οἱ καρποὶ εἶναι καλοὶ καὶ ὅταν ᾖναι οἱ χειρότεροι. Quand sont-ils les meilleurs? Πότε εἶναι καλλήτεροι (ἐαυτῶν);

Ἄυτὰ τὰ ἄκλιτα le plus, le moins, le mieux εἶναι κυρίως ὡς μία καὶ μόνη λέξις, ἥτοι ἐπιρρήμα προσδιορίζον τὸ ἀκόλουθον ἐπίθετον affligée, aimable, écrits, bons, meilleurs.

Ἢ αὐτὴ σύνταξις ἰσχύει καὶ ὅταν τὰ le plus, le moins, le mieux ἀναφέρονται εἰς ῥῆμα ἢ ἐπιρρήμα, διότι τότε μεταπίπτουσι πάντοτε εἰς ἐπιρρηματικὴν σημασίαν· οἶον

C'est là celle de vos filles que vous aimez le plus, le moins? τῶν θυγατέρων σου αὐτὴν ἀγαπᾶς μάλιστα, ἥκιστα;

Gloire aux généraux qui ont combattu le plus vaillamment δόξα τοῖς στρατηγοῖς, οἵτινες ἐπολέμησαν γενναίωτερον.

4. Τὰ ὡς τάχιστα, ὅπως ἄριστα, ὡς βέλτιστα καὶ τὰ ὅμοια λέγονται Γαλλιστὶ le plus vite possible, le mieux possible, le meilleur possible. (1) Le moins vite possible, le plus mal possible. J'ai parlé de mon mieux. Vous avez chanté de votre mieux σημαίνουσιν, ὡμίλησα ὅσον κάλλιον ἡδυνήθην, ἐψάλατε ὅσον δύνασθε καλῶς.

Τὰ δὲ ἐπιθετικὰ πολλῶ, μακρῶ, πολὺ κ.τ.λ. ἐκφράζονται συνήθως διὰ τοῦ de beaucoup πολλῶ ἀσθενέστατος, πολὺ ἀσθενέστερος de beaucoup le plus faible ἢ le plus faible de beaucoup. (2)

(1) Λέγεται καὶ ἐν τῇ ἀπλουστερᾷ συνήθειᾳ le miex du monde, le meilleur du monde.

(2) Τὰ plus pire, le plus pire, plus mieux, le plus meilleur . . . ἄπερ λέγουσιν ἐνίοτε οἱ ἀπαίδευτοι εἶναι ἀνυπόφορα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΠΕΡΙ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

Τὰ κύρια καὶ τὰ τακτικά ἀριθμητικά ἐπίθετα συντάσσονται ὡς καὶ τὰ σχετικὰ ὑπερθετικά· π. γ. Un des Dieux, un d'entre les Dieux, un Dieu εἰς τῶν Θεῶν, εἰς ἐκ τῶν Θεῶν, εἰς Θεός. Prenez trois ou quatre de mes livres λάβε τρία ἢ τέσσαρα τῶν βιβλίων μου. Il est arrivé le premier de tous, ἔφθασε πρῶτος πάντων.

Συνήθως ὅμως, ὅταν μάλιστα δὲν ᾔνοι ἀναγκαῖον νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ιδέαν τοῦ ἐκ (τῆς ἀφαιρετικῆς), ὡς ἦτον ἀναγκαῖον λ. γ. ἐπὶ τοῦ παραδείγματος· Prenez trois ou quatre de mes livres, τότε τὰ ἀριθμητικά συμφωνοῦσι μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· Prenez le premier volume. Nous avons reçu trois lettres. Prenez quatre ou cinq livres dans ma bibliothèque. Un dieu lui apparut.

Τὰ δὲ κλασματικά, περιέχοντα μεριστικὴν ἔνοιαν, φέρονται πάντοτε πρὸς γενικὴν· Le tiers de la terre. Les deux cinquièmes de cette somme τὸ τρίτον τῆς γῆς, τὰ δύο πέμπτα ταύτης τῆς ποσότητος.

Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν· Une huitaine de jours· une vingtaine d'enfants.

Ταῦτα δὲ εἶναι εὐκόλα· ἐπειδὴ ἡ σύνταξις αὐτῆ δὲν διαφέρει τῆς Ἑλληνικῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ.

1. Αἱ κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν προσωπικὰ ἀντωνυμίαι lui elle, eux, elles δὲν λέγονται περὶ πραγμάτων, μάλιστα δὲ μετὰ προθέσεως καὶ τοῦ que.

Μὴ εἴπης λοιπὸν Quoi! vous lisez ce livre, lui si mauvais j' αλλά δι' ἄλλου τρόπου φράσεως Quoi! vous lisez un si mauvais livre! ἢ quoi! vous lisez ce livre, tout mauvais qu'il est! τί! ἀναγινώσκεις τόσον κακὸν βιβλίον! Οὔτε Prends ce jouet et amuse-toi avec lui· αλλά λέγε Prends ce jouet et amuse-toi· Οὔτε aucune maison n'est plus élevée qu'elle οὐδεμίαν οἰκίαν εἶναι ὑψηλοτέρην αὐτῆς· αλλά λέγε que celle-ci, que celle-là ταύτης, ἐκείνης.

Ούτε αἱ κατὰ δοτικὴν *lui, leur*, λέγονται περὶ πραγμάτων τὰς ἀναπληροῖ δὲ συνήθως ἡ ἀντωνυμία *y*.

Ἐπὶ προσώπων.

Donnez-lui votre attention
Πρέσχε εἰς αὐτόν, εἰς αὐτήν.

Je lui appliquerai des sangsues
lui=εἰς τὸν νοσοῦντα, εἰς τὴν νοσοῦσαν.

Je lui dessinerai un temple
lui=χάριν αὐτοῦ, αὐτῆς, δι' αὐτόν.

Je leur ferai un escalier.

leur=χάριν αὐτῶν, δι' αὐτούς, δι' αὐτάς.

Ἐπὶ πραγμάτων.

Donnez—y votre attention
Y=εἰς αὐτὸ (τὸ πρᾶγμα), εἰς τοῦτον τὸν λόγον κ.τ.λ.

J'y appliquerai des sangsues.
y=εἰς τὸ νοσοῦν μέρος.

J'y dessinerai un temple
y=ἐπὶ τοῦτου (τοῦ πίνακος κ.τ.λ.)

J'y ferai un escalier

y= Ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐκεῖ.

Αἱ *lui, elle, eux, elles*, συμπληρώματα προθέσεως, ἀναπληροῦνται συνήθως·

α) ἡ δι' ἐπιρρήματος. *Ce meuble est assez élevé, cachez-vous dessous, derrière, dedans . . .* τοῦτο τὸ ἐπιπλόν εἶναι ἱκανῶς ὑψηλόν, κρύφθητι ὑποκάτω, ὀπίσω . . . ἀλλ' ὄχι *sous lui, derrière lui, dans lui*.

β) ἡ δι' ἄλλου τρόπου φράσεως, ἐὰν ἡ πρόθεσις δὲν ἔχη ἀντίστοιχον ἐπιρρήμα. Μὴ λέγε *λ. χ.* περὶ εἰκόνων ὀμιλῶν· *Je prépare des couleurs pour eux (οὔτε je leur prépare des couleurs), ἀλλὰ λέγε pour les peindre, pour les achever, pour y travailler . . .* τὸ *pour* δὲν ἔχει ἀντίστοιχον ἐπιρρήμα.

γ'. διὰ τῆς ἀμεταβλήτου ἐν ἀντι τῶν *de lui, d'elle, d'eux, d'elles*· ὡς *Cette plume est bonne, servez-vous en* τοῦτο τὸ κοινῶς εἶναι καλόν, μεταχειρίσου αὐτό· *J'ai appris ces vers, mais je ne m'en souviens plus* ἔμαθον τοὺς στίχους τούτους· ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐνθυμοῦμαι πλέον. (Ἴδε ἐν, *y*).

Ἐνίοτε ὅμως, μάλιστα δ' ἐπὶ ζώων καὶ φυτῶν, λέγεται *lui, leur* ὡς *Ce cheval est altéré, donnez-lui à boire* οὗτος ὁ ἵππος διψᾷ, δός τῷ νὰ πῖν· *Ces oranges périront si on ne leur donne de l'eau*· *Le fleuve a rompu les digues qu'on lui avait opposées* ὁ ποταμὸς διέβρηξε τὰ προχώματα, ἅτινα ἀντέταξαν εἰς αὐτόν.

Δ. Ἴδομεν ἐν τῷ Τεχνολογικῷ ὅτι αἱ ἀπόλυτοι ἀντωνυμῖαι εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ ἐμφάσεως, ἐπὶ ἀντιθέσεως ἀπαλύτως καὶ ὡς συμπλήρωμα προθέσεως.

Οὕτω καὶ μετὰ τοῦ ῥήματος *penser*· ἐπομένως λέγε· *Il pense à moi, à lui, κ.τ.λ. καὶ ὄχι Il me pense, il te pense κ.τ.λ.*

Ὅστω καὶ ἐπ' ὀλίγων τινῶν ῥημάτων κατὰ τινας σημασίας ἀπὸ τῶν οἷον Il vint à moi. Elle courut à lui. Vous rapportez tout à vous. Ἐπὶ μὲν τῶν δὴ αὐτῶν παραδειγμάτων, τὰ à μοί, à lui ἰσοδυναμοῦσι πρὸς τὰ ἤλθε πρὸς με· ἔτρεξε πρὸς αὐτόν· τὸ δὲ vous vous rapportez tout ἄλλο δὲν σημαίνει ἢ ἐπαναφέρει τὰ πάντα εἰς, ἢ πρὸς σεαυτόν, ἐνῶ τὸ vous rapportez tout à vous σημαίνει ἀποδίδεις τὰ πάντα εἰς σεαυτόν.

Η ΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΗΜΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ.

1. Ὡς ὑποκείμενον. Αἰ κατ' ὀνομαστικὴν, ἥτοι ὡς ὑποκείμενον τιθέμεναι συνημμέναι προσωπικῆ ἀντωνυμίαι προτάσσονται τοῦ ῥήματος, ὡς ἐμάθομεν ἤδη.

Ἐξαιρέσεις.

α) Ὅσα εἶπομεν ἀνωτέρω (Κεφ. Β'. 1.), περὶ θέσεως τῶν κατ' ὀνομαστικὴν οὐσιαστικῶν, ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τῶν συνημμένων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν. Qu'est-ce que la vraie comédie? demandai-je. C'est, me répondit-il. . . Puissiez-vous arriver avant lui! Je le ferai, dût-il me le défendre. Où irons-nous? . . . Comment te portes-tu? . . . Combien vous coûtent-elles?

β) Κατὰ τὰς ἀπλᾶς ἐρωτήσεις, ὡς ἐμάθομεν πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐκ τῶν προηγουμένων. Entends-je, entends-tu, entend-il, entendons-nous, κ.τ.λ. Donné-je, donnes-tu, κ.τ.λ. Ἴδε ἐν τῷ Τεχνολογικῷ (Βιβλ. τρίτον Κεφ. Α'). τὰ περὶ τῶν ἐρωτηματικῶς κλινομένων ῥημάτων, τίνα ῥήματα δὲν δέχονται ταύτην τὴν σύνταξιν καὶ πῶς τότε γίνεται ἡ ἐρώτησις.

γ) Γίνεται ἡ ἐπίταξις τῆς ἀντωνυμίας καὶ μετὰ τὰ à peine, aussi, encore, au moins, du moins, peut-être, toujours, vainement, en vain· οἷον À peine étions-nous sortis qu'il plut. Aussi en est-il mort. En vain demandait-il grâce, le brigand le tua μόλις ἐξήλθομεν καὶ ἔβρεξε. Καὶ, ὡς εἰκὸς ἀπέθανε. Μάτην ἐζήτηε συγγνώμην, τὸν ἐθανάτωσεν ὁ ληστής. Ἡ ἐπίταξις τῆς ἀντωνυμίας δὲν γίνεται ἀναγκαιῶς μετὰ τῆς λέξεως à peine, aussi κ.τ.λ. εἶναι ὁμῶς συνθηστέρα καὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κομψότερα.

δ) Καὶ ἵνα λάβῃ ἡ φράσις τὴν ἐννοιαν τοῦ quand même· οἷον Je ne le ferai pas, me l'ordonnât-il cent fois, δὲν τὸ πράττω καὶ ἂν ἑκατοντάκις μοί τὸ διατάτῃ. Je ne le ferai pas quand même il me l'ordonnerait cent fois (οὐ τόσον ἔντονον).

2. Ὡς ἀντικείμενον. Εἰς ὅσα ἐδιδάχμεν ἤδη ἐν τῷ Τεχνολογικῷ περὶ θέσεως τῶν συνημμένων ἀντωνυμιῶν προσθέτομεν τὰ ἐξῆς·

ά) Γνωστόν ἡμῖν ὅτι αἱ συνημμένοι ἀντωνυμίαι τίθενται μετὰ τὴν προσακτικὴν· Apporte-la, apporte-la-nous. Rendez-la moi (ἀντὶ τοῦ à moi) Dis-toi bien que... (ἀντὶ τοῦ à toi). Ἀποφατικῆς δὲ οὔσης τῆς προτάσεως, προτίθενται τοῦ ῥήματος κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ἢ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐγλίσεων· οἷον Ne les apporte pas. Ne nous l'apporte pas. Ne le lui recommandez pas. Ne me la rendez pas.

Μετὰ τῆς en λέγεται Donnez m'en, va-t-en ἀντὶ moi en, toi en, χάριν εὐφρονίας.

Οὕτω καὶ μετὰ τοῦ γ· Porte m'y, ἀπορευτικῶν δὲ τὸν τρόπον τοῦτον· διὸ λέγε κάλλιον porte-moi là.

Μετὰ δύο προστακτικῶν ἠνωμένων διὰ τῆς et ἢ ou δύναται νὰ συντάσσεται ἡ φράσις κατὰ τοὺς ἐξῆς τρόπους· Écoutez-moi et me croyez, ἢ Écoutez-moi et croyez-moi ἀκουσόν με καὶ πιστευσόν με. Tais-toi, ou me dis autre chose, ἢ καὶ Tais-toi ou dis-moi autre chose σιώπα ἢ εἰπέ μοι ἄλλο τι.

β') Ἢ ὡς ἀντικείμενον ἀπαρεμφάτου ἀντωνυμία προτάσσεται ἢ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ τοῦ κυρίου ῥήματος, μάλιστα δὲ ἂν τοῦτο ᾖναι οὐδέτερον· Je viens le chercher ἢ je le viens chercher. Ils peuvent s'entre-aider ἢ Ils se peuvent entre-aider· Je voudrais lui écrire ἢ Je lui voudrais écrire. Ἐξαιρεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὅταν τὸ κύριον ῥῆμα ᾖναι ἐνεργητικὸν ἢ τὸ δεύτερον ἀντωνυμικόν· J'ai cru me tromper, ὅχι δὲ Je m'ai cru tromper· il demande à s'expliquer ὅχι δὲ Il se demande à expliquer· Je désire le voir, ὅχι δὲ Je le désire voir. Je souhaite lui parler.

Μετὰ τοῦ faire καὶ τοῦ laisser, ἢ ἀντωνυμία προηγείται πάντοτε τοῦ faire ἢ τοῦ laisser· ὡς Il m'a laissé injurier· Je lui ai fait rendre justice.

γ') Γίνεται ἡ συνήθης ἔνωσις τοῦ ἀμέσου καὶ ἐμμέσου ἀντικειμένου (Il me le donne, je le lui ai donné, il faut nous les donner, donnons-le lui), μόνον ὅταν τὸ ἀμέσον ἀντικείμενον ᾖναι μία τῶν ἀντωνυμιῶν le, la, les. Εἰ δὲ μὴ, τὸ ἐμμέσον ἀντικείμενον τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα· Je me livre à eux, παραδίδω ἑμαυτὸν εἰς αὐτούς· Il nous livre à toi· Il vous livre à nous· ὅχι δὲ Je leur me livre· Il se nous livre, il nous vous livre. Il se fie à moi ἐμπιστεύεται εἰς ἐμέ. Je vous recommande à lui σὲ συνιστῶ εἰς αὐτόν, ὅχι δὲ Il se me fie, Je lui vous recommande.

δ' ἢ ἐν τίθειται κατόπιν πασῶν τῶν ἄλλων ἀντωνυμιῶν ἢ δὲ γ' προτάσσειται μὲν τῆς ἐν, τίθειται δὲ μετὰ τῆς ἄλλας· οἷον Je vous en parlerai θέλω σᾶς ὁμιλήσει περὶ τούτου. Je ne vous y en parlerai pas δὲν θέλω σᾶς ὁμιλήσει ἐδῶ, (ἢ ἐκεῖ) περὶ τούτου. Il me les y enverra θέλει μοὶ τὰ πέμψει ἐκεῖ. Nous t'y en enverrons θέλομεν σοὶ πέμψει τινὰ (πράγματα) ἐκεῖ.

III. ΕΠΙΛΑΛΗΨΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΕΨΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΗΜΙΜΕΝΩΝ.

1. ὡς ὑποκείμενα.

α.) Αἱ κατ' ὀνομαστικὴν ἀντωνυμίαι. Je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐκάστου ῥήματος· ὡς Il aime les savants, quoiqu' il soit ignorant ἀγαπᾷ τοὺς σοφοὺς, ἂν καὶ ᾖ ἀμαθής· καὶ οὕτως ἐν γένει, ὅσκις αἱ προτάσεις συνδέονται δι' ἄλλου συνδέσμου, πλὴν τῶν et, ou, ni, ἢ καὶ ἀσυνδέτως ἐκφέρωνται· οἷον

Il étudie et deviendra savant ἢ καὶ il étudie et il deviendra savant σπουδάζει καὶ θέλει γίνεαι πολυμαθής· ἀλλὰ Il deviendra savant, parcequ' il étudie καὶ ὄχι· parceque étudie.

Il lit ou écrit sans cesse ἢ il lit ou il écrit sans cesse, ἀναγινώσκει ἢ γράφει ἀκαταπαύστως.

Nous ne lisons ni n'écrivons.

Elle va, vient, fait l'empressee et pense que ... ἀσυνδέτως δ' ἐκφερομένων τῶν ῥημάτων, ἢ ὡς ὑποκείμενον προσωπικὴ ἀντωνυμία εἴτε ἐκφέρεται, εἴτε ἐλλείπει. Il lit, écrit, se repose un instant et recommence à lire et à écrire ἢ Il lit, il écrit, il se repose un instant et recommence· Τότε ὁμοῦς συνηθεστέρα εἶναι ἢ ἄνευ ἐπαναλήψεως σύνταξις

Ὡσαύτως καὶ ὅταν μεταβαίη ὁ λόγος ἀπὸ καταφατικῆς προτάσεως εἰς ἀποφατικὴν· οἷον Je plie et ne romps pas, ἢ Je plie et je ne romps pas κλίνω, ἀλλ' οὐ θραύομαι. Ἐνῶ ὅταν μεταβαίη ἀπὸ ἀποφατικῆς προτάσεως εἰς καταφατικὴν, πάντοτε ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἀντωνυμία· ὡς Je ne plie pas et je romps.

β.) Παραλείπεται ἢ λέγεται ἡ τριτοπρόσωπος συνημμένη καὶ μετ' ἐνὸς ῥήματος, ὅταν ἐκφέρηται τὸ ὑποκείμενον διὰ τῶν ἀπολύτων lui, eux, elle, elles· οἷον Lui était avare, eux étaient prodigues, κάλιον τοῦ lui il était avare, eux ils étaient prodigues.

Παραλείπονται πάντοτε αἱ τριτοπρόσωποι συνημμένα, ὅταν μεσολαβῇ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία· οἷον Moi qui lis (ὄχι moi qui je lis).

Vous qui lisez. (1) Elles qui viennent Lui qui chante. Toi qui pleures. Eux qui se vantent· καὶ ἐπὶ αὐτοπαθῶν ῥημάτων. Nous sommes ici plusieurs qui nous souvenons, εἴμεθα πολλοὶ ἐνταῦθα οἵτινες ἐνθυμούμεθα· . . . ὅχι: qui nous nous souvenons.

2. ὡς ἀντικείμενα.

Ἐπαναλαμβάνονται πάντοτε μετὰ τῶν ἀπλῶν χρόνων· οἷον Il les aime et les châtie τοὺς ἀγαπᾷ καὶ τοὺς τιμωρεῖ. Il leur donna quelque argent, leur dit ce qu'il pensait d'eux et leur enjoignit de sortir sans même leur dire adieu, τοὺς ἔδωκεν ἀργύριόν τι, τοὺς εἶπεν ὅτι ἐνόμιζε περὶ αὐτῶν καὶ τοὺς διέταξε νὰ ἐξέλθωσι χωρὶς οὔτε νὰ τοὺς ἀποχαιρετήσῃ.

Ἐπὶ δὲ τῶν συνθέτων χρόνων, αὕτη ἡ ἐπανάλυσις δὲν εἶναι ἀναγκαία καὶ λέγεται κάλλιστα Nous l'avons vu et entendu. Il les a pliés et rompus· καὶ τότε παραλείπεται καὶ τὸ βοηθητικὸν ἐπὶ τοῦ δευτέρου ῥήματος· εἰ δὲ μὴ, λέγεται μετ' ἐπαναλήψεως Nous l'avons vu et l'avons entendu κ.τ.λ.

Περὶ αὐτοπαθείας καὶ ἀλληλοπαθείας.

1. Ἡ αὐτοπάθεια δηλοῦται διὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ ῥήματος ἀντωνυμικῶς κλινομένου (ἰδὲ τὰ περὶ αὐτοῦ) Je me loue ἐπαινῶ ἑμαυτόν, (ἐπαινοῦμαι), καὶ προσθέσει τοῦ ἐπιθέτου même. Il se loue lui-même αὐτὸς ἑαυτόν ἐπαινεῖ. Vous vous nuisez à vous-mêmes, βλάπτετε ὑμᾶς αὐτοὺς (ἑαυτούς). Ne médisez pas de vous-même μὴ κακολογήσῃς σεαυτόν (2) Connais-toi toi-même γνῶθι σεαυτόν.

Ἐπειδὴ δὲ συχνάκις ἡ αὐτοπάθεια παρίσταται παρὰ τοῖς Ἕλλησι διὰ τῶν ἀποθετικῶν καὶ μέσων ῥημάτων, τὰ ὅποια δὲν ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς Γάλλοις, πρέπει νὰ προσέχωμεν, ὡσάκις ἀπαντῶμεν τοιοῦτόν τι ῥῆμα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς σημαίνῃ πάθος ἢ αὐτοπάθειαν ἢ καὶ ἀλληλοπάθειαν.

Ἐπὶ πάθους. Ἐπαινοῦνται ὑπὸ πάντων ils sont loués par tout le monde, de tout le monde.
 Ευρίζομαι, ὑπὸ . . . je suis rasé par.

(1) Vous εἶναι ἀπόλυτος ἀντωνυμία, ὡς καὶ τὸ ἐπόμενον elles.

(2) Το νuire φέρεται πρὸς δοτικὴν· nuire à quelqu'un· τὸ δὲ médire πρὸς γενικήν, médire de quelqu'un.

'Επ' αὐτοπαθείας. Ἐπαινοῦνται	—	il se louent; ils se louent eux-mêmes.
Ξυρίζομαι,		je me rase.
Νιπτόμεθα		nous nous lavons.

2. Ἡ δὲ ἀλληλοπάθεια παρίσταται γαλλιστί,

α.) ὡς καὶ ἡ αὐτοπάθεια, ἐὰν μόνον ὁ τρόπος οὗτος οὐδεμίαν φέρῃ ἀσάφειαν. Ces deux frères se sont toujours détestés, οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ πάντοτε ἐμισήθησαν (ἐμίσησαν ἀλλήλους).

β.) ἡ διὰ προσθέσεως τῶν ἀντωνυμιῶν l'un l'autre ἢ les uns les autres, καθ' ὅσον ὑπάρχει λόγος περὶ δύο ἢ πλειόνων ἀντικειμένων. Ils se nuisent l'un l'autre βλάπτουσιν ἀλλήλους (οἱ δύο). Nous nous nuisons les uns les autres βλάπτομεν ἀλλήλους (οἱ πλείονες). Elles médisent l'une de l'autre κακολογοῦσιν ἀλλήλας.

γ.) ἡ διὰ τῶν ἐπιρρήμάτων mutuellement, réciproquement (ἀμοιβαίως), ἢ καὶ διὰ τῆς προσθέσεως entre τοιοῦτοτρόπως. Vous vous nuisez mutuellement βλάπτεσθε ἀμοιβαίως. Ils s'entre-déchirent ἀλλήλους κατασπαράσσουσι. Ils se battent entre eux μάχονται μεταξὺ των' διαμάχονται. Ils se sont entre-tués, ἀλληλοκτονήθησαν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Διαφέρει τὸ l'un l'autre τοῦ l'un et l'autre καθότι ἐν τῷ l'un l'autre ἐνυπάρχει ἰδέα ἀμοιβαιότητος, ὅχι δ' ἐν τῷ l'un et l'autre οἷον Ces deux femmes se trompent mutuellement ἢ l'une l'autre, (ἀμοιβαίως) ἀλλήλας ἀπατῶσι. Ces deux femmes se trompent l'une et l'autre—ἐκατέρα σφάλλει, σφάλλουσιν ἀμφοτέρα, (κοιν. καὶ αἱ δύο). Ils se sont tués les uns les autres ἀλληλοκτονήθησαν. Ils se sont tués les uns et les autres αὐτοχειρίσθησαν οἱ μὲν καὶ οἱ δέ. Vous vous nuisez l'un à l'autre ἐλάπτετε ἀλλήλους. Vous souvenez-vous l'un de l'autre μένησθε ἀλλήλων; κατὰ γράμμα μένησθε ὁ μὲν τοῦ δέ;

— Ἰδίως περὶ τοῦ soi, soi-même.—

Λέγεται ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων. Συνήθως δὲ οἱ νῦν συγγραφεῖς μεταχειρίζονται τὴν soi, soi-même ἐπὶ προσώπων, μόνον μετὰ τὰ ἀόριστα on, chacun, nul, pas un, personne, quiconque καὶ τὰ τοιαῦτα, ἢ καὶ μετὰ τὴν ἀπαρέμφατον οἷον

Chacun porte en soi le sentiment de la vérité ἕκαστος φέρει ἐν ἑαυτῷ τὸ τῆς ἀληθείας αἴσθημα.

N'aimer que soi c'est être mauvais citoyen ὁ μόνον ἑαυτὸν ἀγαπῶν εἶναι κακὸς πολίτης.

Se louer soi-même est une faiblesse ὁ ἐπαινῶν ἑαυτὸν δεικνύει ἀσθένειαν.

Ἄλλὰ λέγουσι Paul porte en lui-même le sentiment de la vérité. Il n'aime que lui ; Elle se disait en elle-même (καθ' ἑαυτὴν ἔλεγε).

Ἐνίστα ἕμως λέγεται ἡ σοὶ καὶ ἐπὶ ὀρισμένου προσώπου, ὅταν πρόκηται ἢ ἀπορῦγμένον τινα ἀμφοβολογίαν οἷον L'avare qui a un fils prodigue n'a-masse ni pour soi, ni pour lui. Κατὰ ταύτην τὴν περίπτωσιν ἡ σοὶ ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως (L'avare).

V. — En. —

1. Ἐπραγματεύθημεν ἐν τῷ Τεχνολογιῶ περι τῆς en κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὰ μὴ ὀρισμένα ὀνόματα, ἢ μεριστικῶς ἢ ἀορίστως ἐκφερόμενα (Avez-vous des livres? - J'en aurai demain. Avez-vous un cheval? J'en ai un beau. Est-ce du papier? C'en est. Vous avez de beaux jardins, j'en aurais d'aussi beaux si j'étais aussi riche que vous. . .) Μένει νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ τῆς en, ἐμμέσου ἀντικειμένου, ἀντὶ τῶν de lui, d'elle, d'eux, d'elles.

Ὡς ἕμμεσον ἀντικείμενον λαμβανόμενα ἡ en ἀντωνυμία ἀναπληροῖ ἐπὶ πραγμάτων τὰ de lui, d'elle, d'eux, d'elles, d'entre eux, d'entre elles, de cela, de ces choses . . .

Les hommes investis de la puissance en abusent toujours (ὄχι d'elle) οἱ περιβεβλημένοι τὴν δύνανμιν καταχρῶνται αὐτῆς πάντοτε.

Il en est de la liberté comme du bonheur: tout le monde en parle, personne n'en jouit τὸ περὶ τῆς ἐλευθερίας ἔχει ὡς τὸ περὶ τῆς εὐδαιμονίας· πάντες λαλοῦσι περὶ τούτων, οὐδεὶς δὲ ἀπολαύει αὐτῶν.

Le succès en dépend ἐκ τούτου ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία (ἔγουν de cela, de cette chose, de ce que vous dites).

M'apportez-vous mes livres? Je vous en apporte un, deux, trois. . ., quelques uns (ὄχι d'eux, d'entre eux). μοὶ φέρεις τὰ βιβλία μου; Σοὶ φέρω (ἐκ τούτων) ἓν, δύο, τρία . . . τινά.

La grêle a fait beaucoup de mal cette année: tous les arbres en ont été maltraités· (ὄχι par elle) ἡ χάλαζα πολὺ ἔβλαψε κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο· ὅλα τὰ δένδρα ἔπαθον ἐκ ταύτης· (ἀντὶ τοῦ par elle).

Il en mourut—il mourut de cela, de cette maladie ἀπέθανον ἐκ τούτου.

Il en est ainsi οὕτως ἔχει (περὶ τούτου). Les affaires en iront mieux ἔνεκα τούτου.

3. Περὶ προσώπων δὲ ἢ ἐν λέγεται πολλῶ σπανιώτερον, ἐκτὸς μετὰ τὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα καὶ τὰ ὅμοια, καὶ πρὸ πάντων ὅταν ἀποκρινώμεθα εἰς ἐρώτησίν τινα· οἷον

Je n'avais qu'un ami, le destin m'en sépare (ἢ me sépare de lui) ἔνα μόνον φίλον εἶχον· ἡ τύχη μὲ ἀποχωρίζει αὐτοῦ.

J'en connais quatre ou cinq. J'en connais plusieurs, quelques uns.

Se souvient-il de moi? Oui, et il s'en souviendra toujours μὲ ἐνθυμεῖται; καὶ θέλει μὲ ἐνθυμεῖσθαι πάντοτε.

A-t-il parlé de vous? Non, il n'en a pas parlé.

Μὴ προϋπαρχούσης δ' ἐρωτήσεως, μὴ λέγε Il vous aime et en parle souvent· ἀλλὰ Il vous aime et parle souvent de vous· ἐκτὸς ὅταν ἐπαναλαμβάνηται τὸ αὐτὸ ῥῆμα· διότι λέγεται Il se souvient de moi et s'en souviendra toujours.

4. Ἢ ἐν ἀντικαθίστησι καὶ τὰ τοπικὰ ἐπιρρήματα d'ici, de là ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν. Il s'en va ἀναχωρεῖ ἐντεῦθεν J'en sortais ἐκεῖθεν ἐξερχόμεν.

5. Ἀποτελεῖ ἰδιωτισμούς τινας, τοὺς ὁποίους μέλλει νὰ διδάξῃ ἡ πείρα· οἷον

Il s'en donne (δηλαδή du plaisir, de la joie . .) τὸ καταχάριεται.

En voici bien d'une autre καὶ τοῦτο εἶναι ἀστειόν.

Je n'en puis plus ἀπηύδησα (ἀπέκαμα).

À qui en avez-vous? κατὰ τίνος εἶσαι ὠργισμένος καὶ ταῦτα λέγεις (ἢ καὶ πράττεις);

VI.—Υ—

Παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἀντίστοιχον δὲ Ἑλληνικὸν μὴ ἔχουσα.

1. Λέγεται ἐπὶ πραγμάτων ἀντὶ à lui, à elle, à eux, à elles, à cela, à ces choses. J'y travaille (à cela, à ces choses) ἐργάζομαι εἰς αὐτό. Pensez-y σκέψου περὶ τούτου . . . J'ai connu le malheur, et j'y sais compatir (ὄχι à lui) ἐδοκίμασα τὴν δυστυχίαν, καὶ ἔμαθον νὰ συμπάσχω. Καὶ ἐν γένει μετὰ τῶν στάσεως καὶ κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων ἀντὶ ἐνταῦθα, ἐκεῖ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον κτλ. Voici un lit: je m'y couche—je me couche dessus ἢ dedans, ἰδοὺ κλίνη τις· κατακλίνομαι ἐπ' αὐτῆς, ἐν αὐτῇ. J'y monte—je monte des-

sus ἀναβαίνω ἐπ' αὐτῆς. Arrivé à un endroit profond, j'y plongeai, φθάσας εἰς βαθύ τι μέρος, ἐβυθίσθην ἐντός. Monsieur N... est chez lui ; allons-y. Il était alors à Paris, mais il n'y est plus. Cette encre est trop épaisse, mettez-y de l'eau.

2. Ἐπὶ προσώπων δ' εὐχρηστος εἶναι μόνον μετ' ὀλίγων τινῶν οὐδετέρων ῥημάτων. Pensez à lui. J'y penserai ἔχε αὐτὸν κατὰ νοῦν· μάλιστα θέλω τὸν ἔχει κατὰ νοῦν. Croyez-vous en Dieu ? J'y crois—en lui. Πιστεύεις εἰς Θεόν ; Πιστεύω. Ne vous y fiez pas —à lui, à eux, à elle, à cela, à ces choses κατὰ τὰς περιστάσεις. ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Χάριν εὐφρονίας τὸ γ ἑλλείπει συνήθως πρὸ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ὑποθετικοῦ τοῦ ῥήματος aller· οἶον Nous sommes invitées à ce bal ; mais nous n'irons pas, ἀντὶ τοῦ mais nous n'y irons pas.

VII Ἡ ἄκλιτος le.

(Ἴδε τὸ Τεχνολογικόν, Κεφ. Ε΄.)

ΜΑΘΗΜΑ ΔΥΟ ΜΝΗΜΗΣ.

Un jour, les Athéniens empêchèrent Démosthène de parler dans l'assemblée. L'orateur leur fit connaître qu'il n'avait que quelques mots à dire. Le peuple ayant fait silence, Démosthène parla ainsi:

Pendant l'été, un jeune homme loua un âne pour aller de la ville à Mégare. Au milieu du jour, le soleil étant très ardent, le maître de l'âne et le jeune homme voulurent tous deux se mettre à l'ombre sous l'âne et ils se chassaient l'un l'autre, le maître en disant qu'il n'avait loué que son âne et non pas son ombre et le jeune homme en soutenant qu'il avait tout pouvoir sur l'âne.

Ayant dit cela, Démosthène s'en alla. Mais les Athéniens le retinrent, demandant la fin de l'histoire.

Eh quoi ! dit alors Démosthène, vous voulez bien m'écouter quand je vous parle de l'ombre d'un âne, et quand je vous parle de choses importantes, vous ne voulez pas m'entendre.

Ἐ. ωτήσεις.

Que firent, un jour, les Athéniens à Démosthène?

Que leur fit connaître alors celui-ci?

Le peuple fit-il enfin silence?

Quand le jeune homme loua-t il un âne?

Pourquoi en loua-t-il un?

Qui voulut se mettre à l'ombre de l'âne?

Dans quel moment de la journée?

Que firent-ils alors?

Pourquoi se chassaient-ils l'un l'autre?

Que disait le jeune homme de l'âne?

Que prétendait le maître?

Sur quoi le jeune homme prétendait-il avoir tout pouvoir?

Sur quel âne?

Que fit Démosthène après avoir dit cela?

Les Athéniens le laissèrent-ils partir?

Que demandaient-ils?

De l'ombre de quoi?

Ils le retinrent en demandant quoi?

Quand je vous parle de quoi?

Quand je vous parle de l'ombre d'un âne, qu'arrive-t-il?

Quand ne voulez-vous pas m'entendre?

ΘΕΜΑ.

Ἦθελον υπάγει μετὰ σοῦ εἰς τὰ Μέγαρα, ἀλλὰ δὲν ἔχω ὄνον. Μίσθωσον ἕνα. Ἐμίσθωσα ἕνα καὶ, μεσοῦσης τῆς ἡμέρας, ἀπῆλθον. Δὲν θέλετε μ' ἐμποδίσει νὰ ὁμιλῶ καὶ ἡμίσειαν ὥραν, ἀφοῦ ὁμιλήσατε σεῖς μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν. Σιωπήσατε· ὁ ῥήτωρ ὁ περίφημος (fameux) θέλει ὁμιλήσει (va parler) Ὁ ἥλιος φλέγει περισσότερο ἐν τῇ Ἀφρικῇ ἢ ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Ὁ ἥλιος φλέγει· εὐτυχῶς δὲ (heureusement) τὰ δένδρα προξενοῦσι πολλὴν σκιάν. Λέγεις σὺ ὅτι ὁ νεανίας οὗτος εἶναι ῥωμαλεώτερος ἐκείνου, ἐγὼ δὲ διῆχυρίζομαι ὅτι ἐκεῖνος εἶναι ῥωμαλεώτερος τούτου. Τίνας εἶναι οὗτος ὁ ὄνος; Εἶναι τοῦ κυρίου του. Τίς εἶναι οὗτος ὁ νεανίας, ἕστις δὲν θέλει ν' ἀκούσῃ τὸν ῥήτορα; ἀποβάλετέ τον. Μὴ τὸν ἀποβάλετε, ἢ σὰς ἀποβάλλω ἐγὼ. Ὅμιλεῖ περὶ σπουδαιοτάτων πραγμάτων· ὅ,τι λέγει ὁ ἄλλος εἶναι σπουδαιότερον. Ἐσιώπησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἔδρασαν εἰς τὸν Δημοσθένην πᾶσαν ἐξουσίαν τοῦ νὰ λέγῃ ὅ,τι θέλει. Ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Κικέρων υπῆρξαν οἱ δεινότετοι ῥήτορες τῶν ἀρχαίων χρόνων. Πότερος εἶναι τοῦ ἐτέρου ἀνώτερος; Νομίζω ὁ Δημοσθένης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΠΕΡΙ ΚΤΗΤΙΚΩΝ, ΔΕΙΚΤΙΚΩΝ, ΑΝΑΦΟΡΙΚΩΝ, ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΩΝ,

ΑΟΡΙΣΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ.

ΚΑΝΩΝ ΓΕΝΙΚΟΣ. Ὡς τὰ ἄρθρα, οὕτω καὶ τὰ λεγόμενα adjectifs dé-

ΓΑΛ. ΓΡΑΜ. 13.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

terminatifs (ὀριστικά ἐπίθετα) ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐκάστου οὐσιαστικοῦ καὶ πρὸ τῶν ἐπιθέτων τῶν μὴ ἀναφερομένων εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ὡς Mes amis et mes ennemis. Ses jeunes et ses vieux arbres. Ce vieillard et cet enfant. Ces grands et ces petits tapis. La même reine et la même princesse ἡ αὐτὴ βασίλισσα καὶ ἡ αὐτὴ ἀνασσα. Chaque officier et chaque soldat ἕκαστος ἀξιωματικός καὶ στρατιώτης κ.τ.λ. Mes amis jeunes et mes amis vieux. Leurs tapis rouges et leurs tapis jaunes.

1. Περὶ κτητικῶν

1. Les miens, les tiens, les siens, les nôtres, κ.τ.λ. λέγονται συγνάκις ἀντὶ τῶν mes, tes, ses, nos, ...parents, amis, partisans καὶ τὰ ὅμοια, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι τὰ οἱ περὶ σὲ . . . καὶ τὸ κοινόν, οἱ ἰδικοί μου, σου, του, κτλ. . . Il y a long temps que je n'ai vu les miens πρὸ πολλοῦ δὲν εἶδον τοὺς συγγενεῖς, (τοὺς οἰκείους) μου. Êtes-vous des nôtres? = de notre parti, de notre société, κ.τ.λ.

Ἐνικῶς δὲ λέγεται Que chacun se contente du sien ἕκαστος ἃ ἀρκῆται εἰς τὰ ἑαυτοῦ. Mange le tien τρῶγε τὰ σεαυτοῦ. Je ne distingue pas le nôtre du vôtre δὲν διακρίνω τὸ ἐμὸν τοῦ σοῦ κ.τ.λ. Y mettre du sien σημαίνει συνεργῶ, συμπράττω.

2. Ἐπὶ μερῶν τοῦ σώματος, ἐλλείπει τὸ κτητικὸν ἐπίθετον, ὁσάκις δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία· ὡς J'ai mal à la tête πονῶ τὴν κεφαλὴν (ὄχι à ma tête). Il me prit par la main μ' ἔλαβε τῆς χειρός· il me prit la main μοὶ ἔλαβε τὴν χεῖρα (ὄχι par ma main, οὔτε il me prit ma main). Nous nous sommes arraché les cheveux (ὄχι nos cheveux).

Διὰ τοῦ πρωτοπροσώπου J'ai mal, ἐπὶ τοῦ πρώτου παραδείγματος καὶ τῶν me, nous, ἀφαιρεῖται πᾶτα ἀμφιβολία· εἰ δὲ μή, λέγεται Il prit ma main. Nous arrachâmes nos cheveux. Que ses vengeances retombent sur ma tête.

Ἄλεγμεν Je l'aime de tout mon cœur, ἤ καὶ ἐνίστε de tout cœur (ἐκ πάσης καρδίας) ἐλοφύχως·

Ἐπὶ κτήσεως, ἀναφερομένης εἰς πράγματα, ἀποφρευτέα ἢ χρῆσις τοῦ κτητικοῦ ἐπιθέτου, ἐκτὸς ὅταν συντάσσεται μετὰ προθέσεων, καὶ ὅταν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πράγμα ᾖναι ὑποκείμενον προτάσεως ὡς Ce rosier est privé de toutes ses fleurs αὐτὴ ἡ ῥοδὴ στερεῖται πάντων τῶν ἀνθῶν αὐτῆς· il perdra aussi bientôt ses feuilles μετ' ὀλίγον θέλει ἀποβάλλει καὶ τὰ φύλλα (φυλλορρόήσει). La terre, par son mou-

vement de rotation, nous donne successivement le jour et la nuit ἡ γῆ, διὰ τῆς περιτροφικῆς αὐτῆς κινήσεως, παρέχει ἡμῖν ἐξ ὑπαικοῦ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα. Ἀλλὰ δὲν λέγεται J'admire ce rosier, ses fleurs sont si belles (θαυμάζω ταύτην τὴν ρόδον, τὰ ἄνθη αὐτῆς εἶναι τόσοσ ὠραῖα), ἐπειδὴ τὸ rosier δὲν εἶναι οὔτε συμπλήρωμα προθέσεως, οὔτε ὑποκείμενον προτάσεως. Τότε, ἀντὶ τοῦ κτητικῆς ἐπιθέτου, εἶναι ἐν χρῆσει ἡ ἀντωνυμία en τοιουτοτρόπως: J'admire ce rosier, les fleurs en sont si belles. Emportez mes habits et changez-en les boutons ὄχι: et changez leurs boutons.

Καὶ ὅταν δὲν ᾔνοι τὸ πρῶμα οὔτε ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, οὔτε συμπλήρωμα προθέσεως, γίνεται ἐνίοτε ἀναπόφρακτος ἡ χρῆσις τοῦ κτητικῆς ἐπιθέτου ὡς J'aime la rose et son odeur μοὶ ἀρέσκει τὸ ρόδον καὶ ἡ ὄσμη του. Voyez le soleil; sa lumière éclaire le monde, sa chaleur fait éclore les fleurs et mûrit les fruits ἴδετε τὸν ἥλιον· ἡ λάμψις αὐτοῦ φωτίζει τὸν κόσμον· ἡ θερμότης αὐτοῦ ἀνοίγει τὰ ἄνθη καὶ ὀριμάζει τοὺς καρπούς.

II. Περὶ δεικτικῶν.

1. Celui-ci.

Ἢ δεικτικὴ ἀντωνυμία celui-ci, celui-là ἔχει καθ' ἑαυτὴν πλήρη σημασίαν καὶ ἐπομένως λέγεται ἀσχετῶσ πως: ὡς J'y suis allé; ceux-ci vendaient, ceux-là achetaient. (1).

2. Celui.

Ἢ δὲ celui δὲν λέγεται εἰμὴ ἐν σχέσει μετ' ὀνόματος ἐπομένου ἢ ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας ὡς La chambre du maître et celle du domestique. La voiture que j'ai louée ἡ ἄμαξα, τὴν ὁποίαν ἐμισθῶσα.

ἔχει ἀντίστοιχον παρὰ τοῖς Ἕλλησι τὸ ἐκεῖνος ὡς Celui dont nous admirons la providence ἐκεῖνος, τοῦ ὁποῖου τὴν πρόνοιαν θαυμάζομεν. Je donne ce livre à celui au quel il importe le plus de l'avoir διδῶ (χαρίζω) τοῦτο τὸ βιβλίον ἐκεῖνῳ, ὃ τινι προσήκει μᾶλλον.

Ἢ χρῆσις ὅμως τοῦ ἐκεῖνος, κατὰ ταύτην τὴν σημασίαν, εἶναι πολλῶσ συγνοτέρα παρὰ τοῖς Γάλλοις ἢ παρὰ τοῖς Ἕλλησι. Οὔτοι δὲ τὸ ἀναπληροῦσι συνήθως, (ὡς παρετήρησε κάλλιστα ὁ Κύριος Α. Σαμουράκης) εἴτε διὰ μετοχῆσ συνεπτυγμένησ ἢ ἀναλελυμένησ διὰ τοῦ ὅστις (ὅποιος), εἴτε διὰ τοῦ ἄρθρου, εἴτε δι' ἐπαναλήψεωσ τοῦ ὀνόματος, εἰς ὃ ἀναφέρεται: ὡς

(1) Λέγεται κοινῶσ: Que demande celui-ci ἢ celui-là? τί ζητεῖ αὐτός; (ἐνταῦθα ἀναφορῆσ πρὸσ τι προηγούμενον).

Celui qui fait tout vivre ὁ ζωογονῶν τὰ πάντα, ἢ ὅστις ζωογονεῖ τὰ πάντα ἢ, καὶ μετ' ἐμφάσεώς τινος, ἐκεῖνος, ὁ ζωογονῶν τὰ πάντα.

Les qualités de l'âme sont bien préférables à celles du corps τὰ προτερήματα τῆς ψυχῆς εἶναι πολλῶ ἀνώτερα, προτιμότερα τῶν τοῦ σώματος.

Ses repas n'étaient nullement ceux d'un malade τὰ δεῖπνά του δὲν ἦσαν παντάπασι δεῖπνα νοσοῦντος ἀνθρώπου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Ἐνίστε λέγομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ καὶ καταρροητικῶς τὸ cela καὶ ἐπὶ προσώπων· οἶον Cela se croit un grand seigneur.

Ἐν τῇ οἰκιακῇ συνομιλίᾳ λέγομεν πολλάκις ça ἀντὶ τοῦ cela· ὡς Comment ça va-t-il? πῶς ἔχεις; Ça n'est pas vrai.

3. Ce.

Ἢ πρότασις J'écrivis cette lettre à votre ami l'année dernière, οὕτω ἐκφερομένη, φερ' εἰπεῖν κατὰ τὴν γραμματικὴν τάξιν τῶν λέξεων, παρῆστιν ἀπλῶς γεγονός τι μετὰ τῶν προσδιορισμῶν αὐτοῦ· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ πάντοτε εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου, ἐπειδὴ συμφέρει πολλάκις νὰ γίνῃ φανερόν καὶ ἐκ τῆς κατασκευῆς αὐτῆς τῆς φράσεως· α) ὅτι ἔγραψα ἐγὼ καὶ ὄχι ἄλλός τις· β) ὅτι ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἔγραψα καὶ ὄχι ἄλλην· γ) ὅτι πρὸς τὸν φίλον σου ἔγραψα καὶ ὄχι πρὸς ἄλλον τινα· δ) ὅτι πέρυσιν τὴν ἔγραψα καὶ ὄχι ἄλλοτε. Ἐλληνιστὶ μὲν ἡ νοουμένη ἔμφασις δηλοῦται ἐξ αὐτῆς τῆς τάξεως τῶν λέξεων, κατὰ δὲ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, καθ' ἣν ἡ μετάθεσις τῶν λέξεων σπανίως ἐπιτρέπεται, καταφεύγομεν εἰς ἰδιωτισμὸν τινα σαφέστατον, τάσσοντες τὴν κυριωτέραν λέξιν ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως, προτιθεμένου τοῦ ce καὶ τοῦ γ' προσώπου τοῦ ῥήματος être τοιοῦτοτρόπως· α) C'est moi qui écrivis cette lettre à votre ami l'année dernière· β) C'est cette lettre que j'écrivis à votre ami l'année dernière· γ) c'est à votre ami que j'écrivis cette lettre l'année dernière· δ) C'est l'année dernière que j'écrivis cette lettre à votre ami.

Ἢ ἀναφωρικὴ ἀντωνυμία, ἣτις προηγεῖται τοῦ ῥήματος J'écrivis, ἐκφέρεται κατ' ὀνομαστικὴν, ὅταν ᾖναι ὑποκείμενον αὐτοῦ, εἰδὲ μὴ, τίθεται πάντοτε τὸ que. (Ἴδε κατωτέρω τὰ περὶ τῆς ἀναφωρικῆς ἀντωνυμίας que) (1).

(1) Παρατήρησον τὸ c'est à peine si . . . μετὰ τοῦ si καὶ ὄχι que.

ΛΑΛΑ ΤΙΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Μετὰ τοῦ C'est.

Ἐναντὶ τοῦ C'est.

—C'est à vous que je le dis εἰς σᾶς τὸ λέγω	—Je vous le dis σᾶς τὸ λέγω.
—C'est lui que je suivrai αὐτὸν θέλω ἀκολουθήσει.	—Je le suivrai θέλω τὸν ἀκολουθήσει.
—C'est ainsi qu'il s'exprima οὕτω μάλιστα ἐξερράσθη.	—Il s'exprima ainsi, οὕτως ἐξερράσθη.
—Ce n'est pas le souverain, c'est la loi qui doit régner sur les peuples ἔχει ὁ ἡγεμόν, ἀλλ' ὁ νόμος πρέπει νὰ βασιλεύη τῶν λαῶν.	—La loi doit régner sur les peuples et non le souverain, ὁ νόμος πρέπει νὰ βασιλεύη τῶν λαῶν οὐχί δὲ ὁ ἡγεμόν.
—C'est une vile passion que l'ivrognerie χαμερπὲς πάθος εἶναι ἡ μέθη.	—L'ivrognerie est une vile passion, ἡ μέθη εἶναι χαμερπὲς πάθος.
—Est-ce Philippe qui vient? ὁ Φίλιππος ἔρχεται;	—Philippe vient-il? ἔρχεται ὁ Φίλιππος;
—Il faut que ce soit votre frère qui ait fait cela ὁ ἀδελφός σου βεβαίως ἔπραξε τοῦτο.	—Il faut que votre frère ait fait cela ἔπραξε βεβαίως τοῦτο ὁ ἀδελφός σου.

Ὡσαύτως καὶ μετὰ τῶν ἄλλων χρόνων τοῦ être οἷον C'était, ε'α été, ce fut, ε'avait été, ce sera, ε'aura été, ce serait, ε'aurait été, que ce soit, que ε'ait été, que ce fût, que ce eût été.

C'est moi qui ai bâti cette maison ἐγὼ ἔκτισα ταύτην τὴν οἰκίαν. C'était toi qui bâtissais—Ce fut lui qui bâtit. Ce sera nous qui bâtirons. Ne croyez pas que ce soit vous qui bâtirez. Ce seraient eux, ce seraient vos amis qui bâtiraient s'ils étaient ici.

Ὅσοι δὲ χρόνοι γράφονται διὰ τοῦ ε' ὡς ε'α été, ε'aurait été, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ὀλίγον ἐν χρήσει, δὲν λέγονται καὶ κατὰ γ' πληθυντικὸν ἀριθμὸν· ὅθεν μὴ λέγε ε'ont été, κ.τ.λ.

Παρατήρησον ὅτι, ἀντὶ τῶν τριτοπροσώπων ce sont, c'étaient, κ.τ.λ. λέγεται ἐνικῶς c'est, c'était ὡς ὅσάκις τὸ πληθυντικὸν ὄνομα δὲν ἐπεφέρηται ἀμέσως· οἷον C'est la gloire et les plaisirs qu'il recherche, τὴν δόξαν μάλιστα καὶ τὰς ἡδονὰς θηρεύει· ἀλλὰ λέγε Ce sont les plaisirs et la gloire qu'il recherche.

Οὕτω καὶ ὡς ὅσάκις τὸ ἐκπεφρασμένον πληθυντικὸν ὄνομα ἦναι ἔμμεσον ἀντικείμενον· ὡς C'est de plaisirs et de gloire qu'il est amoureux. C'est pour eux que je travaille.

Καὶ τὸ σὶ ce n'est, ὡς ὅσάκις σημαίνει excepté, ἐκφέρεται πάντοτε ἐνικῶς· Je n'ai trouvé personne si ce n'est ces Messieurs οὐδένα εὔρον, πλὴν τούτων, ἐκτὸς τούτων.

Ὅσάκις ὑπάρχει ἐν τῇ προτάσει ἄλλο ῥῆμα προσδιορίζον τὸν χρόνον (ἐνεστώτα, παρωχημένον, μέλλοντα), μεταχειριζόμεθα τὸ *c'est, ce sont* (καθ' ὑποτακτικὴν *que ce soit, que ce soient*), εἴτε κατ' ἐνεστώτα, εἴτε κατὰ τὸν κατάλληλον χρόνον. Ὄθεν, ἡδυνάμην νὰ εἶπω ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων *Ce sera lui que je suivrai. Ce fut ainsi qu'il s'exprima.*

Μὴ ὑπάρχοντος δὲ ῥήματος ἐν τῇ προτάσει, τὸν χρόνον προσδιορίζοντος, τὸ *c'est* ἐκφέρεται ἀναγκαιῶς κατὰ τὸν κατάλληλον χρόνον π.χ.

Quel beau pays c'était et ce serait encore le nôtre, si . . . πόντον ὠραία χώρα ἦτο καὶ ἤθελεν εἶσθαι εἰσέτι ἡ ἰδική μας, ἐάν. . .

Ce fut un grand malheur que sa perte ὁ θάνατος αὐτοῦ ὑπῆρξε μέγα δυστύχημα.

Ce seront de beaux résultats que ceux-là κατὰ ἀποτελέσματα θέλουσιν εἶσθαι ἐκεῖνα.

c'aurait été ἢ c'eût été un beau résultat, mais nous n'avons pu l'obtenir ἤθελεν εἶσθαι καλὸν ἀποτέλεσμα· ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθημεν νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν.

Plût à Dieu que ce fût moi qui l'eût fait εἴθε ἐγὼ νὰ εἶχον πράξει τοῦτο!

Pour quoi était-ce faire? (ἀντὶ *c'était* pour faire quoi? διὰ τοῦτο γράφεται τὸ *pour quoi* διηρημένως) διὰ νὰ πράξῃ τί; *Pourquoi était-ce lui?* διατι ἦτον αὐτός;

Ἐλλείπει τὸ τέλος τῆς προτάσεως, ὅταν ἐννοῆται ἀρ' ἐκτουῦ· οἷον *je ne les connais pas encore, bien que ce soient mes voisins*, (ἐλλειπτικῶς τοῦ *qu'eux, que ces personnes, que ceux dont il s'agit*, κτλ.) δὲν τοὺς γνωρίζω εἰσέτι ἂν καὶ ἦναι γείτονές μου. Τοῦτο δὲ συμβαίνει συνήθως ἐπὶ τῶν ἀποκρίσεων· ὡς *Quel est cet enfant?* *C'est mon fils* (ἐλλείπει *que cet enfant*). *Qui inventa l'écriture?* *Ce sont les Phéniciens* (qui inventèrent l'écriture).

4. Οὐδέποτε λέγεται τὸ *ce* πρὸ ἐπιθέτου· οὗτος εἶναι κανὼν τῶν γραμματικῶν λέγεται ὅμως καὶ γράφεται *Est-ce vrai? C'est vrai. C'est beau. C'était très ingénieux* εὐστοχώτατον ἦτο. *N'y allez pas, c'est inutile* μὴ ὑπάγῃς· ἀνωφελές εἶναι, (ἀντὶ *Cela est-il vrai? Cela est vrai. Cela est beau*, κ.τ.λ.) καὶ τότε τὸ *ce* καὶ τὸ *cela*, ἀναφέρεται ὄχι πρὸς ὄνομά τι, ἀλλὰ πρὸς τὸ ὅλον φράσεως, ἦτοι ἐννοίας τινός· ὡς *On m'a dit que votre oncle s'est cassé la jambe. Est-ce vrai?* μοι

εἶπον, ὅτι ὁ θεὸς σου ἔθραυσε τὴν κνήμην τοῦ ἀληθεύει; Ce n'est que trop vrai παραπολὺ ἀληθεύει.

Ἐκτός δὲ τῆς προσημειωθείσης περιστάσεως, τὸ c'est δὲν εἶναι ἐν χρήσει πρὸ ἐπιθέτου, ἀλλὰ μόνον, γενικῶς εἰπεῖν, πρὸ οὐσιαστικοῦ ὠρισμένου, ἥτοι ἄρθρον τι ἔχοντος πρὸ αὐτοῦ, ἢ κτητικόν, δεικτικόν, ἀόριστον ἐπίθετον (adjectif déterminatif).

— Il est savant εἶναι σοφός.	— C'est un savant εἶναι ἐκ τῶν σοφῶν.
— Elle est vertueuse εἶναι ἐνάρετος.	— C'est une femme vertueuse εἶναι ἐνάρετος γυνή.
— Elle est mère (1) εἶναι μήτηρ.	— C'est la mère de cet enfant εἶναι ἡ μήτηρ τούτου τοῦ παιδός.
— Ils sont braves εἶναι γενναῖοι.	— Ce sont de braves soldats γενναῖοι στρατιῶται εἶναι.
— Est-il capitaine? εἶναι λοχαγός;	— Oui; C'est celui de la troisième compagnie (2) μάλιστα εἶναι ὁ λοχαγὸς τοῦ γ' λόγου.
— Elles sont sœurs εἶναι ἀδελφαί.	— Ce sont mes sœurs εἶναι αἱ ἀδελφαί μου.
— Il est effronté comme un charlatan εἶναι ἀναίσχυντος ὡς ἀγύρτης.	— C'est cet effronté dont je vous ai parlé εἶναι ὁ ἀναίσχυντος, περὶ οὗ σοὶ εἶπον.
— Il était encore enfant παῖς ἦτον ἔτι.	— C'était quelque enfant du voisinage ἦτο παῖς τις τῶν γειτόνων.
— Elle n'est pas nouvellement mariée δὲν εἶναι νεόνυμφος.	— C'est la nouvelle mariée (3) εἶναι ἡ νεόνυμφος.
— Il serait trop grand ἤθελεν εἶσθαι πολὺ μεγάλος.	— C'est le plus grand εἶναι ὁ μεγαλύτερος.
— Elle est française.	— C'est une française.
— Elle est curieuse.	— C'est une curieuse.

5. Ὃταν ἡ πρότασις ἐκφέρεται κατ' ἀναστροφὴν, ἥτοι, ὅταν τὸ κατηγορούμενον ἐκφέρεται πρὸ τοῦ être ὡς, ἢ ἀληθὴς εὐγένεια εἶναι ἡ ἀρετή, ἀντὶ τοῦ ἡ ἀρετὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς εὐγένεια, τότε ἂν καὶ λέγηται ἐπίσης καλῶς La véritable noblesse est la vertu, συνήθως ὁμως, μάλιστα δὲ ὅταν τὸ κατηγορούμενον ᾖ ἐκτενέστερον, ἢ χρῆσις τοῦ c'est ἀποβαίνει ἀναπόφευκτος· ὅθεν καλῶς ἔχει τὸ ἐξῆς De toutes les vertus celle qui se fait le plus admirer est la grandeur d'âme πασῶν τῶν ἀρετῶν ἡ μάλιστα θαυμαζομένη εἶναι ἡ καρτερία, λέγε c'est la grandeur d'âme.

Οὕτω καὶ, ἀρχομένης τῆς περιόδου διὰ τοῦ ce· οἷον Ce qu'on doit

(1) Τὸ mère λαμβάνεται ἐνταῦθα ἐπιθετικῶς.

(2) Τὸ celui εἶναι ἀντὶ τοῦ le capitaine.

(3) Οὐσιαστικῶς ἐκφερόμενον, ἐπειδὴ ἡγεῖται τὸ ἄρθρον.

le plus désirer, c'est d'acquérir des vertus τοῦτο μάλιστα ἐπιθυμητέον ν' ἀποκτῶμεν ἀρετάς. Ce que je blâme chez cet homme, ce sont ses défauts. Ce qu'il voulait, c'est ἢ c'était qu'on lui rendit justice.

Ἐξαιρεῖται ὅταν τὸ συνδεδεικὸν être προηγῆται ἐπιθέτου (ἢ οὐσιαστικοῦ ἐπιθετικῶς λαμβανομένου)· οἷον Ce que vous faites est nuisible à votre santé ὅπερ πράττεις εἶναι βλαβερὸν εἰς τὴν υἰγίειαν σου. Ce qu'il dit est mal ὅπερ λέγει εἶναι κακόν.

Ἐπὶ τῶν κατ' ἀναστροφὴν προτάσεων, συνδέονται τὰ δύο μέρη διὰ τοῦ que de ἀντὶ τοῦ que ἀπλῶς, ὅταν καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐκφέρωνται δι' ἀπαρεμφάτου, διὰ τοῦ de ἢ que de, ἐάν μόνον τὸ ὑποκείμενον ἦναι ἀπαρέμφatos· π. γ.

C'est aimer Dieu *que d'*aimer la vérité τὸ ν' ἀγαπᾷ τις τὸν Θεὸν εἶναι ταῦτὸ καὶ τὸ ν' ἀγαπᾷ τὴν ἀλήθειαν.

C'est encourager le crime *que de* ne pas le punir, ἐνθαρρύνει τὴν ἀνομίαν ὃ μὴ κολάζων αὐτήν.

C'est un défaut *de* trop parler, ἢ *que de* trop parler τὸ πολλὰ λαλεῖν εἶναι ἐλάττωμα.

8. Τὸ ce τίθεται ἐνίοτε καὶ πρὸ τῶν ῥημάτων pouvoir, devoir καὶ sembler. Ce ne peut être qu'un tel ἀδύνατον νὰ ἦναι ἄλλος ἢ ὃ δεῖνα. Quand il revint ce dut être une grande joie dans sa famille, ὅτ' ἐπανῆλθε μεγάλη χαρὰ βεβαίως ἐγένετο ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ αὐτοῦ.

III. Περὶ ἀναφορικῶν.

ΕΝΘΥΜΗΣΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ. Ἐξω ὡς παράδειγμα ἢ Πρότασις Voyez -vous ce jardin, dont les arbres sont en fleurs? βλέπετε ἐκεῖνον τὸν κήπον, τοῦ ὁποίου ἀνθοῦσι τὰ δένδρα; τὸ μὲν jardin λέγεται ἡγούμενον ἢ προηγούμενον τῆς ἀναφορικῆς, (τὸ πρὸς ὃ αὕτη συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν), τὸ δὲ les arbres εἶναι συμπλήρωμα (complément) τῆς αὐτῆς ἀναφορικῆς· τὰ ἄνθη τίνος; τοῦ ὁποίου . . . (κήπου), les fleurs de quoi? du quel (jardin).

α.) Moi qui suis, toi qui es, lui ἢ elle qui est, nous qui sommes, vous qui êtes, eux ἢ elles qui sont.

Ἐκ τούτων τῶν παραδειγμάτων συμπέρανε, ὅτι αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι, ἂν καὶ μὴ οὔσαι ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῶν προσώπου δεικτικά, ὑποτίθενται ὅμως ταυτοπρόσωποι πρὸς τὸ ἡγούμενον. Ὅθεν

σφάλλουσιν οἱ χυδαῖοι, λέγοντες· C'est moi qui l'a fait, ἐπειδὴ ἀνάγκη τὸ qui νὰ ἀναφέρεται εἰς ἄ πρὸς. οἷον τὸ ἠγοούμενον moi· λέγε δε C'est moi qui l'ai fait. Ἐσφραλλε καὶ ὁ Μολιέρος λέγων Ce n'est pas moi qui se ferait prier, ἀντὶ τοῦ Ce n'est pas moi qui me ferais prier.

β'. Ἐν γένει ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία τίθεται, χάριν σαφηνείας, ἀμέσως μετὰ τὸ προηγούμενον αὐτῆς· ὅθεν προκειμένου νὰ μεταφράσῃς Γαλλιστὶ τὴν φράσιν Εἶναι ἐν τῇ τάξει τοῦ διδασκάλου πολλοὶ τινες μαθηταὶ, περὶ ὧν εὐχαριστοῦμαι πολὺ, μὴ εἴπῃς Il y a plusieurs élèves dans la classe du maître dont je suis très content, ἀλλὰ Il y a dans la classe du maître plusieurs élèves dont je suis très content.

— Qui, de qui, à qui, que, par qui, vers qui . . .

Ἐλλείπει πολλάκις τὸ προηγούμενον αὐτῆς· οἷον

Qui aime Dieu, aime son prochain ὅστις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν πλησίον του. (Ἐλλειπτικῶς τοῦ celui qui. . . ἐκεῖνος, ὅστις). Dites-moi de qui vous parlez, (. . . quel est celui de qui vous parlez). Que prendre à qui n'a rien? παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος οὐδὲν ἀν λάβοις.

Τότε δὲ λέγεται πάντοτε qui καὶ κατ' αἰτιατικὴν ἀντὶ τοῦ que. ὡς Dites moi qui vous préférez, ἀντὶ τοῦ dites-moi celui, celle· ceux ἢ celles que vous préférez.

Ἴδομεν ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ σύνταξις καὶ μετὰ πρόθεσιν. Le prince pour qui j'ai combattu (ὄχι pour que).

Ἐπίστετε τὸ que, τὸ συνήθως κατ' αἰτιατικὴν καὶ ἐπομένως ἄμεσον ἀντικείμενον λεγόμενον, ἐμπεριέχει ἰδέαν πρόθεσεως καὶ ἐπομένως γίνεται ἔμμεσον ἀντικείμενον· ὡς Un jour qu'il faisait chaud, δηλονότι pendant le quel. Que sert-il de crier? δηλονότι à quoi sert-il?

Μάλιστα δὲ μετὰ τὸ c'est, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθειμένην σύνταξιν· οἷον C'est de vous que nous nous occupons, ἀντὶ τοῦ de qui nous nous occupons. C'est à vous que je veux parler, ἀντὶ τοῦ à qui. C'est à la ville que je vais, ἀντὶ τοῦ où je vais, à laquelle je vais (1). Ἀπακτεῖται τὸ que ἐπὶ τῶν τοιούτων φράσεων· διότι, κατὰ τὴν Γαλλικὴν γραμματικὴν τὸ ῥῆμα δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὄω ἔμμεσον ἀντικείμενον πρὸς δῆλωσιν τοῦ αὐτοῦ προσδιορισμοῦ.

(1) C'est à la ville que je vais σημαίνει εἰς τὴν πόλιν ὑπάγω. C'est à la ville où je vais qu'a eu lieu cet événement, ἐν τῇ πόλει, ὅπου ὑπάγω συνέβη τοῦτο.

Le quel.

Ἡ χρῆσις ταύτης τῆς ἀντωνυμίας ἀπαιτεῖται ἐνίοτε χάριν σαφηνείας (ἀντὶ τῶν μὴ ἐχόντων γένος οὔτε ἀριθμὸν qui, que, dont, οὐ μόνον κατὰ γενικὴν καὶ δοτικὴν, ἀλλὰ καὶ κατ' ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν. (1) Η X. La fille de ce général la quelle a sauvé l'armée ἡ θυγάτηρ τοῦτου τοῦ στρατηγοῦ, ἥτις ἔσωσε τὸν στρατὸν ἐὰν ἐλεγον La fille de ce général qui a sauvé l'armée, τὸ qui, πλησιέστερον ὄν τοῦ général, ἤθελε μᾶλλον ἀποδοθῆ εἰς αὐτό· λέγε κατὰ τὴν ἐννοίαν L'arrivée du prince allemand de la quelle ἢ du quel les journaux ont tant parlé ἢ ἀριζῆσι τοῦ Γερμανοῦ ἡγεμόνος, περὶ τῆς ὁποίας, ἢ περὶ τοῦ ὁποίου τόσα εἶπον αἱ ἐφημερίδες. Voici un exemple tiré des papiers anglais, le quel je ne puis m'empêcher de citer, ἢ les quels je ne puis m'empêcher de citer ἰδοῦ παράδειγμα ληφθὲν ἐκ τῶν Ἀγγλικῶν ἐφημερίδων, τὸ ὁποῖον ἢ τὰς ὁποίας δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἀναφέρω.

Ἐπὶ ταύτης τῆς χρήσεως ἀπορρέεται ἡ ἀμβιβολία καὶ διὰ τοῦ et, τοιουτοτρόπως· Voici un exemple tiré des papiers anglais et que je ne puis m'empêcher de citer· τότε ἢ que ἀναφέρεται ἀναγκαστικῶς εἰς τὸ exemple. Ἴδε τὰ περὶ τοῦ dont.

Dont.

Voici l'homme, les hommes, les femmes dont vous parlez. Je connais celui, celle, ceux, celles dont il est question... περὶ ὧν πρόκειται. C'est un ouvrage dont j'ai perdu le premier tome εἶνα, σύγγραμμα, τοῦ ὁποίου ἀπώλεσαν τὸ πρῶτον τόμον.

Ἐπὶ τοῦ παραδείγματος C'est un ouvrage dont (ἢ du quel) j'ai perdu le premier volume, τὸ dont ἢ du quel εἶναι συμπλήρωμα τοῦ κατ' εὐθείαν, ἦτοι ἀμέσου ἀντικειμένου, le premier volume· Ἐὰν δὲ ἢ κατὰ γενικὴν ἀναφορικὴ ᾖναι συμπλήρωμα ὀνόματος ὡς ἐμμέσου ἀντικειμένου, τότε ἢ χρῆσις τοῦ du quel γίνεται ἀναπόφευκτος καὶ τὸ ἀμεσον ἀντικείμενον τοῦτο ἀμέσως προτάσσεται ἀναφορικῶς, τοιουτοτρόπως· L'Être suprême de la bonté du quel nous admirons les effets ὁ ὕψιστος, τῆς ἀγαθότητος τοῦ ὁποίου θαυμάζομεν τὰ ἀποτελέσματα. La Seine dans le lit de la quelle viennent se jeter l'Yonne, κ.τ.λ. ὁ Σηκουάνας, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ ρεῦμα εἰσέρου-

(2) Ἴδομεν ἐν τῷ Τεχνολογικῷ, ὅτι σπανίως λέγεται κατ' ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν, ἐνῆ κατὰ γενικὴν καὶ δοτικὴν εἶναι ἀδιάφορος ἢ χρῆσις αὐτῆς, ἢ τῶν de qui, dont, à qui.

σιν ἢ Ἰακίνα (Ἰόνα ποταμ.) κ.τ.λ. Les soldats à la bravoure des quels on dut le salut de l'armée.

Ἀντιστρόφως δέ, ἡ ἀναφορὰ δηλοῦται διὰ τοῦ dont καὶ ὅχι διὰ τοῦ du quel μετὰ τῶν rien καὶ quelque chose· ὡς Je ne puis rien faire dont il soit content (ὅχι du quel) οὐδὲν δύναμαι νὰ πράξω εὐχάριστον αὐτῷ.

Il prit quelque chose dont j'ignore le nom, ὅχι du quel, ἔλαβέ τι τοῦ ὁποίου ἀγνοῶ τὸ ὄνομα.

De quoi, à quoi. Ἴδε τὸ Τεχνολογικόν, (Κεφ. Ε'. IV.)

IV Περὶ ἐρωτηματικῶν.

Εἰς ὅσα ἐπραγματεύθημεν ἐν τῷ Τεχνολογικῷ περὶ τῶν ἐρωτηματικῶν, προσθέτομεν μόνον τὸ ἐξῆς, ὅτι δηλαδὴ τὸ *quoi* πρὸ ἐπιθέτου συντάσσεται μετὰ τῆς προθέσεως *de*· ὡς *Quoi de plus beau que la vertu?* τί κάλλιον τῆς ἀρετῆς;

V. Περὶ ἀπολύτων ἐπιθέτων καὶ ἀρτωνυμῶν.

1. *On*.

(δὲν ἔχει ἀντίστοιχον.)

Ὅταν πρόκηται λόγος περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν γένει ἢ καὶ περὶ προσώπων ἀπροσδιόριστων, γίνεται ἡ φράσις, Ἑλληνιστὶ μὲν διὰ τοῦ γ' πληθυντικοῦ προσώπου τοῦ ῥήματος, ἢ διὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ τοῦ παθητικοῦ, ἢ καὶ διὰ τοῦ ἀορίστου *τις* κ.τ.λ. Γαλλιστὶ δέ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, διὰ τοῦ ἀκλίτου *on*, καὶ τότε τὸ ῥῆμα τίθεται ἀείποτε κατὰ γ' ἐνικὸν πρόσωπον.

Λέγουσιν ἢ λέγεται *on dit*.

Δὲν δύναται τις ν' ἀποφύγῃ τὴν ἰδέαν τοῦ καθήκοντος, ἢ καὶ οὐδαὶς δύναται ν' ἀποφύγῃ... *on ne peut se soustraire à l'idée du devoir*.

Ἰκανῶς πλούσιος εἶναι ὅστις νομίζει (ὁ νομίζων) ὅτι ἰκανῶς πλουτεῖ *on est assez riche quand on croit l'être assez*.

Dit-on ainsi? λέγεται οὕτω; Ne vous a-t-on pas dit cent fois? μήπως δὲν σοὶ τὸ εἶπομεν, δὲν σοὶ τὸ εἶπον (ἐγὼ) χιλιάκις;

On a souvent besoin d'un plus petit que soi πολλάκις ἔχομεν ἀνάγκην ὑποδεεστέρου.

Ἄν καὶ καθ' ἑαυτὴν ἀόριστος, ἐνίοτε ὅμως ἡ ἀντωνυμία *on* ἀναφέρεται εἰς πρόσωπα ὠρισμένα, καὶ τότε τὰ ἐπιθέτα (κατηγορούμενα) συμφωνοῦσι κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ἐννοουμένου ὀνόματος· οἷον *On est bien heureuse d'être mère de tels enfants* εὐτυχῆς ἢ μήτηρ τοιούτων παιδῶν.

Tò on ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐκάστου ῥήματος· On cherche Vatel, on va à sa chambre, on heurte, on enfonce la porte, on le trouve baigné dans son sang.

2. *Quelqu'un* τις· *quelque chose* τι, πρᾶγμα τι, ἓν τι.

ά) *Quelqu'un m'a dit* μοὶ εἶπέ τις· Je connais quelques unes de ces étrangères γνωρίζω τινὰς τούτων τῶν ξένων. On m'a dit sur son compte quelque chose que je ne puis pas redire μοὶ εἶπον περὶ αὐτοῦ τι, τὸ ὁποῖον δὲν δύναμαι νὰ ἐπαναλάβω εἰς ἄλλον.

Παρατήρησον ὅτι τὸ *quelque chose* εἶναι ἀρσενικόν, ἂν καὶ τὸ οὐσιαστικὸν *chose* ᾖναι θηλυκόν. C'est une bonne chose. C'est quelque chose de bon.

β) Πρὸ ἐπιθέτου τὰ *quelqu'un* καὶ *quelque chose* συντάσσονται μετὰ τῆς *de* προθέσεως. C'est quelque chose de bon. Vous me dites là quelque chose de bien injuste μοὶ λέγεις τώρα ἀδικώτατόν τι. J'attends quelqu'un d'étranger, quelqu'un de plus instruit que vous προσμένω ξένον τινὰ, προσμένω τινὰ μᾶλλον πεπαιδευμένον πρὸς σέ. Il y en eut quelques uns de morts ἀπέθανον ἔνιοι (τινές.)

3. *Aucun, pas un, nul, personne* οὐδεὶς· rien οὐδέν.

Τὰ μὲν *aucun, pas un* ἐκφέρονται ἐπιθετικῶς καὶ ἀντωνυμικῶς. καὶ ἐπιθετικῶς μὲν ὡς *Aucun homme, aucune femme, nul garçon, nulle fille*· ἀντωνυμικῶς δὲ ὡς *Aucune* ἢ *pas une* de ces tables n'est solide οὐδεμία τούτων τῶν τραπέζων εἶναι στερεά. Voulez-vous de mes plumes? Je n'en veux aucune ἢ *pas une*. Je ne me souviens d'aucun ἢ de *pas un* de ces noms.

Τὸ *pas un* ἀρνεῖται ἐνεργητικώτερον τοῦ *aucun*.

Τὸ δὲ σπανιώτερον καί, οὕτως εἰπεῖν, ῥητορικώτερον *nul* τίθεται καὶ ἐπιθετικῶς καὶ ἀπολύτως· ὡς *Nul temple, nulle église* οὐδεὶς ναός, οὐδεμία ἐκκλησία. *Nulle* n'est plus généreuse que votre femme οὐδεμία γυνή εἶναι γενναιότερα τῆς συζύγου σου. *Nul* n'est ennemi de soi οὐδεὶς εἶναι ἐχθρὸς ἑαυτοῦ.

Τὰ ἐπιθετὰ *aucun* καὶ *nul* λέγονται πληθυντικῶς, ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἢ δὲν ἔχη ἐνικὸν ἢ ἄλλο σημαίνῃ πληθυντικῶς ἐκφερόμενον· π.χ. Il ne nous reste aucuns matériaux. Nulles gens plus heureux que ces villageois (ἐλλειπτικῶς τοῦ *ne sont*). Nulles troupes (στρατεύματα). Nulle troupe (ἐταιρεία).

Personne καὶ *rien* λέγονται πάντοτε ἀπολύτως, καὶ τὸ μὲν *personne* σημαίνει οὐδεὶς ἄνθρωπος, τὸ δὲ *rien* οὐδέν πρᾶγμα· ὡς *Per-*

sonne ne viendra et vous ne verrez rien οὐδεις θέλει ἔλθει καὶ οὐδὲν θέλεις εἶδεῖ. Le défunt ne se souciait de rien, ni de personne ὁ ἀποθανών περι οὐδενός ἐφρόντιζε, (οὔτε περι πραγμάτων οὔτε περι προσώπων).

Ἐκφερόμενα ἄνευ τοῦ ἀρνητικοῦ ne, τὰ personne καὶ rien ἰσοδυναμοῦσι πρὸς τὸ quelqu'un, quelque chose τις, τι. Τοῦτο δὲ γίνεται ἄ) ἐπὶ τῶν ἀπορηματικῶν προτάσεων, β') μετὰ τὴν πρόθεσιν sans, γ') καὶ ὅταν ἐρωτῶμεν χάριν ἐντονωτέρως ἀρνήσεως· οἷον ἄ) Je doute que vous rencontriez personne, ἀμφιβάλλω ἂν ἀπαντήσης τινά. Qui sait si personne voudra venir avec moi τίς οἶδεν ἂν θέλῃ τις συγκατανεύσει νὰ ἔλθῃ μετ' ἐμοῦ. β') Il voudrait vivre sans rien faire, ἔχουν sans travailler, sans faire quelque chose, ἤθελε νὰ ζήσῃ χωρὶς νὰ ἐργάζεται. γ') Y a-t-il rien (quelque chose) qui soit plus admirable? ὑπάρχει τι θαυμαστότερον;

Ὡς τὰ quoi, quelqu'un, quelque chose, οὔτω καὶ τὰ aucun, pas un, personne, rien, τιθέμενα πρὸ ἐπιθέτου, συντάσσονται μετὰ τῆς de προθέσεως· οἷον Il n'y en a pas une de belle οὐδεμία εἶναι ωραία· il n'y eut personne de blessé οὐδεις ἐτρώθη. Il n'y a rien de fait οὐδὲν πέπρακται. Je n'ai jamais rien vu d'aussi admirable οὐδέποτε ἴδόν τι οὔτω θαυμαστόν. Je n'en ai aucun d'aussi grand.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Τὸ personne καὶ rien εἶναι καὶ οὐσιαστικά· οὔτω δὲ ἐκφερόμενον τὸ personne εἶναι θηλυκόν· ὡς Il n'y avait aucune personne bien mise au théâtre (il n'y avait personne de bien mis au théâtre) οὐδεις ἐν τῷ θεάτρῳ ἦτο καλῶς ἐνδεδυμένος. Il avait cinq cent personnes ἦσαν πεντακόσιοι, πεντακόσια άτομα (il n'y avait personne οὐδεις ἦτον). Quel est cet homme? C'est la personne que vous m'avez envoyé chercher τίς εἶναι οὗτος; εἶναι ἐκεῖνος, διὰ τὸν ὁποῖον μ' ἔστειλας (ὅν μ' ἔπεμψας νὰ καλέσω).

4. Chaque, chacun ἕκαστος.

Τὸ ἐπίθετον chaque ἐκφέρεται πάντοτε ἐνικῶς καὶ ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐκάστου οὐσιαστικοῦ· ὡς Chaque profession, chaque métier avait son représentant ἕκαστον ἐπιτήδευμα καὶ ἐκάστη χειρτεχνία παρίστατο διὰ τινος.

Ἡ ἀντωνυμία chacun, chacune ἐκφέρεται καὶ αὕτη πάντοτε γενικῶς· Chacun a ses défauts, πᾶς τις ἔχει τὰ ἐλαττώματά του, ἰδιαιτέρα ἐλαττώματα ἢ καὶ ἀπλῶς ἐλαττώματα. Chacun d'elles choisira son mari ἐκάστη αὐτῶν θέλει ἐκλεῖξει σύζυγον.

Τίθεται πολλάκις μετά τὸ ῥῆμα ὡς *Nous avons chacun nos défauts*, ἀντὶ τοῦ *chacun de nous a ses défauts*. *Vous avez pris chacun votre part*, ἢ *chacun de vous a pris sa part*. Ἐπὶ μὲν τῶν *nous avons chacun nos défauts* καὶ *vous avez pris chacun votre part*, τὸ *chacun* προηγείται κτητικῷ ἁ. καὶ β'. προσώπου· ἐὰν δὲ τίθεται πρὸ κτητικῷ γ') προσώπου ὡς *Remettez ces livres chacun à sa place*, τότε τὸ κτητικὸν ἁ) ὅτε μὲν ἀναφέρεται πρὸς τὸ *chacun* (πρὸς ἓνα κτήτορα), ὡς καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, καὶ ἐπομένως τίθενται τὰ κατάλληλα *son, sa, ses, le sien, la sienne, les siennes*, β') ὅτε δὲ πρὸς τοὺς πολλοὺς κτήτορας, καὶ ἐπομένως τίθεται *leur leurs, le leur, la leur, les leurs*.

ἁ. Περὶπτώσις. Ἀναφέρεται μὲν τὸ κτητικὸν γ' προσώπου πρὸς τὴν *chacun*, ὅταν ἡ ἀντωνυμία *chacun* τίθεται μετὰ τὸ ἄμεσον ἀντικείμενον, ὡς ἐπὶ τοῦ παραδείγματος *Remettez ces livres chacun à leur place*, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ *chacun* τάσσεται μετὰ τὸ ἄμεσον ἀντικείμενον (*livres*) τοῦ *Remettez*. *Ces livres ne sont pas à leurs places*. *Remettez les chacun à la sienne*, (ἢ καὶ *remettez chacun à la sienne*, ὅπου ἡ *chacun* εἶναι αὐτὴ τὸ ἄμεσον ἀντικείμενον τοῦ *remettez*). *Ils se sont remis chacun à sa place*.

β'. Περὶπτώσις. Ἀναφέρεται δὲ τὸ κτητικὸν πρὸς τοὺς πολλοὺς κτήτορας, ὅταν ἡ *chacun* προτάσσηται τοῦ ἄμεσου ἀντικειμένου, ὡς *elles ont chacun leurs défauts*. *Les hirondelles reconnaissent toutes chacune leur nid* ἐκάστη γελιδνὸν ἀναγνωρίζει τὴν καλιὰν αὐτῆς.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἀμεταβάτων οὐδετέρων ῥημάτων δὲν ἰσχύουσιν αἱ δύο περιπτώσεις ἐκεῖναι· ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα ῥήματα δὲν ἔχουσιν ἄμεσον ἀντικείμενον· τίθεται δὲ μετ' αὐτῶν εἴτε τὸ *son* εἴτε τὸ *leur*. Ὅθεν λέγε *Ils ont prononcé (opiné) chacun selon sa conscience*, ἢ *chacun selon leur conscience* ἀπεράνθη ἕλαστος κατὰ τὴν συνείδησίν του. *Ils s'en sont allés chacun de leur côté* ἢ *chacun de son côté*. Συγχωτέρα ὅμως φαίνεται ἡ γρῆσις τοῦ *leur* καὶ γραμματικαί τινες διίσχυρίζονται μάλιστα ὅτι πρέπει γὰρ τίθεται πάντοτε τὸ *leur*· ἀλλ' ἀφίνομεν ἐκκερητὴ τὴν δίκην καὶ λέγομεν ἀδιαφόρως πῶς, κατὰ τὴν τὴν πρίπτωσιν καὶ τὸ *son* καὶ τὸ *leur*.

5. *L'un l'autre. L'un et l'autre.*

Ἴδε ἐν τῷ Τεχνολογικῷ τὰ περὶ τούτων, Κεφάλ. Δ', IV, γ.

Διηρημένως ἐκφερομένη ἡ *l'un, l'autre* ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ Ἑλληνικόν·

κὼν ὁ μὲν, ὁ δὲ οἷον Ces deux ouvrages sont remarquables, l'un par le style, l'autre par les pensées ταῦτα τὰ δύο συγγράμματα εἶναι ἀξιόλογα, τὸ μὲν ἕνεκα τοῦ ὕφους, τὸ δὲ ἕνεκα τῶν γνωμῶν. Les uns écrivent, les autres frappent, d'autres crient, quelques autres écoutent οἱ μὲν γράφουσιν, οἱ δὲ τύπτουσιν, ἕτεροι δὲ βοῶσιν, ἄλλοι δὲ τινες ἀκούουσι.

6. Autre. Autrui.

J'ai cassé l'autre encrier συνέτριψα τὸ ἄλλο μελανοδοχεῖον, les autres encriers, les autres plumes. Prenez-en un autre, une autre, d'autres λάβε ἄλλο, ἄλλην, ἄλλα. Prenez-en des autres ἐκ τῶν ἄλλων.

Ἀπολύτως καὶ ἀντωνυμικῶς δὲ ἐκπερόμενον λέγεται *d'autres* οἷον Voilà la vérité, bien que d'autres vous disent le contraire τοῦτο εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἂν καὶ ἄλλοι τινὲς λέγουσι τὸ ἐναντίον.

Μόνη αὔτη ἡ λέξις δὲν λαμβάνει τὸ ἄρθρον μετὰ τὴν πρόθεσιν bien ὡς J'ai déjà beaucoup de fleurs, mais j'en aurai bien *d'autres* ἔχω ἤδη πολλὰ ἄνθη· θέλω δὲ ἔχει πολλῶ περισσότερα, ἐνῶ λέγεται J'ai bien des fleurs, bien de l'argent κ.τ.λ.

Ἐκ τοῦ autre παράγεται ἡ ἀντωνυμία *autrui*, ἣτις οὐδέποτε τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν, ἀλλ' αἰείποτε μετὰ πρόθεσιν καὶ ἐνάρθρως οἷον Ne convoitez pas le bien d'autrui μὴ τὰ τῶν ἄλλων φθονῆς. Ne fais pas à autrui ce que tu ne voudrais pas qu'on te fit à toi-même μὴ πράττης πρὸς ἄλλον ὅ,τι δὲν θέλεις νὰ πράττηται πρὸς σέ. J'ai travaillé toute ma vie pour autrui εἰργάσθην δι' ὅλης τῆς ζωῆς μου δι' ἄλλους.

7. Tel, un tel ὁ δεῖρα.

Connaissez-vous un tel? γνωρίζεις τὸν δεῖρα; M^r un tel, une telle, Mme une telle. Messieurs un tel et un tel. M^r un tel et Mme une telle. Ἐπὶ δὲ συζύγων, M^r et Mme un tel, ἐπειδὴ ἔχουσι τὸ αὐτὸ ὄνομα· καὶ ἐπὶ ἀδελφῶν Messieurs et Mesdemoiselles un tel.

Οὐδέποτε λαμβάνει τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον.

Tel. . . qui. Ἄλλη σύνταξις τοῦ tel, καθ' ἣν τίθεται ἐν ἀρχῇ προτάσεως ὡς προηγουμένον ἀναφορικῆς τινος ἀντωνυμίας, ἣτις ἀρχεται τοῦ δευτέρου κώλου τοιαυτοτρόπως· Tel rit aujourd'hui qui pleurera demain, ὅστις γελοῖ σήμερον, αὔριον θέλει κλαύσει, ἢ καὶ ἐνίοτε κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν Tels rient aujourd'hui qui rieu-

reront demain. Tel croit être oublié dont on garde bon souvenir νομίζει τις ὅτι ἐλησμονήθη, ἐνῶ ἡ μνήμη του ἀκριβῶς τηρεῖται.

Εἰ δὲ τὰ τοιαῦτα λέγομεν ὑπανιττόμενοί τινα, τότε τὸ tel διακρίνεται κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν· ὡς Tel rit aujourd'hui qui pleurerait hier.

Παρατήρησον ὅτι, κατ' ἰδιαιτέραν ἐξάίρεσιν, ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία qui δὲν τίθεται πλησίον τοῦ ἡγουμένου (tel).

Tel que=ὁποῖος. Je vous les donne tels que vous les avez demandés σοὶ τὰ δίδω ὅποια τὰ ἐζήτησες.

Ἐπὶ παρομοιώσεων δὲ λέγεται tel que . . . tel ἢ ἐπαναλαμβάνεται τὸ tel· οἶον Tel qu'un fleuve répand la fécondité dans son cours, tel un roi κ.τ.λ. ἢ tel un fleuve. . . . tel un roi. Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι μᾶλλον τῶν ῥητόρων καὶ ποιητῶν.

Tel il est aujourd'hui, tel il sera demain οἶος εἶναι σήμερον, τοιοῦτος θελεῖ εἶσθαι αὔριον. Tel maître, tel valet κατὰ τὸν κύριον καὶ ὁ ὑπηρέτης. Tel arbre, tel fruit.

8. Même, αὐτός.

Ὅσάκις μὲν ἀναφέρεται εἰς ἓν μόνον οὐσιαστικόν, εἶναι ἐπίθετον συμφωνοῦν μετ' αὐτῆς κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν· οἶον

Πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ. C'est toujours le même homme, avec ses mêmes habitudes et vivant de la même façon, εἶναι πάντοτε ὁ αὐτός (ὁ ἴδιος), τὰς αὐτὰς ἐξεις διατηρῶν ἢ ζῶν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον

Μετὰ τὸ οὐσιαστικόν. La reine même (ἢ elle-même) vint au bal ἢ βασίλισσα αὐτὴ (καὶ αὐτὴ ἡ βασίλισσα) ἦλθεν εἰς τὸν χορόν. Les enfants mêmes (eux-mêmes) étaient admis καὶ οἱ παῖδες αὐτοὶ εἰσῆγοντο.

Τιθέμενον δὲ μετὰ πολλὰ οὐσιαστικά μεταπίπτει εἰς ἐπιρρηματικὴν σημασίαν καὶ μένει ἐπομένως ἄκλιτον· ὡς Les riches, les rois même ont leurs peines, πλούσιοι καὶ βασιλεῖς (ἐπίσης) λύπας ἔχουσιν.

Οὕτω καὶ ὅταν προσδιορίζῃ ῥῆμα ἢ ἐπίθετον· ὡς Je connais toutes ces villes, j'y suis même allé, ἢ καὶ et même j'y suis allé; . . . καὶ μάλιστα ὑπῆγον. Il frappait même ses enfants ἔτυπτε καὶ τοὺς ἐαυτοῦ παῖδας· (τὸ même ἀναφέρεται εἰς τὸ il frappait. Il frappait ses enfants mêmes, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐαυτοῦ παῖδας· (τὸ mêmes ἀναφέρεται εἰς τὸ enfants) Ces jeunes filles sont de moyenne taille, grandes même, ἢ elles sont grandes même, ἢ elles sont même grandes αὐτὰ τὰ κοράσια εἶναι μετρίου ἀναστήματος μᾶλλον δὲ ὑψηλά.

9. *Certain*, τις (κοιν. κάποιος).

Ἡρὸ μὲν οὐσιαστικοῦ εἶναι ἀόριστον ἐπίθετον· un certain homme, ἢ certain homme, ἀνθρῶπός τις· une certaine femme, ἢ certaine femme. Certains hommes, certaines femmes. Certain Monsieur n'est pas venu, δὲν ἦλθεν ὁ λεγόμενος (κοιν. λεγόμενος).

Μετὰ δὲ τὸ οὐσιαστικὸν ἢ ὡς κατηγορούμενον ἐκφερόμενον εἶναι χαρακτηρητικὸν ἐπίθετον (adjectif déterminatif)· ὡς Je vous apporte des nouvelles certaines ἀναγγέλλω θετικὰς (θεβαίως) εἰδήσεις. Il est certain que, εἶναι βέβαιον ὅτι. C'est un homme certain ἢ sûr,

Οὐσιαστικῶς δὲ ὡς Quitter le certain pour l'incertain παραιτεῖν (παραιτεῖσθαι) τὸ βέβαιον διὰ τὸ ἀβέβαιον.

10. *Maint*, πολλοί.

Καὶ ἐνικῶς ἐκφερόμενον τὸ maint σημαίνει πολλὰ ὡς maint auteur πολλοὶ συγγραφεῖς. Mainte fois ἢ maintes fois πολλάκις καὶ χιλιάκις.

Εκφέρεται πάντοτε ἀνάθρῳς.

11. *Quelque* τις, ὀλίγος τις· *quel que* ὅποιος καὶ ἄν.

Ἡρὸ οὐσιαστικοῦ. Je crains qu'il ne lui soit arrivé quelque malheur φοβεῖσθαι μήπως συνέβη αὐτῷ δυστύχημά τι. Donnez-moi quelque argent δός μοι ἀργυρίον τι, ὀλίγον τι ἀργυρίον. Avez-vous quelques bons livres? ἔχεις καλὰ τινα βιβλία; Je n'ai plus que quelques sous ὀλίγα μόνον σολδία ἔχω· je vais les donner à quelque pauvre τώρα τὰ δίδω εἰς πτωχόν τινα. Si vous avez quelque jugement ἂν ἔχης ὀπισσῶν νοῦν (κάποιον), ἢ κρίσιν.

Ἡρὸ ρήματος δὲ γράφεται διηρημένως, καὶ τὸ μὲν quel συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ εἰς ὃ ἀναφέρεται, τὸ δὲ que μένει ἀκλιτον ὡς *Quels* que soient vos ordres, je m'y conformerai ὅποια καὶ ἂν ἦναι αἱ διαταγαί σου, θέλω ἀκολουθήσει αὐτάς. Je partage vos chagrins, *quels* qu'ils soient συμμερίζομαι τὰς λύπας σου, ὅποια καὶ ἂν ἦναι.

12. *Quelque* . . . *que*, ὅσος . . . καὶ ἄν

Quelques richesses qu'ait amassées un avare (ἢ l'avare), il en désire toujours davantage ὅσα πλοῦτη καὶ ἂν ἐσώρευσεν ὁ φιλάργυρος, αἰείποτε πλεῖονα ἐπιθυμεῖ. A quelque-danger que vous

avez échappé, un plus grand vous menace encore, ὅν τινα (οἷον-δήποτε) κίνδυνον ἀπέφυγες, σὲ ἀπειλεῖ καὶ ἄλλος μεγαλύτερος. Οὕτω καὶ μετὰ τοῦ ἐπιθέτου quelque, quelques, ὡσάνκις ἀναφέρεται εἰς οὐσιαστικόν.

Ἐάν δὲ ἀναφέρεται εἰς ἐπίθετον ἢ ἐπίρρημα, τότε γίνεται καὶ τοῦτο ἐπίρρημα καὶ ἐπομένως μένει ἀκλιτον' οἷον Quelque puissants que vous soyez, je ne vous crains pas, ἢ tout puissants que vous êtes ὅσον ἰσχυροὶ καὶ ἂν ἦσθε, δὲν ἄς φοβοῦμαι. Quelque bien que vous chantiez, je préfère la voix de votre frère ὅσον καλῶς καὶ ἂν ψάλλης, προτιμῶ τὴν φωνὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου.

13. — Tout πᾶς, πᾶς τις, ὅλος.

Ἀνάρθρος μὲν καὶ ἐρικῶς· Tout homme est mortel πᾶς ἄνθρωπος εἶναι θνητός. Toute science a ses difficultés πᾶσα ἐπιστήμη ἔχει δυσκολίας. Il a pris la ville et l'a toute saccagée κυριεύσας τὴν πόλιν, τὴν ἐλεηλάτησεν ὅλην.

Ἐνάρθρος δέ· Tout l'homme ne meurt pas (ἤτοι: l'homme ne meurt pas tout entier) ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀποθνήσκει ὁλόκληρος. Il saccagea toute la ville, tout le pays.

Μετὰ τοῦ ἀορίστου ἄρθρον. Toute une ville fut incendiée (ἤτοι: une ville entière) πόλις ὁλόκληρος, ἢ ὁλόκληρος πόλις ἐνεπρήσθη.

Ἀπολύτως· Dieu a tout créé ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὰ πάντα. Tout dépend de lui τὰ πάντα ἐξαρτῶνται ἐξ αὐτοῦ.

Πληθυντικῶς· Tous les hommes sont mortels. Je me souviens de toutes les villes que j'ai vues μέμνημαι ὅτων πόλεων εἶδον. Tous sont arrivés ἔρθασαν πάντες. Je les ai toutes vues τὰς εἶδον ἀπάσας.

Παρατήρησον, ὅτι λέγεται Il l'a raconté à tout le monde, ὅχι au tout monde, οὔτε au tout le monde. Dieu est le créateur de tout l'univers, ὅχι δὲ du tout univers, ἢ du tout l'univers κ.τ.λ.

Τὰ δεικτικά καὶ κτητικά, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα, τίθενται μετὰ τὸ τοῦτ. Tout mon corps, toutes vos armées, toute une ville, toute cette famille, tous ceux qui, tous les leurs κ.τ.λ.

Πρὸ ἐπιθέτου δὲ τιθέμενον, γίνεται ἐπίρρημα ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὰ πάνυ, ὅλως· οἷον Elle est tout heureuse d'avoir réussi εἶναι πάνυ εὐχαριστημένη ὅτι τὸ κατώρθωσε. Nous y sommes tout habitués τώρα πλέον ἐσυνήθησμεν ὅλως διόλου. L'armée tout entière.

Ἐξαίρεται ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων ἀπὸ συμφώνου ἢ ἡ δασείος ἀρχομένου, οἷον Elle est toute contente. Elles restèrent toutes honteuses. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ ἐξαίρεσις ἰσχύει μόνον ἐπὶ θηλυκοῦ γένους, ἐπὶ δὲ ἀρσενικοῦ λέγει κανονικῶς μετὰ τοῦ ἀκλίτου tout. Ils sont tout contents. Ils restèrent tout honteux.

Tout ... que... Καὶ κατὰ ταύτην τὴν σύνταξιν τὸ que εἶναι ἐπιρρήμα καὶ μένει ἀκλίτον, ἐξαίρουμένης τῆς προσημειωθείσης περιπτώσεως· οἷον Que de fois ils se sont trompés tout savants qu' ils étaient ποσάκις ἔσφαλον ὅσον σοφοὶ καὶ ἂν ἦσαν. Cette femme, toute belle qu'elle est, ne me plaît pas αὐτὴ ἡ γυνὴ δὲν μοι ἀρέσκει, ὅσον ὠραία καὶ ἂν ἦναι· tout agréablement que vous chantez, je préfère la voix de votre frère.

Ἰσοδυναμεῖ ἡ σύνταξις αὐτὴ πρὸς τὸ quelque... que· οἷον Quelque savants qu'ils fussent... quelque belle qu'elle soit μετὰ τῆς ὑποτακτικῆς. Ἰσοδυναμεῖ καὶ πρὸς τὰ quoique, bien que· Que de fois ils se sont trompés quoique savants, bien que savants ἢ très savants. Cette femme, quoique belle, bien que belle... ἢ καὶ bien |qu'ils fussent savants, quoiqu'elle soit belle.

Τίθεται μόνον πρὸ ἐπιθέτου, ἢ ἐπιρρήματος· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων περιπτώσεων, μεταχειρίζου τὸ quelque... que.

14. Quiconque, ὅστισοῦν, (ὅστις, εἷς).

Ἴδε τὸ Τεχνολογικόν, Κεφ. Ε', VI, 1. Πολλάκις, μάλιστα δὲ ἐπὶ γνωμικῶν ἡ quiconque ἀναπληροῦται διὰ τῆς qui, ὡς ἴδομεν τὸ Qui aime Dieu, aimé aussi son prochain.

15. Quelconque.

Ἴδε τὸ Τεχνολογικόν, Κεφ. Ε', VI, 2.

Προσθέτομεν δὲ ὅτι, ἐπὶ ἀπορατικῆς προτάσεως, τὸ quelconque σημαίνει οὐδεὶς aucun· ὡς Je n'ai trouvé âme quelconque δὲν εὔρον ψυχὴν οὐδεμίαν.

16. Qui que, qu'oique.

Μετὰ τῶν qui que ἢ qui que ce soit, quoi que ἢ qu'oï que ce soit, (ὡς καὶ μετὰ τῶν quel que, quelque... que), τὸ ῥῆμα ἐκφέρεται πάντοτε καθ' ὑποτακτικὴν.

Τὸ ἀκλίτον qui que, qui que ce soit λέγεται μόνον ἐπὶ προσώπων· ὡς Qui que vous aimiez, ὅποσον καὶ ἂν ἀγαπήσ. Qui que ce

soit qui vous ai dit cela (1) je ne puis le croire ὅστις δὴ ποτε σοὶ εἶπε τοῦτο, δὲν δύναμαι νὰ τὸ πιστεύσω. Nous ne travaillons pas pour qui que ce soit δὲν ἐργαζόμεθα δι' (οἷον δὴ ποτε), (διὰ τὸν τυχόντα), δι' οὐδένα.

Επὶ δὲ πραγμάτων μεταχειριζόμεθα τὸ ἀκλιτον *quoi que*, *quoi que ce soit* ὡς *Quoi qu'il fasse*, il ne réussira pas ὅ,τι καὶ ἂν πράττῃ, δὲν θέλει ἐπιτύχει. Il réussissait à *quoi que ce soit* ἢ à *quoi que ce fût* ἐπετύγγανεν εἰς πάντα. Je me contente de *quoi que ce soit*.

Προσηγουμένου δὲ τοῦ ἀρνητικοῦ *ne*, τὰ *qui que* κ.τ.λ. ἰσοδυναμοῦσι πρὸς τὰ *οὐδέεις*, *οὐδέν' οἶον* Il n'aime jamais *qui que ce soit* οὐδένα ποτὲ ἠγάπησε. Il ne peut réussir à *quoi que ce soit* εἰς οὐδέν' δύναται νὰ ἐπιτύχη

Ἴδε τὸ Τεχνολογικόν, Κεφ. Ε', VI. 2. 3.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΟ ΜΝΗΜΗΣ.

LE CHÊNE ET LE ROSEAU.

1. Le chêne, un jour, dit au roseau: (2)
2. Vous avez bien sujet d'accuser la nature;
3. Un roitelet pour vous est un pèsant fardeau.
4. Le moindre vent, qui d'aventure
5. Fait rider la face de l'eau,
6. Vous oblige à courber la tête.
7. Cependant que mon front, au Caucase pareil,
8. Non content d'arrêter les rayons du soleil,
9. Brave l'effort de la tempête.
10. Tout vous est aquilon, tout me semble zéphyr.
11. Encor si vous naissiez à l'abri du feuillage
12. Dont je couvre le voisinage,
13. Vous n'auriez pas tant à souffrir;
14. Je vous défendrais de l'orage.
15. Mais vous naissez le plus souvent
16. Sur les humides bords des royaumes du vent.

(1) Δὲν εἶναι ἐν γνήσει τὸ *qui que*.

(2) Ἴδε τὰς ἀμέτωπας ἀπολοσόφους σημειώσεις.

17. La Nature envers vous me semble bien injuste.
 18. Votre compassion, lui répondit l'arbuste,
 19. Part d'un bon naturel ; mais quittez ce souci.
 20. Les vents me sont moins qu'à vous redoutables.
 21. Je plie et ne romps pas. Vous avez jusqu'ici,
 22.   Contre leurs coups épouvantables,
 23.   Résisté sans courber le des ;
 24. Mais attendons la fin. Comme il disait ces mots,
 25. Du bout del'horizon accourt avec furie
 26.   Le plus terrible des enfants
 27. Que le nord eût porté jusque-là dans ses flancs.
 28.   L'arbre tient bon ; le roseau plie.
 29.   Le vent redouble ses efforts
 30.   Et fait si bien qu'il déracine
 31. Celui de qui la tête au ciel était voisine
 32. Et dont les pieds touchaient à l'empire des morts.

(La Fontaine.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

1. Εἶπομεν ἐν οικείῳ τόπῳ, ὅτι τῶν δένδρων τὰ ὀνόματα εἶναι ἀρσενικά παρὰ Γάλλοις. Le chêne, un jour, = un jour le chêne . . . ἢ le chêne dit un jour.
2. Τὸ ὑποκείμενον τίθεται ὡς ἀποτελοῦν μέρος τοῦ συνθέτου ῥήματος avoir sujet, ὥστε τὸ ἐπιρῥήμα bien ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ grandement ὡς Vous avez grandement sujet. Εἰ δὲ μὴ (ἤτοι ἂν τὸ ὑποκείμενον ἐξεσφέρετο κυρίως δι' οὐσιαστικῶν) τότε ἐλέγετο bien des sujets (motifs) ἢ beaucoup de sujets, beaucoup de motifs.
3. Pour vous. ἀναστροφή = Un roitelet est pour vous un . . . ἢ pour vous un roitelet . . .
4. D'aventure = par hasard.
5. La face, μεταφορικῶς ἀντὶ surface, superficiē καλῶς εἶπε τὸ face, μάλιστα δὲ προσιπὼν τὸ fait rider.
7. Cependant que . . . = tandis que (ἔγινεν ἀχρηστον) au Caucase pareil, ἀναστροφή = pareil au Caucase.
8. Non content de . . . mais encore = οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ λέγεται ἐπὶ προσώπων ἢ πραγμάτων προσωποποιουμένων

9. *L'effort*, ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ *les efforts*.
10. Τὸ ἐλάχιστον πνεῦμα εἶναι διὰ σέ ὡς σφοδρότατος ἄνεμος, ἐνῶ καὶ ὁ σφοδρότατος ἄνεμος μοὶ φαίνεται ὡς ζέφυρος. *Vous*—pour *vous*.
11. *Encor* ἀντὶ τοῦ τρισυλλάβου *encore*, ὡς συνηθέστατον παρὰ ποιηταῖς. *Feuillage*—(πάντα ὁμοῦ τὰ φύλλα) φύλλωμα.
12. *Dont*. Λέγεται *couvrir de* καὶ *couvrir avec*. *Le voisinage*—τὰ περίξ.
14. *Je vous défendrais* ἤθελον σέ προφυλάττει. Τὸ *orage*—μικροτέρα καταιγίς τῆς *tempête*.
16. Περιφρασις—ἐπὶ τῶν ὄχθων τῶν ποταμῶν.
17. *La nature . . . envers vous . . .* = *la nature me semble bien injuste envers vous ἢ à votre égard*.
19. *Part* προέρχεται.
28. Ἀναστροφή—*les vents me sont moins redoutables qu'à vous*.
- 21, 22, 23. *Vous avez . . . résisté*. *Vous avez résisté jusqu'ici*, sans courber le dos contre leurs coups épouvantables. *Vous avez jusqu'ici résisté*, sans courber le dos contre . . .
24. *Comme* ἐνῶ, ἄμα.
- 25, 26. *Le plus terrible des enfants, que le nord eût porté jusque là dans ses flancs, accourt avec furie* (ἴδε τὸ Συντακτικ. Κεφ. Β', 1, εἰ). *Avec furie* μανιωδῶς. *Le plus terrible . . . μεταφορικῶς*—λίαν σφοδρὸς ἀπαρκτηίας ἄνεμος.
28. *Tient bon* ἀντέχει.
30. *Et fait si bien que, καὶ τόσον ἐνεργεῖ ὥστε. . .*
31. *De qui* ἀντὶ τοῦ *dont* ἢ *du quel*, ὁρθῶς· ἐπειδὴ προσωποποιεῖται ἡ δρῦς. *Au ciel était voisine ἀναστροφή*—*était voisine au ciel*. Συνήθως δὲ τὸ ἐπίθετον *voisine* φέρεται πρὸς γενικὴν, ὡς *Était voisine du ciel*.

ΘΕΜΑ.

Ἄλγῶ τὴν κεραλίην, ἔλον τὸ μέτωπον, τὴν βράχιν καὶ ἀμφοτέρους τοὺς πόδας. Ἄς υπάγωμεν ὑπὸ τὴν δρῦν· ἡ σκιὰ τῶν φύλλων αὐτῆς θέλει μᾶς προφυλάξει τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Ἀκούεις τὸν ἄνεμον; τρομερὸς εἶναι, φοβοῦμαι τὴν μανίαν αὐτοῦ (1). Ἦδη ἐξερρίζωσε δένδρα τινὰ εἰς τὰ περίξ. Τί

(1) Ἐνταῦθα ἐπειδὴ προσωποποιεῖται τρόπον τινὰ ὁ ἄνεμος, λέγεται καλῶς *et Je crains sa furie*.

φοβῆσαι, ἀροῦ εἶσαι ἐν ἀσφαλείᾳ; Οὐδεὶς εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ, τοιοῦτου ἀνέμου πνέοντος. Ὅστις ἔπραξε πάντοτε (agir) κατὰ τὴν συνείδησίν του, δὲν πρέπει νὰ φοβῆται τίποτε (ne doit...). Ἐχεις λόγον νὰ μὲ κατηγορήσῃς; Δὲν ἔχω. Ἐκεῖνα τὰ δένδρα εἶναι δρυὲς; Ὁχι, εἶναι πλάτανοι. Ἄφες ταύτην τὴν φροντίδα καὶ κύτταξε τὸν ὀρίζοντα. Τί λέγετε (qu'en dites-vous?); Σοὶ φαίνεται ὅτι θέλομεν ἔχει καταγριῖδα; Πρόσμενε νὰ ἰδῶ πόθεν πνέει ὁ ἀνεμος. Θέλομεν ἔχει, διότι πνέει ἀπὸ βορρᾶ. Ὁ ὑπηρέτης βεβαίως (il faut que...) ἐσκέπασε τὰ δένδρα μου μετὰ τοσοῦτων καλῶν μου. — Δὲν πιστεύω νὰ ἦναι αὐτός, ἀλλ' ὁ υἱός σου (ὅς νὰ ἦναι ὁ υἱός σου μάλιστα, ce sera plutôt votre fils). Πόσον ὀρθῶς πλάτανος ἤθελε γίνεαι αὐτὸς μετὰ πέντε ἢ ἕξ ἔτη (dans cinq... ὄχι: après), ἂν δὲν ἐξερρίζωνεν αὐτὸν ἢ καταγριῖς. Θαυμάσατε τὴν δρυῖν, ὑπὸ τῆς ὁποίας τὴν σικάν ὑπήγαμεν, καὶ εἰπέτε μας, Κύριοι, μήπως ἴδετε ποτὲ μεγαλοπρεπεστέραν; Ἔσον σφοδρῶς καὶ ἂν πνέη ὁ ἀνεμος, αὐτὴ οὐδέποτε κάμπτεται. Δυνατὸν μὲν νὰ θραυσθῇ, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἤθελε καμφθῆ (1). Θεωρεῖται ἐν γένει ὁ Ἥϊθος «ἡ δρυὲς καὶ ὁ κάλαμος» (la fable du chêne et du roseau) εἰς τῶν ὀρθαιτέρων τοῦ Λαφονταίνου. Μισεῖ τις ἂν τινα λίαν φοβεῖται· οὐδεὶς δύναται ν' ἀποφύγῃ τὸν θάνατον. Οὐδέποτε εἶδον τόσον ὑψηλοῦς θάμνους. Οὗτος ὁ νεανίας ἔγεινε βάρος δι' ἐμὲ καὶ τοὺς ἰδικούς μου. Μισεῖται ὑπὸ πάντων, καὶ οὐδεὶς πλέον τῶν ἄλλων νεανιῶν τῆς γειτονίας θέλει νὰ τὸν συναναστρέφῃται. Λάβετε, φίλοι μου, ἕκαστος τὸ φορτίον του καὶ βοηθήσατε ἀλλήλους; Ἄς πορευῶνται οἱ μὲν ἐκ δεξιῶν, οἱ δὲ ἐξ εὐωνύμων. Τὰ πάντα ἐν τῇ φύσει εἶναι θαυμαστά. Ἐπροσπάθησεν ἐλθὼν κληρον ἕτος (toute une année, ἢ une année entière, ἢ καὶ une année tout entière), δύο ἐλθὼν κληρον ἕτη (deux années entières, ἢ deux années tout entières, ὄχι: δὲ toutes deux années), καὶ τόσα ἔπραξεν, ὥστε ἠξιώστησε (il tomba malade), ἔσον ῥωμαλαῖος καὶ ἂν ἦτον. Ὁ ἐλάχιστος κάλαμος ἀνίσταται εἰς τοὺς φοβερωτάτους ἀνέμους κάλλιον τῆς ἰσχυροτάτης δρυός. Θαυμάζετε ὁποιασδήποτε λέξεις αὐτῶν· πολλάκις ὅμως γλυκαίως λέγουσι. (Ἦντιναοῦν) ἔσση καὶ ἂν καταδάλησεν σπουδῆν, δὲν θέλεις ἐπιτύχει, διότι εἶναι ἀφροσύνη ν' ἀνίσταται τις κατὰ τῆς φύσεως.

Ἐκαστος ἄνθρωπος δύο πῆρας φέρει, τὴν μὲν ἔμπροσθεν (par devant), τὴν δὲ ὀπισθεν. Γέμει (être plein) δὲ κακῶν (défauts, mauvaises qualités) ἕκατέρα· ἀλλ' ἡ μὲν ἔμπροσθεν (celle de devant) ἀλλοτριῶν (κακῶν), ἡ δὲ ὀπισθεν τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος (de celui qui porte les sacs). Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν αὐτῶν κακὰ οὐχ ἐρῶσι, τὰ δ' ἀλλότρια πάντα ἀκριβῶς θεῶνται. Χάρτι Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι (c'est par la grâce de Dieu que je suis ce que je suis).

(1) Λέγεται καὶ Γαλλιστὶ ἐν τῷ οἰκιακῷ λόγῳ possible que...

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ.

Ι. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΝ.

Οἱ περὶ συμφωνίας τοῦ ῥήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον γενικοὶ κανόνες εἶναι κοινοὶ παρὰ τοῖς Γάλλοις καὶ Ἕλλησι.

Τὸ ῥῆμα λοιπὸν συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον πρὸς τὸ ὑποκείμενον. *Nous courons, tu cours, les enfants courent.*

Ἐκφέρεται πλεθυντικῶς, ὅταν ἀναφέρηται πρὸς δύο, ἢ πλείονα ὑποκείμενα: *Mon frère et ma sœur courent* καὶ ἀναφερόμενον εἰς διαφόρων προσώπων ὑποκείμενα τίθεται ἢ κατὰ ἄ. πρόσωπον *toi et moi, nous courons*: *Vous, lui et moi, nous irons ensemble à la promenade*, ἢ κατὰ β'. ὁπόταν δὲν ὑπάρχη ἐν τῇ προτάσει ἄ. προσώπου ὑποκείμενον ὡς *Vous et lui, vous courez*. *Toi et ton frère, vous êtes deux mauvais sujets* (... εἶσθε πονηροὶ ἄνδρες).

Ἐξαιρέσεις.

α) Κατ' ἀναφορὰν ὅμως πρὸς πολλὰ οὐσιαστικὰ ἀσυνδέτως ἐκφερόμενα τὸ τελευταῖον αὐτῶν, ἥτοι τὸ προτεχέστερον τῶ ῥήματι, ἐφέλκει τὸ ῥῆμα κατὰ τὸν ἐκτουτὸ ἀριθμὸν ὡς *Sa renommée, sa gloire fut perdue* ἢ φήμη, ἢ δόξα αὐτοῦ ἠφανίσθη, καὶ ὄχι *furent perdues*. Μετὰ δὲ τοῦ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου *Sa renommée et sa gloire furent perdues*, ὄχι *fut perdue*.

Ἄσυνδέτως δ' ἐκφέρονται συνήθως τὰ ὑποκείμενα α) τὰ ἐκ παραλλήλου ὡς ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου παραδείγματος β) τὰ κατ' αὐξητικὴν σειρὰν (*par gradation*) τίθέμενα ὡς *Votre intérêt, votre honneur, Dieu vous commande ce sacrifice*, ὄχι *vous commandent*, τὸ συμφέρον, ἢ τιμὴ, ὁ Θεὸς ὑμῖν ἐπιτάττει τὴν θυσίαν ταύτην. Μετὰ δὲ τοῦ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου λέγε *Votre intérêt, votre honneur et Dieu vous le commande*.

Ὅτιω καὶ πάντοτε ἀτυνδέτως, ὁσάκις τὰ πολλὰ οὐσιαστικά συγκε-
φκλαισθῆναι διὰ τῶν personne, nul... rien, tout ὡς Ni prières,
ni argent, ni menaces, ni promesses rien ne put le fléchir.

Ὁσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἀκολούθων φράσεων καὶ τῶν ὁμοίων, tout
rang, tout sexe, tout âge aspire au bonheur Chaque état et cha-
que âge a ses devoirs. Quelque brûlant désir, quelque ardeur
qui le presse...

Ἐἰ ὅταν τὰ ὑποκείμενα συνδέωνται διὰ τοῦ *ou*, *ou bien*, τὸ ῥῆμα
τίθεται ἐνικῶς, ἢ πληθυντικῶς, κατὰ τὴν ἔννοιαν ὅσον L'un ou l'au-
tre viendra avec moi ὁ εἷς, ἢ ὁ ἄλλος θέλει ἔλθει μετ' ἐμοῦ, ἀλλ' ὄχι
οἱ δύο. C'est Démosthènes ou Cicéron qui a dit cela ἢ ὁ Δημοσθέ-
νης εἶπε τοῦτο ἢ ὁ Κικέρων, ἀγνοῶ πότερος. La peur ou la misère
lui a fait commettre cette faute ἢ διὰ φόβον ἢ δι' ἔνδειαν ἤμαρτεν.
ἢ ἔνδεια ἢ ὁ φόβος ἦτον αἴτιον τοῦ παραπτώματος, ὄχι δὲ καὶ ἡ ἔν-
δεια καὶ ὁ φόβος. Λέγε δὲ κατὰ γενικὴν ἔννοιαν La peur ou la mi-
sère ont fait commettre bien des fautes διότι τότε τὸ *ou* γίνεται
ὡς συνώνυμον τοῦ *et*, ὁ φόβος δηλαδὴ καὶ ἡ ἔνδεια πολλοὺς προσέτρι-
ψαν εἰς παραπτώματα.

Διὰ τοῦ *ni* συνδεδεμένων τῶν ὑποκειμένων, τὸ ῥῆμα ἐκφέρεται ἀ-
διαφρόως πῶς, εἴτε κατὰ ἐνικόν, εἴτε κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. Ni
l'un ni l'autre n'a fait son devoir, ἢ ni l'un ni l'autre n'ont fait
leur devoir οὐδέτερος ἐποίησε τὸ δεῖον. Ni Pierre ni Paul ne sont
capables de... ἢ n'est capable de... Ni l'or ni la vertu ne nous
rendent heureux. Ni crainte ni respect ne m'en peut détacher
οὔτε φόβος οὔτε σέβας δύνανται νὰ μὲ ἀποσπάσωσιν ἐκ τούτου.

Ὅταν δὲ ἡ σημασία τοῦ ῥήματος ἦναι τοιαύτη, ὥστε εἰς ἓν μόνον τῶν ὑπο-
κειμένων δυνάτων ν' ἀνήκη, τότε τὸ ῥῆμα συντάσσεται πάντοτε ἐνικῶς ὅσον
Ni l'un ni l'autre ne sera préfet d'Athènes οὐδέτερος ἔσται νομάρχης
τῶν Ἀθηῶν (διότι εἰς μόνος δύνανται νὰ ἦναι νομάρχης). Διαφέρει δὲ τοῦ *ni*
l'un ni l'autre ne seront préfets νομάρχει οὐκ ἔσονται οὔτε ὁ εἷς,
οὔτε ὁ ἕτερος.

Ὁὔτω καὶ ἐπὶ τοῦ l'un et l'autre (ἐκάτερος, ἀμφότεροι) ὅσον L'un
et l'autre a fait son devoir ἢ l'un et l'autre ont fait leur devoir.
L'un et l'autre est venu ἢ sont venus.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ Προσχομένον τὸ ῥῆμα πρὸ τῶν L'un ou l'autre,
ni l'un ni l'autre, l'un et l'autre, λέγεται πάντοτε πληθυντι-
κῶς. Ils viendront l'un ou l'autre. Elles ne viendront ni l'un

ni l'autre: Ils ont fait leur devoir l'un et l'autre. Elles ont menti l'une et l'autre.

Ἐπὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων τὰ ὑποκείμενα εἶναι τοῦ τρίτου προσώπου. Ὅταν δὲ ᾖνοι διαφόρων προσώπων, τότε δυνάμει τοῦ γενικοῦ κανόνος, τὸ ῥῆμα λέγεται πληθυντικῶς καὶ κατὰ ἀ. ἢ β'. πρόσωπον· ὡς Vous ou moi irons avec lui ἢ vous ou moi nous irons avec lui. Paul ou bien toi avez cassé ce verre. Ou toi ou Paul avez ἢ vous avez cassé ce verre. Ni Paul ni moi n'avons fait notre devoir ἢ ni Paul ni moi nous n'avons fait notre devoir.

γ') Μετὰ παντὸς περιληπτικοῦ λεγομένου ὀνόματος, ἔτοι δι' ἐνικοῦ ἀριθμοῦ σημαίνοντος πολλά, ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα συντάσσει ἀδιαφόρους ῥῆμα ἐνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς ὁ δῆμος εἶπεν ἢ εἶπον. Τὸ πληθος οἶεται ἢ οἴονται κατὰ φωνὴν ἐνικὴν δηλαδὴ ἢ κατὰ τὴν ἔννοιαν· Γαλλιστὶ δὲ λέγε κατὰ φωνὴν ἐνικὴν le peuple dit ὅχι disent· Le vulgaire croit ὅχι croient.

Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ περιληπτικὸν ἔχη συμπλήρωμα κατὰ γενικὴν ἐκπερόμενον· οἶον L'armée des infidèles fut entièrement détruite καὶ ὅχι furent τῶν ἀπίστων ὁ στρατὸς ὅλως ἠφρανίσθη.

Ἄλλ' ὅμως ἐπὶ τῶν λεγομένων μεριστικῶν περιληπτικῶν (collectifs partitifs), ἔχουν μὴ ὅλον τι σημαίνοντων, ἀλλὰ μέρος τι ὅλου· ὡς Une foule de... un grand nombre de .. κ.τ.λ. τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ συνήθως μετὰ τοῦ κατὰ γενικὴν ἐκπερομένου συμπληρώματος· οἶον Une foule de gens croient que.... (ὅχι croit) πλῆθος ἀνθρώπων, ἔτοι πολλοὶ νομίζουσι. Une nuée de corbeaux volaient sur le camp νέφος κοράκων, ἔτοι πάμπολλοὶ κόρακες ἔπταντο ὑπεράνω τοῦ στρατοπέδου. Une vingtaine de soldats ont péri εἴκοσι περίπου στρατιῶται ἀπόλοντο.

Ὅτω καὶ μετὰ τῶν μεριστικῶν ἐπιρρήματων peu, beaucoup, infiniment, assez, plus, moins, combien, que, κ.τ.λ. ὡς Peu de gens négligent leurs intérêts (καὶ ὅχι néglige) ὀλίγοι ἄνθρωποι ἀμελοῦσι τοῦ συμφέροντος αὐτοῖς. Que de villes furent détruites ὅσσαι πόλεις ἠφρανίσθησαν.

Ὅτω καὶ μετὰ τοῦ La plupart· ὡς La plupart de vos connaissances sont persuadées que c'est vous qui avez tort οἱ πλείστοι τῶν γνωρίμων σου πιστεύουσιν ὅτι σὺ ἔχεις ἄδικον. Τὸ sont persuadées κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· διότι τὸ connaissances εἶναι πλη-

θυντικῶ ἀριθμοῦ. La plupart du monde est persuadé que c'est vous qui avez tort. Τὸ ἐστὶν persuadé κατ' ἀριθμὸν ἐνικόν· διότι τὸ monde εἶναι ἐνικῶ ἀριθμοῦ. Μετὰ δὲ τοῦ la plupart ἀπολύτως τιθεμένου, τὸ ῥῆμα συντάσσεται πάντοτε πληθυντικῶς· ὡς La plupart croient que ... ὄχι· croit. La plupart ne sont pas encore arrivés.

Μετὰ δὲ τοῦ un ... qui ... λέγεται κατὰ τὴν ἐννοίαν· C'est un de vos amis qui vous a trahi εἰς τῶν φίλων σου σ' ἐπρόδοσε. C'est un de ceux qui vous ont trahi οὗτος εἶναι εἰς ἐξ ἐκείνων, οὔτινες σ' ἐπρόδοσαν.

Θέσις τοῦ ὑποκειμένου.

α) Προηγείται γενικῶς τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος· ὡς Votre ami a calomnié ὄχι· a calomnié votre ami, ἂν καὶ λέγῃς Ἑλληνιστὶ ὁ φίλος σου ἐσυκοφάντησεν ἢ ἐσυκοφάντησεν ὁ φίλος σου· Les hommes ne sont pas toujours reconnaissants ὄχι· ne sont pas toujours reconnaissants les hommes· Ἑλληνιστὶ δέ, οἱ ἄνθρωποι δὲν εὐγνωμονοῦσι πάντοτε ἢ δὲν εὐγνωμονοῦσι πάντοτε οἱ ἄνθρωποι.

Ἐξαιρεῖται ἐπὶ παρενθέσεως, ὅταν ἀναφέρωμεν τοὺς λόγους τινός· οἷον C'est ainsi, ajouta le vieillard, que j'ai vécu, ὄχι· δὲ le vieillard ajouta τοιοῦτοτρόπως ἐζῆσα, προσέθηκεν ὁ γέρον.

Μετὰ τινῶν εὐχητικῶν ῥημάτων καθ' ὑποτακτικὴν ἐκπεφομένων ἄνευ τοῦ que· οἷον Puissé-je de mes yeux y voir tomber la foudre εἶθε ἰδίῳις ὀφθαλμοῖς νὰ ἴδω κατασκήπτοντα τὸν κεραικόν. Vive le Roi ζήτω ὁ Βασιλεὺς. Daigne le Dieu des armées écouter ma prière! εἶθε νὰ εὐδοκήσῃ ὁ Θεὸς (τῶν στρατῶν) τῶν δυνάμεων νὰ εἰσακούσῃ τὴν προσευχὴν μου· ἀντὶ τοῦ que le Dieu des armées daigne exaucer ma prière. Ἴδε ἐν ἀρχῇ τοῦ Συντακτικοῦ τὰ περὶ οὐσιαστικοῦ.

β) Ἐξαιρεῖται καὶ τὸ ce πρὸ μετοχῆς· οἷον Ce disant ἢ ce qu'ayant dit, il s'en alla λέγων, εἰπὼν αὐτὸ ἀνεχώρησε· Ce faisant, vous ferez bien, ἀντὶ τοῦ disant ἢ en disant cela, ayant dit cela, faisant cela. Μετὰ δὲ τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας διαφορεῖται ἢ σύνταξις· οἷον Le livre que m'a donné votre père ἢ que votre père m'a donné. Dans ces prés fleuris que la Seine arrose ἢ qu'arrose la Seine εἰς τοὺς εὐανθεῖς ἐκείνους λειμῶνας, οὓς καταβρέχει ὁ Σηκουάνας. Les livres dont vos écoliers se servent ἢ dont se servent vos écoliers. La patrie pour la quelle un homme de cœur ne craint pas de mourir ἢ pour la quelle ne craint pas de mourir un homme de cœur ἢ πατρίς, ὑπὲρ τῆς ὁποίας δὲν φοβεῖται τὸν θά-

νατον ὁ γενναῖος ἀνὴρ. La place où la bataille se livra, ἢ οὐ se livra la bataille κ.τ.λ. κατὰ τὸ εὐφωρότερον καὶ σαφέστερον Ὄθεν μὴ εἶπες La place où mon frère est, ἀλλ' ἀπορεύγων τὴν κακοφωνίαν λέγε· La place où est mon frère· οὔτε le verre qu'a cassé mon frère, ἀλλὰ le verre que mon frère a cassé.

Παρατηρητέον δὲ ὅτι· ἐὰν τὸ ὑποκείμενον ἐκφέρηται διὰ προσωπικῆς ἀντωνυμίας, προτιθεται πάντοτε τοῦ ῥήματος· ὡς Le livre qu'il m'a donné, ὅχι que m'a-t-il donné. Les livres dont ils se serviront, ὅχι dont se serviront-ils. La place où elle se livra, ὅχι où se livra-t-elle.

Διφορεῖται ἡ σύνταξις καὶ μετὰ τῶν συνδέσμων quand, lorsque, dès que· ὡς Quand, lorsque, dès que l'hirondelle reviendra ἢ quand... reviendra l'hirondelle.

Ὁσαύτως καὶ ἐνίοτε ἐπὶ τῶν tels καὶ ainsi· οἷον Ainsi parla l'orateur. Ainsi faisaient nos pères, ainsi ferons-nous. Tels étaient les Athéniens d'autrefois, tels sont-ils aujourd'hui ἢ καὶ l'orateur parla ainsi, κ.τ.λ. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν quoi que, quel que, ici, là καὶ ἄλλων τινῶν χρονικῶν καὶ τοπικῶν ἐπιρρήμάτων, ὅταν τὸ ὑποκείμενον ἐκφέρηται δι' ὀνόματος· ὡς Quoi que dise cet homme... ὅ,τι καὶ ἂν εἶπῃ οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Là coulent mille ruisseaux. Ἐὰν δὲ τὸ ὑποκείμενον ᾖναι ἀντωνυμία· λέγε Qu'il fasse κ.τ.λ. ὅχι quoi que fasse-t-il.

Καὶ ὅταν ἀπαρέμφατόν τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῶν voir, entendre, sentir· οἷον Je vis s'approcher de moi Monsieur votre frère. J'entends souffler le vent. Je sens pénétrer le froid dans mes os ἢ καὶ Je vis Monsieur votre frère s'approcher de moi· J'entends le vent souffler κ.τ.λ. (Κατὰ τὰς ἐκφράσεις δὲ ταύτας τὸ ἀπαρέμφατον ἀναπληροῖ τὴν Ἑλληνικὴν μετοχὴν ὡς, εἶδον τὸν ἀδελφόν σου πλησιάζοντα πρὸς ἐμέ· ἀκούω πνέοντα τὸν ἀνεμόν· αἰσθάνομαι τὸ ψῆχος διαπερῶν τὰ ὀστά μου).

Ἐνίοτε καὶ ἀνευ ἀπαρέμφατου· ὡς J'entendis que soufflait le vent, ἢ que le vent soufflait· καὶ μετ' ἄλλων τινῶν ῥημάτων· ὡς J'attends que le courrier arrive, ἢ qu'arrive le courrier, κ.τ.λ.

γ' Ἰδομεν ὅτι ἐπὶ ἐρωτήσεως λέγεται, Ἀ quoi pense votre frère? ἢ à quoi votre frère pense-t-il? Aimé-je? Combien ce livre coûte-t-il? ἢ combien coûte ce livre? κ.τ.λ. Οὕτω καὶ ἐνίοτε ἐπὶ θαυμασμοῦ ὡς, Est-il beau! ἀντί τοῦ qu'il est beau! τί ὠραῖον εἶναι! Dieu! ai-je ri! πόσον ἐγέλασα!

Ἰδομεν καὶ ὅτι, μετὰ τινα ἐπιρρήματα καὶ συνδέσμους, ὡς *Peut-être, aussi, en vain, à peine, rarement, au moins, du moins, encore*, γίνεται πολλάκις ἡ φράσις κατὰ τὸν ἐρωτηματικὸν τρόπον οἷον *Vainement pria-t-elle? vainement Marie pria-t-elle, ἢ καὶ vainement pria Marie. Rarement les voit-on sortir σπανίως γράινονται ἐξερχόμενοι. Je lui ai tout donné; encore n'est-il pas content καὶ ὁμῶς δὲν εὐχαριστεῖται. Au moins vient-il quelque fois τοῦλάχιστον ἔρχεται ἐνίοτε.*

Ὁ αὐτὸς τρόπος εἶναι ἐν χρήσει καὶ εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν quand même, dès que, chaque fois que: ὡς *Cela fut-il vrai, vous ne deviez pas le dire, ἤγουν quand même cela eût été vrai, vous ne deviez pas le dire καὶ ἀληθὲς ἂν ἦτο, δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ εἴπης. Son enfant fait-il le moindre bruit, elle le gronde, ἤγουν s'il fait le moindre bruit, dès qu'il fait le moindre bruit, chaque fois qu'il fait le moindre bruit... Dit-il oui, je dis non; dit-il non, je dis oui.*

4. Πολυτάκις ἀμετάβητον ῥήμα, ἀντὶ νὰ συντάσσῃται κατὰ τοὺς γενικὸς κανόνας, ἐκλαμβάνεται ἀπροσώπως, καὶ τότε προηγεῖται πάντοτε τοῦ ὑποκειμένου τοιοῦτοτρόπως:

Il est arrivé beaucoup de soldats et il en est parti beaucoup. Il est sorti 20 vaisseaux du port et il en est entré davantage: ἀντὶ beaucoup de soldats sont arrivés et beaucoup sont partis.

Il manque ici deux pages ἀντὶ deux pages manquent ici ἐλλείπουσιν ἐνταῦθα δύο σελίδες.

Il me revient encore quatre francs μοὶ ἀνέκουσιν ἔτι 4 φράγκα.

Il ne resta que quelques hommes sur le champ de bataille μόνον ὀλίγοι τινὲς ἔμειναν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Il lui est survenu une forte fièvre.

Il ne nous reste aucuns matériaux.

Il est mort beaucoup d'enfants cette année.

Ὅτῳ καὶ μετ' αὐτοπαθῶν τινῶν ῥημάτων, μάλιστα δὲ εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ *on* οἷον *Il se vend ici des milliers de chevaux par mois, ἢ on vend ici... πωλοῦνται ἐνταῦθα χιλιάδες ἵππων κατὰ μῆνα. Il s'y fait beaucoup d'affaires ἀντὶ τοῦ on y fait ἐμπορεύονται πολὺ. Il s'éleva une grande poussière ἡγέρθη κομπορτὸς πολὺς.*

Οὕτω καὶ Η γ α, il est, il se trouve des gens qui . . . εἰσὶν, ὑπάρχουσιν, εὐρίσκονται ἄνθρωποι, οὔτινες. . . (1)

δ') Ἴδε καὶ τὰ περὶ τοῦ c'est ἐν τῷ προηγουμένῳ βιβλίῳ.

ΘΕΜΑ.

Ἄρτος καὶ ὕδωρ μοὶ ἀρκούσι. Σοὶ ἀρκούσιν ἄρτος καὶ ὕδωρ; Ἡ ὀργή καὶ ἡ ἀσυνεσία πολλοὺς ἀπώλεσαν. Τὸ ἄδολον, ἡ ἀπλότης αὐτοῦ (candeur, simplicité) τὸν καθιστᾷ (rendre) πολλὰκις παίγιον τῶν κακῶν (le jouet...). Ἡ νεότης καὶ ἡ ἀπειρία ὑποβάλλουσιν ἡμᾶς (exposer) εἰς πολλὰ σφάλματα. Ἐγὼ καὶ σὺ θέλομέν ποτε εἶσθαι εὐτυχέστεροι (ποτε=un jour). Εἰς μάτην μὲ παρκαλεῖς. Ὁ θάνατος, ὡς καὶ ἡ γέννησις, εἶναι μυσῆριον τῆς φύσεως. Οὔτε σὺ, οὔτε ὁ φίλος σου θέλετε λάβει τοῦτο τὸ βιβλίον. Οὔτε ὁ Φίλιππος, οὔτε ὁ Παῦλος θέλει λάβει τοῦτο τὸ βιβλίον. Οὔτε σὺ, οὔτε αὐτὸς ἔχετε δίκαιον. Οὔτε ὁ Φίλιππος ἔχει δίκαιον, οὔτε ὁ Παῦλος. Ἀσθενεῖ ἕκαστος. Οὐδέτερος εἶναι εὐτυχής. Οὔτε ὁ Πέτρος, οὔτε ὁ Παῦλος ἔγραψε ταύτην τὴν ἐπιστολήν. Οὔτ' ἐγὼ, οὔτε σὺ ἐγράψαμεν τοιαύτας ἐπιστολάς. Ὀλίγος ἀριθμὸς στρατιωτῶν ἔγινεν αἴτιος τῆς ἥττης. Ὀλίγος ἀριθμὸς στρατιωτῶν ἤρκασε πρὸς τὴν νίκην. Πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦσι τῆς ἐπιστήμης, ὀλίγοι δ' ἀποκτιῶσιν αὐτήν. Ἡ εὐτυχία ἢ ἡ δυστυχία, τοῦ λαοῦ θέλει προκύβει ἐκ τοῦ παρόντος πολέμου. Ἡ εὐτυχία, ἢ καὶ ἡ δυστυχία τῶν λαῶν ἔξαρτῶνται πολλὰκις ἐκ τῶν κυβερνήτων. Ἡ βραδύτης καὶ ῥαθυμία (lenteur, paresse) αὐτοῦ αἴτιον ἔγινε τῶν δυστυχημάτων του. Τὸ παρελθὸν εἶναι ἄδυστος, ὅπου καταπίπτουσι παρὸν καὶ μέλλον. Οὔτε χρόνος, οὔτε δυστυχία, οὐδὲν θέλει ἐξαλείψει τὴν μνήμην αὐτοῦ (souvenir) ἐκ τῆς καρδίας ἡμῶν. Ἀπειρον εἶναι τὸ πλῆθος τῶν ἐφευρημάτων τῆς βιομηχανίας (industrie). Ὁ λόγος (la raison), ὡς καὶ ἡ θρησκεία, ἀναγγέλλει ἐπέραν τινὰ ζωῆν. Φέρομεν ἐν ἡμῖν μεγίστους ἐχθροὺς ἡμῶν, τὰ πάθη ἡμῶν. Οὔτε ἡ ἀγάπη, οὔτε τὸ μῖσος παρακολουθοῦσιν ἡμᾶς εἰς τὸν τάρον. Πολλοὶ εἰσι κλητοὶ (appelés), ὀλίγοι δ' ἐκλεκτοὶ (élus). Ἦλθον πολλοὶ ταχυδρόμοι. Ἀκούω ἐρχόμενον τὸν ἵππον τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μένουσι δύο ἵπποι ἐν τῷ ἵπποστασίῳ.

II. ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ.

α) Τὸ ἀντικείμενον (ἦτοι ἡ ἐκ τρίτου συντακτικῆ) εἶναι δύο εἰδῶν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον παρὰ τοῖς Γάλλοις λεγόμενον. Καὶ ἄμεσον μὲν λέγεται (régime direct) τὸ κατ' αἰτιατικὴν, ἔμμεσον δὲ (indirect) τὸ κατὰ γενικὴν ἢ κατὰ δοτικὴν ἢ διὰ προθέσεώς τινος ἐκφερόμενον.

Ἄμεσα ἀντικείμενα ἢ κατ' αἰτιατικὴν: Dieu voit toute chose ὁ

(1) Τοιοῦτοτρόπως ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας ἔστιν οὐ, ἀντὶ τοῦ εἶναι οἶ. Καὶ ὁ Ἡρόδοτος εἶπεν, ἔστι δὲ μεταξὺ τῆς παλαιᾶς πόλεως καὶ τοῦ νεοῦ ἐπὶ τὰ στάδια. Καὶ ὁ Πλάτων ἔστι μὲν πῶς ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἄρχοντες τε καὶ δῆμος. Καὶ μάλιστα μετ' ἄλλων βημάτων, ὡς δέδοκται τλήμονες φυγαί, ἀπαράλλακτα ὡς ἐν τῇ Γαλλίᾳ. Η fut décrété de lamentables exils.

Θεός πάντα βλέπει. Dieu nous voit. Paul a des richesses immenses (1) ὁ Παῦλος ἔχει ἄπειρα πλοῦτη. Paul a de grandes richesses (2).

Ἔμμεσα ἀντικείμενα: Dieu a donné l'être à tout ce qui existe ὁ Θεός παρέσχε τὸ εἶναι εἰς πάντα τὰ ὄντα. Dieu nous a donné l'être ὁ Θεός ἡμῶν ἔδωκε τὸ εἶναι. Il se souvient de ses amis μέμνηται τῶν φίλων αὐτοῦ. Cet étranger est recommandé par le maire οὗτος ὁ ξένος συνιστᾶται ὑπὸ τοῦ δημάρχου. Il est estimé de tout le monde ὑπὸ πάντων τιμᾶται.

Ἴδε ἐν τῷ Τεχνολογικῷ τοὺς τύπους τῶν ἄρθρων καὶ ἀντωνυμιῶν καὶ τὰ περὶ αὐτῶν.

β') Ἐπειδὴ δὲ παρὰ τοῖς Γάλλοις ἐνεργητικῶν μὲν λέγεται πᾶν ῥῆμα πρὸς αἰτιατικὴν φερόμενον, οὐδέτερον δὲ πᾶν ἄλλο ῥῆμα, εἴτε ἀμετάβατον, εἴτε μεταβατικὸν μὲν ἀλλὰ πρὸς αἰτιατικὴν μὴ φερόμενον, ἔπεται ὅτι μόνον τὰ ἐνεργητικὰ λεγόμενα δύνανται νὰ ἔχωσιν ἄμεσον ἀντικείμενον ὡς Aime ton prochain ἀγάπα τὸν πλησίόν σου. Recevoir des présents δέχεσθαι δῶρα. Δύνανται δὲ ταῦτα νὰ συνταχθῶσι καὶ μετὰ διπλοῦ ἀντικειμένου, ἀμέσου δηλαδή καὶ ἐμμέσου ὡς Chasser quelqu'un d'un lieu διώκειν τινὰ ἐκ (ἀπὸ) τόπου τινός.

Τὸ ἐνεργητικὸν ῥῆμα οὐδόλως ἀποβάλλει τὴν χαρακτηριστικὴν φύσιν αὐτοῦ, ὅπότεν κλίνεται ἀντωνυμικῶς πρὸς δῆλωσιν αὐτοπαθείας καὶ ἀλληλοπαθείας, οὐδὲ παύει τότε φερόμενον πρὸς αἰτιατικὴν ὡς Je m'habille ἐνδύω ἐμαυτὸν—ἐνδύομαι. Nous nous battons τύπτομεν ἀλλήλους—διαμαχόμεθα. Καὶ μετὰ διπλοῦ ἀντικειμένου Elle se vante trop de sa beauté κυχᾶται ὑπερβολικῶς διὰ τὴν ἰδίαν καλλονὴν (κατὰ γράμ. ἐγκωμιάζει ἐαυτήν...) Ils se sont dit des injures ὕβρισαν ἀλλήλους (κατὰ γράμ. εἶπον ὕβρεις ἀλλήλους· τὸ se κατὰ δοτικὴν, τὸ des injures κατ' αἰτιατικὴν).

γ') Οὐχ οὕτω δὲ ὅπότεν γίνηται παθητικόν· διότι τότε συντάσσεται πάντοτε προθετοπτώτως· ἄλλως δ' εἰπεῖν, πᾶν παθητικὸν ῥῆμα δὲν δύναται νὰ ἔχη εἰ μὴ ἔμμεσον ἀντικείμενον. Τοῦτο δὲ γίνεται ἢ διὰ τῆς par ἢ διὰ τῆς de προθέσεως· συνήθως δὲ διὰ τῆς par ἐπὶ ῥήματος ἐνέργειαν σημαίνοντος σωματικὴν ἢ νοητικὴν ὡς L'esclave fut frappé par le maître ὁ δούλος ἐδάρη ὑπὸ τοῦ δεσπότου. L'élève est récompensé par le maître ὁ μαθητὴς ἀνταμείβεται ὑπὸ τοῦ διδα-

(1) Des, αἰτιατικὴ πληθυντικὴ τοῦ ἀριστοῦ ἄρθρου.

(2) De ἀντὶ τοῦ des ἕνεκα τοῦ ἐπιθέτου grandes, τὸ ὅποσον προτίθεται τοῦ οὐσιαστικοῦ.

σφάλου. L'événement fut devinée par oedipe τὸ ἀίνιγμα ὑπὸ τοῦ Οἰδίποδος ἐλύθη. Οὕτω καὶ ὅταν τὸ αἴτιον τοῦ πάθους ἢ ἀψυχόν τι ὡς La table a été renversée par le vent ἢ τράπεζα ἀνετράπη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Le malheureux fut englouti par les flots ὁ δυστυχὴς κατεποντίσθη ὑπὸ τῶν κυμάτων. Ἡ δὲ διὰ τοῦ δε σύνταξις γίνεται ἐπὶ ἠθικοῦ αἰσθήματος ὡς Il est aimé, chéri, haï, estimé... de tout le monde.

δ) Τὸ κυριώτερον λοιπὸν εἶναι νὰ μάθωμεν τίνα τῶν Γαλλικῶν ῥημάτων συντάσσονται μετ' αἰτιατικῆς καὶ τίνα οὐχί· ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ γραμματικὴ ἀδυνατεῖ νὰ διδάξῃ τοῦτο, ὅπερ εἶναι ἔργον τοῦ λεξικοῦ, τῆς τριβῆς, τῆς θεματογραφίας καὶ ἀναγνώσεως· διότι πολλάκις ἡ τοῦ ῥήματος σύνταξις διαφέρει κατ' ἀμφοτέρων τὰς γλώσσας π. χ.

Οἱ μὲν Ἑλληνας λέγουσι

Τοῦ γράνειν τινός
Ἀμελεῖ τοῦ συμφέροντος αὐτοῦ
Παθῶν ἄρχειν
Ὁμολοεῖν τινί
Βλάπτω τινά
Ἀσκιρεῖ τοῦτου τ' ἀγαθὰ
Κατηγορεῖ μου τοῦτο
Ἐγκαλεῖ μοι τοῦτο

Πρὸς δὲ τοῦτοις, οὐδέποτε Γαλλικὸν ῥῆμα συντάσσεται μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς. π. χ.

Ἑλληριστὶ μὲν λέγεται

Αἰτῶ τὸν θεὸν τ' ἀγαθὰ
Ἀπεστέρησεν αὐτοῦς τὴν οὐσίαν
Διδάσκειν τινά τι

Πείθειν τινά τι

Ἐρωτᾷν τινά τι

Ἴδε κατωτέρω πῶς συντάσσεται ἀπαρέμρατον ὡς ἀντικείμενον ῥήματος λαμβανόμενον.

Τὰ δὲ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν οὐδέτερα ῥήματα, τὰ σημαίνοντα δηλαδὴ κατὰστασιν μόνον, ἢ ἰδιότῃτα· ὡς vivre, veiller, dormir mourir... εἶναι πολλῶ ὀλιγώτερα παρὰ τοῖς Γάλλοις, ἢ παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ ἀναπληροῦνται συνήθως διὰ τοῦ εἶναι καὶ καταλλήλου κα-

Οἱ δὲ Γάλλοι

Obtenir quelque chose.
il néglige son intérêt.
commander à ses passions.
être d'accord avec quelqu'un.
je nuis à quelqu'un.
il le dépouille de ses biens.
il m'accuse de cela.

Γαλλιστὶ δὲ

Je demande à Dieu ses biens.
il les priva de leurs biens.
enseigner quelque chose à quelqu'un.
persuader quelque chose à quelqu'un.
ἢ persuader quelqu'un de quelque chose.
interroger quelqu'un sur quelque chose.

τηγορευμένου· ὡς ἡρεμῶ, ἡσυχάζω je suis tranquille, σωφρονῶ je suis prudent, μωραίνω je suis fou, extravagant, κείμαι je suis étendu, πλουτῶ je suis riche, εὐδαιμονῶ je suis heureux, δυστυχῶ je suis malheureux, νοσῶ je suis malade, κ.τ.λ.

Θέσις τοῦ ἀντικειμένου.

α) Ὡς ἀπαιτεῖ ἡ φυσικὴ τάξις τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, συνειθίζουσιν οἱ Γάλλοι νὰ θέτωσι τὸ ἀντικείμενον ἀμέσως μετὰ τὸ ῥῆμα· ὡς Je copie la longue lettre de Pierre ἀντιγράφω τὴν μακρὰν ἐπιστολὴν τοῦ Πέτρου. Il aime et respecte ses parents τοὺς γονεῖς ἀγαπᾷ καὶ σέβεται. Il obéit aux lois τοῖς νόμοις πείθεται.

β) Τὸ δὲ ἄμειστον ἀντικείμενον προηγείται συνήθως τοῦ ἐμμέσου· ὡς L'homme sage préfère la science aux richesses ὁ φρόνιμος ἀνὴρ τὴν ἐπιστήμην προτιμᾷ τοῦ πλούτου. J'écris cette lettre à mon médecin.

γ) Ἐὰν ὅμως δὲν ᾖναι περίπου ἰσόκωλα τὰ ἀντικείμενα, τότε τὸ συντομώτερον τίθεται κάλλιον πρὸ τοῦ μακροτέρου· ὡς Donnons à l'étude les loisirs que nous laissent les affaires ἄς ἐπάσχολήσωμεν εἰς τὴν σπουδὴν τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν καταλειπομένην εὐκαιρίαν, κάλλιον τοῦ donnons les loisirs que nous laissent les affaires à l'étude. Scipion délivra sa patrie d'une ruine probable ὁ Σκηπίων ἀπήλλαξε τὴν πατρίδα του πιθανῆς τινος καταστροφῆς, κάλλιον τοῦ Scipion délivra d'une ruine probable sa patrie.

Ταῦτα δ' εὐφωνίας ἕνεκα.

δ) Καὶ ἡ σαφήνεια πολλάκις προσδιορίζει τὴν θέσιν τῶν ἀντικειμένων π. χ. πρὸς μετάφρασιν τοῦ, Γράφουσιν ἐπὶ σημειωματαρίου ὅσα βλέπουσιν ὠραία, λέγε Ils inscrivent sur leurs tablettes tout ce qu'ils voient de beau, ὅχι δὲ ils inscrivent tout ce qu'ils voient de beau sur leurs tablettes, ὅπερ σημαίνει ὅτι ὅσα βλέπουσιν ὠραία ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου αὐτῶν, ταῦτα γράφουσι. Il faut ramener par la douceur ces esprits égarés, ὅχι δὲ il faut ramener ces esprits égarés par la douceur πρέπει διὰ τῆς πραότητος νὰ ἐπαναγάγωμεν τὰ πεπλανημένα ταῦτα πνεύματα. Il demande à Dieu ses biens, διότι ἀν ἔλεγες il demande ses biens à Dieu, τὸ ses biens φαίνεται ἐκ πρώτης ὕψεως ἀποδιδόμενον εἰς τὸν αἰτοῦντα.

ε) Περισσότερας ἐνεργείας ἕνεκα καὶ ἐμφάσεως, τὸ ἀντικείμενον τάσσεται πολλάκις πρὸ τοῦ ῥήματος· ὡς À la richesse l'homme

sage préfère la science, καθ' ἣν πρότασιν τὸ ἔμμεσον ἀντικείμενον προτάσσεται τοῦ ῥήματος préfère. Οὕτω καὶ ἐπὶ ἀμέσου ἀντικειμένου ἄλλὰ πρέπει τότε νὰ τὸ ἐπαναλάβωμεν διὰ τῶν le, la, les πρὸ τοῦ ῥήματος τοιοῦτοτρόπως: Vos serments vous les avez trahis; l'amitié que je vous offrais vous l'avez repoussée τὴν φιλίαν, ἣν σοὶ προσέφερον ἠρνήθης.

ς') Διὰ τοῦ ἰδιωτισμοῦ c'est... que... θέτομεν ὅλον δῆποτε ἀντικείμενον πρὸ τοῦ ῥήματος: ὡς C'est vous que j'accuse. Ce sont vos amis que vous avez trahis. C'est de Dieu et non des hommes que j'attends mon pardon παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὐχὶ δὲ παρὰ τῶν ἀνθρώπων συγχώρησιν ἐλπίζω, ἀναμένω (Ἴδε ἀνωτέρω τὰ περὶ τοῦ c'est).

γ') Ἴδε καὶ (ἐν τῷ Τεχνολογικῷ) τὰ περὶ ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιθέτων: *Que préférez-vous? Ἄ quoi pensez-vous? Combien d'heures avez-vous dormi?*

ΘΕΜΑ.

Ἡ ἀργία, ἐπίσης ὡς ὁ πολὺς κόπος, βλάπτει τὴν υγιείαν, (ὁ πολὺς κόπος —le travail excessif). Ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς ἐδασίλευσε γενναίου ἔθνους. Ὁ καλὸς πολίτης ὑπακούει εἰς τοὺς νόμους. Ὁ κακὰ πράττων (celui qui . . .) προετοιμάζει μεταμέλειαν εἰς ἑαυτόν. Πρέπει ν' ἀγαπῶμεν (nous devons aimer . . .) πολὺ τοὺς γονεῖς ἡμῶν· ἐπειδὴ παρ' αὐτῶν ἔχομεν (nous tenons) ζωὴν καὶ πατρίδα. Πολὺ κομψῶς ἐνδύονται οἱ Ἕλληνας. Γράφομεν πρὸς ἀλλήλους δις ἢ τρίς τὸν μῆνα. Ἐν τῇ δυσπραγίᾳ μάλιστα γνωρίζονται οἱ ἀληθεῖς φίλοι. Πάντα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ταύτης ἀγαπῶσιν ἀλλήλα. Πόσον ἀγαπᾶσαι ὑπὸ τῶν γονέων σου! Τίς σε διδάσκει τὴν γραμματικὴν; Ὁ αὐτὸς διδάσκαλος, ὅστις ἐδίδαξεν αὐτὴν τὸν Φίλιππον. Ὁ βασιλεῦ, ἀγάπα τοὺς λαοὺς σου ὡς τέκνα, καὶ θέλεις ἀνταγαπᾶσθαι ὑπ' αὐτῶν ὡς πατὴρ· αὕτη δὲ εἶναι ἡ μεγίστη ἀμοιβὴ τῶν ἀνάκτων. Μόνον διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν οἰκιακῶν ἀρετῶν προετοιμάζονται οἱ λαοὶ πρὸς τὴν ἀσκήσιν τῶν πολιτικῶν ἀρετῶν. Οὐχὶ τὴν συκοφαντίαν φοβεῖται ὁ ἐνάρετος ἀνὴρ, ἀλλὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ, (le témoignage de sa conscience). Καὶ αὐτοὶ οἱ μέγιστοι βασιλεῖς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ. Πίστευε ὅτι ἡ ἀρετὴ κρείττων ἐστὶ πλούτου, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ἀνταμεῖβει τοὺς ἀσκούντας αὐτήν. . . (ceux qui . . .). Ἐάν με ἀγαπᾶτε, τὰς ἐντολάς μου τηρήσατε (si vous m'aimez . . .) Πᾶς, ὅστις ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει (Θέλει κληρονομήσει). Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστίν (celui qui..)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΠΕΡΙ ΧΡΟΝΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΛΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΙΑ. Ἐκτός τῆς ἀπλῆς τῶν χρόνων σημασίας πρὸς δῆλωσιν τοῦ παρόντος τοῦ μέλλοντος, ἢ τοῦ παρελθόντος, δεικνύουσιν οἱ Ἕλληνες, διὰ καταλλήλου χρήσεως τῶν ἐγκλίσεων, ἥτοι διὰ τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ ἀορίστου, τὸ συντελές ἢ τὸ παρατεταμένον τῆς ἐνεργείας, ἢ τῆς ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημασινομένης καταστάσεως· ὅθεν τὸ, Ἐπιτάττει νὰ πίνωμεν (ἤγουν κατὰ παράτασιν καὶ διάρκειαν) διαφέρει τοῦ ἐπιτάττει νὰ πῶμεν (ἤγουν κατὰ συντέλειαν, οὐχὶ κατὰ διάρκειαν). Οὕτω καὶ ἄς μανθάνῃ, ἄς μάθῃ, βούλομαι γράφειν, βούλομαι γράψαι κ.τ.λ.

Ἡ δὲ Γαλλικὴ γλῶσσα στερεῖται τοιαύτης διακρίσεως· ὅθεν τὸ, Ἐπιτάττει νὰ πίνωμεν καὶ τὸ, ἐπιτάττει νὰ πῶμεν λέγεται ἐπίσης *il ordonne de boire*· ἄς τρώγῃ, ἄς φάγῃ—*qu'il mange*· βούλομαι γράφειν βούλομαι γράψαι—*je veux écrire*· θὰ λαμβάνω, θὰ λάβω—*je prendrai*· ἤθελεν ἔρχεσθαι, ἤθελεν ἔλθεῖ—*il viendrait* κ.τ.λ.

Τούτων δὲ προταχθέντων, ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὸ προκείμενον τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.

1. Χρόνοι τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως.

Ὁ ἐνεστώς.

Vous remplissez vos devoirs ἐκπληροῖς τὰ χρέη σου. *Dieu hait la fourberie* ὁ Θεὸς μισεῖ τὸν δόλον κ.τ.λ. ὡς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ.

Ἐνεστώς. *ιστορικὸς* *Une mouche survient et s'approche des chevaux* μυῖα ἐπερχομένη πλησιάζει πρὸς τοὺς ἵππους, ἀντὶ *survient et s'approcha*.

Eis δήλωσιν τοῦ πάραυτα γενησομένου. *Je suis de retour dans un instant* ἢ *je reviens à l'instant* ἐπιστρέφω ἀμέσως. *Je pars* ἀναχωρῶ εὐθύς. *Son procès se juge demain* (1) ἢ *la décision de son procès se juge demain* ἀυτίον δικάζεται.

Ἐρ *surdésire* λόγου. *Je crois qu'il est malade* νομίζω ὅτι νοσεῖ. *Voici le livre que vous désirez.* *Les messagers disent, vont dire, diront que la ville est assiégée* οἱ ἄγγελοι λέγουσι, θέλουσιν εἰπεῖ, ὅτι πολιορκεῖται ἡ πόλις.

(1) Παρατηρητέον ὅτι πολλὰκις ἐ ἀυτοπαθῆς τύπος τῶν ῥημάτων τίθεται ἀντὶ παθητικοῦ, ὡς καὶ ἐνταῦθα τὸ *se juge* ἀντὶ τοῦ *est jugé*.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ. Οὐδέποτε συντάσσουν οἱ Γάλλοι τὸν μέλλοντα χρόνον μετὰ τοῦ ὑποθετικοῦ *si*, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἐνεστῶτα τῆς ὀριστικῆς οἷον *Si vous venez demain, vous nous ferez plaisir à tous* ἐὰν ἔλθῃς αὔριον, θέλεις μὰς εὐχαριστήσῃ πάντας. *Si l'on vous retrouve ici, vous serez châtié* ἐὰν σ' ἐπανεύρωσιν ἐνταῦθα, θέλεις τιμωρηθῆ.

Ἴδε κατωτέρω τὰ περὶ μέλλοντος.

Ο ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ.

Καὶ ὁ Γαλλικὸς παρατατικὸς ἰσοδυναμεῖ τῷ Ἑλληνικῷ ὡς *Nous passions habituellement le jour avec lui* ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ. *Je travaillais pendant que vous dormiez* ἐργαζόμην, ἐνῶ ἐκοιμᾶτο. *Si je le pouvais, je vous serais utile* ἐὰν ἠδυνάμην, ἠθελον σὲ ὠφελῆσαι. *On m'a dit que vous étiez malade ce matin. Vous laissez aujourd'hui ce que vous aimiez hier* σήμερον μισεῖς ὅ,τι χθὲς ἠγάπας.

Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα θαυμαστὸν ἔχει προτέρημα, ὅτι ἐπὶ τῶν εἰδικῶν λεγομένων ῥημάτων (ἴητοι γνωστικῶν, εἰκαστικῶν ἀγγελτικῶν, ἐκθετικῶν καὶ τῶν τοιοῦτων), δύναται, πρὸς ζωηρότεραν, καὶ γραφικωτέραν ἐξήγησιν τοῦ λόγου, νὰ παραμελῇ τὴν γραμματικὴν ἐξάρτησιν τῶν χρόνων, συντάσσουσα ἐνεστῶτα τῆς ὀριστικῆς καὶ ὅταν προσηγῆται παροχήμενος χρόνος· οὕτως ἔλεγον ὅτι πολιορκεῖται ἡ πόλις ἢ ἦλθον ἄγγελοι λέγοντες ὅτι πολιορκεῖται ἡ πόλις. Οὐχ οὕτω δὲ παρὰ τοὺς Γάλλοις· ὅθεν λέγε διὰ τοῦ παρατατικοῦ *Il vint des messagers dire que la ville était assiégée*, ἐπειδὴ τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως (ἢ λθον *vinrent*) εἶναι κατὰ παροχήμενον χρόνον. *Ceux qui étaient là criaient que Cyrus était vivant* οἱ παρόντες ἀνέκραζον ὅτι ἔη ὁ ἀνὴρ (κάλλιον τοῦ ὅτι ἔζη). *Je m'approchai pour savoir d'où venait une telle voix* ἐπλησίτισα διὰ νὰ (ἵνα) μάθω, πόθεν ἔρχεται ἡ τοιαύτη φωνή (κάλλιον τοῦ πόθεν ἤρχετο).

Ἐξαιρεῖται, ὅταν τὸ ἐξαρτώμενον ῥῆμα δηλοῖ κατάστασιν, ἢ ἐνέργειαν διαρκούσαν ἔτι καθ' ἣν στιγμὴν ὁ λόγος γίνεται, ἢ ἀπολύτως, ἀπροσδιορίστως καὶ πάντοτε ὑπάρχουσιν· οἷον *J'ai appris que votre frère est préfet, que vous êtes ici pour un mois. Je vous ai prouvé que la terre tourne et qu'elle est ronde. Il comprit alors que les hommes sont partout les mêmes, ὅχι* ἐστὶν, *tournait*.... ἐπειδὴ δὲν ἐπαύσαν ὁ ἀδελφός σου νὰ ἦναι νομάρχης, οὔτε νὰ στέφεται ἡ γῆ, κ.τ.λ.

III ΜΕΛΑΡΝ ΑΠΛΟΥΣ FUTUR SIMPLE.

Je viendrai, je ne viendrai pas έλευσομαι, οὐκ έλευσομαι (θέλω έρχεσθαι, θέλω έλθει, δέν θέλω έρχεσθαι, δέν θέλω έλθει). Viendrez-vous? θά έλθετε, θέλετε έλθει κ.τ.λ. Jamais je ne croirai une telle imposture οὐδέποτε θέλω πιστεῦσαι τοιαύτην συκοφαντίαν κτλ. ὡς έν τῇ Έλληνικῇ.

Ἄρτι προστακτικῆς. Πρὸς έντασιν τῆς έντολῆς, ἢ τῆς απαγορεύσεως οἶον Tu feras exactement ce que je t'ai dit, πράξεις (θά πράξεις, θέλεις πράξει) άκριβῶς ὅσα σοι εἶπον, άρτι τοῦ Fais exactement πράξον άκριβῶς. Vous ne direz cela à personne—ne dites cela à personne (δέν θά τὸ εἶπεις εις κανένα). Ne parlerez-vous jamais?—parlez donc οὐ μὴ λαλήσεις ποτέ.

Ἐσάυτως λέγεται Le croira qui voudra πιστευσάτω ὁ βουλόμενος, άντι τοῦ que celui qui le veut croire, le croira ἄς τὸ πιστεῦσῃ ἕστis θέλη. Le fera qui pourra πράξάτω αὐτὸ ὁ δυνάμενος (ἄς τὸ πράξῃ ἕστis δύναται).

Παρατηρητέα μάλιστα, ἐπὶ τῶν δύο τούτων παραδειγμάτων, πιστευσάτω ὁ βούλομενος, πράξάτω ὁ δυνάμενος, ὁ άναχρονισμὸς καὶ ἡ θέσις τοῦ ένεστῶτος (ὁ βουλόμενος, ὁ δυνάμενος, ἕστis θέλει, ἕστis δύναται), άντι τοῦ έν τῇ Γαλλικῇ φράσει μέλλοντος voudra, pourra, ὡς άπαιτεῖ ἡ άκριβῆς έφαρμογὴ τῶν χρόνων—έπειδὴ ὁ λόγος εἶναι περὶ μέλλοντος.

Καὶ άντιστρόφως έκλαμβάνεται ένίστε ὁ μέλλον υποκοριστικῶς πρὸς μείωσιν τῆς προσταγῆς ὡς Vous remarquerez, s'il vous plaît, que... σημειώσατε παρακαλῶ, ὅτι...

Οὕτω καὶ υποκοριστικῶς ὡς έν τῇ συνηθείᾳ μεταχειριζόμεθα τὸν μέλλοντα άντι τοῦ ένεστῶτος οἶον Je vous dirai, Je vous objecterai, mon cher que... λέγω, άντιλέγω, φίλε μου ὅτι...

Ὡς καὶ οἱ Έλληνες, λέγουσι συχνάκις οἱ Γάλλοι δι' ένεστῶτος άντι μέλλοντος Je ne vais pas au spectacle ce soir, ἢ je n'irai pas δέν υπάγω εις τὸ θέατρον άπόψε. Le courrier part dans trois jours ἢ le courrier partira ὁ ταχυδρόμος άναχωρεῖ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐν ανρδέσει λόγου. Je crois qu'il viendra. J'ignore quand nous viendrons. Dites-moi qui viendra. Celui que vous voudrez. Προηγούμενου δὲ παρωχημένου χρόνου, λέγεται δι' ὑποθετικῆς έγκλίσεως. J'ai cru qu'il viendrait (ὄχι viendra). J'ignorais quand nous viendrions (ὄχι viendrons). Je vous l'avais bien dit que vous seriez malade (ὄχι serez) τὸ εἶπον ὅτι ἤθελες άρρώστῆσαι.

Ἐξαιρεῖται ὅταν πρόκειται περὶ πράγματος, τὸ ὅποιον βεβαίως μέλλει νὰ γένη οἶον J'ai appris que vous voyagerez cet été ε-

μαθον ὅτι θέλεις περιγηθῆ τὸ ἐρχόμενον θέρος, ἤγουν θέλεις περιγηθῆ τὸ ἔμαθον. Je vous ai dit que vous serez malade, et vous le serez soi εἶπον ὅτι θέλεις ἀρρώστησει καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι οὕτως ἔσται.

Παρατηρήσαμεν ἤδη ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅτι δὲν συντάσσουν οἱ Γάλλοι τὸν μέλλοντα μετὰ τοῦ ὑποθετικοῦ si, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἐνεστώτα ὡς Si tu dis la vérité, tu seras récompensé ἂν ἀληθείας, θέλεις ἀταμειφθῆ. Se vous venez demain.

Μετὰ δὲ τοῦ ἀπορηματικοῦ si, ἰσχύει ἡ γράμματικὴ ἐφαρμογὴ τῶν χρόνων ὡς Je ne sais s'il viendra, s'il tiendra sa promesse ἄγνοῶ ἂν ἔλθῃ, ἂν τηρήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. Qui sait s'il fera beau demain? τίς οἶδεν ἂν αὔριον γένη καλοκαιρία καὶ προηγουμένου παραχημέρου. Je ne savais s'il viendrait, s'il tiendrait sa promesse Vous ignoriez qu'il ferait beau.

Καὶ ἐν συνδέσει λόγου θέτομεν ἐνεστώτα ἀντὶ μέλλοντος καθ' ἑς περιπτώσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ ὡς Dites-moi, pouvez-vous me dire, pourrez-vous me dire, pourriez vous me dire si le courrier part demain? Je vous ai déjà dit qu'il part après-demain. Allez-vous ce soir au spectacle? Je crois que je n'y vais pas ce soir ὑπάγεις ἀπόψε εἰς τὸ θέατρον; Νομίζω ὅτι δὲν ὑπάγω. À quelle heure commence demain le concert? On m'a dit qu'il commence à huit heures, ἢ καὶ partira, irez-vous, je n'irai pas, commencera.

Ἰδομεν ὅτι, κατὰ συνηθέστατον ἰδιωτισμὸν, τὸ ῥῆμα aller ἐκλαμβάνεται ὡς βοηθητικὸν πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀμέσως ἢ μετ' ὀλίγον ἐσομένου οἷον Attendez, je vais sortir avec vous πρόσμενε, ἐξέρχομαι μετὰ σοῦ. Je vais lire toute la nuit θέλω ἀναγνώσει καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

Ὅθεν τὸ Je vais diner π. χ. δυνατόν νὰ σημαίνῃ, ἢ θέλω δειπνήσει, ἢ ὑπάγω νὰ δειπνήσω οἷον Je ne puis sortir maintenant, car je vais diner δὲν δύναμαι νὰ ἐξέλθω τώρα διότι θέλω δειπνήσει. Où allez-vous? Je vais diner ποῦ ὑπάγεις; Ὑπάγω νὰ δειπνήσω.

IV. ΜΕΛΛΩΝ ΠΡΟΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ἢ ΣΥΝΘΕΤΟΣ.

Καὶ ὁ ἀπλοῦς καὶ ὁ σύνθετος μέλλων (je serai, j'écrirai, j'aurai été, j'aurai écrit) σημαίνουσι μέλλουσαν ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν ἀλλ' ὁ μὲν ἀπλοῦς τίθεται ὅτε μὲν ἀπολύτως, ἤτοι μὴ προσδιοριζομένης τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐσομένου ὡς Le monde aura une fin ὁ κόσμος θέλει τελειώσῃ ὅτε δὲ σχετικῶς πρὸς μέλλουσαν καὶ προσδιορισμένην στιγμὴν, ἢ ἐποχὴν τοῦ φυσικοῦ ἠφισιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτου Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

χρόνου ὡς Il partira demain. Je partirai quand vous partirez. Ὁ δὲ σύνθετος μέλλων οὐδέποτε τίθεται ἀπολύτως· ἔθεν δὲν λέγεται ἀπλῶς Il sera parti, je serai parti, ἀλλὰ il sera parti demain, dans trois jours, quand vous arriverez.

Ἐκ ταύτης τῆς διαφορᾶς ἔμως μεταξὺ ἀπλοῦ καὶ συνθέτου μέλλοντος δὲν συμπεραίνεται ἡ σημασία τοῦ, περὶ οὗ ὁ λόγος, συνθέτου. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐξετάσωμεν καὶ κατὰ τί διαφέρει οὗτος τοῦ ἀπλοῦ σχετικῶς ἐκλαμβανομένου.

ΚΑΝΩΝ ΓΕΝΙΚΟΣ. Ἡ διὰ τοῦ ἀπλοῦ μέλλοντος σημαينوμένη κατὰ-στασις ἢ ἐνέργεια γίνεται πάντοτε συγχρόνως τῇ προσδιορισμένῃ ἐποχῇ ἢ καὶ μετ' αὐτήν· ἡ δὲ διὰ τοῦ συνθέτου πάντοτε γίνεται πρὸ ταύτης τῆς ἐποχῆς καὶ διὰ τοῦτο λέγεται antérieur, προτετελεσμένος.

Ἀπλοῦς μέλλων.

Σύνθετος μέλλων.

Je partirai demain, dans trois jours, le vingt du mois, en même temps que vous, quand vous arriverez, après mon diner, etc. θέλω ἀναχωρήσει αὔριον (ἐν τῇ αὔριον ἡμέρᾳ), μετὰ τρεῖς ἡμέρας (ἐν τῇ τρίτῃ ἀπὸ τοῦ νῦν ἡμέρα), τὴν εἰκοστὴν τοῦ μηνός, συγχρόνως τῇ ἀναχωρήσει σου, ὅταν φθάσης (συγχρόνως τῇ ἀφίξει σου), μετὰ τὸ γεῦμά μου κ.τ.λ.

Je veillerai pendant que vous dormirez ὅ' ἀγρυπνήσω ἐνῶ σὺ κοιμᾶσαι.

Je serai parti demain, dans trois jours, le vingt du mois, quand vous arriverez, ἢ γοῦν πρὸ τῆς αὔριον, πρὸ τῆς ἐρχομένης τρίτης ἡμέρας, πρὸ τῆς ἀφίξεώς σου. J'aurai lu votre livre demain θὰ ἔχω ἀνεγνωσμένον τὸ βιβλίον σου αὔριον. Il viendra ce soir pour manger avec moi; mais j'aurai déjà soupé ἀλλ' ἤδη θὰ ἔχω δειπνήσει.

Quand vous aurez assez dormi, je vous reveillerai ἀπὸ κοιμηθῆς ἀρκούντως, θέλω σ' ἐξυπνίσει.

Ὡς προσδιορίζεται πολλάκις δι' ἀπλοῦ μέλλοντος ἢ μέλλουσα ἐποχῇ, καθ' ἣν ἢ δὴ θέλει περαιωθῆ τὸ ὑπὸ τοῦ προτετελεσμένου μέλλοντος σημαίνονμενον (Je serai parti quand vous arriverez), οὕτω καὶ πολλάκις ὁ προτετελεσμένος μέλλων προσδιορίζει τὴν ἐποχὴν, μετὰ τὴν ὅποια θέλει γίνεαι ἡ ἐνέργεια ἢ κατὰστασις (Quand je serai arrivé, vous partirez).

Κατὰ δὲ ταύτην τὴν σύνταξιν ὁ σύνθετος μέλλων ἐπιφέρεται τοῖς quand, lorsque, après que, dès que, à peine καὶ τοῖς ὁμοίοις οἷον

Vous partirez quand je serai arrivé, ἢ γοῦν après mon arrivée μετὰ τὴν ἀφίξίν μου.

Lorsque vous aurez fini votre ouvrage, reposez-vous ἀπὸ τελειώσης τὸ ἔργον σου, ἀναπαύθητι, ἢ γοῦν après avoir fini votre ouvrage, après l'achèvement de votre ouvrage.

Je me coucherai dès que j'aurai écrit cette lettre εὐθὺς ἀπὸ γράψω ταύτην τὴν ἐπιστολὴν (ἅμα γράψας...), θέλω κατακλιθῆ ἢ γοῦν Aussitôt après avoir écrit cette lettre je me coucherai.

A peine aura-t-il commis cette faute, qu'il s'en repentira μόλις σφάλῃ κατὰ τοῦτο, θέλει μετανοήσῃ ἤγουν Aussitôt après avoir commis cette faute ἢ καὶ aussitôt cette faute commise, il s'en repentira.

Ἐν συνδέσει λόγου: Je sais bien que vous aurez fini le premier ἤξεύρω ὅτι θέλεις τελειώσῃ πρῶτος Προηγουμένου δὲ παρωχημένου, ὡς τίθεται ἀπλῆ ὑποθετικὴ ἀντὶ ἀπλοῦ μέλλοντος, οὕτω τίθεται καὶ σύνθετος ὑποθετικὴ ἀντὶ συνθέτου μέλλοντος ὡς Je savais bien que vous auriez fini avant moi, que vous seriez arrivé à trois heures.

Οὕτω καὶ μετὰ τοῦ ἀπορηματικοῦ σὶ ὡς Je ne sais s'il aura fini à temps ἀγνοῶ, ἂν τελειώσῃ ἐγκαίρως. Je ne savais s'il aurait fini à temps.

Μετὰ δὲ τοῦ ὑποθετικοῦ σὶ, ὡς ἀντὶ μέλλοντος ἀπλοῦ, τίθεται ἐνεστώσῃ οὕτως ἀντὶ συνθέτου μέλλοντος τίθεται παρωχημένος ἀόριστος ὡς S'il a fini le premier, je lui donnerai quatre drachmes ἂν τελειώσῃ πρῶτος, θέλω τῷ δῶσῃ τέσσαρας δραχμάς. Dites-lui que s'il a fini le premier . . . ὅχι s'il aura fini.

Ἰδιαίτερα χρήσις τοῦ προτετελεσμένου μέλλοντος.

Οἶον λαμβάνει σημασίαν ἐνίοτε ὁ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων μετ' ὀλιγοῦ μέλλον, τοιαύτην ἐνίοτε λαμβάνει καὶ ὁ Γαλλικὸς προτετελεσμένος παρωχημένος, ἤγουν τὴν τοῦ εὐθέως καὶ ἐν τάχει γενησομένου ὥστε τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους, γράψε καὶ πεπράξεται, ἀκριβῶς μεταγλωττίζεται διὰ τοῦ parlez et cela sera fait. Οὕτω καὶ τὸ Je l'aurai bientôt persuadé, κ.τ.λ.

Τέλος μεταχειρίζονται οἱ Γάλλοι ἐνίοτε τὸν σύνθετον μέλλοντα ἐπὶ παρωχημένου ἐξ εἰκασίας λαλοῦντες, καθ' ἃς περιστάσεις μεταχειρίζονται οἱ Ἕλληνες τὸ μελλοντικὸν θὰ ἢ θε νὰ μετὰ τοῦ ἀορίστου τῆς ὀριστικῆς οἶον Tu l'as vu triste; il aura appris la mort de son ami τὸν εἶδες τεθλιμμένον, θε νὰ (ἴσως) ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ φίλου του, ἤγουν πιθανὸν ὅτι ἔμαθε. Vous y étiez; dites-vous; vous aurez alors entendu ce qui s'y est dit ἤσο παρών, λέγεις, θὰ (ἴσως) ἤκουσες λοιπὸν τί ἐρρέθη.

Ὁσαύτως καὶ ὁ ἀπλοῦς μέλλον τίθεται ἀντὶ ἐνεστώσας ὡς Il ne vient pas; il sera malade δὲν ἔρχεται, πιθανὸν ὅτι (ἴσως) εἶναι ἀρρώστος (θὰ εἶναι ἀρρώστος).

V. ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ-ΠΑΡΩΧΗΜΕΝΟΥ.

Prétérit défini, Prétérit indéfini.

α) Ἐπειδὴ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τῶν, περὶ ὧν ὁ λόγος, Γαλλικῶν χρόνων δυνατόν νά προσέλθῃ σύγχυσις δι' Ἕλληνα σπουδαστήν, προλέγομεν ἤδη ὅτι ὁ ἡμέτερος Prétérit ἢ Passé défini ἀναπληροῖ μᾶλλον τὸν Ἑλληνικὸν ἀόριστον, ὁ δὲ Prétérit ἢ Passé indéfini τὸν παρακείμενον ὡς

Τότε ἔγραψα j'écrivis alors, γέγραφα j'ai écrit, ἐπεισθὲν je fus persuadé.

Ἡ πόλις ἤρτηται la ville a été prise ἢ καὶ est prise οὐχὶ δὲ fut prise.

Ἡ πόλις ἐάλω la ville fut prise.

Καλοῦμεν λοιπὸν ὠρισμένον (défini) τὸν χρόνον, ὃν ὀνόμασταν οἱ Ἕλληνας ἀόριστον (indéfini, aoriste). Καὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησι γραμματικαῖς ὠνομάσθη οὕτω διὰ τὸ ἀόριστον αὐτὸ τοῦ φυσικοῦ χρόνου, καθ' ὃ ἐγένετο τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον. Ἐπειδὴ τὸ ἔγραψα, π. χ. οὐδὲν ἄλλο παριστᾷ οἴκοθεν, ἢ γενόμενόν τι κατὰ μίαν τῶν ἀπείρων στιγμῶν τοῦ παρελθόντος· τὸ δὲ πότε τοῦ παρελθόντος ἄλλως δεικνύεται δι' οἰουδήποτε προσδιορισμοῦ, ὡς ἔγραψα χθὲς, κ.τ.λ. Παρὰ δὲ τοῖς Γάλλοις αἴτιον τῆς ὀνομασίας εἶναι ἢ χρῆσις αὐτῆ τοῦ Prétérit défini· ἐπειδὴ δὲν τίθεται, εἰ μὴ ὅταν προσδιορίζηται ἢ ἐποχῆ, εἴτε ἄλλως, εἴτε ἐκ τῶν ἡγουμένων ὡς J'écrivis l'année dernière plusieurs lettres à votre ami. C'est alors que j'écrivis. ἢ καὶ ὅταν ὑποτίθεται γνωστῆ, ὅπερ συμβαίνει συνήθως ἐφ' ἱστορικῶν προσώπων ἢ συμβεβηκότων ὡς Alexandre fut un grand capitaine ὁ Ἀλέξανδρος ὑπῆρξε μέγας στρατηγός. Troie fut détruite par les Grecs ἢ Τροία ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατεστράφη.

β) Κατὰ τοῦ Ἀριστοτέλους τὸν ὀρισμὸν, ὁ Ἑλληνικὸς ἀόριστος περιλαμβάνει ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ χρόνου, τὰ ἀπ' αὐτοῦ μέχρι τοῦ ἐνεστώτος, ἐπειδὴ λέγεται πάλαι ἔγραψα, χθὲς ἔγραψα, σήμερον ἔγραψα.

Οὕτω καὶ ὁ Γαλλικὸς Prétérit indéfini ὡς J'ai écrit autrefois, J'ai écrit hier, j'ai écrit aujourd'hui.

Οὕτω καὶ ὁ Prétérit défini, ἐκτὸς ὅμως τῆς σήμερον, διότι λέγεται J'écrivis autrefois, j'écrivis hier, οὐχὶ δὲ j'écrivis aujourd'hui.

γ) Ἰδιαιτέρως τίθεται ὁ ἡμέτερος ἀόριστος παρωχημένος εἰς παράστασιν χρονικοῦ διαστήματος μὴ παρελθόντος ἐντελῶς, ἀλλ' εἰσέτι ἐκτεινομένου καὶ διαρκούντος ὡς J'ai écrit aujourd'hui, cette se-

maine, ce mois-ci, cette année, ἤγουν τὴν ἐνεστῶσαν ἡμέραν, τὴν ἐνεστῶσαν ἐβδομάδα, τὸν ἐνεστῶτα μῆνα, τὸ ἐνεστῶς ἔτος, ὅχι δὲ j'écrivis aujourd'hui, j'écrivis cette semaine, κ.τ.λ. Nous avons vu (ὅχι nous vîmes) de grands événements ce siècle-ci, ἴδμεν μεγάλην συμβάντα κατὰ τοῦτον τὸν αἰῶνα, τὸν ἐνεστῶτα αἰῶνα.

δ') Εἰς παράστασιν δὲ χρονικοῦ διαστήματος ἐντελῶς παρελθόντος τίθεται καὶ ὁ ἀόριστος καὶ ὁ ὠρισμένος παρωχήμενος· ὡς J'ai écrit ἢ j'écrivis hier, la semaine dernière, il y a deux ans, ἤγουν χθές, τὰν παρελθούσαν ἐβδομάδα, πρὸ δύο ἐτῶν. Alexandre fut ἢ a été un grand capitaine. Troie fut détruite par les Grecs. J'eus ἢ j'ai eu deux fois la fièvre en 1840 δις ἐθερμάνθη κατὰ τὸ 1840.

Κατὰ τοῦτο ὁμοίως ἰδιάζει ὁ ἀόριστος παρωχήμενος, καθότι τίθεται καὶ ἐπὶ ὅλως ἀορίστου παρελθόντος, ὅθεν μάλιστα ἔλαβε παρ' ἡμῖν τὸ ὄνομα· ὡς J'ai écrit bien des fois à votre ami, jamais il ne m'a répondu πλειστάκις ἔγραψα πρὸς τὸν φίλον σου, αὐτὸς δ' οὐδέποτε μοι ἀπεκρίθη· οὐχὶ δὲ j'écrivis, répondit. Combien de fois avez-vous eu la fièvre? καὶ ὅχι eûtes-vous, ἐκτὸς ἐὰν ᾖναι λόγος περὶ ὠρισμένης ἐποχῆς, ὡς ἤδη προείπομεν· ὅθεν τὸ J'écrivis bien des fois à votre ami; mais jamais il ne me répondit δὲν σημαίνει ἀορίστως καὶ ἀσχετῶς ὅτι πλειστάκις ἔγραψα, ἀλλ' ὅτι ἔγραψα τότε, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὴν προσδιωρισμένην δηλαδὴ ἐκ τῶν ἡγουμένων, ἢ ἐξ αὐτῆς τῆς συναφείας τοῦ διαλόγου. Ὡσαύτως καὶ τὸ combien de fois eûtes-vous la fièvre? σημαίνει ποσάκις ἐθερμάνθης τότε, ἀλλ' ὅχι ἀπολύτως καθ' ὅλην τὴν ζωὴν σου.

ε') Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων Alexandre a été ἢ fut un grand capitaine· Troie a été ἢ fut détruite par les Grecs· J'ai eu ἢ j'eus deux fois la fièvre en 1840 θεωροῦνται καθ' ἑαυτὰ τὰ λεγόμενα. Εἰ δὲ μὴ, φέρ' εἰπεῖν καθ' ἱστορικὴν ἢ διηγητικὴν συναφειαν, τίθεται ἰδιαίτερος ὁ ὠρισμένος παρωχήμενος, ἐκτὸς ἐπὶ διηγήσεως τῶν καθ' ἣν ἡμέραν λαλοῦμεν ἢ γράρομεν συμβαινόντων.

Ὁ ὠρισμένος παρωχήμενος εἶναι λοιπὸν παρ' ἡμῖν ὁ κατ' ἐξοχὴν ἱστορικὸς χρόνος· π. χ. Un laboureur trouva un serpent engourdi par le froid, Il le prit et le mit dans son sein. Mais l'animal, étant réchauffé, reprit son naturel et mordit son bienfaiteur γεωργός, χειμῶνος ὥρα, ὅφιν εὐρών ὑπὸ κρύους πεπηγότα, τοῦτον λαβὼν ὑπὸ κόλπου κατέθετο. Θερμανθεὶς δ' ἐλείνος, καὶ ἀναλαβὼν τὴν

ἔδιδαν φύσιν, ἐπληξῆς, (ἔδακε) τὸν εὐεργέτην· οὐχὶ δὲ a trouvé, l'a pris et l'a mis, a repris, a mordu, ἐκτὸς ἐὰν ἔγεινε τὸ πρᾶγμα καθ' ἣν ἡμέραν λέγεται· οἷον Ce matin un laboureur a trouvé un serpent engourdi par le froid. Il l'a pris et mis dans son sein, κ.τ.λ. σήμερον τὸ πρῶν γεωργὸς κ.τ.λ. οὐχὶ δὲ ce matin un laboureur trouva κ.τ.λ.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ.

1. Ἀπαραίτητος εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ Prétérit indéfini.

α) Ὡς ἰσχύει περὶ τινος γενομένου καθ' ἣν ἡμέραν λαλοῦμεν ἢ γράφομεν. J'ai reçu votre lettre il y a deux heures ἔλαβον τὴν ἐπιστολὴν σου πρὸ δύο ὥρων.

β) Ἐπὶ χρονικοῦ διαστήματος εἰσέτι διαρκουόντος. Êtes-vous allé à Paris cette année ?

γ) Ἐπὶ ὅλως ἀορίστου χρονικοῦ διαστήματος. Combien de fois êtes-vous allé à Paris ? J'y suis allé cinq ou six fois.

2 Ἡ δὲ χρῆσις τοῦ Prétérit défini ἀπαιτεῖται ἀντὶ τοῦ Prétérit indéfini, εἰς διήγησιν συμβεβηκότων πρὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν λαλεῖ ἢ γράφει ὁ διηγούμενος.

Ἀρκούντως δεικνύεται ἐκ τῶν παραδειγμάτων ὅτι ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ, ὡς δι' ἀορίστου ἀναπληροῖ τοὺς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀόριστον καὶ παρακείμενον, οὕτω καὶ δι' ἀορίστου τοὺς παρὰ τοῖς Γάλλοις Prétérit défini καὶ Prétérit indéfini.

Ἰδομεν ὅτι ὁ Prétérit indéfini ἀναπληροῖ τὸν προτετελεσμένον μέλλοντα, ὅταν συντάσσεται μετὰ τοῦ ὑποθετικοῦ si· οἷον Je serai fort étonné s'il est arrivé demain avant vous (ἀντὶ τοῦ s'il sera arrivé).

VI. ΠΛΗΡΕΣ ΠΡΟΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΟΣ, ἢ ΠΡΟΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΠΑΡΟΧΗΜΕΝΟΣ.

Plus-que-parfait et prétérit antérieur.

J'avais écrit—ἔγγράφειν—εἶχον γράψει. Quand J'eus écrit—ἀφοῦ ἔγραψα—γράψας. Quand la ville fut détruite ἀφοῦ κατεδαφίσθη ἡ πόλις.

1. Οἱ δύο χρόνοι οὗτοι τοῦτο κοινὸν ἔχουσιν, ὅτι ἐκάτερος αὐτῶν παριστᾷ τι πρὸ τινος ἄλλου γενομένου ἐν τῷ παρελθόντι· διαφέρει δὲ καθότι

Ὁ μὲν ὑπερσυντελικὸς δηλοῖ αὐτὸ τὸ εἶγεῖν (τὸ γεγονὸς) πρὸ ἄλλου τινός· ὡς J'avais fini quand il vint εἶχον τελειῶσαι ὅτε ἦλθε. Τί εἶχε γίνει ὅτε ἦλθε; εἶχον τελειῶσαι.

J'avais à peine écrit deux pages, que je m'endormis profondément (τὸ que ἀντὶ τοῦ quand), μέλις εἶχον γράψαι δύο σελίδας καὶ ἀπεκοιμήθην βαθέως. Τί εἶχες πράξει, πρὶν ἀπεκοιμηθῆς; μέλις εἶχον γράψαι δύο σελίδας.

Je l'avais déjà oui dire ἤδη τὸ εἶχον ἀκούσει, ἤγουν πρὸ τοῦ νῦν, πρὸ τοῦ μοι τὸ εἶπες, κ.τ.λ.

Ἐκ τούτων τῶν παραδειγμάτων εὐκόλως ἐξάγεται ὅτι, ξενίζουσα ἡ νεωτέρα Ἑλληνικὴ παρέλαβε καὶ αὐτὴ σύνθετον ὑπερσυντελικόν, εἶχον εἶπει, εἶχες γράψαι, εἶχεν ὁμιλήσει κ.τ.λ. δὲν παρεδέχθη ὅμως σύνθετον *προτετελεσμένον παρωχήμερον*, ὡς ἤθελεν εἶσθαι, *ἔαχον εἶπει, ἔαχες γράψαι* κ.τ.λ. ἀλλὰ τὸν ἀναπληροῖ, ὡς καὶ ἡ ἀρχαία, διὰ τῆς ὀριστικῆς ἢ τῆς μετοχῆς τοῦ ἀορίστου. Après qu'il eut ainsi parlé, tout le monde applaudit; οὕτως εἰπόντος αὐτοῦ, συνεκρότησαν πάντες, ἢ καὶ ἀφοῦ ταῦτα εἶπεν.

Ε') Ὅτι ὁ μὲν ὑπερσυντελικὸς χρήζει προσδιορισμοῦ, ἐπειδὴ π. γ. εἰς τὸ φύσει ἀτελὲς j'avais écrit cette lettre (εἶχον γράψαι ταύτην τὴν ἐπιστολήν), ἀνάγκη νὰ προστεθῆ καὶ τὸ πότε, εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἐννοίας· ὡς J'avais écrit cette lettre depuis longtemps πρὸ πολλοῦ, à deux heures après midi εἰς τὰς δύο π. μ., avant votre arrivée πρὸ τῆς ἀφίξεώς σου, quand je commençai l'autre ὅτε ἤρχισα τὴν ἄλλην κ.τ.λ.

Ὁ δὲ προγενέστερος παρωχήμερος προσδιορίζει ἀρ' ἑαυτοῦ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν εἶγεῖν τὸ ὑπ' ἄλλου τινός ῥήματος σημαίνον. Ὄθεν πᾶσα φράσις, ἐν ἣ τίθεται οὗτος ὁ χρόνος, σύγκειται ἀναποφεύκτως ἐκ δύο κώλων, μᾶλλον δὲ ἐκ δύο προτάσεων, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἐκφέρεται διὰ προγενεστέρου παρωχημένου, ἡ δὲ δι' ὀρισμένου παρωχημένου π. γ. ἐπὶ τοῦ Je m'en allai quand j'eus reçu mon argent, τὸ quand j'eus reçu mon argent προσδιορίζει τὴν ἐποχὴν (τὸ πότε) τοῦ κυρίου καὶ καθ' ὀρισμένον παρωχημένον ῥήματος Je m'en allai! Ἀπῆλθον. Πότε; Ἀρ' οὐ ἔλαβον τὰ χρήματά μου.

Συντάσσεται δὲ μετὰ τῶν quand, lorsque, après que, aussitôt que, dès que, à peine, καὶ τῶν ὁμοίων.

Ὁ δὲ προγενέστερος παρωχήμερος δηλοῖ τὸ μετὰ τί εἶγεῖνεν ἄλλο τι· ὡς Il s'en alla quand j'eus parlé εἰπόντος ἐμοῦ, ἀπῆλθε. Πότε ἀπῆλθε; ἀρ' οὐ ἔλαλῃσα=λαλήτηντος ἐμοῦ.

Dès que j'eus dit quelques mots, mon adversaire m'interrompit μέλις εἶπον ἐλίγας λέξεις, με διεκόψεν ὁ ἀντιδικός. Πότε σὲ διεκόψεν ὁ ἀντιδικός; με διεκόψε μέλις εἰπόντα ἐλίγας λέξεις.

Je m'en allai lorsque j'eus reçu mon argent ἀφοῦ ἔλαβον=λαβὼν τὰ χρήματά μου, ἀπῆλθον.

2, Ἄλλα τινὰ παραδείγματα πρὸς σύγκρισιν καὶ πληρεστέραν κατάληψιν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ καὶ τοῦ προγενεστέρου παρωχημένου.

Prétérit ή passé défini.

Vous arrivâtes quand j'eus fini, ἔρθατες, ὅτε ἐτελειώσα, τελειώσαστος ἐμοῦ.

Dès que j'eus reconnu mon erreur, je l'avouai, εὐθὺς ἀρῶ συνείδων—ἄμα συνιδὼν τὸ λάθος μου, τὸ ὁμολόγησα

Quand je l'eus regardé, je le crus, honnête ἀποβλέψας εἰς αὐτόν, τὸν ὑπέλαθον τίμιον.

Je ne l'eus pas plutôt vu, que je l'aimai comme un ami μῶλις τὸν εἶδον—ἄμα ἰδὼν αὐτόν τὸν ἠγάπησα ὡς φίλον.

Quant l'enfant m'eut compris, il répondit ἐνοήσας τὸν λόγον μου, ἀπεκρίθη ὁ παῖς.

Je partis pour Rome quand mon père fut mort—après la mort de mon père ἀποθανόντος τοῦ πατρός μου, ἀπῆλθον εἰς τὴν Ῥώμην.

Quand notre requête eut été suffisamment préparée, nous allâmes au palais ἀρκούντως προετοιμασθείσης τῆς ἀναφοράς, ἐπορεύθημεν εἰς τὸ δικαστήριον.

A peine eus-je dit quelques mots qu'il m'interrompit μῶλις εἶπον λέξεις τινάς, μὲ διέκοψεν αὐτός.

Παρατήρησον ὅτι οὐδέποτε τίθεται ἀρνητικῶς ὁ προγενέστερος παρωχημένος ὅθεν μὴ λέγε Quando je ne l'eus pas regardé, quand l'enfant ne m'eut pas compris, quand mon père ne fut pas mort, à peine n'eus-je pas dit quelques mots, κ.τ.λ. Προκειμένου λοιπὸν νὰ μεταγλωττίσῃς τὸ, μὴ ἰδὼν αὐτόν ἐρχόμενον, ἀπῆλθον. λέγε Quando j'eus vu qu'il ne venait, οὐχι δὲ quand je n'eus pas vu qu'il venait ἔξαιρεῖται μετὰ τοῦ ne . . . pas plutôt, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω παραδείγματος Je ne l'eus pas plutôt vu que je l'aimai. Ἄλλ' εἶναι αὕτη μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον ἐξαιρέσις· ἐπειδὴ καὶ ὁ τοιοῦτος τρόπος εἶναι κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον ἀρνητικὸς,

Plus-que-parfait

J'avais fini quand vous arrivâtes εἶχον τελειώσει, ὅτε ἔρθατες.

J'avais depuis longtemps reconnu mon erreur quand je l'avouai εἶχον συνιδεῖ πρὸ πολλοῦ τὸ λάθος μου, ὅτε τὸ ὁμολόγησα.

Je l'avais cru honnête avant de le regarder τὸν εἶχον νομίσει τίμιον ἢ καὶ τὸν ἐνόμιζον τίμιον ἄνδρα πρὶν ἀποβλέψω εἰς αὐτόν.

Je ne l'avais pas encore vu que déjà je le regardais comme un ami οὐπω ἰδὼν αὐτόν, φίλον ἤδη θεωρούην.

Un enfant, qui seul m'avait compris, répondit à ce que j'avais demandé πᾶσι τις, μόνος ἐνοήσας τὸν λόγον μου, ἀπεκρίθη περὶ ὧν ἠρώτησα, ἡ γουν περὶ ὧν εἶχον ἐρωτήσει πρότερον, τότε, κ.τ.λ.

Mon père était mort quand je partis εἶχεν ἀποθάνει ὁ πατήρ μου, ὅτε ἀπῆλθον.

Notre requête avait été préparée longtemps à l'avance πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἐτοιμασθῆ ἢ ἀναρρά μας.

J'avais à peine dit quelques mots qu'il m'interrompit; mais je l'avais prévu et je ne fus pas intimidé.

ισοδυναμῶν πρὸς τὸ Ἄ peine l'eus-je vu, μόλις εἶδον αὐτόν. Il n'eut pas plutôt injurié son ami, qu'il s'en repentit— à peine eut-il injurié—σὶτότ qu'il eut injurié—ἄμα ὑβρίσας τὸν φίλον μετενόησε.

3. Ἄλλη σύνταξις τοῦ Passé antérieur καὶ τοῦ Plus-que-parfait.

α) Συντάσσεται καὶ αὐτὸς ὁ ὑπερσυντελικὸς μετὰ τῶν συνδέσμων quand, dès que, à peine κ.τ.λ. ἀλλ' ἔχει τότε ὁ λόγος τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο, ὅτι παριστῶν πρᾶγμα καθ' ἕξιν γινόμενον ἐν τῷ παρελθόντι ἐμπεριέχει πάντοτε τὴν ἐννοίαν τοῦ ὁσάκις, toutes les fois que οἷον

Aussitôt qu'il avait amassé quelque argent, il le donnait aux pauvres ἄμα συνάγων ἐκάστοτε ἀργύριον τι, ἔδιδεν αὐτὸ τοῖς πτωχοῖς.

Quand il avait fini, je commençais ὁσάκις εἶχε τελειώσει, ἤρχόμην ἐγώ.

Οὐδέποτε συμβαίνει τὸ τοιοῦτον ἐπὶ τοῦ προγενεστέρου παρωχημένου· ἀλλ' οὗτος ὁ χρόνος δηλοῖ πάντοτε τὸ ἀπαξ γινόμενον ὡς

Aussitôt qu'il eut amassé quelque argent, il le donna aux pauvres ἄμα συνάξας ἀργύριον τι, ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τοὺς πτωχοὺς.

Quand il eut fini, je commençai τελειώσαντος αὐτοῦ, ἤρχάμην ἐγώ (ἤρχισα).

β) Ἄσυνδέτως τιθέμενος ὁ προγενέστερος παρωχημένος, παριστᾷ τὸ ἐν τάχει γινόμενον, (καθάπερ παρετηρήσαμεν περὶ τοῦ συνθέτου μέλλοντος ὅτι δηλοῖ ἐνίοτε τὸ ἐν τάχει γενησόμενον). Κατὰ δὲ ταύτην τὴν ἐννοίαν προσθέτομεν τῷ ῥήματι τὸ ἐπιῤῥημα toujours ἢ ἰσοδυναμοῦσάν τινα ἐπιῤῥηματικὴν ἔκφρασιν· ὡς Je l'eus bientôt persuadé ταχέως τὸν ἐπεισα, je l'eus persuadé en quelques paroles διὰ βραχέων, κ.τ.λ.

VII. ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΟΣ ΠΑΡΩΧΗΜΕΝΟΣ.

(Prétérit antérieur indéfini.)

Ὁ χρόνος οὗτος σύγκειται ἐκ τοῦ ἀορίστου παρωχημένου τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παρωχημένης μετοχῆς τοῦ ῥήματος· ὡς Quand j'ai eu fini, quand tu as eu écrit, sitôt qu'il a été parti, à peine ont-elles eu compris.

Εἶναι δὲ ἐν χρήσει μόνον, ὅταν γίνηται λόγος περὶ πράγματος γινόμενου καθ' ἡν ἡμέραν λαλοῦμεν ἢ γράφομεν, καὶ ἐπομένως ἐκφέρεται τὸ κύριον ῥῆμα δι' ἀορίστου παρωχημένου οἷον

Dès que nous avons eu terminé notre besogne, nous sommes

allés nous promener ἄμα τελειώσαντες τὸ ἔργον ἡμῶν, ἐξήλθομεν εἰς περίπαιτον, (ὄχι ἄλλοτε, ἀλλὰ σήμερον).

Nous avons commencé notre ouvrage après que vous avez été partis (ἢ, συνθηθέστερον, quand vous fûtes partis) ἀρχίσασμεν τὸ ἔργον μας ἀφοῦ ἐξήλθετε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΓΚΛΙΣΕΩΣ.

α) Τῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι τριῶν χρόνων τῆς προστακτικῆς (γράφε, γράψον, γέγραφε), διέσωσε δύο ἢ σημερινὴ Ἑλληνικὴ, τὸν ἐνεστώτα δηλαδὴ πρὸς δῆλωσιν παρατάσεως, καὶ τὸν ἀόριστον πρὸς δῆλωσιν συντελείας.

Μὴ ὑπαρχούσης δὲ παρὰ τοῖς Γάλλοις τοιαύτης διακρίσεως παρατάσεως καὶ συντελείας, ἔπεται ὅτι ἓνα μόνον ἔχουσι τύπον τῆς προστακτικῆς ἀναπληροῦντα τοὺς δύο ἐκείνους τῆς Ἑλληνικῆς· ὅθεν γράφε καὶ γράψε=éeris, ξυρίζου καὶ ξυρίσου (ξυρήθητι)=rase-toi· μὴ λέγετε καὶ μὴ εἴπητε=ne dites pas· τιμᾶσθε καὶ τιμῆθητε=soyez honoré· ἄς ῥίπτωμεν καὶ ἄς ῥίψωμεν=jetons κ.τ.λ.

Ἐκτός δὲ τούτου ἡ ἔγκλισις αὕτη εἶναι ὁμοιόσημος κατ' ἀμφοτέρας τὰς γλώσσας, παριστώσα δηλαδὴ προσταγὴν, παρακλήσεις, ἀποτροπὴν, δέξις καὶ τὰ τοιαῦτα· οἷον

Obéis aux lois πείθου τοῖς νόμοις.

Θάρρει, ὦ φίλε, prends courage, ami.

Μηδένα ζήλου ne portez envie à personne

Ἐπειδὴν ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε quand vous aurez tout entendu, jugez et ne préjugez rien d'avance.

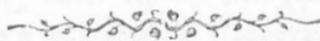
β) Μὴ ἔχουσα οὔτε ἡ Γαλλικὴ τρίτον πρόσωπον τῆς προστακτικῆς, ἀναπληροῖ αὐτὸ ὡς καὶ ἡ νεωτέρα Ἑλληνικὴ, διὰ τοῦ γ'. προσώπου τῆς ὑποτακτικῆς· ἄς ἔλθῃ=ἐλθέτω, qu'il vienne, qu'ils ne nous importunent pas ἄς μὴ μᾶς ἐνοχλοῦν, καὶ ἄς μὴ μᾶς ἐνοχλήσουν. Que Dieu nous soit propice ἵλεως ἡμῖν ὁ θεὸς ἔστω.

γ) Ὅταν τις ἀποτεῖνῃ εἰς ἑαυτὸν προσταγὴν ἢ παραίνεσιν, μεταχειρίζεται ἢ β'. ἐνικὸν πρόσωπον, ἢ ἀ. πληθυντικὸν τῆς προστακτικῆς· ὥστε λ. γ., τὸ Prends courage ἢ prenons courage δυνατὸν νὰ ἀποτεῖνῃται εἰς ἑαυτὸν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ προστάττοντος.

δ) Πολλάκις, χάριν ἐντάσεως τρόπον τινά τῆς ἀποτροπῆς ἢ ἀπα-

γορεύσεως, μεταχειρίζομεθα τὴν ἀπαρέμφατον, προηγουμένης τῆς προστακτικῆς τοῦ aller· Τοιοῦτοτρόπως N'allez pas vous imaginer que je serai votre dupe μὴ φαντασθῆτε ὅτι θέλετε μὲ ἀπατήσει. N'allons pas le lui dire· qu'il n'aïlle pas le lui dire ἄς μὴ τὸ εἴπωμεν, ἄς μὴ τὸ εἴπη εἰς αὐτόν.

ε) Ὅτι ἡ Γαλλικὴ, ὡς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ, μεταχειρίζεται πολλάκις τὸν μέλλοντα ἀντὶ τῆς προστακτικῆς, τοῦτο ἐσημειώσαμεν ἤδη ἐν τοῖς περὶ μέλλοντος Vous ferez ce que je vous ai ordonné ἀντὶ τοῦ faites. Tu ne déroberas point ἀντὶ τοῦ ne dérobe point οὐ μὴ κλέψεις, ἀντὶ τοῦ μὴ κλέπτε, μὴ κλέψεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΤΙΚΗΣ.

Ὅταν ὑποτίθεται τι καὶ ἐκ τούτου συμπεραίνηται ἄλλο τι ἀκόλουθον, ἢτοι ἐπόμενον, ἢ συνέπεια τῆς ὑποθέσεως, τότε ὁ λόγος λέγεται ἰποθετικός· οἷον Si Dieu existe, il y a des récompenses pour la vertu, des châtimens pour le vice εἰ ἔστι Θεός, ἔστι καὶ ἀνταπόδοις, ἀρετῆς καὶ κακίας· Εἰ μὲν σήμερον ἔστι τρίτη ἡμέρα χθες ἦτο δευτέρα ἡμέρα. Si c'est aujourd'hui le troisième jour, c'était hier le deuxième. Si tu dis la vérité, je te promets dix talents ἐὰν ἀληθεύσης, ὑπισχνουμαι σοι δέκα τάλαντα, καὶ ὄχι si tu diras· εἰ μὲν ἔσται αὔριον τρίτη ἡμέρα σήμερόν ἐστι δευτέρα ἡμέρα si c'est demain le troisième jour, c'est aujourd'hui le deuxième καὶ ὄχι si ce sera demain. (Ἴδε τὰ περὶ ἀπλοῦ μέλλοντος). Si j'ai fini quand vous viendrez, je vous céderai la place ἐὰν τελειώσω ὅταν ἔλθης, θέλω σοὶ παραχωρήσει τὸν τόπον, καὶ ὄχι si j'aurai fini (Ἴδε τὰ περὶ συνθέτου μέλλοντος).

Ταῦτα μὲν ἤδη ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐκανονίσθησαν· νῦν δὲ πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν τὰ περὶ ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως, τουτέστι τὴν διὰ τοῦ ἤθε.lor, ἤθε.les, ἤθε.le . . . ἐξηγουμένην σχέσιν τῆς συνεπείας πρὸς τὴν ὑπόθεσιν.

— Μίαν καὶ μόνην μορφήν τῆς ὑποθετικῆς ἔχει ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ, εἰς οἷονδ' ἕποτε χρονικὸν τμήμα καὶ ἂν ἀναφέρηται ὁ ὑποθετικὸς λόγος· οἷον

Ἐὰν εἴχομεν βιβλίον, θέλομεν τὸ ἀναγνώσει (σήμερον νῦν).

Ἄφου τελειώσωμεν τὸ ἔργον τοῦτο, ἐὰν εἴχομεν βιβλίον, ἠθέλομεν τὸ ἀναγνώσει.

Χθὲς ἐστενοχωρήθημεν πολὺ ὥστε, ἐὰν εἴχομεν βιβλίον, ἠθέλομεν τὸ ἀναγνώσει.

Ἡ δὲ Γαλλικὴ δὴ μὲν μορφὰς ἔχει τῆς ἐγκλίσεως ταύτης, ἐξ ὧν ἡ μὲν τίθεται ἐπὶ ἐνεστώτος καὶ μέλλοντος, ἡ δὲ ἐπὶ παρελθόντος· ὅθεν λέγε

Si nous avions un livre, nous le *livrions* (aujourd'hui, maintenant).

Quand nous aurons fini cet ouvrage, si nous avions un livre, nous le *livrions*.

Nous nous sommes fort ennuyés hier; si nous avions eu un livre, nous l'*aurions lu*.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΕΝΙΚΟΙ·

1. Ἐπὶ μὲν ἐνεστώτος καὶ μέλλοντος, ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ *si* καὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς, τὸ δὲ ἐπόμενον (ἢ ἀπόδοσις) διὰ τῆς ἀπλῆς ὑποθετικῆς· οἷον Si j'avais de l'argent, je vous en donnerais ἐὰν εἴχον ἀργύριον, ἤθελον σοὶ δῶσει=εἰ εἴχον ἀργύριον, παρέσχον ἂν σοι.

Ἐπὶ δὲ τοῦ παρελθόντος, ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ *si* καὶ τοῦ ὑπερσυντελικῆς τῆς ὀριστικῆς, ἢ τῆς ὑποτακτικῆς ἀδιαφόρου. Τὸ δὲ ἐπόμενον διὰ μιᾶς τῶν δύο μορφῶν τῆς συνθέτου ὑποθετικῆς· οἷον Si j'avais eu, ἢ si j'eusse, eu de l'argent, je vous en aurais donné, ἢ je vous en eusse donné, ἐὰν εἴχον ἀργύριον, ἤθελον σοὶ δῶσει (τότε), =εἰ εἴχον ἀργύριον, παρέσχον ἂν σοι.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Δυνατὸν ἢ ὑπόθεσις ν' ἀναφέρεται εἰς ἕτερον χρονικὸν πρῆμα καὶ εἰς ἕτερον ἢ ἀπόδοσις. Τότε δὲ τίθεται κατάλληλος ῥηματικὸς χρόνος, οἷον ἀπαιτεῖ ἢ ἔννοια· ὡς Si je l'avais cru ἢ si je l'eusse cru, je ne serais pas malade ἂν τὸν ἐπίστευον (τότε), δὲν ἤθελον ἀρρώσσει (τώρα), =εἰ ἐπίεσθην, οὐκ ἂν ἠσθένουν.

2. Οὐδέποτε τίθεται, οὔτε ἡ ἀπλῆ ὑποθετικὴ, οὔτε ἡ πρώτη μορφή τῆς συνθέτου ὑποθετικῆς μετὰ τὸ ὑποθετικὸν *si*. Σφάλλουσι λοιπὸν οἱ λέγοντες S'il aurait de l'argent, s'il aurait eu de l'argent, κ.τ.λ. ἀντὶ s'il avait, s'il avait eu de l'argent.

2. Ἐξαιρεῖται, ὅταν ἐκφέρεται ἡ ὑπόθεσις διὰ τοῦ *quand même* ἢ *lors même que* ἀντὶ τοῦ *si même*=καὶ ἂν ὡς Je ne le pourrais pas, quand même je le *voudrais*, ἀντὶ τοῦ *même si* je le *voulais*,

καὶ ἂν τὸ ἤθελον (καὶ ἂν τὸ θέλω) δὲν ἤθελον δυναθῆ νὰ τὸ πράξω. Je n'aurais jamais pu quand même ἢ lors même que je l'aurais ἢ je l'eusse voulu, ἀντὶ τοῦ même si je l'avais voulu.

Καὶ ἄνευ τοῦ quand même, ἢ lors même que, ἀλλ' ἀργυρόμενου τότε τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως, ἣτις ἐίνονται μετὰ τῆς προτάσεως διὰ τοῦ que τριουτοτρόπως· Je le pourrais, que je ne le voudrais pas—je ne le voudrais pas, quand même je le pourrais—je ne le voudrais pas, même si je le pouvais. Je l'aurais pu, que je ne l'aurais pas voulu. Il m'en parlerait cent fois, que je ne le ferais pas καὶ μυριάκις ἂν μοὶ τὸ εἶπε, δὲν θὰ τὸ πράξω.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Εἶδομεν ἐν τοῖς περὶ τοῦ μέλλοντος, ὅτι, προηγουμένου παρεξηγημένου χρόνου, συντάσσεται ἡ ὑποθετικὴ μετὰ τοῦ si, ὅτε ὁ si δὲν εἶναι ὑποθετικὸς, ἀλλ' ἀπορηματικὸς, ἢ ἐρωτηματικὸς· ὡς Je ne savais s'il viendrait bientôt, δὲν ἤξευρον ἂν ἔλθῃ ταχέως—οὐκ ἤδειν εἰ ταχέως ἔξει ἢ καὶ ἔξει κ.τ.λ.

3. Πλειστακίς ἢ διὰ τοῦ ἤθε.lor σχηματιζομένη Ἑλληνικὴ ὑποθετικὴ ἀναπληροῦται κάλλιον διὰ τοῦ παρατατικοῦ· ὡς Ἄν εἶχέ τι, τὸ ἐδίδει. Περὶ δὲ τοῖς Γάλλοις οὐδέποτε τίθεται παρατατικὸς ἀντὶ ἀπλῆς ὑποθετικῆς. Ὅθεν μὴ λέγε ἐν ὑποθετικῷ λόγῳ S'il avait quelque chose, il le donnait, διότι τότε ὁ σύνδεσμος si ἀποβάλλει τὴν ὑποθετικὴν ἐννοίαν καὶ ἰσοδυναμεῖ τοῖς quand, lorsque, toutes les fois que· ὥστε τὸ s'il avait quelque chose, il le donnait ἄλλο δὲν σημαίνει εἰ μὴ ὁσάνκι εἶχέ τι, τὸ ἐδίδεν, ἤγουν ἐδίδεν ὅσα εἶχεν. Οὕτω καὶ τὸ Si je l'appelais, il s'en allait—ὅτε ἐκάλουν αὐτόν, ἔφυγε, —εἰ καλέσαιμι αὐτόν, ἀπέει. Ἄλλ' ὑποθετικῶς λέγε Si je l'appelais, il s'en irait ἐὰν τὸν ἐκράζον, ἤθελε φύγει.

Ἐπὶ παρελθόντος δὲ λέγεται ὀρθῶς Il tombait, si je ne l'eusse retenu, ἀντὶ τοῦ il serait tombé, ἔπιπτεν (ἤθελε πέσει) ἂν δὲν τὸν ἐμπόδιζον. Si j'avais dit un mot, il se donnait la mort, ἀντὶ τοῦ il se serait ἢ il se fût donné la mort κτλ. Τοῦτο δὲ πρὸς ἐντόνωτέραν καὶ ζωηροτέραν ἐκφρασιν τοῦ λόγου.

4. Ἄλλοι τρόποι τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως.

Ἄν καὶ πάντοτε ὀρθὴ καὶ κατάλληλος γίνεται ἡ χρῆσις τοῦ ὑποθετικοῦ si πρὸς ἐξήγησιν τῆς προτάσεως, ὑπάρχουσιν ὅμως ἄλλοι πολλοὶ τρόποι ἐπίσης μὲν ὀρθοὶ καὶ κατάλληλοι, ἐνίοτε δὲ καὶ προτιμητέοι. Σημειοῦμεν ἐνταῦθα τινὰς ἐκ τῶν συνηθεστέρων.

En fût-il autrement, je ne le ferais pas encore και ἄν ἄλλως εἴχε, πάλιν δὲν τὸ ἐπραττον—même s'il en était autrement οὕτω και Dussé-je en mourir· me l'ordonnât-il cent fois κτλ.—même si j'en devais mourir· même s'il me l'ordonnait cent fois· Dût la foudre m'écraser και ἄν κεραινωθῶ—quand même la foudre devrait m'écraser, —même si la foudre me devait écraser.

Je ne le pourrais pas faire, même avec la meilleure volonté du monde, και σφόδρα βουλόμενος, δὲν ἡδυνάμην νὰ τὸ πράξω—même si j'en avais le plus grand désir.

Je ne le ferais pas, même dans cette hypothèse και τούτου τεθέντος, δὲν τὸ ἐπραττον, même à ce prix, à cette condition· même avec cet espoir κτλ.

Je l'aurais fait; mais il m'en empêcha ἤθελον τὸ πράξει, ἀλλὰ μ' ἐμπόδισε, —s'il ne m'en eût empêché.

Je le ferais même sans le vouloir, sans y penser, même en dormant κτλ.

Je serais bien aise que vous l'eussiez vu εὐχαριστούμην (τόρα)· ἄν τὸν ἔβλεπες (τότε)—si vous l'aviez vu, ἢ si vous l'eussiez vu. Je serais bien aise d'apprendre la musique εὐχαριστούμην νὰ μάθω τὴν μουσικὴν—ἄν ἐμάθηνον, —si j'apprenais.

Ἰ. Πολλάκις ἀποσιωπᾶται ἡ ὑπόθεσις, ἥτις ἐννοεῖται τότε ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ νοήματος· οἶον

Vous devriez être plus riche ἔπρεπε νὰ ᾔσαι πλουσιώτερος—vous seriez plus riche, si vous l'étiez autant que vous le méritez, —si vous l'étiez en proportion de vos talents, de votre travail κτλ.

Il serait capable de le faire εἶναι (ἤθελον εἶσθαι) ἱκανὸς νὰ πράξῃ τοῦτο· τοῦτέστι si on l'en priaît, s'il le voulait bien κτλ.

Il y aurait un beau livre à faire sur ce sujet κτλ.

Πολλάκις λέγεται Je ne saurais, je ne pourrais, ἄνευ τοῦ pas, ἀντὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς je ne puis· οἶον

Il ne saurait trouver quelque moyen de se tirer d'embarras δὲν δύναται νὰ εὕρῃ (μηχανὴν τινα) τρόπον τινά, ὥστε ν' ἀπαλλαγθῇ· ἀντὶ τοῦ il ne peut. Je ne pourrais ἢ je ne saurais vous le dire, ἀντὶ je ne puis δὲν δύναμαι νὰ σοὶ τὸ εἶπω,

Ἐπὶ δὲ παρελθόντος, ὡς Il n'aurait jamais su se tirer d'embarras, τὸ ῥῆμα λαμβάνει πάλιν τὴν ὑποθετικὴν ἐννοίαν· ἐπειδὴ τότε ὑπονοεῖται ἀναγκαιῶς même s'il eût essayé και ἄν ἐπροσπᾶθει, δὲν ἡδύνατο (δὲν ἤθελε δυναθῆ) ν' ἀποφύγῃ τὸ θανάτῳ τῆς θέσεώς του.

6. Ἐπὶ ἐρωτήσεως μεταχειρίζομεθα τὴν ὑποθετικὴν καθ' ὅς περι-
στάσεις συνειθίζουσιν οἱ Ἕλληνες νὰ προτάττωσι τὸ ἄρα γε, μήπως,
τάχα κτλ. οἷον

Seriez-vous point indisposé? μήπως τάχα ἀσθενεῖς;

Ne seriez-vous point indisposé? μήπως ἀσθενεῖς;

Pourriez-vous croire votre fils coupable? ἄρα γε δύνασαι νὰ νο-
μίσῃς τὸν υἱόν σου ἔνοχον; Eussiez-vous pu croire votre fils coupable?
ἄρα γε ἐδυνάθεις νὰ νομίσῃς . . .

Et pourquoi ne viendrait-il pas? καὶ διατί νὰ μὴ ἔλθῃ; Et pour-
quoi ne serait-il pas venu? καὶ διατί ἄρα γε δὲν ἤρχετο;

ΘΕΜΑ.

Ἡ Λακεδαιμόνων ἐκαλεῖτο ἐξ ἀρχῆς Λελεγία ἀπὸ Λελεγος τοῦ κτίστου καὶ
πρώτου βασιλέως αὐτῆς· ὕστερον δὲ ὠνομάσθη ἀδιαφόρως Λακεδαιμόνων ἢ
Σπάρτη. Διατί κρύπτεις τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ὡς ἐχθρόν σου μὲ νομίζεις
(regarder comme); Ὁ πολὺς κόπος θέλει βλάψῃ τὴν υἱοειαν αὐτοῦ, ὡς ἐ-
βλάψῃ καὶ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ του (nuire à). Ἄρου ἀναγκάσω τὸν πρῶτον τόμον,
θὰ σὲ τὸν δώσω· καὶ ἀροῦ τὸν ἀναγκάσω καὶ σὺ, δός τον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις σὲ
τὸν ἐξήτησεν. Ὁ Ἀμύντας κατέλιπε τρεῖς υἱούς, Ἀλέξανδρον, Περδίκκην καὶ
Φίλιππον. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐβασιλεύσεν ἐν ἔτος καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ Περδίκκας
succéder à)· ὁ δὲ Φίλιππος ἐπέμφη ὑπὸ Εὐρυδίκης τῆς μητρὸς αὐτοῦ εἰς τὰς
Θήβας, ὅπου ἀνετράφη ὑπὸ (sous) τὸν Ἐπαμεινώνδαν, τὸν ἐνδοξὸν ἐκεῖνον Θη-
βαῖον, τὸν μέγαν φιλόσοφον καὶ ἄριστον στρατηγὸν καὶ πολιτικόν. Οἱ κερκοὶ
τῆς γῆς ὑπῆρξαν ἡ πρώτη τροφή τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπῆρξεν ὁ
μεγαλῆτερος στρατηγὸς τοῦ αἰῶνός του. Ἐὰν εἶχες σπουδάσει ἐπιμελῶς, ἤθε-
λες τώρα ἐνοήσῃς ὅσα λέγομεν. Πολλὰ ἤθελον δώσει διὰ νὰ τὸν ἴδω εὐτυχῆ,
(pour le voir). Καὶ τὴν ζωὴν ἤθελε δώσει (τότε) διὰ νὰ τὸν ἴδῃ εὐτυχῆ, νῦν
δὲ τὸν μισεῖ. Ἐλεγον ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ βασιλεὺς· ἀλλὰ μοὶ φαίνεται ὅτι ἤδη πρὸ
πολλοῦ (depuis longtemps) ἤθελε φθάσει ἐὰν ἐμελλε τιρῶντι νὰ ἔλθῃ . . . (s'il
eût dû venir effectivement). Ἐξῆλθον εἰς περίπατον, νομίζων ὅτι εἶναι κα-
λὸς ὁ καιρὸς καὶ δὲν θὰ βρέξῃ, ἀλλ' ἠπατήθην. Δὲν ἤθελε δημοσιεύσει τὸ
σύγγραμμά του, ἐὰν δὲν τὸ ἐνόμιζεν ὠφέλιμον. Ἠθέλομεν ὑπάγει σήμερον εἰς
τὴν ἐξοχὴν, ἐὰν ὁ καιρὸς μᾶς τὸ ἐπέτρεπε. Δὲν θὰ ἐξέλθω, καὶ ἂν ἦναι καλὸς
ὁ καιρὸς. Δὲν ἤθελον ἐξέλθει, καὶ ἂν ἦτο καλὸς ὁ καιρὸς. Δὲν ἠγοράσαμεν
ἄμαξαν, διότι δὲν εἶχομεν χρήματα· ἀλλ' ἴτως, καὶ ἐὰν εἶχομεν, δὲν ἠγορά-
ζομεν. Αἰτεῖται καὶ δοθῆσεται ἡμῖν, ζητεῖται, καὶ εὐρήσεται, κρούεται καὶ ἀνοι-
γῆσεται ἡμῖν. Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνῆσαι. Τὸν Θεὸν μόνον φοβῆθητε
(φοβήθητε).

ΓΥΜΝΑΣΜΑ.

Θράσυλλός τις παράδοξον ἐνόησεν
 μανίαν. Ἀπολιπὼν γάρ τὸ ἄστυ, καὶ
 κατελθὼν εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἐνταῦθα
 οἰκῶν, τὰ πλοῖα, τὰ καταίροντα ἐν αὐ-
 τῷ, πάντα ἑαυτοῦ ἐνόμειεν εἶναι, καὶ
 ἀπεγράφετο αὐτὰ, καὶ αὐ πάλιν ἐξε-
 περπε, καὶ τοῖς περισωζομένοις καὶ
 εἰσιούσιν εἰς τὸν λιμένα ὑπερέχαιρε.
 Χρόνους δὲ διετέλει πολλοὺς συνοικῶν
 τῷ ἀβροσθήματι τούτῳ. Ἐκ Σικελίας δὲ
 ἀναγθεις ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ παρέδωκεν
 αὐτὸν ἱατρῷ ἰάσασθαι, καὶ ἐπέστατο
 τῆς νόσου οὕτως. Ἐμέμνητο δὲ πολλὰ
 κίς τῆς ἐν μανίᾳ διατριβῆς καὶ ἔλεγε
 μηδέποτε ἠθροῖναι τοσοῦτον, ὅσον τότε
 ἤθετο ἐπὶ ταῖς μηδὲν αὐτῷ προσηκού-
 σαις γαυσίν ἀποσωζομέναις.

Un certain Thrasyllus fut atteint
 d'une singulière folie. Ayant quitté
 la ville et étant venu demeurer au
 Pirée, il s'imaginait que tous les vais-
 seaux qui abordaient dans ce port
 étaient à lui. Il les enregistrait, les
 expédiait de nouveau, et lors qu'ils
 entraient dans le port sains et
 saufs, il était transporté de joie. Il
 passa de longues années en proie à
 cette maladie. Son frère étant arrivé
 de Sicile le donna à traiter à un mé-
 decin, si bien qu'il fut guéri. Mais
 il se souvenait souvent de son état
 de folie, et disait, qu'il n'avait ja-
 mais eu tant de plaisir qu'il en res-
 sentait alors du salut de vaisseaux
 qui ne lui appartenaient en rien.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Qui est-ce qui fut atteint de folie?— Thrasyllus.— De quoi
 fut atteint Thrasyllus?— D'une singulière folie.— Quand en fut-il
 atteint? Après avoir quitté la ville et être venu demeurer au Pi-
 rée & quand il eut quitté la ville pour habiter le Pirée.— Que
 se figurait-il alors?— Il se figurait que les vaisseaux étaient à
 lui.— Quels vaisseaux?— Tous ceux qui entraient dans le port.
 — Dans quel port?— Dans le port du Pirée.— Qu'est-ce que le
 Pirée?— Un port.— Que faisait Thrasyllus dans sa folie?— Il
 enrégistrait tous les vaisseaux qui abordaient.— Que faisait-il
 ensuite?— Il les expédiait de nouveau.— Dans quel cas se réjouis-
 sait-il?— Quand les vaisseaux entraient sains et saufs dans le
 port.— Qu'éprouvait-il alors?— Il était transporté de joie.—
 Combien dura cette maladie?— Elle dura de longues années?—
 Qui arriva de Sicile?— Son frère.— Le frère de qui?— De Thra-
 syllus.— Que fit ce frère?— Il donna Thrasyllus à traiter à un
 médecin.— Fut-il guéri de sa maladie?— Il en fut guéri.— Par
 qui?— Par le médecin. Par quel médecin?— Par celui au quel le
 confia son frère.— Quand il fut guéri, oublia-t-il son état de folie?
 — Non, il s'en souvenait souvent.— En se le rappelant, que disait-
 il?— Il disait qu'il n'avait jamais eu tant de plaisir qu'alors.—
 A quoi trouvait-il tant de plaisir?— Au salut des vaisseaux qui
 abordaient et qui n'étaient point à lui.

ΘΕΜΑ.

Ἡ Θράσυλλος χρόνους διατέλεσε πολλοὺς συνοικῶν παραδόξῃ τῆς μηχανῆς. Θράσυλλος τις ἀπολιπὼν τὸ ἄστυ παράδοξον ἐνόσησε μηχανῆν. Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐκ Σικελίας ἀναχθεὶς, κατήλθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ· ἀστέϊαν νομίζομεν τὴν νόσον τοῦ Θρασύλλου. Μὴ νομίζης, ὦ Θράσυλλε, τὰ πλοῖα, τὰ ἐν τῷ λιμένι, σαυτοῦ εἶναι. Ἀναχθεὶς ἐκ Σικελίας εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἐνταῦθα οἰκῶν, πάντα τὰ πλοῖα τὰ κατὰ κροντα ἀπεγράφετο, καὶ ἀπογραφάμενος αὐτὸ πάλιν ἐξέπεμπεν αὐτὰ καὶ τότε ὑπερέχευεν. Εἰ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτὸν ἰατρῷ ἰάσασθαι (ἂν ὁ ἀδελφὸς του τὸν εἶχε δώσει...), ἐπαύσατο ἂν τῆς νόσου, τῆς παραδόξου· ἀλλ' ὤκει ἐν Σικελίᾳ, οὐδ' ἐμέμνητο τοῦ ἀβρωστήματός τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Χαῖρε τῷ ἀποσιωζομένῳ ἀδελφῷ, χαῖρε καὶ (même) ταῖς μηδὲν σαυτῷ προσηκούσαις ναυσὶν ἀποσιωζομέναις. Ἀπολιπόντας τὸ ἄστυ καὶ κατελιπόντας εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἐνταῦθα (γ) οἰκήσαμεν. Εἰ ἀληθῶς ἦς χριστιανὸς, κἂν τοῖς σωζομένοις ἐχθροῖς ἐχκήρης. Παράδοξον νοσεῖς μηχανῆν, εἴπερ τὸ ἄστυ καὶ τὸν Πειραιᾶ, τὸν λιμένα καὶ τὰ πλοῖα σαυτοῦ νομίζεις εἶναι. Ἐλεγον μὴδέποτε ἠσθῆναι τοσοῦτον, ὅσον ἠσθησαν τὰ πλοῖα ἰδόντες πάντα εἰσιόντα εἰς τὸν λιμένα περισιωζόμενα. Συνοικῶν τῷ ἰατρῷ (habitait avec...), ἐπαύσατο τῆς ἐσαυτοῦ νόσου. Θράσυλλος αὐτὸ πάλιν ἀναχθεὶς (ramené) εἰς τὸ ἄστυ, πολλάκις ἐμέμνητο τῆς Σικελίας, τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Οὐδέποτε ἠσθημεν τοσοῦτον, ὅσον ἠδόμεθα ἐν τῷ ἀβρωστήματι τούτῳ, ὅτε τὸ ἄστυ, τὸν Πειραιᾶ καὶ πάντα τὰ πλοῖα ἡμῶν αὐτῶν ἐνομίζομεν εἶναι. Θράσυλλος οἰκῶν ἐν ταῖς μηδὲν αὐτῷ προσηκούσαις ναυσὶ, χρόνους διατέλεσε πολλοὺς συνοικῶν τῷ ἀβρωστήματι τούτῳ. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐνόσησεν ἐν Ἐφέσῳ (fut malade à Ephèse) ἐμέμνητο πολλάκις τῆς ἐν Ἐφέσῳ διατριβῆς... (de sa manière de vivre à Ephèse). Μνήσθητι τοῦ Θρασύλλου καὶ τῆς παραδόξου μηχανῆς αὐτοῦ. Ἀείποτε μνήσμεθα τῆς αὐτοῦ ἐν Ἐφέσῳ διατριβῆς. Ἀρὰ γε τὰ πλοῖα τὰ κατὰ κροντα εἰς τὸν λιμένα ὑμῶν αὐτῶν ἐνομίσασθε εἶναι; Εἰ αὐτοῖς ἐνομίσασθε, τίνοι τῶν ἰατρῶν ὑμᾶς παραδώσομεν ἰάσασθαι; Θράσυλλος τις νοσήσας ἐν Ἐφέσῳ, ἐνταῦθα οἰκῶν χρόνους διατέλεσε πολλοὺς· ὑπὸ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ παραχθεὶς ἰατρῷ ἰάσασθαι καὶ παυσάμενος τῆς νόσου, ὑπερέχευεν, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἰατροῦ ἀπεγράφητο ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ, καὶ ὁσάκις ἤθετο, τῆς ἐν τῷ ἀβρωστήματι διατριβῆς, ἐμέμνητο καὶ τοῦ σώσαντος αὐτὸν ἰατροῦ... (du médecin qui l'avait sauvé).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ.

4. Χρήσις αὐτῆς.

Ἡ λυπηροτέρα ἀναμφιβόλως καὶ μεγαλειότερα ἀτέλεια τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς, εἶναι ἡ ἔλλειψις τοῦ Ἀπαρεμφάτου, μάλιστα δὲ τοῦ τελικοῦ λεγομένου, τὸ ὁποῖον σγυνοτενῶς ἀναλύεται διὰ τοῦ γὰ καὶ τῆς ὑποτακτικῆς ὥστε τὸ ἀγαπᾶν τὴν πατρίδα γίνεται γ' ἀγαπᾶ τις τὴν πατρίδα· τὸ ἐπιθυμῶ ἰδεῖν αὐτὸν=ἐπιθυμῶ γὰ ἰδῶ αὐτόν· τὸ οἱ Φιλῶσι τοὺς πόλιν φυλάττειν τοῖς Λακεδαιμονίοις=οἱ Φιλῶσι τοῖς παρῆδοκα τὴν πόλιν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους διὰ γὰ τὴν φυλάττωσι κ.τ.λ.

Γίνεται δὲ παρὰ τοῖς Γάλλοις ἡ τοιαύτη ἀνάλυσις, ὡς ἴσως μόνον ἡ σαρκίνοια δὲν ἐπιτρέπει τὴν χρῆσιν τῆς ἀπαρεμφάτου, τοῦτέστιν, ὡς θέλομεν ἰδεῖ ἐν οἰκείῳ τόπῳ, κατὰ περιπτώσεις τινάς, ὧν ἡ συγχρότερα εἶναι, ὅταν τὸ δευτέρον ῥῆμα δὲν ταυτοπροσωπῆ ὡς πρὸς τὸ προηγούμενον. Ὅθεν ἐπὶ μὲν ἑτεροπροσωπίας, ἀναλελυμένως λέγεται διὰ τοῦ que καὶ τῆς ὑποτακτικῆς. Je veux que tu écrives, il veut que nous écrivions, vous voulez que j'écrive κ.τ.λ. ἐπὶ δὲ ταυτοπροσωπίας, συνεπτυγμένως λέγε διὰ τῆς ἀπαρεμφάτου Je veux écrire (θέλω γὰ γράψω), tu veux écrire (θέλεις γὰ γράψῃς), nous voulons écrire (θέλομεν γὰ γράψωμεν) κ.τ.λ.

Τὸ que ἰσοδυναμεῖ ἐπίσης πρὸς τὸ γὰ καὶ τὸ ὅτι, καὶ φέρεται εἰς ὀριστικὴν ἢ εἰς ὑποτακτικὴν καθ' ὅσον ἀναπληροῖ τὸ ὅτι ἢ τὸ γὰ ὡς ὅσον

Je parie qu'ils sont malades | Je désire qu'ils ne soient pas
στοιχηματίζω ὅτι ἀσθενοῦσι. | malades ἐπιθυμῶ γὰ μὴ ἀσθενοῦσι.

Ἐύκολος λοιπὸν ἦβλεν ἀποβῆ πρὸς Ἕλληνας ἡ χρῆσις τῆς Γαλλικῆς ὑποτακτικῆς, ἂν ἐπεκράτει πάντοτε ἡ αὐτὴ ἐκείνη ἀναλογία. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἄλλως ἔχει, καὶ πολλάκις μάλιστα, ὅπου θέτουσιν οἱ Ἕλληνες ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι, θέτουσιν οἱ Γάλλοι ὑποτακτικὴν μετὰ τοῦ que, ἀνάγκη γὰ ἐξετάσωμεν τὰ περαιτέρω καὶ γὰ διδάξωμεν τίνα ῥήματα καὶ τίνα μόρια φέρονται παρὰ τοῖς Γάλλοις εἰς ὑποτακτικὴν.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΕΝΙΚΟΙ.

1. Ῥήματα εἰς ὑποτακτικὴν φερόμενα εἶναι ἐν γένει α) τὰ ἀμφιβολίας, ἐπιθυμίας, ἢ πάθου, εἰρήης, θελήσεως, προσταγῆς καὶ ἀπαγορεύσεως, θαυμασμοῦ, φόβου, ἀσκήσεως, συναιρέσεως, ἢ συγχωρήσεως ...

σημαντικά: β') τὰ ἀπρόσωπα, ἢ ἀπρόσωπως ἐκλαμβανόμενα· γ') τὰ ὑπερθετικῶς, ἢ ἐρωτηματικῶς ἐκφερόμενα.

α) Je doute, je désire, je souhaite qu'il soit heureux ἀμφιθέλλω ἂν ᾦναι εὐτυχής· ἐπιθυμῶ, εὐχόμεαι νὰ ᾦναι εὐτυχής.

Je regrette que vous ne soyez pas venu λυποῦμαι ὅτι δὲν ἦλθες.

Vos parents s'affligent que vous leur écriviez si rarement λυποῦνται οἱ γονεῖς σου ὅτι τόσοσπον σπανίως γράφεις πρὸς αὐτούς.

Je veux qu'il devienne obéissant θέλω νὰ γίνῃ εὐπειθής.

J'exige que vous preniez conseil de lui ἀπαιτῶ νὰ τὸν συμβουλεύθῃς.

J'ordonne que vous sortiez κελεύω νὰ ἐξέλθῃτε

Je défends que vous sortiez ἀπαγορεύω τὸ ν' ἀπέλθῃτε.

Cela empêche que nous ne sortions τοῦτο κωλύει τοῦ ν' ἀπέλθωμεν.

Je m'étonne qu'il dise la vérité θαυμάζω (εἰ) ὅτι τὸ ἀληθές λέγει.

Je m'étonne qu'il ne voie pas le danger ἀπορῶ πῶς δὲν βλέπει τὸν κίνδυνον.

J'admire que vous sachiez tant de choses θαυμάζω ὅτι τόσα γινώριζεις.

Je crains qu'il ne vienne φοβοῦμαι μήπως ἔλθῃ, Je crains qu'il ne vienne pas φοβοῦμαι μήπως δὲν ἔλθῃ.

Je nie qu'il soit plus riche que moi ἀρνούμαι ὅτι εἶναι πλουσιώτερος ἐμοῦ (πιστεύω ὅτι οὐκ ἔστι πλουσιώτερος ἐμοῦ).

Je consens qu'il le fasse συναινῶ νὰ τὸ πράξῃ.

Je permets qu'on le fasse ἐπιτρέπω νὰ τὸ πράξωσιν.

Ὡσαύτως καὶ τὰ προφυλάξεως, ἀξίας, φροντίδος, ἢ ἐπιμελείας, ἀγαπητικῆς... σημαντικά· οἷον

Prends garde que le vin ne s'aigrisse πρόσεχε (ὄρα) μὴ ξινίστῃ ὁ οἶνος. Dieu garde que je lui fasse du mal ὁ Θεὸς φυλάξῃ νὰ τὸν βλάψω. Gardez (ἐλλείπει τοῦ vous) qu'on ne vous voie πρόσεξε μήπως σὲ ἴδωσι. (1)

Il mérite que vous lui procuriez cela ἀξίος ἐστίν οὗ ἂν παράσχῃς αὐτῷ,=ἀξίος εἶναι νὰ τοῦ τὸ παράσχῃς.

(1) Τὸ prendre garde σημαίνει καὶ remarquer παρατηρεῖν· τότε δὲ φέρεται εἰς ὀριστικὴν, ὥστε τὸ prends garde que tout soit prêt=εφρόντισον νὰ (ἴναι) ᾦναι πάντα ἔτοιμα· τὸ δὲ prends garde que tout est prêt=πρόσεξε, παρατήρησε ὅτι εἶναι πάντα ἔτοιμα.

Je suis content, je suis bien aise, je me rejouis . . . qu'il soit heureux *χαίρω* ὅτι εἶναι εὐτυχής.

Je m'inquiète, je prends soin que cela soit ainsi φροντίζω ἵνα (ἢ ὅπως) οὕτως ἔχῃ.

J'ai soin qu'ils fassent leurs affaires ἐπιμελοῦμαι ὅπως εὖ πράττωσι.

Je m'indigne que vous fassiez tant de dépenses ἀγανακτῶ ὅτι τόσα δαπανᾷς.

Je suis honteux que vous n'avez pas encore reçu de moi une lettre αἰσχύνομαι ὅτι οὕπω γράμματα παρ' ἐμοῦ ἔλαβες.

Attendez que le roi soit arrivé ἢ καὶ jusqu' à ce que le roi soit arrivé περιμένειν ἕως ἂν ἀφίχθῃ ὁ βασιλεύς (1).

Παρατήρησον ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων Vos parents s'affligent que vous leur *écriviez* si rarement. Je suis étonné qu'il *dise* la vérité. Je m'étonne qu'il ne *voie* pas le danger. Je me rejouis qu'il *soit* heureux καὶ τῶν τοιούτων, ὅτι, ἂν τίθηται τὸ de ce que ἀντὶ τοῦ que, τότε ἐκφέρεται καθ' ὀριστικὴν ἢ ἐξαρτωμένη πρότασις. Vos parents s'affligent de ce que vous leur *écrivez* si rarement. Je suis étonné de ce qu'il *dît* la vérité. Je m'étonne de ce qu'il ne *voit* pas ce danger. Je me rejouis de ce qu'il *est* heureux.

Ε') Ἐν ἐξαρτήσει ἀπροσώπου, ἢ ἀπροσώπως λαμβανομένου ῥήματος ὅσον·

Il convient, il importe, il faut προσήκει, διαφέρει, πρέπει· il est juste, c'est dommage, il est impossible, il tient à moi que nous partions δίκαιον εἶναι, κρίμα εἶναι, ἀδύνατον εἶναι, ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ ν' ἀποδημήσωμεν. Il semble qu'il soit malade φαίνεται ἀσθενής. Il s'en est peu fallu ἢ καὶ peu s'en est fallu qu'il ne tombât παρ' ὀλίγον ἔπεσεν. Il me tarde qu'il vienne εἶμαι ἀνυπόμονος (μὲ διαφέρει πολὺ) νὰ ἔλθῃ.

Ἐξαιροῦνται τινὰ βεβαιότητος καὶ πιθανότητος σημαντικά· ὡς Il est sûr, il est certain, il est positif, il est fait, il est indubitable, il est vrai, il est à remarquer qu'il est guéri βέβαιον εἶναι ὅτι ἰατρεύθη. Il y a espoir, il y a tout à parier qu'il guérira

(1) Το δὲ s'attendre=προσδοκᾶν φέρεται πρὸς ὀριστικὴν, je m'attends qu'il m'écrive προσδοκῶ ὅτι θέλει μοὶ γράφει.

ἐλπίς εἶναι, στοίχημα βάλλω ὅτι θέλει ἰατρευθῆ. Il est probable qu'il est malade πιθανόν ὅτι ἀσθενεῖ. Il est vraisemblable qu'il a menti εἶναι πιθανόν ὅτι ἐψεύσθη. Il en résulte que vous aviez tort ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι εἶχες ἄδικον.

Οὕτω καὶ τὸ Il paraît φαίνεται. Il paraît qu'ils ont vaincu φαίνεται ὅτι ἐνίκησαν.

Τὸ δὲ Il semble φέρεται εἰς ὀριστικὴν, ὅταν ἔχη ἀντικείμενον ὡς Il me semble, il vous semble, il semble à tout le monde qu'il a raison· εἰ δὲ μὴ, φέρεται εἰς ὑποτακτικὴν ὡς Il semble qu'il ait raison.

γ') Ἐν ἐξαρτήσεσι ἀρνητικῆς καὶ ἐρωτηματικῆς προτάσεως· οἷον

Je ne crois pas, je ne dis pas, il n'est pas vrai, il n'est pas probable qu'il soit malade, qu'il revienne si tôt, qu'il sache lire. Ὡσαύτως il y a peu d'espoir qu'il guérisse ὀλίγη λείπεται ἐλπίς τοῦ νὰ ἰατρευθῆ, ἤγουν δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ἐλπίς, Il n'y a guère despoir qu'il guérisse.

Croyez-vous, pensez-vous, dit-on, est-il vrai, est-il probable qu'il soit malade, qu'il revienne si tôt? κ.τ.λ. Y a-t-il espoir qu'il guérisse? εἶναι ἐλπίς τοῦ νὰ ἰατρευθῆ; Vous semble-t-il qu'il ait raison? σοὶ φαίνεται ὅτι ἔχει δίκαιον;

Οὕτω καὶ ὁσάκις ὁ σκοπὸς τοῦ λόγου εἶναι νὰ δηλωθῆ ἀβεβαιότης, ἢ ἀμφιβολία, ἂν ἔχη οὕτως, ἢ ὄχι τὸ πρᾶγμα. Εἰ δὲ μὴ, τὸ ἐξαρτώμενον ῥῆμα ἐκφέρεται καθ' ὀριστικὴν καὶ ἠρωτημένης ἐρωτηματικῆς, ἢ ἀποφατικῆς προτάσεως· διότι πολὺ διαφέρει νὰ εἶπω· Avez vous appris que mon père est malade? ἢ avez-vous appris que mon père soit malade? τὸ μὲν πρῶτον—ἔμαθες ὅτι ὁ πατήρ μου ἀσθενεῖ; τὸ δὲ δεύτερον—ἔμαθες, ἂν ὁ πατήρ μου ἀσθενῆ; Τὸ μὲν Rien n'indique qu'il est malade οὐδὲν ἀναγγέλλει ὅτι νοσεῖ—il est malade; mais rien ne l'indique νοσεῖ μὲν, ἀλλ' οὐδὲν ὑπάρχει σημεῖον τῆς νόσου. Τὸ δὲ rien n'indique qu'il soit malade—οὐδὲν ἀναγγέλλει, οὐδὲν δεικνύει τὸ ὅτι ἦναι ἀρρώστος, ἤγουν ἴσως ἦναι ἀρρώστος, ἀγνοῶ, ἂν ἦναι ἀρρώστος, διότι οὐδὲν ὑπάρχει σημεῖον, ἂν ἦναι ἢ ὄχι.

Il ne prend pas garde, il ne remarque pas qu'on se rit de lui δὲν παρατηρεῖ ὅτι τὸν περιπαίζουσιν, ἤγουν τὸν περιπαίζουσιν χωρὶς νὰ τὸ παρατηρῆ on se rit de lui; mais il ne s'en aperçut pas.

Ne dit-on pas que vous allez vous marier? μήπως δὲν λέγου-

σιν ὅτι θέλεις νυμφευθῆ; τουτέστι λέγουσιν ὅτι θέλεις νυμφευθῆ on dit que vous allez-vous marier.

Personne ne sait encore que je suis arrivé οὐδεις εισέειπε γνωρίζει ὅτι ἤλθον.

Ἐσκότως λέγεται Je n'ignore pas qu'il est malade δὲν ἀγνωσῶ ἔτι εἶναι ἀσθενῆς, ἤγουν Je sais qu'il est malade ἀλλὰ λέγεται J'ignore qu'il soit malade εἰς τὸ j'ignore=je ne sais pas εἶναι δὲ καταρατικὸς ἑλέγος μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον.

2. Τῶν συνδέσμων οἱ ἀκόλουθοι φέρονται ἀείποτε εἰς ὑποτακτικὴν.

Afin que

Afin qu'il soit brûlé ἔνα (διὰ νὰ) καυθῆ.

À moins que

À moins qu'il le veuille ἢ καὶ qu'il ne le veuille πλὴν ἐὰν βουληθῆ. À moins qu'il ne soit fou ἐκτός μόνον ἐὰν ἦναι φρενοβλάστῆς.

Avant que

Avant qu'il arrive ἢ qu'il n'arrive πρὶν ἔλθῆ. Avant qu'il fût venu πρὶν ἔλθῆ (πρότερον ἢ ἤλθε).

Au cas que, en cas que

Au cas qu'il vienne ἐν τυχόν ἔλθῆ. En cas qu'il fût mort ἐν τυχόν ἀπέθανε.

Bien que

Bien qu'il soit brave ἐν καὶ ἦναι ἀνδρεῖος=εἰ καὶ ἀνδρεῖός ἐστι. Bien qu'il fût brave ἐν καὶ ἀνδρεῖος ἦτο.

De crainte que, de peur que

De peur qu'il ne vienne ἔνα μὴ ἔλθῆ, εἴσω μὴ ἔλθῆ. Liez-le de crainte qu'il ne se débatta δέσον αὐτόν, ἔπως μὴ σπαδάξῃ.

Encore que=Bien que

Encore qu'il soit brave. Encore qu'il le veuille (ἴδε τὸν bien que).

Loin que, bien loin que

Il s'obstine dans son crime, bien loin qu'il se repente ἔγγ: μόνον δὲν μεταμελεῖται, ἀλλ' ἐπιμένει εἰς τὸ ἐγκλημα του,=ἐπιμένει, οὐχ' ἔπως μεταμελεῖται.

Non que, non pas que

Non que ἢ non pas que ἢ καὶ ce n'est pas que nous l'approuvions, mais... οὐχ' ἐτι αὐτόν ἐπαίνουμεν, ἀλλ' ἄ... .

Pour que

Pour qu'il soit brûlé ἔνα καυθῆ. (ἴδε τὸν afin que). Il a commis trop de crimes pour que les juges aient pitié de lui παραπολύ ἠδίκησεν, ὥστε νὰ τὸν ἐλεήσωσιν οἱ δικασταί,=πλείω ἠδίκησεν ἢ ὥστε τοὺς δικαστὰς αὐτόν ἀν ἐλεήσωσιν.

Pourvu que

Je suis content pourvu que je vous voie εὐχαριστοῦμαι, ἐὰν μόνοντὲ βλέπω.

*Pour peu que**Quoique* = *bien que* =
*encore que.**Sans que**Si tant est que.**Soit que.**Supposé que.**Ou que, όταν ἦναι ἀντὶ τοῦ*
*soit que.*Vous comprendrez, *pour peu que*
vous fassiez attention θέλει καταλάβει, κἂν ἐλάχιστον προσέχησ τὸν νοῦν.Il n'est pas heureux, *quoiqu'il soit*
riche δὲν εἶναι εὐτυχής, ἂν καὶ ἦναι
πλούσιος. (Ἴδε *bien que, encore que*).Vous comprenez cela *sans que* je
le dise ἔννοεῖς τοῦτο, εἰ καὶ μὴ λέγω =
καὶ μὴ λέγοντος ἐμοῦ. (κατὰ γράμμα)
χωρὶς νὰ τὸ εἶπω).Si tant est qu'il soit mort δοθέντος
ἔτι ἀπέθανεν, ἂν ἀληθεύῃ ὅτι ἀπέθανε.Soit que vous mangiez, soit que
vous buviez εἴτε τρώγατε, εἴτε πίνετε.Supposé que vous sachiez cela,
pourquoi ne le dites-vous pas? ἂν τὸ
ἤξεύρησ, διατί δὲν τὸ λέγεισ;Soit que vous mangiez, *ou que*
vous buviez εἴτε τρώγατε, εἴτε πίνετε.Πρακτικώτερον ὅτι τῶν συνδέσμων τούτων, μόνος ὁ *quoique* γρά-
φεται μονολεξεί.Οἱ δὲ ἀκόλουθοι σύνδεσμοι, ὅτε μὲν φέρονται εἰς ὑποτακτικὴν, ὅτε
δὲ εἰς ὀριστικὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν.*A ce que.*Je m'oppose à ce qu'il vienne ἀν-
τίσταμαι ὅπως μὴ ἔλθῃ.A ce que nous présumons ἔσον
εἰκάζομεν. A ce qu'il me paraît, à
ce qu'il me semble ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.*De manière que, de sorte que, en sorte que, de façon que.*Agissez de manière que nous ay-
ons encore une fois la paix πράξτε
ὅπως (ἵνα) καὶ πάλιν εἰρήνην ἄρωμεν.
(εἰς τρόπον ὥστε νὰ ..)Ils agirent de manière (de telle
sorte) que nous eûmes encore une
fois la paix ἐπραξεν οὕτως, ὥστε εἰρή-
νην πάλιν ἤρωμεν. (εἰς τρόπον ὥστε..)*Jusqu'à ce que*J'attendrai jusqu'à ce qu'il vien-
ne, θέλω περιμενεῖν ἕως ἂν ἔλθῃ.Il le frappa jusqu'à ce qu'il l'ent-
tué ἔτυπεν αὐτόν, ἕως οὗ τὸν ἀπέ-
κτεινεν.*Si ce n'est que.*Ce jeune homme obtiendra cette
faveur, si ce n'est qu'il (= à moins
qu'il) n'en soit tout-à-fait indigne
οὗτος ὁ νέος θέλει τύχει ταύτης τῆς
χάριτος, πλὴν ἂν ἦναι ὅλως ἀνάξιος.Je ne lui reproche rien, si ce n'est
qu'il est trop sévère τὸν μέμφομαι
μόνον διότι εἶναι πολὺ ἀστηρὴς.Καὶ οὗτοι μὲν εἶναι οἱ πρὸς ὑποτακτικὴν φερόμενοι σύνδεσμοι. Οἱ
δὲ λοιποὶ συστάσσονται μεθ' ὀριστικῆς καὶ ὑποθετικῆς κατὰ τὴν ἔν-

νοταν· ὡς Il lit au lieu que, tandis que, pendant que vous jouez ἀναγινώσκει ἐνῶ σὺ παίζεις Parceque nous le voulons διότι θέλομεν οὕτω. Voyons s'il a raison ἄς ἐξετάσωμεν ἂν ἔχῃ δικαίον (ὄχι αἶτ) Tant que vous serez heureux, vous aurez beaucoup d'amis, (ὄχι tant que vous soyez) ἕως ἂν εὔπράττης, πολλοί σοι ἔσονται φίλοι. Quand ils seront arrivés, allez-vous en (ὄχι quand ils aient été arrivés, οὔτε quand ils soient arrivés) αὐτῶν παραγενομένων, ἄπελθε, — ἀφοῦ ἀφίγῃσι. Il promet à condition qu'il n'obéirait à personne ὑποσχέθη ἐφ' ᾧ ὑπ' οὐδενὸς ἄρξοιτο (ἢ ἄρξεται).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ. Ἐντὶ τοῦ νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸν αὐτὸν σύνδεσμον ἐν τῇ αὐτῇ περιόδῳ, ἀρκεῖ τεθέντος αὐτοῦ ἐν τῇ πρώτῃ προτάσει ν' ἀναπληρῶμεν αὐτὸν ἐν ταῖς ἄλλαις διὰ τοῦ que· οἶον Quand vous m'aurez prêté ce livre et que je l'aurai lu Ἑλληνιστὶ δὲ οὔτε ἐπαναλαμβάνεται, οὔτε ἀναπληροῦται· οἶον ἀφοῦ μοὶ δανείσις τοῦτο τὸ βιβλίον καὶ τὸ ἀναγνώσω.

Τότε δὲ, φυσικῶ τῷ λόγῳ ὁ σύνδεσμος, ὁ ἀναπληρῶν τὸν que φέρεται εἰς τὴν αὐτὴν ἔγκλισιν, εἰς ἣν καὶ ὁ ἀναπληρούμενος· οἶον

Puisque vous le désirez et qu'il fait beau, nous irons à la promenade ἀντὶ τοῦ et puis qu'il fait beau ἐπειδὴ τὸ ἐπιθυμεῖς καὶ εἶναι καλὸς ὁ καιρὸς, θέλομεν ἐξέλθει εἰς περίπατον.

Je ne puis vous pardonner avant que vous ne fassiez l'aveu de votre faute et que vous me promettiez... δὲν δύναμαι νὰ σοὶ συγχωρήσω, πρὶν ὁμολογήσις τὸ σφάλμα σου καὶ ὑποσχεθῆς... ἢ καὶ ἐνίοτε ἀνευ τοῦ que ἐπὶ ταυτοπροσώπων ῥημάτων· ὡς Je ne puis vous pardonner avant que vous fassiez l'aveu de votre faute et promettiez....

Ἐξαιρεῖται μόνος ὁ ὑποθετικὸς si· διότι ἂν καὶ φέρεται μὲν αὐτὸς πρὸς ὀριστικὴν, ὅμως ὁ ἀναπληρῶν αὐτὸν que συντάσσεται μεθ' ὑποτακτικῆς· οἶον Si l'ennemi livre bataille et qu'il soit vaincu, il sera forcé de fuir ἂν συνάψῃ μάχην ὁ ἐχθρὸς καὶ νικηθῇ, θέλει τότε ἀναγκασθῆ νὰ φύγῃ.

Ὁ δὲ ἀπορηματικὸς si, οὐδέποτε ἀναπληροῦται διὰ τοῦ que· οἶον Je ne sais si vous approuvez, ou si vous blâmez (ὄχι ou que), ἀγνοῶ ἂν ἐπαινῆς ἢ ψέγῃς.

Quel que, tout... que, si... que.

Ὁ μὲν tout... que συντάσσεται συνθήως μεθ' ὀριστικῆς. Ὁ δὲ quel

que ή quelque πάντοτε μεθ' υποτακτικῆς οἷον La vertu tout austère qu'elle est ή ἀρετή ὅσον αὐστηρά και ἀν ἦναι, la vertu quelque austère qu'elle soit. Quelles que soient les richesses que vous avez ὅσα πλοῦτη και ἀν ἔχητε, quoi que vous disiez ὅ, τι και ἀν λέγητε.

Οὕτω και μετὰ τοῦ Si... que' ὡς Si habile que vous soyez ὅσον δεξιός και ἀν ἦσαι. Si riche que vous deveniez ὅσω πλούσιος και ἀν γείνης.

5. Μετὰ τὰς ἀναγορικὰς ἀντωνυμίας (qui, que, dont, ... οὐ) ἰσχύει ή αὐτὴ σύνταξις κατ' ἀμφοτέρωθεν τὰς γλώσσας· τούτεστιν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐννοίας ή χρήσεως τῆς υποτακτικῆς, ή τῆς ὀριστικῆς, και τίθεται μὲν ὑποτακτικῆ, ἐάν γίνηται λόγος περὶ ἀμφιβόλου τινός, ἀορίστου, ή ἀβεβαίου, ὀριστικῆ, δὲ ἀν τὸ ἀνάκαλιν' οἷον

Qui cherchez-vous? Un jeune homme qui sait plusieurs langues τίνα ζητεῖς; νέον τινά, ὅστις γνωρίζει πολλὰς γλώσσας.

J'irai demeurer dans un endroit qui me plaît beaucoup θέλω μετακινήσει εἰς τόπον τινά, ὅστις μοι ἀρέσκει πολύ.

Dans un endroit où je serai heureux (où=dans le quel) εἰς τόπον ὅπου θέλω εἶθαι εὐτυχής.

Connaissez-vous ce médecin qui guérit gratis? γνωρίζεις ἐκεῖνον τὸν ἰατρὸν, τὸν δωρεὰν θεραπεύοντα; ὅστις δωρεὰν θεραπεύει.

Montrez-moi le chemin qui conduit à Paris δείξόν μοι τὴν εἰς Παρισίους ἄγουσαν ὁδόν=ἥτις φέρει εἰς Παρισίους.

Προηγούμενου δὲ σχετικοῦ ὑπερθετικοῦ (le plus..., le moins... le meilleur, κ.τ.λ.) ή τακτικοῦ ὀνόματος (le premier, le second... le dernier), ή και τῶν le seul, peu, τότε τὸ ἐξαρτώμενον ῥήμα ἐκφέρεται ἐν γένει παρὰ τοῖς Γάλλοις καθ' υποτακτικὴν, ἀν και καθ' ὀριστικὴν ἐκφέρεται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν' οἷον

Homère est le plus grand poète que ait jamais existé, (ὄχι qui a) ὁ Ὅμηρος εἶναι ὁ μέγιστος, τῶν ποιητῶν ὅσοι ποτὲ ὑπῆρξαν.

C'est une des dernières épîtres que Saint Paul-ait-écrites (ὄχι a écrites) αὕτη εἶναι μία ἐκ τῶν τελευταίων ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου (ὡς ἔγραψεν ὁ ἅγιος Παῦλος.)

Vous lisez dans ce moment le seul auteur qui me plaise (ὄχι me plaît), νῦν ἀναγινώσκεις τὸν μόνον ἀρέσκοντά μοι συγγραφέα.

Il y avait peu de gens qui le connussent (ὄχι qui le connaissent) ὀλίγοι ἦσαν οἱ γνωρίζοντες αὐτόν.

Ἐνίοτε ὅμως, μάλιστα δὲ μετὰ τὸ c'est, ή ἀπόδοσις γίνεται ἀναγκαίως διὰ τῆς ὀριστικῆς.

Διαφέρει π, γ. ἀν εἶπω C'est le plus jeune qui a remporté le

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Je cherche un jeune homme qui sache plusieurs langues ζητῶ νέον τοιοῦτον, οἷος νὰ γνωρίζῃ πολλὰς γλώσσας.

J'irai demeurer dans un endroit qui me plaise beaucoup τοιοῦτον οἷος νὰ μοι ἀρέσκη πολύ.

Dans un endroit où je sois heureux ὅπου νὰ ἦμαι εὐτυχής.

Connaissez-vous un médecin qui guérisse gratis? γνωρίζεις ἰατρὸν δωρεὰν θεραπεύοντα; ὅστις δωρεὰν νὰ θεραπεύῃ;

Montrez-moi un chemin qui conduise à Paris δείξόν μοι ὁδὸν ἄγουσαν εἰς Παρισίους=ἥτις νὰ φέρῃ εἰς Παρισίους.

prix, ἢ ἂν εἶπω c'est le plus jeune qui a*it* remporté un prix· τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει ὅτι, εἰς μόνος, ἤγουν ὁ νεώτατος, ἔλαβε τὸ βραβεῖον, τὸ δὲ δεύτερον σημαίνει ὅτι, τῶν βραβευθέντων οὗτος εἶναι ὁ νεώτατος.

C'est le plus beau livre que je vous a*i* prêté τὸ κάλλιστον βιβλίον σοὶ ἐδάνεισα. C'est le plus beau livre que je vous a*ie* prêté τούτο εἶναι τὸ κάλλιστον βιβλίον ἐξ ὧν σοὶ ἐδάνεισα.

Ce n'est pas le premier de ces enfants qui a nom Paul, mais le troisième ἤγουν, εἰς μὲν τούτων τῶν παιδίων καλεῖται Παῦλος, ὄχι ὅμως ὁ πρῶτος (ὁ πρῶτος τῆν τάξιν καθήμενος, ἢ ἰστάμενος), ἀλλ' ὁ τρίτος. Ce n'est pas le premier de ces enfants qui a*it* nom Paul, ἤγουν καὶ ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ ἔλαβον τούτο τὸ ὄνομα—δὲν ὠνομάσθη πρῶτος μὲ τούτο τὸ ὄνομα.

Καὶ ἡ διάκρισις αὕτη ἐπικρατεῖ κατὰ πᾶσαν ἀνάλογον φράσιν.

Παρατηρητέον ὅτι ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία δὲν συντάσσεται συνήθως μεθ' ὑποτακτικῆς, ὅταν τὸ ἡγούμενον ὑπερθετικὸν ἔχη συμπλήρωμα· οἷον C'est le plus jeune de ceux qui ont remporté un prix καὶ ὄχι qui aient, ἂν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν οὐδὲν διαφέρει ὁ τρόπος οὗτος τοῦ C'est le plus jeune qui a*it* remporté un prix.

Le soleil est le plus grand des corps que l'on aperçoit dans le ciel.

4. Περὶ τινῶν ἐξαιρετικῶν χρήσεων τῆς ὑποτακτικῆς.

α) Γνωρίζομεν ἤδη ὅτι τὸ γ' πρόσωπον τῆς ὑποτακτικῆς ἀναπληροῖ τὸ αὐτὸ πρόσωπον τῆς προστακτικῆς· ὡς (qu'il vienne ἄς ἔλθῃ—ἐλθέτω· qu'il viennent ἄς ἔλθωσιν—ἐλθέτωσαν.

β) Ὅτι, ἐπὶ ἐκφράσεων τινῶν ἀποσιωπάται ὁ προηγούμενος σύνδεσμος· ὡς

Qui m'aime me suive ἀντὶ τοῦ Que qui m'aime me suive ἄς μ' ἀκολουθήσῃ ὁ ἀγαπῶν με.

Dussiez-vous ne passer avec nous que quelques instants, je vous prie de venir καὶ ἂν μόνον ὀλίγας στιγμὰς μεθ' ἡμῶν μείνητε, σὲ παρακαλῶ ὅμως νὰ ἔλθητε, ἤγουν bien que vous ne dussiez . . .

Veuille le ciel entendre mes vœux εἴθε ὁ Θεὸς νὰ εἰσακούσῃ τὰς εὐχὰς μου ἀντὶ que le ciel veuille . . .

Vienné qui voudra, je ne reçois plus personne ὅστις καὶ ἂν ἔλθῃ, οὐδένα πλέον δέχομαι.

Arrive ἢ advienne que pourra ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ.

Soit ἔστω. Ainsi soit-il! οὕτω γένοιτο—ἀμήν!

γ) Τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ savoir λαμβάνεται ἐνίοτε ἀρνητικῶς ἀντὶ τοῦ je ne sais· οἷον Je ne sache rien de plus beau que la vertu.

Διαφέρει δὲ τοῦ je ne sais ἢ je ne sais pas, διότι συντάσσεται

πάντοτε μετὰ τοῦ que καὶ τῆς ὑποτακτικῆς ὡς Je ne sache pas que vous ayez raison, ἐνῶ τὸ je ne sais ἢ je ne sais pas συντάσσεται ἔτε μετὰ τοῦ si καὶ τῆς ὀριστικῆς ὡς Je ne sais ἢ je ne sais pas si vous avez raison, εἴτε μετὰ τοῦ que καὶ τῆς ὀριστικῆς ἢ τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς ἐμάθωμεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων,

Σημείωσον καὶ τὸ que je sache—καθ' ὅσον γνωρίζω ὡς Il n'est pas sorti, que je sache δὲν ἐξῆλθε, καθ' ὅσον ἤξεύρω, (ὅσα γ' ἐμὲ εἰδέναι).

δ') Οἱ παρὰ τοῖς Ἕλλησι, διὰ τοῦ νὰ καὶ τῆς ὑποτακτικῆς, ἐρωτηματικοὶ πρόποι ἀντιστοιχοῦνται Γαλλιστὶ διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἢ καὶ διὰ τῆς ἀπαραμάρτου οἶον

Νὰ σὲ προσμείνω ἐδῶ; vous attendrai-je ici?

Τί νὰ γείνω; que deviendrai-je? que vais-je devenir? que devenir?

Τί νὰ σοὶ εἶπω; que vous dirai-je?

Τί νὰ εἶπῃ τις; que dire?

Ποῦ νὰ μάθωμεν τί ἔπαθεν αὐτός; où savoir ce qu'il est devenu?

Τί νὰ γείνη; que voulez-vous? qu'y faire? que faire? κ.τ.λ.

II. Χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς.

Μαθόντες πότε ἡ Γαλλικὴ σύνταξις ἀπαιτεῖ τὴν χρῆσιν τῆς ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως, λείπεται νὰ μάθωμεν καὶ τίνα χρόνον αὐτῆς κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις τοῦ λόγου πρέπει νὰ μεταχειρίζομεθα.

Ἄν καὶ ἔχη τὸ Γαλλικὸν ῥῆμα πλείονας χρόνους τῆς ὑποτακτικῆς ἢ ὅσους ἔχει τὸ Ἑλληνικόν, καὶ ἐπομένως ἀποβαίνει ποικιλωτέρα παρὰ τοῖς Γάλλοις ἡ σύνταξις τῆς ἐγκλίσεως ταύτης, εὐκατάληπτος ὅμως, ἐλπίζομεν, θέλει φανῆ ἡ κατάλληλος ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων καὶ μόνον κατ' ἀρχάς, ὀλίγης προσοχῆς ἔργον εἰς πάντα σπουδαστὴν ἀκριβῶς ἐνοήσαντα τὴν χρῆσιν τῶν ἀντιστοίχων χρόνων τῆς ὀριστικῆς· ἐπειδὴ οἱ τῆς ὑποτακτικῆς φυλάττουσιν ὡς ἐγγιστα τὴν αὐτὴν χρονικὴν σημασίαν ἢν καὶ καθ' ὀριστικὴν.

Ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς ὑποτακτικῆς, ἥτις οὐδέποτε, ὡς γνωρίζομεν, τίθεται ἀνεξαρτήτως, ἔπεται ὅτι τὸ κύριον ῥῆμα (τὸ ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ὑποτακτικὴ) ἐπενεργεῖ φυσικῶ τῷ λόγῳ ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ χρόνου τοῦ καθ' ὑποτακτικὴν ῥήματος, ἥτοι τοῦ ἐξαρτωμένου.

Δύω λοιπὸν εἶναι, ὡς πρὸς τοῦτο, αἱ περιστάσεις τοῦ κυρίου ῥήματος, αἱ ἧδὲ μέλλομεν νὰ ἐξετάσωμεν.

—Πρώτη περίστασις.—

Ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τιθεμένου, φυλάττουσιν οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς ἢν χρονικὴν σημασίαν ἔχουσι καὶ οἱ τῆς ὀριστικῆς ἀντιστοιχοὶ χρόνοι, ὡς γίνεται πρόδηλον ἐκ τῶν ἐξῆς παραδειγμάτων·

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

α) Ἐνεστώς καὶ μέλλων.

Je sais qu'il lit maintenant.
Je sais qu'il lira demain.

β) Προτετελεσμένος μέλλων.

Je crois qu'il aura fini ce soir quand j'arriverai.

γ) Παρατατικός.

Je sais qu'il vivait à cette époque.

δ) Ἀόριστος καὶ ὀρισμένος παρωλημένος.

On dit qu'il a été condamné, qu'il fut condamné.

ε) Ὑπερσυντελικός.

On dit qu'ils avaient été condamnés plusieurs fois auparavant.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

α) Ἐνεστώς καὶ μέλλων.

Je lui donne ce livre
Je lui donnerai ce livre
Je lui aurai donné ce livre

β) Προτετελεσμένος μέλλων.

Je doute
Je douterai
J'aurai douté

Je doute
Je douterai toujours

Je doute
Je douterai toujours

δ) Ἀόριστος καὶ ὀρισμένος παρωλημένος.

Je doute
Je douterai toujours

ε) Ὑπερσυντελικός.

Je doute
Je douterai

{ Afin qu'il le lise maintenant.
Afin qu'il le lise demain (4).

{ Qu'il ait fini ce soir quand j'arriverai.

{ γ) Παρατατικός.
Qu'il vécut à cette époque.

{ δ) Ἀόριστος καὶ ὀρισμένος παρωλημένος.
Qu'il ait été condamné (2).

{ ε) Ὑπερσυντελικός.
Qu'ils eussent été déjà plusieurs fois condamnés.

(1) Ἐνθυμὸς ἔτι εἶναι ὅμοιος ὁ ἐνεστώς καὶ ὁ μέλλων τῆς ὑποτακτικῆς.

(2) Ὅμοιος εἶναι καὶ ἡ ὑποτακτικὴ ὁ προτετελεσμένος μέλλων, ὁ ἀόριστος παρωλημένος καὶ ὁ ὀρισμένος παρωλημένος. Ὡς τὰς συζυγίας.

— Δευτέρα περίστασις. —

Ὅταν τὸ χέριον ῥήμα ᾖ κατὰ παρωχήμενον χρόνον ἢ καὶ καθ' ἐποθετικὴν ἔγκλισιν, τότε ἐκφέρεται ἡ ὑποτακτικὴ εἴτε κατὰ παρατατικόν, εἴτε καθ' ὑπερσυντελικόν χρόνον. Καὶ α) κατὰ μὲν παρατατικόν, ὅτε τὸ πρᾶγμα ἐγένετο ἢ ἔγεινε συγχρόνως τῇ ἐποχῇ τοῦ κυρίου ῥήματος ἢ καὶ μετ' αὐτήν β) κατὰ δὲ ὑπερσυντελικόν, εἰάν τὸ πρᾶγμα ἐγένετο ἢ ἔγεινε πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ κυρίου ῥήματος οἷον

α) Je désirais

J'ai désiré

Je désirai

J'avais désiré

Quand j'eus désiré

Je désirerais

J'aurais désiré

Qu'il tombât en ce moment-là.

Qu'il vint plus tard.

Les Egyptiens ne doutaient pas que certains animaux et certaines plantes ne fussent des divinités οἱ Αἰγύπτιοι δὲν ἀμφίβαλλον ὅτι τινὰ ζῶα καὶ φυτὰ ἦσαν θεοί.

Quand il fut temps que je m'en allasse ὅτε καιρὸς ἐπέστη νὰ ἀπέλθω.

J'aurais empêché que personne ne vous insultât ἤθελον ἐμποδίσει (τότε) τὸ νὰ σὲ ὑβρίσῃ ὅστισδήποτε.

β) Je ne savais pas

Je n'ai pas su

Je ne sus pas

Je n'avais pas su

A peine eus-je nié

Il faudrait

Il aurait fallu

Que vous eussiez étudié les mathématiques ἄγνόνουν . . . ὅτι εἶχες σπουδάσει τὰ μαθηματικά.

On ne m'a pas dit qu'il eût été blessé δὲν μοι εἶπον ὅτι ἐτρώθη.

Μετὰ τῶν je ne pourrais, je ne saurais ἀντὶ τοῦ je ne puis, τίθεται κανονικῶς ἐνεστώσ, ἢ μέλλον τῆς ὑποτακτικῆς· ὡς Nous ne saurions faire que vous ayez raison καὶ ἔχ; eussiez, ἐπειδὴ ἡ ἔννοια εἶναι nous ne pouvons faire...

Προηγούμενου δὲ ἀορίστου παρωχήμενου (Prétérit indéfini) τίθεται ὁ ἐνεστώσ, ἢ μέλλον τῆς ὑποτακτικῆς καὶ ἔχ; ὁ παρατατικός· ὅταν πρόκειται περὶ πράγματος, τὸ ὅποιον γίνεται καθ' ἣν στιγμὴν λέγομεν ἢ γράφομεν, ἢ θέλει γίνεαι ὕστερον.

Ὅστε διακρίσει νὰ εἶπω Nous lui avons écrit afin qu'il vi n t ἐγράψαμεν

εἰς αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ (τότε), τοῦ νὰ εἶπω Nous lui avons écrit afin qu'il vie n-ne ἤγουν νὰ ἔλθῃ εὐθύς, ἀπέψε, αὔριον, κ.τ.λ.

Je lui ai prêté de l'argent bien qu'il fût mon débiteur=ἐδάνεισα χρήματα εἰς αὐτὸν, ἂν καὶ ἦτο δρειλέτης μου. Je lui ai prêté de l'argent quoi-qu'il soit mon débiteur=ἂν καὶ ἦναι χρεώστης μου.

Λέγεται λοιπὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν Il m'a trahi bien qu'il fût mon ami ἢ bien qu'il soit mon ami· τὸ μὲν πρῶτον ἐηλοῖ ἔτι ἔπαυσε νὰ ἦναι φίλος μου, τὸ δὲ δεύτερον, ἔτι εἶναι ἔτι καὶ νῦν.

Êtes-vous allé ce matin à la campagne? Non; car le médecin a défendu que nous sortissions ce matin.

Irez-vous demain à la campagne? Non; car le médecin a défendu que nous sortissions demain.

J'ai pris mon manteau, de crainte qu'il ne fasse froid cette nuit καὶ ἔχι· de crainte qu'il ne fît, ἐπειδὴ εἶναι ὁ λόγος περὶ ἐνεστῶτος, ἢ μέλλοντος· ἀλλὰ λέγε περὶ παρελθόντος· J'ai pris mon manteau, de peur qu'il ne fît froid (alors).

Dieu nous a donné la raison, afin qu'elle dirige notre conduite... ἵνα-δευθῶν ἔχι· τότε, ἀλλὰ πάντοτε. Les anciens ont ignoré que la terre tourne autour du soleil.

Τοῦτο δὲ συμβαίνει μάλιστα μετὰ τοὺς συνδέσμους afin que, pour que, de crainte que, de peur que, quoique, bien que, encore que καὶ, ὡς προσίπομεν, ἀορίστον παρῶν ἡ μένου καμμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει.

Ὅθεν λέγε· J'ignorais qu'il fût votre ami alors ἢ maintenant. Je ne savais pas, on ne m'avait pas dit qu'il vécût encore aujourd'hui. Je souhaiterais qu'il fût Heureux, ἔχι· δὲ qu'il soit votre ami, qu'il vive encore aujourd'hui, qu'il soit heureux, ἂν καὶ ἦναι ὁ λόγος περὶ ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος, ἐπειδὴ τὰ κύρια ῥήματα· J'ignorais, je ne savais pas, on ne m'avait pas dit, je souhaiterais δὲν εἶναι· κατὰ Πρέτῆριτ indéfini.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

ΠΕΡΙ ΕΥΚΤΙΚΗΣ.

Ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα, ὡς καὶ ἡ νεωτέρα Ἑλληνικὴ, μὴ ἔχουσα ἀντίστοιχον τῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν εὐκτικῆς λεγομένης ἐγκλίσεως, δηλοῖ τὴν εὐχὴν.

α) Δι' εὐκτικῶν ἐκφράσεων· ὡς Plaise à Dieu que... Plût à Dieu que... Fasse le ciel que.. Dieu veuille que..., αἵτινες φέρονται πάντοτε εἰς ὑποτακτικὴν οἷον Dieu veuille que je me trompe ἄμποτε νὰ ἔχω λάθος (εἶθε σφάλλοιμι)! Plaise à Dieu que je le voie! ἄμποτε νὰ τὸν ἴδω (ἴδοιμι αὐτόν)! Plût à Dieu que je l'eusse vu

l'année dernière quand il vint! ἄμποτε νὰ τὸν ἔβλεπον πέρυσιν, ὅτε ἦλθε (εἶθ' ὄφειλον ἰδεῖν αὐτὸν πέρυσι, ὅτε ἦλθε)!

β) Δι' ὑποτακτικῆς ἀπλῶς· οἶον Que Dieu vous protège! ὁ δὲ Θεὸς διαφυλάττει σε!

γ) Δι' ὑποτακτικῆς ἀνευ τοῦ que· οἶον Puissé-je de mes yeux y voir tomber la foudre! εἶθε ἰδίους ὀφθαλμοῖς νὰ ἰδῶ ἐπισκῆπτοντα τὸν κεραυνόν! Périssе le Troyen auteur de mes alarmes! Au Diable soit l'importun!

δ) Διὰ τοῦ si οἶον· Si je pouvais le voir, ne fût-ce qu'une fois εἶθε νὰ τὸν ἰδῶ καὶ ἅπαζ μόνον! Si j'avais seulement pu le voir εἶθε νὰ τὸν ἔβλεπον!

ε) Δι' οἰουδήποτε τρόπου, εὐχῆς σημαντικοῦ· ὡς Que ne me l'avez-vous dit plus tôt! διὰ τί δὲν μοὶ τὸ εἶπες πρότερον; κ.τ.λ.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ.

Je sais que votre frère est arrivé bien portant et qu'il veut repartir dans quelques jours.

S'il ne prend pas un plus long repos, il est fort probable qu'il tombera malade et se repentira, mais trop tard, de sa témérité, tout robuste qu'il a toujours été jusqu'ici.

Si il est sage, il mettra fin dès aujourd'hui, à ses éternels voyages et se rendra à la prière de ses parents et de ses amis.

Ne sait-on pas qu'il est assez riche?

Est-ce quand la vieillesse sera venue l'accabler et qu'il aura perdu une partie de ses facultés et la santé, qu'il se décidera à jouir du repos au sein de sa famille?

Il est persuadé que la mort l'épargnera et qu'il lui sera donné de revenir sain et sauf, et néanmoins il avoue qu'il ferait plus sagement de renoncer à son dessein.

Dès que je le reverrai, je lui

Je doute que votre frère soit arrivé bien portant, et je m'étonne qu'il veuille repartir dans quelques jours.

A moins qu'il ne prenne un plus long repos, il est à craindre qu'il ne tombe malade et ne se repente, mais trop tard, de sa témérité, encore qu'il ait toujours été robuste jusqu'à présent.

Il est temps qu'il mette fin à ses éternels voyages, et, pour peu qu'il soit sage, il faut qu'il se rende à la prière de ses parents et de ses amis.

Doutez-vous qu'il ne soit assez riche?

Faut-il que la vieillesse soit venue l'accabler et qu'il ait perdu une partie de ses facultés et la santé, pour qu'il se décide à jouir du repos au sein de sa famille?

Mais supposé que la mort l'épargne et qu'il lui soit donné de revenir sain et sauf, il ne peut nier qu'il ne fit plus sagement de renoncer à son dessein.

Il faudra, pourvu que je le re-

dirai tout cela; mais peut-être toutes mes paroles ne le feront-elles pas revenir de sa détermination, et il est fort probable que je ne réussirai pas à le dépersuader.

Je me rejouis du moins de ce qu'il a conservé pour moi de l'amitié, et je crois que tout espoir n'est pas perdu, tout entêté qu'on le dit.

Ce ne sera pas du premier coup que je remporterai la victoire; mais je reviendrai à la charge tant et tant de fois que je remporterai la victoire, si la victoire n'est pas impossible.

Pourquoi ne m'avez-vous pas prévenu plus tôt? Je le regrette; car il est probable que, si vous l'avez fait, la besogne serait déjà fort avancée et que, dans l'émotion de la première entrevue, je l'aurais trouvé plus sensible à mes prières et plus facile à persuader.

Mais puisque vous ne l'avez pas fait, j'irai le trouver, ou bien vous me l'amenez, et vous verrez, je le souhaite, que j'ai encore sur lui quelque pouvoir.

Ce serait un grand malheur, en effet, si, lui parlant au nom de l'amitié, de la raison et de son propre intérêt, je ne parvenais pas à le toucher, et si nous n'avions rien obtenu après que nous aurions tout tenté.

voie avant son départ, que je lui dise tout cela; et certes, il ne tiendra pas à moi que je ne le fasse revenir de sa détermination; mais il n'est pas certain que je réussisse.

Je me réjouis du moins, qu'il ait conservé pour moi de l'amitié, et je ne crois pas que tout espoir soit perdu, quelque entêté qu'on le dise.

Ce ne sera pas la première fois que j'ai obtenu de lui ce que j'en désirais; mais il ne faut pas espérer que je l'obtienne du premier coup; Je reviendrai à la charge jusqu'à ce que je remporte la victoire, pourvu qu'elle soit possible.

Je regrette seulement que vous ne m'avez pas prévenu plus tôt. car je ne doute pas que si vous l'eussiez fait, la besogne ne fût déjà fort avancée et que dans l'émotion de la première entrevue, je ne l'eusse trouvé plus sensible à mes prières et plus facile à persuader.

Il était donc important que vous me prévinssiez. Aujourd'hui, soit que j'aie le trouver, ou que vous me l'amenez, souhaitez que j'aie encore sur lui quelque pouvoir,

Ce serait un grand malheur en effet, que, lui parlant au nom de l'amitié, de la raison et de son propre intérêt, je ne parvins pas à le toucher, et que nous n'eussions rien obtenu, bien que nous eussions tout tenté.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

ΠΕΡΙ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ.

Ἡ ἀπαρέμφρατος τίθεται ἢ καθ' ἑαυτήν, ὡς ὑποκείμενον προτάσεως ὡς Trop parler est un défaut—τὸ πολλά λαλεῖν ἐλάττωμά ἐστιν ἢ ἐν συνδέσει καὶ ἐξαρτωμένα ὡς Je sais écrire—ἐπίσταμαι γράφειν ἢ καὶ ὡς προσδιορισμὸς οὐσιαστικῶ ἢ ἐπιθέτου ὡς Le temps

de lire—ὁ καιρὸς τοῦ ἀναγνῶναι· Digne d'être honoré—ἄξιός τοῦ τιμᾶσθαι κ.τ.λ.

I. Ἀπαρέμφατος ἐν συνδέσει λόγου.

Ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσῃ τίθεται ἡ ἀπαρέμφατος α) ἢ ὡς ἀντικείμενον ἄλλου τινὸς ῥήματος· ὡς ἐπὶ τοῦ Je sais écrire, ἀντὶ τοῦ ἀναλελυμένου τρόπου je sais que j'écrive ἠξεύρω νὰ γράφω· β) ἢ ὡς συμπλήρωμα προθέσεως ἐν ἐξαρτωμένῳ κώλῳ· ὡς Je suis assis pour me reposer—κάθημαι ὥστε ἀναπαυθῆναι, ἀντὶ τοῦ ἀναλελυμένου τρόπου Je suis assis pour que je me repose κάθημαι διὰ ν' ἀναπαυθῶ.

ΚΑΝΩΝ ΓΕΝΙΚΟΣ. Ἡ τοιαύτη σύνταξις τῆς ἀπαρεμφάτου γίνεται παρὰ τοῖς Γάλλοις ὡσάκις δὲν φέρει ἀμφιβολίαν εἰς τὸν λόγον.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΙ.

1. Ὡς ἀντικείμενον ῥήματος τίθεται ἡ ἀπαρέμφατος ἀντὶ τοῦ que καὶ τῆς ὑποτακτικῆς, ὅταν τὰ δύο ῥήματα, τὸ συμπληρούμενον δηλαδὴ καὶ τὸ συμπληροῦν, τὸ αὐτὸ ἔχωσιν ὑποκείμενον· οἷον Je sais écrire, je veux partir θέλω ν' ἀναχωρήσω. Veux-tu le voir? θέλεις νὰ τὸν ἰδῆς; Une petite négligence peut engendrer un très grand mal μικρὰ ἀμέλεια δύναται νὰ γεννήσῃ μέγιστον κακόν. En voulant tout gagner, on s'expose à tout perdre ὅστις θέλει τὰ πάντα νὰ κερδήσῃ, τὰ πάντα κινδυνεύει ν' ἀπωλέσῃ. Qui veut venir avec moi? τίς θέλει νὰ ἔλθῃ μετ' ἐμοῦ; Nous comptons partir demain μελετῶμεν ν' ἀναχωρήσωμεν αὔριον. Vous désirez être aimés ἐπιθυμεῖτε νὰ ἀγαπᾶσθε κ.τ.λ. ὅχι δὲ ἀναλελυμένως je sais que j'écrive, je veux que je parle, veux-tu que tu le voies? une petite négligence peut qu'elle engendre, κ.τ.λ. ὡς ἀναγκάζεται ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ νὰ ἐκφράξῃ τὰ τοιαῦτα, καθὼ στερουμένη τῆς ἀπαρεμφάτου ἐγκλίσεως. Ἐπὶ μὲν αὐτοπροσωπίας, λέγε λοιπὸν Il veut partir θέλει ν' ἀναχωρήσῃ (ὁ ἴδιος)· ἐπὶ δὲ ἑτεροπροσωπίας, λέγε Il veut qu'il parle θέλει ν' ἀναχωρήσῃ (ἄλλος τις). Nous voulons que vous partiez. Voulez-vous que je parle? κ.τ.λ.

Ὅστω καὶ ἐπίστευε ἀντὶ τοῦ que καὶ τῆς ὀριστικῆς· οἷον Je crois être plus grand que vous νομίζω ὅτι εἶμαι ὑψηλότερός σου. Nous affirmons ne l'avoir jamais vu βεβαιούμεν ὅτι οὐδέποτε ἴδομεν αὐτόν. Êtes-vous certain de partir ce soir? εἶσαι βέβαιος ὅτι θέλεις ἀναχωρήσει ἀπὸψε; En la voyant, on croirait voir sa mère βλέ-

πων αὐτὴν ἐνόμιζέ τις ὅτι βλέπει τὴν μητέρα της. Ἀλλὰ τότε λέγεται καὶ ἀναλελυμένως *je crois que je suis plus grand que vous*· *Nous affirmons que nous ne l'avons jamais vu*, κ.τ.λ.

2. Ὄταν δὲ τὸ κύριον ῥῆμα ἔχη, παρὰ τὴν ἀπαρέμφατον, καὶ ἄλλο ἀντικείμενον ὡς *Je te permets... je vous entends... il ordonna aux soldats...*, τότε ἡ ἀκόλουθος ἀπαρέμφατος ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ὅχι δὲ πλέον εἰς τὸ ὑποκείμενον οἷον *Je te permets de venir* σοὶ ἐπιτρέπω νὰ ἔλθῃς. *Je vous entends rire* σὲ ἀκούω νὰ γελάς (γελῶντα). *Il ordonna aux soldats de faire feu* διέταξε τοὺς στρατιώτας νὰ πυροβολήσωσιν.

Ἐξαιρεῖται, ὅταν ἡ ἀπαρέμφατος τίθεται ἀντὶ τοῦ *que* καὶ τῆς ὀριστικῆς, διότι τότε ἡ ἔννοια τοῦ λόγου ἀπαιτεῖ προφανῶς ν' ἀναφέρεται ἡ ἀπαρέμφατος εἰς τὸ ὑποκείμενον καὶ ὅχι εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ κυρίου ῥήματος· π. χ. τὸ *Je lui promets de venir* ἄλλο δὲν δύναται νὰ σημαίῃ εἰ μὴ ὑπόσχομαι εἰς αὐτὸν ὅτι θὰ ἔλθω—*je lui promets que je viendrai*· τὸ *Je ne vous dis pas l'avoir vu, mais l'avoir entendu*—*je ne vous dis pas que je l'ai vu, mais que je l'ai entendu*—δὲν σοὶ λέγω ὅτι τὸν εἶδον, ἀλλ' ὅτι τὸν ἤκουσα. *Vous me semblez avoir raison*—μοὶ φαίνεται ὅτι ἔχετε δίκαιον—*il me semble que vous avez raison*.

3. Εὐχρηστος μάλιστα εἶναι ἡ ἀπαρέμφατος ὡς ἀντικείμενον τῶν ἀντωνυμιακῶν ῥημάτων, εἴτε ἀντὶ τοῦ *να* καὶ τῆς ὑποτακτικῆς, εἴτε ἀντὶ τοῦ *ὅτι* καὶ τῆς ὀριστικῆς· οἷον *Je me souviens de l'avoir vu* ἐνθυμοῦμαι ὅτι τὸν εἶδον. *Te repents-tu d'avoir agi de la sorte?* ἄρα μετανοεῖς ὅτι οὕτως ἐπραξάς; *Nous nous flattons de réussir* ἐλπίζομεν ὅτι θέλομεν ἐπιτύχει. *Je me permets d'agir ainsi* τολμῶ νὰ πράξω οὕτω. *Je m'étonne de ne pas comprendre* ἀπορῶ πῶς δὲν ἐννοῶ. *Il se charge de me persuader* ἀναλαμβάνει τὸ νὰ μὲ πείσῃ.

4. Συνηθέστατα τίθενται δύο, ἐνίοτε καὶ τρεῖς ἀπαρέμφατοι κατὰ συνέχειαν, ὧν ἡ μὲν δευτέρα εἶναι ἀντικείμενον τῆς πρώτης, ἡ δὲ τρίτη τῆς δευτέρας ποιουτοτρόπως. *Je veux aller voir votre frère* θέλω νὰ υπάγω νὰ ἰδῶ τὸν ἀδελφόν σου. *Je désire le voir travailler* ἐπιθυμῶ νὰ τὸν ἰδῶ ἐργαζόμενον. *Je crois devoir vous faire observer que...* νομίζω ὅτι ὀφείλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν σας εἰς...

5. Ἡ ἀπαρέμφατος ὡς *ἐμμεσοῦ ἀντικείμενον* τιθεμένη, συντάσσεται

ται μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ κυρίου ῥήματος ἀπαιτουμένης προθέσεως· οἷον

Je prie mon ami de venir· διότι λέγεται je prie quelqu'un de quelque chose.

Je le soupçonne d'avoir volé· διότι λέγεται je le soupçonne de vol.

Je l'exhortais à partir· διότι λέγεται j'exhorte quelqu'un à quelque chose.

Il aspire à devenir savant ἀφραῖ εἰς τὸ νὰ γίνῃ πολυμαθής· διότι λέγεται j'aspire à quelque chose.

Je m'habitue à travailler· διότι λέγεται je m'habitue au travail.

Je désespère de réussir, de le toucher, κ.τ.λ. διότι λέγεται désespérer de quelque chose.

6. Ἄλλ' ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ τίθηται πάντοτε ἄνευ προθέσεως, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων Je sais écrire, je veux partir, nous comptons partir κ.τ.λ., ὅτε μὲν συντάσσεται μετὰ τῆς de, ὅτε δὲ μετὰ τῆς ἂ παρελκούςτης προθέσεως· οἷον λέγεται μὲν Vous méritez le bonheur ἀλλὰ vous méritez d'être heureux· λέγεται Il apprend le français, ἀλλὰ il apprend à écrire, λέγεται j'ai ordonné cela au domestique, ἀλλὰ j'ai ordonné au domestique de faire cela· λέγεται Nous aimons notre père, ἀλλὰ nous aimons à obliger.

Συντάσσονται μετὰ τῆς de παρελκούςτης προθέσεως πρὸ τοῦ ἀμέσου ἀντικειμένου ἀπαρεμφρατικῶς ἐκφερομένου τὰ ἐξῆς ἐνεργητικὰ ῥήματα·

Achever τελειώνειν—achevons de lire cet ouvrage.

Affecter ἐπιτηδεύειν (προσποιεῖσθαι)—il affecte de mal parler.

Appéhender, craindre φοβεῖσθαι — je crains de me tromper.

Cesser παύεσθαι—je ne cesserai jamais de vous aimer.

Craindre φοβεῖσθαι—je crains de succomber δέδια μὴ ὑποπέσω.

Dédaigner καταφρονεῖν—Il semble dédaigner de nous parler.

Enjoindre ἐπιτάττειν, ordonner διατάττειν, commander προστάττειν, sommer προσκαλεῖν, dire, écrire κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ διατάττειν προστάττειν... conseiller συμβουλεύειν, défendre ἀπαγορεύειν, permettre ἐπιτρέπειν· ὡς J'ai écrit à votre frère de venir me voir. Je lui conseille d'arriver le plus tôt possible.

Ὡσαύτως ἐπὶ ταυτοπροσωπίας, διότι λ. γ., τὸ Κρόϊσος νομίζει ὀλιβίος εἶναι λέγεται πάντοτε Crésus croit être heureux, ἀλλ' οὐδέποτε Crésus croit lui-même être heureux, ὅπερ λέγεται Ῥωμαϊστὶ putat se esse beatum, ἐνίοτε καὶ Ἑλληνιστὶ Κροῖσος νομίζει ἑαυτὸν εἶναι ὀλιβίον.

Ἔπεται λοιπὸν ὅτι δὲν ὑπάρχει παρὰ τοῖς Γάλλοις ἢ παρὰ τοῖς Ἑλλησι καὶ τοῖς Ῥωμαῖοις κατ' ἐξαγὴν καλουμένη ἀπαρεμφατικὴ σύνταξις, καθ' ἣν τίθεται κατ' αἰτιατικὴν ἰδιαίτερον ὑποκείμενον τῆς ἀπαρεμφάτου.

II. Ἡ ἀπαρέμφατος ὡς συμπλήρωμα προθέσεως ἐν ἐξαρτωμένῳ κώλῳ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ. Ἐπὶ μὲν ἑτεροπροσωπίας λέγεται ἀναλελυμένως Je fermai la porte de peur qu'il n'entendit ἔκλεισα τὴν θύραν μήπως ἀκούσῃ· ἐπὶ δὲ ταυτοπροσωπίας λέγεται δι' ἀπαρεμφάτου Je fermai la porte de peur d'entendre ἔκλεισα τὴν θύραν μήπως ἀκούσω· ὡσαύτως λέγε Il se plaça de manière à les voir passer ἐτέθη ὥστε νὰ ἰδῇ αὐτοὺς διαβαίνοντας, ἀλλὰ il se plaça de manière à ce qu'ils le vissent passer ἐτέθη ὥστε νὰ τὸν ἴδωσι διαβαίνοντα. Avant de livrer bataille, il pria Dieu πρὶν συνάψῃ μάχην προσήχετο.

Οὕτω καὶ ἐπὶ ταυτοπροσωπίας πάλιν, μεταχειρίζου τὸν παρωχόμενον τῆς ἀπαρεμφάτου ἀντὶ τοῦ Prétérit antérieur καὶ τοῦ Futur antérieur. Après avoir lu cette lettre, je sortis, ἀντὶ τοῦ après que j'eus lu. Je me coucherai après avoir lu cette lettre ἀντὶ τοῦ après que j'aurai lu.

Ἐν τῇ συντάξει μάλιστα τῆς ἀπαρεμφάτου ἐν ἐξαρτωμένῳ κώλῳ πρέπει νὰ προσέχωμεν, μήπως ἀποβῆναι ἀμφίβολος ἢ ἀσφρῆς ὁ λόγος.

Κανὼν γενικὸς εἶναι λοιπὸν τὸ ν' ἀναφέρεται προφανῶς ἢ ἐν ἐξαρτωμένῳ κώλῳ ἀπαρέμφατος εἴτε εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἴτε εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως· π. γ. ἐπὶ τοῦ Charles est parti sans dire adieu (ὁ Κάρολος ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ χαιρετήσῃ), τὸ dire ἄλλο δὲν δύναται νὰ ἔχη ὑποκείμενον ἢ τὸ τοῦ κυρίου ῥήματος, ἢ γουον τὸ Charles. Ἐπὶ τοῦ Dieu créa les hommes pour le servir (ὁ Θεὸς ἐπλασε τοὺς ἀνθρώπους ἵνα ὑπηρετῶσιν αὐτῷ) εἶναι πρόδηλον ὅτι τὸ servir ἔχει ὑποκείμενον τὸ ἀντικείμενον τοῦ κυρίου ῥήματος, ἢτοι τὸ les hommes· ἀλλὰ μὴ λέγε J'ai raconté cette histoire à Paul pour la raconter à d'autres, διότι τὸ raconter ἔχει ἀναφορὰν ἀμφίβολον, δυναμένην δὲ ν' ἀποδοθῇ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν Παῦ-

λον· λέγε δὲ J'ai raconté cette histoire à Paul pour qu'il la racontât à d'autres διηγήθην ταύτην τὴν ἱστορίαν εἰς τὸν Παῦλον, διὰ νὰ τὴν διηγήθῃ αὐτὸς εἰς ἄλλους· μὴ λέγε Ce livre est tombé sans y toucher (τοῦτο τὸ βιβλίον ἔπεσε χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίξῃ τις)· ἐπειδὴ ἄλλο εἶναι τὸ ὑποκείμενον τοῦ est tombé καὶ ἄλλο τὸ τοῦ y toucher· λέγε δὲ Ce livre est tombé sans que personne y touchât. Κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον μὴ λέγε Paul fut condamné avant de l'entendre (ὁ Παῦλος κατεδικάσθη, πρὶν τὸν ἀκούσῃ)· λέγε δὲ διὰ τῆς παθητικῆς ἀπαρεμφάτου Paul fut condamné avant d'être entendu (ὁ Παῦλος κατεδικάσθη, πρὶν ἀκουσθῆ)· διότι τότε καὶ τὸ fut condamné καὶ τὸ être entendu ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔχουσιν ὑποκείμενον, δηλονότι τὸ Paul. Ὡσαύτως λέγε Ce plat ἢ ce mets est servi pour être mangé, οὐχὶ δέ pour manger καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐπιτέτατον ἔμως εἶναι τὸ Les moments sont trop chers pour les perdre en paroles· τὸ Pourquoi suivre le chemin du vice plutôt que celui de la vertu, καὶ τὰ τοιαῦτα, τουτέστιν ἐσάκις ἢ χρήσις τῆς ἀπαρεμφάτου οὐδεμίαν, ὡς εἶπομεν, ἀσάκειαν φέρει εἰς τὸν λόγον.

Συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου αἱ ἀκόλουθοι προθέσεις.

Ἄ. De.—Je n'ai rien à manger δὲν ἔχω τι νὰ φάγω. Il est difficile de vaincre ses passions δύσκολον εἶναι τὸ νικᾶν τὰ πάθη (ἴδε καὶ τοὺς κατωτέρω διὰ τῆς *de* καὶ ἰδιωτισμούς).

Ἄ condition de. Ἄ charge de.—Je vous accorde cela, à condition de me dire la vérité συγχωρῶ σοι τοῦτο, ἐφ' ᾧ μοι εἰπεῖν τὸ ἀληθές. Ἄ charge de dire la vérité ἢ à la charge par vous de dire. ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ εἰπεῖν.

Ἄfin de.—On le cherche afin de le mettre en prison τὸν ζητοῦσι διὰ νὰ τὸν φυλακίσωσι. Afin d'obtenir ἢ pour obtenir une couronne ἐπὶ τῷ στεφάνου τυχεῖν=ὥστε τυχεῖν στεφάνου.

Ἄ force de.—Ἄ force d'étudier διὰ τῆς πολλῆς σπουδῆς. Il est rendu malade à force d'étudier ὑπέκυψεν εἰς ἀσθένειαν ἕνεκα τῆς ὑπερμέτρου σπουδῆς.

Ἄaprès.—Nous partimes après avoir diné=après que nous eûmes diné δειπνήσαντες ἀνεχωρήσαμεν=μετὰ τὸ δεῖπνον=μετὰ τὸ δεῖπνῆσαι. Après nous être vus ἀφ' οὗ εἶδομεν ἀλλήλους. Aussitôt après s'être montré ἄμα τῷ φανῆναι.

- Au lieu de.*—Au lieu de le retenir, je le laissai s'en aller ἀντί τοῦ νὰ τὸν ἐμποδίσω τὸν ἄρῃσα ν' ἀπέλθῃ. Il joue, au lieu de lire ἀντί τοῦ ἀναγινώσκειν παίζει = δέον ἀναγινώσκειν, παίζει. Au lieu de jouer, il lit ἀντί τοῦ παίζειν ἀναγινώσκει = ἐξὸν παίζειν, ἀναγινώσκει.
- Au point de.*—Il travaille au point d'en être malade (ἢ καὶ au point qu'il en est malade) τόσον ἐργάζεται, ὥστε ἀσθενεῖ
- Auprès de.*—Qu'est cela auprès d'être pendu? τί εἶναι τοῦτο ὡς πρὸς τὸ ἀπαγχονισθῆναι;
- Au risque de.*— Il jouait au risque de tout perdre ἐπικίξε καὶ κινδυνεύων ν' ἀπωλέσῃ τὰ πάντα.
- Avant de.* *Avant que de.*—Avant d'avoir diné, avant que d'avoir diné μηκέτι δειπνήσαντες = πρὶν ἢ δειπνήσωμεν = πρὸ τοῦ δεῖπνου = πρὸ τοῦ δειπνήσαι ἡμᾶς = avant que nous ayons diné. Avant de nous être vus πρὶν ἴδωμεν ἀλλήλους. Avant de partir πρὶν ἀναχωρήσαι, μέλλων ν' ἀναχωρήσω.
- De crainte de.* *De peur de* φόβῳ τοῦ — Je m'en vais de peur de le voir.
- De manière à le voir.*—εἰς τρόπον ὥστε νὰ τὸν ἴδω.
- Jusqu'à.*—Hercule oublia sa gloire jusqu'à filer aux pieds d'Omphale ὁ Ἡρακλῆς ἐπὶ τοσοῦτον ἐφάνη ἐπιλήσιμων τῆς δόξης του, ὥστε ἐκλώθεν εἰς τοὺς πόδας τῆς Ὀμφάλης.
- Loin de.* *Bien loin de.*—Loin de se repentir, il persévère dans son crime οὐ μόνον δὲν μετῆμελήθη, ἀλλ' ἐπιμένει εἰς τὸ ἔγκλημα του. Il vous aime, bien loin de vous hair τόσον ἀπέχει τοῦ νὰ σὲ μισῇ, ὥστε σ' ἀγαπᾷ.
- Hors.* *Hormis.* *Excepté.*—Hors de le battre, il ne pouvait le traiter plus mal μόνον ὅτι δὲν τὸν ἐδείρε (ἐκτὸς τοῦ νὰ τὸν δείρῃ) δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν μεταχειρισθῇ χειρότερα. Il songe à tout, excepté ἢ hormis à bien faire. Il se souvient de tout excepté de bien faire.
- Plutôt que de.*—Combats plutôt que d'être esclave διαμάχου μᾶλλον ἢ δούλου. Plutôt mourir que de faire une lâcheté ν' ἀποθάνωμεν μᾶλλον ἢ νὰ φανῶμεν ἀνάνδροι.
- Pour.*—Afin de. ἴδε ἀνωτέρω. ἴδε καὶ τοὺς κατωτέρω ἰδιωτισμοὺς μετὰ τῆς pour.

Près de. Sur le point de.—Πρὸς δὲ ἢ sur le point de mourir μέλων ν' ἀποθάνῃ=ἐγγὺς τοῦ θανάτου.

Quant à. Pour ce qui est de.—Quant à l'avoir fait ἢ pour ce qui est de l'avoir fait, je le nie τὸ ὅτι ἐπραξα τοῦτο ἀρνοῦμαι.

Sans.—Il sortit sans fermer la porte ἐξῆλθεν, οὐδ' ἐκλείσει τὴν θύραν=ἐξίῳν οὐκ ἐκλείσει τὴν θύραν=ἐξῆλθε μὴ κλείσας τὴν θύραν. Il passa la nuit sans dormir ἄπνους τὴν νύκτα διήγαγε.

Sauf à.— Je m'en sers, sauf à le changer plus tard τὸ μεταχειρίζομαι, ἐπιφυλαττόμενος νὰ τὸ ἀλλάξω ὕστερον. Καὶ ἀντὶ τοῦ exsepté à ὧ; Il pense à tout, sauf à bien faire.

—'Ιδιωτισμοὶ τινες—

α) Μετὰ τῆς pour.

Ἦ pour πρόθεσις, ἐκτὸς τῆς τελικῆς σημείας της, καθ' ἣν εἶναι συνώνυμος τῆς afin de (ἵνα, ὥστε), σημαίνει καὶ πολλάκις parceque οἷον

Il fut récompensé pour avoir sauvé un citoyen, ἤτοι parce qu'il avait sauvé ἀντεμείβεθαι διὰ τὸ σωσέναι πολίτην (διότι εἶχε σώσει). Je lui en veux pour m'avoir trompé, ἤτοι parce qu'il m'a trompé ἀποστρέφομαι αὐτὸν, διότι μὲ ἐξηπάτησε.

Τὸ δὲ pour avoir salué des méchants, je ne suis pas méchant moi même=ἔτι πονηροὺς ἀνδρας ἠσπαζάμην, οὐκ εἰμι διὰ τοῦτο πονηρὸς ἐγὼ=εἰ καὶ πονηροὺς ἀνδρας ἠσπαζάμην, οὐκ εἰμι μέντοι ἐγὼ πονηρὸς.

Σημείωσον καὶ τοὺς ἐξῆς τρόπους·

Il a pris trop de poison pour en réchapper πλέον ἔπιε φαρμάκου, ἢ ὥστ' ἀναρρώσαι, ἤγουν τόσον ἔπιε φάρμακον, ὥστε εἶναι ἀδύνατον ν' ἀναρρώσῃ. Il avait peu de soldats pour vainere ἐλάττους εἶχε τοὺς στρατιώτας, ἢ ὥστε νικήσῃ. ἤγουν τόσους ὀλίγους στρατιώτας εἶχεν, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ νικήσῃ, Je ne suis pas assez fou pour me croire roi οὐκ εἰμι ἄφρων οὕτως, ὥστε βασιλέα ἐμυτὸν νομίζειν, ἤγουν δὲν εἶμαι τόσον ἄφρων, ὥστε νὰ νομίζω ἔτι εἶμαι βασιλεὺς.

Pour trancher le mot=ὡς ἔπος εἰπεῖν.

β) Μετὰ τῆς à.

Sa conduite n'est pas à imiter ἢ διακωγῆ αὐτοῦ δὲν εἶναι ἀξιολίμητος. Il m'a donné des livres à lire ἔδωκέ μοι βιβλία διὰ ν' ἀναγνώσω αὐτά. Je n'avais rien à vous écrire οὐδὲν εἶχον νὰ σοὶ γράψω.

Chose facile à trouver, difficile à dire, admirable à voir κ.τ.λ. πρᾶγμα βῆδιον εὐρεῖν, χαλεπὸν εἰπεῖν, θαυμαστὸν ἰδεῖν.

C'est une chose à voir εἶναι πρᾶγμα ἀξιοθέατον. Fille à marier κέρη ἐπίγαμος (διὰ γάμον).

C'est un tour à vous faire pendre εἶναι τρόπος ἰκανὸς νὰ σὲ φέρῃ εἰς ἀγγίζην. Je ne suis pas homme à reculer οὐκ εἰμι τοιοῦτος, ὥστε παλινδρομήσαι. Votre mère n'est pas femme à mal élever ses enfants ἢ μήτηρ σου οὐκ ἔστιν τοιαύτη, ὥστε τοὺς ἑαυτῆς παῖδας κακῶς ν' ἀνατρέφῃ. Elle danse à ravir χορεύει θαυμασίως.

Il a mangé à s'en rendre malade ἔφαγε μέχρι νόσου.

Il passe son temps à lire διακρίθει ἀναγινώσκων.

On dirait, à le voir, qu'il est malade ἐξ ὕψεως φαίνεται ὅτι ἀσθενεῖ. Ἄ γ' εὐτὸν εὐρύνει, εἰπεῖν ὅτι ἀκούων αὐτὸν, ἤθελες εἰπεῖν ὅτι (==λέγοις ἂν ἀκούων αὐτοῦ).

Ἄ νὰ θεωρεῖται ὅτι οἱ φαινομενικαὶ μόνον ἐκ τῶν φαινομένων.

Ἄ νὰ λέγῃ ἀληθῶς εἰπεῖν ἢ νὰ μὴ ψεύδῃ.

C'est à vous à parler; c'est au juge à prononcer σὺ πρέπει νὰ ἐκφράσῃς, ἔργον τοῦ δικαστοῦ εἶναι ν' ἀποφασίσῃ.

γ') Μετὰ τῆς de.

C'est à vous de parler ἀράδα σου εἶναι νὰ ἐκφράσῃς.

Μεταχειρίζονται τὴν ἀπαρέμφατον, προτασσομένην τῆς προθέσεως de διὰ νὰ σημάνωσι σπουδὴν τινὰ καὶ προθυμίαν εἶναι

Ainsi dit le renard, et flatteurs d'applaudir (Lafontaine) οὕτως εἶπεν ἢ ἀλώπηξ, ἅμα δὲ οἱ κλέλικες ἐπευφήμησαν.

Mon singe au même instant de chercher à s'y voir (Bailly) ὁ δὲ ἡμέτερος πίθηκος, ἀμέσως ἔσπευσε νὰ κατοπτρισθῇ.

III. Ἡ ἀπαρέμφατος ὡς ὑποκειμένη.

1. Ὡς ὑποκειμένη τιθεμένη ἢ Γαλλικῆ ἀπαρέμφατος ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφατον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Διαφέρει δὲ ὅτι ἀνάθρως ἐκφέρεται π. χ. Haïr est un tourment = τὸ μισεῖν (τὸ νὰ μισῇ τις) βλάσφημος ἐστίν. Mentir est un péché. Trop parler et toujours garder le silence sont deux défauts contraires. Rien n'est plus honteux que de mentir οὐδὲν αἰσχρότερον τοῦ ψεύδεσθαι (1).

Δυνατὸν τότε τὸ κατηγορούμενον τοῦ est, sont, νὰ ᾔναι, ἀ) ἢ οὐσιαστικόν, ὡς haïr est un tourment.

β) ἢ ἀπαρέμφατος ὡς aimer Dieu est (ἢ κατ' ἐπίτασιν c'est) aimer la vérité ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν εἶναι ταῦτ' ἀγαπᾷ τὴν ἀλήθειαν.

γ) ἢ ἐπίθετον, ὡς étudier est toujours utile.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν δύο πρώτων περιστάσεων, ὅταν δηλονότι τὸ κατηγορούμενον ᾔναι οὐσιαστικόν, ἢ ἀπαρέμφατος, γίνεται πολλάκις κατ' ἀναστροφὴν ὁ λόγος διὰ τοῦ c'est... de ἢ que de τοιοῦτοτρόπως.

(1) Σπανιώτατα ἐφίσταται ἕναρθρον ἀπαρέμφατον ἰσοδυναμεῖ Si vous ne vous êtes pas inquiété du naître, pourquoi du vivre, et pourquoi du mourir! (de Saint-Pierre).

C'est un tourment que de haïr, ἢ de haïr = haïr est un tourment.

C'est un péché que de mentir = mentir est un péché.

C'est acheter cher un repentir que de se ruiner pour satisfaire une fantaisie ἀγοράζει ἀκριθὰ μεταμέλειαν ὅστις καταναλίσκεται πρὸς ἐκπλήρωσιν ἐπιθυμίας τινός = se ruiner pour satisfaire une fantaisie est ἢ c'est acheter cher un repentir.

Ce sont deux défauts contraires que de trop parler et de parler trop peu = parler trop et parler trop peu sont deux défauts contraires.

C'est le devoir d'un chrétien de pardonner à ses ennemis = pardonner à ses ennemis est le devoir d'un chrétien.

C'est haïr la vérité que d'aimer la flatterie = aimer la flatterie, c'est haïr la vérité τὸ ν' ἀγαπᾷ τις τὴν κολακείαν εἶναι τὰυτό καὶ τὸ νὰ μισῇ τὴν ἀλήθειαν.

C'est se tromper que de croire . . . ἢ de croire σφάλλει ὁ πιστεύων ὅτι . . .

Ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης περιστάσεως, ὅταν δηλονότι τὸ κατηγορούμενον ᾖ ἐπιθετον, τότε γίνεται ἡ ἀναστροφή διὰ τοῦ ἀπρὸσώπου Il est... de . . . αὕτη δὲ ἡ πλαγία σύνταξις σχεδὸν πάντοτε προτιμᾶται τῆς εὐθείας ὅσον

Il est toujours utile d'étudier = étudier est toujours utile.

Il est beau de pardonner les injures ἀντὶ τοῦ κακορῶνου καὶ ἀχρήστου pardonner les injures est beau καλὸν εἶναι νὰ συγχωρῇ τις τὰς ὕβρεις.

2. Ἐπίσης ἐπικρατεῖ ἡ κατ' ἀναστροφήν σύνταξις καὶ ὅταν τὸ κύριον ῥῆμα ἄλλο ᾖ τὸ εἶναι ἢ τὸ εἶναι. Τότε δὲ τὸ μόριον cela (ὄχι ce) προτιθεται τοῦ ῥήματος καὶ ἐπάγεται τὸ de, ὄχι τὸ que de, ὅσον

Cela m'a soulagé de prier Dieu = prier Dieu m'a soulagé ἀνεκουρίσθην προσευχόμενος τῷ Θεῷ.

Cela me contrarie de ne l'avoir pas vu με λυπεῖ ὅτι δὲν τὸν εἶδον, ἤγουν τὸ ὅτι δὲν τὸν εἶδον με λυπεῖ.

Ὡσπερ λέγεται Il est utile d'étudier il est beau de pardonner, οὕτω καὶ μετὰ τῶν ἀπρὸσώπων il convient, il importe, il est permis κτλ. ὡς Il convient de dire. Il importe de savoir. Il ne vous est pas permis d'entrer. Il est temps de lire καιρός ἐστιν ἀναγνώσθαι. C'est à moi de faire cela ἐμὸν ἐστὶ τὸ ποιῆσαι τοῦτο.

Τὰ δὲ il faut, il vaut mieux συντάσσονται ἕνεὶ τοῦ de' ὡς Il faut dire δεῖ λέγειν. Il m'aurait fallu partir plus tôt. Il vaut mieux être malheureux que criminel (ἢ que d'être criminel). Ἴδε τὰ περὶ τῶν συγκριτικῶν.

IV. Ἀπαρέμφατος ὡς συμπλήρωμα οὐσιαστικοῦ.

Ἀνάρθρως ἐκφέρεται καὶ τότε, οἶον·

Le temps de lire ó καιρὸς τοῦ ἀναγνῶναι. Je n'ai pas le loisir de vous écouter οὐκ ἔστι μοι σχολὴ ἀκοῦσά σου. Il a la réputation de penser ainsi δόξαν ἔχει οὕτω φρονεῖν. L'espoir de vaincre ἢ ἐλπίς τῆς νίκης· (ὄχι du lire, du vous écouter κτλ.)

V. Ἀπαρέμφατος ὡς συμπλήρωμα ἐπιθέτου.

Ὡς συμπλήρωμα ἐπιθέτου τιθεμένη ἢ ἀπαρέμφατος λαμβάνει τὴν ὑπὸ τοῦ ἐπιθέτου ἀπαιτουμένην πρόθεσιν ἀνάρθρως ἐκφερομένην ὡς

Un enfant désireux d'apprendre παιδίον φιλομάθης (ἐπιθυμητικὸν τοῦ μαθάνειν). Digne d'être loué ἀξίως ἐπαινεῖσθαι. Tous les trésors ne sont pas capables de rassasier son avarice πάντες οἱ θησαυροὶ οὐκ εἰσὶν ἱκανοὶ τὴν αὐτοῦ φιλαργυρίαν κορέσαι (να κορέσωσι).

Il est habile à parler δεινός ἐστι λέγειν (περὶ τὸ λέγειν). Homme prompt à se fâcher ἀνὴρ πρόθυμος ὀργισθῆναι. Corps accoutumé à supporter le travail σῶμα εἰθισμένον τοὺς πόνους ὑπομένειν.

Plume excellente pour écrire κάλαμος ἀριστος εἰς τὸ γράφειν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΧΩΝ.

Δύο εἶναι αἱ μετοχαὶ παρὰ τοῖς Γάλλοις, ἡ ἐνεργητικὴ καὶ ἡ παθητικὴ, ἐξ ὧν ἐκάστη ἔχει ἀνά τρεῖς χρόνους, ἐνεστώτα, παραχρημένον καὶ μέλλοντα, οἶον·

Ἐνεργητικαὶ Μετοχαί.

Ἐνεστ. Délivrant λύων.

Παρωχ. Ayant délivré λύσας.

Μέλλ. Devant délivrer λύσων=μέλλων νὰ λύσῃ.

Παθητικαὶ μετοχαί.

Ἐνεστ. Délivré, étant délivré λυόμενος.

Παρωχ. Délivré, étant délivré ayant été délivré λυθείς·

Μέλλ. Devant être délivré λυθησόμενος=μέλλων νὰ λυθῇ.

Ὅσπερ ἡ Ἑλληνικὴ μετοχὴ, οὕτω καὶ ἡ Γαλλικὴ τίθεται εἰς προσδιορισμὸν ὑποκειμένου, κατηγορουμένου, ἀντικειμένου· οἷον

Cicéron devant prononcer un discours λόγους ποιησόμενος ὁ Κικέρων. Un rat ayant rencontré un éléphant μὲς ἀπαντήσας ἐλέφαντα. L'enfant interrogé répondit ἀνακριθεὶς ὁ παῖς ἀπεκρίνατο.

Je suis un homme craignant Dieu.

Je les vis couchés sur le sol τοὺς εἶδον κειμένους κατὰ γῆς.

Ἐνόστε τίθεται καὶ ἑτεροπροσώπως ἀντὶ τῆς ἀπολύτου μετοχῆς τῶν Ἑλλήνων· οἷον

Les parts étant faites, le lion parla ainsi διανεμηθεισῶν τῶν μοιρῶν, ὁ λέων εἶπεν. Enfin son gardien songeant à tout autre chose, le malheureux jeune homme s'échappa τέλος, τοῦ φύλακος εἰς πᾶν ἄλλο μᾶλλον προσέχοντος, ὁ δυστυχῆς νεανίας ἀπέδραμεν, ἤγουν pendant que son gardien songeait à toute autre chose ἐνῶ ὁ φύλαξ εἰς πᾶν ἄλλο μᾶλλον προσεῖχε. Je m'en irai ma besogne faite τοῦ ἔργου τελεσθέντος θέλω ἀναχωρήσει.

I. Μετοχὴ εἰς ant.

Πᾶσα εἰς ant μετοχὴ εἶναι ἀκλιτος ὡς καὶ ἡ εἰς ac λήγουσα τῆς χυδαίας Ἑλληνικῆς.

Ὅθεν, λ. χ. τὸ voyant le danger, ὡς καὶ τὸ χυδαῖον βλέποντας τὸν κίνδυνον, δυνατὸν ν' ἀναφέρηται εἰς ὄνομα οἰουδήποτε γένους καὶ ἀριθμοῦ, ὡς· Le père voyant le danger prit la fuite. La mère voyant le danger, . . . Les soldats voyant le danger . . . ὁ πατὴρ βλέπων (βλέποντας) τὸν κίνδυνον ἐτόλπη εἰς φυγὴν. Ἡ μήτηρ βλέπουσα (βλέποντας) τὸν κίνδυνον . . . Οἱ στρατιῶται βλέποντες (βλέποντας) τὸν κίνδυνον . . .

Κανὼν εἶναι ν' ἀναφέρηται ἡ μετοχὴ αὕτη εἰς τὸ πλησιέστερον ὄνομα (οὐσιαστικὸν, ἢ ἀντωνυμίαν), ὡς Paul allant à la chasse rencontra Pierre ὁ Παῦλος ἐξερχόμενος εἰς θήραν ἀπήντησε τὸν Πέτρον, Paul rencontra Pierre allant à la chasse ὁ Παῦλος ἀπήντησε τὸν Πέτρον εἰς θήραν ἐξερχόμενον.

Ἐξαιρεῖται ὅταν ἡ μετοχὴ ᾖναι αἰτιολογικὴ ἀναλυομένη διὰ τοῦ parceque, puisque, διότι τότε καὶ ἂν τεθῆ πλησιέστερον πρὸς τὸ ἀντικείμενον, ἀναφέρεται ὅμως εἰς τὸ ὑποκείμενον· ὡς Je vous ai confié mon fils, voulant qu'il devienne savant σοὶ ἐνεπιστεύθη

τὸν υἱὸν μου θέλω νὰ γίνῃ σοφός, ἤγουν parceque je voulais qu'il devienne savant. Il prit ce parti, ne sachant que faire τοῦτο ἀπεράσισεν ἀγνοῶν τί νὰ πράξῃ.

Ἰστέον ὅτι συνηθεστέρᾳ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἢ παρὰ τοῖς Γάλλοις εἶναι ἡ χρῆσις τῶν μετοχῶν, μάλιστα δὲ τῶν ἐνεργητικῶν λεγομένων, αἵτινες ἀναλύονται μυριοτρόπως κατὰ τὴν ἔννοιαν οἷον

Ἄντὶ τοῦ Dieu regnant dans les cieux λέγεται Dieu qui règne dans les cieux ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς βασιλεύων Θεός.

Ἄντὶ τοῦ Cicéron étant consul, la conjuration fut découverte κάλλιον λέγε Sous le consulat de Cicéron Κικέρωνος ὑπάτου ὄντος (ὑπατεύοντος), ἡ συνωμοσία ἀνεκαλύφθη.

Étant sur le point de prendre la ville il mourut=il était sur le point de prendre la ville, lorsqu'il mourut μέλλων ταχέως τὴν πόλιν Ἐλιοῦ (νὰ κυριεύσῃ) ἀπέθανε.

Τελειώσας τὸ ἔργον μου θ' ἀπέλθω je m'en irai quand j'aurai fini mon ouvrage, ἢ après avoir fini.

Ὁ μὴ νοῦν ἔχων celui qui n'a pas de jugement.

Ἐργαζομένου μου, ἀναπαύθητι repose-toi pendant que je travaillerai.

Πλούσιος ὢν, δὲν εὐτυχεῖ ὅμως bien qu'il soit riche, il n'est pas heureux ἢ καὶ malgré sa richesse.

Θεοῦ θέλοντος, οὐδὲν ἰσχύει φθόνος l'envie ne peut rien contre la volonté divine.

Ὁ Ἕλληνικὸς τρόπος ἅμα ἰδὼν, ἅμα ἐννοήσας καὶ τὰ παρόμοια= aussitôt que, dès que j'eus vu ἢ j'aurai vu=aussitôt après avoir vu (Ἴδε τὰ περὶ Πretérit antérieur καὶ Futur antérieur).

Μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων λέγουσιν οἱ Ἕλληνες διὰ μετοχῆς ἔρχομαι φράσεων, μελετήσεων, λύσεων ἐπανήκω περιπατήσας κτλ. Λέγουσι δὲ οἱ Γάλλοι δι' ἀπαρεμφάτου Je viens dire, étudier, délier, ἢ καὶ κατ' ἐπίτασιν pour étudier, pour délier. Je viens, ἢ je reviens de me promener. Ἐπανηρχόμην τοὺς ἀγροῦς ἐπισκεψάμενος je revenais de visiter mes champs.

Ὡσαύτως καὶ μετὰ πολλῶν ἄλλων ῥημάτων, ὡς μέμνημαι ταῦτα εἰπὼν je me souviens d'avoir dit cela. Διατελεῖ ἀγαπῶν τοὺς χρηστοὺς il continue d'aimer les gens de bien. Ἰδεται λαλῶν il aime à parler. Δὲν πύεται κινούμενος il ne cesse de remuer. Τοῦτο τὸ γράμμα δηλοῖ ψευδῆ τὴν διαθήκην οὔσαν cet écrit montre que le testament est faux.

Ἐπιδέχονται ὅμως ταύτην τὴν σύνταξιν ὀλίγα τινὰ Γαλλικὰ ῥήματα οἷον

Τὰ γνωστικά. Je l'ai connu menant (ὄχι mener) une vie fort dissipée ἐγνώρισα αὐτὸν διάγοντα βίον πολλὰ ἄστοτον.

Τῶν δεικτικῶν τινα. Je vous les ai montrés louant Dieu σοὶ ἐδείξα αὐτοὺς δοξολογοῦντας τὸν Θεὸν (ὄχι louer).

Τὰ αἰσθητικά. Je le vis peignant ἢ peindre ἢ qui peignait. Je les entendis marchant tout doucement, ἢ marcher ἢ qui marchaient.

Τὰ παρατηρήσεως καὶ θαυμασμοῦ σηματοτικά. Je la remarquai, je la surpris, je l'admiraï caressant sa jeune fille, καὶ ἄλλα τινά.

ΓΕΡΟΥΝΤΙΟΝ.

Πολλάκις τὸ μόριον ἐπιτίθεται ἀμέσως πρὸ τῆς εἰς ἀντ μετοχῆς, ὡς ἐν lisant, ἐν dormant, ἐν se promenant, καὶ τότε καλεῖται συνήθως γερούντιον.

Τὸ γερούντιον ἰσοδυναμεῖ πολλάκις πρὸς τὴν ἀπλήν εἰς ἀντ μετοχήν, ὅλοϊ δὲ ἰδιαιτέρως τὸ μέσον ἢ ὄργανον, τὸν τρόπον, τὴν χρονικὴν περίστασιν οἷον

On s'instruit ἐν lisant de bons livres διδάσκεται τις ἀναγνώσκων καλὰ βιβλία, ἤγουν διὰ τῆς ἀναγνώσεως.

Il le salua ἐν se courbant jusqu' à terre προσεκύνησεν αὐτὸν κλίνων τὸ σῶμα μέχρις ἐδάφους. Il mourut ἐν pardonnant συγγινώσκων ἀπέθανε. Il s'accroit ἐν marchant περιπατῶν ἢ περιερχόμενος αὐξεται.

Dites-le lui ἐν vous promenant εἰπέ το εἰς αὐτὸν ἅμα περιπατῶν. Je le rencontrai ἐν sortant ἅμα ἐξερχόμενος αὐτὸν ἀπήνησα. En disant cela, ἢ tout ἐν disant cela, ἅμα ταῦτα λέγων, ἐν allant, ἢ tout ἐν allant μεταξὺ πορευόμενος.

Οὐδέποτε τὸ γερούντιον ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀντικείμενον, ἀλλὰ πάντοτε εἰς τὸ ὑποκείμενον ὥστε τὸ J'ai vu votre frère ἐν allant à la chasse σημαίνει ἀναγκαίως ὅτι ἐγὼ ἐξερχόμενος εἰς θήραν εἶδον τὸν ἀδελφόν σου· διότι ἂν ἤθελον νὰ εἶπω, ὅτι εἶδον τὸν ἀδελφόν σου ἐξερχόμενον εἰς θήραν, ἔπρεπε νὰ εἶπω j'ai vu votre frère allant à la chasse διὰ μετοχῆς· ἐπειδὴ, ὡς προείπομεν ἐν οἰκείῳ τόπῳ, κανονικῶς ἀναφέρεται ἡ μετοχὴ εἰς τὸ πλησιέστερον ὄνομα, εἴτε ὑποκείμενον, εἴτε ἀντικείμενον. Διὰ τοῦ γερουντίου ὡσαύτως λέγεται Je l'ai rencontré ἐν me promenant, διότι ἄλλως πρέπει νὰ εἶπωμεν je l'ai rencontré ἐν se promenant (1).

(1) Εὐρίσκονται ὅμως ἐνίοτε προτάσεις, ἐν αἷς ἡ παράδειξις τοῦτου τοῦ κανόνος οὐδεμίαν φέρει ἀσάφειαν· ἰδοὺ παράδειγμα· Je voudrais pouvoïr vous décrire les larmes de Jacqueline ἐν voyant votre frère monter à cheval. Τὸ ἐν voyant ἀναφέρεται προφανῶς εἰς τὸ Jacqueline.

Παρατηρητέον ὅτι ὁ παρωχόμενος καὶ ὁ μέλλων τῆς μετοχῆς, μὴ δεχόμενοι τὸ προτιθέμενον μόριον en οὐδέποτε γίνονται γερούντια. Ὁθεν μὴ λέγε en ayant rencontré, en devant rencontrer, en étant écrit κτλ.

ΡΗΜΑΤΙΚΟΝ ΕΠΙΘΕΤΟΝ.

Ὡς αἱ ἐνεργητικαὶ μετοχαί, ἐπίσης καὶ τὰ ῥηματικά ἐπίθετα παράγονται ἀπὸ ῥήματος καὶ λήγουσιν εἰς ant· κλίνονται δὲ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν οἷον Dominant, charmant, surprenant, εἶναι ἐνεργητικαὶ μετοχαί. Ἀλλ' ὅταν λέγωμεν un vice dominant, une passion dominante, des tableaux charmants, des aventures surprenantes εἶναι ῥηματικά ἐπίθετα.

Διακρίνονται ὡς ἀκολούθως·

Ἢ μὲν μετοχὴ πάντοτε σημαίνει ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν, ὡς τὸ ἴδιον ῥῆμα, εἴτε εἶναι μεταβατικόν, εἴτε μὴ, καὶ δύναται ν' ἀναλυθῆ διὰ τοῦ ἰδίου ῥήματος, ἢ καὶ εἶναι ἀντὶ τῆς ἀπαρρηφάτου· οἷον

On voit rarement la raison dominant sur les passions, ἤτοι dominer=σπανίως βλέπομεν τὸν λόγον κρατοῦντα τῶν παθῶν, ἤτοι νὰ κρατῆ τῶν παθῶν.

La citadelle est cet édifice que vous voyez là bas dominant la ville (ἢ sur la ville), ἤτοι et qui domine ὑπερκείμενον εἰς τὴν πόλιν =τὸ ὁποῖον ὑπέρκειται

Je l'admire caressant son fils θεραπεύουσαν, ἤτοι ἐν ᾧ θεραπεύει (χαϊδεύει).

L'orateur continua de parler, charmant toujours son auditoire par sa douce et persuasive éloquence, ἤτοι et il charmait.

Cet homme, n'aspirant qu'à la gloire, ne songe guère à ses enfants=comme cet homme n'aspire qu'à la gloire, il ne songe guère à ses enfants.

Τὸ δὲ ῥηματικὸν ἐπίθετον σημαίνει, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἐπίθετα, ἰδιότητά τινα ἢ ποιότητα ἐκφραζομένην Ἑλληνιστὶ δι' ἐπιθέτου καὶ δύναται ν' ἀναλυθῆ διὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας καὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον·

La pensée dominante de ce discours ἢ κυριώτερα, ἢ πρωτίστη ἰδέα τοῦ λόγου τούτου. Des paroles caressantes θεαπέματα. Une femme charmante θελατικὴ γυνή. Des esprits rampants χαμερπεῖς ἄνθρωποι κτλ. ἤγουν la pensée de ce discours qui est dominant, des paroles qui sont caressantes, une femme qui est charmante·

ἔχει δὲ la pensée qui domine, des paroles qui caressent, une femme qui charme, οὔτε ἡ ἰδέα, ἐν ᾧ ὑπερέχει . . . ἢ γυνή τις ἐν ᾧ θέλγει . . . κτλ.

ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Μετοχάι.

Il entend les serpents, il croit les voir rampant autour de lui ἀκούει τοὺς ὄφεις, φαντάζεται ὅτι τοὺς βλέπει ἔρποντας περὶ αὐτὸν, ἤγγουν qui rampaient . . . ἢ ramper . . .

Je la surpris riant et parlant avec une amie κατέλαβον αὐτὴν γελῶσαν καὶ συνομιλοῦσαν μετὰ τινος φίλης, ἤγγουν ἐν ᾧ ἐγέλα καὶ συνομιλεῖ . . .

Entendez-vous les ennemis foudroyant les remparts? ἀκούετε τοὺς πολεμίους κεραυνοδολοῦντας τοὺς προμαχῶνας; ἤγγουν foudroyer, ἢ qui foudroient .

Ils s'avancèrent menaçant la foule προέβησαν ἀπειλοῦντες τὸν ὄχλον.

Cette lecture attristant votre mère nous la reprendrons plus tard ἐπειδὴ ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆ λυπεῖ τὴν μητέρα σου, θέλομεν τὴν ἐπαναλάβει ὕστερον.

Ces raisonnements, tranchant le nœud de la difficulté, plurent à tout le monde ταῦτα τὰ ἐπιχειρήματα, τέμνοντα τὸν γόρδιον δεσμόν, ἤρσαν εἰς πάντας.

Σημείωσον τοὺς ἰδιωτισμοὺς Ce que voyant, je m'en allai ἀντὶ τοῦ voyant ἢ en voyant cela. Ce qu'ayant vu, ce qu'ayant appris κτλ. ἰδὼν αὐτὸ, μαθὼν αὐτό. λέγεται καὶ ce disant=ce que voyant= voyant cela.

II. Παθητικὴ μετοχή.

Διπλὴν χρῆσιν ἔχει παρὰ τοῖς Γάλλοις ἡ παθητικὴ μετοχὴ τοῦ ῥήματος

α) Ἡ ἐπιθετικῶς τίθεται συμπλεκομένη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τότε, ὡς καὶ τὰ καθ' αὐτὸ ἐπίθετα, συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· ὡς Un homme estimé, une personne estimée, des jeunes gens estimés, très estimés, moins estimés. Des femmes

Επίθετα.

Tous ces hommes sont vils et rampants πάντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ταπεινοὶ καὶ χαμηροί. Rien de plus rampant que son style οὐδὲν τοῦ ὕψους αὐτοῦ ταπεινότερον, ἤγγουν rien qui soit plus rampant que son style.

Il me fit une peinture parlante de ces riantes contrées ζωηροτάτην μοὶ παρέστησεν ἀπεικόνισιν τῶν τερπνῶν ἐκείνων χωρῶν.

Jupiter de sa main foudroyante... ὁ Ζεὺς διὰ τῆς κεραυνοδόλου αὐτοῦ χειρὸς... ἤγγουν φύσει κεραυνοδόλου, ἢ τις ἐστὶ φύσει κεραυνοδόλος.

Ils s'avancèrent menaçants et furieux προέβησαν φοβεροὶ καὶ μανιώδεις.

Cette lecture est trop attristante ; nous la reprendrons plus tard ἢ ἀνάγνωσις αὐτῆ εἶναι πολὺ λυπηρὰ, θέλομεν... ,

Ces paroles tranchantes ne plurent à personne οἱ ἀπότομοι οὗτοι λόγοι εἰς οὐδένα ἤρσαν.

distinguées διαπρέπουσαι γυναῖκες. Ne suis-je plus votre fille chérie? μήπως δὲν εἶμαι πλέον ἡ ἠγαπημένη σου θυγάτηρ; Que de remparts détruits, que de villes forcées! πόσοι προμαχῶνες καταστραφέντες, πόσοι πόλεις καταπολεμηθεῖσαι! Nous les trouvâmes entièrement persuadés que... εὕρομεν αὐτοὺς ὅλως πεπεισμένους ὅτι... Des vaisseaux battus par la tempête κτλ. Ἴδε τὰ περὶ τῶν ἐπιθέτων.

Ε') Ἡ συντάσσεται μετὰ βοηθητικοῦ ῥήματος (être ἢ avoir) πρὸς σχηματισμὸν τῶν συνθέτων χρόνων, καὶ τότε ὅτε μὲν εἶναι ἐπιδεικτικὴ γένους καὶ ἀριθμοῦ, ὅτε δὲ μένει ἄκλιτος, ἔτσι ἀμετάβλητος.

Συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου ἢ μετὰ τοῦ βοηθητικοῦ ῥήματος être τιθεμένη παθητικὴ μετοχὴ πρὸς σχηματισμὸν α) τοῦ παθητικοῦ, Ε') τῶν σχηματιζομένων διὰ τοῦ être οὐδετέρων ῥημάτων (1), γ') τῶν φύσει ἀντωνυμικῶν ῥημάτων (2).

α) La lettre est écrite γέγραπται ἡ ἐπιστολὴ (εἶναι γεγραμμένη) Nous sommes persuadés que πεπεισμεθα ὅτι (εἶμεθα πεπεισμένοι). La ville sera détruite ἡ πόλις θέλει καταστραφῆ.

Ε') Nous sommes venus. Elles sont tombées. Elles sont mortes.

γ') Elle s'est souvenue. Les hommes se sont repentis. Elle se serait moquée de vous. La haine s'était emparée de leur âme. (Τὰ se souvenir, se repentir, se moquer, s'emparer εἶναι φύσει ἀντωνυμικά· ἐπειδὴ οὐδέποτε ἐκφέρονται ἄνευ ἀντωνυμίας).

Συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ἀμέσου ἀντικειμένου ἢ μετὰ τοῦ βοηθητικοῦ avoir τιθεμένη παθητικὴ μετοχὴ, ὡσάκις τὸ ἀντικείμενον τοῦτο προηγείται τοῦ ῥήματος, ἔτσι τῆς μετοχῆς· ὡς Combien de soldats j'ai vus! ὅπόσους στρατιώτας εἶδον! ἡ παθητικὴ μετοχὴ vus συμφωνεῖ μετὰ τοῦ προηγουμένου ἀμέσου ἀντικειμένου soldats. Εἰ δὲ μὴ, ἔχουν ἢ ἐπιφερομένου τῷ ῥήματι τοῦ ἀμέσου ἀντικειμένου, ἢ μὴ ὑπάρχοντος ἀμέσου ἀντικειμένου, τότε μένει ἄκλιτος ἡ παθητικὴ μετοχὴ· ὡς J'ai écrit, nous avons lu. Vous avez vu beaucoup de soldats. Quand elles eurent reçu leurs lettres. J'ai cultivé les sciences ἐπεμελήθη τῶν ἐπιστημῶν. Dieu a distingué les hommes des autres animaux ὁ Θεὸς διεκρίνε τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἄλλων ζώων. Ἀλλὰ

(1) Ἐνθυμοῦ ὅτι τῶν οὐδετέρων ῥημάτων τὰ μὲν κλίνονται διὰ τοῦ être, τὰ δὲ διὰ τοῦ avoir.

(2) Ἐνθυμοῦ ὅτι οὕτω καλοῦνται τὰ μηδέποτε ἄνευ διπλῆς ἀντωνυμίας κλιόμενα, κατ'ἀντιδιαστολὴν τῶν κατὰ συμβεβηκὸς μόνον αὐτοπαθῶν ἢ ἀλληλοπαθῶν γινομένων.

λέγεται Voici la lettre que j'ai reçue. Les sciences que j'ai cultivées, ἔχουν τὴν ὁποίαν ἔλαβον, ὧν ἐπεμελήθην. Αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ reçue, cultivées συμφωνοῦσι μετὰ τῆς que αναφορικῆς ἀντωνυμίας, ἥτις εἶναι ἀμέσως ἀντικειμένον τῶν j'ai reçue, j'ai cultivées, προτίθεται αὐτῶν καὶ εἶναι πάντοτε τοῦ αὐτοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ μετὰ τὸ ἡγούμενον. La lettre que j'ai reçue, ἔχουν la lettre la quelle j'ai reçue. Les sciences que j'ai cultivées, ἔχουν les quelles j'ai cultivées. Dieu nous a distingués des autres animaux ἡ παθητικὴ μετοχὴ distingués συμφωνεῖ μετὰ τοῦ προηγουμένου ἀμέσως ἀντικειμένου nous.

ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Τῆς ἀελίου.

Τῆς κλινομένης.

Il a félicité vos sœurs συνεχάρη τὰς ἀδελφάς σου.

Il les a félicitées συνεχάρη αὐτάς.

J'ai perdu la lettre ἀπώλεσα τὴν ἐπιστολήν.

Où est la lettre? Je l'ai perdue ποῦ εἶναι ἡ ἐπιστολή; τὴν ἔχασα, τὴν ἔχω χαμένην.

Nous avons éprouvé bien des peines πολλὰς λύπας ἐδοκιμάσαμεν.

Que de peines nous avons éprouvées! πόσας ἐδοκιμάσαμεν λύπας!

Vous avez mal joué κακῶς ἐπαίξατε.

C'est une partie que vous avez mal jouée κακῶς ἐπαίξατε τὸ παιχνίδιον τοῦτο.

J'ai commis une erreur ὑπέπεσα εἰς πλάνην.

Quelle erreur ai-je commise? εἰς ποίαν πλάνην ὑπέπεσα;

J'ai récompensé mes fils ἀντήμειψα τοὺς υἱούς μου.

Mes fils, je vous ai recompensés σὰς ἀντήμειψα, τέκνα μου.

J'ai donné une récompense à mes fils; elle leur a causé une grande joie.

Mes fils que j'ai récompensés sont très contents οἱ υἱοί μου, τοὺς ὅποιους ἀντήμειψα, εἶναι πολὺ εὐχαριστημένοι.

Ἐπειδὴ ἡ μετὰ τοῦ βοηθητικοῦ avoir τιθεμένη παθητικὴ μετοχὴ δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ εἰ μὴ μετ' ἀμέσως ἀντικειμένου, ἔπεται ὅτι μένει πάντοτε ἀκλιτος ἐπὶ τῶν μετὰ τοῦ avoir κλινομένων οὐδετέρων ῥημάτων διότι ταῦτα, ὡς προεδιόξαμεν ἐν οἰκείῳ τόπῳ, εὐθεῖαν συντακτικὴν δὲν δέχονται· λέγε λοιπὸν Ces hommes vous ont-ils convenu? Ces livres nous ont servi, διότι τὰ vous καὶ nous εἶναι κατὰ δοτικὴν = à vous, à nous ὑμῖν, ἡμῖν (εἰς σὰς, εἰς ἡμᾶς). Combien d'heures a-t-il parlé? ἔχουν pendant combien d'heures. Les deux années qu'il a régné, ἔχουν pendant lesquelles il a régné.

Εἶδομεν ὅτι ἐπὶ τῶν φύσει ἀντωνυμιακῶν ῥημάτων ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πάντοτε μετὰ τοῦ ὑποκειμένου (elle s'est souvenue, ils se sont repentis).

Λαίπεται νὰ εἴπωμεν περὶ τῶν μὴ φύσει ἀντωνυμιακῶν ῥημάτων.

Εἰ μὲν λοιπὸν οὐδέτερόν τι ῥῆμα γίνεται ἀντωνυμιακόν, μένει ἀναλλοίωτος ἢ μετοχή· διότι ἡ προτασσόμενη προσωπικὴ ἀντωνυμία δὲν δύναται τότε νὰ ᾔηται ἄλλο ἢ ἔμμεσον ἀντικείμενον· ὡς *Ils se sont plu*, ἤγουν *ils ont plu à eux-mêmes* ἢ *les uns aux autres*. *Nous nous sommes nui*, ἤγουν *à nous-mêmes* ἢ *les uns aux autres*. Elle s'est parlé à elle-même.

Εἰ δὲ ἐνεργητικόν τι ῥῆμα γίνεται ἀντωνυμιακόν, τότε συμφωνεῖ ἡ παθητικὴ μετοχὴ μετὰ τῆς προηγούμενης προσωπικῆς ἀντωνυμίας ἢ μένει ἀκλιτος· καθότι ἡ ἀντωνυμία αὕτη εἶναι ἄμμεσον ἢ ἔμμεσον ἀντικείμενον· οἶον

Elle s'était flattée, nous nous sommes repoussés, vous vous serez tourmentés, ἤγουν elle avait flatté elle-même, nous nous sommes repoussés les uns les autres (ἀλλήλους), vous vous serez tourmentés vous-mêmes, les uns les autres (ὕμᾱς αὐτοὺς, ἀλλήλους). Ἐπειδὴ λοιπὸν αἱ προτασσόμεναι ἀντωνυμίαι *se*, nous, vous εἶναι ἄμμεσα ἀντικείμενα, διὰ τοῦτο συμφωνοῦσι μετ' αὐτῶν αἱ μετοχαὶ *flattée*, *repoussés*, *tourmentés*.

Ἀλλὰ λέγε ἄνευ συμφωνίας *Ils se sont dit des injures* εἶπον (ἐξέφερον) ὕβρεις εἰς ἀλλήλους. *Nous nous sommes envoyé des présents* ἐπέμψαμεν δῶρα εἰς ἀλλήλους. Elle s'est arraché les cheveux (*se*—à elle-même)· διότι αἱ προηγούμεναι *se*, nous, s' εἶναι ἔμμεσα ἀντικείμενα.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ.

Je consens à me perdre, afin de le sauver *συγκατανεύω ν' ἀπολεσθῶ* διὰ νὰ τὸν σώσω. Je demande sa tête et crains de l'obtenir. Ils ont désespéré d'avoir mon secret *ἀπελπίσθησαν τοῦ νὰ μάθωσι τὸ ἀπέκρητόν μου*. Ils contraignirent cinq légions romaines à poser les armes sans combat. Je veux le lui faire savoir *θέλω νὰ τῷ γνωστοποιήσω τοῦτο*. Je n'ose leur permettre d'écrire. C'est pour que nous donnions que le Seigneur nous donne (ἔχ· *c'est pour donner ἔνεκα τῆς ἀμφιστολογίας*). On ne saurait, sans admettre une autre vie, concilier avec la justice de Dieu le spectacle de la vertu accablée sous les coups de l'infortune, tandis que le vice prospère. Les leçons les plus utiles que nous puissions recevoir, sont (ἢ *ce cont*) celles de l'expérience· ἢ καὶ les plus utiles leçons que. La vertu est le premier des biens; c'est d'elle seule que nous devons attendre le bonheur. Sillacus disait que, pour réussir, il faut méditer à

loisir, et exécuter promptement les choses que l'on a résolues. Le flatteur, de même que le trompeur, est également à craindre. Laisser le crime en paix, c'est s'en rendre coupable. Savoir donner à propos, et refuser sans paraître dur, c'est un talent que tout le monde n'a pas. On laisse au temps le soin de corriger les enfants, au temps qui seul suffit pour les rendre incorrigibles.

ΑΑΑΟ.

Déjà les vagues blanchissantes d'écume, tracent sur l'onde de larges sillons. Les oiseaux timides, se rassemblant en troupes et volant d'une aile rapide; les animaux fuyant au hasard; les éclairs brillant par intervalle et sillonnant les flancs ténébreux du nuage; la foudre grondant sur nos têtes; la terre tremblant sous nos pieds; une pluie mêlée de grêle tombant par torrents; voilà l'image terrible, effrayante qui porte dans nos cœurs la consternation. Que vont devenir nos marins? Leurs barques vacillantes ont peine à conserver l'équilibre. Les vagues mugissantes s'élevant au dessus de ces frêles embarcations, vont les engloutir. Craignant de se voir brisés (ῥήσων d'être brisés), nos jeunes nautonniers, nageant avec ardeur, abordent sur le sable, tout dégouttants d'eau, défaillants, presque expirants de faiblesse et de fatigue.

ΑΑΑΟ.

Quelques auteurs se sont imaginé que les anciens connaissaient l'Amérique; mais ils se sont assurément trompés: car l'île qu'ils ont supposée être notre Nouveau-monde et que Platon et Diodore de Sicile ont appelé Atlantide, était située à peu de distance du détroit de Gibraltar. Les récompenses accordées au mérite ne doivent jamais être le prix de l'intrigue. Les belles actions cachées sont les plus estimables. Les hommes passent comme les fleurs, qui, épanouies le matin, le soir sont flétries et foulées aux pieds. Les défauts de Pierre-le-Grand ont terni ses grandes et admirables qualités. Superbes montagnes, qui vous a établies sur vos fondements? Qui a élevé vos têtes jusqu'au dessus des nues? Qui vous a ornées de forêts verdoyantes? Quel spectacle est préférable à celui des heureux qu'on a faits? Les peuples mêmes qu'on a regardés comme sauvages ont estimé et admiré les hommes justes, tempérants et désintéressés. Démétrius de Phalère ayant été informé que les Athéniens avaient renversé ses statues: Ils n'ont pas, dit-il, renversé la vertu qui me les a dressées. Beaucoup de héros ont subjugué des provinces, mais peu ont réprimé leurs passions et se sont vaincus eux-mêmes. La solitude apaise les mouvements impétueux de l'âme que le désordre du monde a fait éclater (τὸ fait ἀκλιτον διότι τὸ que εἶναι ἀντικείμενον τοῦ éclater, ὅχι τοῦ fait. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς). La lettre que vous avez voulu m'envoyer (τὸ que ἀναφέρεται εἰς τὸ en-

voyer, καὶ ὄχι: εἰς τὸ voulu) Les réponses que j'avais prévu qu'on vous ferait (κατὰ γράμμα, αἱ ἀποκρίσεις, τὰς ὁποίας εἶχον προβλέψει ὅτι ἤθελον σοὶ κάμει τὸ δὲ que, τὰς ὁποίας, εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ferait, ὄχι: τοῦ prévu, τοῦ ὁποίου τὸ ἀντικείμενον εἶναι τὸ qu'on vous ferait). J'avais prévu. Quoi? Qu'on vous ferait. Quoi? Les quelles réponses.

ΘΕΜΑ·

Καταδέχθητε νὰ μ' ἀκούσητε. Μηνότι νὰ γράρω. Ἐτραξε ν' ἀναγγεῖλη εἰς τὸν πατέρα του ὅτι... Ἐρχομαι νὰ σὲ παρκαλέσω νὰ μοὶ συγχωρήσης. Ἀπτόμενος αὐτοῦ ἤσθάνθη ὅτι ἔτρεμε (en le touchant je sentis qu'il tremblait, ἢ καὶ je le sentis trembler). Γράψον εἰς τὸν φίλον σου νὰ ἔλθῃ. Πρέπει νὰ σπουδάξῃ τις διὰ νὰ μάθῃ. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ εὐτυχεῖν εἶναι ἔμρutos παρὰ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις. Οὐκ ἔχ με καθεύδειν τὸ Μιλτιάδου τρόπαιον. Μοὶ διηγήθη πάντα, χωρὶς τίποτε νὰ λησμονήσῃ. Ἡ λύπη του ἐφάνητο εἰκονιζομένη ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Λύσαξ ἐγὼ πρῶτος τὴν σιωπὴν, ἠρώτησα τὸν γέροντα (λύω τὴν σιωπὴν=je romps le silence). Πρὶν μεταποίησῃς τ' ὄνομά σου, μεταποίησον τὴν καρδίαν σου· ἐκεῖθεν ἔρχονται αἱ καλὰ καὶ αἱ κακὰ μεταβολαὶ (c'est de là que viennent les bons....). Οἱ ὀνομαζόμενοι Πειραιῶ Δράκον, καὶ τὴν Σαλαμῶνα Κούλουριν, δὲν δύνανται νὰ φαντασθῶσιν ὅσα πρὸ ἐλάγιου ἐφαντάσθη ἐγὼ, κατήμενος ὑπὸ τὸν λόφον τοῦτον καὶ περιφέρων τὰ βλέμματά μου εἰς τοιαῦτα ἀντικείμενα (ἀντικείμενον=objjet). Ὁ φίλων πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστί. Μακίριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης. ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν! Εἴσαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐπιτύχεις, εἶμαι βέβαιος.

ΛΛΟ.

Δὲν εἶναι πάντοτε εὐκόλος ἡ διασκέδασις τῶν λυπηρῶν διαλογισμῶν Il n'est pas toujours facile de dissiper les pénibles pensées.

Δὲν δύναμαι νὰ διασκεδάω τοὺς λυπηροὺς τούτους διαλογισμοὺς. Δοκίμασον νὰ τοὺς διασκεδάσῃς. Δοκίμαζω, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ τὸ κατορθώσω (...je ne puis y réussir: y=à cela).

Συνέβη νὰ μακρύνω ὑπὲρ τὸ σῆνηθες τὸν πρωϊνόν μου περίπατον. Il arriva que je prolongeai plus loin que de coutume ma promenade du matin, ἢ καὶ il m'arriva de prolonger...

Συμβαίνει πολλάκις νὰ μὴ δυνάμειθαι νὰ διασκεδάσωμεν τοὺς λυπηροὺς διαλογισμοὺς. Βεθυισμένη εἰς λυπηροὺς διαλογισμοὺς δὲν ἠδυνήθη ἡ δυστυχὴς νὰ τοὺς διασκεδάσῃ. Δὲν δύναται τις νὰ διασκεδάσῃ λυπηροὺς διαλογισμοὺς, ὡς ἀποβάλλει μύϊαν ἢ κώνωπα. Πρέπει, ὦ νέε, ν' ἀποβάλῃς ἐκ τῆς ψυχῆς σου τοὺς κακοὺς συλλογισμοὺς καὶ τὰ ἐλεύθρια πάθη ἐκ τῆς καρδίας σου. Διὰ τί νὰ μακρύνωμεν ὑπὲρ τὸ σῆνηθες τὸν περίπατον ἡμῶν; Βουλόμενος νὰ μακρύνω τὸν πρωϊνόν μου περίπατον, ἐδυσθίσθη εἰς λογισμοὺς (je me plongeai dans mes pensées), καὶ ἀνεπισθῆτως εὐρέθη ἐξάντλητον τοῦ Ἰλισσοῦ. Βλέπων τότε τὸν Ἰλισσόν, ἐνόμισα ὅτι εἶχον μακρύνει ὑπὲρ τὸ σῆνηθες τὸν

πρωτόν μου περίπατον. Ἡ θεὰ τοῦ βέντου Ἰλισσοῦ ἐν μέσῳ τῶν λαμπρῶν τῆς ἱστορίας μνημείων μ' ἐδοθήθησαν εἰς τὸ νὰ διασκεδάσω τοὺς λυπηροὺς συλλογισμοὺς, ἐν οἷς ἤμην βεθυοισμένος. Ἰδοῦ, εἶπον, ὁ Ἰλισσὸς ποταμὸς, ὁ περίφημος, ὅστις ἔτερπε τὰς Μούσας ποτέ, τὰς ἐξ αὐτοῦ (de son nom) ὀνομασθείσας Ἰλισσιάδας. Τί ἔδλεπον ἄλλοτε οἱ κληθέντοι εἰς τοῦτον τὸν τόπον (à cette place), καὶ τί βλέπομεν ἡμεῖς σήμερον; Ἀνεχώρησα ἀπὸ τὸν λόφον ἀπικιώτερος, ἀθηναικώτερος, ἱκανὸς νὰ μεταδώσω καὶ πρὸς ἄλλους νέους τὸν ἐνθουσιασμόν μου (μεταδίδω τι πρὸς τινα je communique quelque chose à quelqu'un).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

ETRE.

C'est—Il est—Il y a.

Αἱ μέχρι τοῦδε προεξηγηθεῖσαι χρήσεις τοῦ ῥήματος être ἀναφέρονται μᾶλλον εἰς τὴν λεγομένην συνδετικὴν σημασίαν αὐτοῦ, καθ' ἣν ἐκλαμβάνεται ὡς ἀπλοῦν συνδετικόν, ἥτοι σύνδεσμος τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ κατηγορουμένου ὡς *Le cercle est rond* ὁ κύκλος εἶναι στρογγύλος. *Vous êtes grand.* *Sommes-nous justes?* *Tu n'es pas brave.* *Cette ville était grande* ἡ ἐκεῖ πόλις (ἡ πόλις ἐκεῖνη) ἦτο μεγάλη.

Ἐἶδομεν πολλὰ παραδείγματα τοῦ ἀπροσώπου συνδετικοῦ *c'est*, εἶτε κατ' ἐπίτασιν ἀπλῶς τιθεμένου ὡς *La véritable noblesse est ἡ c'est la vertu.* *C'était une grande ville ἐκεῖνη ἡ πόλις* (περὶ ἧς ὁ λόγος) ἦτο μεγάλη. *L'homme que vous cherchez, c'est moi* ὁ ζητεῖτε ἄνθρωπον, οὗτός εἰμι ἐγώ. *Εἶτε κατὰ τὸν ἰδιωτισμόν c'est...* *qui ἡ que* ὡς *C'est moi qui ai raison* ἐγὼ μάλιστα ἔχω δίκαιον. *Ce furent les Phéniciens qui inventèrent l'écriture.* *Ce sont vos défauts que je blâme.* *Ce sont là les livres dont je vous ai parlé* ταῦτα εἶναι τὰ βιβλία, τὰ ὅποια σοὶ προσέειπον.

Ἐμάθομεν καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ ἀπροσώπου συνδετικοῦ *il est* ὡς *Il est beau de mourir pour la patrie.* *Il est temps de partir.*

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ἀπλῆς συνδετικῆς, τὸ εἶναι ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ὑπάρχειν ὡς *Εἶναι Θεὸς=ἔστι Θεὸς Dieu est=Dieu existe.* Ἦτον ἐκεῖ πόλις μεγάλη=ὑπῆρχεν, ἔκειτο ἐκεῖ μεγάλη τις πόλις *une grande ville était là=était située là.*

Τὸ ἀπρόσωπον *il y a* ἐκλαμβάνεται πάντοτε καθ' ὑπαρκτικὴν ἐν-

νοικν· ὡς Il y a un Dieu. Il y avait là une grande ville (1) =une grande ville était là.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Il y a un livre sur la table ; il y en avait deux tout-à-l'heure ἐν μόνον βιβλίον εἶναι ἐπὶ τῆς τραπέζης· ἦσαν δύο πρὸ μικροῦ.

Il y aura demain beaucoup de monde au théâtre. Il y avait hier deux Indiens αὔριον θέλουν παρευρεθῆ πολλοὶ ἄνθρωποι εἰς τὸ θέατρον· χθὲς παρευρέθησαν δύο Ἴνδοί.

Il y a beaucoup d'appelés et peu d'élus πολλοὶ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Y a-t-il encore de l'encre dans la bouteille ? Il n'y en a plus.

Je ne sais s'il y a des cerceles dans la nature ; mais s'il y en a, ils sont nécessairement ronds ἀγνοῶ ἂν πραγματικῶς ὑπάρχωσι κύκλοι ἐν τῇ φύσει· ἀλλ' εἰ πραγματικῶς ὑπάρχουσιν, ἀνάγκη νὰ ᾖσιν στρογγύλοι.

Qu'y a-t-il ? τί συμβαίνει ; (τί τρέχει ;)

Μετὰ τοῦ νε... que οἶον

Il n'y a que ce chemin qui conduise à la vertu μόνη αὕτη ἡ ὁδὸς δύναται νὰ ὁδηγήσῃ πρὸς τὴν ἀρετήν.

Il n'y avait que mon père qui sût tirer de l'arc =mon père seul savait tirer de l'arc.

Il n'y aura que Charles à cette réunion =Charles assistera seul à cette réunion.

Ἐπὶ χρόνου καὶ διαστήματος· οἶον

Il y a deux heures que j'attends πρὸ δύο ἤδη ὥρων ἀναμένω. Il y a trois ans qu'il regne πρὸ τριῶν ἐτῶν βασιλεύει = ἤδη τὸ τρίτον ἔτος βασιλεύει = τρία εἰσὶν ἔτη ἀφ' οὗ βασιλεύει. Il y a bien des années que je connais votre père εἶναι πολλὰ ἔτη ἀφοῦ γνωρίζω τὸν πατέρα σου.

Il y a deux lieues d'Athènes au Pirée δύο λεῦγαι εἶναι ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν μέχρι τοῦ Πειραιῶς = ὁ Πειραιεὺς ἀπέχει τῶν Ἀθηνῶν δύο λεύγας.

Μεταχειριζόμεθα ἐνίοτε τὸ ἀπρόσωπον il est ἀντὶ τοῦ il y a ὡς

(1) Σημειωτέον, ὅτι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι τὸ ὑπαρκτικὸν ἔστι συνήθως προτάσσεται τοῦ ὑποκειμένου· οἶον ἔστι Θεός· ἦν τότε πόλεμος, il y a un Dieu, il y avait alors une guerre ἢ la guerre. Παρατηρήσαμεν ἤδη τὸ ἀπρόσωπον ἔστιν οἶ, ἀπὶ τοῦ εἶναι οἶ, il y a des gens qui, il en est qui.

Il est des hommes qui.. Il est des cas où.. Il fut un temps où..
 Στενή είναι ή οδός ή άγρουα εις τήν ζωήν, και ολίγοι είναι οι εύρί-
 σκοντες αυτήν la porte de la vie est étroite, et il en est peu qui
 la trouvent. Τό il en est peu, il en est beaucoup κάλλιον τοῦ il
 est peu d'hommes, il est beaucoup d'hommes ἤ il y a peu d'hom-
 mes, il y a beaucoup d'hommes.

Και πτό τὸ ἀπρόσωπον ε'εστ κομφῶς ἐνίοτε λέγεται ἀντί τοῦ il y a: ὡς
 Ce n'était partout que jeux et festins, ἀντί τοῦ il n'y avait partout...
 πανταχοῦ εὐθυμία και εὐτυχία.

ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΡΙΤΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΠΕΡΙ ΜΟΡΙΩΝ.

1. ΜΟΡΙΑ ΑΠΟΦΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΦΑΤΙΚΑ.

(Ὅχι· non, ναί, ἢ μάλιστα, oui-si).

1. Avez-vous vu le roi?

Est-il vrai que vous ayez vu le roi?

N'est-ce pas vous qui m'avez dit cela?

Est-ce vous qui avez dit cela?

Ne serait-ce point vous qui avez dit cela?

μήπως σὺ εἶπες τοῦτο;

} Oui. Non.

Dites-moi oui ou non εἰπέ μοι ναί ἢ ὄχι. Avez vous dit cela, oui ou non?—Oui, je l'ai dit. Non, je ne l'ai pas dit. Pourquoi non? διατί ὄχι;

Faites cela, si non, je vous gronde, ἢ καὶ ou si non, πράζον τοῦτο. εἰ μὴ (εἰ δὲ μὴ) θὰ σ' ἐπιπλήξω.

Κατ' ἐπίτασιν λέγεται certes, certainement... oui certes, oui vraiment, non pas, non vraiment, non certes, non vraiment, κ.τ.λ.

2. Ὅταν δὲ ὁ λαλῶν ἀρνήται τι, ἢ καὶ ὅταν ἐρωτᾷ ὑποπτεῶν ἢ θαυμάζων ὅτι δὲν γίνεται, δὲν ἐγένεν ἢ δὲν θέλει γίνει τι, τότε ὁμοφωνοῦντες μὲν ἀποκρινόμεθα διὰ τοῦ non, ἀντιφάσκοντες δὲ διὰ τοῦ si· οἶον

Il ne ments jamais.—Non, jamais, ἤγουν οὕτως εἶχει δὲν ψεύδεται.

Il ne ment jamais. — Si, quelquefois, ἤγουν ἀπατάσαι, διότι ψεύδεται ἐνίοτε.

Vous n'avez pas vu le roi, m'a-t-on dit.—Non, ἤγουν δὲν τὸν εἶδον τῷ ὄντι. Si, ἤγουν μάλιστα, τὸν εἶδον.

Est-ce que vous n'avez pas vu le roi? μήπως τοῦχόν δὲν εἶδες τὸν βασιλέα? Non=ὄχι. Si=μάλιστα τὸν εἶδον.

Comment ! Vous n'avez pas vu le roi ! πῶς ! δὲν εἶδες τὸν βασιλέα ; Non=ὄχι. Si=ἀπατᾶσαι, τὸν εἶδόν.

Ἐπιτατικῶς δὲ λέγεται Si vraiment, mais si, κ.τ.λ.

Ἐν τῇ ἀπλήθῃ συνηθείᾳ ἐπαναλαμβάνεται συχνάκις δις καὶ τρίς τὸ si οἷον si, si, mais si, mais si.

Ἐντὶ τοῦ si λέγεται χάριν συστολῆς Je vous demande pardon, pardonnez-moi καὶ τὰ παρόμοια ὡς Vous n'avez-pas vu le roi, je crois.—Pardonnez-moi—si—je l'ai vu au contraire.

3. Τὸ non προτάσσεται ἐνίοτε τῶν ἐπιθέτων ἢ τῶν παθητικῶν μετοχῶν, ἰσοδυναμοῦν τῷ μή, ἢ τῷ στερητικῷ α ὡς Toutes les personnes non intéressées à cette affaire πάντες οἱ μὴ ἔχοντες συμφέρον εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Tous les gens non solvables πάντες οἱ μὴ ἀξιόχρεοι=ἀναξιόχρεοι=insolubles.

4. Τὸ non pas, ἢ non point τίθεται πολλάκις κατ' ἐπίτασιν, ἀντὶ τοῦ non ἢ et non τοιοῦτοτρόπως· Je vous dis franchement la vérité, non pour vous mortifier, mais pour vous éclairer ἢ καὶ non pas pour vous mortifier, mais... σοὶ λέγω θαρράλῶς τὴν ἀλήθειαν, ὄχι διὰ νὰ σὲ λυπήσω, ἀλλὰ διὰ νὰ σὲ φωτίσω. Il chercha à soumettre les ennemis, non à les perdre ἢ non pas ἢ non point à les perdre ἐζήτησε νὰ καθυποτάξῃ τοὺς ἐχθροὺς καὶ ὄχι (ἢ ὄχι δὲ) νὰ τοὺς ἀφανίσῃ.

—Pas. Point.—

1. Τὸ pas (σπανιώτατα δὲ τὸ point) τίθεται πρὸ τῶν ποσότητος σημαντικῶν ἐπιρροημάτων καὶ ἐπέχει τόπον τοῦ ὄχι, non ὡς Pas beaucoup, pas trop, pas moins, κ.τ.λ. ὡς Avez-vous de l'encre ? —Pas beaucoup.

2. Ἀπαγορευτικῶς τίθεται ἐν τῇ συνηθείᾳ πρὸ οὐσιαστικοῦ, ἀντὶ τοῦ μή οἷον Pas de raisonnemens, pas d'excuses ἢ καὶ point de raisonnemens, point d'excuses μὴ συλλογισμοὶ, μὴ δικοιολογήματα.

3. Ἐν ἀπαντήσει τίθεται ἐνίοτε τὸ point ἀντὶ τοῦ non, ἀλλ' ὄχι τὸ pas οἷον L'avez-vous vu ?—Point. Faites-moi ce plaisir.—Point.

Ἢ καὶ ἄλλως πως· Je le croyais méchant, mais point ἐνόμιζον αὐτὸν κακόν· ἀλλ' ὄχι· ἤγουν ἐνόμιζον ὅτι εἶναι κακός, ἀλλὰ δὲν εἶναι.

4. Λέγεται δὲ Pourquoi non ? ἢ Pourquoi pas ? διατὶ ὄχι ; ἀλλὰ δὲν λέγεται Pourquoi point ? ἕνεκα τῆς κλοφωνίας.

—*Ne... pas. Ne... point. Ne... plus, κ.τ.λ.*—

1. Ἐμάθομεν πρὸ πολλοῦ, ὅτι, ἐν συνδέσει μετὰ ῥήματος, ἡ ἄρνησις γίνεται παρὰ τοῖς Γάλλοις διὰ τοῦ *ne... pas* ἢ *ne point* τοιούτου τρόπου.

Ἐπὶ ἀπ.λῶν χρόνων. *Je ne lis pas. Il ne les aime point. Ne lisez pas ce livre (μὴ ἀναγνώσῃτε τοῦτο τὸ βιβλίον). Ne lisant pas je veux que tu n'écrives pas. Je ne veux pas, ἢ je ne veux point que tu écrives.*

Ἐπὶ συνθέτων χρόνων. *Il n'a pas joué. Nous n'aurions point joué, si vous nous l'eussiez défendu. Ne l'ayant pas vu, ne l'accusez pas ἐπειδὴ δὲν τὸν εἶδες, μὴ τὸν κατηγορήσῃς.*

Ἐπὶ ἀπαρεμφάτου. *Ne pas aimer son prochain, ἢ n'aimer pas son prochain... Je crois n'avoir pas dit cela ἢ je crois ne pas avoir dit cela. Pour ne le point trahir, ἢ pour ne point le trahir ἢ καὶ σπανίως pour ne le trahir point.*

2. Ἡ ἄρνησις γίνεται διὰ τοῦ *ne*, ἄνευ τοῦ *pas* ἢ *point*, ἐπὶ τῶν ἐξῆς περιπτώσεων

α) Ὅταν τὸ *ne* συνέλθῃ μετ' ἄλλου τινὸς ἀρνητικοῦ μορίου· οἷον *Plus.*—*Je n'admire plus cet auteur οὐκέτι θαυμάζω τὸν συγγραφεὴ ἐκεῖνον (δὲν θαυμάζω πλέον...)* *Je crois ne l'avoir plus vu depuis cette époque νομίζω ὅτι δὲν τὸν εἶδον πλέον ἔκτοτε. Σημείωσον ὅτι τὸ plus συντάσσεται κατὰ πάντα καθὼς τὰ pas καὶ point.*

Rien.—*Rien ne le persuadera τίποτε δὲν θὰ τὸν πείσει (οὐδὲν πείσει αὐτόν).* *Cela ne fait rien=ἀδιάφορον εἶναι=δὲν πειράζει.*

Personne.—*Personne n'est venu. Je n'ai vu personne.*

Nul. Nullement.—*Nul n'est content de son sort. Je ne vous connais nullement. Τὸ nullement=aucunement=en aucune façon=pas du tout, οὐδαμῶς, οὐδὲν ὅπως.*

Aucun. Aucunement.—*Aucun, ἢ nul, ἢ personne n'est content de son sort. Je ne le connais aucunement.*

Jamais.—*Ceux qui n'ont jamais souffert ne savent rien. Il n'est jamais content.*

Guère.—*Il n'a guère de patience δὲν ἔχει σχεδὸν ὑπομονήν. Il n'y a guère de gens qui soient contents de leur sort*

δὲν εἶναι πολλοὶ οἱ εὐχαριστημένοι διὰ τὴν τύχην των. Ne m'en donne guère μὴ μοι δώσῃς πολὺ.

Quelconque. Qui que ce soit. Quoi que ce soit.—Ne médisez de qui que ce soit—de personne μηδένα κακολογήσῃς. Je n'ai dit quoi que ce soit qu'on puisse me reprocher—je n'ai dit chose quelconque—je n'ai rien dit... οὐδὲν εἶπον, ὥστε νὰ μ' ἐπιπλήξῃ τις (διὰ τοῦτο).

Ni.—Un bon juge ne connaît ni amis, ni ennemis. Je ne connais ni l'un ni l'autre de ces enfants. Je ne le vois ni ne l'entends.

Ne...que.—L'honnête homme ne connaît que ses devoirs ὁ τίμιος ἀνὴρ οὐδὲν γνωρίζει, εἰ μὴ τὰ χρέη του. Il ne tient qu'à vous παρὰ σοῦ μόνον ἐξαρτᾶται (παρ' οὐδενὸς ἄλλου εἰμὴ παρὰ σοῦ). Il ne fait que rire γελᾷ πάντοτε (οὐδὲν ἄλλο πράττει, εἰ μὴ πάντοτε γελᾷ). Je ne demande que le nécessaire μόνον τὸ ἀναγκαῖον ζητῶ.

D'autre...que.—Je n'ai d'autre désir que de vous voir tous heureux οὐδὲν ἄλλο ἐπιθυμῶ, εἰ μὴ νὰ σᾶς βλέπω ὅλους εὐτυχεῖς· ἢ καὶ κατ' ἔλλειψιν τοῦ d'autre· οἶον Je n'ai fait de vers que ceux-là ἄλλους στίχους δὲν ἐποίησα, εἰμὴ ἐκείνους—ἐκείνους μόνον ἐποίησα.

Mot.—Il ne dit mot, il ne répondit mot à mes questions οὐδὲ λέξιν εἶπεν, ἀπεκρίθη. Σημείωσον ὅτι τὸ ἀρνητικὸν mot εἶναι ἐν χρήσει μόνον μετὰ τῶν dire καὶ répondre. (Μετὰ τοῦ un mot λέγε Il ne dit pas, il ne répondit pas un mot).

Goutte.—Je ne vois goutte δὲν βλέπω δρόλου (κ. σταλιά). Je n'entends goutte à ces débats οὐδρόλως καταλαμβάνω τὰς συζητήσεις ταύτας. Εἶναι ἐν χρήσει μόνον μετὰ τῶν voir καὶ entendre, καὶ εἶναι τῆς ἀπλῆς ὀμιλίας.

Brin. Miette.—Δὲν εἶναι πλέον ἐν χρήσει, εἰμὴ ἐν τῇ ἀπλουστερᾷ συνηθείᾳ. Je n'en ai recueilli brin. Il ne m'en a donné miette. Ὡσαύτως ἐλέγετο mie ἀντὶ τοῦ point, (ὡς λέγουσιν εἰσέτι οἱ Ἴταλοὶ mica).

Que.—Ἐλλείπει πάντοτε τὸ pas ἢ point μετὰ τὸ que εὐκτικῶς, ἢ ἐρωτηματικῶς ἐκλαμβάνομενον ἀντὶ τοῦ pourquoi ne...pas· ὡς Si vous avez froid, que ne mettez-vous votre manteau? ἐν ᾧ κρυόνεις, διατί δὲν βάλεις τὸν μανδύαν σου; Que n'êtes-vous mon ami! Εἶθε νὰ ᾔσο φίλος μου! νὰ ᾔσουν φίλος μου!

Depuis que. Il y a...que.—Ὅτω καὶ μετὰ τὸ depuis que ἢ il y a ...que, ὅταν τὸ ῥῆμα ἐκφέρηται κατὰ σύνθετον χρόνον· ὡς Les choses sont bien changées depuis que je ne vous ai vu, ἀφ' οὗ δὲν σὲ εἶδον. Il y avait six mois que je ne

lui avais parlé δὲν τῷ εἶχον ὁμιλίσει πρὸ ἐξ ἡμερῶν. Ἀλλὰ, μετὰ χρόνον μὴ σύνθετον, λέγε διὰ τοῦ pas, ἢ point, ἢ plus. Depuis que je ne vous vois pas. Il y avait six mois que je ne le voyais plus.

Peu.—Οὕτω καὶ πολλάκις μετὰ τὸ peu ὡς Il y a peu de gens qui ne soient mécontents de leur sort. Il est peu de grands hommes qui n'aient été sensibles au plaisir de commander.

De la vie.—κ. Δὲν τὸν εἶδον ποτὲ μου je ne l'ai vu de ma vie. κ. Δὲν τὸν ἐβλάψαν ποτέτους de lavie ils ne lui ont fait de mal.

β') Ἐλλείπει πάντοτε τὸ pas ἢ point μετὰ τοῦ savoir ἀντὶ τοῦ être incertain ὡς Je ne sais que croire ἀπορῶ τί νὰ πιστεύσω. Vous me semblez ne savoir que répondre μοὶ φαίνεται ὅτι ἀπορεῖς (δὲν ἤξεύρεις τί ν' ἀποκριθῆς. Εάν δὲ τὸ ῥῆμα τοῦτο σημαίη ignorer, ne pas avoir appris, τότε λαμβάνει τὸ pas ἢ point ὡς Je ne sais pas l'allemand. Vous ne savez pas nager.

Μετὰ τοῦ je ne saurais ἀντὶ τοῦ je ne peux pas ὡς Je ne saurais vous le dire = je ne peux pas vous le dire.

Οὕτω καὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, μετὰ τὰ pouvoir, oser, cesser οἶον Je ne puis ἢ je ne peux vous le dire. Je n'ose vous le dire. Il ne cesse de parler δὲν παύεται λαλῶν = λαλεῖ ἀκαταπαύστως, ἢ καὶ je ne puis pas vous le dire, je n'ose pas vous le dire. Il ne cesse pas de parler (1). Οὕτω καὶ συνήθως μετὰ τοῦ pas ἢ point, ὅταν τὰ ῥήματα oser, cesser δὲν προτάσσονται ἀπαρεμφάτων ὡς Pourquoi n'osez-vous pas? Vous deviez ne pas cesser si tôt votre besogne. Λέγεται ὅμως je voudrais bien, mais je n'ose ἤθελον μὲν, ἀλλὰ δὲν τολμῶ.

Ἐπίστε καὶ ἐπὶ τοῦ bouger ὡς Ne bougez μὴ κινηθῆς. Je ne bougerai de là, puisque vous l'ordonnez δὲν θὰ κινηθῶ, ἐπειδὴ οὕτω διατάττεις.

γ') Ἀποφατικῆς οὗτης καὶ τῆς κυρίας προτάσεως, ἐλλείπει τὸ pas ἢ point μετὰ τὰ à moins que καὶ si = à moins que, καὶ μετὰ τὰ ἐπιτατικὰ si, tant, tellement, au point que, κ.τ.λ. οἶον N'espérez pas réussir, si vous ne travaillez sans cesse, μὴ ἐλπίζης νὰ ἐπιτύχης, εἰ μὴ ἀκαταπαύστως ἐργαζόμενος.

Il n'y a pas d'homme si vicieux qu'il ne possède quelque bonne qualité οὐδεὶς ὑπάρχει τόσο κακός, ὥστε νὰ μὴ ἔχη καὶ καλὸν τι ἰδίωμα.

Cet homme n'est pas tellement dépourvu d'instruction qu'il ne sache bien lire et écrire ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν στερεῖται τόσο

(1) Διαφέρει τὸ il ne cesse de travailler jusqu' au soir καὶ τὸ il ne cesse pas de travailler avant le soir τὸ μὲν πρῶτον—ἐργάζεται ἀκαταπαύστως μέχρι τῆς ἐσπέρας· τὸ δὲ δεύτερον—δὲν ἀναπαύεται τοῦ ἔργου του, εἰ μὴ πρὸς ἐσπέραν.

μαθίσεως δὲν εἶναι τόσοι ἀπαίδευτος), ὥστε νὰ μὴ ἤξεύρη νὰ γράφῃ καὶ ν' ἀναγνώσκη.

Sa folie n'était pas telle qu'il ne reconnût encore ses amis ἢ μακία του δὲν ἦτον τόσοι, ὥστε νὰ παραγνωρίζῃ (νὰ μὴ γνωρίζῃ) τοὺς φίλους του.

Καταφατικῆς δὲ οὔσης τῆς κυρίας προτάσεως, λέγε Espérez, si vous ne l'obsédez pas ἐλπίζε, ἂν δὲν τὸν ἐνοχλήσις. Cet homme est si vicieux qu'il ne possède pas une qualité (ἢ qu'il ne possède aucune qualité, ἐπειδὴ τὸ aucun=pas un), et si ingorant qu'il ne sait pas même lire καὶ τόσον ἀμαθῆς, ὥστε ἀγνοεῖ καὶ τὸ ἀναγνώσκειν. Sa folie était telle qu'il ne reconnaissait pas ses amis.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ Il n'est personne qui ne sache=οὐδεὶς ὑπάρχει μὴ γνωρίζων=πάντες γνωρίζουσι. Τὸ δὲ il n'est personne qui sache=οὐδεὶς ὑπάρχει γνωρίζων=οὐδεὶς γνωρίζει=personne ne sait. Τὸ Y a-t-il quelqu'un qui ne l'aime? = ὑπάρχει τις μὴ ἀγαπῶν αὐτόν; Y a-t-il quelqu'un qui l'aime? = Personne ne l'aime=ὑπάρχει τις ἀγαπῶν αὐτόν; = οὐδεὶς τὸν ἀγαπᾷ.

Ἄλλαι τινὲς περιπτώσεις τῶν ἀποφατικῶν μορίων ἐν συνδέσει μετὰ ῥήματος.

1. Ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν plus, moins, moindre, mieux, meilleur, pis, pire, καταφατικῶ ὄντος τοῦ πρώτου ὅρου τῆς συγκρίσεως, τὸ ῥῆμα τοῦ δευτέρου ὅρου συνεχέρεται μετὰ τοῦ παρέλκοντος νε' ὡς Il est plus riche, il est moins riche qu'on ne le croit . παρ' ὅσον νομίζουσι. Vous écrivez mieux que vous ne parlez γράφετε κάλλιον παρ' ὅτι ὁμιλεῖτε.

Ἀποφατικῶ δὲ ὄντος τοῦ πρώτου ὅρου, τότε τὸ ῥῆμα τοῦ δευτέρου δὲν προσλαμβάνει τὸ νε' οἷον Il n'est pas moins riche, il n'est pas plus riche qu'on le croit. Vous n'écrivez pas mieux que vous parlez.

Το αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν συγκρίσεως σημαντικῶν autre, autrement οἷον Il est tout autre qu'il n'était εἶναι ἄλλως διάφορος παρ' ὅ, τι ἦτο. Il parle autrement qu'il ne pense ἄλλως πως ὁμιλεῖ παρ' ὅ, τι σκέπτεται· ἀλλὰ λέγε χωρὶς τοῦ ne, Il n'est pas autre qu'il était. Il ne parle pas autrement qu'il pense. (ἰδὲ τὰ περὶ τῶν συγκριτικῶν.)

2. Ἀποφατικῶς ἐκφερομένων τῶν nier, contester, douter, désespérer, disconvenir, τὸ ἐξαρτώμενον ῥῆμα προσλαμβάνει συνήθως τὸ παρέλκον νε' οἷον

Je ne disconviens pas, je ne nie pas que cela ne soit δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι οὕτως ἔχει. Peut-on douter que la santé ne soit préférable à la richesse? δύναται τις ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι ἡ ὑγίεια εἶναι

προτιμότερα τοῦ πλοῦτου; (διότι ἐνταῦθα ἡ ἔννοια τοῦ peut-on douter? = on ne peut douter = δὲν δύναται τις ν' ἀμφιβάλῃ). Je ne désespère pas que vous ne le revoyiez quelque jour δὲν ἀπελπίζω τοῦ νὰ τὸν ἴδῃτε πάλιν.

Καταφατικῶς δὲ δὲν τοῦ κυρίου ῥήματος, λέγε ἄνευ τοῦ ne. Je nie que cela soit. Je désespère que vous le revoyiez jamais ἢ un jour.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ μετὰ τὰ ἀπρόσωπα il tient à, il s'en faut οἶον Il ne tient pas à moi que cela ne se fasse δὲν ἐξαρτᾶται παρ' ἐμοῦ τὸ νὰ γίνῃ τοῦτο = οὐκ ἔστιν ἐπ' ἐμοῖ τοῦτο γενέσθαι. Il n'a tenu à rien, il a tenu à peu de chose (1), il s'en est peu fallu qu'il ne tombât παρ' ὀλίγον ἔπεσε = ὀλίγου ἐδέησε πεσεῖν. Peu s'en est fallu que Mégare ne fût prise ὀλίγον ἔλειψε τοῦ νὰ κυριευθῶσι τὰ Μέγαρα. Ἀλλὰ λέγε ἄνευ τοῦ ne. Il tient à moi que cela se fasse. Il s'en faut que vous ayez raison πολὺ ἀπέχεις τοῦ νὰ ἔχῃς δίκαιον.

3. Εἴτε ἀποφατικῶς, εἴτε καταφατικῶς ἐκφερομένων τῶν empêcher, éviter, καὶ τοῦ prendre garde ἢ garder (προφυλάττομαι,) τὸ ἐξαρτώμενον ῥῆμα προσλαμβάνει τὸ ne οἶον

La pluie empêcha que nous ne sortissions ἢ βροχὴ ἐμπόδισε τοῦ νὰ ἐξέλθωμεν = τὴν ἐξοδὸν ἡμῶν = (ἐκόλυσε ἡμᾶς τοῦ ἐξελθεῖν). Je n'empêcherai pas que vous ne sortiez. Qui empêche que vous ne sortiez? τίς σε κωλύει τοῦ νὰ ἐξέλθῃς (τοῦ ἐξελθεῖν). Cela n'empêche pas qu'il ne soit très misérable. Gardez ἢ prenez garde que cela n'arrive φυλάξου = ὄρα μὴ συμβῇ τοῦτο. Evitez qu'on ne vous voie φυλάξου μὴ σὲ ἴδῃ τις.

4. Τὰ φόβου σημαντικὰ, ὡς craindre, redouter, appréhender, avoir peur, trembler... de crainte que, de peur que... συντάσσονται ὡς τὰ ἀντίστοιχα αὐτῶν φοβοῦμαι, τρέμω, κ.τ.λ. δηλονότι τὸ μὴ, εἰς ταύτην τὴν περίστασιν μήπως, ὅπως μὴ (= μὴ δὲν, μήπως δὲν) = ne pas ἢ ne point τὸ νὰ = que.

Καταφατικῆς οὐσίας τῆς κυρίας προτάσεως οἶον

Je crains que le maître ne vienne φοβοῦμαι μήπως ἔλθῃ ὁ διδάσκαλος. Je crains qu'il ne vienne pas φοβοῦμαι μήπως δὲν ἔλθῃ. De peur qu'il ne vienne (φόβω) μὴ ἔλθῃ. De peur qu'il ne vienne pas (φόβω) μὴ οὐκ ἔλθῃ. J'arrose dans la crainte qu'il ne pleuve pas ποτίζω φοβούμενος (φόβω) μήπως δὲν βρέξῃ. Je reste à la maison de crainte qu'il ne vienne à pleuvoir μὴ τυχὸν βρέξῃ.

Ἀποφατικῆς δὲ οὐσίας τῆς κυρίας προτάσεως οἶον

Je n'appréhende pas, je n'ai pas peur, je ne crains pas qu'il vienne δὲν φοβοῦμαι νὰ ἔλθῃ. Je dis ces paroles sans crainte qu'on me blâme ταῦτα λέγω μὴ φοβούμενος νὰ με μεμφθῶσι.

(1) Τὸ peu θεωρεῖται πολλάκις ὡς ἀρητικὸν = pas beaucoup = οὐ πολὺ.

Συνήθως τίθεται τὸ ne μετὰ τὸ avant que, ὅταν ἡ ὑπὸ τοῦ ἐξαρτωμένου ῥήματος σημασιωμένη πράξις ἢ κατάστασις δὲν ἦναι βεβαία, ἀλλ' ἐνδέχεται μόνον. Δὲν τίθεται δὲ τὸ ne, ὅταν ἡ πράξις ἢ ἡ κατάστασις αὕτη ἦναι βεβαία ἢ ὡς τοιαύτη ἐκλαμβάνηται· οἷον Fermez la cage avant que l'oiseau ne sorte κλειῖτον τὸ κλωβίον πρὶν ἢ ἐξέλθῃ τὸ πτηνὸν (διότι ἐνδέχεται μόνον νὰ ἐξέλθῃ, δυνάμενον καὶ νὰ μὴ ἐξέλθῃ). Il sera mort avant qu'il fasse jour θέλει ἀποθάνει, πρὶν γίνῃ ἡμέρα (ἄνευ τοῦ ne, διότι δὲν ἐνδέχεται μόνον ὅτι θέλει γίνῃ ἡμέρα, ἀλλ' εἶναι βέβαιον).

Σπουδαία παρατήρησις.

Ὅσα εἶπομεν περὶ τοῦ παρέλκοντος ne ἰσχύουσι μόνον μετὰ τὸν que σύνδεσμον καὶ πρὸ ῥήματος κατὰ ὑποτακτικὴν ἔγκλισιν ἐκφραζομένου· διότι ὅταν τὸ ἐξαρτώμενον ῥῆμα ἐκφῆρηται κατ' ἀπαρέμφατον ἔγκλισιν, ἢ ἀποσιωπᾶται, ἢ καὶ ὅταν αἱ προτάσεις συνδέωνται δι' ἄλλου συνδέσμου ἢ διὰ τοῦ que, τότε δὲν τίθεται τὸ ne· οἷον

Διὰ τοῦ ne

ἄνευ τοῦ ne.

Il chante mieux qu'il ne parle.

Il sait mieux chanter que son maître ne l'a jamais su.

Il est plus malheureux qu'il n'est coupable.

Je ne doute pas que vous ne le persuadiez.

Je ne désespère pas que vous ne le revoyez un jour.

Prends garde qu'il ne le voie *φυλάξου μὴ ἴδῃ*.

Il tremble que je ne sois malade.

Vous craignez que je ne sois malade.

Fermez la cage avant que l'oiseau ne sorte.

Il sait mieux chanter que parler.

Il sait mieux chanter que son maître.

Il est plus malheureux que coupable.

Je ne doute pas de le persuader

δὲν ἀμφιβάλλω νὰ τὸν πείσω.

Je ne désespère pas de le revoir un jour δὲν ἀπελπίζω νὰ τὸν ἴδω εἰσαύθις, ποτέ.

Prends garde de le voir *φυλάξου μὴ τὸν ἴδῃς*.

Il tremble quand il me voit.

Je crains d'être malade.

Le maître m'a ordonné d'achever ma besogne avant de sortir.

Καὶ, οὔτε, μήτε, οὐδέ, οὐκέτι κτ.λ.

Καταρατικῶς

Ἀπορατικῶς.

J'ai du papier et de l'encre. Avec du papier et de l'encre.

J'ai vu l'un et l'autre.

Je le vois et l'entends.

Μετὰ λύπης καὶ πόθου Avec douleur et regret ἢ avec douleur et avec regret.

Je n'ai ni papier ni encre.

Sans papier et sans encre, ἢ καὶ sans papier ni encre.

Je n'ai vu ni l'un ni l'autre.

Je ne le vois ni ne l'entends. Je ne veux ni le voir, ni l'entendre (ἄνευ τοῦ ne πρὸ τῆς ἀπαρέμφατου).

Ἄνευ λύπης καὶ πόθου sans douleur ni regret, ἢ sans douleur et sans regret.

Venez l'un et l'autre, vous et votre frère.

Τὸ θέλεις; τὸ θέλω καὶ ἐγὼ vous le voulez; je le veux aussi ἢ ἔγualmente. Κ' ἐγὼ τὸ θέλω et moi aussi je le veux.

Εἶδες τὸν βασιλέα; Μάλιστα, καὶ σὺ;—Κ' ἐγὼ avez-vous vu le roi?—Οὐί; et vous?—Et moi aussi.

Ἄν ἐμιλήσῃς, θέλω ἐμιλήσει κ' ἐγὼ si vous parlez, je parlerai aussi.

Ἔχῃ καὶ χρυσὸν il avait même de l'or.

Ἐτόλμησε καὶ νὰ τὸν δειρῇ il osa même le frapper.

Καὶ αὐτοὺς τοὺς παῖδας ἔσφαξαν on massacra même les enfans ἢ jusqu'aux enfans.

Ἰαὶ déjà fini.

Ἰαὶ lu quelque part ἀνέγνωσά που. Aller quelque part ὑπάγω ποι.

Ne venez ni l'un ni l'autre, ni vous, ni votre frère.

Ni vous ni moi ne le voulons δὲν τὸ θέλεις, δὲν τὸ θέλω κ' ἐγὼ. Vous ne le voulez pas; je ne le veux pas non plus, ἢ vous ne le voulez pas; ni moi non plus. Κ' ἐγὼ δὲν τὸ θέλω ni moi non plus je ne le veux pas.

Δὲν εἶδον τὸν βασιλέα; σὺ δέ;—Οὐτ' ἐγὼ je n'ai pas vu le roi; et vous?—Ni moi non plus.

Ἄν δὲν ἐμιλήσῃς (εἰ μὴ λαλήσῃς), δὲν θέλω ἐμιλήσει σὺτ' ἐγὼ si vous ne dites rien, je ne parlerai pas non plus.

Δὲν ἔχω οὔτε ἄρτον (οὔτε ἄρτον ἔχω) je n'ai pas même de pain.

Δὲν ἐτόλμησε οὐδὲ ν' ἀποβλέψῃ εἰς αὐτὸν il n'osa pas même le regarder.

Οὐδὲ τῶν παίδων ἐφείσθησαν on n'épargna pas même les enfans.

Je n'ai pas encore fini. Avez-vous fini?—Pas encore οὐκέτι (ἀκόμη).

Νυλλε part=οὐδαμῶς, οὐδαμῶσε.

Διαφορὰ τοῦ ne...pas καὶ τοῦ ne...point.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἤδη σεσημειωμένα περὶ τοῦ pas καὶ τοῦ point πρόσθετος καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἄν καὶ συνήθως μεταχειριζώμεθα ἀδιαφόρως πως τὸ ne pas ἢ τὸ ne point, σημειωτέον ὅμως ὅτι τὸ ne point ἔχει ἐνίοτε ἐντονώτερον τι καὶ ἀρνητικώτερον. Λέγεται Je ne lis pas les journaux; j'ai mal aux yeux διότι πρόκειται περὶ τινος τυχαίου καὶ μὴ καθ' ἑξίν λέγεται δὲ Vous avez tort de me demander des nouvelles politiques; je ne lis point les journaux (δὲν συνειθίζω ν' ἀναγινώσκω τὰς ἐφημερίδας) διότι πρόκειται περὶ τινος καθ' ἑξίν ἢ πάντοτε γινομένου.

Ἐπὶ ἐρωτήσεως, τὸ μὲν ne pas δηλοῖ ὅτι πεπεισμεθα ἢ νομίζομεν ὅτι ἔχει οὕτως· οἷον N'ai-je pas été petit enfant comme les autres? μήπως δὲν ὑπῆρξα παιδίον; ἤγουν ὑπῆρξα. Vous vous plaignez; mais n'avez vous pas mérité votre sort? ἤγουν vous avez mérité.. πιθανὸν βέβαια ὅτι ἄξια ἔπραξες τῆς τύχης σου. Διὰ τοῦτο ἐρωτῶμεν διὰ τοῦ ne pas ἐν εἶδει ἐκπλήξεως· οἷον N'est-ce pas vous qui avez causé ce malheur? μήπως δὲν ἦσαι σὺ αἴτιος; Τὸ δὲ ne point δηλοῖ ἀμφισβολίαν· ὥστε ὁ λέγων N'avez-vous point mérité votre sort? N'est-ce point vous qui avez causé ce malheur ἀγνοεῖ ἂν

ἔγχεσθε καὶ ἐρωτᾷ δεόμενος ἀπαντήσεως. Vous tremblez: N'avez-vous point la fièvre? τρέμεις; μήπως δὲν θερμαίνεσαι; Il n'est pas étonnant que vous trembliez. N'avez-vous pas la fièvre; οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ τρέμεις; μήπως δὲν θερμαίνεσαι; ἦτοι ἐπειδὴ θερμαίνεσαι, οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ τρέμεις.

II. Ἐπικλήσεις τῶν ἐπιρρήματων.

Τὸ ἐπιρρήμα προσδιορίζον πολλὰ ἐπιθέτα ἐπαναλαμβάνεται συνήθως πρὸ ἐκάστου ἐπιθέτου· οἷον Il est si modéré, si patient, si persuasif qu'il finit par ranger tout le monde à son avis εἶναι πῶσω μετρίωρον, ὑπομονητικὸς, πειστικὸς, ὥστε τέλος πάντες προστίθενται εἰς τὴν γνώμην του. Certain enfant fort laid, fort sot et fort méchant παιδίον τι ἀσχημότατον, ἀνοητότατον καὶ κάκιστον.

Εἰ δὲ τὸ ἐπιρρήμα μέλλει νὰ προσδιορίσῃ μόνον ἐν τῶν πολλῶν ἐπιθέτων, τότε ἀρχεται ἡ σειρά ἀπὸ τῶν μὴ προσδιορισμένων ἐπιθέτων· οἷον Vous êtes affable, confiant et très riche εἶσαι εὐπροσήγορος, εὐπιστος καὶ πλουσιώτατος.

III. Θέσις τῶν ἐπιρρήματων

1. Τὰ προσδιοριστικὰ ῥήματος ἐπιρρήματα τάσσονται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, μετὰ τὸ ῥῆμα· οἷον Je le voyais rarement. Je me promène assez souvent. J'aimais surtout à voir les flots se briser violemment contre les écueils.

2. Ἐπὶ συνθέτου χρόνου παρεντίθενται συνήθως· οἷον Je l'ai rarement vu. Je me suis souvent promené. S'étant violemment brisé.

Ἐξαιρούνται τὰ hier, aujourd'hui, demain, matin, tôt, tard, τὰ ὅποια δὲν παρεντίθενται· οἷον Je me suis promené hier. Vous êtes arrivé bien tard. Nous serions partis plus matin.

3. Πολλάκις ὅμως, καθ' ὅπως οὖν ὑψηλὸν ὕψος, τὰ ἐπιρρήματα, μάλιστα δὲ τὰ χρονικά καὶ τὰ τοπικά, τίθενται ἐν ἀρχῇ λόγου· οἷον Souvent je prenais plaisir à voir les flots se briser violemment contre les écueils. Partout on trouve quelque bien à faire. Quelque fois il s'arrête immobile.

4. Ἐν ἀρχῇ λόγου τιθέμενον τὸ αἰνσι, εἰ μὲν σημαίνει οὕτω, τότε τὸ ὑποκαίμενον τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα, ὡς ἦδη ἐμάθομεν· οἷον Ainsi parla le prince. Ainsi coulaient pour moi les beaux jours de l'enfance: εἰ δὲ σημαίνει ἐποριένως par conséquent, τότε τὸ ὑποκαίμενον δὲν μετατίθεται· οἷον Le prince a toujours protégé votre famille; ainsi votre frère peut hardiment réclamer son appui.

5. Τίθενται μετὰ τὸ ῥῆμα καὶ τὰ ἔχοντα προσηρητημένην προσητόπρωτόν τινα πλῆξιν· οἷον Il agit conséquemment à ses principes.

6. Τὰ δὲ ἐρωτηματικά προτάσσονται τοῦ λόγου· οἷον Pourquoï n'écoutez-vous pas? Comment vous portez-vous? Οὐ ἴρῶν-νῶς?

IV. Ἐπιρρήματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

Ἄν καὶ τὰ πλείστα ἐπιρρήματα τίθενται μόνον ἀπολύτως εἰς προσ-

διορισμὸν ῥήματος ἢ ἐπιθέτου ἢ ἄλλου ἐπιρρήματος ὡς Il parle savamment, très savamment, tout-à-fait savamment ceci est entièrement blanc, ὀλίγα τινὰ ὁμῶς συντάσσονται καὶ μετὰ πτώσεως, τὰ ἐξῆς.

Antérieurement à la guerre, postérieurement à la guerre.

Conformément à son avis συμφώνως τῇ γνώμῃ αὐτοῦ. Contrairement à son avis. παρὰ τὴν γνώμην του.

Lors de son mariage ἐν καιρῷ τοῦ γάμου του.

Devant moi ἔμπροσθέν μου.

Derrière moi ὀπισθὲν μου.

Au-delà du fleuve πέραν τοῦ ποταμοῦ.

En deçà du fleuve ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ.

Loin de la ville μακρὰν τῆς πόλεως.

Près de la ville πλησίον τῆς πόλεως.

Assez d'argent ἱκανὸν ἀργύριον (ἄλις ἀργυρίου).

Trop d'argent περισσὰ χρήματα.

Beaucoup, plus moins, tant d'argent... à l'envi l'un de l'autre ἐναμίλλως.

En face du port ἀντικρὺ τοῦ λιμένος.

Vis-à-vis du port ἀντικρὺ τοῦ λιμένος.

En dedans, en dehors du port ἐντὸς, ἐκτὸς τοῦ λιμένος.

Τὰ δὲ ἄλλα τίθενται μόνον ἀπολύτως ὡς Je l'ai connu jadis. Il se conduisit dignement (ἀξίως). Nous sortirons ensemble (συνάμα) κ.τ.λ. Μὴ λέγε λοιπὸν dignement de nous, ἂν καὶ λέγεται Ἑλληνιστὶ ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν ἀλλὰ λέγε δι' ἄλλου τρόπου d'une manière digne de nous. Ἄντι τοῦ dedans la ville (ἐντὸς τῆς πόλεως), λέγε διὰ τῆς dans προθέσεως dans la ville. Ἄντι τοῦ ensemble les amis (ἅμα τοῖς ἐταίροις), λέγε διὰ τῆς avec προθέσεως avec les amis. Ἄντι τοῦ alentour de la ville (πéριξ τῆς πόλεως), λέγε διὰ προθέσεως autour de la ville, κ.τ.λ.

Τὰ ποῦ τῆς γῆς; πανταχοῦ τῆς γῆς, ὀψέ τῆς ὄρας. κ.τ.λ. λέγονται ἀπλῶς Οὐ? Partout, Tard.

Τὸ ἅπαξ, δις...τῆς ἡμέρας—une fois, deux fois le jour.

Τὸ ἅπαξ, δις ... τῆς ἡμέρας—Une fois, deux fois le jour.

V. Παρατηρήσεις ἐπὶ τινῶν ἐπιρρήματων.

Aujourd'hui. Hier. Demain.

Λέγεται hier au soir, demain au soir, ἢ καὶ hier soir, demain soir γῆες τὸ ἑσπέρας, αὔριον τὸ ἑσπέρας.

Λέγεται μόνον hier matin, demain matin, ὄχι hier au matin, demain au matin.

Ἄντι τῶν aujourd'hui soir σήμερον τὸ πρωτὶ, ἀπόψε, λέγεται πάντοτε ce matin, ce soir.

Μὴ ἔχοντες ἀντίστοιχα ἐπίθετα τῶν *χθερῶς, σημερινός, ἑσπερινός*, λέγομεν la journée d'aujourd'hui et celle d'hier ont été belles. Μα leçon d'aujourd'hui est plus facile que celle de demain. Le repas de ce soir. Le repas du soir=le souper, κ.τ.λ.

Tantôt. Tout à l'heure.

Τὸ tantôt σημαίνει *σήμερον μετ' ὀλίγον, καὶ σήμερον πρὸ ὀλίγου* ὡς J'écrirai tantôt. Je l'ai vu tantôt.

Ὡσαύτως καὶ τὸ tout à l'heure ὡς J'écrirai tout à l'heure=je vais écrire εὐθὺς γράφω· j'ai écrit tout à l'heure=je viens d'écrire τώρα ἔγραψα.

Τὸ ἐπαναλαμβανόμενον tantôt σημαίνει ὅτε μὲν...ὁτε δὲ, ἐνίοτε... ἄλλοτε· ὡς Tantôt il rit, tantôt il pleure. Il est tantôt ami de l'un, tantôt ami de l'autre.

Jamais.

Jamais je n'y consentirai ἢ je n'y consentirai jamais.

Ἐν ἀρχῇ λόγου τιθεμένου τοῦ jamais συνήθως ἄλλεῖται τὸ un πρὸ τοῦ ἐπομένου οὐσιαστικοῦ· ὡς Jamais, roi ne fut plus valeureux, ἀντὶ jamais un roi=aucun roi οὐδέποτε βασιλεὺς ὑπῆρξεν ἀνδρειότερος.

Ἐνίοτε τίθεται τὸ ἐπίρρημα τοῦτο ἄνευ ἀρνητικῆς ἐννοίας, ἀντὶ τοῦ un jour, une fois=ποτέ· οἶον Quel homme fut jamais plus juste que lui? τίς ὑπῆρξέ ποτε δικαιότερος αὐτοῦ;

Ἄ jamais, pour jamais τίθεται ἀντὶ τοῦ pour toujours· οἶον Dieu soit béni à jamais εὐλογητὸς ὁ Θεὸς εἰσαί. Adieu pour jamais ἢ pour toujours χαῖρε διὰ παντός. (διὰ πάντοτε)

Ci.

Τίθεται τὸ ci, ὅχι τὸ ici μετὰ τὰ celui, celle, ceux, celles καὶ πρὸ τῶν dessus, devant, après, contre, joint, inclus· οἶον celui-ci... le paragraphe ci-dessus ἢ ἀνωτέρω παράγραφος, ci-dessus κατωτέρω. Le ci-devant roi ὁ πρόην βασιλεὺς· ci-contre ἀντικρῦ. La lettre ci-jointe, ci-incluse ἡ ἐγκλειστος ἐπιστολή (ἢ ἐπισυναπτομένη).

Λέγεται par ci par là τῆδε καὶ ἐκεῖσε (πρὸ καὶ πρὸ).

Ὁὕτω καὶ ἐπὶ ἐπιταρίων Ci-gît ὧδε καίτκι.

Bien, assez, trop, aussi, κ.τ.λ.

Ἐπὶ τῶν de bien belles, ἢ des choses bien belles ὡραιότατα πράγματα· d'assez belles choses, ἢ des choses assez belles πράγματα ἱκανῶς ὡραία· de trop belles choses, ἢ des choses trop belles πράγματα ὡραιότερα τοῦ δέοντος· d'aussi belles choses, ἢ des choses aussi belles πράγματα οὐχ' ἦττον ὡραία, κ.τ.λ. τὰ bien assez, trop, aussi προσδιορίζουσι τὸ ἐπίθετον belles, καὶ διὰ τοῦτο προτάσσονται ἀμέσως αὐτοῦ. Εἰ δὲ μὴ, φέρ' εἰπεῖν, ἐὰν δηλωῶ μόνον τὸ πολὺ, τὸ ἱκανόν, τὸ ἄγαν, ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸ ποσὸν τῶν πραγμάτων, τότε δὲν προτάσσονται ἀμέσως τοῦ ἐπιθέτου, ἀλλὰ παρεντίθεται τὸ

de τοιουτοτρόπως· Rien de belles choses πολλά ώραϊότατα πράγματα· assez de belles choses ώραϊα πράγματα ικανά τὸν ἀριθμὸν· trop de belles choses ώραϊα πράγματα ικανά τὸν ἀριθμὸν.

Voilà d'assez bonnes raisons ταῦτα τὰ δικαιολογήματα εἶναι ἐπὺσσὺν καλὰ, ἀρκούντως καλὰ.

Vous nous donnez de trop longs exemples ἐπιφέρεις παραδείγματα παραπολύ μακρὰ.

J'ai d'aussi bons livres ἔγω βιβλία ἐπίσης καλὰ, οὐχ ἥττον καλὰ.

J'ai de moins bons livres que vous ἔγω βιβλία ὅχι τόσον καλὰ, ὅσον τὰ ἰδικά σου, ὅσον σὺ ἔχεις.

Il a fait de plus belles actions θαυμαστότερα ἀνδραγαθήματα,

Voilà assez de bonnes raisons ἀρκῶσι τὰ καλὰ δικαιολογήματα ταῦτα.

Vous nous donnez trop de longs exemples ἐπιφέρεις καθ' ὑπέρμετρον ἀριθμὸν μακρὰ παραδείγματα.

J'ai aussi de bons livres κ' ἔγω ἔγω καλὰ βιβλία, ἐγὼ ἐπίσης, οὐχ ἥττον ἐγὼ ἔγω καλὰ βιβλία.

J'ai moins de bons livres que vous δὲν ἔγω τόσον καλὰ βιβλία, ὅσα σὺ ἔχεις.

Il a fait plus de belles actions περισσότερο, πλείονα ἀνδραγαθήματα.

Beaucoup, bien.

Cela est bien καλῶς ἔχει. Il juge bien ὀρθῶς κρίνει Je le sais bien εὖ οἶδ' ὅτι, κ.τ.λ. très bien ἀριστα, mieux κάλλιον.

Ἐκτὸς δὲ ταύτης τῆς σημασίας, τὸ bien σημαίνει καὶ πολὺ, beaucoup· διαφέρει δὲ τοῦ beaucoup ὅτι ἐμπεριέχει πολλάκις ἰδέαν τινὰ θυμασμοῦ, ἐπιθυμίας, ἐλέους ἢ ἄλλου τινος αἰσθήματος· ὥστε τὸ il a bien de l'argent! φαίνεται μᾶλλον ἐπιφώνημα φλιαργύρου τινος ἢ φθονεροῦ, ἐνῶ τὸ il a beaucoup d'argent εἶναι τοῦ τυχόντος. Οἰκτεῖρων λέγω Vous êtes bien malade, bien malheureux, ἀντὶ τοῦ très-malade, très malheureux. Τὸ je l'aime bien ἐμφαίνει τι τρυφερώτερον ἢ τὸ je l'aime beaucoup. Je le veux bien—ἀσμένως.

Τὰ avoir faim, avoir soif, prendre soin, faire attention, prendre garde... δὲν δέχονται τὸ beaucoup, ἀλλὰ τὸ bien ὡς J'ai bien soif, fais bien attention, prends bien soin de cet enfant; prenez bien garde qu'il ne tombe, κ.τ.λ.

Τὸ beaucoup δὲν δέχεται προσδιορισμὸν. Ὅθεν τὰ τόσον πολὺ, ἀρκετὰ πολὺ, κ.τ.λ. λέγονται ἀπλῶς autant, assez, ὅχι autant beaucoup, extrêmement beaucoup. Ἀντὶ τοῦ très beaucoup, fort beaucoup, extrêmement beaucoup, λέγε ἀπλῶς beaucoup, ἢ κατ' ἐπίτασιν extrêmement ἢ infiniment.

Οὐδὲ τίθεται τὸ beaucoup εἰς προσδιορισμὸν ἐπιθέτου ἢ ἐπιρρήματος, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τίθεται très, fort, bien, extrêmement... ὡς très beau, fort beau, bien beau, extrêmement beau· très peu, bien peu... fort sagement, ὅχι beaucoup beau, beaucoup peu, beaucoup sagement.

Davantage. Plus.

Τὸ davantage λέγεται μόνον ἀπολύτως· οἶον N'en demandez pas

davantage μὴ ζητῆς περισσότερον· τὸ δὲ plus σχετικῶς, n'en demandez pas plus que lui μὴ ζητῆς περισσότερον αὐτοῦ.

Très.

Il est très sage. Il parle très peu, mais très sagement, εἰς προσδιορισμὸν ἐπιθέτου, ἢ ἄλλου ἐπιφύρηματος.

Δὲν εἶναι δὲ ἐν χρήσει εἰς προσδιορισμὸν ῥήματος· λέγε λοιπὸν Je l'aime beaucoup, je l'aime fort, je l'aime bien, je l'aime passionnément, κ.τ.λ. ὅχι δὲ je l'aime très. Il s'afflige beaucoup; il mange beaucoup, ὅχι il s'afflige très, il mange très.

Τίθεται ὁμως ἐπίστε μετὰ παθητικῆς μετοχῆς· ὡς Il est très affligé de cette nouvelle, ἢ il est fort affligé.

Trop.

Οὐδέποτε ἐκλαμβάνεται ὡς συνώνυμον τῶν très, fort, bien, beaucoup..., ἀλλὰ δηλοῖ πάντοτε τὸ κατ' ὑπερβολὴν, τὸ πλέον τοῦ δέοντος, τὸ περισσὸν, τὸ ἄγαν..., οἷον trop de liberté ὑπερβολικὴ ἐλευθερία. Rien de trop μᾶλλον ἄγαν. Vous m'en donnez trop μοι δίδεις περισσότερον ἢ ὅ,τι χρειάζομαι. Il a trop prolongé son discours πέραν τοῦ δέοντος ἐξέτεινε τὸν λόγον. Il est de trop περισσεύει. Trop cuit κ. παραψημένος. Trop mûr ὑπερώριμος (κ. παρακαμωμένος).

On l'entend quoiqu'il soit très éloigné ἂν καὶ ᾗναι πολὺ μακρὰν, ὁμως ἀκούεται.

Je ne puis l'entendre; il est trop éloigné δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἀκούσω· διότι εἶναι πολὺ μακρὰν, ἤγουν μακρότερον ἢ ὅτι ἔπρεπε διὰ νὰ τὸν ἀκούσω.

Viens très près du moi; tu ne saurais l'être trop ἐλθέ πλησιέστατα εἰς ἐμέ· δὲν δύνασαι νὰ ἐλθῆς ἱκανῶς (ὅσον ἐπιθυμῶ), trop peu=οὐχ ἱκανῶς.

Π.λέον.

Τὸ π.λέον, ὡς καὶ τὸ Γαλλικὸν plus, ὅτε μὲν δηλοῖ σύγκρισιν, ὡς ἐπὶ τοῦ εἶσαι πλέον ῥόνημος ἀπὸ ἐμέ tu es plus sage que moi, ἢ παῦσιν ἔργου ἢ καταστάσεως, ὡς ἐπὶ τοῦ, μὴ τὸ πράξις πλέον ne le fais plus· δὲν θέλω πλέον νὰ τὸν ὁμιλήσω je ne veux plus lui parler.

Ἐχει δὲ πρὸς τούτοις τὸ π.λέον ἰδιαιτέρην τινὰ σημασίαν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐπλοῦτησε καὶ ἡσυχάζει πλέον. φθάνει πλέον; κ.τ.λ. Γαλλιστί δὲ λέγε Maintenant qu'il est riche il se repose. φθάνει πλέον= Cela suffit, en voilà assez. Ἐτελείωσα πλέον enfin j'ai terminé ἢ j'ai enfin terminé, ἢ pourtant j'ai fini, j'ai fini pourtant. Ἐλθέ πλέον=Viens maintenant, viens donc, tu peux maintenant venir, viens enfin, viendras-tu enfin?

Μά.

Τὸ Μά δὲν ἔχει ἀντίστοιχον ἐπιρρήμα παρὰ τοῖς Γάλλοις. Μεθερμηνεύεται διὰ τῆς par προθέσεως· οἷον Μά τοὺς Θεοὺς par les Dieux μὰ τὸν Δία par Jupiter· μὰ τὴν ζωὴν μου par ma foi, en vérité.

Εὔγε.

Τὰ κ. εὔγέ μου, εὔγέ τους, κ.τ.λ. λέγονται ἀπλῶς bravo! καθ' ἑκάτερον γένος καὶ ἀριθμὸν.

Τὰ πολλὰ, καλὰ, συγνά... ἐν συνθέσει.

Ἡ κοινὴ Ἑλληνικὴ συνθέτει τὰ ἐπιρρήματα πολλὰ, καλὰ, συγνά, πρῶτα, εὐκολα, κ.τ.λ. μετὰ τῶν ρημάτων· ὡς δὲν τὸν κλογοῦντι, δὲν τὸν συγνοῦντι, ὅταν τὸν πρωτοεῖδον, αὐτὴ ἡ θύρα εὐκολοανοίγει, δυσκολοανοίγει· Γαλλιστὶ δὲ λέγε Je ne le connais pas bien; je ne le vois pas souvent; quand je le vis pour la première fois; cette porte ouvre facilement, difficilement.

Ἐξαιροῦνται ὀλίγα τινὰ ὡς maltraiter, malmener κακομεταχειρίζομαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ.

1. Σύνταξις τῶν προθέσεων.

α) Τῶν Γαλλικῶν προθέσεων αἱ πλεῖσται φέρονται πρὸς αἰτιατικὴν ὡς Mets ces livres-là avec les autres θές ἐκεῖνα τὰ βιβλία μετὰ τῶν ἄλλων (μετὰ τὰ ἄλλα). Avant la mort πρὸ τοῦ θανάτου. J'écris contre les athées γράφω κατὰ (τῶν) ἀθέων. Depuis Pâques ἀπὸ τοῦ Πάσχα. Dès cette époque ἐξ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Entre le ciel et la terre μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Sans argent ἀνεὺ χρημάτων, χωρὶς χρημάτων. Sur la table ἐπὶ τῆς τραπέζης. Je vais à travers les bois διέρχομαι διὰ τῶν δασῶν. Chez les Romains παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, κ.τ.λ.

Ἄλλαι τινὲς φέρονται πρὸς γενικὴν· ὡς Auprès de moi, à côté de moi, près de la ville, proche du mur. A cause de nous ἕνεκεν ἕνεκεν, χάριν ἡμῶν, ἐξ αἰτίας ἡμῶν. Mets ce mouchoir autour de ta tête βάλε τὸ μανδύλιον τοῦτο περὶ τὴν κεφαλὴν σου, κ.τ.λ. Ἴδε τὰ ἐν τῷ Τεχνολογικῷ περὶ προθέσεων.

Ὀλίγαι τινὲς φέρονται πρὸς δοτικὴν ὡς Quant à moi ὡς πρὸς ἐμέ. J'ai fait cela par rapport à vous ἔπραξα τοῦτο διὰ σε. J'irai jusqu'à Paris ἕως εἰς τὰ Παρίσια. Il n'est pas jusqu'aux valets qui ne s'en mêlent ὡς καὶ (καὶ αὐτοὶ) οἱ ὑπηρέται παρεμβάλλουσιν εἰς τὴν ὑπόθεσιν.

β) Ἰδε Κερ. ἔατον τοῦ παρόντος συντακτικοῦ, τίνες τῶν προθέσεων συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφράτου,

γ) Ὡς ἐπιρρήματα τινα ἀπαντῶνται μετὰ πτώσεως, ἥτοι προθετικῶς, οὕτω προθέσεις τινὲς δυνατὸν γὰρ τίθενται ἀπτώτως, ἥτοι ἐπιρρηματικῶς· οἷον *N'allez pas si avant μὴ προχωρῆς τόσον (si avant —τόσον μέσα, τόσον εἰς τὰ πρόσω)*· *Qui vient après? τίς ἔπεται; Asseyez-vous auprès, plus près, très près, tout près κάθησο ἐγγύς, ἐγγύτερα, ἐγγύτατα. Marchez derrière· Je ne l'ai pas vu depuis δὲν εἶδον αὐτὸν ἔκτοτε. Il demeure vis-à-vis κατοικεῖ ἀντικρῦ. Il a parlé pour et contre ἐλάλησεν ὑπὲρ καὶ κατὰ.*

II. Θέσις τῶν προθέσεων.

Πάντοτε ἡ πρόθεσις προτάσσεται τοῦ ὀνόματος ὡς δεικνύεται ἐκ τῶν παραδειγμάτων.

Ἐξαιρεῖται μόνον ἡ *durant*· ὡς *Durant sa vie ἐπὶ ζωῆς του, ἡ κατ' ἐπίτασιν sa vie durant· il a parlé durant (ἢ pendant) deux heures δύο ὥρας. Il a parlé deux heures durant δύο ὁλοκλήρους ὥρας.*

III. Ἐπανάληψις τῶν προθέσεων.

α) Αἱ φερόμεναι πρὸς αἰτιατικὴν προθέσεις ἐπαναλαμβάνονται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, πρὸ ἐκάστου ὀνόματος· ὡς *Dans la ville et dans la campagne. Je suis allé chez vous et chez votre cousin. Remplissez vos devoirs envers Dieu, envers vos parents et envers la patrie.*

Ἐξαιρεῖται ὅταν τὰ ὀνόματα ἐμφαίνωσι συγγενεῖς ιδέας καὶ ὁπωσοῦν συνωνύμους· ὡς *Elle charme tout le monde par sa douceur et sa bonté θέλγει τοὺς πάντας διὰ τῆς ἀγαθότητος καὶ πραότητός της. Il faut être indulgent envers l'enfance et la faiblesse πρέπει γὰρ ἦναι τις συγκαταβατικὸς πρὸς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἀδυναμίαν.*

Ὡσαύτως ἀποσιωπᾶται ἡ πρόθεσις, ὅταν δύο μετοχαὶ ἔχωσι τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον· ὡς *On le condamna sans l'avoir entendu et examiné κατεδίκασαν αὐτὸν χωρὶς γὰρ τὸν ἀκούστωσι καὶ γὰρ τὸν ἐξετάσωσιν. Eι δὲ μὴ, ἐπαναλαμβάνεται ἡ πρόθεσις· ὡς *On le condamna sans l'avoir entendu et sans avoir examiné ses actions χωρὶς γὰρ τὸν ἀκούστωσι καὶ γὰρ ἐξετάσωσι τὰς πράξεις του, ὅχι sans l'avoir entendu et examiné ses actions.**

β) Ἐπὶ δὲ τῶν φερομένων πρὸς γενικὴν ἢ πρὸς δοτικὴν, ἀρκεῖ γὰρ ἐπαναληφθῆ τὸ σημεῖον τῆς πτώσεως, ἥτοι τὸ *de* ἢ τὸ *à*· οἷον *Mets un mouchoir autour de ta tête et de ton cou. Il mourut faute de secours et de soins. Il a fait cela à cause de vous et de moi. Quant à Paul et à son fils.*

γ) Αἱ δὲ προθέσεις *à, de, en* ἐπαναλαμβάνονται πάντοτε· ὡς *Vous*

recevrez une lettre de lui et de moi, ὄχι de lui et moi. Il s'occupe à lire et à faire des vers ἐνασχολεῖται ἀναγινώσκων καὶ στιχορρογῶν. Il a agi en bon père et en honnête homme ἐπράξεν ὡς καλὸς πατὴρ καὶ τίμιος ἀνὴρ. Elle est pleine de douceur et de bonté. Il faut pardonner cette faute à sa faiblesse et à son jeune âge.

Ἐξαιρεῖται μόνον, ὅταν ἀριθμητικὰ ὀνόματα συνδέονται διὰ τοῦ οὐ, ὡς J'ai reçu un congé de cinq ou six jours; Nous fimes la traversée en six ou sept heures. Tâchez d'arriver à temps, à deux ou trois minutes près. Il aura terminé d'ici à cinq ou six jours.

IV. En, dans, à:

Ἡ *en* (ἐν, εἰς) πρόθεσις διαφέρει τῆς *dans* ὅτι ἀσθενεστέραν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀοριστοτέραν ἔχει τὴν σημασίαν. Ὅθεν τίθεται μᾶλλον πρὸ τῶν ἀνάρθρωτων ὀνομάτων ὡς Est-il encore en vie? ζῆ ἔτι; Je mets les choses en état, en bon état διατάττω, διευθετῶ τὰ πράγματα. Je suis en bonne santé ὑγιαίνω. En temps de paix ἐν καιρῷ εἰρήνης (1).

Ἐνάρθρωτος δ' ἐκφερομένου τοῦ ὀνόματος, λέγε διὰ τῆς *dans*. Qu'on éprouve de maux dans la vie! ὅποσα κατὰ ὑποφέρει τις εἰς τὴν ζωὴν! Que répondre dans l'état où je suis? τί ν' ἀποκριθῶ εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὐρισκόμενος; Dans la paix de son cœur, κ.τ.λ.

Λέγεται ὅμως En l'air, en l'honneur, en l'absence, en l'an, ὡς En l'honneur du prince εἰς δόξαν, πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνακτος. En l'absence de son père ἀπόντος τοῦ πατρὸς. (2)

β') Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, τῶν ἐπικρατειῶν, βασιλείων, ἐπαρχιῶν, . . . οἷον Je vais, je suis en Asie, en France, en Béotie, ἐνάρθρωτος δὲ dans la France méridionale, dans l'antique Béotie.

Ὅσα δὲ τῶν τοιούτων ὀνομάτων φύσει τίθενται ἐνάρθρωτος, ταῦτα συντάσσονται μετὰ τῆς à, ἥτοι κατὰ δοτικὴν ὡς au Brésil, au Chili, au Pérou, au Mexique, aux États-unis, au Japon, au Bengale, au Thibet, aux Indes.

γ') Ὡσαύτως καὶ τὰ κύρια ὀνόματα τῶν πόλεων, τῶν δημοσίων τόπων, οἰκοδομῶν, μνημείων, κήπων, . . . Je vais, je suis à Athènes, à Patras, au Pirée, au Pausilipe, au Palais, au Parthénon.

δ') Τὰ τῶν νήσων ὀνόματα, τὰ φύσει ἐνάρθρωτος ἐκφερόμενα τίθενται μετὰ τῆς en ὡς En Sicile, en Eubée, τὰ δὲ φύσει ἐνάρθρωτος τιθέμενα συνεκφέρονται μετὰ τῆς à, ὡς à Malte, à Salamine.

ε') Ἡ *dans* πρόθεσις ἰσοδυναμεῖ μᾶλλον. πρὸς τὸ dans l'intérieur de, dans les murs de, ἐντὸς, ἐντὸς τῶν τειχῶν. Ὅθεν ὁ λέγων Il était caché dans le jardin, dans l'école dans l'hôpital, dans Athènes, ἐν-

(1) Λέγεται καὶ il a perdu son temps en allées et venues

(2) Ἀπόντος μου, ἀπόντος σου, κτλ. — en mon absence, en son absence, en leur absence, κτλ.

De δηλοῖ ἀντικατάστασιν, τὸ ἐναντίον· ὡς *Boucher, déboucher*, φράττω, ἀποφράττω (στουμβόνω, ξεστουμβόνω), *monter un fusil et le démonter* ἀπαρτίζω, παραλύω πυροβόλον, *emménager, déménager*. *Mettre, demettre. Faire, défaire* λαμβάνει s πρὸ φωνήεντος ὡς *Organiser, désorganiser*.

Πολλὰ τινὰ ἐκ τῆς Λατινικῆς παραγόμενα τίθενται μόνον ἐν συνθέσει οἷον

In. *Incursion* εἰσβολή, *inspiration* ἔμπνευσις, *invitation* πρόσκλησις. Γίνεται im πρὸ τοῦ h, τοῦ p, καὶ τοῦ m ὡς *Impliquer* ἐμπλέκειν, *immersion* ἔμβυσις. Γίνεται il πρὸ τοῦ l, καὶ ir, πρὸ τοῦ r ὡς *Illustre* ἐνδοξος, *irruption* εἰσβολή.

Εἶναι καὶ στερητικόν· ὡς *Inhumain* ἀπάνθρωπος, *inégal* ἄνισος, *infidèle* ἄπιστος, *imberbe* ἀγένειος, *imprudent* ἀβουλος, *immobile* ἀκίνητος, *illicite* ἀθέμιτος, *irrégulier* ἀκανόνιστος.

Con (ἐκ τοῦ Λατινικοῦ cum). *Confusion* σύγχυσις, *consonne* σύμφωνον, *comparer* συγκρίνειν, *correspondre* συνάδειν, ἀντεπιστέλλειν, (τὸ n πάσχει τὰς ἐν τοῖς περὶ τῆς in συμειωθείσας μεταβολάς.

Ad—πρὸς. *Adjoindre* προστιθέναι, *adverbe* ἐπίρρημα. Γίνεται af πρὸ τοῦ f ὡς *Afficher* τοιχοκολλῶ· al πρὸ τοῦ l, ὡς *alliance* συζυγία, *συμμαχία* ap πρὸ τοῦ p, ὡς *apporter* κομίζειν πρὸς, *appeler* καλεῖν, *προσκαλεῖν* as πρὸ τοῦ s, ὡς *assister* παρευρίσκεσθαι, *παρεῖναι*, *associé* συνέταιρος· at πρὸ τοῦ t, ὡς *attendre* προσμένειν, κ.τ.λ.

Re—ἀνα *Relever* ἀνεγείρω, *renaitre* ἀναγεννῶμαι, *relire* ἀναγινώσκω αὖθις, *renouer* ἀναδέω (κ. ξαναδένω), *reteindre* κ. ξαναθάρω, *rejeter* ἀπορρίπτω. Γράφεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ré πρὸ φωνήεντος, ὡς *réappeler* καλῶ ἐκ δευτέρου, *réédifier* ἀνοικοδομῶ, *réhabiliter* ἐπανάγω τι (εἰς τὴν κοινὴν ὑπόληψιν, εἰς τὰ δίκαια αὐτοῦ) *réintégration* ἐκ νέου ἀποκατάστασις.

Ταῦτα καὶ τὰ ὅμοια θέλει διδάξει ἡ πείρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ.

Τῶν συνδέσμων οἱ μὲν εἶναι ἀπλοῖ, ὡς si, et, ou, οἱ δὲ σύνθετοι, ὡς *parce que, afin que, à moins que*.

Ἐμάθομεν (βλ. Β. Κεφ. V. 2 τοῦ Συντακτικοῦ) τίνες αὐτῶν φέρονται πρὸς ὀριστικὴν, καὶ τίνες πρὸς ὑποτακτικὴν.

Que.

Τῶν Γαλλικῶν συνδέσμων ὁ πολυχρηστότατος εἶναι ὁ *que*, εἴτε

καθ' ἑαυτὸν τιθέμενος, εἴτε πρὸς σχηματισμὸν τῶν συνθέτων λεγομένων συνδέσμων.

Ἀνακεφαλαιοῦμεν ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα τῶν περὶ αὐτοῦ.

Τίθεται·

α) ἐπὶ συγκρίσεων· Plus courageux que prudent. Moins sage que vous. Il travaille autant que personne.

β) Πρὸς σχηματισμὸν τῶν τρίτων προσώπων τῆς προστακτικῆς· Qu'il s'en aille· qu'ils ne disent rien.

γ) Ἐντὶ τοῦ combien, εἰς δήλωσιν θυμασμοῦ ἢ ἀγανακτήσεως· Que Dieu est grand! Que le mensonge est détestable! = combien Dieu est grand! combien le mensonge est détestable!

Κατ' ἀνάλογον ἔννοιαν τίθεται μετὰζ' ἐπιθέτου καὶ ῥήματος· Malheureux que je suis! ἀντὶ τοῦ que je suis malheureux! ἢ combien je suis malheureux!

Insensé que j'étais de croire à leur bonne foi ἄφρων ἐγὼ ὁ πιστεύσας αὐτούς (κ. ἀνόητος ὅπου ἤμουν). Ne voyez-vous pas, aveugle que vous êtes, le piège qui vous est tendu.?

Καὶ ἀντὶ τοῦ comme ἐπειδὴ· Occupé que j'étais à lire, je ne l'entendis pas entrer = comme j'étais occupé.

δ) Μετὰ τοῦ ne ἐπὶ ἐρωτήσεως, ἀντὶ τοῦ Pourquoi ne... pas, ὡς que ne vient-il avec nous? = pourquoi ne vient-il pas avec nous?

ε) Ne... que = πλὴν, ἐκτός, παρὰ· Il ne cherche que la vérité δὲν ζητεῖ ἄλλο παρὰ τὴν ἀλήθειαν (τὴν ἀλήθειαν μόνον ζητεῖ). Je n'ai que ce livre δὲν ἔχω ἄλλο βιβλίον παρὰ τοῦτο. Il n'y a que les gens de bien qui soient heureux et tranquilles μόνον (ἢ μόναι) οἱ ἐνάρετοι εἶναι εὐτυχεῖς.

Ὡσαύτως καὶ πρὸ ἀπαρεμφράτου· Il ne fait que manger, (κατὰ λέξιν ἄλλο δὲν κάμνει εἰμὴ νὰ τρώγῃ) τούτέστι, τρώγει πάντοτε.

Τὸ δὲ ne... que de δηλοῖ τὸ πρὸ ὀλίγου· Il ne fait que de manger πρὸ ὀλίγου ἔφαγε· il ne fait que de sortir τώρα ἔφυγε, (ὅτι ἔφυγε.)

ς) Μεθ' ὑποτακτικῆς καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου, ἀντὶ τοῦ aussitôt que, dès que· Qu'il fasse le moindre excès, il tombe malade ἄμα παρετραπῆ ὀλίγον ἀσθενεῖ.

ζ) Ἐντὶ τοῦ soit que· Qu'il reste ou qu'il parte, je ne le verrai pas = soit qu'il reste, soit qu'il parte... εἴτε μείνῃ, εἴτε ἀνχωρησῇ, δὲν θὰ τὸν ἴδω.

η) Πικρέλκει ἐπὶ τοῦ que si ἐν ἀρχῇ λόγου· ὡς Que s'il m'allègue cette excuse, je saurai bien que lui répondre, ἀντὶ s'il m'allègue... ἂν τοῦτο προφασισθῇ, ἠξέσω τί νὰ τῷ ἀποκριθῶ.

θ) Ἐνθυμοῦ πολλάκις τὴν σεσημειωμένην χρῆσιν τοῦ que ἐπὶ τοῦ ιδιωτισμοῦ c'est... que· οἶον C'est se tromper que de croire σφάλ-

λει ὁ νομίζων. C'est une chose bien difficile que de conserver ce qu'on a δυσκολώτατον πράγμα εἶναι τὸ νὰ διατηρήσῃ τις τὰ κεκτημένα.

ι) Προηγούμενου χρονικοῦ ὀνόματος· ὡς Moment, jour, année, κτλ. ὁ que εἶναι ἀντὶ τῶν pendant que, quand, lorsque· ὡς Une nuit que je dormais profondément, il entra chez-moi, ἤγουν pendant que je dormais ἐν ᾧ ἐκοιμώμην βαθέως. L'hiver qu'il fit si froid τὸν χειμῶνα, ὅτε ἐγένετο τόσον ψῦχος.

Προηγούμενου τοῦ il y a ὁ que εἶναι ἀντὶ τοῦ jusqu'à ce que· ὡς J'attends qu'il vienne, ἤγουν jusqu'à ce qu'il vienne περιμένω ἕως ἂν ἔλθῃ (κοιν. περιμένω νὰ ἔλθῃ).

ια) Μετὰ τὸ attendre ὁ que εἶναι ἀντὶ τοῦ depuis que· οἶον Il y a deux ans que je suis ici, κτλ. εἶναι δύο ἔτη ἀφ' οὗ διατρίβω ἐνταῦθα, ἤτοι διατρίβω ἐνταῦθα πρὸ δύο ἐτῶν. Il y a trois jours que je ne l'ai vu δὲν τὸν εἶδον πρὸ τριῶν ἡμερῶν, (ἔχω τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν ἴδω).

ιβ) Προηγούμενης προστακτικῆς, εἶναι ἀντὶ τοῦ afin que, pour que· οἶον Approchez que je vous parle. Viens que je te voie, ἤγουν afin que je vous parle, pour que je te voie, ὡς και παρὰ τοῖς Ἑλλῆσι πλῆσιάζε νὰ σὲ ὁμιλήσω (ἔλα νὰ σὲ ἴδω, ἀντὶ τοῦ ἵνα ...)

ιγ) Τίθεται μετὰ τοῦ ne ἀντὶ τῶν à moins que, avant que, sans que· οἶον Je ne sortirai pas d'ici qu'on ne m'y oblige—à moins qu'on ne m'y oblige δὲν θὰ φύγω, πλὴν ἂν μὲ βιάσουν, δὲν θέλω ἐξέλθει, εἰμὴ βεβιασμένος. Je ne partirai point que tout ne soit prêt—avant que δὲν θέλω ἀναχωρήσει, πρὶν ἐτοιμασθῶσι τὰ πάντα. Il ne saurait sortir qu'il ne tombe malade—sans qu'il ne tombe malade—ὁσάκις ἐξέρχεται ἀσθενεῖ, καὶ δὲν ἐξέρχεται χωρὶς ν' ἀρρώσῃ. (Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν φέρεται πρὸς ὑποτακτικὴν.)

ιδ) Μετὰ τίνα ῥήματα ὁ que σύνδεσμος φέρεται πρὸς ὀριστικὴν, καὶ μετὰ τίνα πρὸς ὑποτακτικὴν, ἀρκούντως ἐξητάσαμεν ἐν τῷ Β'. βιβλ. Κεφ. V. τοῦ παρόντος Συντακτικοῦ.

ιε) Τέλος ἐνθυμοῦ ὅτι ἀντὶ τοῦ νὰ ἐπαναληφθῶσιν οἱ σύνδεσμοι quand, comme, lorsque, aussitôt que, quoique καὶ πᾶς τις ἄλλος σύνδεσμος ἐκ τοῦ que συγκείμενος, ἐπαναλαμβάνεται μόνος ὁ que· οἶον Comme Dieu est bon et qu'il est juste, la vertu sera récompensée. Pendant que vous écrivez et que je lis, Paul joue. Quand on a des dispositions et qu'on veut étudier, on réussit. Quoiqu'il ait des dispositions et qu'il veuille étudier, il n'a pas assez de temps pour réussir. Τὸ et qu'il veuille τίθεται καθ' ὑποτακτικὴν διότι ὁ que ἀναπληροῖ τὸν quoique, ὁ ὁποῖος φέρεται πρὸς ὑποτακτικὴν, ἐν ᾧ ἐπὶ τῶν προηγούμενων παραδειγμάτων εἶπομεν et qu'il est bon ... et que je lis ... et qu'on veut étudier, καθ' ὀριστικὴν διότι οἱ σύνδεσμοι comme, pendant que, quand τοὺς ὁποῖους ἄ-

ναπληροὶ ὁ que, φέρονται πρὸς ὀριστικὴν. Ἐξαιρεῖται, ὡς εἶδομεν ἤδη, ὅταν ὁ que ἀναπληροῖ τὸν si· διότι τότε συντάσσεται πάντοτε μεθ' ὑποτακτικῆς, ἂν καὶ ὁ si φέρηται πρὸς ὀριστικὴν. Si les hommes étoient sages et qu'il suivissent les lumières de la raison, ἀντί et s'ils suivaient... ἂν οἱ ἄνθρωποι ἦσαν φρόνημοι καὶ ἠκολούθουν τὸ φῶς τοῦ ὀρθοῦ λόγου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Δυνατὸν νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ ὁ σύνδεσμος (μάλιστα δὲ ὁ que) μόνον ὅταν τὰ ῥήματα ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔχωσιν ὑποκείμενον καὶ ἦναι ἑραχέα τὰ κῶλα τῆς περιόδου. On dit que le général a perdu la bataille et a pris la fuite (ἢ et qu'il a pris la fuite) λέγουσιν ὅτι ὁ στρατηγὸς ἠττήθη εἰς τὴν μάχην καὶ ἐστράφη εἰς φυγὴν. Quoiqu'il ait des dispositions et veuille étudier.

Si. Quand. Lorsque.

Ἐξέτασε τὰ περὶ τοῦ si ἀπορηματικῷ καὶ τοῦ si ὑποθετικῷ ἐν τοῖς περὶ μέλλοντος καὶ περὶ ὑποθετικῆς ἐν βιβλ. 1. τοῦ Συντακτικοῦ.

Quand=ὅτε, ὅταν· quand il vint ὅτε ἦλθε· quand il viendra ὅταν ἔλθῃ.

Τίθεται ἀντὶ τοῦ si, ὁσάκις πρόκειται γενικόν τι καὶ γνωμικόν· ὡς Quand on est prince, on n'est pas dispensé pour cela d'être modeste et poli. Ἐν ᾧ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἰδιαιτέρας τινὸς περιστάσεως ἔπρεπε νὰ εἴπωμεν Si vous êtes prince, vous n'êtes pas pour cela dispensé d'être modeste et poli, ἤγουν quoique vous soyez prince, ἢ tout prince que vous êtes.

Παρετηρήσαμεν ἤδη ἐν τοῖς περὶ ὑποθετικῆς ὅτι ἀντὶ τοῦ si même μεταχειρίζομεθα quand bien même ἢ καὶ ἀπλῶς quand ὡς Quand même, quand bien même, ἢ quand vous auriez raison, vous devriez encore vous taire (μεθ' ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως), κάλλιον καὶ συνηθέστερον τοῦ si même vous aviez raison... καὶ ἂν εἶχες δίκαιον (καὶ τότε) ἔπρεπε νὰ σιωπήσης.

Lorsque=quand. Lorsqu'il vint, lorsqu'il viendra.

Λαμβάνει καὶ αὐτὸς ὁ σύνδεσμος ἐνίοτε ὑποθετικὴν ἔννοιαν· οἷον Lorsque vous auriez raison, vous devriez encore vous taire, ἢ καὶ μετὰ τοῦ même παρεντιθεμένου lors même que vous auriez raison.....

Ὁ quand εἶναι καὶ ἐρωτηματικὸς ὅχι δὲ ὁ lorsque· οἷον Quand viendrez-vous? ὅχι δὲ lorsque viendrez-vous? Ἀποκρινόμενος δὲ λέγε Quand vous l'ordonnerez, ἢ lorsque vous l'ordonnerez.

Parceque. Puisque.

Οἱ δύο οὗτοι σύνδεσμοι σημαίνουσιν αἰτίαν· ἀλλ' ὁ puisque σημαίνει γνωστόν τι γεγονός· ὅθεν λέγων je partirai parce que mon

père me l'ordonne δηλῶ, ὅτι ὁ μετ' ἐμοῦ διαλεγόμενος ἀγνοεῖ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς μου· ἂν δ' ἐξ ἐναντίας εἶπω Je partirai puisque mon père me l'ordonne, ὑποτίθεται, ὅτι ὁ μετ' ἐμοῦ διαλεγόμενος γινώσκει τὴν δοθεῖσάν μοι ἐντολὴν.

Ἐνίοτε διατέμνεται τὸ puis ἀπὸ τοῦ que· Puis donc que vous le voulez je partirai.

Μεταχειρίζονται ἔτι τὸ c'est que ἀπὸ τοῦ c'est par ce que. Si j'agis de la sorte, c'est que j'ai de bonnes raisons pour cela.

Διαφέρει τὸ parce que τοῦ par ce que Π. γ. Par ce que vous dites on voit que vous avez tort ἐξ ὅσων λέγεις φαίνεται ὅτι ἔχεις ἄδικον. Τὸ δὲ parce que=διότι, ἐπειδὴ=attendu que.

Pendant que. Tandis que.

Οἱ δύο οὗτοι σύνδεσμοι δηλοῦσι τὸ ἐν ὧ. Καὶ ὁ μὲν pendant que δηλοῖ μόνον τὸ σύγχρονον ὡς Je lirai pendant que (ἢ tandis que) vous ferez cet ouvrage ὁ δὲ Tandis que διεγείρει πρὸς τούτοις ἀντιθετικὴν ἔννοιαν. Paul a toujours bien travaillé, tandis que son frère n'a jamais fait que perdre son temps.

Malgré que.

Ὁ σύνδεσμος οὗτος εἶναι ἐν χρήσει σχεδὸν μόνον πρὸ τοῦ ῥήματος avoir κατὰ τὰς φράσεις malgré que j'en aie, malgré que j'en eusse, malgré que tu en aies, etc., αἴτινες σημαίνουσιν contre mon gré, à mon grand regret, contre ton gré etc. (ἀκόνητος μου, σου κ.τ.λ.) κατὰ δὲ τὰς ἄλλας περιπτώσεις ἀντικαθίσταται διὰ τῶν quoi que ἢ bien que.

quoique, quoi que.

Quoique=bien que=ἂν καί· quoiqu'il soit pauvre, il est honnête homme.

Quoi que=quelque chose que=ὅ,τι καὶ ἂν· Quoi qu'on lui dise, il n'en croit rien ὅ,τι καὶ ἂν εἶπες εἰς αὐτόν, δὲν πείθεται.

Kal.

Ὁ συμπλεκτικὸς et δὲν περιέχει Γαλλιστὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ φράσει, πῶς ἔμπορεῖ καὶ κοιμᾶται μὲ τόσην ζέστην;— τί ἔκαμα καὶ μὲ μαλλόνεις; μετάφραζε λοιπὸν Comment peut-il dormir par un telle chaleur? qu'ai-je fait pour que vous me grondiez?

Συσχετικῶς πρὸς τὸ μόλις ὁ σύνδεσμος καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ que· μόλις τὸν εἶδε καὶ τὸν ἀνεγνώρισε à peine l'eut-il vu qu'il le reconnut, ἢ il l'eut à peine vu qu'il le reconnut.

Mén ... dé.

Εἰ καὶ ἐν γένει τὸ μόριον μὲν δὲν μεταφράζεται Γαλλιστὶ, δύναιται

ὅμως νὰ μεταγλωττισθῆ ἐνίοτε διὰ τῶν Ἀ la vérité, il ai vrai-
μικρὸν μὲν, χαρῖεν δὲ petit, mais joli, ἢ c'est petit à la vérité, mais
c'est joli.

ΓΥΜΝΑΣΜΑ (περὶ ἐπιβόρημάτων).

Il n'est rien que l'homme donne aussi libéralement que les conseils.

Rien de plus aisé que de se venger d'une offense; rien d'aussi grand que de la pardonner: c'est la plus belle victoire qu'on puisse remporter sur soi-même.

Ne faites point attendre un bienfait: c'est donner deux fois que de donner tout de suite.

Il faut user de tout avec modération, de peur que la privation n'en soit trop sensible.

Les préjugés naissent, croissent insensiblement, et s'établissent sans qu'on en ait aperçu les progrès.

On n'est jamais aussi facilement trompé que lorsqu'on songe à tromper les autres.

Il semble que la nature n'ait placé la folie si près du génie, que pour nous montrer combien est fragile et périssable ce que nous estimons le plus (δι' οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ διὰ τὸ μᾶλλον δεῖξαι ἢ μόνον διὰ τὸ μᾶλλον δεῖξαι)..

Heureux les princes et les peuples dont les lois sont assez sages pour ne laisser aux méchants ni excuse, ni prétexte.

Admirons les coups de la fortune qui relève tout à coup ceux qu'elle a le plus abaissés.

Il semble qu'il y ait en nous plusieurs hommes, puisque souvent chacun de nous pense et agit aujourd'hui tout autrement qu'il ne le faisait hier. (Ἐνίοτε τὸ tout autrement ἢ καὶ ἀπλῶς autrement σημαίνει πολὺ πλῆρον). La joie de faire du bien est tout autrement douce que ne l'est celle de le recevoir (ἡγοῦν πολὺ γλυκύων).

Il ne faut être ni avare ni prodigue, il faut se renfermer dans les bornes d'une sage économie.

ΑΛΛΟ (περὶ προθέσεων).

Nous devons apprendre à subjuguier nos passions, à vaincre nos desirs et à supporter avec courage les plus cruelles disgrâces.

Il semblait que la nature se fût plu à réunir dans Alcibiade tout ce qu'elle peut produire de plus fort en vices et en vertus.

La patrie a des droits sur vos talents, sur vos vertus et sur toutes vos actions.

Sabaon se distingua parmi tous les rois d'Egypte par sa piété et par la douceur de son règne.

Voilà un fâcheux accident pour mes créanciers, disait un officier gascon, qui venait de recevoir une balle à travers le corps.

Soyez prodigue envers les malheureux, économe chez vous, et fidèle à l'égard de vos amis.

Parmi les hommes, les uns passent leur vie dans l'oisiveté et la paresse, inutiles à la patrie et à eux-mêmes; les autres dans le tumulte et l'agitation des occupations humaines.

Que les hommes élevés au premier rang sont à plaindre! Souvent le flatteur et l'hypocrite prennent auprès d'eux la place de l'homme de bien.

... Parmi nos ennemis,
les plus à craindre sont souvent les plus petits.

ΑΛΛΟ (περί συνδέσμων.)

Quoique très malheureux, il est rare qu'on le soit assez pour ne pas faire d'heureux.

Un homme bienfaisant ressemble au soleil qui ne trafique point de sa lumière, mais qui l'épanche sans ambition et sans avarice, et qui n'a jamais rien exigé des astres ni de la terre, depuis qu'il la leur donne.

Il ne faut juger d'un homme par ce qu'il ignore, mais par ce qu'il sait.

Rien ne peut éblouir les grandes âmes, parce que rien n'est au dessus d'elles.

L'envie sent le prix du mérite, quoiqu'elle s'efforce de l'avilir.

Pendant qu'on est dans la prospérité, il faut se préparer à l'adversité.

Il nous est difficile de nous connaître parce que nous ne sommes presque jamais semblables à nous-mêmes.

Faibles mortels que nous sommes! est-ce à nous de pénétrer les secrets de la Divinité?

Le bien qu'on fait n'est jamais perdu. Si les hommes l'oublient, Dieu se le rappelle et le récompense.

Dès qu'un homme est à craindre, on ne cherche plus qu'à l'adoucir, à le flatter ou à le tromper.

Il semble aux murmures des impatiens mortels (ἐκ τῶν ψιθυρισμῶν . . . φάνεται ἔτι . . .) que Dieu leur doive la récompense avant le mérite, et qu'il soit obligé de payer leur vertu d'avance. Oh! soyons bons premièrement, et puis nous serons heureux. N'exigeons pas le prix avant la victoire, ni le salaire avant le travail. Ce n'est point en entrant dans la lice, disait Plutarque, que les vainqueurs de nos jeux sacrés sont couronnés, mais après qu'ils l'ont parcourue.

Formation de la langue française.

Au nord les Celtes, au midi les Grecs établis à Marseille, les Romains qui plus tard étendirent leur domination sur toute la Gaule, apportèrent les éléments principaux de la langue des Trouvères et des Troubadours. De l'alliance brusque et forcée du latin avec l'idiôme des barbares étaient nées deux langues nouvelles, deux langues sœurs, dont l'une, parlée au nord de la Loire, prit le nom de langues d'oïl; l'autre rejetée au midi de ce fleuve, et plus latine, s'appela langue d'oc. Cette dernière disparut au treizième siècle, au temps de la guerre contre les Albigeois.

C'est au douzième siècle qu'éclate le mouvement d'affranchissement des communes; en même temps se manifeste un vif élan vers l'indépendance de la pensée, et la langue se développe et se perfectionne.

Le grand saint Louis, élevé avec un soin extrême par sa mère, la reine Blanche, l'une des femmes les plus instruites de son temps, sentit la nécessité d'accélérer les progrès de la langue vulgaire. Il fit traduire en français diverses parties de la Bible; et il paraît qu'il s'exerçait lui-même dans ce genre de travail. Il créa les premières archives françaises et la première bibliothèque publique.

Robert de Sorbon, fondateur de la Sorbonne, Villehardouin et Joinville ont illustré la littérature de ces temps et nous ont transmis en style naïf et gracieux les événements du règne du pieux monarque.

Après eux vinrent le chroniqueur Froissard, puis Philippe de Comines, lorsqu'au quinzième siècle l'invention de l'imprimerie produisit une révolution dans les lettres par la facilité prodigieuse avec laquelle on put dès lors multiplier les œuvres des grands écrivains de l'antiquité.

La protection accordée par François 4er aux efforts des écrivains lui valut le titre de père des lettres, et son siècle où brillèrent des hommes de génie, tant dans les arts que dans les lettres, fut marqué par l'ère de la Renaissance. Alors paraissent Rabelais, Ronsard, Dubellay, Montaigne, la Boétie, Amyot, Marot.

Richelieu encourageant les savants et les poètes prépara le grand siècle. Balzac, Vaugelas et Malherbe travaillaient à épurer la langue française. En 1635 fut fondée l'Académie française, pour établir des règles certaines de la langue et rendre le langage français non seulement élégant, mais capable de traiter tous les arts et toutes les sciences.

L'illustre école de Port-Royal, où se trouvaient les plus savants et les plus profonds penseurs, ramena l'art d'écrire à l'art de penser. Armand, de Sacy, Pascal ajoutèrent à la grâce et à l'élégance que possédait déjà la langue, une concision, une noblesse et une majesté qu'elle n'avait point eues jusqu' alors. Lancelot écrivit, d'après les principes de cette école, sa grammaire générale, si justement célèbre; et depuis Pascal, Descartes et Corneille, la langue française est restée la même, c'est-à-dire également intelligible, quoiqu'elle ait beaucoup changé sous le rapport de l'imagination et du goût.

Au dix-huitième siècle, la langue de Pascal, de Bossuet et de Fénelon, quoiqu'ayant perdu de sa grâce et de sa simplicité semble avoir acquis tour à tour sous la plume de Voltaire, de Montesquieu, de Buffon et de Rousseau, un degré de plus de précision, de finesse, de régularité, de richesse et d'harmonie.

Où, la langue française est belle! heureux qui sait en reconnaître, en apprécier les nombreuses qualités; plus heureux encore ceux qui, doués d'une voix flexible et agréable, savent moduler un heureux choix de mots harmonieux et trouver ces tournures fines, gracieuses ou élégantes et pleines d'un charme irrésistible!

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Εγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου.		κοῦ τῶν συνθέτων ὀνομάτων.	89
Πρόλογος τοῦ ἐκδότου.		περὶ τῶν ἑτεραρίθμων.	—
Περὶ προφορᾶς τῆς γαλλικῆς γλώσσης.	Σελ. 1	III αὐξητικά καὶ ὑποκοριστικά οὐσιαστικά	40
Γαλλικὸν ἀλφάβητον.	—	Κεφ. γ'. περὶ ἐπιθέτων	—
Κεφ. α'. περὶ φωνηέντων.	3	I περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ.	—
β'. περὶ διφθόγγων.	7	II περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιθέτων.	44
γ'. περὶ συμφώνων.	8	III περὶ αὐξητικῶν καὶ ὑποκοριστικῶν ἐπιθέτων.	—
δ'. περὶ διπλῶν συμφώνων.	20	IV περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν.	—
ε. περὶ ὀρθογραφικῶν σημείων.	21	Κεφ. δ'. περὶ ἀριθμητικῶν ἐπιθέτων.	—
ς'. περὶ στίξεως.	—	I κύρια.	48
ζ'. περὶ συνεκφωνήσεως λέξεων.	22	II τακτικά.	51
Τεχνολογικόν.	26—154	III τακτικά ἐπιρρήματα.	53
Παρατηρήσεις γενικαί.	26	IV ἄλλα ἀριθμητικά ὀνόματα.	—
Βιβλίον πρῶτον.	26—93	αὐξητικά.	—
Κεφ. α'. περὶ ἄρθρων.	27	κλασματικά.	54
I ὀριστικὸν ἄρθρον.	—	περιληπτικά.	—
χρήσις τοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου.	28	Κεφ. ε. περὶ ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν λεγομένων ὀριστικῶν ἐπιθέτων.	—
II ἀόριστον ἄρθρον.	29	I πρόσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.	56
III μεριστικὸν ἄρθρον.	31	θέσις τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας.	61
Κανὼν πρακτικὸς περὶ χρήσεως τῶν ἄρθρων.	32	αὐτοπαθῆς ἢ ἀλληλοπαθ.	62
Κεφ. β'. περὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ.	—		
I περὶ τοῦ γένους τῶν οὐσιαστικῶν.	33		
II περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οὐσιαστικῶν.	37		
περὶ τοῦ πληθυντι-			

moi même.	62	μάτων.	107
on	—	περὶ τῶν ἀποφατι-	
en.	64	κῶς κλινομένων	
y, le.	66	ῥημάτων.	109
II περὶ κτητικῶν ἐπι-		περὶ τῶν ἐρωτημα-	
θέτων καὶ ἀντωνυ-		τικῶς ἅμα καὶ ἀ-	
μιῶν.	68	ποφατικῶς κλινο-	
1 κτητικὰ ἐπιθέτα.	—	μένων.	110
2 κτητικαὶ ἀντων.	71	παρατηρήσεις περὶ	
III περὶ δεικτικῶν ἐπι-		τῶν ῥημάτων τῶν	
θέτων καὶ ἀντων.	73	τεσσάρων συζυγ.	—
1 δεικτικὰ ἐπιθέτα.	—	προσακτική, ὑποθε-	
2 δεικτικαὶ ἀντων.	—	τική, ἀπαρέμφατος	
Ceci, cela.	74	καὶ μετοχή.	113
ce, ὁ μὲν, ὁ δέ.	75	περὶ σχηματισμοῦ	
περὶ θέσεως καὶ ἐπα-		τῶν χρόνων.	114
ναλήψεως τῶν κτη-		περὶ ἀνωμάλων ῥη-	
τικῶν καὶ δεικτι-	—	μάτων.	115
κῶν ἐπιθέτων.		ἀ. συζυγία.	116
IV ἀναφορικὰ καὶ συμ-		β. συζυγία.	—
πλεκτικὰ ἀντων.	78	ἀνώμαλα καὶ εἰς τοὺς	
dont.	79	παραγωγῶς χρό-	
ἄλλαι τινὲς ἀναφο-		νοὺς.	117
ρικαὶ ἀντωνυμίαι.	81	ἀνώμαλα κατὰ τοὺς	
de quoi, à quoi.	—	πρωτοτύπους.	122
V περὶ τῶν ἐρωτημα-		περὶ παθητικῶν ῥη-	
τικῶν.	84	μάτων.	126
la quel, la quelle.	86	περὶ οὐδετέρων ῥη-	
VI περὶ τινῶν ἀορίστων		μάτων.	128
ἀντωνυμιῶν καὶ ἐ-		περὶ ἀντωνυμιῶν.	131
πιθέτων.	88	τὸ aller ἀντωνυμι-	
Βιβλίον δευτέρον. 94-154		κῶς μετὰ τοῦ en.	136
Κεφ. α'. περὶ τοῦ ῥήματος.	98	περὶ ἀπροσώπων.	140
βοηθητικῶν ῥήμα a-		Κεφ. β'. περὶ μετοχῆς.	142
voir.	96	Κεφ. γ'. περὶ τοῦ ἐπιρρήμα-	
βοηθητικῶν ῥήμα		τος.	—
être.	98	1 εἶδη τοῦ ἐπιρρή-	
ἀ. συζυγία.	100	ματος.	—
β'. γ'. καὶ δ'. συζυ-		2 περὶ παραγωγῆς	
γία.	103	τῶν ποιότητος ση-	
περὶ τῶν ἐρωτηματι-		μαντικῶν.	143
κῶς κλινομένων ῥη-		Κεφ. δ'. περὶ προθέσεως.	144

προθέσεις φερόμεναι πρὸς αἰτιατικὴν.	145	I τὰ οὐσιαστικά ὡς ὑποκείμενα.	—
προθέσεις φερόμεναι πρὸς γενικὴν.	147	II περὶ οὐσιαστικῶν ἐν σχέσει πρὸς ἄλληλα.	171
προθέσεις φερόμεναι πρὸς δοτικὴν.	—	περὶ συμφωνίας τοῦ ἐ- πιθέτου μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ.	173
Κεφ. ε'. περὶ συνδέσμου.	148	III περὶ θέσεως τῶν ἐπι- θέτων.	174
Κεφ. ς'. περὶ ἐπιφωνήματος.	149	IV περὶ συμπληρώματος τῶν ἐπιθέτων	176
Κεφ. ζ'. περὶ ὀρθογραφίας. περὶ ἀναδιπλασια- σμοῦ τῶν συμφώ- νων.	151	περὶ μεταφράσεως τῶν ῥηματικῶν.	127
περὶ χρήσεως τῶν ὀρθογραφικῶν ση- μειῶν.	152	Κεφ. γ'. περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν.	178
περὶ περισπωμένης.	153	κανόνες γενικοὶ καὶ παρατηρήσεις.	179
περὶ ἀποστροφῆς.	—	περὶ ἐπαναλήψεως τῶν συγκριτικῶν μορίων.	180
Συντακτικόν.	155 —	Κεφ. δ'. περὶ ἀριθμητικῶν ἐ- πιθέτων.	183
Βιβλίον Α'.	155 — 212	Κεφ. ε'. I περὶ προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν.	183
Κεφ. α'. περὶ ἄρθρων.	155	II θέσις τῶν συνημμέ- νων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν.	185
α'. περὶ θέσεως τοῦ ὀρι- στικοῦ ἄρθρου.	—	III ἐπαναλήψις καὶ πα- ράληψις τῶν συ- νημμένων.	187
β'. γενικὴ χρῆσις τοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου.	156	IV περὶ αὐτοπαθείας καὶ ἀλληλοπαθείας. ἰδίως περὶ τοῦ soi, soi-même.	188 189
γ'. ἰδιαίτεροι παρατη- ρήσεις.	157	V περὶ τοῦ en.	190
δ'. περὶ τοῦ ὀριστικοῦ ἄρθρου ὡς πρὸς τὰ κύρια ὀνόματα.	161	VI περὶ τοῦ γ.	191
περὶ μεριστικῆς ἐν- νοίας.	165	VII περὶ τῆς ἀκλίτου le.	192
ε'. παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἀρίστου καὶ τοῦ μεριστικοῦ ἄρ- θρου.	168	Κεφ. ς'. περὶ κτητικῶν, δει- κτικῶν, ἀναφορικῶν ἐρωτηματικῶν, ἀο- ρίστων, ἐπιθέτων καὶ ἀντωνυμιῶν.	189
ζ'. παρατήρησις ἰδιαι- τέρα περὶ τοῦ με- ριστικοῦ ἄρθρου.	168		
δ'. παρατηρήσεις γενι- καί.	169		
Κεφ. θ'. σύνταξις τοῦ οὐσια- στικοῦ καὶ ἐπιθέτου	170		

I	περὶ κτητικῶν.	190	Κεφ. ε'. περὶ ὑποτακτικῆς.	237	
II	περὶ δεικτικῶν.	191	I	χρήσις αὐτῆς.	243
III	περὶ ἀναφορικῶν.	196		κανόνες γενικοί.	—
IV	περὶ ἐρωτηματικῶν.	—	1	περὶ τῶν πρὸς ὑποτακτικὴν φερόμενων ῥημάτων.	—
V	περὶ ἀπολύτων.	199	2	σύνδεσμοι πρὸς ὑποτακτικὴν φερόμενοι.	247
Βιβλίον Β'.	212	—281	3	περὶ τῶν ἀναφορικῶν μετὰ τῆς ὑποτακτικῆς.	250
Κεφ. α'. περὶ τοῦ ῥήματος.	212		4	περὶ τινῶν ἐξαιρετικῶν χρήσεων τῆς ὑποτακτικῆς.	251
1	συμφωνία τοῦ ῥήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον.	—	II	χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς.	252
	θέσις τοῦ ὑποκειμένου.	215	Κεφ. ς'. περὶ εὐκτικῆς.	255	
II	περὶ ἀντικειμένου.	218	Κεφ. ζ'. περὶ ἀπαρεμφράτου.	257	
	θέσις τοῦ ἀντικειμένου.	221	I	ἀπαρέμφρατος ἐν συνδέσει λόγου.	258
Κεφ. β'. περὶ χρόνων καὶ ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος.			II	ἀπαρέμφρατος ὡς συμπλήρωμα προθέσεως ἐν ἐξαρτωμένῳ κώλῳ.	262
	χρόνοι τῆς ὀριτικῆς ἐγκλίσεως.	223		προθέσεις μετ' ἀπαρεμφράτου συντασσόμεναι.	264
I	ὁ ἐνεστώς.	—		ιδιωτισμοὶ τινες μετὰ τῆς <i>roug</i> μετὰ τῆς <i>à</i> καὶ μετὰ τῆς <i>de</i> .	265
II	ὁ παρατατικός.	224	III	ἀπρόεμφρατος ὡς ὑποκείμενον.	266
III	μέλλων ἀπλοῦς.	225	IV	ἀπρόεμφρατος ὡς συμπλήρωμα οὐσιαστικοῦ.	268
IV	μέλλων προτετελεσμένος ἢ σύνθετος.	226	V	ἀπαρέμφρατος ὡς συμπλήρωμα ἐπιθέτου.	—
V	σύγκρισις τοῦ ὀρισμένου καὶ τοῦ ἀορίστου παρωχημένου.	229	Κεφ. η'. περὶ μετοχῶν.	—	
VI	ὑπερσυντελικὸς καὶ προγενέστερος ἢ προτετελεσμένος παρωχημένος.	231	I	μετοχὴ εἰς <i>ant</i> .	269
VII	ἀόριστος προγενέστερος παρωχημένος.	231			
Κεφ. γ'. περὶ προστακτικῆς ἐγκλίσεως.	235				
Κεφ. δ'. χρόνοι τῆς ὑποθετικῆς.	236				
	κανόνες γενικοί.	237			

γερούνσιον.	271	οὐκέτι κτλ.	—
ῥηματικὸν ἐπίθετον.	272	διαφορὰ τοῦ ne ... pas	
II παθητικὴ μετοχή.	273	καὶ ne.. point	290
Κεφ. θ'. être c'est, il est		II. ἐπανάληψις τῶν ἐπιρ-	
il y e.	279	ῥημάτων	291
Βιβλίον Γ'.	282—	III. θέσις τῶν ἐπιρρήματ.	—
Κεφ. α. περὶ μορίων.	282	IV. ἐπιρρήματα ὡς μετὰ	
I μόρια ἀποφατικά καὶ		πτώσ. συντασσόμενα	—
καταφατικά.	282	V. παρατηρήσεις ἐπὶ τι-	
ne.. pas.. ne.. point		νων ἐπιρρήματων.	292
ne.. plus	284	Κεφ. Β'. Περὶ προθέσεως.	296
ἄλλαι τιναι περιπτώ-		I. σύνταξις τῶν προθέσ.	—
σεις τῶν ἀποφατικῶν		II. θέσις τῶν προθέσ.	297
μορίων ἐν συνδέσει με-		III. ἐπανάληψις » »	—
τὰ ῥήματος.	287	IV. en, dans, à	298
παρατήρησις	289	V. τὰ ἐν συνδέσει	299
καὶ, οὔτε, μήτε, οὐδέ,		Κεφ. Γ'. Περὶ συνδέσμων.	300

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ.

Διὰ τὸ δυσανήγνωστον τῶν χειρογράφων τοῦ συγγραφέως, καὶ διὰ τὴν ἀφρευκτόν δυσκολίαν τῆς στοιχειοθεσίας πολυειδῶς γεγραμμένων γαλλικῶν λέξεων ἐν Ἑλλάδι, εἰ καὶ πάντα δυνατῆ κατεβλήθη φροντίς, παρεξέφρησαν ἕως παροράματα ὧν σημειούμεν ὅσα δύνανται νὰ προσενηθῶσι σύγχυσιν εἰς τοὺς πρωτπαίρους.

Σελ.	στιχ.	ἀντὶ	ἀνάγνωθι
2	36	noyeau	noyau
3	18	mangeur	mangeure
»		chargeur	chargeure
»	19	coûrage	courage
4	2	a	ae
»	42	ἀποσπᾶται	ἀποσιωπᾶται
»	23	ἀποσπᾶται	ἀποσιωπᾶται
»	35	ἐξάλειψον τὸ ὅταν	
5	34	οἶ	οἰ
9	37	ἐλλέχθη	ἐλέχθη
10	30	κλειδῶν	κλειδίον
11	16	μανιτ	μανιετ
16	26	dévoré	dérobé
»	29	mosieu	mociu
»	30	mesieu	meciue
17	9	ὁ ἐνικός	τὸ δεύτερον μέρος
»	23	Ckrist	Christ
49	8	atia	atie
20	9	ζ	ξ
21	5	allé	alé
21	9	anus	annus
»	11	honneur	honeur
»	18	ἀπὸ τοῦ essentiel	ἀπὸ τοῦ dis, essentiel.
22	22	δεικνύει	δεικνύει
23	36	bans	dans
»	34	cela	cela
»	37	quand	quand
25	12	ὄντα	εἶναι
»	44	obligeant	obligeant
26	18	(πρὸς τὸν Παῦλον)	(εἰς τὸν Παῦλον)

Σελ.	στιχ.	ἀντί	ἀντίγνωθι
27	12	μετά τὸ (1) πρόσθετος	I'
29	26	τὸ	τὰ
30	10	préjugé	un préjugé
31	16	πρὸς	εἰς
»	39	διάκρισις	ἡ διάκρισις
32	14	μεριστικὸν	ὀριστικὸν
»	28	ἐκφερόμενον	ἐκφερόμενον νὰ λεχθῆ
33	17	la	le
»	20	Milan	Milanaïς
36	10	lycée	lycée
40	5	Γάλλοι	Γάλλοι
44	30	grande	grands
46	17	(1) παρελείφθησάν	τινες ψυχαγωγικοὶ ἀριθμοὶ
»	4	un	une
»	30	II	IV
49	12	dix-sept	dix-sept
52	41	Quin!	Quint.
55	32	ἠγόρασε	ἠγόρασε
62	38	souvent	souvent
65	22	vousavez	vous avez
70	19	nôtre	vôtre
81	13	εἰς τὴν ζωγραφικὴν	ἡ ζωγραφικὴ
»	16	ἐτελείωνον	ἐτελείωνον
»	28	toutes celles à que	à toutes celles que
82	38	outes	toutes
83	15	je les crois	je le crois
88	21	a ses	assez
90	20	τούτου	περὶ τούτου
95	2	οὐδέν	οὐδένα
96	5	présents	présents
102		τὰ σχόλια ἀνεστράφησαν· τὸ δεῦτερον πρέπει νὰ ἡγήται, προτασσομένου (1) καὶ τὸ πρῶτον νὰ ἔπηται προτασσομένου (2)	
104	9	ἀπέδωσα	ἀπέδωσα
»	27	vous eûte	vous eûtes
106	3	que je reçoivie	que je reçoive
»	18	que tu aies	que tu aies
108	21	auriez-vous	auriez-vous
111	29	j'emploi	j'emploie
112	3	maintenanη	maintenant
»	37	partmes	partimes

Σελ.	στιχ.	ἀντί	ἀντίστοιχοι
119	26	pleuvent	pleuvent
120	19	s'assevir	s'asseoir
122	3	luire	nouire
125	27	ἠθώωσας	ἠθώωσας
131	45	quelqu'	quelqu'
137	9	je ne m'en allai pas?	
»	10	tu ne t'en allas pas?	ἄνευ ἐρωτηματικοῦ.
149	40	(γαλ. ἐκφραστ.)	ἐξάλειψον αὐτό
»	13	δειλείας	δειλίας
153	19	connaitrai	connaitrai
155	11	ἀντίστοιχον	ἀντίστοιχον
156	23	et	et
»	24	présent	présents
157	21	(ἐν τῇ ἀ. στήλῃ) τι	τοῦ
158	12	ἰσοδύναμιν	ἰσοδύναμον
160	13	cfuient	fuiet
»	17	de voir	devoir
163	19	τὰ λοιπὰ	αἱ λοιπαί
»	35	εἰσαγωγῆς	ἐξαγωγῆς
»	38	Εὐριπον	Εὐβοίαν
166	17	πολλοί, τινές	πολλοί τινες
168	9	ὀριστικοῦ	μεριστικοῦ
174	30	ἱκανὴ νὰ διδάξῃ	ἱκαναὶ νὰ διδάξωσι
»	38	λεῖα	λεῖα
176	6	ἄγρικος	ἀγροῦκος
»	32	II	V
177	20	nécesasire	nécessaire
182	34	miex	mieux
183	13	uu	un
192	6	ju	j' y
»	29	qnoi	quoi
189		ἀντί 193. ἡ σελίδωσις ἐξακολουθεῖ ἐσφαλμένη μέχρι τέλους	
»	35	E'.	ΣΤ'.
191	25	le voiture que j'ai louée ἡ ἄμαξα τὴν ὁποίαν	le voiture de votre frère et celle que j'ai louée ἡ ἄμαξα τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ ἐκείνη τὴν ὁποίαν , . .
193	34	ἐπεφέρηται	ἐπιφέρηται
»	39	pout	pour
194	44	que	que

Σελ.	σεγγ.	ἀντί	ἀντίρροθι
195	40	καρτερία	μεγαλοψυχία
198	25	ἀπόλεσαν	ἀπόλεσα
»	36	(2)	(1)
201	26	il avait	il y avait
»	37	chacun	chacune
202	29	chaun	chacun
204	20	αὐτῆς	αὐτοῦ
»	23	ἢ	καί
205	35	ἀείποτε	ἀείποτε
208	3	ἐργαζόμεθα δι' (οι- ονδήποτε), (διὰ	ἐργαζόμεθα (δι' οἰονδήποτ διὰ
211	2	φοβῆσαι	φοβεῖσαι
221	3	suis	suis
226	9	Se	Si
229	36	ἡμέτερος	γαλλικός
230	14	παρ' ἡμῶν	παρὰ τοῖς Γάλλοις
»	32	»	»
»	37	βων ὑπὸ	λαβῶν ὑπὸ
232	22	τῆς ὀριστικῆς	τοῦ τῆς ὀριστικῆς
234	25	toujours	.....
235	48	houoré	honorés
245	20	étonne	etonne
246	16	despoir	d'espoir
250	39	Saint Paul-ait-	Saint-Paul ait
256	8	auteur	auteur
257	6	depersuader	persuader
»	40	oblenu	obtenu
261	2	entrperaidre	entreprendre
263	31	il est	il s'est
264	14	μηκέτι	μήπω
270	14	έλοῦ	έλειν
271	37	me promenant	en me promenant
272	37	se promenant	en se promenant
282	5	ὁ μάλιστα	μάλιστα

Ταγματάρχης Γεωργίου Γεωργίου
Τοι Δεσφ. - Ηδ. Σοφιστήν '19 Μεγα
Πάρι - 1862

Βασίλειος Γεωργίου

